

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

44888

12716

9

II 3 6/9

SHIVLJENJE SVETNIKOV.

Spisal

F R A N Z V E R I T I.

TRETJE BUKVE,
drusiga natifa.

V' natif téh bukev so milostljivi Firšht

GO, SPOD GO, SPOD .

ANTON ALOJS

LJUBLJANSKI SHKOF,

pet in dvajstiga svezhana 1831 dovolili.

V' LJUBLJANI

Natísníl Joshef Blasnik.

Na prodaj per Janesu Klemensu, bukvovesu.

1 8 3 1.

44888

44888

Kdo nas bo lozhil od ljubeshni Kristusove? Terdno
 vem, de nas ne bo mogla ne smert, ne shivlje-
 nje, ne angeli, ne poglavarstva, ne oblasti, ne
 sedanje, ne prihodno, ne fila, ne visokost, ne
 globozhina, ne druga stvar lozhiti od ljubeshni
 boshje, ktera je v' Kristusu Jesusu Gospodu na-
 shim. Rimlj. 8.

F2c 1257/
 1952

M a l i f e r p a n.

I. dan maliga ferpana. *guli*

Sveti Teobald.

Sveti Teobald je bil rojen v' mestu Provinu na Franzoskim v' letu 1017. Njegov ozhe je bil knés Arnolf, bogat in mogozhen gospod. Ta je svojiga ljubiga sinú Teobalda slo skerbno redil, in mu tudi imenitne uzhenike dal. Otrók Teobald je bil staršhev, uzhenikov in vsih veselje, ker je rad uzhil se, ubogal in molil. Rastel je v' starosti in modrosti, Bogu in ljudém je bil perjeten. Desiravno je per svojih bogatih staršhiv vsiga obilno imel, in desiravno je she mlad bil; mu vender posvetne dobrote serza niso spazhile. Drugi mladenzhi bi bili v' mehkobi in lenobi shiveli; on pa ni, ker mu je Bog dal nizhemernost svetá in vrednost svoje dushe sposnati. Njegovo nar vezhi veselje je bilo v' samoti shiveti, svete bukve brati, Jesusove nauke premishljevati, gorezhe moliti. To je njegovo dusho zhedalje bolj vne-

malo po sgledu svetnikov shiveti. Védil je, de se v' vsakim poshtenim stanu in povsod Bogu flushiti samore; védil pa je tudi, de se mu v' samoti veliko loshej flushi. Sato je nar poprej doma skušhal pufhavniške posnemati: shivel je odlozhen od vse nepotrebne drushbe, od vsih nepotrebnih opravkov; vedno se je postil, molil in premišljeval, in v' svojim Bogu se veselil. Is gorezhih shelj po svetih pufhavniki shiveti je shel svéta vprašat bogabojezhiga mosha Burkarda; timu je svojo misel rasodel staršhe in deshelo sapustiti, in v' pufhavo iti. Bogabojezhi pufhavnik Burkard ga je nekaj zhasa per sebi obdershal, uzhil in skušhal; ko je vidil sveto shivljenje dobriga mladenzha Teobalda, je poterdil njegove shelje, in ga od sebe spustil.

V' drushbi drusiga shlahtniga mladenzha je shel v' mesto Rems, od ondod pa na Nemshko. Na potu sta ga frezhala dva revna popotnika, in s' njima svoje oblazhila premenila, de bi ko berazha hodila po svetu. Slabo oblezhen, bosa, lazhna sta sem ter tje hodila, de bi perpravno pufhavo nashla. Ko sta v' Pitingen zhes réko Rajno prishla, jo dobila. Ta dva shlahtna mladenzha sta v' blishne vasi hodila delat; s' tem, kar sta saflushila, sta si kruha nakupila, in spet hitela v' pufhavo. Krúh in voda sta bila njun shivesh; vender sta veselo shivela, in vedno Boga hvalila. Deshelani so se nad njima zhudili, in njuno sveto shivljenje hvalili. Ta ozhitna hvala je dvema mla-

denzhema soperna bila. Sapustila sta svojo pu-
shavo, veliko deshél obhodila, na sadnje na
Lashko prishla, in bliso mesta Vinzenze ostala
v' pushavi Salomigi. Onda sta nashla sapushe-
no in rasderto zérkvizo; ta jima je bila prav
perloshna, ker je bila delezh od zeste na sa-
moti. Gospodar te pushave in zerkvize jima
je rad dal tisti prostor. Hitro sta rasderto zerk-
vizo poprávila, dve majhni hishizi si naredila,
in ondi Bogu veselo flushila. Ni mogozhe pra-
viti, kako sveto sta ta dva pushavnika shivela;
eniga duha sta oba bila, in eden drusimu sta
serzhnost dajala Bogu flushiti. Kmalo pa je
svetimu Teobaldu tovarsh umerl. Ali Teobald
savoľjo sgube ljubiga tovarsha ni opešhal v'
poboshnosti; she le poboshnishi je sdaj shivel,
de bi frezhno umerl. Ko je shkof mesta Vin-
zenze vidil njegovo resnizhno svetošt, mu je sa-
povedal, de naj se perpravlja mashnikovo po-
svezhenje prejeti. Is pokorshine do svojiga shko-
fa ga je prejel. She sveteje je potlej shivel,
in tudi druge uzhil sveto shiveti. Njegova sve-
tošt je delezh okrog flovela, zelo do njegovih
staršhev je nje glaš prishel. Ozhe in mati sta
k' njemu hitela, de bi pred smertjo she vidi-
la svojiga ljubiga sinú. Kadar sta do njega
prishla, in ga vřiga prepadeniga in ubosiga vi-
dila; sta se is natorniga usmiljenja nad njim
sjokala. Ko pa flishita od njega, kako veselo
Bogu flushi, in kako je potrebno sa svelizha-
nje svoje neumerjozhe dushe škerbeti; sta se
vnela rayno tako shiveti, kakor sta nad njim

vidila. Njegova mati je s' dopuſſenjem ſvojiga moſha ondi bliſo oſtala; ozhe je ſizer domu ſhel, pa vſe drugazhi je potlej ſhivel. Šbolel nevarno je ta ſveti puſhawnik; pred ſmertjo pa je ſhe ſvojo ljubo mater dobrimu prijatlu perporozhil, in v' tiſti ſamoti mirno umerl v' letu 1066.

N a u k.

Po Jeſufu Kriſtuſu ſhiveti.

„Sveti Teobald je od mladosti ſhivel po Jeſufu Kriſtuſu. Bil je bogat v' premoſhenji, pa radovoljno je ubog poſtal; lahko bi bil vſe dobre vſhival, pa bil je ſmiraj v' pokorjenji; ne de bi bil ſvojimu poſhelenju ſtregel, je raji ſ' krishem obloſhen ſa krishanim Jeſuſam ſtanovitno hodil. Sato je priſhel v' nebeſhko kraljeſtvo. Po Jeſufu ſhiveti je vſim ſapovedano: in vſim mogozhe; ne iſgovarjaj ſe tudi ti, ki to bereſh ali poſluſhaſh, temuzh hiti ſa Jeſuſam, de prideſh v' njegovo kraljeſtvo.

Po komu ſe ti imenujeſh kriſtjan? Odgovoriſh: „Po Jeſufu Kriſtuſu.“ Prav ſi odgovoriſh, pa ſhivi tudi po njem, bodi njemu podoben, in boſh v' reſnizi kriſtjan; zhe po njem ne ſhiviſh, ſi njega in njegoviga imena nevreden. „Sveti Pavel pravi: „*Ktere je (Bog) pre-vidil, jih je tudi pred odlozhil, de bi podobi njegoviga Sinu enaki poſtali.*“ Rimlj. 8, 29. Ti le bodo ſvelizhani, drugi ne, deſiravno ſe

imenujejo kristjani. Zhe po Jesusu ne shivish, sakaj se kristjan imenujesh? zhe si kristjan, shivi ko kristjan, po kershanfko. Samo ime te ne opravizhi, ampak dobre dela; ref le dobre dela te rasodevajo kristjana. Si kristjan; pa zhe Jesufove dobrote v' katolski zerkvi nehvaleshno sametujesh, si hujshiga obsojenja vreden. Ne le nevernikom in krivoverzam, tudi slabim kristjanam porezhe Jesus serdito: „*Poberite se, vi prekleti! spred mene v' vezhni ogenj.*“ Mat. 25, 41.

Kako se shivi po Kristusu Jesusu, ti ne more nesnano biti, zhe le Jesusa sposnash, ker je on sgled in uzhenik vsiga dobriga. Jesusa Kristusa pa lahko sposnash, ker velikokrat od njega slisish. Vesh, de je vsa njegova volja volji njegoviga ozheta bila vselej podvershena; sgoli ljubesen je bil do ljudi, in je tudi sdaj she; umerl je is ljubesni do svojih nehvaljeshnih stvari: tudi ti njegovo sveto voljo v' vsm spolnuj, pa is ljubesni do njega, in ostani mu svest v' vsih nadlogah in v' vsm preganjanji.

Premisli radovoljno uboshtvo Jesusa Kristusa. Od revne devize Marije je bil rojen v' rasdertim hlévzu, na flami med neumno shivino je leshal, manj ko vsm revešem mu je bilo postresheno; on, Gospod vsiga, ni nikdar hotel lastnine imeti, kakor je sam djal: „*Lešize imajo jame, in ptize gnjesda; jest pa nimam kam glave nasloniti.*“ Luk. 9, 58. Zhe si ti bogat, bodi ponishen, ubogim usmiljen, vsm pravizhen; ne hvali se s' bogastvam, ne

upaj va-nj, ne ljubi ga, boljiga bogastva si ishi v' nebesih. Zhe si ubog, hvali Boga, kateri te je ubogimu Jesusu podobniga storil; bodi poterpeshljiv, svojiga revniga stanu sadovoljen.

Jesuf je v' Egipt pred Herodam sbeshal, ne is 'strahu, ampak v' nash sgled. Tudi ti delaj tako, in preterpi krivizo hudobnih; varuj se jih krivizhno rasshaliti, tudi v' neusmiljenim preganjanji bodi poterpeshljiv, in moli, de svojo krivizo sposnajo, in se spokoré. Deviza Marija in sveti Joshef s' Jesusam gresta v' nesnano deshelo, ker upata v' ljubesnjivo previdnost boshjo; tudi ti terpi voljno savoljo Boga, bodi mu pokoren, in ne bosh nikdar sapushen. Jesuf, Marija in sveti Joshef hodi jo pred teboj f' svojim sgledam, in ti svetijo, de voljno preterpish vse nadloge sedanjiga shivljenja.

Jesuf je bil pokoren ne le svoji ljubi materi Marii in svojimu dobrimu redniku s. Joshefu, ampak tudi krivizhnim oblastnikom. Spofhtoval je duhovshino in veliziga duhovna Kajfsha, desiravno so krivizhno ravnali s' njim; bil je nevernimu sodniku Pilatu pokoren, in se ni vstavljajl njegovi krivizhni sodbi, akoravno bi se bil lahko. Tudi ti bodi vsm oblastnikom savolj Boga pokoren, ker bres pokorshine ni nobene svetosti. Hvaliti bi ti mogel Boga, kateri ti je duhovske in deshelske oblastnike dal v' tvojo zhasno in vezhno frezho. Duhovni fkerbê sa tvoje svelizhanje; deshelni ob-

lastniki zhujejo savoljo tvojiga mirú. Vsi ti so tvoji sosebni dobrotniki in usmiljeni ofkerbniki; sakaj tedaj nad njimi godernjash, se jim vstavljash, ali jih nerad ubogash? Jesufa premisli, bosh lahko in rad savoljo njega in po njem pokoren.

Jesuf je molil in se postil, de bi tudi ti rad molil in se pokoril. S. evangeli prizhuje, de je Jesuf k' svojimu nebeshkimu Ozhetu pogošto molil, vzhafi je bil vso nozh v' molitvi boshji; moli tudi ti po njegovim sgledu, ker si dolshen, in potreben molitve. Jesuf, jagnje boshje, se je postil; posti se tudi ti, de svoje greschno teló pokorish, in hudo posheljenje loshej premagujesh.

Jesuf je bil in je poln gorezhe ljubesni do vsih. Dushe svelizhati je bila njegova gorezha shelja: ljubesnjivo je greschnike sprejemal, in poboljšhanim grehe odpushal, terdovratnih greschnikov ni sanizheval, temuzh uzhil jih je ljubesnjivo; hudim sovrashnikam je odpushal, in sa nje molil. Tudi ti delaj po Jesusovim sgledu, de od Boga sadobish usmiljenje, kteriga si slo potreben: zhe né, bosh po svoji terdobi hudo pokorjen. Kader koli si rashaljen, sanizhevan, sovrashen; oberni svoje verne ozhi v' poterpeshljiviga in usmiljeniga Jesufa, de si po njegovim sgledu poterpeshljiv in usmiljen.

Jesuf je od rojstva do smerti v' velizim terpljenji bil. Rojen je po simi, opolnozhi,

v' rasdertim hlevzu, de bi vezh terpel; bolezhine je terpel per obresovanji; kmalo je mogel beshati v' nesnano deshelo, v' Egipt; v' uboshtvu je smiraj shivel, shirideset dni in nozhi se je v' pufhavi postil; neprenehama je po desheli hodil ljudi uzhit; sovrashen, preganjan in umorjen je bil. Premisli vse to, glej saframovavni les, na katerim je Jesus is ljubeshni do tebe svoje predrago shivljenje ozhitno sklenil, in ne brani se terpljenja. Jesus, Sin boshji, je vedno in veliko terpel; ti greshni zhlovek, se branih terpeti?

Jesus je sgled vsiga dobriga; po njem shivi, in bosh vekomaj srezhen. Ne glej slabih, ne pohujshaj se nad njimi, ne ubogaj nobeniga, zhe te ne uzhi po Jesusu Kristusu. Hudizh, svet, mesó ti bodo branili po Jesusu shiveti; pa vojskuj se stanovitno, in ne vdaj se jim. Vidish veliko ljudi hoditi po shirókim potu svojiga hudiga poshelenja, ne hodi sa njimi, ampak sa Jesusam. Zhe te bodo sanizhevali in preganjali; ne poslushaj jih, in ne daj se jim smotiti, temuzh Jesusu flushi svesto, de ga v' dan sodbe prijasniga najdesh. Premisli, vsa velika mnoshiza hudobnih ti ne bo samogla pomagati, ako bo Jesus soper tebe, tudi ne shkodovati, ako bo Jesus f' teboj; bodi tedaj Jesusu svest, in dobro ti bo vekomaj.

M o l i t e v.

O Jesuf! ti si sgled vseh ljudi, de bi vsi po tebi shiveli. Ti s' gledam in s' besedo pot boshji v' resnizi uzhih; blagor vsem, kateri sa teboj hodijo; gorje vsem, kateri po tebi ne shivé. O Gospod! bojim se od tebe sasilhati: „Te ne posnam, poberi se od mene!“ Huji ko strela bi mi bile te besede. Pa, o ljubi moj odreshenik! ne sapusti moje nehvareshne dushe; daj mi gnado sposnati, kako je potrebno, dobro in veselo tebi slushiti, de resnizno po tebi shivim, in te nikdar ne sapustim. O sveti Teobald! sprosi mi sposnanje Jesufovo, kakorshno si ti imel, de imam vse dopadenje do njega, de mu v' vsem svesto slushim, in de ga, kader se bo moja dusha od telefa odlozhila, prijasniga najdem. Amen.

II. dan maliga ferpana.

Devize Marije obiskanje.

Kader je angel Gabriel od Boga k' Marii bil poslan ji osnanit, de jo je Bog isvolil mater vsiga svetá odreshenika, de jo bo mozh nar Vishiga obfenzhila, de bo mati in deviza; ji je tudi rekel: „Elisabeta, tvoja teta, je spozhela sinu v' svoji starosti, in ta mesez je she-

sti, kar je bila imenovana nerodovitna.“ Marija je bila te novize slo vesela, ker je svojo bogabojezho teto Elisabeto perferzhno ljubila. Bres odloga je od Nazareta hitela bleso v' Hebron, mesto na gorah v' Judeji, svoje ljube tete obiskat, se s' njo veselit, in ji pomagat. Marija je po navadi framoshljivih deviz bila smiraj rada v' samoti; pa is ljubesni do Boga in do blishniga je samoto sapustila, in shla med ljudi. Kader je Marija stopila v' hisho, posdravi Zaharijata in Elisabeto. Bersh ko je Elisabeta besede Mariine saflishala, je dete Janes v' njej poskozhilo. Janes, she pred rojstvam s' svetim Duham napolnjen, je sposnal Sinu boshjiga v' prezhistim telesu Marije devize, pred katerim je bil od nar Vishiga namenjen hoditi, in mu pot perpravljati; sato je od veselja poskozhil. Sveta Elisabeta je bila takrat rasvetljena, in je sposnala, kaj se je v' Marii sgodilo, in kako veliko milost je od Boga prejela; sato je veselo savpila: „Shegnana si ti med shenami, in shegnan je sad tvojiga telefa! Od kod mi je to, de mati mojiga Gospoda k' meni pride? Srezhna si ti, ker si verovala.“ S. Elisabeta je Boga visoko hvalila sa milost, ki je bila Marii storjena, se je pred njo ponishala, in se zhudila, de ona, mati boshja, k' njej pride. Take ste te dve svete dushe: Marija je vesela frezhe svoje tete Elisabete, in Elisabeta je vesela frezhe Mariine; obé hvalite Boga neisrezheno dobra in nefkonzhno milostljiva. Ko je Marija sposnala, de je njena pre-

zhudna rodovitnost Elisabeti rasodeta, in lastno hvalo saflifhala; se je ponishala, in Boga hvalila rekozh: „Moja dusha povifhuje Gospoda, in moj duh se filno veseli v' Bogu, mojim svelizharji, ker se je oserl na niskost svoje dékle.“ She vezh je Marija govorila, in Boga hvalila, kateri ponishnje prevsetne, in povifhuje ponishne. Marija je bila tri mesze per sveti Elisabeti; kader ni vezh njene pomozhi potrebovala, je fhla domu v' Nazaret.

N a u k.

Is tiga prasnika.

Evangelift f. Luka ni saftonj na tanko popifal Marije devize obifkanja, ker to velike fkrivnosti sapopade, in lepe nauke daje. Ko je Marija po angeli Gabrijelu svedila, de je Elisabeta rodovitna postala; je bersh fhla od Nazareta, in hitela po gorah Elisabete obifkat. Marija ni fhla k' Elisabeti svedit, ali je ref ali ne, kar je Gabrijel govoril, tiga ni perpu-fsheno misliti od te verne devize; temuzh fhla je se s' njo veselit savoljo zhudne rodovitnosti, in ji po svoji mozhi strezh. Premisli, zhe ti blishniga obifhesh, ali ga obifkujesh is ljubeshni ko Marija. Lahko je to is ljubeshni; pa bleso je lakomna, ali nezhist, ali druga slab. Ti si rad v' drushbi, pa raji v' slabi ko v' dobri; sato veliko malopridniga ali greshniga govorish in poslushash. Le sveto drushbo

ljubi, de je Bog med vami, in eden drusiga boljshate.

Marija je shla k' Elisabeti se s' njo vese-
lit; Elisabeta se je Marije veselila. Glej! vse po-
boshne dushe so vesele dobra, ktero blishni
ima: med temi ni nobene nevoshljivosti, no-
bene grenkobe, nobeniga ozhitanja; veselé se
dobra, ktero blishni vshiva, kakor bi same
to vshivale. Zhista ljubesen dela ljudi, ka-
korshne jih s. Pavel popishe rekozh: „*Se ve-
selé s' tistimi, kateri so (pravizhno) veseli, in
jokajo s' tistimi, kateri jokajo.* Rimlj. 12.
15. Premisli, ali je tvoje serze tako. Ti ni-
si toliko hudoben, de bi blishnimu pogublje-
nje voshil: vender te nevoshljivost skusha,
zhe per soperniku vidish frezho, ali slishish
hvalo; morebiti dobre dela blishniga rasla-
gash slabo, in hude dela povishujesh in ras-
nashash. Greh blishniga te ne veseli, pa
vshezh ti je, de ga greh ljudém soperniga
dela; njegovo ponishevanje te veseli, ker ga
ne ljubish. Bodi vesel dobra, in shaloften
hudiga, naj bo to, per komur si bodi.

Marija, mati boshja, je shla k' Elisabeti,
in ji je tri mesze stregla. Premisli visokost Ma-
rije, in zhudi se nad njeno veliko ponishnost-
jo. Prav sato je sveta Elisabeta savpila: „Od
kod mi je to, de mati mojiga Gospoda k' me-
ni pride?“ Marija je bila mati Sinu boshjiga,
sveta Elisabeta pa mati hlapza Sinu boshjiga;
vender je Marija shla k' Elisabeti, in ji streg-
la. Take so dushe, ktere Duh boshji vodi,

so ponišne, ljubesnive, krotke, postreshne. Zhe ti hozhefh, tako rekozh, po drusih hodi, kteri so nishji od tebe, zhe more vsaka beseda blishniga tvojimu napuhu strezhi; ne posnemafh Marija. Ti le sebe in svojo vifkost vidifh, ljubesen in ponišnost posabifh; torej ni praviga duha v' tebi. Ti si krotak, ponišen, usmiljen, postreshen, kader blishni ve po tvoji slabosti f' teboj ravnati, se poniševati, in se pod tvoje noge devati, fizer pa né; kje je sapovedana ljubesen do blishniga? Kdo si ti, ki se neumno povifhujefh? Ti si Adamov otrok, ko so drugi, brat svojih revnih bratov; zhe te je Bog raslozhil, si od njega prejel, in ojtrejji sodba te zhaka. Delaj tedaj po sgledu Marije: „*Kolikor si vifhi, tolikor bolj se ponišuj, in bosh per Bogu milost nashel.*“ Sirah. 3, 20.

Marija je fhla k' Elisabeti, pa ji ni nizh pravila od velike prejete milosti; sveti Elisabeti je sveti Duh rasodel to skrivnost, je Marijo povifhevala rekozh: „Sreznha si ti, ktera si verovala, ker bo dopolnjeno, kar ti je od Gospoda povedano bilo.“ Marija je bersh uméla, kaj te besede pomenijo, pa je le Boga hvalila. Prej pred angelam je resnizhno rekla: „Sim dékla Gospodova.“ Pred sveto Elisabeto je ravno to pravila: „Gospod se je oserl na niskost svoje dékle.“ Marija je hotla rezhi: „V' meni is moje lastne mozhi ni nizh dobriga, fim nevredna flushabniza boshja, in le nesaflushena milost boshja je mene nevredno deklo

povisihala. Premisli dobro Mariino ponishnost, de si tudi ti ponishen. Zhe rad nepotrebno govorish od svojih dobrih del; zhe trobish, de bi vse svedili, kaj dobriga delash: te napuh vodi, in ti ne bo dobriga povrazhila. Vse dobro je od Gospoda, in sa vse dobro njega hvali. Bolj ko te Bog povisuje, bolj ko si hvaljen od ljudi; bolj se ponishuj in misli: Sim nevreden hlapez, nevredna dekla vsigamogozhniga Boga. Jesuf to sapove rekozh: *Kteri je vishi med vami, naj bo (v' svojih misih) nar manjsi.*“ Luk. 22. 26.

M o l i t e v.

O preljuba in presveta deviza Marija, kako lepo me uzhish! Ti si bila, preden si Jesufa poslusihala, polna njegoviga duha. Res, polna si bila svete ljubeshni, sosebne ponishnosti in vsiga dobriga. Shelim po tvojim sgledu shiveti; bom fizer vse ljudi ljubil, in nobeniga sanizheval, pa le s' bogabojezhimi bom drushbo imel, in s' njimi hvalil Boga bres konza usmiljeniga. Po tvojim sgledu lastno hvala sovrashim, se hozhem ponishevati, vsmi usmiljen biti in pomagati. O sveta Elisabeta! ko si Marijo, mater Jesufovo, tri mesze v' svoji hishi imela, spròsi mi gnado, de bošta Jesuf in Marija vedno v' mojim serzu, de obema dopadem, de mi Marija pomaga per Jesusu milost najti. Amen.

III. dan maliga serpana.

Sveti Oto škof.

Sveti Oto, od shlahtnih, pa revnih staršev na Nemškim rojen, je bil skerbno srejen. V šoli je vse sovzhenze presegel, in v' uzhenosti in modrosti tolikanj rasel, de je she mlad drusih uzhenik bil. Poln ljubesnjive modrosti je vedil mladenzhe na vse dobro napeljevati. Silno veliko uzhenzov je pod seboj imel, in hitro je obogatel; pa pravizhno perdobljeniga bogastva ni malopridno sapravljjal, temuzh prostorno hišo sa revne, bolehne in sapushene ljudi je s' njim kupil, in jih s' vsim ofkerbel. Nemški zesar Henrik IV. je njegovo uzhenost svedil, in ko je Bamberški škof umerl, je njega škofa tiste imenitne in bogate škofije namenil. S. Oto se je tiga prestrašhil, ker se je is ponishnosti te velike oblasti nevredniga shtel; v' Rim je shel papesha ponishno profit, de naj nikar v' to ne dovoli. Papes, kterimu je bila njegova uzhenost in poboshnost she snana, ni njegove ponishne proshnje uflishal, temuzh ga je škofa shegnal, in v' Bamberg poslal.

Sveti Oto se je papeshu podvergel; pa kolikor bolj se je te velike oblasti bal, tolikaj skerbniši je bil v' svojih velizih dolshnostih. Smiraj je bil perpravljjen dušham pomagati;

pomagal jim je s' dobrim sgledam', s' molitvi-
jo, s' nauki, s' vřim. Perhodki njegove řhko-
fije so bili řilno veliki: vender je revno řhi-
vel, řlabo bil oblezhen, vedno ře pořtil, řlu-
shabnikov malo imel, in per vřim bil rado-
voljno ubog, de bi revesham in bolnikam lo-
shej pomagal; ne malo klořhtrov in zerkev
je is řvojiga řosidal ali popravit, de bi unanja
zhařt boshja povřřhana bila; veliko bolj je
řkerbel, de bi vři Boga molili s' řhivo vero
in ř' řvetim řhivljenjem. Ob njegovim zhařu
je bilo v' Pomeranji dořti nevernikov, kteri
niřo hotli nobeniga uzhenika pořluřhati; řve-
ti Oto, od Poljřkiga kralja prořhen, pod kte-
riga oblařtjo je tiřta deřhela bila, je med nje
řhel, in jih veliko řpreobernil. Lahko jih je
napravit, de řo ga pořluřhali, ker je bil per-
ljuden, je ubogim obilno pomagal, ni od no-
beniga nizh vřel, in je le řa njih řvelizhanje
řkerbel. Deřiravno jih je pa veliko řpreober-
nil, je bilo vender řhe dořti terdovratnih,
kteri řo ga řovrashili in řalesovali. Zhudno
je, kar ře je řgodilo per meřtu řhtetinu. V'
tiřtim meřtu je pod milim nebam ozhitno uzhil,
kar je neveren pōp med pridigo řavpil: „Ubi-
mo tiga řovrashnika nařhih bogov!“ Navada
deřhelanov je bila ne břes orořhja iti od do-
ma; vřak je řulizo, ali přřhizo, ali řekiro ře-
boj vřel. Velik punt je vřtal řoper řvetiga
řhkofa Otona; kriřtjani řo ga řhe mertviga
obřhalovali, pa Bog ga je obvaroval. Never-
niki řo řvoje roke vřdignili ga s' orořhjem

umorit; pa vsi so oterpnili, niso mogli ne mah-
niti po njim, ne se ganiti. Kristjani so jih
debelo gledali, potem vfigamogozhniga Boga
hvalili. Sveti Oto pa jim je rekel: „Sdaj vi-
dite in spoznate vfigamogozhnost Boga, kteriga
mi kristjani molimo. Zhe so vasli bogovi
kaj, in vam samorejo pomagati, profite jih;
ker pa oni tega ne morejo, bom jest Boga,
kteriga vam osnanujem, profil, de naj vam
pomaga.“ Pokleknil je, in sa-nje profil, in
bersh so bili gibzhni ko prej. Neverniki so
pred svetiga shkosa pokleknil, se mu sahva-
lili, in obljubili ga ubogati, kar koli jim bo
sapovedal; vsi so kristjani postali. Skerbne
pastirje jim je postavil, in nasaj shel v' svojo
shkofijo, v' Bamberg; vender je smiraj sker-
bel sa njih svelizhanje. Svetimu shkofu Oto-
nu je bila smiraj zhašt boshja per serzu, in do
konza je neutrudama delal sa svelizhanje duh.
Njegova frezhna smret je bila v' letu 1139.
Bog je po njem veliko zhudeshev storil.

N a u k.

Kako otroke uzhati.

Sveti Oto je v' svoji mladosti otroke uzhil,
tako ljubesnjivo in modro jih je uzhil, de so
njih serza vse v' njegovi oblasti bile, toraj so
ga ubogali, kar je namen vsih nauk. Ravno
tako ljubesnjivo modrost je svojim ovzhizam,
in tudi nevernikam skasoval, in jih veliko

spreobernil. Ta modri uzhenik bodi vřim uzhenikam, řarfhem, gořpodarjem in vřim v' sgled, kako naj otroke uzhé, de bodo po-
boshni kriřtjani in dobri deřhelani.

Kdor koli otroke ali druge uzhi, naj ima in řkasuje řveto ljubesen; tako bodo perneřli njegovi nauki, njegovo opominjevanje in řvarjenje veliko řadú. Nebefřki uzhenik Jeřuf je řosebno ljubil nedolřhne otrozhizhe, in pořvaril uzhenze, ki řo jim branili k' njemu iti. Mat. 19. 13. 14. Ljubesen more biti v' řerzu, na obrasu, na jeřiku, v' vřim. Ako otrozi řposnajo, de jih uzhenik perřerzhno ljubi, in uzhi, de bi řrezhni bili; ga bodo ljubili, in radi ubogali.

Otroke je treba modro řvariti. Lahko je govoriti modro in ořřtro, zhe je otrok ořřřrořti potreben. Nar bolj je otrokam veřelje in řerzhnořt dajati do dobriga, in tako ře jim na roke gre. Jih le řanizhevati, řařramovati, řmerjati, in gerde imena jim dajati, je řhkodljivo, in ř' tem ře odvrazhujejo od dobriga, kar bi ře řizer ne řgodilo, ako bi jim bilo modro pomagano.

Potrebno je řleherniga otroka natořo řposnati. Vėditi ře more mozh njih duřhe in te-
leřa, zhe ne more ali nozhe, zhe je prebo-
jezh ali prederřen. Bres tiga řposnanja bo vře
napazhno in tudi krivizhno; eden bo preob-
lořen, drugi ne perlořhno hvaljen, tretji pre-
hudo řvarjen, zheterti premehko řrahovan.
Kdor ne řkerbi řleherniga otroka prav řposna-

ti, bo per njem malo dobriga opravil, ali pa nizh.

Nikoli se ne sme nespameten raslozhik med njimi delati. Kaj, zhe je gosposk ali kmefhk, lepo ali slabo oblezhem otrok? Vsi so podoba boshja, in sa vse je Jesus terpel; on je prepovedal majhnih sanizhevati. Kdor otrokam natorne slabosti ozhita, ali jim gerde imena daje; druge otroke pohujsha, in jih uzhi eden drusiga sanizhevati, kar je soper bratovsko ljubesen.

Ni prav otroke neumno hvaliti. Kdor otroka neumno hvali, povisha napuh, kateri je nevarna bolesen vsiga zhloveshtva. Ako se otrok rad uzhi, in rad uboga, je hvale vreden; pa se mu more toliko dopadenja skasati, de ima veselje do dobriga, ne pa ga nespametno povishevati, in njegovo serze huje spazhiti. Kdor je pa prevezh skrit, in nizh ne skashe, zhe otrok prav stori ali ne; ga pusti v' nevednosti, in nima veselja do dobriga.

Od slabost otrok se more po veri soditi. Pregreshki, kateri ne is-hajajo is hudiga serza, ampak is nevednosti ali is posabljivosti, so usmiljenja vredni; zhe pa is hudiga serza is-hajajo, so svarjenja in strahovanja potrebni. Priprostiga otroka je sadoosti uzhiti, in mehko svariti; hudobniga je treba svariti in strahovati po saflushenji. Pravizhno je to, tode vsak ne dela tako: otroku prijasniga oblizhja in perljudniga govorjenja vse pregledujejo; zelo njegovim svijazham in njegovim prekanje-

nju se smejajo; otroka revniga in nedolshniga pa neumno strahujejo, kar ni prav.

Ni prav s' nepermerjeno ali neperpufhenó shtrafenge shugati. Ojstra, huda beseda otroka naglo ustrašhi, počlej pomisli in sposna, de to ne more biti; se pervadi kaj taziga slishati, sanizhuje hudo shuganje, in se mu smeja. Nikoli ne strašhi otrok f' tem, kar spolniti ne smesh; kar pametno govorish, resnižno spolnuj, kader koli je otrok napovedane shtrafenge vreden. Zhe to delash, ti bo treba malo govoriti, in she manj vpiti; otrok bo sposnal, de, kar govorish, je resniza, in te bo bres vsiga isgovora ubogal.

Nikoli se ne daj majhnimu otroku krivizhno premagati. Otroku ne sapoveduj, kar njegovo dushno ali telesno mozh preseshe, pa tudi ne persanashaj mu nikar, kader ti je terdovratno nepokoren. Tako delaj, dokler je otrok she majhen, in ga navadi svoji volji se odpovedati, de tvojo dela; tvoja pa naj bo po boshji. Ako perve leta samudish, in otroke pustish v' oblasti lastne volje; bodo terdovratno hudobni, in f' filo bosh vezh hudiga ko dobriga napravil.

Otrozi naj bodo v' svoji nepokorshini bres vsiga perbeshalisha. Zhe so pravizhno strahovani, jim nobeden ne sme potuhe dajati; zhe so krivizhno strahovani, tudi ni prav vprizho jih isgovarjati. Zhe otrok per uzheniku, ali per ozhetu, ali per materi, ali per drusim perbeshalishe najde, bo nepokornishi in hudob-

nifhi; zhe per nobenimu ne najde perbeshalishha, bo permorân se vdati, se bo pokorshine pervadil, in bo dober.

Kdor uzhi, more duha katolsheke vere v' serzu imeti; le tako bodo nauki ognjeni, in bodo serza otrok vnemali. Rakorshen je nauk, tak bodi ti, in tvoje govorjenje ojštro, ali ljubesnjivo, ali milo, ali shalostno, po mnogoterih naukih, ktere uzhis; tako bodo otrozi v' serzu zhutili mozh tvojih naukov. Namen vsih naukov more biti zhasht boshja in svelizhanje dushe. Otrokam tako govôri: „Uzhite se radi, de dobrotljiviga stvarnika bolj sposnate, mu flushite, in se svelizhate. Varujte se kaj hudiga delati, bodi si tudi na skrivnim; sakaj ker Bog vas povsod vidi. Ne legajte se, ker Bog vezhna resniza lash sovrashi. Ubogajte radi, Bog to sapove. Delajte pridno, in preterpите savoljo Jesufa.“ Kdor otroke napravlja se uzhti ali ubogati le s' obetanjem prasne hvale, ali samiga darila, ali kako drugazhi po natornim dopadenji; posnema neverne uzhenike. Kaj pa, de s' otrozi se more po otroshko govoriti; vender duh katolsheke vere ne sme posabljen biti, de bodo otrozi dobri kristjani in dobri deshelani.

Uzhenik more po vsih naukih shiveti. Sposhtovanje, ktero ima uzheniz do svojiga uzhenika, ali otrok do svojih starshév, ga lahko napravi, de meni, de je dobro, kar nad njimi slabiga vidi; slaba natora k' timu pomaga, in vsi dobri nauki bres dobriga sgle-

da bodo prasni ostali. Kdor po vseh sapovedih shivi, je vreden druge uzhiti, in njegovi sdravi nauki bodo polni dobriga sadú.

M o l i t e v.

O nebeshki uzhenik, Jesuf Kristuf! ti si mi v' sgled, kako de naj ljubesnjivo uzhim, pravizhno svarim, in sveto shivim. Ti si smiraj iskal le zhafti svojiga Ozheta in svelizhanja sgubljenih ovzhiz. Neisrezheni poterpeshljivo si uzhil svoje priproste uzhenze, ker so bili resnize lazhni; si krotko tudi terdovratne greshnike uzhil, ker si jih shelel svelizhati; si hinavze svaril, vender le is ljubesni, de bi svojo hudobijo sposnali; si ljubesnjivo objemal nedolshne otroke, de bi tudi mi jih perferzhno ljubili: daj mi gnado enake ljubesnjive modrosti, de bodo moji nauki obilniga sadú rodovitni. Nevolja me premaguje, ker posabim, de sim tudi jest bil otrok; jesa me omaguje, is ktere hudo govorim; majhnim pregledujem, kader bi bila pametna ojtrost potrebna; sim neusmiljen: kader je poterpeshljivost sapovedana. O Gospod! daj mi na proshnje ljubesnjiviga uzhenika, svetiga Otona, ljubesnjivo, modro uzhenost in sveto shivljenje, de sveto uzhim, in po vseh svetih naukih shivim. Amen.

IV. dan maliga serpana.

Sveti Urh shkof.

Sveti Urh je bil rojen na Nemškim od bogabojezhnih staršev v' letu 893. Njegov ozhe je bil knés Upald, in njegovi materi je bilo ime Tierburga. Njegovi dobri starši so ga bili slo veseli, pa tudi skerbeli so ga Bogu srediti. Le sedem let je bil star, ko so ga dali v' klofhter s. Gala. V' tistim klofhtu so bili bogabojezhi in uzheni minihi; torej so ga njim srozhili, de bi v' poboshnosti in uzhenosti rastel, in ne bil spazhen od sapeljiviga svetá. Res je to bilo, mladenizh Urh je bil priden, pokoren in bogabojezh. Vsi minihi so imeli veliko dopadenje nad njim, in slo so sheleli ga v' klofhtu obdershati; tudi profili so ga nadlesno, de naj nikar is njih klofhtra ne gre. Tega jim ni hitro obljubil bres dobriga sveta, in práv, ker si stanú ne sme nihzhe prenaglo isvoliti, ampak po volji boshji. Bliso klofhtra v' revni hishizi je bila sveta deviza Viberada. Ta je bila od Boga rasvetljena, in slo modra. S. Urh jo je ko svojo mater sposhtoval in bogal; torej je nje shel vprašat, kaj de naj bi storil. Odgovorila mu je: „Stan si isvoliti ni majhna rezh, prej morem nekaj zhafa se positi in moliti, potlej le ti bom odgovorila.“ Tako je storila, in po tem

mu rekla: „Menim, de ti nisi v' klofhter od Boga poklizan, ampak v' duhovski stan na desheli; ti bofh fhkof, in veliko terpljenje te zhaka.“ Po tim odgovoru je storil, sapustil klofhter, in domu fhel, kjer je ko puhavnik shivel. Ko so njegovi dobri starshi njegovo poboshnost in veselje do duhovskiga stanu sposnali, so ga srozhili Adalberonu, fhkofu v' mestu Avkshpurgu. Shkof, kterimu je njegova uzhenost in poboshnost she snana bila, ga je bil vesel, in kmalo mu je korarstvo dal. Sveti Urh, preden je to flushbo nastopil, je s' perpushenjem svojiga fhkofa v' Rim fhel. Papesh ga je slo prijasno sprejel, in mu povedal, de je med tem, ko je on bil na potu, njegov fhkof umerl, in je hotel njega fhkofa tiste imenitne fhkofije postaviti. Sveti Urh se je tiga govorjenja prestrashil, in se slo branil. Papesh mu je rekel: „Ker nisi voljan te fhkofije ob mirnim zhasu vseti, jo bofh imel v' velizih smotnjavah.“ Ni se papeshu vdal; slovò je od njega vsel, obiskal pokopalisha svetiga Petra in Pavla, in hitel v' Avkshpurg. Po Adalberonovi smerti je bil drug fhkof isvoljen, pa je hitro umerl. Takrat so vsi s. Urha isvolili. Is ponishnosti se je slo branil, pa ni se mogel ubraniti. Ko je fhkofijo nastopil, je bil 31 let star.

Sveti Urh je vidil dopolnjene besede svete devize Viberade in papesheve. Komaj je bil eno leto fhkof, so Ogri in Slovaki s' veliko vojfko prishli, so deshelo konzhali, mesto Avksh-

purĝ premogli, zerkve in hishe oropali, in potlej vse poshgali. Tudi sveto devizo Vibera-do in veliko drusih so umorili. Po tej nesre-zhni in neusmiljeni vojski ljudjé vsaj ene zer-kve niso premogli sosidati sa ozhitno boshijo flushbo. Sveti Urh je poglavitno mestno zer-kev po mozhi popravil, v' nje podertijah ma-sheval, pridigoval, in svete sakramente delil. Savoljo tih nadlog ni jenjal vsih svojih dolshnost dopolnovati, ker ga ljubesen do svojih ovz ni v' miru pustila. Vsako leto je svojo veliko shkofijo obhodil, in ljudi uzhil, boljshal, in vse po-ravnaval. Slo je skerbel, de bi duhovni in dru-gi po vsih boshjih in zerkvenih sapovedih shi-veli, on pa je vsm s' dobrim sgledam svetil. Dvakrat v' letu je imel sbor s' svojimi duhov-nimi, de bi bili pastirji in ovzhize eniga duha v' Jesusu Kristusu. Njegovo shivljenje je vsm bilo v' nauk: uboshno je radovoljno shivel, de bi ubogim loshej pomagal; nikoli ni mesa je-del, ampak smiraj postno, in ravno to pome-nite dve ribi, ktere njegova podoba v' roki dershi. V' lep réd je vso svojo shkofijo djal, in neutrudama delal vse svelizhati.

Ta sveti shkof se je bil slo postaral, in v' svojih mnogih velizih opravkih je podpore iskal. Torej je k' sebi vsel svojiga shlahtnika Adalberona, ga svojiga pomagavza imel, in svojiga namestnika namenil. Adalberon je bil fizer lepiga sadershanja, vender je bil name-njene oblasti nevreden, ker je hrepenel po nji. To ni drusim shkofam dopadlo, in Bog je s'

hitro smertjo Adalberona is svetá vsel. Sveti Urh je is tiga sposnal, de njegova misel ni bila po volj boshji, in de je bil is natorne ljubesni to storil. Vse dni svojiga shivljenja je to slabost obshaloval in pokoril. Velikokrat je v' folsah djal: „O, de bi ne bil nikdar Adalberona posnal!“ Bog mu je rad ta pregrešhik odpustil. Sveti Urh se je slo fkerbno k' smerti perpravljjal, de bi Boga vekomaj vshival. Kader je posnal, de se sadnja ura blisha, je profil, de so ga na pepel poloshili; slovó je vsel od vsih prizhujozhjih, in duhovne profil, de naj navadne zerkvene molitve opravljajo. Preden so odmolili, je sveto umerl v' letu 973. Bil je 80 let star, kterih 49 je bil fhkof. Veliko zhudeshev je Bog na njegove proshnje storil.

N a u k.

Od slepe ljubesni do svojzov in drusih.

Sveti Urh je bil od mladosti ves po volji boshji, vender ga je ljubesen do Adalberona smotila. Menil je fizer prav storiti, pa bilo je is natorne ljubesni do svoje shlahte. Ta sveti fhkof je le potlej svojo slabost sposnal, jo smiraj obshaloval in pokoril. Natorna ljubesen do svojzov ali do drusih je velikokrat slepa, jih veliko sapeljuje; pa pokora je slo redka.

Starshi so nar loshej od slepe natorne ljubesni do otrók sapeljani. Tudi David, mosh

po volji boshji, je bil is te ljubeshni premehak svojimu sinu Absalonu; pa ta je bil svojimu predobrimu ozhetu gerdo nehvareshen. Ravno taka bo starshem, kteri svoje otroke slepo ljubijo; is neumne ljubeshni pregledujejo, potlej hudo prejemajo. Starshi is te natorne ljubeshni imajo eniga raji od drusih svojih otrók, ker je lepshiga oblizhja ali perljudniga govorjenja; ta ni nikolj strahovan, desiravno je vreden, drugi so smiraj. Zhe je eden smed drusih otrók savoljo pokorshine ali drusiga dobriga vezh ljubeshni vreden, naj bo ta ljubeshen zhista, in ne preozhitna. Jakop je preozhitno islozhil svojiga dobriga sina Joshefa; bratje so ga sovra-shili, v' fushnošt prodali, bratu in ozhetu veliko britkost napravili. Nekteri imajo tako slepo dopadenje do svojih otrók ali do shlahte, de ne vedo od drusiga ko od njih govoriti, in njih neumne hvale ni konza. Zhe so ravno nagajivi, prepirljivi, krivizhni; nozhejo verjeti, jih isgovarjajo, in f' tem jim potuho dajejo hudobnishim biti.

Ta slepa ljubeshen je tudi drugazhi krivizhna. Zhe se zhlovek, kteriga po mesu ljubish, pregreshi, si perpravljen vse njegove slabosti in krivize isgovarjati. Zhe le po mesu ljubish, ne bosh nikoli stanoviten; se bosh na vse plati obrazhal, kakor te bo uzhil dobizhik, shkoda, napuh, jesa, meso ali drugo. Abner, poglavar vojshakov Savla kralja, je po njegovi smerti Isboseta kralja postavil, pa le savoljo svojiga dobizhka: torej mu je bil svest do zha-

sa; ko je pa od Isboseta posvarjen bil, ga je sapustil, in je s' Davidam potegnil. Tak bošh tudi ti, zhe sebe ali druge po mesu ljubish.

Vedno Boga prófi, in nad seboj zhuj, de mesena ljubesen tvojiga serza ne spridi. Nobeden gad ni tolikaj svit in shkodljiv, ko ta ljubesen; sato zhuj, de nezhutno ne slese v' serze, in de ga ne gospoduje. Vzhasi jo bošh slo teshko od svete ljubesni raslozhil, ker je sveti ljubesni podobna, je polna svijazh in isgovorov, ti ji pa vse prerad verjamesh. Nar' loshej jo bošh sposnal, ako dobro premislish, kako je Jesus uzhil sebe in druge ljubiti; po njegovih naukih in sgledih se ravnaj.

M o l i t e v.

Ozhe nebeshki! nikdar bi ne verjel, de sim jest, tvoja podoba, toliko spazhen, ako bi mi ti ne bil rasodel. Desiravno mi pa tvoja beseda prizhuje, sposnam vender she premalo svoje velike spazhenosti, in lastna ljubesen me pogosto sapeljuje. Ravno ta sapeljiva ljubesen, is ktere hudo delam, in hudo isgovarjam, me v' temi dershi. O Gospod! poshlji svojo luzh, rasvetli mojo dusho s' svetim Duham po Jesusu Kristusu, de vidim, sposnam in popravim, kar koli ni po tvoji sveti volji. Bres pomozi tvoje gnade sim ko slep rojen zhlovek, ko ponozhni popotnik bres vodnika, ko ladija na fredi morja od vetróv gnana bres kermila;

ref vezhna nesfrezha me zhaka, ako ti mi ne pomagash. Sato pred teboj prosim in sdihtjem: „Pomagaj mi po svoji veliki milosti, de v' smerti ne saspim, de v' vezhno smert ne pridem.“ O sveti Urh! perdrushi mojim proshnjam svoje, de bodo loshej uslishane, de mi Ozhe svetlobe dobrotljivo da ko otrok svetlobe shiveti, in v' vezhno luzh priti. Amen.

V. dan maliga ferpana.

Sveti Siloe pufhavernik.

Sveti Siloe je bil bleso Egipzhan. Vse je sapustil, in shel v' pufhavo Szeti, de bi Bogu pokojno flushil; ker je pa od mnogih bil obiskovan, se je preselil na goro s. Antonja, en dan hodá delezha od rudézhiga morja. Malo prej je bil sveti Antoni pufhavernik umerl; vsi pufhaverniki so veliko vedili povedati od njegoviga svetiga shivljenja. Siloe je slo sheljno vse to poslušhal, in si skerbno persadeval po njem shiveti. Premishljeval je, molil, delal in se postil: f' premishljevanjem je vnemal ferze, s' gorezho molitvijo je sosebne gnade sprosil, s' delam in f' postam je svoje telo pokoril; to je bilo navadno vsm miniham in pufhavernikam. Sveti Siloe je imel v' shivesh,

kar je po pufhavi nashel, seli, sadje, in kaj taziga; slo poredko malo kruha. Pil je po navadi le vodo, de bi bil zhistiga uma in pokorniga telefa. Enkrat mu je nekdo kosarez vina ponujal; ker ga je bil potreben, ga je vsel, in ispil. Prijatel mu je drusiga ponudil, pa f. Siloe mu je rekel: „Ljubi moj! sadosi ga je, v' obilnosti vina je hudizh.“ Je hotel rezhi: Kdor ga obilno pije, je od hudizha skufhan. V' svoji samotni hishizi je Bogu flushil, in bres potrebe ni nikamor shel; ta svet je tudi drusim pufhavnikom dajal rekozh: „Kdor hozhe pokojno shiveti, in bres smöte Bogu flushiti, naj bo v' samoti; zhe rad okoli hodi, bo skufhnjave pobiral.“ Njegove dobre dela so bile vřim snane; pa per vřih svojih dobrih delih je bil neisrezhenon ponishen, in je bil slo shaloften, kader koli so ga drugi hvalili. Bog mu je dal zhudeshe delati, vender se je shtel nevredniga greshnika. Pergodilo se je, de se je dober mosh s' majhnim sinkam k' njemu namenil; pa otrok mu je na potu umerl. Ozhe ga je mertviga pernesel pred hishizo boshjiga mosha, stopi va-njo, poklekne, in ga shegna prófi; po tem gre, in pusti ondi mertviga otroka, in zelo nizh od njega ne pove. S. Siloe vřtane, vidi otroka leshati, meni, de spi, in mu glasno rezhe: „Vřtani, in hiti sa svojim ozhetam!“ Otrok je bersh shiv vřtal, in ozheta doshel. Takrat ozhe ni vedil kaj pozheti od veliziga veselja; oba sta hitela nasaj se boshjimu prijatlu sahvalit. S.

„Siloe jima je rekel: „Varujta se tiga komu povedati.“ Njegova ponishnost je bila v' vsm, in is nje je skerbno pred drusimi svoje sosebne dobre dela skrival, de bi se napuha varoval. Eniga dne je v' svoji gorezhi molitvi vpri-zho drusiga pufhavnika sdihoval; v' svoji gore-zhosti je bil svojiga tovarsha posabil, potlej je slo shalosten bil, in pred njim se ponishal re-kozh: „Jest sim nevreden greschnik, ki vprizho tebe sdiham.“

„Sveti Siloe je shelel vsm ostati nesnan, vender je njegovo ime shiroko rasfloveto: is vsih krajev so k' njemu hodili po svete nauke, in vsak je shel poveseljen od njega. Eniga dne je k' njemu nekdo prishel, ki ni hotel svojimu sovrashniku odpustiti. „Sveti Siloe ga je slo nagovarjal, pa ni nizh opravil; na sad-nje mu rezhe: „Ljubi moj bratiz! moliva, preden storish hudo svojimu soperniku.“ Po-pleknil je, in glasno molil tako le: „Moj Bog! tebi ni treba gresnikov shtrafovati, tudi ne nam pomozhi deliti, ker se ta moj bratiz nad sovrashnikam sam hozhe mashevati.“ Uniga so te besede v' shivo sbodle, fram ga je bilo, in bersh je svojimu soperniku odpustil. „Sveti Siloe je bil v' pufhavi 70 let; od starosti in od pokorjenja oflabljen, je nevarno sbolel. Malo pred smertjo je rekel: „Prosim Boga, de naj me she nekaj zhasa na semlji pusti, de bi se s' pokoro ozhistil.“ Okoli stojezhi so mu rekli: „Ozhe! tebi pokora ni potrebna.“ Pa odgovoril jim je: „Resnizhno vam povem,

nifim ſhe pokore sazheł, kakor sdaj ſhelim; ako bi ne ſamogel drusiga delati, bi vſaj ſvoje grehe obſhaloval, in to bi mi ſilno dobro bilo.“ Tako je is velike ponishnoſti govoril; pa Bog je rasglaſil ſvetoſt ſvojiga flushabnika s' neisrezheni svetlobo, ktero ſo vſi vidili okoli njegoviga teleſa. Sadnjo uro je ſavpil: „Glej-te! Goſpod pride po mojo duſho.“ Kader je te beſede bil iſgovoril, je umerl. Njegova frezhna ſmert je bila v' letu 428.

N a u k.

Smert pravizhñih je frezhna.

„Sveti Siloe je v' sadnji bolesni ſheleł, in Boga profil, de naj ga nekaj zhaſa na ſemlji puſti, de bi ſvoje grehe obſhaloval, ker je is velike ponishnoſti menil, de je ſhe neperpravljjen; vender je frezhno umerl, ker je ſveto ſhivel, in ſe ſmiraj perpravljjal frezhno umreti. Lahko, de ſo ſe tudi drugi boſhji flushabniki bali, in ſe ſhe boje umreti; pa ti ne bodo od uſmiljeniga in pravizhniga Boga ſapuſheni. S. Avguſhtin pravi: „Ne more ne frezhno umreti, kdor je ſveto ſhivel. Mogo-zhe je ſizer, pa Bog ne ſapuſti ſvojih ſveſtih flushbnikov.“

Vem, hudizh ſi ſlo persadeva zhloveka ob sadnji uri ſmotiti, tode ſveſtiga boſhjiga flushabnika ne bo premogel. Kader ſo Sirſki

vojšhaki obdali mesto Dotan, de bi Eliseja preroka vjeli, je njegov flushabnik prestrašen savpil: „Joj, joj, moj gospod! kaj bova pozhela?“ Elisej mu odgovori: „Nikar se ne boj; sakaj s' nama jih je vezh.“ Prerok je Boga profil hlapzu ozhi odpreti, in vidil je veliko nebeshko vojsko okoli Eliseja. IV. kralj. 6, 15 — 17. Tako bo tudi pravizhnimu: naj nad-nj pride vsa peklenška mozh, ne bo premagan, ker bo boshja pomozh s' njim.

Jesuf bo svojim svestim flushabnikom pomagal. Na krishi je sa greshnike ljubesnjivo umerl, kako bo pravizhne sapustil? Reshil jih je, dokler so she greshniki bili, kako bo potlej svesto dushe sapustil, sa ktero je vso svojo sveto kri prelil? Marija, mogozhna pomozhniza, bo pomagala frezhno umreti. Kdor je nedolshno shivel, ali se resnizhno spokoril, naj slo upa v' mogozhno pomozh Marije devize. Tudi angeli in svetniki bodo dobrim boshjim flushabnikom na pomozh hiteli, in njih dushe obvarovali salesovanja hudizheviga. Prav tem govori modri: „*Vi, kateri se Gospoda bojité, zhakajte poterpeshljivo njegoviga usmiljenja; sakaj kdo je v' njegovih sapovedih ostal: in je bil sapushen?*“ Sirah 2, 7. 12.

Tudi nekteri pravizhni so se bali umreti, pa tih je slo malo; zhe so se ravno bali umreti, so vender frezhno umerli, kakor prizhuje Salomon: „*Pravizhnih dushe so v' boshji roki, in terpljenje (vezhne) smerti jih ne*

bo doseglo.“ Mod. 3, 1. Pravizhnim je navadno mirno umreti, ker so svét sanizhevali, in po Bogu hrepeneli. S. Pavel je djal: „*Shelim rasvesan, in s' Kristusam biti.*“ Filip. 1, 23. Sveti Ignazi, savoljo stanovitnosti v' veri sverinam v' jed obsojen, je nepokojno zhakal od njih rastergan biti. S. Terésija je velikokrat djala: „O neufmiljena smert! sakaj ne hitish odlozhit moje dushe?“ Vedno je umirala, ker ni hitro umerla, in k' Bogu fhla. Veliko drusih svetnikov je ravno tako shelelo umreti.

Pravish: „Ti so radi umerli, ker so bili pravizhni, jest pa se bojim umreti, ker sim greschnik; kader mi smert v' misel pride, ves prestrašen pravim: Kaj bo sa moja greschno dushe? Ti odgovorim: Ne boj se spomina smerti, temuzh premishljuj jo, de se spokorish, in sveto shivish; spokóri se, in sveto shivi, de frezhno umerjesh.“ Modri pravi: „*Zhlovek ima pred seboj shivljenje in smert, dobro in slabo; kar mu bo dopadlo, mu bo dano.*“ Sirah 15, 18. Usmiljeni Bog nozhe tvoje vezhne smerti; sato te opominja, in ti pomaga vezhno shivljenje sadobiti. Upaj v' njegovo neskonzhno milost, ponishno ga profi, v' grenkosti svoje dushe sdihuj pred njim; s' njegovo pomozhjo shivi po sapovedih, in bosh frezhno umerl. Zhe pa v' grehah terdovratno shivish, bosh sam kriv svoje vezhne nesrezhe. Vdaj se Bogu: opusti grehe in grehov perloshnosti, is ljubesni vse svoje grehe sovrashi, bodi v' dobrim stanoviten, in bosh frezhno umerl.

M o l i t e v.

O ljubi J̄esuf! kedaj bom pred tvojo sodbo pr̄ishel? Kaj bom od tebe, pravizhniga sodnika, safl̄ishal! Pretezheno slabo shivljenje me s̄kerbi, velikokrat sim te rasshalil, pobol̄jshanja ni bilo, grehe s̄he sdaj ponavljam, smert je smiraj bl̄ishji, neskonzhna vezhnost me zhaka, in s̄rezhne nisim vreden. O Gospod! shal so mi vsi moji grehi, slo me pezhe, de te nisim s' vso dušho ljubil; daj mi zhedalje bolj svojo gerdo nesvestobo sposnavati, de jo zhedalje bolj obshalujem. She velikokrat sim nes̄rezhno smert saflushil; pa tvoja neskonzhna milost me je preterpela, in obvarovala vezhniga pogubljenja. Hvala ti bodi, o prefladki J̄esuf! Ker si me takrat preterpel in iskal, ko sim bil tvojiga serda vreden, in ko sim pred teboj beshal: ne saversi me sdaj, ko te is serza ishem; ne pogubi dušhe, sa ktero si smertne britkošti preštal. O sveti Siloe, sgled svetiga shivljenja! sprosi mi od usmiljeniga Boga po J̄esufu Kristufu gnado prave pokore in s̄rezhne smerti. Amen.

VI. dan maliga ferpana.

Sveta Godoleva sakonska.

Sveta Godoleva je bila od bogatih in shlahtnih staršev rojena v' Flandru. Bila je smiraj pokorna, modra, bogabojezha, framoshljiva, in vsiga dobriga polna. Kader je bila odrasla, je veliko mladih mladenzhov staršhe profilo, de naj jo v' sakon dajo. Med timi narbolj nadleshni je bil Bertulp, bogat gospod bliso mesta Ostende. Unifrid, ozhe bogabojezhe Godoleve, je dovolil v' njegove nadleshne profhnje le sato, ker je bil filno bogat; pa ni fkerbel svediti, kakofhniga shivljenja de je. Bertulp, desiravno kristjan, je bil ves hudoben in neusmiljen; pa Bog je is fkrivnih sodb ta sakon perpustil, de bi svojo flushabnizo Godolevo ozhistil, in de bi druge shene v' njej imele sgled fosebne poterpeshljivosti. Bertulp je kmalo po poroki pokasal svoje hudo serze, sanizheval in sovrashil jo je. Sanizhevana od svojiga mosha, delezh od svojih staršhev in vsih snanzov, in bres vse zhlovekove pomozhi bi bila obupala, ako bi ne bila terdno upala v' usmiljeniga Boga. Njega je vedno pred ozhmi imela, in ga profila, de naj ji pomaga vse nadloge voljno preterpeti. S' boshjo pomozhjo je vse poterpela, in se tako sadershala, de ji mosh, desiravno hudoben, ni vedil kaj res-

nizhniga hudiga ozhitati. Nobeniga veselja ni imela, in ni hotla imeti na svetu, temuzh v' samoti, v' molitvah, v' postih, v' drusih dobrih delih je shivela, de bi svojimu Bogu dopadla. Nikoli ni bila bres dela; bila je ali doma v' svojih poshtenih opravilih, ali v' molitvi, ali per bolnikih, ali v' zerkvi. To njeno pridno in sveto shivljenje, ne de bi bilo hudobniga mosha Bertulpa tolashilo, ga je she huje shalilo, ker se nad njo ni sa kaj imel hudovati; ni je jenjal sovrashiti. Shelel jo je is poti spraviti, de bi je vezh ne vidil, neusmiljeno jo je sanizheval, ji gospodinjstvo vsel, in va-njo nadrashil drushino, slasti pa hudobniga hlapza, de jo je sanizheval in pretepal, de bi is sgoli shalofti umreti mogla. Neusmiljenimu moshu to she ni bilo sadofti. Postavil je tistiga nezhloveshkiga hlapza namesti sebe gospodarja vse hishe, in mū sapovedal, de naj sovrasheni gospej malo shivesha is rók daje, in tudi to malo s' ozhitanjem. Godoleva je hvaleshno jemala is terdih rók svojiga hlapza malo odlozheniga shivesha, in njega polovizo ubogim dajala, je boshjo previdnost molila, tiho vse poterpela, in is serza profila sa svoje hude sovrashnike. Njena velika poterpeshljivost je she huje raskazhila neusmiljeniga mosha; sapovedal je hudobnimu hlapzu ji tako malo shivesha dajati, de bi mogla sholeti, in lakote umreti.

Unifrid, nje ozhe, je vse to svedil, se je per gosposki pertoshil, in ta je Bertulpu sa-

povedala s' svojo dobro gospo lepo ravnati. Is strahu je obljubil, in na vides ubogal; ali ljubesen ni is strahu. Nekaj zhasa je bil malo drugazhen, pa kmalo je s' njo delal spet po svojim neusmiljenim serzu. Molzhé je Godoleva vse poterpela, Bogu se popolnoma podvergla, ga hvalila v' svojih nadlogah, in ga vedno profila, de naj ji poterpeshljivost ohрани. Bertulp, od lastne hudobije gnan in oslepljen, jo je sklenil umoriti; pa tako, de bi pred ljudmi nedolshen bil. Poklizal je dva hudobna hlapza, in s' njima se posvétoval, kako de bi jo natihama umorili. Hlapza sta mu rekla: „Gospod! spravite se lepo s' njo, in bodite ji prijasni, de ljudje to svedó, in vas potlej ne bodo njene smerti obdolshili, vse drugo bova she mi dva po vasli volji opravila.“ Bertulp je neusmiljena svetovavza ubogal, se je s' svojo gospo sprijasnil, in ji dober bil; zhes nekaj zhasa je shel od doma. Ponozhi, ko je vse spalo, sta hlapza shla v' njen hram, jo neusmiljeno sgrabila in umorila; potlej pa hram spet saperla, in shla lezh. Drushina ni védila tiga. Sjutraj, ko vidi, de gospá ne vstane, gre v' njen hram, in jo mertvo najde; jok in vpitje je sagnala, in nje smert obshalovala. Tako je ta dobra in bogabojezha gospá umerla v' letu 1070. Bog je na njene proshnje veliko zhudeshev storil, de se je njena sosebna svetost rasodela.

N a u k.

Sakonskim, med kterimi ni ljubeshi.

Unifrid, ozhe svete Godoleve, jo je dal hudobnimu zhloveku Bertulpu, per kterim je neisrezheno terpela. Unifrid bi mu ne bil dal svoje dobre hzhere, ako bi ga bil posnal; pa ni fkerbel svediti njegoviga sadershanja, sadofti mu je bilo, de je shénin bil bogat. S' tem je sebi in svoji sveti kzheri grenke dni nakopal. To je navadno na svetu; tode poterpeshljivofti je malo, veliko pa prepira, kletve, nesvestobe in drusiga hudiga. Kaj pomaga bogafivo, zhe drusiga ni? Dober mosh, dobra shena je velik dar; hud mosh, huda shena pa je velika nadloga. Modri pravi: „*Bolje je sraven leva ko sraven hudobne shene* (ali hudobniga mosha) *fianovati.*“ Sirah 25, 27. Prej se more dobro premisliti, in ne se prenaglo do smerti save-sati; potlej fi ni pomagati ko f' poterpljenjem: zhe tiga ni, fo vize tukaj, lahko pekel po smerti.

Zhe te sadene taka nesrezha, de dobifh flabiga mosha, ali flabo sheno; premifli, morebiti fi sam te nadloge kriv, ker ti je le nezifto oko ali lakomno ferze isvolilo tovarfha ali tovarfhizo. Bleso fi bres boshjiga in modrih svéta po svojim poshelenji fforil, in nih-zhe te ni mogel pregovoriti, ker fi bil terdovratno flep; sdaj se kefáfh, pa preposno, ker ni rasvese do smerti. Ravno sato, ker fi se ne-

umno prena glil, in ker ni rasvese do smerti, poterpi, in si persadevaj svojiga mosha ali svojo sheno poboljšhati. Bodi svoje nesfrezhe kriv ali ne, preterpi po sgledu svete Godoleve in vezh drusih. Hudo ozhitanje, kletev, tepenje ali drugo hudo ne daje ljubesni, temuzh jo le konzhá; f' strahovanjem ne bosh serza premagal, ampak le rasdrashil. Zhe vřim pravish, kakoshen je tvoj mosh, kakoshna je tvoja shena; perdevash dreva v' ogenj, napravljash huji jeso, in bo zhedalje manj miru. Sakonfski, med kterimi je sveta ljubesen, so řrezhni; slabo je, zhe je le natorna ljubesen med njimi; pa veliko huje she, zhe ni nobene.

Lahko vesh, kaj tvojiga tovarřha shali, in kaj mu dopade; varuj se vřiga, kar mu ni vřhezh, in delaj, kar koli mu dopade, zhe je le mogozhe bres boshjiga rasshaljenja. Zhe hudo prejmesh, poverni dobro; zhe uni ne odstopi od hudiga, ti ne odřtopaj od dobriga: f' tem ga bosh nar loshej poboljšhal; zhe ga ne bosh poboljšhal, mu bosh vřaj branil hudobnřřhimu prihajati, in tvoje plazhilo bo veliko. Hudobno jeso premaguj, ne govori in ne molzhi is jese; sakaj jesa ni she nobeniga prāv uzhila. Imej Boga pred ozhmi, in bosh vedil, bosh vedila, kaj, kedaj, koliko, kako govoriti. Pravish: „Ne morem toliko preterpeti; per taki drushbi bi sveti Job ne mogel poterpeshljiv biti; se morem jesiti in prepirati, ker ni nizh po moji volji.“ Tedaj pre-

piraj se, kolni in ukljubuj, kolikor vesh in snash; bosh li potlej loshej shivel? Ne, ampak teshej; po smerti pa laj bo? Ljubi moj! bodi shive vere v' Boga, poterpi savoljo Jesusa, in upaj, de tvoja poterpeshljivost ne bo saftonj. Tebe in vse uzhi sveti Pavel rekozh: „*Poterpeshljivost vam je potrebna, de boshjo voljo delate, in obljubo* (vezhniga svelizhanja) *dofeshete.*“ Hebr. 10, 36.

M o l i t e v.

O Bog! kateri si v' sazhetku svetá sakon postavil, de bi se tvoji flushabniki mnoshili, dodéli vsm sakonskim v' saveši mirú shiveti. Neisrezhenó teshak je jarm sakona, ako sprave ni; verhi tega pa isvira is nemirnosti pohujshanje otrók, domazhih, drusih in dosti hudiga. O Jesuf! ki si s' svojo prizhujezhostjo in gnado sakonsko saveso povishal, de bi porozheni sveto in mirno shiveli, ne sapusti svojih flushabnikov, de po sgledi svete shene Godoleve svoje nadloge voljno nosijo, eden drusiga v' duhu krotkosti preterpé, vse dolshnosti svesto dopolnujejo, de bodo oni in otrozi svelizhani. Amen.

VII. dan maliga serpana.

Sveti Trankvilin marternik.

Sveti Trankvilin Rimljan je bil dolgo zhasa malikovaviz; ravno taki so bili njegovi otrozi in njegova drushina. Bil je velik gospod, in je mnoge imenitne zefarske flushbe hvalno opravljal. Kader se je bil postaral, je vse flushbe opustil, in doma is svojiga veliziga premo-shenja shivel. Sadošti je imel vsiga, le sdrav-ja ne; noge so ga hudo bolele, in neufmilje-no ga je po njih tergalo. Imel je dva fina, Marka in Marzeljana. Oba sta verna postala, in Boga f' svetim shivljenjem molila. Kroma-zi, Rimski oblastnik, je to svedil, in je uka-sal oba brata v' jezho vrezhi; ker sta pa oba bila stanovitna v' veri, sta bila od njega v' smert obsojena. Nju neverni ozhe Trankvilin je sha-loftno premishljeval, kako bi svoja sinova otel; profil je oblastnika, de naj jima en mesez od-loga da, in mu obljudil, de si bo slo persa-deval jih pregovoriti. Oblastnik Kromazi je bil Trankvilinov prijatel, dovolil je rad v' nje-govo proshnjo, in Nikostratu, velizimu jezhar-ju, sapovedal, de naj k' dvema bratama vso shlahto in prijatle pusha. Ozhe Trankvilin, shlahta in prijatli so dva mladenzha obsuli, in nadlesšno nagovarjali, de naj spet malike mo-lita. Sf. Marka in Marzeljan se le nista dala

premotiti, temuzh lepo in uzheno sta prizhevala od katolske vere, in svojiga ozheta, shlah-to in prijatle napravila, de so v' praviga Boga verovali. She bolj je vse uterdil v' pravi veri zhudesh, kteriga je Bog storil; sakaj ozhe Trankvilin je bersh, ko je v' Boga veroval, popolnoma sdravje dosegel.

Kader je zhas odloga pretekkel, je Kromazi oblastnik svetiga Trankvilina k' sebi poklizal in vprashal: „Kaj si per sinovih opravil?“ „Prav dobro sim opravil, mu je odgovoril; torej te lepo sahvalim sa odlog, kteriga si sinovama dal.“ Kromazi rezhe: „To me slo veseli, vender naj prideta, in bogove ozhitno molita.“ S. Trankvilin odgovori oblastniku: „Tiga ne bohta storila, bogov militi ni perpusheno.“ Ob-lastnik: Kaj se meshash? S. Trankvilin: „Se ne mesham, temuzh modro govorim: poprej sim bil smoten, ko sim bogove molil; sdaj ne, ko praviga Boga molim. Sam premisli, kaj so le tvoji bogovi: hudobni, krivizhni in ne-framni ljudje so bili, kakor je v' vashih buk-vah od nih sapisano. Ako bi med nami taki vashim bogovam enaki bili, bi jih hudo shtrafoval, in pa po pravizi.“ Ob-lastnik pravi: „Vam kristjanam je she navada mogozhne bogove sa-nizhevati; sato pa so se bogovi rasferdili, in vsimu zesarstvu hude nadloge poshiljajo.“ S. Trankvilin: „To ni ref; beri sgodovino po-prejsnjih zhasov, in bosh nashel, de so ze-sarstva poprej huje nadloga stiskale; sdaj je veliko manj nadlog, ker se vera praviga Bo-

ga povsod rasširja.“ Oblastnik pravi: „Ves h, kako o jst re so zesarjeve sapovedi, in kako ter do sapovedujejo bogove moliti; ako se jim ne vda sh, bo sh umorjen.“ S. Trankvilin: „Naj bo, kakor hozhe sh, ker shan stva ne sapu stim, in umreti se ne bojim.“ Oblastnik Kromazi je svetiga Trankvilina soldatam v' roke dal, do prihodne sodbe reko zh: „Kader bom vper vizh kristjane ozhitno sodil, bo sh poklizan, in tako bo s' teboj ko s' drusimi, ako se ne smo drish.“

Oblastnik je bil le na okó o jster, fizer je sam per sebi mislil in premishljeval: „Moj stari prijatel Trankvilin se je bersh osdravil, ko je v' Boga veroval, kteriga kristjani molijo; jest sim rovno tako na nagah bolan, morebiti bom tudi osdravil, zhe va-nj verujem.“ Poklizal je ponozhi na skrivnim s. Trankvilina, in mu prijasno rekel: „Jest sim bolan, kakor si ti bil; tako neisrezhe no me terga po nogah, de velikokrat pozhitka ne najdem; vse sim sku sil, pa sa stonj; povej, kako si se ti osdravil?“ S. Trankvilin mu tako govori: „Ves h, de so me noge tolikanj bolele, de so me hlapzi mogli nositi, sdaj pa sim ko prerojen ves sdrav; sam vsigamogozhni Bog me je osdravil; morebiti bo tudi tebe, ako va-nj verujesh.“ Oblastnik ga je rad poslushal, in mu verjel, in Bog mu je svojo gnado dal. Uzheti se je dal v' katol shki veri, in ko je terdno veroval, je sdravje do segel. Kromazi, s' gnado in s' zhudeshem v' veri uterjen, se je is hvaleshno sti do Boga

zefarski flushbi odpovedal, doma sveto shivel, in preganjanim vernim obilno pomagal. Sveti Trankvilin je bil prav dober kristjan, in svojo vero v' praviga Boga je ozhitno prizhal. Eniga dne je molil per pokopalishi f. Pavla aposteljna; neverniki so ga vidili ondi moliti, so se nad njim rasferdili, ga kamnjali, umorili, in njegovo truplo v' vodo vergli. Njegova sveta smert je bila ob zhasu f' papesha Kaja, okoli leta 280.

N a u k.

Le katolshka vera je refnizhna.

Sveti Trankvilin je bil dolgo v' temi, lashnjive bogove je molil, in v' tej flepi veri bi bil umerl, ako bi ne bil od usmiljeniga Boga rasvetljen; potlej je bogove sanizheval, samiga Boga molil, njemu samimu flushil, in savoljo njega tudi umerl. Blagor njemu, in blagor nam, kterim zhesnatorna luzh prave vere sveti. Ref, velika frezha je v' praviga Boga verovati, in v' katolshki zerkvi mu dopadljivo flushiti. Vera je soseben dar boshji, vfi vemo; ravno sato je katolshka vera soseben dar boshji, ker je edina, refnizhna, in je bres nje nemogozhe Bogu dopasti. Hebr. 11. 6.

Sveti Pavel prizhuje: „En Gospod je, ena vera, en kerst.“ Efes. 4. 5. Ker je le en Bog, more tudi le ena vera refnizhna biti. Le tista vera, ktera je bila she pervim star-

ſhem v' ſerze vlita, - od pravizhnih ohranjena, po prerokih, po Kriſtuſu in njegovih apoſtel-
nih oſnanjena ſ' velikimi zhudeſhi poterje-
na, je edina reſnizhna; vſe druge ſo laſhnji-
ve. Slepí malikovavzi ali smoteni krivoverzi
kako ſamorejo ſ' laſhnjivo vero reſnizhnimu
Bogu dopaſti? Nemogozhe je, de bi Bog,
vezhna reſniza, dopadenje imel do tiſtiga, kar
ſo ſi neumni ljudje iſmiſhljevali. Sveti Pavel
pravi: „*Kakoſhno edinoſt ima pravizhnoſt
ſ' nepravizhnoſtjo, ali kakoſhno tovarſhijo
luzh ſ' temo?*“ II. Kor. 6. 15. Vera, kte-
ro je Bog rasodel, in ſ' zhudeſhi poterdil, je
ſveta, zhaſtita, in oſtane nepremakljiva do kon-
za ſvetá.

Katolſhka vera uzhi viſoke ſkrivnoſti, kte-
rih nihzhe ſapopaſti ne ſamore. Bog edini v'
natori in trojni v' perſhonah; Bog Sin, od de-
vize Marije rojen, on Bog in zhlovek ſa gre-
ſhnike od greſhnikov umorjen, vſtajeenje Jesu-
ſovo in vſih; prvi greh vſim ſhkodljiv in po-
gúben, in druge rasodete reſnize preſeſhejo
zhlovekov um: pa ravno to prižhuje, de je
vſe to od Boga. On, vezhna modroſt in reſ-
niza, jih je rasodel, v' ſerze ſvojih ſtvari vlil,
jih ſ' zhudeſhi poterdoval, in ſvojim ſluſhab-
nikam ſerzhnoſt dajal ſa rasodete reſnize umre-
ti. Vera, ktera zhlovekoviga uma ne preſe-
ſhe; ni od Boga. Sprideni ljudje ſo ſi neumne
vere iſmiſhljevali, pa zhlovekovi ſlaboſti do-
padljive; torej ſo doſti neumneſhev in ſpazhe-

nih nashli, de so jim is hudida poshelenja radi verjeli.

Le katolshka vera je od Boga, ker ona sama dela zhloveka dobriga, pravizhniga, frezhniga. Ona se ne perlisuje zhloveku, temuzh njegovo hudo poshelenje v' pokorshino deva; in krisha njegove shelje, de presvetimu Bogu dopadljivo flushi. Ta je od Boga, ker je njega vredna, in ker on sam samore s' sladkostjo svoje gnade ojstrim rasodetim resnizam spazheniga zhloveka podvrezhi, de shiveti hozhe in shivi po njegovi sveti volji. Tedaj le namen katolshke vere prizhuje od njene resnizhnosti. V' Boga vsigamogozhniga verovati in upati, njega is vse dushe ljubiti, njemu flushiti, njega hvaliti; od tega nizh potrebnishiga in svetejshiga biti ne more. Kdor le pomisli dolshnosti do sebe in do blishniga, od katolshke vere sapovedane; more sposnati, de je ona od samiga Boga. Ona sapove sebe sveto ljubiti, in shiveti po vseh sapovedih savoljo Boga in plazhila nebeshkiga kraljestva; sapove blishniga savoljo Boga ko sebe ljubiti, mu na dushi in na telesu pomagati, de bi tudi on v' nebefa prishel, in vfi skupej Boga vekomaj hvalili. Le svetost in svelizhanje je namen katolshke vere. Blagor vsem sdaj in vekomaj, ako bi po njej shiveli! Semlja bi bila podoba nebeshkiga kraljestva, ako bi vfi shiveli po sveti veri; tukaj bi bilo obilno ljubesni, miru, usmiljenja, pravizhnosti in vsiga dobriga. Slep je permoran sposnati, de je nasha dobrotljiva vera od re-

snizhniga Boga rasodeta; vsi naj ga neprenehama hvalijo, katerim je to nebeshko luzh na svét poslal.

M o l i t e v.

O Bog, vezhna modrost in resniza! ti dobro vesh in sposnash neumnost in spazhenost vsiga zhloveshtva; sato si nam is neskonzhniga usmiljenja luzh svete vere dal. Vsi modri svetá so se v' sposnanji tvojim motili, zhe niso bili od tebe rasvetljeni: ravno tak bi bil jest bres tvojiga usmiljeniga rasodenja; ko bi te ne posnal; bi shivel po svojim poshelenji, in po smerti bi bil vekomaj pogubljen. Hvala ti bodi, o Gospod! ko si nebeshko svetlobo na svét poslal, po kateri lahko hodim v' vezhno luzh. Rasvetli s' njo vse narode, in podversi ji vse smotene serza, de ne bodo teme ljubili, in v' temi umerli; daj vsim vernim po rasodetih resnizah shiveti, de prejmejo, kar sveta vera uzhi in oblubi, nebeshko kraljestvo. O sveti Trankvilin! ki si bil od usmiljeniga Boga s' sveto vero dobrotljivo rasvetljen, sa katero si tudi umerl, meni in vsim gnado sprosi v' sveti prejeti veri stanovitno in sveto shiveti, de bo ona meni in vsim k' svelizhanju. Amen.

VIII. dan maliga ferpana.

Sveta Elisabeta kraljiza v' Portugalu.

Sveta Elisabeta je bila rojena v' Aragonji na 'Shpanfskim v' letu 1271. Njen ozhe je bil Peter III. kralj tiste deshele. Skerbno je svojo ljubo hzher nakvisihko redil. Torej je bila pa tudi vsiga dobriga lazhna. She majhna dékliza je dolgo molila, rada brala in premishljevala, kar koli dusho k' Bogu povsdi-guje. Ponishna je bila v' ferzu, v' oblazhi-lih in v' vsm; nikoli ni prostovoljno poslus-hala ali gledala, kar samore slabe misli obudi-ti; s' eno besedo, vsa bogabojezha je bila. Dionisi, kralj v' Portugalu, kterimu je bila v' sakon dana, ji v' poboshnosti ni bil enak; vender je njeno bogabojezhost sposhtoval, in jo pustil po svojih svetih sheljah shiveti. Desiravno je bila mlada kraljiza, je vender na tanko shivela po vsih Jesusovih naukih; desiravno je bila polna velizih skerbi, je bila vender stanovitna in gorezha flushabniza boshja; desiravno je bila tako visoko povishana, je bila vender vsm dobra in prijasna, kolikor je dobra vest perpuстила. Vsak dan je sgodaj vsta-la, nekaj zhasa molila in premishljevala, po-tlej pa k' sveti mashi shla; vse ure dneva in vse opravila je posvezhevala, ker je Boga smi-raj pred ozhmi imela, in vse njemu v' zhas

delala. Pogosto je hodila k' boshji misi, de bi zhedalje bolj v' ljubeshi vneta bila. Sraven sapovedanih postov se je trikrat v' tednu postila, in vezh drusih postov opravljala; pa tudi, kader se ni postila, je malo jedla in pila, de bi svoje telo dushhi, oboje pa Bogú podvergla. To njeno sveto shivljenje ni všim dopadlo, nekteri so ji rekli: „Kraljizi se ne spodobi tako shiveti, temuzh po navadi drusih.“ Tem je odgovorila: „Jesuf Kristuf se ni nikoli imenoval navada, ampak resniza; pokorjenje je tudi meni potrebno; she zelo potrebnishi, de bi ne bila od dobrot svetá sapeljana.“ Ubogim pomagati, in bolnike obiskovati je bilo njeno nar vezhi veselje. Mirna je bila in fredniza mirú, de bi Bog rasshaljen ne bil; f' svojo perljudno modrostjo je odvrzhevala vojske, punte in sovrashtva. Njen mosh, kralj Dionisi, ni po sapovedih shivel, pohujshanje je dajal; pa le s' lepo ga je profila, de naj se poboljsiha, ker je vedila, de bi ga ojsstro svarjenje ali hudo ozhitanje le she hudobnishiga storilo. Njegova sakonska nesvestoba je njeno serze neisrezhenó shalila; pa sato mu ni bila sovrashtna ali nepokorna, temuzh jokala je pred Bogam vedno, de bi mu duha pokore dal.

Desiravno je bila vsa bogabojezha, je vendar hudo obdolshenje in preganjanje hudobneshev terpela; pa Bog je bil njen odreshenik. Bila je od nevoshljiviga kraljeviga flushabnika krivizhno obdolshena, de s' enim svojih hlap-

zov gresfno shivi. Tisti njen hlapec je bil bogabojezh, in kraljizhinih dobrih del dele-shen; poslushila se ga je revešem in bolni-kam pomagati; pa nevosfhljivo okó je vse dru-gazhi vidilo. Kralj po navadi slabih, je svo-jimu lashnjivimu hlapzu neumno vérjel, in sklenil se nad kraljizhinim hlapzam hudo ma-shevati. Eniga dne je kralj fhel is mesta se malo sprehodit, in je prishel do ene apnéni-ze; poklizhe apné nizharja, in mu rezhe: „Ju-tri bom eniga svojih hlapzov do tebe poslal vprashat: Si vse storil, kar je kralj bil sapove-dal? Primi ga, in versi v' apné nizo.“ Drugi dan je kralj kraljizhiniga hlapza tje poslal apné nizharja vprashat, ali je storil, kar mu je kralj bil sapovedal. Hlapec je fhel: pa memo zer-kve gredé flifhi k' sveti masfhi svoniti, stopi va-njo, in je per njej; ko je perva minila, je drugi masfhnik perstopil, in tudi per tej je fhe. Kraljev hlapec, njegov toshnik, kateri je vedil, kaj je bil kralj sapovedal, je menil, de je uni hlapec she sgorel, in fhel k' apné ni-zharju ga poprashat, kakofhna de je bila. Ap-nénizhar je mislil, de ravno njega je kralj sa-povedal v' ogenj vrezhi, ga je sgrabil, in v' apné nizo vergel. Kraljizhin hlapec, kateri se je bil v' zerkvi pomudil, je sa pervim prishel, in svedil, de je bilo vse storjeno, kar je bil kralj sapovedal; pa ni vedil kaj. Hitel je na-saj, in kralju povedal. Kralj je ostermel, mo-lil prezhudno bo-hjo pravizo, in sposnal kra-ljizhino nedolshnost.

Tudi druga nadloga se je tej sveti kraljizi sgodila. Alfons pervorojeniz se je v' svojiga ozheta in kralja spuntal. Serze, tako rekozh, prebode to materi Elisabeti. Hitela je k' puntarškemu finu, ga uzhila, kako velika pregreha je njegova, ga svarila, in profila, de naj se svojimu ozhetu in kralju podvershe. Nevofhljivzi, kterih je smiraj dosti, so jo per kralji satoshili, de nepokornimu finu pomaga. Kralj se slo rasferdi, je sveto kraljizo v' mesto Alankver sa shtrafengo poslal, in verhi tiga vse njeno premoshenje ji vsel. Elisabeta je to hudo preganjanje voljno preterpela, in sa svoje sovrashnike molila. Kralj je kmalo sposnal njeno nedolshnost, jo spet v' pervo zhaft postavil, in ji bil prav dober.

Ta sveta kraljiza je veliko nadlog terpela in preterpela; pa Bog jo je rasveselil, in ji dal, kar je nar bolj shelela, spreobernjenje hudóbniga kralja. Rad jo je poslušhal, je svoje grefhne navade obshaloval in opustil, in Bogu slushil. Nekaj let po tem je umerl. Pervorojeni Alfons je sa njim nastopil, ona pa je shla v' klofhter; vender je smiraj skerbela sa frezho vfiga kraljestva. Ta sveta kraljiza, polna veliziga saflushenja, je mirno umerla 65 let stara v' letu 1336.

N a u k.

Nevoshljivoſt je gerda pregreha.

Nevoshljivzi ſo kraljizi, ſveti Elisabeti, velike nadloge napravili; ona je ſ' poterpeshljivoſtjo veliko ſafluſhila per Bogu, uni ſo prejeli, kar gerda nevoſhljivoſt ſafluſhi. Reſ, gerda pregreha je nevoſhljivoſt, vender jo je ſvet poln, ſlaſti per tiſtih, kteri ſo enake fluſhbe in enaziga dela. Veſelje ſavoljo neſrezhe in ſhaloſt ſavoljo ſrezhe ſvojiga bliſhniga je nevoſhljivoſt, ako to iſvira iſ hudiga ſerza. Kdor je bolesni ali kake druge neſrezhe bliſhniga veſel, de bi ga ſmodrila, in njegovo duſho oſdravila, ni nevoſhljiv; kdor je zhaſne ſrezhe bliſhniga ſhaloſten, ker je ta njegovi duſhi ſhkodljiva, ni nevoſhljiv. Dober kriſtjan voſhi ſam ſebi ravno tako, de bi namreſh tukaj terpel, ne v' vezhnoſti. David je Bogu rekel: „*Dobro mi je, de ſi me ponishal (s' nadlogami,) de ſe tvoje poſtave nauzhim.*“ Pf. 118, 71. Iſ taziga konza je perpuſheno poſvetno hudo voſhiti; pa vſak more nad ſeboj zhuti, ker je nevoſhljivoſt polna ſvijazhnih iſgovorov.

Nevoshljivoſt je oſtudna pregreha, ker je bres vſiga iſgovora. Tudi drugi grehi ſizer nimajo iſgovora; vender ſo bolj po zhlovekovi ſlaboſti, nevoſhljivoſt pa né. Nezhiſtnik ſreſhe ſvojimu ſlabimu teleſu, krivizhnik ima do-bizhik, pijaniz ſe per vinu veſeli, tako drugi

greshniki; nevoshljiviz pa si napravi grisenje, pezhenje, shalošt bres vsiga dobizhka.

Nevoshljivost je ostudna pregreha, ker je na ravnost soper ljubesen. Vsim je sapovedano, de naj eden drusiga ljubijo, branijo pred krivizo, in slehernimu dobro voshijo. S. Pavel uzhi: „*Veselite se s' tistimi, kateri so veseli, in jokajte s' tistimi, kateri so shaloštni.*“ Rimlj. 12, 15. To je po bratovski ljubeshni, pa nevoshljiviz je nima. Drugi greshniki se slabo ljubijo; nevoshljiviz se ne ljubi nè dobro nè slabo, ker si pezhenje napravi.

Nevoshljivost je ostudna pregreha, ker stori zhloveka hudizhu podobniga. S. Avgustin pravi: „Nevoshljivost je hudizheva pregreha.“ Hudizh je is nevoshljivosti perve staršhe sapeľjal, kakor modri prizhuje rekozh: „Po hudizhevi nevoshljivosti je smert na svét prishla.“ Modr. 2, 24. Is enake nevoshljivosti hudizh vse zhloveshtvo salesuje, de bi ga pogubil. Nasha srezha je hudizhu pezhenje, nasha nesrezha je njegovo veselje; ravno tak je nevoshljiviz, pravi s. Janes Krifostom. Nevoshljivi zhlovek je hudobnisthi od hudizha. Hudizh ni drusim hudizham nevoshljiv, in njemu ni sapovedano zhloveka ljubiti; nevoshljivi zhlovek pa je drusim ljudém nevoshljiv, ktere mu je Bog ljubiti sapovedal.

Ljubi moj! varuj se nevoshljivosti; de se je resnizhno varujesh, premaguj napuh in lakomnost. Is tih dveh isvirkov je nevoshljivost: napuh ne terpi hvale drusih, lakomnost hozhe

sama vse imeti. Bodi ponishniga in ubogiga serza, in nevoshljivost te ne bo gospodovala.

M o l i t e v.

Ljubesnivi nebeshki Ozhe! ti obdarujesh mene in vse, ker si bres konza dober; ti si gospodar svojih darov, in po svojih skrivnih, pa pravizhnih sodbah dajesh, komur in kolikor hozhesh. Jest sim od tebe prejel in prejemam vezh, ko sim vreden: pa ne de bi te sato hvalil, sim svojim bratam nevoshljiv; moje oko je hudobno, ker si ti dober. S' to gerdo nevoshljivostjo si nizh ne pomagam, temuzh si shalost, britkost, pezhenje nakopavam, in per tebi se hudo sadolshujem. O Gospod! osdravi moje slabo serze, in presheni is njega greshno nevoshljivost, ktera me hudizhu podobniga dela; daj mi ljubesen do tebe in do svojih bratov, de me pezhe njegovo hudo, in veseli njegovo dobro; vsemi is mojiga serza napuh in lakomnost, de tvoje darove hvaleshno vshivam, in de svojim bratam ne bom nikdar nevoshljiv. To mi dodeli na proshnje svoje flushabnize, svete Elisabete, po Jesusu Kristusu, ljubesnivim Gospodu in odreshniku. Amen.

IX. dan maliga serpana.

Sveti devetnajsteri Gorkomski marterniki.

Deshelani Flandre, od hudobnih krivoverzov sapeljani, so se vsdignili in vojskovali soper svojiga kralja Filipa II., de bi njegovo pravizhno oblast in tudi katolshko vero v' desheli saterli. Hudobni krivoverzi so neusmiljeno preganjali katolshke verne, sosebno pa duhovne; veliko tih je raji umerlo; kakor de bi bili vero katolshke zerkve sapustili. V' letu 1572 konez mesza roshniga zveta je velika truma puntarskih krivoverzov v' mesto Gorkom prishla; tudi mestno branishe so s' silo premogli, kjer so bili nar svestejshi podloshni Shpanfkiga kralja. Med timi je bilo vezh duhovnov petrinarjev in minihov. Krivoverzi so bili poprej obljubili vse domu spustiti; pa potlej so vse duhovne in minihe v' smerdljivo jezho vergli, kjer so hude lakote skoraj umerli. Na sadnje so krivoverzi ravno v' petik is sanizhevanja zerkvene sapovedi jim dali mesa jesti. Sveti jetniki ga niso hotli pokusiti: vedili so fizer, de je v' veliki fili perpusheno, pa nikdar is sanizhevanja zerkvene sapovedi; malo kruha so jedli, in Boga hvalili. Ni mogozhe povedati, koliko so od neusmiljenih krivoverfskih soldatov prestali; tudi ne, kako so ti strashno preklinjali, kar koli je svetiga v' katolshki zerkvi.

Ti neusmiljeni soldatje so drugi dan fiti in pijani planili v' jezho, in savpili nad svetimi jetniki: „Vsim bomo nosi in ufhesa poresali, in potlej jih obefili, de bo njih hudobije konez.“ Vsi ti dobri duhovni so jim serzhno odgovorili: „Radi bomo sa vero katolske zerkve umerili.“ Krivoverzi so jim f' filo vseli, kar koli so premogli, potlej so jih ko rasbojniko topli, sováli in davili de bi povedali, kje de imajo she kaj denarja ali blaga. Sosebno so bili serditi nad patram Miklavsham, ker so menili, de ima v' svoji oblasti vse zerkveno premosenje. Tiga so sgrabili, mu verev okoli vratu djali, ga vkvishko vsdigovali, in na tla spushali. Soldatje so menili, de je she mertev, vender jim to she ni bilo sadošti; s' gorezho svezho so ga po nosu in ustih shgali, in vsiga opekli; ko she nobeniga snamnja shivljenja per njem ni bilo, so ga bazáli, in potlej pustili rekozh: „Zhe smo ga umorili, kaj sato? minih je.“ Ta sveti minih ni bil mertev; Bog ga je obvaroval, in k' vezhimu terpljenju perhramil, de bi mu obilnisthi plazhilo dal. Kader je govoriti samogel, je svojim sojetnikom rekel: „Ljubi moji! na vislizah umreti ni prehudo ali dolgo terpljenje, ker je zhlovek bersh smamljen, in ne zhuti bolezhin; terpljenje je slo kratko, plazhilo pa vezhno. O frezhna moja dusha, ako bi se takrat bila od telefa lozhila.“

Neusmiljeni krivoverzi so velikokrat k' tim svetim jetnikom prishli jih klet, saframovat, sovát, pretepat; pa po sgledu svetih marter-

nikov so vsi Boga hvalili. Nekteri bogaboje-
zhi moshje mesta Gorkoma so si persadevali per
vishi gosposki sprofiti refhenje nedolshnim jet-
nikam. Ko so krivoverzi to svedili, so hiteli
jih is poti spraviti; peljali so jih naglo v' per-
morsko mesto Briel, kjer je bil knes Lavmajn
oblastnik. Huje ko sveri je bil on neufmiljen
s' katolshkimi duhovni. Ugledati jih je bil
hudobno vesel, in se jim je na glas smejal.
Ko so jih is zholna v' jezho gnali, je v' sani-
zhevanje katolshke zerkve saframovavno pro-
zésijo sapovedal, kakor bo sdaj popisano. Sve-
te jetnike so po dva in dva svesali, prédnja
dva sta mogla dvé dolgi ranti nositi; med nji-
mi je rabelj shel s' krisham, kteriga so krivo-
verzi v' zerkvi s' filo vseli; od strani so bili
brizhi in soldatje, vsak je imel palizo, s' kte-
ro so svete moshé topli; sa njimi je krivover-
ni oblastnik Lavmajn jesdaril; vse krivoverno
ljudstvo je nad njimi vpilo, in nje in katol-
shko zerkev preklinjalo. Tako so ti svetniki
po mestu shli, in potlej v' smerdljivo jezho
bili pahnjeni, kjer so komaj malo kruha in
vode v' shivesh sprofili. Osmi dan maliga
travna, eno uro pred polnozhjo, so bili vsi
peljani k' smerti. Nar prej so sgrabili patra
Miklavsha, in ga obesili. Pred smertjo je vse
svoje ljube tovarshe she ljubeshnjivo kusheval,
in jim rekel: „Bodite stanovitni v' katolshki
veri, de ne sgubite plazhila, ktero vam je
Bog obljubil; serzhno hitite sa meno v' ne-
beshko kraljestvo.“ Tiga in vse njegove sve-

te tovaršhe so krivoverzi obesili is sgoli sovra-
 shtva soper katolshko zerkv. Shaloštno in stra-
 šhno je bilo viditi devetnajstere zhaštitljive du-
 hovne na framotnih vislizah; pa krivoverzi,
 hujshi od nekdanjih nevernikov, so se jim
 posmehovali. Drugi dan sгодaj so soldatje vsi
 pijani prishli, kjer so svete trupla visele; enim
 so trébuh preresali, vsm skoraj nos in ushesa
 odresali, in tako rasmesarjeni so viseli do ve-
 zhera. Bogabojezh mosh je njih svete trupla
 s' denarjem odkupil, in ondi bliso pokopal.
 Veliko zhudeshev je Bog na njih proshnje stor-
 ril, svoje flushabnike povishati, kateri so sa
 vero serzhno umerli.

N a ū k.

Sposhtovanje, ljubesen in pokorshina gre zerkvi.

Neusmiljenje slepih krivoverzov prizhuje,
 kako hudo je od katolshke zerkve odstopiti.
 Luter in Kalvin, hudobna uzhenika, sta jih
 veliko sapeljala s' lashnjivimi nauki; vedno sta
 vpila in pisala soper Rimskiga papesha, per-
 viga Jesufoviga namestnika, in soper vso ka-
 tolshko zerkv, ktera je kraljestvo Jesufovo.
 Veliko slabih kristjanov se je dalo od njih smo-
 titi, in ker zerkve vezh niso poslusnali, so v'
 smote sabredli, in si pogubljenje nakopali.
 Gorjé jim, kateri se od katolshke zerkve odlo-
 zhijo, ker sunaj katolshke zerkve ni svelizha-

nja. Blagor katolshkim vernim, kateri zerkev spofhtujejo, ljubijo in ubogajo; sakaj njih je nebeshko kraljestvo.

Katolshka zerkev je od Jesusa postavljena; ona uzhi vse rasodete resnize, fkerbi sa svelizhanje svojih otrok, jih posvezhuje s' sveti-mi sakramenti, de bi vsi prifhli v' nebeshko kraljestvo. Zerkev, ktera je kraljestvo Jesu-fovo, ne more bres oblastnikov obstati; sa te-ga voljo ji je Jesus, nje edini gospodar, she v' sazhetku pastirje dal. Pa ti kaj bi samogli, ako bi oblasti ne imeli? Torej jim je dal ob-last uzhiti, grehe odpufhati ali sadershevati, nepokorne verne strahovati. De bi v' katol-shki zerkvi vse po redu bilo, de bi vsi v' edi-nosti vere ostali, je Jesus svojim vernim pa-stirje dal, pa tudi vernim in pastirjem eniga veliziga oblastnika postavil, kateri je Rimski papesh. Zerkev dela v' imenu, mōzhi in ob-lasti Jesusa Kristusa, kateri ne bo svoje zerkve nikdar sapustil: peklenfke vrata je ne bodo nikoli premogle; ona je šteber resnize, ker jo sveti Duh vodi. Jesus je dobrotljivo oblju-bil: „*Jest sim s' vami vse dni do konza sve-ta.*“ Mat. 28, 20.

O kristjan! dobro premisli vse to, in lah-ko sposnash, de je katolshka zerkev od vezh-ne modrosti boshje postavljena; ravno sato jo moresh ljubiti, spofhtovati in ubogati. Kar zerkev uzhi, sapoveduje ali prepoveduje, Je-sus po njej uzhi, sapoveduje ali prepoveduje; kar dobriga prejemasz od zerkve, od Jesusa

prejemafh; nikdar se ne morefh sapeljati, in nikoli ne bofh sapeljan od lafnjivih nauk, zhe zerkev poslufhafh. „Zerkev shiviga Boga je fteber in terdnofť refnize.“ I. Tim. 3, 15. Spofhtovanje do katolfhke zerkve je uzhenim in neuzhenim, velikim in majhnim potrebno k' svelizhanju. Kdor koli se katolfhki zerkvi ftavi, je puntarfki otrok; kdor se fvoji-mu paftrju ftavi v' tiftim, kar vfa zerkev fapové ali prepové, je famimu Jefusu in nebefhkimu Ozhetu nepokoren. Tako je Jefus govoril: „Kdor vaf poslufha, mene poslufha; kdor vaf fanizhuje, mene fanizhuje; kdor pa mene fanizhuje, fanizhuje Ozheta, kteri me je poslal.“ Luk. 10, 16.

De fi hvaiefhen, premifli dobrote, ktere v' katolfhki zerkvi vshivafh. Bres vere bi bil vekomaj pogubljen; pa to fvetó vero fi od zerkve prejel, ker sunaj zerkve ni prave vere. S' gnado fvetiga kerfta in drufih fakraментov fi pofvezhen bil, in fi pomozh dofelgel po volji boshji shiveti; v' katolfhki zerkvi prejemafh zhfste nauke in druge perpomozhke Bogu flufhiti: ako grefhfih, fi famorefh pomagati s' fakraментam f. pokore; ako sbolifh, imafh Jefusove namefťnike perpravljene, de ti pomagajo v' frezhno vezhnofť; tudi po fmerti, zhe bo tvoja dufta v' vize obfojena, ima od zerkve fasheljeno pomozh. To je le malo od vftiga, kar dobriga vshivafh v' katolfhki zerkvi; vender te to malo obilno uzhi Jefusa hvaliti, njegovo zerkev fposhtovati, ljubiti in ubogati.

To te tudi uzhi ne shlobudrastih poslušati; kteri zerkev boshjo in njene svete sapovedi sanizhujejo. Ti so nehvaleshni otrozi nar bolji matere, v' kteri so bili v' svetim Duhu prerojeni; torej jih ne poslušhaj.

M o l i t e v.

O Jesus! dosihmal tebi in tvoji zerkvi nisim bil hvaleshen, ker sim premalo premislil; kaj in koliko dobriga sim od tebe in od nje prejel. Vem, sunaj katolske zerkve ni svelizhanja, v' njej imam vse perpomezhke k' svelizhanju. Ti zhujesh nad njo po svoji resnizhni oblubi, smote se ni bati; duhovni, tvoji namestniki, mi kashejo pravi pot v' nebese, in mi s' vsem pomagajo gori priti. O kakoshno saflushenje je bilo moje, de bi bilo te sosebne milosti vredno? Ne moje saflushenje, ampak tvoja neskonzhna milost me je v' katolsko zerkev postavila, in me v' njej ohrani. O ljubi Gospod! stori, de nehvaleshno ne vshivam dobrot tvoje zerkve, temuzh ko pokoren otrok v' njej shivim; tudi de po sgledu svetih marternikov, kterih spomih dan obhajamo, raji vse terpim, kakor de bi se kedaj od nje lozhil. Amen.

X. dan maliga serpana.

Sveta Felizita in njeni sedmeri sinovi, marterniki.

Sveta Felizita, bogata Rimfka gopá, boga-bojezha kristjana in serzhna marterniza, je slo flovezha v' katolfski zerkvi. Kako je v' mladosti in v' sakonu shivela, se ne vé; pa njena shiva vera, is ktere je sebe in svoje sinove Bogu v' dar dala, prizhuje obilno, de je tudi poprej bila svešta boshja flushabniza. Bila je vdova, pa famotna in sveta vdova v' molitvah in v' vsih dobrih delih. Skerbela je slo sa svoje otroke, in jih v' boshjim strahu redila; smiraj jim je govorila od ljubesnživiga Boga, jih uzhila svét sanizhevati, in po nebeskim kraljestvu hrepeneti. Njeno sveto shivljenje je bilo sgled vsm kristjanam Bogu ognjeno flushiti, in tudi nevernikam malike sanizhevati. Malikovavski pòpi so jo smertno sovrashili, zesarju Antoninu so se pertoshili rekozh: „Vdova Felizita in njeni otrozi kolnejo nashe bogove; ako jih ne ukrotish, se bodo bogovi raserdili, in se ne bodo dali vezh utolashiti.“ Neverni zesar jim je verjel, in mestnimu oblastniku sapovedal Felizito in njene sinove permorati bogove moliti. Oblastnik Publi je sveto vdovo v' svojo hisho poklizal, in is sposhtovanja do njene visokosti s' vso per-

ljudnostjo nagovarjal, de naj bogove moli; ko je pa vidil, de per njej nizh ne opravi, ji je smert napovedal. S. Felizita, polna shive vere, je oblastniku serzhno odgovorila: „Ne bodo me ne tvoje prijasne besede sapeljale, ne tvoje hude shuganja od Boga odvernile. Sveti Duh, kateri je v' meni, mi daje mozh hudizha premagati.“ Oblastnik je serdito savpil: „O nesrezha! zhe je tebi smert ljuba, je vsaj nikar svojim otrokam ne nakopavaj.“ „Oni bodo shiveli, odgovori f. Felizita, zhe Bogu svesti ostanejo; zhe bogove molijo, bodo vekomaj umerli.“

Oblastnik Publi je drugi dan sveto Felizito in njene sinove pred se poklizal, de bi jih ozhitno isprashal. Nar prej je njej rekel: „Bodi usmiljena svojim sinovam, kateri vsimu zesarstvu veliko dobriga obetajo.“ S. Felizita mu odgovori: „Usmiljenje, ktero mi perporozhafh, bi bilo strafhno boshje rashaljenje; ako bi te poslufhala, bi bila nar hudobnisthi mati.“ Proti svojim sinovam se je obernila, in jim rekla: „Moji otrozi! glejte nebo, kjer val Jesus in njegovi svetniki zhakajo; bodite svesti, stanovitni, in serzhno se vojskujte sa svoje dushe.“ Te besede raserdijo oblastnika, ukashe jo v' obras biti, in jesno ji rezhe: „Kako se vprizho mene in so per zesarjevo sapoved predersnesht kaj taziga govoriti?“

Potlej je starishiga sinú Janvarja poklizal, ga nagovarjal, de naj uboga, in mu velike

zhaſti in bogatſtva obetal, zhe uboga, hude bolezhine pa napovedoval, ko bi ne ubogal. Janvari mu odgovori: „Tvoj svet je neumen, pa boſhja modroſt me bo ohranila, in premagavza ſtorila.“ Oblaſtnik ga je ukasal tepſti, in v' jezho vrezhi.

Sa tim je njegoviga brata Felikſa k' ſebi poklizal, in ga ravno tako nagovarjal, de naj bogove moli. Felikſ je ſodniku odgovoril: „Le en Bog je, in le njega moremo moliti. Le verjemi, de ne boſh ne mene, ne kteriga drusiga mojih bratov napravil, de bi ſe Jeſuſu odpovedali; premagal ne boſh naſhe vere ne s' lepo, ne ſ' hudo.“ Oblaſtnik ga je v' jezho poſlal.

Sa tim je k' ſebi Filipa poklizal, in mu tako rekel: „Zesar Antonin, moj in tvoj goſpod, ſapove vſigamogozhné bogove moliti.“ Filip je oblaſtniku odgovoril: „Ti, od kterih govorih, niſo bogovi, niſo vſigamogozhni, ampak mutaſti in neumni maliki; kdor jih moli, bo vekomaj pogubljen.“

Zheterti je bil Silvan, njemu je ſodnik tako le govoril: „Jeſt vidim, de ſte ſe vi vſi ſ' ſvojo nar hudobniſhi materjo pogovorili ne ubogati zesarja, in neſrezhno umreti.“ Mu je odgovoril: „Ako bi ſe mi teleſne ſmerti bali, bi umerli vekomaj, ker pa verujemo, de bo vezhno plazhilo pravizhnim, in vezhna ſhtraſenga hudobnim, hozhemo Bogu ſveſti oſtati.“

Peti je bil Aleksander; timu rezhe oblaſtnik: „Uſmili ſe ſvoje mladosti, in ubogaj ze-

farja, de shivish, in si njegov prijatelj.“ Je odgovoril sodniku: „Sim flushabnik Jesufa Kristufa, s' besedo ga prizham, v' serzu ga ne sim, in vedno ga molim. Moja mladost bo modrost starih imela, dokler bom njega samiga molil. Vafhi bogovi in vi bofte vekomaj goreli.“

Shesti brat je bil Vital, njemu je rekel sodnik: „Ne shelish shiveti?“ Vital mu odgovori: „Kdo sheli shiveti, kakor tisti, kateri praviga Boga moli, ne pa hudizha?“

Marzjalu, nar mlajshimu, je sodnik tako govoril: „Vi sami bofte svoje smerti krivi, ako zesarja sanizhujete.“ Marzjal je odgovoril: „Oh! de bi ti vedil, kako hudo bo Bog malikovavze shtrafoval. Njegova milost odlashta she; ali vaf in vafhe bogove bo pogubil, ako ne sposnate, de je Jesus Kristus pravi Bog.“

Oblastnik je ukasal mater in sinove v' jezho gnati, potlej je k' zesarju hitel povedat, kaj se je vse godilo; zesar je vse v' smert obso dil. Vsi ti sveti fantje so bili umorjeni, na sadnje pa mati. Neisrezheni veselo je umerla, ker je pred seboj vse sinove poslala v' nebeshko kraljestvo. To se je v' Rimu godilo v' letu 164.

N a u k.

Starshi naj Boga vedno profijo sa otroke.

Sveta Felizita si je slo persadevala svoje otroke Bogu srediti, in je dosegla, kar je she-

lela. Ne le lepo uzhila, tudi dober sgled jim je dajala po Jesusu shiveti; de bi jim pa to k' svelizhanju bilo, je vedno profila Boga, de naj jim obilnost gnade da, in jih nedolshne ohrani pred sapeljivoſtjo hudobniga ſvetá. Apoſtelj ſ. Jakop ſapové: „*Molite eden sa drusiga, de boſte svelizhani.*“ Jak. 5, 16. Vſak je dolshan sa druge moliti, veliko bolj ſo dolshni ſtarſhi sa ſvoje otroke moliti. ſtarſhi naj Boga sa-ſe proſijo, de bi ſamogli bogabojezhe shiveti, in otroke prav uzhiti; naj sa otroke proſijo, de bodo pravi flushabniki boſhji.

Ni malo ſtarſhev, kateri menijo ſ' ſamim vpitjem per otrozih vſe opraviti. ſami pravi: „Smiraj nad njimi vpijemo, pa nizh ne pomaga.“ Lahko, de ne pomaga: morebiti ſo ſami ſlabiga ſhivljenja, otroke kolnejo, vzhaſi jim vſe pregledujejo, vzhaſi jih neufmiljeno ſtrahujejo, in sa-nje ne molijo; kako bodo otrozi dobri? Per takih ſtarſhih ne more biti frezhe, ker ni modroſti, in ni molitve. ſveti Pavel pravi: „*Ne kdor ſadi, ne kdor perliva, je kaj, ampak Bog, kateri raſti daje.*“ I. Kor. 3, 7. Taki ſtarſhi ne ſadé, ne perlivajo s' dobrimi sgledi in ſ' ſvetimi nauki, in tudi Boga ne proſijo, de naj bi otrokam dal raſti v' modroſti; ſakaj ſe pa zhudijo, de ſo ſlabi? ſtarſhi naj Boga proſijo sa otroka ſhe, preden je rojen, de bi gnade ſvetiga kerſta deléſhen bil, potlej de jo ohrani, in ſmiraj naj proſijo, de nedolshno ſhivi, in ſe svelizha. Jób je vſim kerſhanſkim ſtarſhem v' sgled. Vedil je, de je

njegova skerb prasna, zhe Bog ne pomaga; sato je velikokrat Bogu daroval, in ga gorezhe profil sa svoje otroke. Job. 1, 5.

Starshi so sosebno dolshni sa otroke gorezhe profiti, kader jih vidijo slabo shiveti. Takrat morejo vso ljubesnivo skerb imeti svoje slabe otroke poboljshti, in sraven Boga jokaje stanovitno profiti, de naj jim pravo spreobrnjenje da. Od tiga ne smejo nikoli odstopiti, de bodo dosegli, kar profijo. Sve-ta Monika je vedno profila sa svojiga fina Avgushtina, sosebno pa, kader ga je slabiga vidila. Desiravno vezh let ni bilo per njem sasheleniga poboljsanja, je vender le jokala, in molila, in je bila uflishana. Tako naj delajo vsi kershanski starshi is terdniga upanja v' boshjo milost, in njih dobre molitve ne bodo saftonj.

M o l i t e v.

Ako premislim veliko frezho svete Felizite in njenih sinov, mi serze od veselja poska-kuje, in pravim: Blagor tej skerbni materi, ki ni nobeniga od njih sgubila, ktere ji je Bog bil srozhil; tudi blagor tim sinovam, ki so imeli tako skerbno mater! Njeno veselje je bilo she na tim svetu popolnoma veliko, kakoshno je pa v' nebesih? Njena zhaft je nesapopadljiva, ker je f' pomozhjo gnade boshje sebe in vse svoje otroke svelizhala. Ne sebi, ampak Bogu je svoje sinove sredila, in njemu

jih dala v' dar; s' njimi ga sdaj hvali, in ga bo vekomaj hvalila. O Gospod! daj is sosebni-ga usmiljenja vsm staršem in otrokam gna-do tebi flushiti, de te v' nebeskim kraljestvu vekomaj hvalijo. Amen.

XI. dan maliga serpana.

Sveti Arseni pufhavnik.

Sveti Arseni, desiravno slo uzhen, in visoko povishan na svétu, je vender le sato v' katolski zerkvi flovezh, ker je vso visokost sveta serzhno sanizheval. Bil je rojen, bleso, v' Rimu okoli leta 350. Njegova sosebna uzhenost je shiroko flovela, tudi je prishla do zesarja Teodosja, in ta ga je svojimu finu Arkadju uzhenika dal. Desiravno toliko povishan, ni praviga miru nashel, bres kteriga pa vse dobrote svetá nizm niso. Njegovo nepokojno serze mu je smiraj djalo: „Vsa posvetna zhasť kaj ti bo pomagala v' vezhnosti?“ Sklenil je svét sapustiti, ga je sapustil, in skrivaj shel v' Egipt v' pufhavo. Sveti pokojno Bogu flushit. Nikomur ni povédal, kdo de je on, de bi ga zesar ne svedil, in ne silil v' poprejshnjo zhasť. She prej je bil uzhen, pa v' pufhavi si je persadeval uzhenost svetnikov sadobiti; molil je, premishljeval sveto pi-

smo, svoje pretezheno shivljenje, smert, sodbo in vezhnost; tudi je s' svojimi rokami pridno delal, de bi se lenobe varoval, telo pokoril, in kruh si pravizhno saflushil. Veliko let je nesnan ostal, tudi blishni pufhavniki niso vedili, kdo de je; vender je bil, se ne vé kako, rasodet: vse je govorilo od njega in od njegove svetosti. Arkadi zesar mu je prav lepo pisal, in mu oblast dal is denárnize vsiga Egipta vseti, kolikor bo hotel sa-se ali sa uboge. Arseni je to v' nemar pustil, in zesarju sporozhil: „Ne shelim drusiga ko to, de bi Bog meni in vsm grehe odpustil; denarja ne potrebujem, ker sim svétu she mertev.“ Is njegove shlahte mu je nekdo veliko premoshenja sapustil. Neki Rimljan gre nalash v' Egipt do njega, in mu to pove. Sveti Arseni ga je vprashal: „Kadáj je ta moj dobrotnik umerl?“ Uni je odgovoril: „En mesez je tega.“ S. Arseni mu je rekel: „Jest sim she sdavnej umerl, kako samorem njegov erb biti?“ Po tih besedah je njemu podano spisano sadnjo voljo ali testament pretergal. To prizhuje, de je bil refnizhno ubog v' duhu, in svetu popolnoma mertev.

Sveti Arseni je shivel v' pufhavi v' velikim pokorjenji, de bi bil preroben otrok boshji. Prej je mehke oblazhila nosil, v' pufhavi je bil revnisthi od vsih minihov oblezhen; prej je bil per zesarjevi misi v' vednih pojédinah, v' pufhavi je enkrat v' dan malo kruha in vode v' shivesh imel; prej je bil silno bogat, v' pu-

shavi je shivel v' velizim uboshtvu. Bil je vezhkrat bolan, pa v' bolesni je bil ne le poter-peshljiv, ampak tudi vesel, in je Boga hvalil sa grenke sdravila, ktere mu je poshiljal. Pergodilo se je, de je v' njegovi nevarni bolesni maschnik ukasal mu mezhji posteljo napraviti. Néki pushavnik se je nad tem pohujshaj, pa maschnik ga je vprashal: „Kaj si ti bil, preden si v' poshavo prishel, in kako si shivel?“ Pushavnik mu je odgovoril: „Pastir sim bil, revnishi sim shivel, ko sdaj v' pushavi.“ Maschnik mu rezhe: „Vidish Arsenja? on je bil per zesarji v' obilnosti vsiga, sdaj pa v' pushavi radovoljno revno shivi.“ Pushavnik je pokleknil in obstal: „Prenaglo in neumno sim svojiga brata obsodil.“ S. Arseni se je osdravil, in je Bogu she skerbniishi flushil. Vse ga je zhashtilo, on pa se je sanizheval. Patrijarh Teofil ga je shel obiskat, de bi kaj svetiga od njega flishal. S. Arseni je bil te zhashi shalosten, sato je patrijarhu rekel: „Lepo vas profim, ne hodite vezh k' meni.“ Desiravno je bil vel ponishen, je vender v' potrebi svoje brate uzhil. Neki pushavnik je k' njemu shel, in ga vprashal: „Gerde misli so mi smiraj nadleshne, kaj mi je storiti?“ Sveti Arseni mu je odgovoril: „Skushnjava ni greh, zhe va-njo ne dovolish; kader si skushan, odverni od skushnjave svoje misli, pròsi in jokaj pred Jesusam rekozh: Jesus, Jesus, Sin boshji! usmili se me, pomagaj mi.“ Ne le tiga, tudi druge je v' potrebi uzhil; pa skerbno se je varo-

val svoje modrosti nepotrebno skasovati. Kako je bil grosno moder in varen, bo ta pergodba prizhala. Neka bogata Rimška gospá ga je shelela viditi, in kaj boshjiga od njega flishati. Nalash je shla v' Egipt. Is mesta Aleksandrije mu je po patrijarhu Teofilu pisala, de naj jo pred se dobrotljivo pusti; pa ni bila uflishana. Shla je le vender do njega, je pokleknila, in mu ponishno povedala, sakaj je prishla, Ojstro ji je rekel: „Zhe ti je bilo od mene kaj dobriga rezheniga, Boga bi bila hvalila, in doma ostala. Ne spodobi se shenshi okoli hoditi, slasti tako delezhi; tvoj sgled bo druge napravil, de me bodo obiskovali, kar nozhem.“ Gospá je shla vsa shalostna nasaj.

Sveti Arseni je bil she 95 let star, kader se je is pufhave v' nebesa preselil. Malo pred smertjo je svojim tovarshem rekel: „Moje truplo spravite v' semljo ko truplo berazha; pa sa mojo dusho molite, slasti per sveti marshi.“ Kader je smert slo bliso previdil, so se mu solse vderle, in je shalosten bil. Drugi so ga vprashali: „Ozhe Arseni, sakaj jokash? se smerti bojish?“ „Bojim se je, bojim, je odgovoril, in bres tiga strahu nisim nikoli bil.“ Kader je to bil isgovoril, je v' Gospodu spal. Apat Pemen, ko ga je mertviga vidil, je savpil: „O frezhni Arseni! ki si v' shivljenji jokaj; sakaj kdor ne joka v' shivljenji, bo morebiti vekomaj jokaj.“ Smert tiga svetiga pufhavnika je bila v' letu 445.

N a u k.

Od shélj do dolsiga shivljenja.

Sveti Arseni je shivel 95 let, pa prav sa prav je s'he le takrat sazhel shiveti, kader je nizhemernost svetá sposnal, in Bogu flushil. Prej je bil poln posvetnih skerbi, je prerad svét vshival, in dus'ho posabil. Bil je na s'vetu 95 let; pa le 55 let je shivel Bogú, vse druga léta so bile sgubljene. Kdor svétu ne odmerje, shivi po svojim slabim poshelenji, je ne shiv, ampak mertev; sheli dolgo shiveti, pa le sato, de sladnosti svetá vshiva, in té shelje niso pravizhne.

Kaj ti pomaga dolgo shivljenje, ako nekerfhan'sko shivish? Zhe ravno dolgo shivish, bosh le mogel umreti; zhe pa dolgo slabo shivish, bo smert grenkeji, sodba huji, obsojenje teshji. Slabimu kristjanu je dolgo shivljenje shkodljivo: Bog mu perdaljsha shivljenje, de bi se spokoril, on pa shivi, de bi gres'hil. Kaj pomaga sapravljivzu, zhe veliko let gospodari? Vsako letu vezh dolgov napravi, ker svojiga premoshenja nozhe prav obrazhati. Ravno taka je s' slabim kristjanam; zhedalje je s' grehi huje obloshen, in huji sodba ga zhaka. Pravish: „Shelim dolgo shiveti, de bi se spokoril, in nebesa saflushil.“ Odgovorim: Tvoje besede so lepe, pa morebiti malo resnizhne; morebiti so tvoje shelje nerodovitne, tvoje besede le prasne oblube. Ko te je bila bo-

lesen potlazhila, si slo shelel in obljubil bolje shiveti; ko ti je bila nagla smert is svetá snanza ali priyatla spravila, si bil prestrafhen, in si obljubil pokoro: vender si smiraj, kar si bil; kaj ti bo pomagalo dolgo shivljenje? Uzhenik Jesuf vse opominja: „*Bodite perpravljjeni; sakaj sin zhlovekov bo prishel ob uri, sa ktero ne veste.*“ Mat. 24. 44. Ne pravi: „Obljubit se perpravljati,“ temuzh: „Bodite perpravljjeni.“ S. Ambrosi pravi: „*Hudobnisthu je v' ljubeshni do greha shiveti, ko v' grehu umreti.*“ To je resnizhno. Nekterim bi bilo bolje bersh po pervim grehu umreti, ko dolgo shiveti, ker jim dolgo slabo shivljenje hujshi obsojenje nakopava.

Ljubi moj! premisli, kolikokrat v' dan greshish, kolikokrat vse léto ali vezh let. Ne le slabe shelje, slabe besede, tudi slabe dela so per tebi; merslota, nehvaleshnost, kriviza, ostudnost, pohujshanje, opushtenje dobrih del in veliko drusiga so tvoji strafshni dolgovi, in zhedalje bolj jih mnoshish: kaj ti pomaga dolgo shiviti? Porezhesh: „Zhe vezhkrat greshim, se pa tudi spovém, in sim odvesan od svojih grehov.“ Odgovorim: Koli-ko upanja smesh imeti, ti bo prizhevalo tvoje dobro ali slabo shivljenje. Zhe svete sakramente vredno ali nevredno prejemasht, se isprashaj po boshji besedi. Zhe ne jenjash od svojih greshnih navad, bodo sakramentje, ktere nevredno prejemasht, huje obteshili tvojo dushtu. Premisli besede preroka Ezechjela:

„Zhe pravizhni od svoje pravizhnosti odstopi, bodo vse njegove dela posabljene, in umerl bo.“ 18. 24. Pravizhni, ako od pravizhnosti odstopi, je pogubljenju podvershen; kaj pa je rezhi od hudobniga, kateri od svoje hudobije ne odstopi?

Hvali usmiljeniga Boga, kateri te dolgo pusti na svetu, in pa resnizhno in hitro se poboljšhaj. Ne vesh ure svoje smerti; pa zhe tudi odlashta, bo morebiti vender nagla. Ne malo gresnikov shivi dolgo, in smert jih neperpravljene najde: njih smert je pozhasna, vender pride prehitro, ker so smiraj obetali, pa se nikoli niso spokorili. Hiti k' Bogu s' pravo pokoro, bodi v' njegovi flushbi stanoviten; tako se bosh k' smerti perpravljaj, in umri potlej tudi hitro ali naglo, bosh vender srezhen. Prôsi Boga odloga, pa predrasiga zhasa nikar malopridno ne obrazhaj; hitro in resnizhno se spokôri, in stanoviten ostani, de bo sedanje shivljenje tvoji dushi v' prid.

M o l i t e v.

O moj Bog! usmili se me leniga kristjana. Ako po veri mislim in premishljujem; mi je teshko in grenko shiveti, in strashno umreti. Svet je poln skushnjav, nastav, pohujshanja in krishev, vender ljubi moja slaba natora svét; moji grehi mi napovedujejo hudo smert, ako se ne spokorim, pa per vsm tem ne jenjam greshti. Hudo poshelenje me sapeljuje, in

mi brani se tebi vdati; veſt me perganja ſe ſpokoriti is ſtrahu pred tvojo pravizhno ſodbo. O jeſt nefrezhni zhlovek! kako ſe bom reſhil is smot? V' ſebi nimam mozhi, le ti mi ſamoreſh pomagati; ſato v' te klizhem, in pred teboj sdihujem: Pomagaj ſavoljo ſvoje miloſti moji nevredni duſhi; daj mi ſhe nekaj odloga, pa tudi gnado ſe ſpokoriti, de me ſmert neperpravljeniga ne najde. Hozhem ſvoje hude navade opuſtiti, poboshno ſhiveti, v' ſolſah do ſmertí biti, de me bo v' ſrezhno vezhnoſt preſelila. O ſveti Arseni! ki ſi ſapeljivoſt ſveta ſerzhno premagal, in ſe zhiſto ſpokoril, ſpròſi mi od uſmiljeniga Boga po Jeſufa Kriſtuſu gnado ſebi in ſvétu odmreti, de v' nebeſih ſhivim vekomaj. Amen.

XII. dan maliga ſerpana.

*Sf. Hermágora in Fortunat marternika,
Kranjske deſhele pomožnika.*

Sveti Hermagora, na Nemſhkim rojen, pa meſta Akvileje meſtnan, je bil v' veri poduzhen od ſvetiga Marka evangeliſta, kateri je prvi v' Akvileji Jeſuſovo vero oſnanoval. Sveti Hermagora, ſlo veſel te velike ſrezhe, ktero je od uſmiljeniga Boga po ſvetim Marku prejel, je ljubil, ſpoſhtoval in bogal ſvojiga ſvetiga

uzhenika. S. Marka se je v' Rim k' svetimu apostelnu Petru namenil, in je seboj vsel svetiga Hermagora, ker je do njegove shive vere in njegoviga poboshniga shivljenja sosebno dopadenje imel. S. Hermagora je rad shel v' Rim s' svojim ljubim uzhenikam svetiga Petra, véliziga Jesufoviga namestnika, sposnat. S. Peter ga je ljubesnjivo sprejel, na prizhevanje s. Marka ga shkofa shegnal, in nasaj poslal v' mesto Akvilejo evangelja osnanovat. Uzhil je v' mestu in tudi po desheli, in skerbel kraljestvo Jesufovo rasshiriti. S' ognjeno besedo, s' svetim sgledam in s' gorezho molitvijo je veliko nevernikov spreobernal; pa ne le spreobernal, tudi v' edinosti vere jih je ohranil, in jim pomagal v' vsm dobrim rasti. Njegova gorezha skerb sa svelizhanje vsih je nevernikam soperna bila, per nevernim mestnim oblastniku Sebastu so ga hudo satoshili, de vedno Jesufa osnanuje, in ljudi napravlja mogozhne bogove sanizhevati. Oblastnik je ukasal s. Hermagora pred se perpeljati, in ker ga s' lepo ni mogel pregovoriti, de bi se bil pravimu Bogu odpovedal, ga je ukasal hudo martrati. Neverni flushabniki so ga neufsmiljeno topli, do kosti rasmefarili, in s' rasbeljenim shelesam shgali: pa veselo je vse bolezhine prestal; huje ko so ga martrali, glasneje je Jesufu hvalo dajal. Vse mesto se je nad njim zhudilo, in ozhitno nevoljo oblastniku skasalo, ker pravizhniga mosha krivizhno terpinzhi. Oblastnik Sebast se je ljudstva sbal

in svojim flushabnikom ukasal ga v' jezho vrezhi. Takrat je nozh bila, pa temna in smerdljiva jezha je bila naglo f' prezhudno svetlobo in prijetnim duham napolnjena. Viditi te zhudeshe je Ponzjan, neverni jezhar, od gnade boshje rasvetljen, pred f. Hermagora pokleknil, in ga ponishno profil, de naj ga Jesufove vere uzhi. Sa tim je veliko drusih nevernikov svetiga fhkofa Hermagora hodilo poslusnat, so v' praviga Boga verovali, in ga hvalili. Med timi je tudi bil shlahen gospod, Gregori imenovan, kteriga sinu je f. Hermagora od hudizha obsedeniga reshil. Savoljo tiga zhudesha je tudi vsa njegova drushina v' Jesufa verovala. Silno veliko nevernikov je bilo spreobrnjenih, ker so vidili zhudeshe, ktere je f. Hermagora v' Jesufovim imenu delal.

Ko so mashniki in drugi zerkveni flushabniki vidili, de f. fhkof Hermagora drusiga ne sheli, kakor sa Jesufa kri prelit; so ga vprashali, kteriga bi po njegovi smerti fhkofa isvolili. Odgovoril jim je: „Fortunata mi isvolite naslednika.“ S. Fortunat je le shesti shegen imel, in je bil neodlozhljiv tovarsh in pomagaviz svetiga Hermagora v' zerkvenih opravilih; ves gorezh je bil sa vero Jesufovo in sa svelizhanje blishniga. Tudi je bil imenitno gospó Aleksandrijo kerstil. Ta je bila vdova, neverna in slepa, pa od f. Hermagora je bila na telefonu osdravljena; po tim zhudeshi je verna postala, in kerfhena bila od f.

Fortunata. Ko je neverni oblastnik svedil, de je f. Fortunat od svetiga shkofa Hermagora namestnik isvoljen, je ukasal tudi njega v' jezho pahniti. Oba sta v' jezhi Jesusa hvalila, in tolikaj zhudeshev storila, de se je presveto Jesufovo ime zhedalje bolj rasflavljalo. Oblastnik se je punta vfiga mesta bal, ako bi sveta Hermagora in Fortunat ozhitno umorjena bila; torej je ponozhi svoje slushabnike v' jezho poslal, de so jima glavé odsekali. Trupla obeh svetih marternikov so Ponzjan, Gregori in Aleksandrija bliso mesta zhashto pokopali. To se je godilo pod zesarjem Neronam.

N a u k.

Od dolshnost vernih do svojih duhovnov.

Sveta Hermagora in Fortunat sta veliko nevernikov spreobernila; spreobernjeni neverniki so bili Bogu in njima hvaleshni. Ni mogozhe drugazhi, zhe so le verni nekoliko skerbní sa svoje svelizhanje. Kdor le nekoliko vé, kaj je vezhno svelizhanje, tudi nekaj sapopade, koliko dobriga mu Bog daje po duhovnih. Kristjani veliko vedó govoriti od dolshnost svojih pastirjev, pa svoje dolshnosti premalo sposnajo.

O kristjan! *ljubi* svoje duhovne; zhe jih ne ljubish, ti Bogu in njim gerdo nehvaleshen. Nobeniga prijatla nimash in nobeniga dobrotnika, kteri bi njim enak bil na svetu.

Po njih si bil per svetim kerstu prerojen, potlej si veliko dobriga prejemal, in prejemal; v' bolesni, in tudi po smerti ti pomagajo. Premisli, oni skerbé sa tvoje svelizhanje: sato te uzhé, svaré, sa te Boga prosijo, Jesusa darujejo nebeskimu Ozhetu per sveti masli, in ti v' vsm pomagajo, de bi srezhno prishel v' nebesko kraljestvo. Resnizhno je tedaj, de tazih dobrih prijatlov in usmiljenih dobrotnikov na svetu nimash. Ljubi pa svoje duhovne po volji boshji. Zhe te svaré, zhe se ti ne perlisujejo, zhe ti per spovedi krivizhno ne spregledujejo; je to snamnje njih gorezhe ljubeshni do tvoje dushe, de bi jo svelizhal. Ne bodi slabim kristjanam enak, kateri Jesufove namestnike hozhejo po sebi imeti: zhe so po njih, jih visoko hvalijo; zhe niso po njih, jih sanizhujejo. Premisli besede Jesufove: „Zhe slepiz slepza vodi, padeta oba v' jamo.“ Luk. 6, 39.

Sposhtuj duhovne. V' stari saveši je Bog ojstro sapovedal duhovne sposhtovati, in njih sanizhevavze umoriti. V. Mos. 17, 12. Veliko vezh sposhtovanja so duhovni nove saveše vredni. Uni niso oblasti imeli grehov odpustati ali sadershevati, ti pa jo imajo; uni so Bogu neumno shivino in semlje perdelke darovali, ti darujejo Ozhetu nebeskimu Jesusa Kristusa per sveti masli. To sposhtovanje ishaja is vere. Sam vesh, de dobri kristjani po sgledu pervih vernih duhovne visoko zhash. Pervim vernim pishe sveti Pavel hvalesh-

no: „*Prejeli ste mene ko angelja boshjiga, ko Kristusa.*“ Gal. 4, 14. Vesh sam, de sanizhevavzi Jesufovih namestnikov so smét od kristjanov. Ti le duhovnim rezhejo, kar se ne spodobi, ker so mertve vere in nehvaleshniga serza. Ahab, hudobni Israelski kralj, je preroka Miheja sanizheval; pa bogabojezhi Jerusalemski kralj Josafat ga je sposhtoval. III. Kralj. 22. Tako je sdaj, pa ti se nikar po hudobnih ne ravnaj. Premislili tudi, de ti je sapovedano sposhtovanje do duhovnov potrebno. Zhe jih ne sposhtujesh, kako jih bosh krotko poslusshal, in rad ubogal? Jesuf je Judam rekel: *Jest svoje zhaſti ne ishem, eden je, (moj Ozhe nebeski), kateri je bo iskal in bo sodil.*“ Jan. 8, 50. Ravno tako rezhejo duhovni: „*Vasha zhaſt ni nam potrebna, ampak vam; ako nas sanizhujete, boſte od Boga hudo pokorjeni.*“

Poslušaj in bogaj duhovne. Kaj ti pomaga duhovne s' besedo sposhtovati; zhe jih s' pokorſhino ne sposhtujesh? Pokorſhino ti Bog sapové; bres nje ni sposhtovanja, ni svelizhanja. Ne délaj po navadi hudobnih kristjanov, kateri imajo veselje duhovnim nasproti govoriti in delati, potlej se s' svojo nepokorſhino hvalijo. Ti res shaloſt napravijo duhovnim; pa huji ſhe so sami sebi, ker ſi pogubljenje nakopavajo. Kristuf je rekel: „*Kdor vas poslušha, mene poslušha; kdor vas sanizhuje, méne sanizhuje; kdor pa mene sanizhuje, sanizhuje Ozheta, kateri me je po-*

šlal.“ Luk. 10, 16. S. Pavel vřim vernim sapové: „*Bodite pokorni svojim viřhim, sakaj oni zhujejo nad vami, ker bodo sa vaše duřhe odgovor dajali.*“ Hebr. 13, 17. Duhovni morejo nad vernimi zhuti, fizer bi svojo duřho napravili; verni jih morejo bogati, zhe ne, bodo pogubljeni.

Mòli sa duhovne. Oni imajo velike dolřnosti, té so jim od Boga sapovedane k' tvoji-mu svelizhanju. Tedaj mòli sa-nje, de so f' svetim Duham napolnjeni, de po Jesuřovi volji njegovo zhedo pasejo, in jo řrezhno perpeljejo v' nebesřko kraljestvo. Duhovni molijo sa verne, tudi verni morejo sa duhovne moliti; ne posabi tiga.

Delaj řveřto, ker ti je bilo do sdaj řrezhenó, in tudi bořh, zhe ře Boga bořiřh. Le níkar ne posluřhaj in ne posnemaj hudobnih, kateri radi duhovnim prerékajo in nasproti delajo. Kaj pa, duhovni so ljudje od greřhniga Adama rojeni; vender ři, zhe jih sanizhujesh, nehvaľeshen kristjan. Kakorhen bi bil otrok, ako bi rad rasnařhal slabost svojiga ozhe-ta? Kaj ne, hudoben bi bil? Ravno tiga ime-na bi ti bil vreden, ako bi rad hudo govoril soper svoje duhovne ozhete. Morebiti, kar dobriga nad njimi vidish, v' nemar puřhařh, řkerbno pa isheřh njih slabost, in le od njih rad govorish; morebiti je tvoje nar vezhi veselje kaj hudiga svedit in govoriti soper Jesuřove nameřtnike: pa ř' tem rařodevařh grenki řtrup svojiga hudiga řerza. Zhe ti niři tak,

je prav, pa tudi nikar ne poslušaj hudobnih
jesikov soper svoje dobrotnike.

M o l i t e v.

O preljubi gospod Jezus Kristus! spoznam
in hvalim tvojo milost, is ktere svojimu verni-
mu ljuſtvu duhovne paſtirje dajeſh. Reſ, velik
dar je to, ſakaj vſe bi bilo poſabljeno ali poka-
ſheno, kar ſi ti uzhil, ako bi duhovnov ne bilo.
Kdo bi naſ uzhil in ſvaril, kdo nam ſvete ſakra-
mente delil, in naſ vodil v' nebefa? Duhovni,
tvoji nameſtniki, ſkerbe ſa naſhe duſhe; oni ſo
naſhi angelji varhi, naſ od grehov odvrazhuje-
jo, opominjajo k' pokori, naſ varujejo v' po-
gubljenje, naſ ſpremljajo v' nebefa. Vſe to bi
bilo reſnizhno, ako bi jih poſluſhali. O velika
naſha nehvaletſhnoſt v' te, Goſpod, in v' tvoje
nameſtnike! v' naſ ni prave ljubesni, je le ma-
lo reſnizhniga ſpoſhtovanja in malo pokorſhine
do njih, ker ne ſkerbimo ſa ſvoje ſvelizhanje.
Vredni bi bili od tebe ſapuſhjeni biti, ali de bi
nam nameſti dobrih ſlabe paſtirje dal, kateri bi
naſ puſtili po ſvoji volji ſhiveti; pa nikar tiga
ne ſtori, ker bi bila to nar huji ſhtraſniga. Pro-
ſim te, odpuſti meni in vſim, in daj meni in
vſim gnado po ſvetih naukih ſhiveti, ktere tvoji
nameſtniki v' tvojim imenu oſnanujejo. Napolni
nje in naſ ſ' ſvetim Duham, de bomo vſi k' te-
bi velikimu paſtirju priſhli v' nebefa. Amen.

XIII. dan maliga serpana.

Sveta Margareta deviza, marterniza.

Sveta Margareta ali Margarita je bila hzhi ajdovskiga popa, Edesja po imenu, v' Antiohii. Mati ji je kmalo po rojstvu umerla. Dana je torej bila v' rejo na kmete, sheni ktera je bila kristjana, tode le skrivaj. Bog je bil Margareti milostiv, ker je storil, de je bila v' kershanški veri srejena. Sató mu je pa tudi posebno svesto flushila, in kakor v' starosti tako tudi v' bogabojezhosti rastla. Ko je she prezej odrastla, jo ozhe domú vsame. Shiviljenje hzhere mu je zhedalje zhudnisthi prihajalo, ker ni bila nizh tako posvetna, kakor so po navadi deklizhi tolike starosti: moshkim se ni nastavljala, lepih oblazhil ni shelela, vide na ni hotla biti; le framoshljiva in ponishna je vsa bila. Ozhe je sazhel misliti: „Kaj veljá, od Jesufa je mogla kaj slishati, fizer bi ne bila tako framoshljiva in bojezha; pa — je djal — je she mlada, to se ji bo she lahko is glave isbilo.“ Poklizhe jo k' sebi, in ji rezhe: „Margareta! glej, ljudje pravijo, de si ti kristjana; je li verjeti to? Tako se mende vender nisi dala smotiti, de bi le v' eniga Boga verovala, in pa she zelo krishaniga!“ „S' krotkostjo in vso zhashtjo, ktero je otrok starshem dolshen, mu odgovori: „Ref, ozhe! tudi mene je ne

fkonzhno milostljivi Bog v' svoje kraljestvo poklizal, in she smém Jesusa shenina svoje dushe imenovati.“ Ozhe ostermi nad temi besedami, in rezhe ji: „Ljuba moja hzhi! kdo te je v' to neumnost sapeljal? Ali ne vesh, kaj te hudiga zhaka, zhe svojiga ozheta in nashiga zesarja bogóv ne molish? Margareta pravi: „Ozhe! vere v' praviga shiviga Boga in njegoviga sinú, Jesusa Kristusa, mi ne bo nihzhe odvsel; perpravljena sim sa Jesusa kri preliti; sej jo je tudi on sa-me prelil. In pa nizh ljubshiga, ozhe! bi mi ne bilo na svétu, kakor ko bi tudi vi praviga Boga sposnali, va-nj verovali, in ga molili.“ Ozhe njen she tako ni mogel terpéti kristjanov, sdaj mu pa she njegova lastna hzhi kaj taziga pové. Jesa ga slomi, sam jo tezhe satoshit, in jo mestnimu poglavarju sda. Poglar, bilo mu je Olibri imé, se savsame nad njeno sosebno lepoto in perljudno krotkostjo; shelje se vnamejo v' njegovim serzu se s' njo v' sakon savesati, zhe se le kershanstvu odpové. Sazhne se ji perlisovati, jo, kakor pred taki, miluje, kako de je shkoda, ker je tolikanj lepa, she mlada in tako prijetna, pa jo grosovitno terpljenje zhaka, zhe malikov ne bo molila; obétal ji je, kar koli samore mlado shensko smotiti, veselje, zhast, bogastvo. Ali vse to je bilo per njej sastonj; huje ko je bila skufhana, terdneji je bila. Sa Jesusa terpeti in umreti ji je bilo ljubshi ko vse veselje svetá.

Ko je poglavar vidil, de per Margareti s' lepo nizh ne opravi, ji serdito sapové rekozh: „Daj Jesufu slovó, zhe né, bosh umorjena.“ Pa serzhno mu je odgovorila: „Vse raji ter-pim, kakor de bi Jesufa rasshalila.“ Ukashe jo poglavar f' shibami tako neusmiljeno topsti, de ji je po vsm shivoti szurkama kri tekla. Vender ga to she ni potolashilo. S' shelesni-mi grebéní she ji ves shivot rezhe rastergati, in rasmesarjena je bila tako hudo, de je sam ni mogel pogledati; na to jo ukashe v' jezho sapreti. Margareta pa terpi voljno vse to, in hvali Boga. V' jezhi sdihuje k' Jesufu, in vse hudizheve nastave, ki so jo motile, pre-maga stanovitno. Bog ji je vse rane sazélil, in jezha je bila vsa rassvetljena od nebesfhe svetlobe.

Poglavar jo hozhe she enkrat skufiti, in jo ukashe pred se perpeljati. Ko mu jo vso sdravo perpéljejo; ji rezhe: „Glej, tako te bogovi ljubijo, de so te tako naglo osdrávilí, sahvali se jim, in daruj jim.“ Deviza pa mu krotko odgovori: „Ali so mertvi bogovi in hudobni ljudjé kaj taziga storiti v' stanu? To je Sin boshji storil, kateri po svoji dobroti in milosti dusko od grehov in teló od ran réshi, in svojim vernim pomaga.“ Ni mislila: „Zhe greh storim, bom pa srezhna, mogozhnimu zhloveku se ne smém staviti, se bom potlej she spokorila;“ temuzh le Jesufa krishaniga je pred ozhmi iméla, in po njegovim kralje-stvu je hrepenela. Ker se deviza ni dala sape-

ljati, se poglavar grosno rasferdi, ter jo ukashe s' rasbeljenimi plehi po shivoti shgati, in svesano v' kad polno vode vrezhi, de bi ali she vezh terpéla, ali pa utonila, Tode sve-ta Margareta, ona nedolshna dufha, móli ti-ho in mirno, ravno kakor de bi se ji ne bilo nizh sgodilo, in profi Jesufa, de bi se ji vo-da v' kerstno vodo spremenila, in v' njej ker-shena bila, ker she ni bila kerfhena. Per tej prizhi se je semlja sfesla, vesi na rokah in nogah so od nje padle, in vesela je is vode stopila. To so vidili neverniki, in veliko jih je v' Jesufa verovalo. Poglavar pa raskazhen ji ukashe glavo odsekati, Margareta, to sa-flishati, pade na kolena, móli sa frezho zerkve in vernih, in poda s' veseljem glavo, de so ji jo odsekali. Takó je njeno truplo umerlo, njeno dufho pa je Bog k' sebi vsel. O de bi pazh tudi nashe dufhe kedaj tam bile, kjer se: dufha svete Margarete veseli, in Boga sa naf prófi!

N a u k.

Hudizhu ne prostora dajati.

Sveta Margareta je s' shivo vero v' Jesu-sa Kristusa krishaniga vse vidne in nevidne so-vrashnike ferzhno premagala. Hudizh, kte-ri lahko sapeljuje maloverne kristjane, nje ni mogel premagati. Hudizh in njegovi namest-niki nimajo mozhi per svestih flushabnikih

boshjih. Sdershno, spokorno, zhisto, ponishno in bogabojezhe shivljenje premaga vse ognjene pshize hudizheve. Njegova ozhitna mozh in njegovo skrivno salesovanje je bilo premagano od svete devize Margarete s' shivo vero in gorezho ljubesnijo do Jesufa. Vsi naj po njej delajo, in naj ubogajo s. Petra, ki pravi: „*Bodite tresni in zhujte; sakaj hudizh, vash sopernik, hodi ko rjovezh lev okoli vaf, in ishe, koga bi posherl; timu se vstavite terd-ni v' veri.*“ I. Petr. 5, 8. 9.

Ljubi moj! zhe hozhesh premagaviz biti, delaj po lepim sgledu zhiste devize in serzhne marternize, svete Margarete. Ako bi ti jest rekel: „Prosim te lepo, skerbno varuj svoje blago, in tatú ne spuisti radovoljno v' svojo hisho;“ bi se mi smejal, in bi mi odgovoril: „Menish, de fim norez, ko mi to pravish?“ Res, tiga ti ni treba praviti, in she manj te profiti, ker sam obilno skerbish svoje ljubo blago obvarovati. Prosim te pa: „Nikar hudizhu v' svoje serze prostora ne dajaj,“ tiga ne ubogash, temuzh mu radovoljno odpirash vrata svoje dushe, de te obropa in rani. Kaj je imenitnish, posvetno blago ali gnada boshja? Dobro vesh, de gnada boshja; sakaj pa jo radovoljno spravljash? Ako bi te hudizh samogel s' filo premagati in obropati, bi bil ti vsiga usmiljenja vreden: pa le skushati te samore, in ti ga samoresh s' svojo voljo premagati; sakaj tiga ne storish? Nikoli bi ti ne bilo nobene shkoda ali krivize storjene, ako

bi samogel s' svojo voljo vse nefrezhe ali krivizhnik odverniti; sakaj pa se vdaš hudizhu? Vem, si slab, pa Boga is serza pròsi, de naj ti pomaga, in s' njegovo pomozhjo samoreš vse, kakor je skusil in rekel sveti Pavel: „*Vse samorem v' Bogu, kateri mi mozh daje.*“ Filip. 4, 13.

Zhe terdovratno greh ljubish, in neframno ishes hudih perloshnost, sdaj ne govorim od tebe. Zhe si tak, ne dajesh prostora hudizhu, de ti skrivaj pride v' serze, temuzh ga prosish, de naj pride v' té. Samoreš drugazhi od hudizha obropan biti, in si, zhe se premalo varujesh hudih perloshnost, zhe si len, zhe premalo molish, zhe upash v' se. Leni hlapzi so spali, in sovrashnimu zhloveku pustili luliko med dobro seme persejati; zhudili so se potlej, in nevoljni bili, ko so luliko med psHenizo vidili, vender njih lenoba je prostor dala sovrashniku. Lahko si tudi ti tak: velikokrat si shkodo delash, slo greshish, druge pohujshujesh, desiravno tiga na ravnost ne shelish. Prostor dajesh hudizhu s' meseno ljubesnijo do sebe ali do drusih, s' naglo jeso, s' nesramoshljivostjo, s' predersno radovidnostjo, s' poslusljanjem greshnih rezhi, s' prevsetno nosho, s' nepotrebnostjo prijasnostjo s' drusim spolam, ali drugazhi. S' tem si skusnjave in hude perloshnosti nakopavash, v' kterih hudo delash, in se popolnama podvershes hudizhu. Prej si se nekoliko greha bal; ker si premalo varen bil, si

hudo grešhil, si se greha pervadil; potlej si ga terdovratno ljubil, in se tudi strašhniga pogubljenja nisi bal. To je navadni pot maloskerbnih duš v' vezhno pogubljenje.

De hudizhu prostora ne dašh; premišljuj, moli, zhuj, v' Boga upaj, njega se boj, ponishen in serzhen bodi. Lepo te prošim de ne posabi, in delaj, kar ti sdaj povém: Dokler se Boga in greha bojišh; serzhno premagaj vsako nar manji grešno skušnjava, in skerbno se varuj tudi daljniga napeljevanja v' greh. Zhe to delašh; bošh obilnišhignade od usmiljeniga in pravizhniga Boga prejemal, in blagor ti. Zhe tiga ne delašh; bošh oslabel, skušnjava ti bodo dopadle, in ti bo gorje. Ne daj prostora hudizhu, nobenimu njegovimu pomagavzu, nobenimu skušnjavzu, nobeni skušnjava, de Bogú svest ostanesh. Letim naukam bodi pokoren, ker so vsi sapopadeni v' besedah svetiga Pavla: „*Ne dajte prostora hudizhu.*“ Efesh. 4, 27.

M o l i t e v.

Jesuf, uzhenik in sdravnik vsiga zhloveshtva! svoje slabosti premalo spoznam, nad svojimi mislimi premalo zhujem, svoje telo neumno ljubim; sato se premalo skušnjavzov in skušnjav bojim, sato prostor dajem hudizhu, sato me lahko premaguje. Lahko bi premagoval vse skušnjavze in skušnjava, ako bi ponishen bil, gorezhe molil, in sa-

motno shivel: pa jest neumnesh hodim skufsh-
njam naproti, si jih sam nakopavam, in se
ne bojim tistiga, kar moje serze spazhi; pot-
lej delam in ljubim hudo. O ljubi Gospod!
ponishno te prosim, ne sapusti mene, svojiga
leniga hlapza; daj mi gnado vse sovrashnike,
vidne in nevidne, premagovati: s' tvojo po-
mozhjo terdno obljubim tudi vse delati, kar
me greha obvaruje. O sveta deviza in mar-
terniza Margareta! ktera si raji mlada umer-
la, kakor de bi bila s' greham svoje shivljenje
perdaljshala, in si s' shivo vero v' Jesusa sre-
zhno premagala hudizha; spròsi mi terdnost
in stanovitnost v' vsih sapovedih, de me nobe-
na skufshjava ne premaga, in de vezhno pla-
zhilo, premagavzam obljubljenò, sadobim. A-
men.

XIV. dan maliga serpana.

Sveti Janes Gvalbert minih.

Sveti Janes Gvalbert je bil rojen v' Florenzi.
Njegov ozhe je bil slab kristjan in neusmiljen
vojshak. Ravno po svojim slabim duhu je svo-
jiga sina uzhil, ali bolje rezhi, spazhil. Ka-
der je Janes bil odrastel; ga je ozhe hudobno
napravljal ob perloshnosti umoriti sovrashni-
ka, kateri je bil eniga njegove shlahte ubil.

Mladenizh Janes je svojimu slabimu ozhetu so-
 per sapoved boshjo obljudil se nad sovrashni-
 kam mashevati, in je ta hudobni sklep smiraj
 ohranil v' serzu. Eniga dne je Janes v' mesto
 shel, in ravno v' tefnim prostoru svojiga so-
 vrashnika frezhal, kar mezh isdere ga prebost.
 Sovrashnik se je prestrashil, pred njim poklek-
 nil, in ga ponishno profil, de naj mu savoljo
 Jesusa odpusti. Ko ga je Janes vidil in slis-
 hal tako ponishno profiti, mu je bersh savoljo Je-
 susa odpustil, in v' snamnje refnizhne sprave
 defnizo prijasno podal. To milostivo odpu-
 shenje je bilo njegova frezha in sazhetik vezh-
 niga svelizhanja. Janes je potlej shel v' zer-
 kev s. Minijata molit, je pokleknil pred podo-
 bo krishaniga Jesusa, in premishljeval njego-
 vo veliko ljubesen, is ktere je profil in umerl
 sa hude sovrashnike; v' tim premishljevanji
 se je njegova dusha vnela, in je terdno ob-
 ljubil vse dni svojiga shivljenja Jesusu slushiti.
 Shel je domu, in kakor hitro je samogel, je
 vse sapustil, in shel v' klofhter svetiga Mini-
 jata. Klezhé je apata profil, de naj ga med
 svoje minihe vsame. Apat ga je dobro posnal,
 de ni nizh prida zhloveka; sato mu je na rav-
 nost odrekel. Janes je le profil, in toliko nad-
 leshno profil, de je bil uslisshan. Ko je nje-
 gov ozhe to svedil, se je ves rasferdil, in je
 v' klofhter hitel, de bi svojiga fina domu vsel;
 pa Janes se ni hotel ozhetu perkasati. Ozhe,
 she huje rasshaljen, je miniham vse hudo sa-
 shugal; ako bodo fina obdershali, in je do-

mu shel. Minihi so bili v' velizim strahu, ker so ga hudobniga in neusmiljeniga sposnali: pa Bog je dal, de je hitro bil potolashen, in je tudi v' to dovolil.

Sveti Janes, slo vesel klofhterskiga shivljenja, in stanoviten na Gospodovim potu, je hitro dosegel kerfhanfko popolnamaft. Narponishnifhi, pokornifhi in sveftejshhi je bil; vsm, tudi starim bogabojezhim miniham, je bil v' sgled popolnamafti. Zhes nekaj let je s' poboshnim tovarfhem shel samotnifhiga mesta ifkat. Nafhel ga je v' Valombrosi ali Sénizhni dolini. V' tej ljubi samoti je menil in shel vsmu svétu nesnan oftati; pa ni bilo tako, njegovo sveto shivljenje je bilo rasodeto, in je fhiroko flovelo. Ne malo pokore sheljnih se mu je perdrushilo, in so per njem v' ojftrim pokorjenji mirno shiveli. Ti so ga svojiga apata isvolili, in so s' njim v' savesi ljubesnjiviga mirú Bogu dopadljivo flushili. Sveti Janes, njih duhovni ozhe, jih je ognjeno opominjeval bogobojezhe shiveti, in jim je sam s' svetim shivljenjem svetil. Uzhen fizer ni bil slo, pa bil je poln ljubesni do Boga in do blishniga; torej jim je vedil dofti in visoko govoriti od vfiga dobriga. Bil je radovoljno ubog; lahko bi bil obogatel, pa bogaftva ni hotel, ker je vedil, de bogati minihi ne shivé po svojim poklizu. Sosidal je vezh klofhtrov, pa v' vfih je fkerbel duha ubofhtva ohraniti. Dve pergodbi prizhujete od tiga. Bogatin je bil v' eniga njegovih klofhtrov vset, kateri je vse

svoje premoshenje klofhtu sapustil. Sveti Janes, to svediti, je premoshenju se odpovedal, in pismo pretergal. Enkrat je shel ogledovat klofhtra, kteriga je bil umnimu minihu sosidati ukasal. Ko tje pride; ga vidi bolj kraljevi hifhi ko klofhtu podobniga, in se pravizhno rasferdi. Ob novim klofhtu je vodiza tekla. K' nji se je obernil, ozhi v' nebo povsdignil, in Boga verno profil rekozh: „Vfigamogozhni Gospod! stori, de ta majhna vodiza ta klofhter podere.“ Bog ga je uflifhal: vodiza je per tej prizhi strashno sraftla, klofhter naglo spodjedla in poderla. Ne le tiga, tudi dosti drusih zhudeshev je od Boga sprosil, kteri so ga flovezhiga delali. Mogozhni, kralji, papesi so ga visoko zhashili, pa vso zhash je sovrashil; bolj ko so ga zhashili, bolj se je ponisheval. Sveti Janes, svest flushabnik boshji, je nevarno sholel v' Pasinjanu bliso mesta Florenze, in ondi je v' Gospodu mirno saspal v' letu 1037.

N a u k.

Kdor sovrashnikam odpusti, sebi pomaga.

Sveti Janes je prej posluschal svojiga neusmiljeniga ozheta, in mu obljubil sovrashnika umoriti; pa prosheh od njega v' Jesufovim imenu, mu je bersh odpustil. To milostivo in popolnoma odpushenje mu je od Boga sosebne gnade sprosilo, in je velik svetnik postal; to odpushenje je bolj njemu ko unimu v' prid bi-

lo. Tebi, o kristjan! bo ravno tako. Zhe ne odpustish, ti bo ta terdoba shkodovala; zhe odpustish, bošh milost dosegel, kakor je Jesuf obljudil: „*Odpustite, in vam bo odpushe-no.*“ Luk. 6, 37. Zhe, kader koli si rasshaljen, savoljo Boga odpustish; ti bo tvoja milost sprofila gnado prave pokore in odpushe-nja grehov. Samore vezhi dobizhik biti od tiga?

Sveti Janes Krisostom je, dokler je she masfnik bil v' Antiohii, od dolshnosti sovrash-nikam odpushati tako le govoril: „Pred ma-lo zhasam je to mesto f' svojo nepokorshino tako hudo zesarja Teodosja rasshalilo, de je zesar sklenil vse mestnjane pomoriti. Po vsm mestu je bil velik jok in strah, kakor sami veste. Ako bi bil takrat zesarjev flushabnik med vas prishel, in vam rekel: Vsi ste fizer smerti vredni, vender vam bo zesar hudo nepokorshino dobrotljivo spregledal, ako vi svojim sovrashnikam is serza odpustite; kaj ne, vsi bi bili radi ubogali, in bi se mu bili tudi lepo sahvalili? Ne zesar, ampak vfigamogozhni Bog po Jesufu Kristusu vam osnanuje: Eden drusimu odpustite, in bo tudi vam odpushe-no. Ne bošte li ubogali?“ Prav je ta sveti ozhak govoril, in to naj vsak premisli, de blishnimu odpusti; ako nè, je sovrashnik svoje dushe. Kdor nozhe odpustiti, kako smé profiti: „Odpusti nam nashe dolge, kakor mi odpushamo svojim sovrashnikam?“ Zhe ne odpusti, in tako profi, si prósi sam obsojenje;

zhe pa odpusti, naj upno prósi, in bo milost dosegel.

Popolnoma odpushtenje is ljubeshni do Boga ti ne sprosi samó milosti, temuzh ti da tudi serza mir. Jesa te dela nepokojniga in neperpravljeniga Bogu flushiti; resnizhna sprava tolashi sovrashnika in tvojo dusho. Zhe ne odpustish, in se nad sovrashnikom mashujesh; ga she huje rasferdish, ne le on, tudi njegova shlahta in njegovi prijatli te bodo zhertili in preganjali. Vse té britkoosti si nakopavash, ako nozhesh odpustiti; potlej bosh hudo pokorjen od pravizhniga Boga, kakor je Jesus govoril: „*Ravno tako bo tudi moj nebeshki Ozhe vam storil, ako ne boste odpustili vsakteri svojimu bratu is serza.*“ Mat. 18, 35. Odpusti svojimu blishnimu savoljo Boga; tako bosh milost prejel, svojiga blishniga perdobil, in pokojno shivel.

M o l i t e v.

O Bog! vem in sposnam dolshnost vsm sovrashnikom odpustiti, tudi, de je to v' moj dobizhik; vender sim terdiga in neusmiljeniga serza. Moj napuh je te terdobe kriv; sleherna majhna kriviza, neprijetna beseda, tudi prasne rezhi me rasshalijo, in mi branijo odpustiti. Jest, tvoj velik dolshnik, per tebi milosti ishem, svojim bratom pa nozhem odpustiti? Jest, revni zhlovek, svojim bratom odpustiti nozhem, in tebe, vsigamogozhniga Go-

spoda, odpushtenja prosim? Sdaj vprizho tebe in is ljubesni do tebe terdno obljubim vsem svojim sovrasnikom odpustiti, in ob perloshnosti hozhem svojo dobrovoljnost s' deli skasovati. Pomagaj mi s' svojo gnado resnizhno spolniti, kar sim sdaj terdno obljubil, de bom tudi jest milosti deleshen. O sveti Janes, ki si svojimu sovrasniku savoljo Jesusa popolnoma odpustil, sprosi tudi meni enako dobro voljo, de vsem sovrasnikom dobro sa hudo vrazhujem, in milost sadobim. Amen.

XV. dan maliga serpana.

Sveti Henrik zesar.

Sveti Henrik je bil rojen v' mali terdnjavi Abundi bliso Donave v' letu 977. Sveti Wolfgang je bil njegov uzhenik, in se lahko vé, kako skerbno ga je v' kershanstvu uzhil; pa tudi Henrik ga je skerbno posluschal in ubogal: bil je Bogu pokoren; savoljo njega je svete nauke posluschal in nedolshno shivel. Sveti Henrik je bil nar prej veliki vojvoda Parfskiga, po smerti zesarja Otona III. pa je bil shesti dan roshniga zveta v' létu 1002 zesar isvoljen. Bil je svet, sato mu je Bog dal sveto sheno, zesarizo Kunegundo. Oba sta skerbno flushila Bogu, eden drusiga sveto ljubila, in ko

brat in sestra do smerti shivela. Desiravno je bil zesar s. Henrik ves dober, usmiljen, pravizhen; je vender veliko teshav in nadlog imel. V' Lombardii in na Nemshkim se je vezh mogozhnih soper njegovo pravizhno oblast vsdigovalo; pa s' molitvijo in vojsko je vse sovrashnike premagal. Ne is lakomnih shélj zesarstvo rasshiriti, ampak is potrebe se je vojskoval; sato je Bog bil s' njim, in v' vojskni fili je angelja varha in svete marternike vidil pomagavze. Menil je, in prav, de ga je Bog povishal, de bi svoje podloshne storil frezhne ne le na svetu, ampak tudi po smerti. Svojim namestnikam je slo perporozheval in ojstro sapovedoval pravizo, in tudi fkerbel, de bi pravizhno ravnali; pogosto je obhajal svoje deshele, in oprasheval in ogledoval, ali oblastniki in podloshni pravizhno shivé. Slo je fkerbel svete shkofe postavljati, de bi vsi verni bogabojezh in vekomaj frezhni bili. Svojo poboshno sestro je Shtefanu, Ogerskimu kralju, v' sakon dal, de bi bil od nje k' sveti katolshki veri spreobernjen, kar se je s' boshjo pomozhjo sgodilo. Veliko zerkev in klofhtrov je sosal ali popravil. Tudi je shelel v' klofhter iti Bogu pokojno flushit; pa pametno so mu odsvetovali, ker so vedili, de bogabojezh zesar s' svojo mogozhno oblastjo veliko vezh dobriga dela, kakor ko bi pa v' klofhtu shivel. Ref je to bilo: gorezhe je fkerbel sa Jesusovo vero in sa katolshko zerkev, kakor de bi bil shkof vsiga zesarstva in vsiga svetá. Ne le njegove, tu

di druge deshele, so bile polne njegovih dobrih sgledov in njegove dobrodelnosti.

Ta sveti zesar je 54 let star, 14 dan maliga serpana v' letu 1024, mirno umerl. Vsi, blishni in daljni, so ga obshalovali. Njegovo sveto truplo je bilo zhaslito pokopano v' zerkvi svetih aposteljnov Petra in Pavla v' mestu Bambergu. Silno veliko zhudeshev je Bog na njegove proshnje storil.

N a u k.

Vsak stan ima svoje krishe.

Nevedni ménijo, de so bogatini, mogozhni, kralji, zesarji nar srezhnishhi na svetu; de le kmeta, rokodela, revesha vsi krishi sadevajo. To je smota, ker je resnizhno, de ima vsak stan svoje krishe. Sveti zesar Henrik je bil mogozhen in srezhen, vender ni imel malo skerbi, krishev in teshav. Mogel je sa vse zesarstvo skerbeti, in le to je silno veliko in teshavno kershanfskimu zesarju, de bi vse pravizhno bilo, in de bi pred pravizhnim boshjim sodnikom obstati mogel. Popisovanje shivljenja tiga svetiga zesarja te lahko preprizha, de so mu hude vojske grenkost in nepokoj napravile, de je v' obilnosti vsiga grenke dni imel savoljo mnogih velizih skerbi. Rés, mogozhni sveta tudi imajo nadloge, in od sleherniga je resnizhno, kar Job pravi: „Zhlovek od

shene rojen malo zhasa shivi, in je s' mnogimu nadlogami obdan.“ Job. 14, 1.

Porezhesh: „Je lahko ref, de ima vsak svoje krishe; pa nobeden jih nima toliko ko jest.“ Ti odgovorim, de je morebiti tvoje terpljenje le v' tvojih mislih veliko, pa ne v' refnizi. Morebiti se ti le sdi, de vezh terpish ko drugi, ker si premehak, terpljenje sovraish, in shelish tukaj v' vseh dobrotah plavati, kar ni mogozhe. Ako bi ti poterpeshljiv bil, bi bili vsi tvoji krishi majhni. Glej uboshza sadovoljniga, glej uboshza nepoterpeshljiviga: oba sta uboshza, pa kako velik raslozhik je med njima! Glej dva kmeta na polji: eden per svojim teshkim delu veselo poje, eden pa kolne; prvi ne zhuti svojiga terpljenja, drugi ga ima zhes glavo prevezh. Táka je morebiti tudi tebi: terpish, pa veliko terpish, ker si bres poterpeshljivosti; tedaj si sam kriv svojiga veliziga terpljenja. Je she navada per ljudéh, na svetu, de eden drusimu blagor pravijo, ker drusih ljudi terpljenja ne vedó, in zhes svoje memrajo.

Naj bi tudi ref bilo, kar pravish, de ti huje terpish ko vsi drugi; kaj hozhesh f' tem rezhi: „Bog je krivizhen kteri mi vezh krishev poshilja?“ Tiga ne mislish, in ne govorish; zhe tiga ne mislish, sakaj ne poterpish? Ko bi se bolnik potoshil: „Sdravnik mi je nar grenkeji sdravila dal;“ kaj bi mu ti odgovoril? Ti bi mu odgovorili: „Sdravnik she vé, kaj ti potrebuješh, vshivaj in molzhi.“ Rav-

no ta odgovor je tebi ko nalash. Bog vsiga-vedni sravnik, ti daje nadloge, kakorfhne potrebuješh, de se poboljšash in spokorish; jemlji jih in molzhi. Naj bo ref ali ne, de vezh terpišh ko drugi; Bogu se podversi, sa Jesufam f' teshkim krishem obloshen hòdi, de ti bo po smerti dobro. Modri ti serzhnost daje rekozh: „Vse, kar se ti pergodi, jemlji: prenesi bolezhine, in v' svojim ponishevanji poterpljenje imej; sakaj slatò in srebrò se v' ognji poskušha, ljudje pa, kateri imajo (v' nebesa) vseti biti, v' pezhi ponishevanja.“ Sirah 2, 4. 5.

M o l i t e v.

O Bog! vse tvoje sodbe so milost in praviza: tepešh me savoljo grehov, in ogrenjuješh mi svét, de bi ga neumno ne ljubil. Dal si svojiga Sina v' smert, desiravno si veliko dopadenje nad njim imel: tudi meni is ljubesni nadloge poshiljash, de bi Jesufu podobn bil. Jesuf, Marija, s. Joshef, apostelni, marterniki in drugi svetniki so veliko terpeli; sakaj bi jest, revni greslnik, le sladnosti vshival? Ne le jest, vsi Adamovi otrozi morejo nadloge terpeti, ker so nadloge spazhenimu zhloveku potrebne. Sposnam svojo greslino nepoterpeshljivo; shal mi je, de sim bil tebi, svojimu dobrimu Ozhetu, nepokoren; naj se godi tvoja sveta volja v' vsm. Vse nadloge bom is ljubesni do tebe v' duhu pokore preterpel, de bošh mojo dušho od pogubljenja rešhil. O

sveti Henrik! ti si veliko vezh skerbi in teshav imel, pa si bil v' vsih poterpeshljiv, in Bogu podvershen; spròsi tudi meni obilno gnado in stanovitno poterpeshljivost, de si s' njo vezhno plazhilo saflushim. Amen.

XVI. dan maliga ferpana.

Sveti Evstazi shkof, sprizhevaviz.

Sveti Evstazi je bil rojen v' mestu Sidi v' Panfilii. Bil je mozhen šteber katolske zerkve savoljo fosebne uzhenosti, terdne vere in svetiga shivljenja. Shivel je ob zhasu hudiga preganjanja; vender se ni bal ozhitno shiveti, kakor se kristjanam spodobi. Neverni oblastniki so ga savoljo katolske vere strahovali, in tudi martrali; pa pred njimi ozhitno je povedal svojo vero, in stanovitno ohranil: prav sato se mu rezhe sprizhevaviz. Njegova svetost je bila vsm snana; sato so ga verni mesta Bereja sheléli in isvolili svojiga shkofa. Bil je veselje vsih bogabojezhnih vernih, ktere je skerbno uzhil, in gorezhe uterdoval v' katolski veri; tudi je slo skerbel sa spreobrnjenje slabih kristjanov, smotenih krivoverzov in slepih nevernikov. Malo zhasa je bil shkof v' Berei, ker se je v' letu 323 savoljo nadleshnosti vse duhovshine, vernih veliziga mesta Antiohije in

tudi veliko fhksofov v' tisto mesto mógel prese-
liti; ondi je veliki fhkof bil. Te visoke zhaſti
she prej ni bil vesel, pa Bogú se je vdal,
in vse je voljno poterpel. Terpel je silno ve-
liko savoljo krivoverzov, katerih je bilo doſti
v' meſtu in okoli. Te poboljšhati je bilo nje-
gova gorezha ſkerb, pa niſo ga hotli poſlu-
ſhati. Kader je vidil, de s' njimi nizh ne
opravi, je pod brambo kershanſkiga zesarja
Konſhtantina v' meſtu Nizeni s' drusimi fhkofi
katolſhko vero v' pervo ſvetlobo poſtavit, de
bi ſe verni ne motili, in krivoverzi obſojeni
bili. Njegovo ſaſluſhenje per Bogu ſavoljo to-
likaj ſkerbi je bilo veliko; pa krivoverzi ſo ga
ſmertno ſovraſhili, in mu nikdar niſo odpuſtili.
Satoshili ſo ga per zesarji Konſhtantinu svi-
jazhno, in vſih perloſhnoſt ſo iſkali mu fhko-
fiſtvo odvſeti. Hudobni ſo vſelej svijazhni in
laſhnjivi, ſlaſti ſoper ſvoje ſópernike; praviza
in kriviza jim je eno, de le premagajo. Kaj
ſo ſi krivoverzi iſmiſlili? Hudobno ſhenſko ſo
nauzhili, de naj ſvetiga Evſtazja gerdiga gre-
ha obdolſhi, in ji veliko plazhilo obljubili,
ako bo na njene laſhi od fhkofije oſtavljen.
Govorila je pred velikim ſboram, kakor je
bila od krivoverzov nauzhena; tudi je per-
ſegla, de jo je Evſtazi ſapeljal. Sveti fhkof
je bil obſojen, in vſeli ſo mu fhkofiſtvo. Bra-
nil ſizer je per zesarji Konſhtantinu ſvojo ne-
dolſhnoſt; pa zesar, deſiravno dober, mu ni
verjel, in ga je v' daljno deſhelo poſlal. Sve-
timu Evſtazju ni bilo mar ſa laſtno imé, pa

peklo ga je drusih pohujšhanje, ker ni moglo drugazhi biti, se je podvergel, vse nadloge voljno poterpel, in sa svoje hude sovrashnike molil. V' ptuji desheli je skerbel se zhedalje bolj posvezhevati, tudi druge po mozhi uzhati do smerti, ktera je per Bogu shlahtna bila.

Nedolshnost svetiga shkofa Evstazja je bila potlej ozhitno rasodeta, kakor bo sdaj rezheno. Hudobna shenska, ktera ga je bila krivizhno satošhila, je bila od Boga s' hudo in dolgo bolesnijo udarjena; vest jo je strashno pekla, in sklenila je veliko storjeno krivizo po mozhi popraviti. Po domazhim zhloyeku je vezh mashnikov profila, de naj je ob rezheni uri pridejo obiskat. Kader so per njej bili, je jokaje povédala svojo veliko pregreho v' Boga in v' svetiga shkofa Evstazja. Tudi je perstavila: „Krivoverzi so me v' to napravili, in rekli, de lash ni greh. Ref je bilo, de me je Evstazi sapeljal, pa ne ranki sveti shkof, ampak drug zhlovek ravno tiga imena. Na to sim persegla, kakor so me bili nauzhili; sdaj pa vem, de sim hudo greshila, in profite Boga, de mi odpušti.“

N a u k.

Od skrivniga govorjenja.

Hudobna shenska je svijazhno in lashnjivo govorila soper svetiga shkofa Evstazja, kakor so jo bili krivoverzi nauzhili. V' svojim

serzu je od drusiga Evstazja mislila, pred sboram pa je v' tiga kasala, in f' to svijazho je filno veliko krivizo storila, ktero je potlej povedala in obshalovala. Ljubi moj! varuj se skrivniga svijazhniga govorjenja. Zhe navadne besede drugazhi umesh, svijazhno raslagash, drugazhi mislish, kakor govorish; nifi nedolshen. Ako bi ljudje taki bili; bi se vse zhloveshtvo smeshalo, bi bile velike smote in krivize, bi nobeden ne vedil, kaj besede pomenijo.

Dolshnost je resnizo govoriti, pa tudi perkrivati jo, ako ljubesen sapové. Grefhnik spovedniku, otrok starshem, flushabnik gospodarju, hudodelnik sodniku morejo resnizo govoriti; pa tudi lahko vedó, kaj jim gre praviti, kaj pa nè. Ravno tako morejo ljudje vediti, kako in kaj naj eden drusimu govóre. Perpusheno, modro in tudi potrebno je vzhasi kaj perkriti, de se prepira, jese, opravljanja ali drusiga hudiga ne napravi, samo zhe je le resnizhno, kar se govori. Kako moresh govoriti, kader ljudje shele od tebe svediti, kar rasodeti ne smesh? Tako odgovori: „Tiga ne povém, ali tiga ti ni treba vediti,“ ali kako drugazhi po okolishinah.

Nekaj sgledov is svetiga pisma te bo modrosti uzhilo. Abrahamu je Bog sapovedal, de naj mu svojiga sina Isaka daruje. Abraham bersh uboga, in gre s' njim na goro. Isak poprashta: „Ozhe! tukaj je ogenj in dreva, kje je pa dar?“ Abraham mu je odgovoril: „Bog

fi ga bo preskerbel, moj sin!“ I. Mojs. 22, 7. 8. Abraham je upal, de bo Isak ohranjen; sato je sploh govoril, de bi ga prej bres vsiga prida ne shalil. Savel je shel sgubljenih ofliz svojiga ozheta iskat, je shel k' preroku Samvelu, kateri mu je povedal, de so oflize she najdene, in ga je tudi Israelskiga kralja pomasal. Ko nasaj gre, ga Savlov striz vprasha: „Kaj ti je Samvel rekel?“ Odgovori: „De so oflize najdene;“ od kraljestva pa mu ni nizeh pravil, ker ni bilo perlošno she od tiga govoriti. I. kralj. 10. Samvelu preroku je Bog sapovedal mladenzha Davida namesti nepokorniga Savla pomasati kralja. Modri Samvel je te le seboj vsel, in shel Gospodu darovat, in je Davida na skrivnim pomasal. I. kralj. 16. Premisli te sglede ali posnemke, de se modrosti nauzhish, resnizo govorish, pa jo tudi pametno perkrivash, de hudiga ne napravish bres potrebe.

Zhe si hozhesh tih naukov po volji bosh ji poslushiti; ljubi resnizo, ljubi blishniga, bodi moder. Zhe ljubish resnizo, ne bosh od nje nikdar odstopil; zhe ljubish blishniga, ga ne bosh svijazhno sapeljal, tudi ne krivizhno perkrival; zhe si moder, bosh vse obrazhal po resnizi in ljubeshni. Obilni nauki bi ti nizeh ne pomagali, ako bi ti bil bres ljubeshni in modrosti.

M o l i t e v.

O Bog, vezhna resniza in modrost! do-
déli meni, svojimu nevernimu flushabniku,
resnizhno in modro govoriti. Ako lashnjivo
govorim, zhe tudi bres vse blishniga shkode,
v' te gresnim; ako resnizo, pa ne perloshno,
govorim, veliko hudiga lahko napravim; ako
sim v' svojim govorjenji prekanjen in svijazhen,
si ti vsiga tiga pravizhni mashevaviz. Vem,
je zhas molzhati ali govoriti, je zhas odkri-
to ali perkrito govoriti; pa to more biti po
ljubesni in modrosti, ne pa po rasumnosti me-
sa. To vém, pa vse to po okolishinah rasfo-
diti je treba velike modrosti, ktero ti sam sa-
moresh dati. Daj mi jo, o usmiljeni Gospod!
de se bom vedil po tvoji sveti volji sadersha-
ti. Varuj me koga poshkodovati, pa daj mi
tudi poterpeshljivost, kakorshno si svetimu Ev-
stazju dal, vse krivize voljno preterpeti, in sa
nadleshne sopernike is serza profiti, de jest
in oni od tebe milost sadobimo. Amen.

XVII. dan maliga serpana.

Sveti Aleksi ali Alesh.

Sveti Aleksi ali Alesh je bil edini sin Evfemi-
jana, véliziga svetovávza zesarja v' Rimu. Nje-

gov ozhe je bil shlahten in filno bogat gospod, in verhi tega neisrezheno usmiljen do ubosih. Vsak dan so bile v' njegovi hihi tri mise sa réveshe pogernjene, in desiravno je tri sto svojih flushabnikov imel, jim je le vender sam stregel per jédi. Torej ga je vse ljudstvo slo zhahtilo. Tako dober in usmiljen ozhe, se vé, je tudi Aleksja, svojiga ediniga fina možhno ljubil, in skerbnno redil; pa bogastvo, mehke oblazhila, dobre jedila, obilna streshba, in kar koli bi samoglo slabimu zhloveku shkodljivo biti, Aleksju ni dopadlo. Ljubesen do Boga je njegovo serze od posemeljskih sladnost odvernila, in le toliko je zhasne dobrote zénil, de bi si s' njimi kedaj vezhne dobrote v' nebesih perdobil. Sató ga je le premishljevanje rasodetih refniz, molitev, samóta, post, ponishnost, zhlistost, boshje zheshenje, in kar je boshjiga, veselilo, in vse svoje premoshenje je shelel Bogu v' zhaht oberiniti. Is ljubezni do Boga je hotel nesavesan ostati; pa starshi so ga slo nadlesšno v' sakon filili, in so mu sa bogato nevesto skerbali. Pokorni Aleksji se je dal posiliti, in porozhiti s' devizo, ki ji je bilo Sabina imé. Ali pervo nozh po poroki ji Aleksji natakne svoj perstan, in da tudi svoj pas rekozh: „Imej oboje v' moj spomin, in Bog bodi med nama, dokler bo njegova sveta volja,“ vsame denarjev seboj, in gre skrivaj ponozhi od doma. Prepelje se po morji v' daljno deshelo, v' Laodizejo, in od tod gre v' Edefo v' Mesopotámii. V' Edefi je svoje

lepe oblazhila s' berashkimi zunjami preménil, in denarje, kar mu jih je bilo she ostalo, med berazhe rasdélil, in de bi bil v' popolnim satajevanji shivel, je sam med berazhe pred zerkev Marije devize se vsedel, in ubogajme profil. Malo mu je bilo treka, in kar je vezh dobil od usmiljenih ljudi, kakor je potreboval, je reveshem dal. Molil je vedno, in le na goilih tleh, vezhi del she pod milim nebam spal.

Starshi in nevesta so bili njegoviga nagliga odhoda slo shalostni; skerbno so po njem oprashevali, na vse kraje pisali, in poshiljali ga iskat; pa ni ga bilo mozh najti. Poslani od starshév so fizer tudi v' Edefo prishli, in Aleksi jih je dobro posnal; pa oni ga niso sposnali, ker se je od veliziga posta in pokorjenja ves bil spremenil. Ubogajme jih je profil, in je Boga hvalil, de ga je vredniga storil od tistih kaj dobiti, kateri jedó krùh njegoviga ozheta; pa kdo je mislil, de je bogati Aleksi sdaj berazh? Ko poslani od vsih krajev domu pridejo, in povedó, de od njega nizh niso svedili, je starshé velika shalost obfhla. Mati si je slabo posteljo isbrala, in rekla: „Nizh bolje naj meni ne bo, kakor je mojimu finu, ki je rómar v' ptujih deshelah.“ Nevesta je vesele oblazhala v' shalostne spremenila, in rekla: „Kakor gerliza v' soteski shalostno gruli, tako hozhem tudi jest vse shive dni shalovati, zhe mi Bog spet ne da mojiga mosha.“

Ko so krishjani v' Edesi svetiga Aleksja vidili, kako sveto de shivi, in ga ljubili in

zhaftili, mu je to bilo soperno, in je sklenil drugam iti. Shel je na morje, in se v' drugo deshelo namenil. Pa mozhen vihar je barko bliso mesta Rima sagnal, in ondi gre Aleksi na suho. Srozhil se je Bogu, shel v' Rim, in mislil: „Bolje mi je biti v' ozhetovi hishi, de nikogar ne nadleshujem.“ She sedemnajst let ga ni bilo doma, sraven pa she je po berafsko oblezhen, od truda in terpljenja ves prepaden; torej ga ni nihzhe posnal. Po mestu gredé frezha in sposna svojiga ozheta, kateri je ravno s' svojimi flushabniki domu shel. Vse kosti so v' njem trepetale, vender se mu ni rasodel; perblishal se mu je, in ga ponishno profil: „Dobri Gospod! usmilite se me revniga zhloveka, dajte mi malo prostora v' svoji hishi, in pa le drobtinize mi dovolite, ki s' vaše mise padajo; Bog vam bo to milost obilno povernil, in vaše, ki v' nesnanih deshelah romajo, frezhno v' vašho hisho perpeljal.“ Evfemijan, opomnjen svojiga sinú, ki po svestu hodi, se usmili, sapové svojimu flushabniku ga peljati v' hisho, in mu pod shtengami kraj odkasati, kjer bo stanoval. Evfemijan mu je dobre jedi s' svoje mise poshiljal; pa Aleksi jih je drusim dajal, in le kaj pustiga sebi perdershal, in kakor je bil poprej vaje, tudi sdaj v' molitvi, v' postu in v' drusih dobrih delih svoje nar vezhi veselje imel. Domazhi flushabniki so se ga szhasama naveilizhali, ga savidili, in sa norza iméli; va-nj so pljeváli, s' pomijami ga polivali in she

vezh hudiga mu persadjali. Pa sveti Aleksi je vse voljno poterpel. Nar teshe mu je bilo se svojim staršem ne rasodeti, ker so mu vedno perpovedovali kako jih je njih Aleksi sapuſtil, in po svetu ſhel, in ker jih je velikokrat ſliſhal sdihovati: „Ljubi Aleksi, ljubi Aleksi! kedaj boſh ſhe domù priſhel?“ Pa ſatajeval ſe je na vſo mozh, de bi v' pokorjenji do ſmertí ſhivel, in je premagal. Britko martro in podobo matere boſhje je imel vedno per ſebi, to mu je delalo nar vezhi veſelje na ſvetu; rad je hodil v' zerkev, vſak prasník ſveto obhajilo prejel, in tako ſedemnajſt let v' ozhetovi hiſhi nesnan preſhivel.

Bog pa je Alekſja ſvétu hotel rasoſnaniti, in mu ſhe na ſvetu veliko zhaſt perpraviti. Eniga dne je papeſh Inozénzi, prvi tega imena, boſhjo ſluſhbo v' zerkvi opravljal. Zesar in Evfemijan tudi ſta bila v' zerkvi, kar ſaſliſhijo glaſ: „Pridite k' meni, kateri ſte trudni in obloſheni, in rasveſélil vaſ bom.“ Kmalo po tem ſpet: „Poſhite ſvetnika boſhjiga, in zhaſtite ga, de bo Rimu ſrezhe proſil; v' petek bo umerl.“ V' petek je priſhlo ſilno veliko ljudſtva v' zerkev, in ſliſhali ſo glaſ: „V' Evfemijanovi hiſhi poſhite ſvetnika.“ Zesar rezhe Evfemijanu: „Kaj tak nebeſhki dar imaſh ti v' ſvoji hiſhi, in mi nizh ne povéſh?“ Odgovori mu: „Sam ne vem ſa-nj.“ Sluſhabnikov eden mu rezhe: „Drug ne bo, ko be-razh pod ſhtengami; on je ko angel poterpeſhljiv, ſhivi pa kakor kak apoſtel Kriſtu-

sov.“ Gredó, in ga poíshejo, kar ga mertviga najdejo. Njegovo oblízhje vidíjo svetlo, v' njegovih rokah pa písmo, v' kterim je bilo sapísano njegovo ime, imena njegovih staršev in njegove shene in pa vse njegovo shívljenje. V' hísho ga nesó, in sporozhé papeshu in zesarju, de so nashli svetnika. Papesh pridejo, vsamejo písmo, in ga na gláf beró. „Sapustil sim ozheta, mater, sheno in vse, je bilo med drusim, sato de bi v' mehkobi ne shivel.“ Vse je na gláf jok sagnalo. Ozhetu je bilo omedleti. Mati pertezhe jokaje, pade na sínú, ga objemlje, kushuje, f' solsamí umiva njegovo oblízhje, in vpije: „Moj sín, moj sín! sakaj si mi to storil? O koliko hudíga si mogel v' híshi svoje matere prestati!“ Shena sdíbuje s' milim glásam: „O de nísim svojímu duhu verjela, ki mi je smíram govoril: Ti si moj Aleksi!“ Slushabniki tudi so f' solsamí v' ozheh klízali: „O svetník boshji! odpústi nam, ki smo te sanízhevali, in prósi Boga sa naf.“ Kmalo se je po všim méstu to rasglásilo, in od vših krajev je ljúdstvo derlo vidit svetnika. Zhúdeshi so se po mílosti boshji godili. Zesar je hotel ljúdstvo raskropiti, denarje zelo je rekel na polje metati, de bi se njegovo truplo moglo v' zerkev prenesti; pa nihzhe se ní perklonil pobírat, vse je hotlo le svetníka viditi. S' veliko sílo so ga prenesli v' zerkev, kjer je sedem dni bil, de so ga hodili zhaštit, in se mu v' njegove próshnje perporozhat. Osmi dan je bilo njegovo

sveto truplo na grizhku Aventinu zhaftito pokopano v' letu 417.º Na tistim mestu so posneje lepo zerkev sosidali svetimu Bonifazju in svetimu Aleksju v' zhaft. Njegov spomin je ne le v' nafhih, ampak tudi v' jutrovih deshelah v' zhafti.

O kako zhaftitljivo je radovoljno uboshtvo savoljo nebesfhkiga kraljestva!

N a u k.

Pravizhnost je lahko bres nenavadnih del.

Sveti Aleksi je sapustil svojo sheno in svoje starfhe, hodil po svetu, in potlej sedemnajst let nesnan shivel v' hifhi svojiga ozheta. To je nenavadno, tudi neperpushteno bres soseb-niga boshjiga rasodenja. On, in tudi nekteri drugi svetniki so is boshjiga pokliza kaj soseb-niga delali; tebi ni treba, in ni dobro soseb-niga iskati, temuzh ifhi, kar te boljsha, kar te s' Bogam mozhneje sdrushi, in njegovo sveto voljo svesto spolnuj. Ako bi ti ravno ko svetimu Pavlu visoke skrivnosti bile rasodete, bi sato ne bil sveteji. Nektere dushe napol sve-te, napol samopashne so se motile, in se sapeljale s' iskanjem sosebnih rezhi; is napuha so prehitro verjele, de je boshje rasodenje, kar je bilo sad njih smeshanih misel. Slabo snamnje je nad njimi, zhe so nepotrebno od tiga govorile, in f' tem se hvalile; to govorjenje jim je napravilo sanizhevanje ali hvalo

drusih, oboje pa jim je nevarno bilo, ker koranine ponishnosti niso imele. Té tudi so iskale ali ishejo per svojih duhovnih sosebnih naukov, so shelele ali shelé se od drusih lozhiti, so ménile ali ménijo she shive v' nebefa iti, desiravno sapoved boshjih, vsm potrebnih, ne spolnujejo. Tim rezhe sveti Pavel: „*Vassha slushba bodi po pameti.*“ Rimlj. 12, 1.

Nizh sosebniga ne ishi in ne delaj bres svéta svojiga navadniga modriga spovednika, kteri vé tvoje shivljenje, mozh tvojiga duha in telefa in okolishine tvojiga stanú. Zhe se samovoljen is slepe gorezhosti kaj sosebniga lotish; bosh morebiti naglo odstopil, tudi potrebne dobre dela opustil, in tvoje poslednje bo huje od perviga. Ne stavi popolnamasti kershanske pravizhnosti v' nenavadne dela, ktere bodo morebiti s' ojštrostjo potlazzhile tvoje teló, ali s' napuham spridile tvojo dusho. Zhe ti tvoj navadni modri spovednik sapové ali perпусти kaj sosebniga delati, delaj to na skrivnim; zhe ne, bosh lahko padel v' hudizhevo sadergo lastniga dopadenja ali napuha.

Ne bodi zhuden v' svoji bogoslushnosti: Bog ti sapové po vsih njegovih sapovedih shiveti; to je potrebno, to delaj. Potrebno ti je svoje slabo telo pokoriti, ves evangeli to sapoveduje; pa skerbi tudi svojo dusho pokoriti. Rasujsdano telo se vsdiguje soper dusho; pa zhe je dusha polna boshjiga strahú, ga serzhno deva pod sapovedi. Zhe je tvoja dusha

polna boshje mozhi; ne premaguje le nezhi-
stosti, jese, krivize in drusiga, temuzh od-
jemlje tudi mozh skusnjavam, in vzhasi njih
prihod ubrani. Zhe se tvoja dusha Boga bo-
ji; ubrani tvojim ozhém skusnjav pobirati,
tvojim ushesam hudih rezhi poslushati, tvo-
jim nogam v' hude perloshnosti iti, in veliko
manj imash skusnjav. Zhe tvoja dusha bre-
peni po nebeshkim kraljestvu, ti bodo skus-
njave manj nadlesne, in tudi nadlesne bosh
premagoval. Shivi v' boshjim strahu, shivi
po vsih sapovedih is ljubesni do Boga, in rav-
no v' tem je kershanska pravizhnost.

M o l i t e v.

Moj Bog! jest sim veden fushnik sroje
sprendene volje: pravizhnost si ismishljujem,
kakorshna meni dopade, ne kakorshno ti sa-
povesh; sapovedane dobre dela opusham, ne-
sapovedane opravljam, in ne spolnim tvoje
svete volje, ker svojiga dopadenja per vsm
ishem. Sim ko svojo voljni otrok, delam rad,
kar si sam isvolim, pa nerad, kar ti sapove-
dujesh; vender sim svojim ozhem pravizhen,
in se na svojo ismishljeno pravizhnost sana-
sham. O Gospod! luzh tvoje gnade naj ras-
podi mojo temo, de ne sajdem; ti me vodi
po potu resnize, de se ne pogubim. Sveti
Aleksi! spròsi mi od usmiljeniga Boga gnado
vedniga satajevanja, pokorjenja in poterפש-
ljivosti, de boshjo voljo smiraj delam, svoje

nikoli, de sim resnizhno pravizhen, in de bom vekomaj frezhen. Amen.

XVIII. dan maliga ferpana.

Sveti Kamil, duhovni ozhe usmiljenih minihov.

Sveti Kamil, s' primkam Lelis, je bil rojen v' Abruzzi na Napolitanškem v' letu 1550. Bil je od svojih staršev po kershanško srejen, pa malo zhasa jim je pokoren bil; kader je bil odrastel, je po svojim hudim poshelenji shivel v' slabih drushbah in v' gresnim veselji. Radovoljno se je v' soldashki stan podal, ne is ljubeshni do svojiga kralja, kar bi bilo hvale vredno, temuzh de bi samopashno shivel. Njegovo nar vezhi veselje je bilo igrati, vse nozhi je bil per kvartah ali per drusih igrah; per tih je veliko zhasa in denarja sapravit, in po navadi igravzov strashno preklinjal. Shivel je bres vsiga boshjiga strahu in bres vsiga kershanstva. Pa usmiljeni Bog, kateri samore, kader koli hozhe, nar terdovratnishi gresnike spreoberniti, ga je s' svojo milostjo obiskal, mu v' serze vlil veliko so-pernost nad vsm gresnim veseljem in nesa-popadljivo dopadenje do vsiga dobriga. Njegovo spreobernjenje ni bilo pozhasno, kakor

Bog navadno grešnike spreobrazha, temuzh nanaglima in popolnoma je bil spreobrnjen. To se je sgodilo ravno v' prasn timer ozhishevanja Marije ali svézhnize. Pet in dvajset let je takrat star bil.

Sveti Kamil, s' nebeshko svetlobo in sladkostjo bres vsiga svojiga saflushenja, ko nekda Savel, naglo napolnjen, se je svetu in njegovim sapeljivim dobrotam serzhno odpovedal, v' kloster kapuzinarjev shel, in ponishno profil, de naj ga med se vsamejo. Uslifhan je bil; pa huda rana na nogi ga je permerala is klostra iti, vender ni odstopil od svojiga terdniga sklepa vse svoje dni Bogu svesto flushiti. V' Rim je shel v' bolnishnizo bolnikam strezh. Svojim bolnim bratom je svesto, ponishno, poterpeshljivo in ljubeshjivo stregel ko Jesufu. Rad bi bil tudi dufham svojih bolnih bratov obilno pomagat. Toraj ga, desiravno je she 30 let star bil, ni bilo fram s' majhnimi otrozi v' sholo hoditi, in se uzhit. Uzhil se je pridno, pa tudi bolnikam je fkerbno stregel. Vsi so se nad njim zhudili, in Boga hvalili savoljo njegove fosebne poboshnosti. Oblastniki so ga nagovarjali in silili mafhnikovo posvezhenje prejeti, de bi bolnikam obilnishi pomagat. Podvergel se je njih volji, in she popolnishi je potlej shivel. Vse je bil vsm: nar nezhednishi opravila je v' streshbo bolnikov ljubeshjivo opravljal, njih vseh radovoljni flushabnik je bil, f' svetimi sakramenti jih je ofkerbovat, in ob njih sad-

nji uri jim svesto pomagal. Ljubesnjava pomozh svetiga Kamila do bolnikov je vsmim dopadla, in vnemali so se po njegovim sgledu delati. K' njemu so se perdrushevali, on pa jih je ljubesnjava sprejemal. Tako je postavil bratovshino usmiljenih minihov v' streshbo vsih, tudi kushnih bolnikov. To je papesk Sisk V. v' letu 1586 poterdil. Sveti Kamil je kmalo imel lepo perloshnost svojo gorezho ljubesen skasovati. V' Rimu in v' Noli je filno huda kushna bolesen vstala. Svoje shivljenje je rad postavil sa svoje bolne brate; ni se smeriti bal, temuzh shelel je v' njih streshbi umreti. Po njem so vsi njegovi usmiljeni tovarshi bili. Tudi je s' svojimi proshnjami vezh bolnikov naglo osdravil, ker mu je vsigamogozhni Bog dal zhudeshe delati. Drugim je rad pomagal is bolesni, svoje bolesni pa je poterpeshljivo terpel. Deset let ga je filno hudo po nogah tergalo, shtirideset let je hudo rano na nogi imel; pa te in druge bolesni je dobrote imenoval. Prishel je zhas veliziga plazhila, ki mu ga je Bog namenil. Od vedniga terpljenja, ojstriga pokorjenja, dolsiga bolehanja in starosti ves ofslabljen, je svojo smert bliso previdil, in se skerbno perpravljjal frezho umreti. Kader je bliso smerti bil, ni mogel drusiga moliti, ko Jesusa in Marijo na pomozh klizati, ker je bil poln upanja v' saflushenje Jesufovo in v' pomozh Marije. Shtiri in shestideset let star je mirno umerl 14. dan maliga serpana v' letu 1614. Tudi po

smerti je Bog na njegove prošnje veliko zhu-
deshev storil.

N a u k.

Nizhemernost je veselje mlazhnikh dušh.

Sveti Kamil je bil pred svojim spreober-
njenjem ves saljubljen v' nizhemernosti svetá,
le prasni pogovori, flaba drushba, smeh, igre,
pojedine, in kar je taziga, ga je veselilo; po
spreobrnjenji je bilo Bogu flushiti, moliti u-
zhiti, bolnikam štrezhi, všim v' nebesa pomaga-
ti njegovo veselje. Ravno taka je s' teboj.
Zhe te Bog in hoshje veseli, si poln svete la-
kote všiga dobriga, in dobro delati je tvoje ve-
selje; zhe te svét veseli, ishesh nizhemerno-
sti, in ljubish norost. Ref je, kar modri go-
vori: „*Norost je norza veselje.*“ Prip. 15, 21.

Vem, ne moresh neprenehama v' delu,
v' terpljenji biti; ne le tvoje telo, tudi tvoja
dušha potrebuje kratkiga zhafa. De si dobre
volje per poshtenih prijatlih, in se s' njimi
pogovarjash od nedolshnih rezhi; de vzhafi
gresh se sprehodit, ali na lov, ali kaj drusiga
delash: ne odrezhem, zhe je to samo na sebi
in po okolishinah nedolshno, tudi redko in
kratko. To ti je perpusheno, in pomaga, de
potlej svoje poshtene opravila pridnishi delash.
Bog je ne le potrebne štvari, ampak tudi krat-
kozhasne štvaril k' lahkoti nashiga telefa in du-
ha: modri zhlovek vé te práv vshivati po volji

boshji, norez pa ne vé; modrimu je vsaka rezh v' prid, neumnumu je vse shkodljivo, ker permere ne vé.

Priden bodi v' svojih poshtenih delih, in ne posnemaj lenih, kateri zhaš malopridno sapravljajo. Pridnišhi ko delašh, raji bosh delal, in bolj ti bo britko zhaš sapravljati; zhe se ti ne ljubi delati, bosh komaj v' fili, tudi v' fili nerad in nepoterpeshljivo delal. Zhe te lenoba pod se spravi: si bosh došti napotreb-niga ismishljeval, le prasne novize svediti in govoriti bo tvoje veselje; bosh veliko zhasa v' slabi drushbi, v' igrah, v' drusih smotnjavah sapravit; bosh bres gorkote, bres duha molitve; ne bosh vedil kaj od dolsiga zhasa pozheti, vender se ti ne bo ljubilo delati, moliti, svetih bukev brati, premeshljevati in shiveti kakor ti Bog sapové. Kaj je rezhi od zhloveka, kateri se ko metulj okoli vlazhi, nima pridniga opravila, vse kota stakne, vse novize své? Tak zhlovek je nar revnišhi, sebi preteshak, in shaloštno shivi; tudi ni dober kristjan.

Pravišh: „Tudi kratik zhaš je zhloveku potreben.“ Ref je to, kakor je bilo sgoraj rezheno, pa kakoshen? Je li perpushen kratik zhaš, vezh ur ali ves dan per rasujsdani drushbi, per pijanzih biti? Je li kristjanu perpusheno od jutra do vezhera okrog hoditi bres vsiga potrebniga opravka? Je li nedolshno do polnozhi ali vso nozh v' plesu, v' igrah, per kvartah hiti? To je tvoji dushi in tvojimi te-

lesu fhkodljivo. Kar ti pozhenjash, je vezhi del ali samo na sebi slabo, ali tvoji dushi nevarno, ali gresfno, ker nobene permere ne vesh. Ne le v' delavnikih, tudi v' prasniki, nar bolj v' prasniki f' to gerdo lenobo Boga shalish, ker sveti zhas in denar sapravljash, veliko slabiga govorish, in dosti drusiga hudiga delash, ali sapovedaniga dobriga opushash. Povej, kateri svetnik je shivel, kakor ti shivish? Nobeniga ne najdesf, de bi bil s' enako slabim ali prasnim shivljenjem v' nebefa prishel. Zhe tako shivish, si enak unim postopazham, kateri so na tergu bres dela stali, ljudi opravljali, se smejali, in zhas sapravljali. Té je gospodar posvaril rekozh: „*Kaj tukaj stojite vef dan bres dela? Pojdite tudi vi v' moj vinograd.*“ Mat. 20, 6. 7. Vsim lenim in mlazhnim dusham Bog ravno to govori. Zhe ubogash, bosh plazhilo svoje pridnosti prejel; zhe ne ubogash, bosh prejel, kar lenoba saflushi. Gospod bo sapovedal: „*Leniga hlapza ver-site v' unanjo temo.*“ Mat. 25, 29.

M o l i t e v . .

O moj Bog! ti si mi sapovedal tebi flushiti, ti si me obsodil delati in terpeti; moje shivljenje hitro sginja; ko roshiza sim, ktera sjutraj lepo zvete, svezher usahne; moji dnevi ko tezháj hitro tezhejo; kmalo pojdem v' neismerjeno vezhnost, kjer bom vshival ali terpel, kar si tukaj saflushim: vender malo fker-

bim, malopridno delam edino opravilo svojiga svelizhanja. Oh! vem, ojštro sodba me zha-ka, ako dragi zhaš, ki mi je is sosebne miloſti dan, sapravljam, in v' svoje pogubljenje obrazham; pa poboljšhati se hozhem, pridno tebi flushiti, in s' dobrimi deli se perpravljati frezhno umreti. O ſveti Kamil! ti ſi bil frezhen, ker ſi se reſnizhno poboljšhal, in potlej Bogu smiraj flushil: ſpròſi mi od uſmiljeniga Boga po Jeſufu Kriſtuſu veliko in ſtanovitno ſkerb ſvojo duſho svelizhati, de, kader bom ſojen, miloſt ſadobim. Amen.

XIX. dan maliga ferpana.

Sveti Vinzenzi Pavljan, duhovni ozhe uzhenikov uboſhzov.

Sveti Vinzenzi je bil rojen na Franzoſkim v' letu 1576. Njegovi ſtarſhi ſo bili ubogi in bogabojezhi, ſ' poljſkim delam ſo ſebe in otroke ſhivili. Kader je bil otrok Vinzenzi dvanajſt let ſtar, ſo ga v' bliſhno meſto Akſ v' ſholo dali; uzhil ſe je lahko, in je smiraj bogabojezhe ſhivel. Kader je bil odrastel, je Boga gorezhe profil, de naj mu da njegovo ſveto voljo ſpoſnati. Bog mu je dal ſoſebno veſelje do duhovſkiga ſtanú; bil je pokoren, in v' letu 1600 je maſhnikovo poſvezhenje

prejel. Pet let potlej se je savoljo fosebniga opravila v' Narbono naménil! pa na morji je med tolovaje prishel, kateri so ga v' Afriko odpeljali, in fushnika prodali zhloveku, kteri je is gerdiga dobizhka od katolshe vere odstopil bil, in po turshki veri shivel. Sveti mafhnik Vinzenzi se je boshji naredbi podvergel, in je svojimu gospodarju svešto flushil. Dober kristjan je povsod dober, povsod lahko shivi, ker si f' poterpeshljivostjo tudi hude krishe polajshuje. Gospodinja, shena njegoviga gospodarja, desiravno Turkinja, je svetiga Vinzenzja lepo ljubila, in rada poslufhalo od kershanške vere govoriti; ta sveta ljubesnjava vera ji je dopadla, in napravljala je svojiga mosha s' nadleshnimi proshnjami turshki veri se odpovedati, in v' kershanfko deshelo sbeshati. Gospodar jo je ubogal; vsi trije so se zhes morje na Franzosko prepeljali, in potlej v' Rim shli. Sveti Vinzenzi je od Rima spet shel na Franzosko. S' svétam rasvetljeniga prijatla je shel v' hisho Emanvela Góndita, véliziga oblastnika kraljevih vojsknih bark, njegovih otrok uzhit. S' sgledam in besedo je svešti flushabnik boshji vsm domažhim veliko dobriga storil; vender je shelel she vezh sa zhaft boshjo delati in terpeti. Dolgo je premishljeval, kaj bi Bogu bolj vshezh bilo; potlej je hisho sgoraj imenovaniga gospoda sapustil, shel in hodil po desheli priproftih kmetov in ubogih uzhit. Veliko slepih kriyoverzov in terdovratnih gresfhnikov je s'

boshjo pomozhjo spreobernil. Vsi so ga radi poslušali, bogali, in ko svojiga dobriga ozhe-
ta ljubili, ker je perferzhno ljubesen do vseh
imel, in skerbni vse svelizhati. Veliki oblast-
nik Emanuel Gondi ga je lepo profil, de bi
obsojene hudodelnike uzhil, per kterih je bi-
la grosna nevednost kerfhanfskih refniz. Sve-
ti Vinzenzi je bil tiga slo vesel, je med nje
shel, je bil s' njimi dober, usmiljen, jih je
trofhtal, uzhil, in tako prijasno s' njimi de-
lal, de so se mu njih tordovratne serza vdale.
Nekaj zhasa le per njih bil, nekaj zhasa okoli
hodil po desheli nevednih kmetov uzhil; ka-
mor je prishel, se je obilen sad pokore in pra-
vizhnosti vidil, ker so ga vsi radi poslušali.
To ga je s' velikim veseljem napolnovalo; ve-
dno je Boga hvalil savoljo dobriga, ktero je
nad svojim blishnim vidil. Sato je skerbni sve-
to bratovshino bogabojezhnih duhovnov posta-
viti, kterih namen bi bil kmete in uboge uzhi-
ti. Bogabojezha gospá imenovaniga Emanvela
Gondita je s' njegovim dovoljenjem svetimu
Vinzenzju in njegovim tovarshem dala hisho
in premoshenje sebe in tovarshie ofkerbeti. Do-
bri verni so tudi k' timu dobrimu delu radi
pomagali. Papesh Urban VIII. je v' tetu 1632
to ljubesnivo bratovshino poterdil.

Sveti Vinzenzi in njegovi dobri tovarshi
so neprenehama uzhili, slasti kmete in uboge;
pa nikdar niso od nobeniga vseli plazhila ali
darila, ker so od drugod ofkerbljeni bili. Sve-
tiga Vinzenzja so mogozhni in kralji slo zha-

stili, on pa se je smiraj ponisheval, in ponishnost perporozheval; le sa zhašt boshjo je skerbel, sa vse drugo ni nizh maral. To je tudi duhovnim svojim tovaršhem perporozheval rekozh: „Moji ljubi bratje! ljubimo Boga, in sa njegovo zhašt neutrudama delajmo. Ni ljubeshni v' zhloveku; zhe se ljubesen v' djanji ne rasodeva. Kaj pomaga nekoliko ali mlazhno ljubiti? Ljubesen more biti mozhna in stanovitna, de tudi v' nadlogah in v' preganjanji ne opešha. Ljubesen je nar potrebnishi; tudi sošebne dela so nevredne, zhe is nje ne ishajajo.“ Od ljubeshni je vedno govoril, ker je bil v' ljubeshni vnet; vnet pa je bil v' ljubeshni, ker je vedno premishljeval ljubeshnjiviga Boga, usmiljeniga odreshenika, tudi ker je stanovitno molil, de bi Boga zhedalje bolj sposnaval in ljubil. Veliko sposhtovanje, ktero je do rasodete boshje besede imel, ga je napravilo, de je klezhé bral in premishljeval sveto pismo; to je tudi svojim duhovnim perporozhal. To veliko sposhtovanje in skerbno premishljevanje rasodete boshje besede ga je napolnovalo s' sošebno gorezhostjo. Ker je Boga s' vso dušho ljubil, mu je bil v' všim pokoren; sa tega voljo je, kader ga je kaka velika nadloga sadela, is serza djäl: „Dobra noviza je to, Bogu bodi hvala! Ljubeshnjivo naš skušha, zhe resnizhno va-nj upamo ali nè. Kar nam Bog poshilja, je gotovo dobro, naj se nam she dobro ali hudo sdi, zhe se le njemu podvershemo; v' popolnoma pokorshini je vša našha sve-

toſt in frezha ſapopadena.“ Reſ, v' malo beſedah je vſa ſvetoſt: „vſe delati po volji boſhji.“ Is te velike ljubesni do Boga je bliſhniga perſerzhno ljubil. Enkrat je bil od hudobniga zhloveka ſlo raſſhaljen, pa is ſerza je rekel: „Ako bi mi ta moj ſovraſhnik ozhi iſderl, bi ga vender ljubil, in mu dobro delal.“ Le terpeti ſavoljo Boga je bila njegova ſtanovitna ſhelja; veliko je terpel ſa ſvelizhanje bliſhniga, in tudi v' ſvojim pogostnim bolehanji, pa nikoli ſe ni terpljenja navelizhal. Nekaj zhala pred ſmertjo ga je neki duhoven obifkal, in mu is nedolſhniga ſerza rekel: „Ozhe! meni ſe ſmilite, ker imate filno hudo bolesen.“ Sveti Vinzenzi mu je odgovoril: „Kako? ne more biti hudo, kar mi nebefhki Ozhe greſhniku poſhilja. Jeſt pravizhno terpim, Jeſuf nar ſveteji je vezh terpel ko jeſt; naj ſe godi njegova ſveta volja.“ Ta ſveti boſhji ſluſhabnik je bil poln reſnizhne pokorſhine do Boga, ſato je bil tudi poln poterpeſhljivoſti. Po vſih ſapovedih je ſhivel, in ſveto umerl 84 lét ſtar, v' létu 1660. Veliko zhudeshev je Bog na njegove proſhnje ſtoril.

N a u k.

Savoljo koga in kako bliſhniga ljubiti.

„Sveti Vinzenzi je od ljubesni gorel, in is ljubesni veliko delal. Skoraj je nemogo-zhe verjeti, de je en ſam zhlovek toliko ſamo.“

gel; pa ljubesni je vse mogozhe, vse lahko, vse prijetno. O kristjan! ljubi Boga is vse dushe, in blishniga ko sebe savoljo Boga; potlej bosh tudi ti po njegovim sgledu sa boshjo zhaft in sa svelizhanje blishniga veliko delal.

Ljubi blishniga savoljo Boga. Sapovedano je is vse dushe Boga ljubiti, sveto pismo to sapoveduje; to je nar vezhi sapoved v' postavi. Jesus je ogenj ljubesni na svet pernesel, in hozhe, de bi vsi od nje goreli. On je prizheval od ljubesni boshje do nas, in is ljubesni do nashih greslnih dush je na krishi umerl; kako je mogozhe, de bi mi Boga ne ljubili, kateri nas je prej ljubil, in nas she sdaj ljubi? Ravno is te ljubesni do Boga ljubi blishniga ko sebe, ker Bog to sapove; zhe blishniga ne ljubish, tudi Boga ne ljubish. Jesus tako govori: „*Ljubi Gospoda svojiga Boga is vsiga svojiga serza. Letá je nar vezhi in perva sapoved. Druga je tej enaka: Ljubi svojiga blishniga ko sebe. V' letih dveh sapovedih je sapopadena vsa postava in preroki.*“ Mat. 22, 37 — 40. Ne ljubish Boga, zhe blishniga ne ljubish, kakor Bog sapove.

Nikar prehitro ne verjemi, de blishniga ljubish. Ni vsaka ljubesen do blishniga zhišta, sveta, in Bogu prijetna. Zhe eniga ljubish, drusiga sovrashish; zhe blishniga ljubish, ker je tvojim mesenim ozhém prijeten ali prijetna; zhe ljubish, ker si neumno ali natorno ljubljen; zhe blishniga ljubish, ker

tvoji lakomnosti, tvojimu napuhu ali drusinu hudimu poshelenju streshe, ga ne ljubish prav, ga ne ljubish šavoljo Boga. Kdor sa svoje svelizhanje skerbi, in blishnimu pomaga enako srezho sadobiti; on ljubi blishniga ko sebe šavoljo Boga. Kdor sa svojo dushe ne skerbi, sebe ne ljubi, in tudi blishniga ne more prav ljubiti. Ti kratki nauki te uzhé, zhe ljubish blishniga po boshji sapovedi ali nè.

Zhe le telo svojiga blishniga ljubish, in zhe si le njegovimu telesu usmiljen, je pre-majhna, ali slaba tvoja ljubesen do njega. Pomagaj blishnimu v' njegovih telesnih potrebah, pa she raji v' dushnih; zhe njegove dushe ne ljubish, ni verjeti, de bi njegovo telo prav ljubil. Tudi natorne dari mu dajaj is ljubesh do njegove dushe šavoljo Boga. Blishni se ti smili, ako ga vidish v' telesnih nadlogah, pa morebiti ga uzhish svoje brate svijazhno golufati, ali se njegovi hudobii smejash: kako ga ljubish prav? Nikoli ne dovòli v' njegove flabe shelje; nikoli mu ne pomagaj greshiti, temuzh brani po mozhi mu greshiti. Kako bi ti svojiga blishniga ljubil, ako bi mu pomagal v' pekel? Premisli dobro, kako in sakaj blishniga ljubish, de se ne golufash, temuzh de boshjo sapoved dopolnujesh.

M o l i t e v.

O Jesus! sapoved, she starim osnanjena, in od tebe ponovljena, blishniga ko sebe sa-

voljo Boga ljubiti, je nar potrebnishi; vendar je slabo dopolnovana, in skoraj sanizhevana. Ako se po tvojih svetih naukih premishljujem, svoje mlazhno in krivizhno serze sposnam. Prej sim ménil, de blishniga sadošti in prāv ljubim, ker nisim nobeniga sovrashil, ker sim dobrotnikam dobro vrazheval, ker sim telefu blishniga usmiljen bil; pa to je premalo; tako se tudi neverniki eden drugiga ljubijo. Kaj bo s' menoj, zhe ostanem mersliga serza do tebe in do blishniga? O ljubesnjivi Gospod! daj mi po sgledu tvojiga flushabnika svetiga Vinzenzja sa svelizhanje, in sa vse dobro svojiga blishniga slo fkerbeti, tudi sovrashnikam dobro delati, de bom tvoje ljubesni deleshen, in pridem v' tvoje kraljestvo. Amen.

XX. dan maliga serpana.

*S. Hieronim Emiljan, duhovni ozhe sapushe-
nih otrók.*

Sveti Hieronim je bil rojen v' Venedkah od shlahtnih in bogatih staršhev v' letu 1481. Do shestnajstiga léta je bil svoji bogabojezhi materi v' vsm pokoren, pa tovarshi so ga sape-
ljali; potlej ni hotel svoje matere poslushati,

in je po svojih sheljah shivel. Grehov, kateri so tudi neumnemu svétu ostudni, se je fizer varoval, tode le is napuha, de bi od svetá sanizhevan ne bil; sa snotranjo pravizhnost pa ni nizh maral. Ljudje so ga hvalili, pa boshje hvale ni bil vreden. Isvolil radovoljno si je soldafhki stan, in slo serzhen vojshak je bil. Ravno takrat je veliko sovrashnikov Venezhanam vojsko napovedalo. Hieronim je bil poglavar vojshakov postavljen. V' terdnim branishhi bliso mesta Trevisa je bil od mozhne sovrashne vojske obléshen; moshko in dolgo se je branil, vender je bil premagan. Sovrashniki so ga v' teshko shelesje vklenili, in v' temno jezho vergli, kjer je dosti vsiga hudiga terpel. Ta velika zhasna nefrezha je bila sazhetik njegove vezhne frezhe. V' temni jezhi je shalofstno premishljeval svoje slabo pretezheno shivljenje, vsako uro si je bil smerti svest, vest mu je nefrezhno smert napovedovala. Vera ga prej ni bila ukrotila, sdaj ga je smertni strah. Telesno in dushno smert je vedno imel pred ozhmi, v' strahu in v' sotsah je smiraj bil. To ga je gnalo Boga is serza profiti, de bi mu milost skasal nevrednemu gresniku. Mogozhni pomozhnizi Marii se je sosebno perporozheval, de bi reshenje is jezhe in gnado pokore po nji od Boga sadobil. Usmiljena mati Marija mu je milost sprofila: shelesje mu je is rok in nog odpadlo, duri jezhe so se mu odperle, in neviden je skosi sovrashno vojsko shel v' blishno mesto Treviso. Se dobro vé, kako

de je bil vesel; vef pot je Bogu in Marii hvalo pel, tudi serzhno voljo ponavljal svoje shiviljenje poboljšhati. Bersh ko je v' mesto prišel, je hitel v' zerkev se sahvalit; per altarji Marije devize je pustil teshko shelesje, ktero je bil v' snamnje prejetiga refhenja seboj vsel; potlej je šel na ravnost v' Venedke.

Nekako vef v' drugiga zhloveka je bil ponovljen in preroben. Rasvetljeniga duhovniga ozheta si je isbral, in ga v' vřim bogal. Prej je bil vef posveten in togoten, potlej vef bogabojezh in poterpeshljiv: dolgo je molil, ořtro se pořtil, po berařhko se oblazhil, in v' vřim řpokorno shivel. V' Venedkah je huda lakota takrat bila, po tej je kushna bolesen vřtala. S' bolniki je svojo prořtorno hiřho napolnil, s' vřim jih ořkerbel, in ljubeshnjivo jim řregel; kar je boljiga imel, je prođal sa bolnim in revnim pomagati. Kader je ta boshja řhiba odjenjala, je řveti Hieronim s' boshjim řvetam řklenil revne in sapuřhene otroke s' vřim ořkerbeti. Najel je prořtorne hiřhe, te va-nje spravljal, kjer so vřo telesno in duřhno řreshbo imeli. Njegova uřmiljena řkerb je vřim dopadla; nekteri bogabojezhi bogatni so mu ř' svojim premořhenjem obilno pomagali, drugi is ljubeshni do Boga so se mu podvergli v' pomozh sapuřhenih otrók. Tako je v' Venedkah in vezh drusih Lařhkih meřtish delal; potlej je obřtal v' řomařhki bliso meřta Bergama, ondi je prořtorno hiřho sa sapuřhene otroke in druge uboge řosidal. Ta

sveta ljubesnjiva bratovščina je bila od t. papesha Pija V. poterjena.

Sveti Hieronim je smiraj bil v' delu, in terpljenji is gorezhe ljubesni do revnih otrók, drusih revešev in gresfnikov, de bi vsi delavno, poshteno in kerfhanfko shiveli. Tudi med kmete je hodil, jim delati pomagal, med délam jih uzhil, in k' pokori opominjal. Kdor le pomisli njegov poprejšnji gosposki stan, in potlej njegovo radovoljno ponishevanje in ognjeno fkerb sa svoje revne brate; lahko sposna, de je od neisrezhene ljubesni gorel. Bliso Somafhke je bil grizh in v' njem prostorna jama. Va-njo je shel k' smerti se perpravljat: premishljeval in obshaloval je svoje poprejšnje leta, se ojštro pokoril, na terdi fkali malo zhasa spal, in v' drusih fpokornih delih stanoviten bil. She vezh zhudeshev je pred in po smerti storil. Kakor je shivel, tako je hotel umreti, v' delih ljubesni; hitel je kushnim bolnikom pomagati, in njih trupla pokopaval; bolesen se ga je lotila, in v' kushni bolesni, 56 let star, je v' letu 1537 sveto umerl.

N a u k.

Kakofhna je prava ljubesen do blishniga.

Sveti Hieronim je bil poln velike ljubesni do blishniga savoljo Boga. Poprej je sebi, ne Bogu, potlej je Bogu in blishnimu shivel, sa

zhaſt boſhjo in ſa svelizhanje bliſhniga neutrudama delal. Kriſtjan! ljubi Boga in bliſhniga po njegovim ſgledu; zhe ljubifh, boſh ſ' vſo mozhjo delal ſa zhaſt boſhjo in ſa svelizhanje bliſhniga. Zhe ſi len, togoten, nevoſhljiv, krivizhen, svijazhen; kako ſamore v' tebi ljubesen biti? Sveti Pavel pravi: „*Ljubesen je poterpeſhljiva, je dobrotljiva; ljubesen ni nevoſhljiva, ne ravna napazhno, ni zhaſti lakomna, ne iſhe, kar je njeniga, ſe ne da rasdrashiti, ne miſli hudiga, ſe ne veſeli krivize, ampak reſnuze ſe veſeli; vſe preterpi, vſe veruje, vſe upa, vſe preneſe,*“ I. Kor. 13, 4 — 7.

ſkerbno premifhljuj beſede ſvetiga Pavla, de ſpoſnaſh, zhe imaſh pravo ljubesen ali n . To ni majhna rezh, ker bo iſ tiga ali svelizhanje ali pa pogubljenje. Bodi mogozhen, moder, uſmiljen; imej, kar ſi ſamoreſh dobriga viſoziga, ſoſebniga iſmiſliti: vſe je nevredno in praſno bres ljubezni; tudi vera, upanje, molitev, ſveti ſakramenti ne pomagajo bres ljubezni; vſi darovi ſo praſni, ako ljubezni ni. I. Kor. 13, 2. 3.

Kakoſhna, vpraſhaſh, more biti moja ljubesen do bliſhniga? Tvoja ljubesen do bliſhniga naj bo, kakorſhno je popiſoval ſveti Pavel. Drugazhna biti ne ſm ; zhe je drugazhna, ni prava ljubesen. De reſnizhno ljubifh bliſhniga ſavoljo Boga, moreſh ſ' deli pokaſati. Bodi poterpeſhljiv v' nadlogah in v' preganjanji, zhe ravno hudo ſa dobro prejemaſh;

raji preterpi hudo sa dobro, kakor de bi hudo sa hudo povrasheval. Bodi dobrotljiv tudi hudim sovrasnikam; pomagaj tudi nehvalshnim, nobeniga krivizhno ne shali, po svoji mōzhi bodi vřim uřmiljen. Ne bodi nevořhljiv, temuzh hvali Boga, kteri tvojimu blishnimu dobrotljivo pomaga; bodi njegove řezhe vesel, kakor de bi tvoja bila; bodi shalořten njegove nefřezhe, kakor de bi jo řam terpel. Zhe ljubish, ne ravnash napazhno, ampak modro in ljubeshnjivo, kakor te řveti Duh uzhi. Zhe ljubish, niři viřokih, bodezhih, prevsetnih besedi; ampak ři pravizhen s' řvimi, in kakorřhniga te řřak potrebuje, de bi řře svelizhal. Zhe ljubish, ře ne napihujesh, ne iřhesh řvoje zhastı, nobeniga ne řanizhujesh, ker miřlish, de ři řlabji od řřih; raji bi bil řřushabnik řvojih řřushabnikov, ako bi řim ř' řvojim ponishevanjem řamogel v' nebeřa pomagati. Zhe ljubish, ne iřhesh řvojiga dobizhka, ampak le boshje zhastı in blishniga svelizhanja; torej raji řhkodo terpiřh, kakor de bi blishnimu v' greh pomagali, ali ga krivizhno rasshalili. Ljubeshen te uzhi ne miřliti hudiga od blishniga, in ga ne řoditi krivizhno, zhe niři njegove ozhitne hudobije preprizhan. Zhe ga řřesnizhno ljubish, ga iřgovarjash, ako pravizhno řamoreřh, zhe ne řamoreřh, ři řřegovih řřlabořt iř ljubeshni řhalořten, in mu pomagash ře poboljřhati. Zhe blishniga ljubish, ři řřelej řřegoviga greha řhalořten, in řřegovih dobrih del řřesh, ker po Bogu miřlish,

kteri hudo sovrashi, in dobro ljubi. Zhe blishniga ljubish, vse njegove slabosti preterpish, ako je mogozhe bres boshjiga rasshaljenja; se hudobno ne togotish, temuzh ga is usmiljenja uzhish, ljubesnivo svarish, in sa njegovo poboljschanje fkerbno molish. Zhe blishniga ljubish, vse raji verjamesh, kakor de bi svojiga blishniga predersno hudo sodil, ali njegove nedolshne besede hudobno raslagal. Zhe ljubish, vse upash in preterpish, to je, upash od Boga spreoburnjenje svojih slabih bratov, molish sa-nje, zhakash poterpeshljivo njih poboljschanja, in si veliko persadevash sa njih spreoburnjenje, kakor ti Bog sapové.

Premishljuj svoje serze, besede in dela, de sposnash, kakoshna ljubesen je tvoja do blishniga. To majhno raslaganje besedi svetiga Pavla, po kterim je sveti Duh govoril, ti samore nekaj svetlobe dati. Pròsi Boga, de naj te s' ljubesnijo napolni, pa pròsi gorezhe in stanovitno, de prejmesh sosebni dar ljubezni.

M o l i t e v.

O Bog! ti si sgoli ljubesen, in le ljubesen sapovedujesh, ker je v' njej vsa pravizhnost, vsa popolnamast sapopadena. Le ljubesen vse dela posvezhuje, bres nje so vse dela prasne in bres saflushenja. Le ljubesen, ktera is vere dela, je sazhetik in konez vsiga dobriga; le ona me pelje v' kraljestvo vezhne ljubezni. To je resnizhno, pa zhe premishlim snamnja

ljubesni do tebe in do blishniga, vidim, de vſa druga ljubesen v' meni goſpoduje; meſena, lakomna, nezhiſta ljubesen je mozhna v' meni, in me vjetiga derſhi. O Goſpod! napolni me ſ' ſvojo ljubesnijo, de is nje vſe delam, in tebi dopadem. O ſveti Hieronim! ſpròſi mi ta nebeſhki ogenj ſvete ljubesni, de ſim prerojen, gorim, delam po volji boſhji, in pridem v' kraljeſtvo vezhne ljubesni. Amen.

XXI. dan maliga ſerpana.

Sveti Viktor in tovarſhi marterniki.

Sveti Viktor in njegovi tovarſhi ſo ſa vero terpeli in umerli ob zhaſu neverniga zefarja Makſimijana. Ta ſlepi malikovavſki zefar ſe je ſilno raſferdil, ker ſo ſe neverniki bolj in bolj v' ſveto katolſhko vero ſpreobrazhali; hotel je ſ' krivizhno ſilo zhaſt ſvojih laſhnjivih bogóv povishevati. Po vſim zefarſtvu, ſlaſti pa na Franzoſkim, je veliko kerſhanske ker- vi prelil, meſta in vaſi ſ' morijo napolnil. V letu 290 je ta neverni zefar v' veliko permorſko meſto Maſilijo ali Marſelj ſhel kriſtjanov morit, ako bi ne hotli malikov moliti. Vſi verni ſo ſe ſlo báli, ker niſo vedili, zhe bo- do do konza ſtanovitni ali nè. V' tiſtim me-

štu je bil sveti Viktor oblastnik vojshakov. Bil je Bogu, in savoljo njega tudi nevernimu zesarju svešt. Desiravno je bil velik gospod, le vender nizh v' svét ni bil saljubljén, ampak le v' nebeshko kraljestvo. Práv savoljo tiga je ne le sa svojo, ampak tudi sa svojih bratov dushe skerbél, in verne gorezhe opominjal in profil, de naj serzhno umerjejo sa vero Jesufovo; ponozhi zelo je po hishah vernih hodil, in jim serzhnost dajal. Ravno tako je verne soldate lepo profil, de naj nikdar malikov ne molijo. Njegova gorezha skerb ni mogla dolgo skrita ostati. Neverniki so vse svedili, ga popadli, pred oblastnika Avsterja in Evtihja peljali, in hudo satoshili, de soper zesarja in bogove puntarsko uzhi. Oblastnika sta mu rekla: „Ti odpustivà vso to hudobijo, zhe nashe bogove molish.“ Tudi sta ga lepo nagovarjala, de naj uboga; pa odgovoril jima je: „Vashi bogovi so hudizhi, sanizhevanja, ne zhasi vredni; pokorshina do zesarja me ne bo nikoli napravila, de bi Jesusa sapustil.“ Ta resnizhni odgovor je sraven stojezhe nevernike hudo rasferdil, gerdo, kar so mogli, so ga saframovali in kleli; on pa jim ni nizh hudiga odgovoril, le obshaloval je njih slepoto. Oblastnika se nista predersnila svetiga Viktorja umoriti, ker je bil vifoziga rodu in imenitne flushbe, temuzh ukasala sta ga do zesarja gnati, kteri je takrat v' tistim mestu bil. S. Viktor je pred zesarjem ravno tako serzhno bogove sanizheval, in

Jesusa povisheval. Zesar se ni došti s' njim menil, sapovedal ga je svesati, in po mestu vlazhiti, dokler bi bil vef kervav in rasmesarjen. Mestni postopazhi so ga po vsih úlizah spremljali, sanizhevali, blato in kamnje va-nj metali. Vfiga kervaviga so ga gnali pred poprejshnja oblastnika, ktera šta ga spet slo nagovarjala, de naj bogove moli. Pa she serzhnishi ko poprej jima je odgovoril: „Nisim greshil ne v' zesarja, ne v' zesarstvo, temuzh svetó sim flushil; kader mi je bilo sapovedano deshelo braniti, sim rad bogal; tudi sim molil sa frezho svojiga zesarja, neumnesh pa bi bil, ko bi svojiga shivljenja ne dal sa nebeshko kraljestvo. Bolezhine, ktere sim sdaj savoljo Jesusa terpel, me slo veselé, ker mi bodo pekel saperle, in nebesa odperle. Smert mi ni strashna, ker me bo preselila v' vezhno shivljenje. Ne morem in nozhem praviga shiviga Boga sapultiti: in hudizhev militi.“ Oblastnika šta mu serdito rekla: „Molzhi, in nikar prasnih besedi ne govòri; mòli bogove, ali bosh strashno umorjen.“ Odgovoril jima je: „Hozhem s' djanjem skasati, kar sim govoril; vashe bogove sanizhujem, Jesusa molim, storita s' meno, kar hozheta.“ Oblastnika nista vedila kaj od togote pozheti, pa prepirala šta se med seboj, ker ga je eden tako, drugi drugazhi hotel umoriti. Na sadnje je Evtih odstopil, Avster pa ostal; ta ga je sapovedal po vsm telefu neusmiljeno rasmesariti. Dokler je sveti Viktor v' tih bolezhinah bil, se mu je Jesuf per-

kasal, in rekel: „Jest sim Jesuf; le serzhen bodi, o Viktor! jest ti bom v' tim vojskovanji pomagat, in po premaganji veliko plazhilo dal v' nebesih.“ Sveti Viktor je bil s' velikim veseljem napolnjen, tako, de ni zhutil hudih bolezhin; glasno je hvalil Jesufa. Prej so se neverni flushabniki utrudili ga martrati, ko on terpeti.

Oblastnik je svojim flushabnikom ukasal ga v' jezho vrezhi, in trem soldatam ga varovati. Pa opolnozhi so angeli is nebes v' jezho prishli, vsa jezha je bila v' veliki svetlobi, in duri jezhe so se same odperle. Trije soldatje so se prestrašili, potlej svetiga Viktorja klezhé profili, de naj jih v' pravi veri uzhi, in kersti. Viktor je Boga hvalil, jih uzhil, in pred dnevam so bili od nekiga masfnika kerfheni. To se je bersh rasglasilo. Zesar se je savoljo treh spreobrnjenih soldatov hudo rasferdil, in ukasal jih je s' mezhem bersh umoriti; svetiga Viktorja pa je sapovedal pod mlinfskim kamnam rasmlati, in vse kosti mu rasdrobiti. To je bersh storjeno bilo, in na sadnje so mu glavo odsekali. Neverni zesar je she po njih smerti njih svete trupla neumno preganjal, sapovedal jih je v' morje vrezhi; pa verni so njih svete trupla skrivaj vseli in pokopali. Per njih pokopalishki je filno veliko zhudeshev bilo.

N a u k.

Dušho pogubiti je grosna nespamet.

Sveti Viktor in njegovi tovaršhi marterniki so svoje shiviljenje radi dali sa svelizhanje svoje dušhe, ravno sato so bili modri. Neverniki niso nikdar mogli tiga umeti, velika nespamet se jim je sdela raji umreti, ko bogove moliti; pa sveti marterniki od svete vere rasvetljeni so bili polni zhesnatorne modrosti in mozhi; torej so radi terpeli in umerli sa svelizhanje svoje dušhe. Vera svetih marternikov je vera vsih kristjanov; vender kdo sposna vrednosti svoje dušhe, kdo je perpravljen raji vse dati, ko dušho pogubiti?

Ljubi kristjan, pogosto premišljuj vrednost in neumerjzohost svoje edine dušhe; to premišljjevanje te bo uzhilo, kako velika frezha je dušho svelizhati, kako velika nefrezha je dušho pogubiti. Kar koli na svétu imaš, ostane tukaj, truplo bo v' jamo versheno kjer bo pozhivalo do poslednje sodbe; takrat bo s' dušho spet sdrusheno, in njene vezhne frezhe ali nefrezhe deleshno. Neumen, kaj nè, bi bil, ako bi vse svoje dal sa prijetno jed; neumen bi bil, ako bi svoje sdravje dal sa malo denarja: pa neumnišhi bi bil s'he veliko bolj, ako bi svojo edino dušho hudizhu v' oblast dal sa kratko veselje, sa posveten dobizhik ali sa kaj drusiga. Kakoshno ohladenje ima pogubljena dušha v' peklu, zhe je na svetu veliko

premogla, ali po svoji hudi volji shivela, in se greslino rasveselovala? Sgubljene dobrote, strupene hladnosti in vse druge sapeljivosti, v' ktere je bila neumno saljubljena, ji bodo v' vezhnosti ko prasne sanje; vekomaj bo svojo grosno nespamet obshalovala. Tedaj ubogaj modriga: „*Usmili se svoje dushe, de Bogu dopadesh, in sdershi se* (hudiga).“ Sirah 30, 24.

Svetniki so vedno premishljevali te Jesufove besede: „*Kaj pomaga zhloveku, zhe ves svet dobi, dushe pa pogubi?*“ Mat. 16, 26. Tudi ti jih skerlino premishluj, ker so polne boshje modrosti. Ako bi vse imel in vshival, kar tvoja flaba natora sheli, kaj bi to pomagalo? le majhen zhas bi to terpelo, kaj pa bi po smerti bilo? Premishluj smert, sodbo, nebela, pekel, in bosh lahko sposnal vrednost svoje dushe in veliko nespamet jo v' nemar puslali. Modri pravi: „*Zhlovek ima pred seboj shivljenje in smert; kar mu bo dopadlo, mu bo dano.*“ Sirah 15, 18. Res je to: zhe sveto shivish, bosh v' nebesih vekomaj shivel; zhe shivish flabo, bosh v' peklu vekomaj umiral. Bodi moder, in ne saversi svoje dushe, sa ktero je Jesus vso svojo sveto kri ljubeshjivo prelil.

M o l i t e v.

O moj Bog! usmili se me leniga in flepiga greslnika. Tvoja rasodeta sveta vera, Jesusova prelita predraga kri mi obilno prizhu-

jete, koliko je moja dušha vredna; vender fim dosihmal slo malo sa nje svelizhanje skerbel. Majhna rezh, dobizhik, veselje ali kaj drusiga mi je ljubshi bilo, ko lepe nebesa, sa ktere fim stvarjen. Hvala ti bodi, usmiljeni Ozhe! ko si mene, neumniga otroka, do sdaj preterpel, in me nisi v' pekel vergel, kteriga fim velikokrat saflushil. Is hvaleshnosti in is ljubeshni do tebe se poboljšhati shelim; pomagaj mi po svoji veliki milosti se resnizhno spokoriti, in v' milih solzah do smerti biti, de bo moja dušha vezhniga pogubljenja obvarovana. O sveti Viktor in tovarshi marterniki! vi ste resnizhno sposnali veliko srezho vezhniga svelizhanja in veliko nesrezho vezhniga pogubljenja, sato ste raji umerli ko greshili; sprosite tudi meni enako modrost raji vse terpeti, vse sgubiti, ko dušho pogubiti. Slo si bom persadeval po vašim sgledu Bogu stanovitno flushiti, de ga bom v' vašhi sveti drushbi vekomaj hvalil.

XXII. dan maliga ferpana.

Sveta Marija Magdalena, ali spokorna greshniza.

Zerkev obhaja danš spomin spreobrnjenja ozhitne greshnize, ktera je v' hišhi Simona

fariseja per Jesufovih nogah svoje ozhitne grehe ozhitno obshalovala. She sdavnaj je vprašanje, ktera bi bila ta ozhitna greslniza? Eni pravijo, de je Marija, Mártina in Lazarjeva sestra is Betanje; drugi, de je Marija Magdalena, is ktere je Jesus sedem budizhev isgnal, kakor pishe s. Luka 8, 2; drugi she drugazhi pravijo. Naj bo to v' temi, dokler ne bo dognano; meni ni mar se sa imena prepirati, ker sa boljshanje pishem. Ozhitna greslniza ni od nobeniga evangelista po imenu imenovana; tedaj bo tukaj popisano od nje, kakor se najde per svetim Luku 7, 37 — 50.

Eden is farisejev, imenovan Simon, je Jesusa profil, de bi per njem jedel. Jesus je vedil, kakoslniga duha so fariseji, is napuha neperpravni ga sposnati, in njegove nauke poslushati; vender je v' hisho Simona fariseja shel, de bi njega in povabljenje uzhil. Ravno per misi so bili, kar shenska nepovabljenja pride. Ozhitna greslniza je bila; pa od gnade spreobrnjena, je prishla svojiga usmiljeniga zdravnika iskat, in se pred njim ponishat. Pernesla je kamnato pushizo drasiga masila, s' solumi je Jesufove noge mozhila, jih s' svojimi lasmi brisala, kushevala, in s' masilam masala. Farisej Simon je to shensko dobro posnal, sakaj ozhitna greslniza v' mestu je bila; pohujshal se je nad Jesusam, in sam per sebi je djat: „Ako bi ta prerok bil, bi vsaj vedil, kakoslna je ta, ktera

se ga dotikuje.“ Simon je ponishniga Jesufa po svojim napuhu slabo sodil, in se zhudil, de ozhitne gresfnize od sebe ne spodi. Farisej je oba slabo sodil: vedil je njeno gresfno shivljenje, pa tudi vidil njeno ozhitno ponishevanje in njene solse; Boga naj bi bil hvalil, kateri ji je gnado dal, in tudi Jesufa hvalil, kateri je bil s' njo usmiljen. Dokler je farisej v' tih hudih mislih bil, mu je Jesus rekel: „Simon! nekaj ti imam povedati.“ Simon mu je odgovoril: „Uzhenik! povej.“ Jesus mu pravi: „Posojevaviz je imel dva dolshnika; eden mu je bil dolshan petsto denarjev, eden pa petdeset. Ker nista imela f' zhim plazhati, je obéma dolg odpustil. Povej, kateri is tih dveh ga bo bolj ljubil?“ Simon je odgovoril: „Ménim, de tisti, kterimu je bilo vezh odpushteniga.“ Jesus mu rezhe: „Prav si sodil.“ Potlej se je k' ozhitni gresfnizi obernal, in Simonu djal: „Veliko grehov je njej odpushtenih, ker je veliko ljubila; komur je pa malo odpushteniga, malo ljubi.“ K' njej pa je ljubesnjivo rekel: „Tvoji grehi so ti odpushteni; tvoja vera ti je pomagala, pojdi v' miru.“ Jesus je hotel rêzhi: Vem, de ta je velika in ozhitna gresfniza, pa tudi, de is zhiste ljubesni svoje grehe sovrashi in obshaluje; toraj so ji vsi grehi odpushteni, in to milostljivo odpushtenje jo bo permoralo she bolj is ljubesni shalovati, in Bogu svesto slushiti.

Ozhitna gresfniza je vsa vesela shla spred usmiljeniga Jesufa, in Boga hvalila sa preje-

to dobrotljivo odpuščenje. Ako ravno je od samiga Jesusa sašlisljala: „Tvoji grehi so ti odpuščeni,“ jih vender ni jenjala sovrashiti in obshalovati; ravno sato jih je slo sovrashila in obshalovala, ker je sosebno milost prejela. Vsa drugazhna je bila v' serzu, v' govorjenji, v' noshi, v' vsm. Prej je le skerbelala svetu dopasti, potlej le Bogu; prej je le svojim pozhutkam stregla, potlej jih vedno pokorila; prej je svojiga blishniga pohujshovala, potlej v' ozhitni pokori shivela. V' ljuhesni do Jesusa, v' pokori, v' vsih dobrih delih je bila stanovitna do smerti, in shla v' nebesko kraljestvo, ktero je usmiljeni Bog nedolshnim dusham in spokorjenim greschnikam obljudil.

N a u k.

Ozhitni greschniki so ozhitne pokore potrebni.

Ozhitna greschniza se je v' hishi Simona fariseja pred Jesusam in drugimi ponishevala, ker je svojih grehov slo shalostna bila. Se ponishevati v' hishi prevsetniga fariseja, in jokati per povabljenih je bilo neperloshno; pa perloshno je bilo spokorni greschnizi, de bi bila od vsih sanizhevana, ker je hvale vsih iskala, in jih veliko pohujshala. Sanizhevanje je spokornimu greschniku vshezh, pa hinavsko spreobernjenimu soperno.

Dvanajst sto let je bila ozhitna pokora v' katolski zerkvi; ozhitni gresniki so jo mogli doštati, zhe so je bili po sapovedih vredni. Verni so szhafama slabéli, in se ozhitniga pokorjenja bali: eni so namesti saflushene ozhitne pokore shli v' Rim, ali k' svetimu Jakopu na Shpansko, ali v' Jerusalem svetih krajev obiskat, ali drugám; drugi so namesti ozhitniga pokorjenja kako zerkev ali kak kloster sosidali, ali shli na vojsko soper nevernike ali krivoverze. Tako in drugazhi je ozhitna pokora szhafama bila opushena. K' temu so tudi preobilni odpustki permogli in dosti drusiga, ker mlazhni gresniki vse drugo raji delajo kakor pa pokoro. Odpushenje ozhitne pokore je vernim shkodljivo; zerkev, smiraj polna perviga duha, po prvih zhasih sdihuje, pa velika slabost vernih brani pravizhnih shelj spolniti. Tridentinski sbor v' 24. seji tako sapové: „*Kdor je vprizho drusih gresnil, in jih pohujshal, njemu se more po velikosti greha ozhitna pokora naloshiti, de s' njo dano pohujshanje popravi.*“ Ravno tako se bere v' Rimskim kershanskim nauku in v' Rimskim ritvalu. Le velika slabost vernih, kakor je bilo sgoraj rezhenó, sadershuje zerkev, de svojih svetih shelj ne spolni.

Ljubi gresnik! ne le misel in shelje katolske zerkve, ampak veliko bolj boshja sapoved te podvershe ozhitni pokori, ako si ozhitno gresnil. Sveti Pavel uzhi svojiga ljubiga Timoteja: „*Ozhitne gresnike svári ozhitno,*

de se bodo tudi drugi bali.“ I. Tim. 5, 20. David je v' psalmih ozhitno spoved svojih grehov in svoje pokore sapustil. Sveti Peter je Jesusa ozhitno osnanoval, kteriga je bil ozhitno satajil. Sveti Avgustin je nalasht spisal bukve, ki jim pravimo ozhitna spoved, v' kterih je svoje poprejšnje slabosti in svojo potlejšnjo shalošt ozhitno povedal. Sveta Margareta is Kortone je vprizho veliko ljudi klezhé ozhitno obshalovala svoje pretezheno slabo shivljenje. Ne le ti, ampak veliko drusih spokornih grešnikov je tako delalo po boshji sapovedi in po opominjevanji dobre vesti.

Zhe si ozhitno grešhil, ali zhe je tvoj skriti greh potlej rasodet bil v' pohujšhanje drusih; si dolshan ozhitno rasodevati svoje shalošt in pokoro. Zhe se, ne de bi se ozhitno ponisheval, she predersen togotish, kader ti le omenijo tvoj greh; ni duha pokore v' tebi. Zhe svoje poboljšhanje skrivaš, de bi te flabi kristjani ne sanizhevali, te napuh gospoduje; napuh pa in pokora ne moreta vkupaj biti. Ubogaj me, in delaj, kar ti bom sdaj povédal. Zhe si nedelje ali prasnike sanizheval, zhe nisi hotel k' sveti mashti hoditi; bodi škerbnish in ponishnish od drusih per ozhitni boshji flushbi, tudi v' delavnikih hodi k' sveti mashti, ako samorefsh, dalje ko drugi móli v' zerkvi. Zhe si svoje staršhe ali oblastnike ozhitno rasshalil, pred njimi se ozhitno ponishuj. Zhe o veliki nozhi nisi hotel k' spovedi iti: pròsi svojiga duhovniga, de naj ti od-

puſti; obljudi zerkvi pokorſhino, in persade-
vaj ſi ſ' reſnizhno pokoro od Boga ſadobiti
odpuſhenje ſvoje greſhne lenobe. Zhe ſi v'
drusih velizih grehih ozhitno ſapopaden bil;
ne ſramuj ſe ozhitno ponishevati ſe, kakor ti
bo moder ſpovednik ſapovedal. Zhe ſi ozhi-
ten greſhnik, ozhitna greſhniza; ſposnaj ſvo-
jo hudobijo, kader je treba, nōſi ponishne
oblazhila, ne ſkrivaj od ſpovednika ſapoveda-
nih poſtov, in v' vſim ſe ponishuj, de ti bo
Bog miloſtljiv.

M o l i t e v.

O ljubi Jeſuf! ti ſi ozhitno greſhnizo ſ'
ſvojo gnado k' ſebi vlekel, in ji vſe grehe do-
brotljivo odpuſtil; tudi meni pomagaj vſe ſvo-
je grehe ſposnati in obſhalovati, vſe grehe in
grehov perloſhnoſti opuſtiti. Ako me ſ' ſvojo
gnado obisheſh, ſi bom persadeval po njenim
sgledu ſe ſpokoriti. Doſihmal ſim jo v' gre-
hih, pa ne v' pokori poſnemal; ſvoje grehe
ſim pred ljudmi ſkrival, ker ſim ſe ne tebe,
ampak le ljudi nekaj ſramoval; kader ſo moji
grehi ozhitni poſtali, me je bilo ſram, pa po-
boljſhal ſe niſim; po navadi ſim shivel, in ni
bilo per meni ne ſkrite, ne ozhitne pokore.
O ljubi Goſpod! po sgledu te ſpokorne greſh-
nize ſhelim milo jokati, moje shivljenje bo ſ'
pomozhjo tvoje gnade tebi in mojimu bliſhni-
mu diſhezhe masilo, is hvaleſhnoſti kuſhu-
jem tvoje rane, in obljudim te nikdar ſapu-

šiti. Solsé, pokorjenje in ponishevanje bo v' prihodno moj vsakdanji kruh, de sašlišhim ko ona od tebe: „Tvoji grehi so ti odpufheni.“ Amen.

XXIII. dan maliga serpana;

Sveta Romula deviza.

Sveta Romula je v' Rimu shivela ob zhasu svetiga Gregorja papesha, perviga tiga ime-na, kateri jo je dobro posnal, in tudi njeno shivljenje popisal. Ta sveta deviza je bila uboga na svetu, pa bogata per Boga, ker mu je svešto flushila. Bila je smiraj samotna, premishljevala je vedno rasodete refnize, nobenih nepotrebnih rezhi, veliko manj slabih, ni bila radovedna, sdihovala je po nebeshkim kraljestvu, fkerbela le Jesusu dopasti. S. Gregori hvali sosebnost njeno veliko ponishnost in poterpeshljivost. Bila je vsih dobrih del polna, vender se je shtela nevredno flushabnizo boshjo; nobena nadloga ali sanizhevanje ni rasshalilo njeniga ponishniga serza, temuzh molzhé in poterpeshljivo je vse preterpela. Ravno to je snamnje prave svetosti. Nektere smotene dushe ko nepokojne in bodézhe osé ne dajo mirú, vender smiraj godernjajo zhes nemirnost drusih, so poterpeshljive, dokler je vse

po njih volji, pa majhen krish, majhno sanizhevanje rasodene njih slabo serze: té so v' svojih ozheh bogabojezhe, pa ne per Bogu. Sveta Romula je bila Bogu ljuba; pa de bi sveteji prihajala, jo je s' dolgo bolesnijo obiskal, v' kateri so vsi udje njeniga telefa opešhali. Silno dolgo je bolna leshala. Vsa ponishna in pokorna boshji volji, je to usmiljeno shibo kushovala, bolj se je ponishevala, in Boga vedno hvalila. Ker v' svoji bolesni zelo nizh delati ni mogla, je premishljevala in molila; sosebno je premishljevala Jesufove bolezhine, shalošt Marije devize, terpljenje svetih martnikov in vezhne dobrote nebeskhiga kraljestva. Manj ko je bila njena dusha od sunanjih skerbi smotena, bolj je bila s' Bogam sdrushena. Njeno poprejšhnje sveto shivljenje in njena popolnoma poterpeshljivošt v' dolgi bolesni je od njene resnizhne svetosti obilno prizhevala; vender pravi s. Gregori, je Bog hotel tudi s' zhudeshem prizhevati. Tri dni pred njeno smertjo je v' njeni hishizi zhesnatorna svetloba bila; kader se je njena sveta dusha od telefa odlozhila, so njene bogabojezhe tovarshize lepo petje angelov slishale, kateri so jo spremljali v' nebeskho kraljestvo. Sveto truplo te sosebne flushabnize boshje je bilo zhashto pokopano per veliki zerkvi Marije devize. S. Gregori perstavi: „Glejte ubogo devizo svetu nesnano, pa od Boga povsdignjeno! Vi bogatini svetá, kateri v' bogastvo svoje upanje stavite, ste revnishi od te revne

devize: ona je le Boga iskala, ga je našla, in ne bo od njega nikdar odlozhena.“

N a u k.

Od vsakdanjiga pokorjenja.

Bogabojezha deviza Romula je bila smiraj v' uboshtvu in v' terpljeni, njeno shivljenje je bilo vedna pokora, le terpeti is ljubeni do Boga je njeno veselje bilo; sato je shla v' vezhno veselje, kjer svoje velike poterpeshljivosti neisrezheno plazhilo vshiva. Tudi ti, o kristjan! bodi lazhen terpljenja in pokorjenja, de svoje velike dolgé sbrifhesf, in si vezhno plazhilo saflushifh.

Grefhnik si, ne morefsh odrezhi; is ponishnosti se veliziga boshjiga dolshnika fhtej, morebiti je ref, vsak dan grefhifh, malo se pokorifh, zhe pa ravno dosti terpifh, kaj ti terpljenje bres poterpeshljivosti pomaga? Zhe v' tebi ni radovoljniga pokorjenja, se neumno ljubifh, si enak bolniku, kateri se grenkih sdravil brani, bres kterih ne more osdravljen biti. Ne brani se pokorjenja, de bode sdravilo tvojih slabost in sadoftilo per Bogu.

Poterpi vse, kar ti Bog grenkiga poshija, kar od ljudi hudiga prejemasf, kar v' svojim stanu teshkiga najdesf. Poterpi is pokorshine do Boga, naj bodo nadloge, od koder hozhejo. Zhe si bolan, ubog, preganjan; zhe te nadloga naglo potlazhi, ti ne-

previdena nefrezha shivesh perkrati, ali zhe te druge nadloge sadevajo: terpi v' duhu pokore. Perloshnosti terpeti imash vsak dan, bodi smiraj poterpeshljiv, in od tiga nikdar ne odstopi. Voljno in pokorno rezi po Jesufovi sapovedi: „Sgodi se tvoja volja, kakor v' nebesih, tako na semlji.“

Zhe ti vest kaj veliziga ozhita: ne poterpi le voljno vsih nadlog, temuzh pokori se tudi radovoljno. Obljubi kak post, in ga der-shi; moli klezhé nekaj zhasa pred podobo krishaniga Jesufa; ako si per obilni misi, sder-shi se kakih prijetnistih jedi; vzhafi poterpi shejo; odrezi si kaj potrebniga pozhitka; kaj drusiga she delaj ali opushaj is ljubesni do pokorjenja savoljo Boga. Sosebno ti perporozhim v' duhu pokore se sdershati vsiga, kar te lahko napeljuje v' greh. To ni le svet, ampak je sapoved; zhe ubogash, bosh v' dobrim rastel, svetiga pokorjenja se bosh pervadil, in s' pomozhjo gnade boshje se bosh gosposdoval. Ako bi rad poslushal, ali govoril, ali svedil, ali vidil, kar tvojimu poshelenju dopade; serzhno se premaguj savoljo Boga. Ako tvoje sprideno serze, tvoji slabi pozhutki kaj nepotrebniga ali shkodljiviga shelé; bersh se spomni krishaniga Jesufa, in rezi: „Savoljo tebe, o ljubi Jesuf! se hozhem premagati in premagovati.“ Zhe to delash; bosh sebi odmerl, in Bogu shivel, ti bo vekomaj dobro. Po letem potu so svesti flushabniki boshji hodili, in pri-shli v' nebeshko kraljestvo. Ne posabi tih nau-

kov; vsak dan ti je perlošno jih spolnovati; ubogaj, in blagor ti bo vekomaj.

M o l i t e v.

O Bog! kedaj bom jest shkodljivost in sapeljivost svojiga hudiga poshelenja sposnal? Kako dolgo me bo mesena ljubesen gospodovala? Vera me uzhi, de v' meni ni nizh sdra viga: vender komaj verjamem; zhe tudi nekoliko verjamen, nimam mozhi se premagovati, ali isgovarjam, ali ne vidim slabosti, ktera me vodi po potu pogubljenja. O Gospod! kakofhna bo s' menoj? Prosim te, napolni me s' duham Jesufovim, daj mi mozhno voljo njegovih bolezhim deleshnimu biti; vodi me po potu pokorjenja, de saflushenje Jesufove smerti nad menoj sgubljeno ne bo. Moje telo se s' vso mozhjo pokorjenja brani, pa f' tvojo pomozhjo ga bom dushi podvergel, dusho pa tebi. Persadeval si bom vsak dan se pokoriti, in vse nadloge voljno poterpeti, de milost sadobim. O sveta Romula! ti svesta flushabni za boshja, ki si v' dolgi bolesni veselo terpe la; spròsi mi duha pokore, de se tukaj rad pokorim, in po smerti vekomaj veselim. Amen.

XXIV. dan maliga serpana.

Sveta Julita marterniza.

Sveta Julita, ktere shivljenje in smert je svesto popisal^o f. Basili škof, je bila bogabojezha kershanška gospá mesta Zesareje v' Kapadózii. Ta je bila, ne le pred svetam poshtena, ampak tudi slo prijetna boshjim ozhem. Imela je veliko premoshenja, pa ga ni neumno ljubila, imela je veliko drushine, in jo uzhila po sapovedih shiveti; ubogim je rada in lahko pomagala, ker je blishniga ljubila, in ker ni svojiga sapravljala v' nizhemernosti, v' igrah, v' norosti, kakor je neumniga sveta navada; ponishno, uboshno in samotno je shivela, de bi Bogu flushila, in svojimu potrebnimu blishnimu obilno pomagala. Sveti Basili vse ob kratkim pové: „Gospa Julita je bila vsmu mestu sgled vsiga dobriga.“ V' letu 303 pod zesarjem Dioklezijanam je bilo hudo preganjanje vstalo. Vernim kristjanam je bilo ojtro sapovedano bogove moliti; zhe se v' to ne vdajo, bodo vsm hudim shtrafnigam podversheni. Neverniki so bili tiga preganjanja slo veseli; kar so se mogli hudiga ismishljevati, so boshjim flushabnikom delali. V' mestu Zesarei je bil neufmiljen nevernik, kteri je sveto Julito sosebno sovrashil, tudi isgerde lakomnosti ji veliko shkode delal, So-

vrashil jo je savoljo katolfske vere in svetiga shivljenja; tudi se je sanesla, da ga gosposka ne bo strahovala. „S' filo ji je veliko polja, tudi shivine in dosti drusiga vsel. Pa voljno je Julita vse te krivize poterpela. Na sadnje je hotel vso njeno hifho obropati, in vseti, kar je v' potrebnih shivesh imela. Od gerde file permorana, ga je Julita per gosposki satošila. Ker ni mogel svoje krivize isgovarjati, je nevernimu sodniku rekel: „Gospá Julita moli nesnaniga Boga, in zesarja sanizhuj; poprej naj moli nashe bogove, in potlej le naj me toshi.“ Neverni oblaštik, to saflifhati, je svojim flushabnikom sapovedal bersh pernešti eniga malika in kadilo, in je sveti Juliti rekel: „Pred vsim drugim ubogaj zesarja, in moli tiga boga.“ Sveta Julita, polna shive vere in mozhi, je serzhno odgovorila: „Raji vse svoje premosbenje sgubim, in raji se dam na drobne kosze sošékati, kakor de bi svojiga Boga rasshalila.“ Sodnik jo je nadlesšno nagovarjal, da naj bogove moli, in ji smert napoveduje, zhe tega ne stori. Odgovorila je: „Tiga ne storim, in ne bom nikdar storila, ker sim Jesusova flushabniza.“ Kader je sodnik te besede saflifhal, jo je obsočil rekozh: „Julita, ki je bogovam in zesarju nepokorna, bodi shiva sošhgana.“ Rada je to krivizhno sodbo saflifhala; Boga ni vedila sadošti hvaliti, ne kaj od veselja pozheti savoljo velike frezhe, da se samore Jesusu v' dar dati; hitela je na morishe, in vse pri-

zhujozhe verne gorezhe opominjala, de naj savoljo presvetiga imena Jesusa serzhno ter pé. Potlej je shla na germado, se Jesusu v dar dela, in v' ognji svoje shivljenje sklenila. Sveti Basili prizhuje, de je njeno sveto truplo bres vse shkoda ostalo; tudi de je sraven njeniga pokopalisha studeniz bistre vode stekel, s' ktero so se bolniki osdravljali, in sdravil per sdravji ohranili.

N a u k.

Nadloge so vsm, sosebno pa greschnikam potrebne.

Sveta Julita je bila od hudobniga bogatina krivizhno preganjana, pa ravno to krivizhno preganjanje ji je perloshnosti dalo sa vero umreti; zhasna shkoda, ji je vezhno frezho napravila. Vse nadloge bi bile dushi dobizhik, ako bi bila prava poterpeshljivost v' njej. Nadloge so vsm potrebne; té nas lozhijo od svetá, in perganjajo nevidnih dobrot nebeshkiga kraljestva iskati. Ako bi tukaj nadlog ne bilo, bi svét neumno ljubili, in bi posabili namen svojiga stvarjenja.

Nadloge so vsm, sosebno pa greschnikam potrebne, de se spreobernejo. Oni so v' svet saljubljeni, in shelé le njegove dobrote mirno vshivati; nadloge so jim grenke, pa potrebne sdravila, po kterih jim svet sopern prihaja, v' Boga sdihujejo, in ga ishejo s' poko-

ro. Sveto pismo prizhuje.“ „Kader so se Israelzi spazhili, in dobrote svetá mirno vshivali, so Boga posabili, in hudobno shiveli; kader so bili pa od Boga pokorjeni, so ga iskali, in se spreobrnili.“ II. Esdra 9, 28. David je tudi rekel: „O Bog! tvoje ljubesnjivo svarjenje mi je v' nauk.“ Pf. 17, 26. V' refnizi so nadloge ljubesnjivo svarjenje, ker jih Bog is ljubesni gresnikam poshilja, de shalofno sposnajo, kako je hudo njega sapustiti, de se spokoré in svelizhajo. Nepokorni fin bi ne bil k' svojimu ozhetu nasaj shel, ako bi ga nadloge ne bile omezhile. Vse svoje premoshenje je bil sapravit, sanizhevan in lazhen je svinje mogel pasti; takrat le je svojo hudo nepokorshino shalofno sposnal, shelel iti, in shel k' svojimu ozhetu.

Gorjé gresnikam, ako so v' miru pufheni. Sveti Avgushtin pravi: „Bog nar huje shtrafuje gresnika, kader mu tukaj persanassha.“ Sdravje, frezha, bogastvo in druge pozhutne dobrote ga huje motijo, flepé, in terdovratniga delajo. Gresniki so v' duhu pijani, ker se v' dobrotah neumno rasveselujejo, mirno spé, hudobnisthi shivé, in si huji obsojenje nakopavajo. So ko pitana shivina, ktera je v' mefnizo namenjena, pa ne sposnajo. Nadloge tedaj so jim potrebne, de se od svetá lozhijo, in Boga ishejo.

Velika dobrota je gresnikam, zhe jih nadloge sadevajo; vender morejo uméti, sakaj jih Bog tepe. Kaj pomaga terpeti, zhe ni spo-

snanja, ni obshalovanja, ni poboljšanja? Terdovratniki gresniki so v' dobrotah in nadlogah Bogu nepokorni: dobrete jih huje spazhijo, nadloge jih ne poboljšajo; v' dobrotah so neumno veseli, v' nadlogah hudobno nepotepeshljivi. O Gresnik! Bog ti svet in njega veselje ogrenjuje, de njegovo nizhemernost sposnash, in zhutish, kako je hudo in grenko Boga sapustiti. Zhe boshjih tepéshev nozhesh sposnati in se boshji shibi ne vdati, ti bo gorjé vekomaj. Ko te nadloge stiskajo, vpijesh v' Boga, de bi odjenjale; vender se pa ne poboljšash ne v' nadlogah, ne v' dobrotah. Kaj pravish od otroka, kateri ni voljan bogati ne s' lepo ne s' hudo? Odgovorish: „Gorjé tazimu nepokornimu otroku!“ Resnizhno, pa ta nepokorni otrok si ravno ti; kaj te tedaj hudiga zhaka, ako se ne poboljšash, si sam obsodil. Prosim, ne drashi Vligamogozhniga, kterimu je v' oblasti tvoja zhasna in vezhna frezha in nefrezha; vdaj se mu, de bosh vekomaj frezhen.

M o l i t e v.

Usmiljeni Ozhe nebeski! dolshan sim te v' dobrotah in nadlogah hvaliti, ker mi tvoja nefkonzhna milost dobrete in nadloge poshila; pa dosihmal sim ti bil v' dobrim in v' hudim nepokoren, ker sim dobro in hudo v' tvoje rasshaljenje in v' svoje pogubljenje obrzhal. Shalostno sposnam svojo hudobijo: zhe

si mi obilnost dal, sim te posabil, in sim ras-
 ujsdano shivel; zhe si me s' usmiljeno shibo
 tepel, nisim sposnal, se nisim poboljšhal, sim
 bil nepoterpesljiv. Posihmal hozhem le tebi
 shiveti; v' dobrim in hudim te bom hvalil.
 Vem, moji grehi ne morejo bres pokorjenja
 ostati, sdaj ali po smerti ti morem sa-nje sado-
 stiti; toraj te prosim, sdaj me shtrafuj, de po
 smerti usmiljenje sadobim. O sveta Julita! pròsi
 sa-me Boga, in spròsi mi od njega ne le poter-
 peshljivosti v' nadlogah, ampak tudi resnizhno
 spreobrnjenje, de si bom s' sedanjimi nadlo-
 gami vezhne dobrote saflushil. Amen.

XXV. dan maliga serpana.

Sveti Jakop apostel.

Sveti Jakop, imenovan vezhi, de se raslo-
 zhi od uniga svetiga Jakopa, kteriga shivlje-
 nje je bilo prvi dan véliziga travna popisano,
 je bil sin Zebedeja in Salome, brat svetiga
 Janesa apostelna. Bil je is mesta Betšajde ob
 Galilejskim morji ali jeseru Genesaretu. Oba
 brata, kader sta bila od Jesusa usmiljeno po-
 klizana, sta ozheta in mreshe sapustila, in sa
 njim shla. Zhes nekaj meszov je bil sveti Ja-
 kop med apostelne pershtet, in namenjen evan-
 geli osnanovati. Jesus je svetiga Jakopa so-

sebnost ljubil, pa s' svojo gnado ga je svoje ljubestni vredniga storil. V' snamnje sosebne ljubestni ga je hotel prizho imeti svojiga zhudniga spremenjenja na sveti gori, tudi svoje velike shaloſti v' vertu Getsemani. Saloma, mati Jakopova in Janesova, je svoja sinova v' Jesuſovo flushbo rada dala: vender is premehke materine ljubestni do nju je Jesuſa profil, de naj bi bila perva v' njegovim kraljestvu. Jesuſ je mater in sinova prijasno posvaril, in rekel, de moreta ſkerbeti s' terpljenjem si to zhaſt saflushiti. Sveti Jakop je bil sveſt boſhjemu poklizu, je sa Jesuſam hodil, ga ſkerbno poſluſhal, in rad bogal. Kader je s' drugimi apoſtelnimi v' Jerusalemu ſvetiga Duha bil prejel, je v' Judei in v' daljnih deſhelah ſveti evangeli osnanoval; veliko je terpel sa ſpreobrnjenje Judov in nevernikov. Dvanajſt let po Jesuſovim odhodu se je vernil v' Jerusaleem, kjer je ſhe doſti terdovratnih Judov bilo. Is ljubestni do njih svelizhanja jim je Jesuſa ſerzhno osnanoval, tode terdovratni Judje se reſnizi niſo vdali. Ker jih ni jenjal uzhiti, je ondi prvi vſih apoſtelnov ſvoj tek s' zhaſtito ſmertjo dokonzhal, kakor bo ſdaj rezhenost. Kralj Herod Agripa, de bi Judam, ſlaſti piſmoukam in farisejem, dopadel, od kterih je bil ſ. Jakop ſatoshen, ga je ukasal v' jezho vrezhi, potlej s' mezhem umoriti. Sveti Klemen Alekſandrijan piſhe, de je nar huji ſovraſhnik ſvetiga Jakopa, kteri ga je per kralji bil ſatoshil, kader je njego-

vo serzhnost vidil, od gnade boshje rasvetljen, njegovo nedolshnost sposnal, in v' Jesusa veroval; savoljo tiga je bil tudi on obsojen. Kader sta oba na morishe prishla, je spreobernjeni Jud svetiga apostelna Jakopa klezhé profil, de naj mu odpusti; v' snamnje, de mu je vse popolnoma odpustil, ga je kufnil, in mu rekel: „Mir ti bodi!“ Obema so glave odsekali malo dni pred veliko nozhjo v' letu 44 po Jesusovim rojstvu. Truplo svetiga Jakopa je bilo ondi bliso pokopano, pa potlej, pravijo, v' Kompostelo na Shpansko preneseno, in ga imajo v' veliki zhasi do danashniga dneva.

N a u k.

Od popotovanja sedanjiga shivljenja.

Sveti Jakop apostel je po sapovedi Jesufovi po svetu hodil evangelja osnanovat; nikjer ni stanovitniga mesta imel, veliko je terpel, in s' smertjo svoj tek dokonzhal. Rayno taki so drugi apostelni bili; nizh lastnine niso hotli imeti, nikjer niso bili stanovitni, le okoli so hodili in uzhili, in v' tem so bili do smertti. Tudi mi smo popotniki in gostazhi, zhe imamo ravno svojo hisho in premoshenje, ker smo od smerti permorani vse sapustiti; sa nami bodo drugi nastopili, pa tudi ti bodo mogli drugim prostor dati. Nashe pravo domovanje bo le v' vezhnosti; smert nas bo prese-

lila ali v' lepi dom nebeshkiga kraljestva, ali v' strahno jezho vezhniga pogubljenja. Svedi Pavel pravi: „*Tukaj nimamo stanovitnega mesta, temuzh prihodniga ishemo.*“ Hebr. 13, 14. Premisli, o zhlovek! kako ti je po tej revni semlji popotovati, de pridešh v' obljubljeno deshelo, v' nebesa.

Popotnik skerbi pravi pot svediti, po katerim bo domu frezhno prishel; tudi oprashuje, kateri bi varnish bil, de bi med rasbojnik ne prishel. Ojstri pot je popotniku ljubshi od gladkiga, zhe je varnish. Ravno tako ti delaj, o kristjan! in ne daj se od gladkiga pota sapeljati, po katerim ne morešh k' Bogu priti. Gladki in shiróki pot je po svoji flabi volji, po svojim hudim poshelenji shiveti. Ne poslušhaj svojiga hudiga nagnjenja, in ne hòdi sa neumno mnoshizo, temuzh skerbi pravi pot svediti, de po njem frezhno pridešh v' nebeshko kraljestvo. Pravi pot je Jesus, on je pot, resniza in shivljenje; njega poslušhaj, in bosh frezhen.

Popotnik se ne obklada s' nepotrebno tesho, ampak le s' potrebno po svoji mozhi, de hitro hodi, in ne opéshta. Tudi ti delaj tako. Apostelni so vse sapustili, in sa Jesusam shli; to jim je bilo potrebno, de so ga vsih skerbi prosti po svetu osnanovali. Tebi ni sapovedano, de vse sapústi; pa sakaj se s' nepotrebno butaro shkodljivih skerbi preoblagašh? Potrebne skerbi so ti nadleshne, nepotrebne te bodo she huje motile in sader-

shevale na potu svelizhanja. Sdihujesh pod tesho potrebnih opravkov, sakaj si pa she vezh skerbi nakopavash? Is napuha ali is lakomnosti se v' vse rezhi vtikujesh, v' tih skerbeh peshash, Bogú ne flushish, in tvoja dusha se v' veliki nevarnosti snajde. Versi od sebe vse nepotrebne skerbi, slasti vse shkodljive smote, de Bogú gorezhe flushish, in v' frezhno vezhnost pridezh.

Popotnik, zhe vidi lepe mesta, ne sheli ondi ostati, in ne ostane, ker ima le do svojiga doma dopadenje. Ravno tak bodi ti. Zhe imash ali vidish kaj lepiga, nobene rezhi neumno ne ljubi, temuzh le v' lepoto nebeskiga kraljestva bodi saljubljen, le va-nj s' vernim ozhesam glej; vse drugo ti bodi ko blato, ker bosh vse mogel ob kratkim sapustiti.

Popotnik se is ljubesni do svojiga doma ne boji terpljenja: mu je mras, mu je vro zhe, ga sneg in desh, gerde pota in goré sadershujejo; pa voljno terpi, se ne verne nasaj, vse premaguje. Tudi ti delaj tako. Tvoja natora je slaba, in nerada terpi, so skusbnjane, si sanizhevan od slabih, so drugi sadershki na potu svelizhanja; pa le serzhen bodi in stanoviten, ne odstopi od dobriga, upaj v' boshjo pomozh, in vojskuj se serzhno, de pridezh v' nebesko kraljestvo.

Zhe popotnik sajde, je shaloften, oprashuje vedno ljudi, de mu pravi pot kashejo, in po njem hiti, de sgubljeni zhas odkupi. Tudi ti delaj ko on. Zhe tvoja dusha sajde

v' greh, zhe si v' temi savoljo veliziga pohujshanja, zhe pota resnize ne vesh: oprashuj Jesufove namestnike, de ti pravi pot kashejo, bodi shalosten vsih svojih smot; vezh zhafa ko si v' lenobi shivel, s' vezhi gorezhostjo hiti po pravim potu vsih boshjih sapoved, de vezhno plazhilo prejmesih. Prosim te, o kristjan! de, kader koli si dobriga sveta potreben, bogabojzhe modre vprashaj. Neumnesh bi bil, ko bi slepza profil, de naj ti pot kashe: neumnesh bi bil tudi, ko bi spridene ljudi in norze oprasheval, po katerim potu se gre v' nebesa; sami ne vedó, ali nozhejo vediti, kako bodo tebe prav uzhili?

M o l i t e v.

O Jesuf! zhe le pomislim, kako skerbno in neutrudama je tvoj apostel, sveti Jakop, sa tvojo zhaft in sa svelizhanje blishniga delal; lahko svojo lenobo sposnam. On je bil ref popotnik te revne semlje: ni ga ustrashilo ne terpljenje, ne preganjanje, ne kaj drusiga sa teboj serzhno hoditi; sato je prishel v' tvoje kraljestvo, kteriga je smiraj iskal. Jest tudi sim popotnik, in ko derezha voda v' morje hitim v' neskonzhno vezhnost, vender malo skerbim; veliko fizer skerbim, pa le sa svét; kteriga bom permoran hitro sapustiti. O jest, revni zhlovek! kmalo bo smert in sodba, vender v' lenobi shivim? Tebe in tvoje namestnike malo poslusnam, nad slabimi se rad pohujsham,

in sa njimi po slabim potu hodim; vender upam v' nebefa priti? O Gospod! ko si me v' vinograd svoje zerkve sa plazhilo vezhniga svelizhanja dobrotljivo poklizal, stori me svojiga pridniga flushabnika, de v' lenobi, v' smotah, v' grehih vezh ne shivim, temuzh serzhno, svesto in stanovitno hodim po pravim potu vsih tvojih sapoved, de v' tvoje kraljestvo pridem. Amen.

XXVI. dan maliga serpana.

Sveta Ana, mati devize Marije.

Sveta zerkev zhaſti ponishno in hvaleshno ne le prezhisto devizo Marijo, mater vsih odreſhenika, ampak tudi njene svete starſhe Joahima in Ano. Oba ſta bila Davidove rodovine, kakor ſveto piſmo prizhuje; vender uboga, ker je boſhja modroſt hotla ſ' ponishevanjem tih sveſtih duſh ponishnoſt uzhati. Koli-ko ſta bila uboga, prizhuje le to ſadoſti, de ſta ſvojo ljubo hzher Marijo revnimu ſtenarju, ſvetimu Joſhefu, v' ſakon dala, kateri je bil tudi Davidove rodovine. Sveti Joahim in ſveta Ana ſta bila svojiga uboſhtva ſadovoljna, ſta Boga hvalila, in mu ſveſto flushila. De je Davidov rod ponishan in ſanizhevan, jima ni bilo mar; ſhelela le ſta, zheſar ſo vſi pravizhni

shleli, prihoda odreshenika, kteriga je Bog po svojih prerokih obljubil v' reshenje Israela in vfiga svetá. Té svete shelje so se v' njunih serzih bolj in bolj vnemale, ker je obljubljeni zhas she bliso bil, in slasti, ker sta vedila, de bo is Davidove rodovine odreshenik. Sveta Ana je bila she sdavnaj sarozhena: pa saroda ji ni bilo; kader skoraj ni vezh upanja bilo, jo je boshja milost obiskala, ji rodovitnost dala, in jo rasveselila s' hzhherjo, s' Marijo devizo, namenjeno materjo Sinú boshjiga. Ni mogozhe sapopasti ali praviti veliziga veselja svete Ane in nje bogabojezhiga mosha, svetiga Joahima, ktera sta sa ta predragi dar Boga neprenehama hvalila. Veliko bolj sta bila hvaleshna ko nekdanja Ana, mati Samvela preroka. Sosebna svetošt, ktero sta nad Marijo vidila, ji je spodbadala she bolj Boga hvaliti, od kteriga vse dobro pride. Desiravno malo vemo od shivljenja svete Ane; vender ni mogozhe drugazhi misliti, kakor de je po vsih sapovedih na tanko shivela. Boga je is vse dushe ljubila, in blishniga ko sebe, in v' vsih nadlogah je poterpeshljiva bila. Svojiga poboshniga mosha je sveto ljubila; eden drusiga sta bolj in bolj posvezhevala, eden drusimu s' vso poterpeshljivoštjo pomagala. Bogu je vse svoje terpljenje darovala, in vse svoje dela posvezhevala; doma je rada bila, in nikoli se ni vtikala v' ptuje opravke. Mesto Nazaret, kjer je stanovala, je bilo zelo majhno; vender ji je veliko mestnanov bilo nesnanih, ker

ni nizb nepotrebniga iskala, ni bila prasnih noviz radovedna, ni hodila bres potrebe po mestu, temuzh je skerbela doma se posvezhevati. Sveta Ana je bila vredna hvale, f' ktero Salomon povisluje bogabojezh sheno rekozh: „Nje otrozi so vstali, in jo memo vsih frezhno imenovali; tudi nje mosh jo je hvalil. Veliko hzher si je bogastvo spravljalo, ti si vse premagala. Perljudnost je golufna, in lepota je prasna; shena, ktera se Gospoda boji, je hvale vredna.“ Prip. 31, 28 — 30. Vsa hisha je frezhna, kjer je bogabojezha shena po sgledu s. Ane.

N a u k.

Blagor hishi, v' kateri strah boshji gospoduje.

Sveta Ana je bila bogabojezha shena, pohoshna mati, skerbna gospodinja, mirna sosedinja, in v' vsm dobro, ker se je is ljubesni Boga bala. Sveto in stanovitno je svojiga mosha ljubila, ravno tako je bila od nje ga ljubljena; slo je skerbela sa svojo ljubo hzher Marijo, in ta je svoji sveti materi vso ljubesnjivo pokorsrhino skasovala; pridno in poterpeshljivo je gospodinjila is pokorsrhine do Boga; mirna je bila in fredniza miru med blishnim, de bi Bog rasshaljen ne bil, in je tudi od drusih v' miru bila pushena; vse zhednosti je imela, ker se je Boga bala, in

ga v' serzu nosila. Präv govori modri: „*Gospodov strah je modrosti sazhetik.*“ Prip. 1, 7. Vse je modro, mirno, framoshljivo, perljudno in dobro per zhloveku, v' katerim Gospodov strah gospoduje.

Srezhen f. Jpahim, kateri je imel tako sveto in modro sheno! Modri prizhuje: „*Dar zhes vse darove je sveta in framoshljiva shena.*“ Sirah 26, 19. Kdor bogabojezhe shene ifhe, jo najde, ker so njegove ozhi zhište, in se ne dado smotiti od slepiga posheljenja. Kdor bogabojezhe shivi, dobi enako tovarshizo; ravno tako najde bogabojezha dekli za pametniga mosha, ker ne dela neumno, ampak s' boshjim svetam. Modri uzhi: „*Dobra shena dober dar; delesh je bogabojezhih, in bo savoljo dobrih del (dobrimu) moshu dana.*“ Sirah 26, 3. Ravno to je rëzhi od bogabojezhiga mosha.

Zhe sta mosh in shena bogabojezha, se sveto ljubita, mirno shivita v' vsi poterpeshljivosti, skerbita eden drusiga posvezhevati in svelizhati; so tudi nju otrozi sploh dobri. Bog je she poprej nju pametno saveso poshegnal, in jima svojo gnado dal; oba mu flushita, in imata veliko skerb sa otroke, vedno sa-nje Boga profita: otrozi vidijo vse dobro nad njima, slabiga nizh; toraj so tudi oni dobri. Bogabojezhi starshi so svojim otrokam svesti namestniki boshji, skerbni angeli varhi; otrozi, v' boshjim strahu srejeni, so pomozh in vesele svojih starshëv. Blagor tej hishi! Ljube-

sen, edinost, mir, pomozh in vse dobro je delesh bogabojezhnih staršev in otrok; tudi je upati, de bo njih bogabojezhnost od roda do roda, kakor je od Tobijatove sapisano: „*Ves njegov sarod je ostal v' dobrim shivljenji, tako, de so bili Bogu in ljudem prijetni.*“ Tob. 14, 17.

Nikoli ni prevezhkrat rezheno: „Blagor hishi, kjer strah boshji gospoduje!“ V' tej frezhni hishi eden drusiga ljubijo, eden drusimu pomagajo, eden s' drugim imajo poterpjenje, eden sa vse, in vfi sa vsaziga skerbé, de bi bilo vse po volji boshji. Vfi verni naj bi si persadjali strah boshji imeti, in ga ohraniti; ta bi jih s' vsm dobrim napolnil. Modri prizhuje: „*Blagor zhloveku, kterimu je strah boshji dan; kdor ga ima, komu bo enak?*“ Sirah 25, 15.

M o l i t e v.

O Gospod! vem, blagor hishi, v' kteri tvoj strah gospoduje; pa tudi gorje hishi, kjer tvojiga strahu ni: ravno tako blagor ali gorje slehernimu zhloveku, kakor se tebe ali boji ali ne boji. Zhe premislim svetost, edinost, poterpeshljivost svetiga Joahima, svete Ane in Marije; mi serze od veselja poskakuje, zhutim veliko dopadenje nad njimi, in pravim: „Blagor tej sveti drushini, med ktero Bog prebiva! Blagor tudi vsm, ako bi se po njih ravnali.“ Pa sdaj je malo pokorshi-

ne, edinosti, poterpeshljivosti, pomozhi, ker se te ljudje premalo bojé. Ljubesnivi Ozhe nebeski! napolni nas s' svojim strahom, de smo savoljo tebe eniga duha v' savesi miru. O sveta Ana! ti si velika boshja priatliza, in veliko samoresi per Bogu; sprósi nam pravo bogabojezhost, de vsi pa tvojim sgledu shivimo, in Bogu dopademo. Amen.

XXVII. dan maliga ferpana.

Sveta Makrina deviza.

Sveta Makrina je bila hzhi svetiga Basilja in svete Emelije, in sestra deveterih svetih bratov in sester. V' tej sveti hihi, ki ji enake ni bilo v' Kapadozii, je sosebno sveto shivela. Njena sveta mati je s' njo vedno govorila od usmiljeniga Boga, od ljubesniviga Jesusa, od Marije, od svetnikov, od nebeskiga kraljestva, de bi se vnemala po Jesusu shiveti. Dékliza Makrina je svojo sveto mater skerbno poslušala, rada bogala, rasodete refnize vedno premishljevala, svete bukve dolgo brala, in stanovitno molila. Ker je bila polna prave poboshnosti, je sanizhevala vse, kar mlade ljudi veseli. V' desheli ni bilo tako lepe, bogate, svete in framoshlive déklize; toraj je veliko bogatih mladenzhev starše profilo, de

bi jim jo v' sakon dali. Ozhe, s. Basili, ji je nar. bolj bogabojezhiga isbral; pa tiga je Bog pred poroko is svetá vsel. Dekliza, sveta Makrina, je po njegovi smerti Bogu devishtvo obljubila, de bi mu nesavesana loshej flushila, kakor sveti Pavel uzhi. Bila je ref bogabojezha deviza; svoje mlajshi brate in sestre je Bogu flushiti skerbno uzhila, bres potrebe ni nikoli od doma shla, s' moshkim je le v' potrebi malo in modro govorila, nizhemernosti svetá je vse sovrashila, delala je pridno, in v' vsm bogala svoje ljube starshie. Po smerti svojiga ozheta, svetiga Basilja, je svoji sveti materi Emelii obilnishi pomagala; tudi namesti nje gospodinjila, in vsi hishi duhovna mati bila. Silno veliko premoshenje in obilna drushina ji je bila preteshka butara; pa vse je pridno in poterpeshljivo opravljala, ker ni drusiga shelela ko terpeti in Bogu dopasti.

Kader so bili njeni bratje in njene sestre odrastli, in niso bili vezh njene pomózhi potrebni, je shla v' kloshter. Seboj je nar. poboshnishi shenske smed svoje drushine vsela; tudi nektare bogabojezhe gospé so se ji perdrushile, in vse v' svetim miru shivele, kakor de bi vse le eno dusho imele. Sveta Makrina je svoje ljube tovarshize s' besedo in s' sgledam po pravim potu vodila, de bi bile vse svelizhane. Doma she se je rada postila, malo spala, in se drugazhi pokorila; pa v' kloshtru je she ojsreje shivela, ker je le terpljenja bila lazhna, de bi krishanimu Jesufu podobna

prihajala. Bila je radovoljno uboga, vse svoje premoshenje je prodala, in njegovo zeno ubogim rasdala; potlej je Boga hvalila, in s' delam svojih pridnih rok se shivela. Desiravno je smiraj sveto shivela; je vender v' vednim pokorjenji bila, in k' smerti se grosno skerbeno perpravljala. Bog ji je s' nevarno boleznijo lozhenje od sveta napovedal, kteriga je sheljno zhakala. Njen brat, sveti Gregori shkof, jo je prishel obiskat, in je per njej do sadnje ure bil. Kader jo je vidil v' revni postelji in v' pomankanji vfiga, se je sjokal nad njo; pa odgovorila je tako le: Ljubi moj brat! zhe me refnizhno ljubish, veseli se s' menoj, ker sim bliso vesele vezhnosti. She sdavnaj sim svetu umerla, naj grem v' miru k' Jesufu.“ Kmalotlej je ta sveta deviza veselo umerla. Njena sveta smert je bila okoli léta 380.

N a u k.

Od pokorjenja savoljo majhnih grehov.

Premisli, o kristjan! sveto shivljenje in oistro pokorjenje svete devize Makrine; lahko sposnash, de si ti ostrejshega pokorjenja vreden in potreben. Ako bi nikoli ne bil smertno gresnil, kar vediti ne moresh, si vender pokorjenja potreben, de sbrisujesh vsakdanje sadolshenje majhnih grehov. Ne rezi: „Majhni grehi me ne bodo pogubili, se bom v' vizah spokoril.“ Ref, de majhni grehi te ne pogu-

bé; pa zhe jih ne sanizhujesh, te bodo v' velike napeljali, in potlej pogubili. Sanizhuj majhne grehe: varuj se jih, ker tudi oni Boga shaliyo, in ti shtrafnige saflushijo; sbrisuj jih, in plazhuj sa-nje s' deli pokore, zhe në, bosh po smerti neisrezheno terpel. Veliko loshej bosh tukaj ko v' vizah Bogu sadoštil. Ozha-ki pravijo: „*Vse bolezhine sveta so majhne memo strafshnih viz.*“

Pravish: „Vize ne bodo vezhne.“ Vem, vize ne bodo vezhne, pa tudi sedanje sapovedano pokorjenje ne bo vezhno; to sedanje pokorjenje pa je memo terpljenja v' vizah prasna sëniza. Sberi si tedaj po pameti. Pravish: „Morebiti bom v' vizah le majhen zhas.“ Bil naj bi tudi ref; vender bosh majhen zhas v' vizah vezh terpel, kakor ko bi do smerti v' ojstri pokori bil. Sizer ne moresh vediti, kako se ti bo po smerti godilo; ne vesh, koliko pokorjenja she le en majhen greh saflushi; vezhkrat greshish, si premehak, in se nozhesh pokoriti; vender si bres strahu?

Porezhesh: „Zhe vezhkrat greshim, se tudi pokorim s' svojimi teshkimi deli; se poslim, kader zerkev sapové, opravljam od spovednika nalosheno pokorjenje; škerbim odpustkov se vdeleshiti.“ Ljubi moj! poslušhaj. Pravish, de se pokorish s' svojimi teshkimi deli. Tvoje terpljenje bi bilo Bogu vshezh, ako bi voljno terpel v' duhu pokore; zhe pa le permoran in s' godernjanjem terpish, kakoshno saflushenje imash? Zhe delash in terpish,

de svojim pozhutkam streshesh, in ne, de bi Bogu v' zhaft shivel; zhe per svojih teshkih delih godernjash ali kolnesh: le mnoshish grehe, in jih ne sbrisujesh. Pravish: „Opravljam sapovedane poste in od spovednika nalošeno pokorjenje.“ To je prav in dolshnost, tudi koristno, pa to je she premalo, zhe od drusiga pokorjenja nozhesh slishati. Pravish: „Hitim po odpustkih;“ pa vesh, komu odpustki pomagajo? Odpustki pomagajo pokore sheljnim, ne pa lenim. Misel zerkve je spokornim greshnikam s' odpustki pomagati, kateri si persadevajo, pa ne samorejo, boshji pravizi sadoštiti. Zhe ti v' mehkobi, v' lenobi shivish, si odpustkov lashnjivo lazhen; zhe hitish po odpustkih, de bi ti pokorjenja treba ne bilo, ti odpustki niso v' prid.

Ljubi moj! usmili se svoje dushe, ne brani se pokorjenja, ne odlashaj se pokoriti; sdaj shivi v' pokorjenji, in le tako prav upash v' boshjo milost. De se po volji boshji pokorish, delaj, kar je bilo rezhen v' nauku XXIII. tiga mesza. Zhe bosh tako delal, bosh svoje dolgé sbrisoval, in usmiljeni Bog ti bo persanesel.

M o l i t e v.

O moj Bog! verujem, de nizh omadeshevaniga ne more priti v' tvoje kraljestvo; tudi, de majhni grehi shtrafnige saflushijo, ktere ali tukaj s' dobrimi deli, ali po smerti v'

vizah morejo sbrifane biti. Vem, de je v' vizah strahno terpljenje, kakorshniga si ne morem smisliti; vender sim premehak, in si persanašham is slabe ljubeshni do svojiga telesa. O Gospod! bojim se, de je vera v' meni mervta, in de, ker vize sanizhujem, lahko pridem v' pekel. Daj mi tesho svojih grehov sposnati; daj mi duha pokore, de se tukaj rad pokorim. O sveta Makrina! vse tvoje veselje je bilo Bogu flushiti, njega hvaliti, se pokoriti, in si nebesh perdobiti; spròsi mi gnado vsimu greshnimu in neumnimu veselju se odpovedati, v' resnizi Bogu flushiti, v' vednim pokorjenji shiveti, de tudi jest v' lepe nebesh pridem. Amen.

XXVIII. dan maliga serpana.

Sveti Inozénzi papesk.

Sveti Inozénzi papesk, pervi tika imena, je bil rojen v' mestu Albi ali Albáni, ne delezsh od Rima v' letu 360. Savoljo sosheshne svetosh je bil od vse duhovshine in vernih Rimshkiga mesta papesk isvoljen. Bil je poln strahú savoljo svojiga povishanja; ker se pa ni mogel ubraniti, je ko Salomon Boga gorezhe profil, de naj mu da potrebno modrost, sebe in druge po potu vezhniga svelizhanja voditi.

Neprenehama je delal sa zhaft boshjo, in sa lepoto Jesufove neveste, katolske zerkve. Ta sveti papesj je bil gresnikam moder sdravnik, praviznikam sgled gorezhe poboshnosti, shalostnim sgled velike poterpeshljivosti, ubogim usmiljen ozhe; vse je vsm bil, de bi vse svelizhal. Ob njegovim zhasu je v Rimu bilo dosti nevernikov ali malikovavzov; is ljubesni do njih dush si je slo persadeval jih spreoberniti, je vedno sa-nje molil, in terdovratnih slepoto s' milimi solsam obshaloval. Skerbel je ne le sa Rimsko in blisne mesta, ampak sa vso katolsko zerkv, de bi vsi verni mirno in bogabojezhe shiveli, in Bogu flushili. Zhe je svedil, de je bliso ali delezh kak kriv nauk, ali kako pohujshanje, ali kaka raspertija, ali kaka druga potreba; je bersh hitel pomagati s' molitvijo, s' nauki, s' opominjevanjem, ali prijasno ali oblastno, kakor je previdil, de je loshej pomagati.

Ob zhasu tiga svetiga papesha je strasna vojska vstala, in vse s' velikim straham napolnila. Alarik, neusmiljen kralj, je po vsi Lashki desheli ropal, in tudi Rim s' možno vojsko obdal. Rimljani so mu filno veliko slata in srebra dali, de bi reshili svoje mesto. Sveti Inozenci je vedno Boga profil, in verne opominjal ga profiti, de naj jim persanesi; neprenehama tudi jim je pokoro osnaloval, ktera sama boshji serd utolashi. Kralj Alarik je bil sizer od ondod prozh shel; ali sveti pa-

papesh, ker she ni bilo praviga miru, se je she hujshih nadlog bal. Kaj je tedaj storil? Shel je nar prej h' kralju Alariku, potlej v' Raveno k' zesarju Honorju, in je oba lepo profil, de naj se sprijasnita; tode ni mogel nizeh opraviti, kjer je zhas boshjo shibe she prishel. Dokler je sveti papesh she per zesarji bil, je kralj Alarik s' svojo vojsko na Rimsko mesto naglo planil, ga premagal, in obropal. Ta shalostna pergodba je bila v' letu 409. Sveti Inozénzi je po odhodu tih serditih sovrashnikov hitel v' Rim svojih shalostnih ovzhiz tolashit in opominjat, de naj to veliko nefrezho poterpeshljivo prenesó, in se Bogu pokorno vdajo, kateri jim je po rokah neusmiljenih sovrashnikov zhasno bogastvo odvsel, de bi bolj in loshej skerbeli sa nebeshko kraljestvo. Drugi sovrashniki, nevarnisthi od prvih namrezh krivoverzi, so vstali, in lashnjivo uzhili, de samore zhlovek is svoje lastne mozhi vsaj kaj dobriga storiti. Sveti Inozénzi je njih sapeljivi nauk obfodil in savergel, in tudi skerbel, de je bil po vsi zerkvi savershen. Petnajst let se je trudil sa zhlost vere in sa svelizhanje vernih; v' letu 417 je shel v' nebeshko kraljestvo veliziga in vezhniga plazhila svoje stanovitne gorrezhosti vshivat.

N a u k.

Vojška je shiba sovoljo grehov.

Sveti papesh Inozénzi je svojim ovzhizam vedno osnаноval pokoro, sosebno pa, kader so hudi sovrashniki po desheli ropali, in skušhali v' Rim priti. Vedil je, de je vojška shiba boshja savoljo grehov, in de se s' resnizhno pokoro nar loshej odverne. Res je to, pa greslh-niki niso verjeli, in ne verjamejo, dokler niso hudo udarjeni, in tudi takrat malo vedó, od kod in sakaj de je shtrafniga, in se ne pobo-ljshajo. Ta sveti papesh si je slo persadeval mir napraviti; pa ni samogel, in poglavitno mesto Rim je bilo od hudih sovrashnikov pre-magano in obropano, ker ljudjé niso hotli Bo-ga f' pravo pokoro utolashiti.

Sovrashniki so shiba boshja soper nepo-korne. Prav je prerok Samvel Israelzam go-voril: *Zhe se boste Gospoda bali, in njemu slushili, boste vi in vash kralj Gospod Boga varha imeli; zhe pa Gospoda ne boste postu-shali, bo njegova roka zhes vas prishla.*“ I. kralj. 12, 14. 15. Sveto pismo obilno pri-zhuje, de so hude in nesfrezhne vojske v' shtraf-nigo sanizhevanja boshjih sapoved. Ljudje go-voré in sodijo sfrezhne ali nesfrezhne vojske po majhnim ali velizim shtevilu vojshtakov; „tode premaganje ni od veliziga shtevila vojshtakov, ampak od Boga.“ I. Mak. 3, 19. David go-vori resnizo: „Ako Gospod mesta ne varuje;

zhuje saſtonj, kdor ga varuje.“ Pf. 126. 1. Bogabojezhofſt je nar mozhnejſhi varh deſhele, ker je vſigamogozhni Bog bramba ſvojim dobrim otrokam. Sveto piſmo prizhuje, de v dneih poboshniga kralja Asata ni bilo nobene vojske v deſheli, ker je Bog mir dodelil. Zhe ſo ſe ravno ſovraſhniki ſoper njega vsdigovali, jih je ſerzhno premagoval. II. Kron. 14. Vzhaſi Bog ſ' hudobnim ljudſtvam pokori ſvoje nepokorne otroke; potlej tudi une, kateri ſo bili ſhiba v njegovi roki, potlaſhi.

Ob zhaſu vojske ſe more ſ' molitvijo in pokoro od Boga ſrezha ſproſiti. Mojſef, fluſhabnik boſhji, je Joſvetu djal: „*Pojdi, in voſkuj ſe ſoper ſovraſhnike, jeſt pa bom na hribu molil.*“ II. Mos. 17, 19. „*Kader ſo Makabej, in kateri ſo ſ' njim bili, ſvedili, de ſe ſovraſhniki bliſhajo; ſo Goſpoda ſ' jokam proſili, de naj dobriga angela Iſraelu v reſhenje poſhlje.*“ II. Mak. 11, 6. Pa le molitev ſhe ni ſadoſti, tudi pokora je potrebna. Je li Bogu mār ſa ponishne beſede, ako drusiga ni? V' fili klizhe vſak v Boga, pa tudi ſvoje ſhivljenje more poboljſhati, potlej ſhe le mu bo do njegove proſhnje vſhezh. Kader ſo bili Iſraelzi v' velizim ſtrahu ſavoljo ſovraſhnih Filifhzhanov, jim je Samvel rekel: „*Zhe ſe iſ vſiga ſerza k' Goſpodu vernete, in njemu ſa-mimu fluſhite, vaſ bo reſhil Filifhzhanam iſ rok.*“ Iſraelzi ſo ubogali, in Filifhzhane premagali. I. kralj. 7. Sam Bog je po Moſeſu ſapovedal: „*Kader pojdeſh na voſko ſoper ſe-*

vrashnike, varuj se vsaziga hudiga djanja.“
V. Mos. 29, 9. Kdo dela po sapovedi Gospod Boga? Fantje, sa soldashki stan odbrani, menijo, de jim je vse perpušheno, in so vsm nadleshni; rasujsdanje, pohujshanje in vse hudo je njih navadno shivljenje; bolezhiga strahovanja se komaj bojé. Bogabojezhi vojsniki, ki so svojim oblastnikom svesti savoljo Boga, in vsm pravizhni, so Bogu in ljudem prijetni; rasujsdani pa in krivizhni so vsm velika nadloga.

M o l i t e v.

O Bog! strashna shiba je vojska, ker se v' njej zhloveshka kri preлива, tudi dosti strahu, shkode in nadleshnosti dela; váruj nas je tedaj, in váruj nas tudi grehov, savoljo kterih so vojske, premaganje, ropanje in dosti hudiga. Daj nam mirno shiveti, tebi svesto flushiti, in vsako krivizhno filo hudih sovrashnikov srezhno premagati. Dodéli nashimu bogabojezhimu zesarju in vsm njegovim namestnikom pravizhnost in modrost, tudi njegovim vojskakam bogabojezhnost, svestobo in serzhnost, de bodo vsi sovrashniki nashiga mirú premagani; daj vsm kraljem edinnost in mirnost, de po vsi semlji lep mir vshivajo, in ti v' miru flushijo. Amen.

XXIX. dan maliga serpana.

Sveta Marta deviza.

Sveta Marta, ktere spomin zerkev danf obhaja, je bila sestra Lazarja, kteriga je Jesus obudil, in Marije, ktera je do Jesusovih naukosebno veselje imela. Vsi trije so bili isterga Betanje bliso Jerusalema. Jesus je to sveto drushino sosesbno ljubil; vezhkrat je bil v' njih hishi, ker so ga radi poslushali in bogali. Dopadenje Jesusovo nad njimi je obilno prizhevanje njih dobriga shivljenja. Ko je eniga dne Jesus v' njih hisho prishel; je Marta slo skerbela sa njegovo postreshbo, njena sestra Marija pa je per njegovih nogah sedela, in njegove besede poslushala, ker so ji filno sladke bile. Dobra Marta je pred Gospoda stopila, se potoshila, de sama vsiga nemore opraviti, in ga profila sestri Marii ukasati, de naj ji pomaga. Jesusu je bilo fizer vshezh, de Marta is ljubesni sa njegovo postreshbo skerbi; pa ni mu bila prijetna njena prevelika skerb. Mariina gorezhof mu je slo dopadla, torej je Marti odgovoril: „Marta, Marta! ti si skerbna, in si veliko persadevasi; le eno je potrebno. Marija si je nar bolji del isvolila, kteri ji ne bo odvset.“ Marija je bila tiga Jesusoviga odgovora slo vesela, je per njegovih nogah mirno sedela, in s' nje-

govo besedo svojo dušho pasila. Marta je bila prijasno posvarjena, de naj ne skerbi tolikaj sa telo, ampak bolj sa dušho, ktera nikdar ne umerje.

Nekaj zhasa po tem je Lazar, Marte in Marije brat, nevarno sholel. Te dvě sestri, polni vere in vpanja v' Jesufovo vsigamogozhnost in milost, ste mu sporozhile: „Gospod! Lazar, kteriga ljubish, je bolan.“ Vedile ste, de Jesus svojih flushabnikov ne sapusti, tudi ste ga verovale vsigavedniga; vender ste do nje ga poslale, de bi svojo vero in upanje va-nj rasodele. Gospod Jesus je takrat bil na uni strani Jordana delezh od terga Betanje. Ostal je she dva dni ondi, potlej je she le shel; odlashal je tje iti Lazarja osdravit, de bi ga mertviga obudil. Kader je bil v' terg Betanjo prishel, je Lazar she bil pokopan. Marta mu je djala: „Gospod! ako bi bil ti tukaj, bi moj brat ne bil umerl; pa vém, de, kar koli bosh Boga profil, ti bo Bog dal.“ Jesus ji je rekel: „Tvoj brat bo spet vstal.“ Marta mu odgovori: „Vem, de bo poslednji dan spet vstal.“ Jesus ezhe Marti: „Jest sim vstajenje in shivljenje; kdor v' mé véruje, bo shivel, akoravno bi she mertev bil.“ Marta mu je odgovorila: „Gospod! jest vérujem, de si ti Kristus, Sin shiviga Boga.“ Jesus ni hotel shive vere te poboshne dushe bres plazhila pustiti, vprashal je: „Kam ste ga poloshili?“ Marta, Marija in veliko Judov, kteri so prishli dveh shalostnih sester milovat in tolashit, so k' grabu

fhli. Verhi groba je bil velik kamen. Jesus je rekel: „Odvalite kamen.“ Marta ni vedila, kaj hoze Jesus storiti; sato mu je brani-la rekozh: „Gospod! nikar, she smerdi, sakaj shtiri dni she je mertev.“ Jesus je spet ukasal kamen odvaliti. Kader je bil odvaljen, je ozhi v' nebo vsdignil, in rekel: „Ozhe! te sahvalim, de si me uslishal.“ Potlej je s' velizim glasam saypil: „Lazar! pojdi vunkaj.“ Lazar je ves sdrav vstal, in Boga hvalil. Marta, Marija nje sestra, in prizhujozhi Judje so ostermeli, in Boga hvalili. Veliko Judov, ki so ta zhudefh vidili, je v' Jesusa verovalo. Jesus je bil smiraj prijatel te bogabojezhe drushine, in jo je vezhkrat obiskal; tudi sheft dni pred svojo smertjo je s' svojimi uzhenzi per njih v' Betanji vezherjal. Sveto pismo nizh drusiga fosebniga od shivljenja svete Marte ne pravi, vender ni mogozhe drusiga misliti od nje kakor vse dobro in sveto. Jesusu je smiraj bila svesta, sveto je shivela, in sveto umerla.

N a u k.

Is poprejshnjiga popisovanja.

Jesus je Marto, Marijo in Lazarja obiskoval, ker so bili vsi po njegovi volji. Sveta in frezhna drushina je ta bila, per kateri je boshji sirah bil, do ktere je Jesus veliko dopadenje imel. Naj bi bile vse kershanske hishe take, bi bile podoba nebesfhkiga kraljestva.

Kaj pa je rézhi od drusih hišh, ktere so ras-
ujsdanim smiraj odperte, kjer so le igre, kla-
fanje, nespodobnost? Te so vrata peklenške
ali pot v' pogubljenje. Do pervih ima Jesuf
dopadenje, do drusih pa hudizh. Persadevaj
si slo tako shiveti, de ima Jesuf nad teboj
dopadenje. Zhe si gospodar, gospodinja; sker-
bi, de vsa drushina po Jesufovi volji shivi, in
blagor ti bo.

Sveta Marta je bleso bila starji sestra, sa-
to je gospodinjala. Is-ljubesni do Jesusa je
skerbela sa njegovo postreshbo; pa morebiti je
prevezh skerbela, sato je od njega sasilfhala:
„Marta, Marta! ti si veliko persadevasfh; le
eno je potrebno. Marija si je nar bolji del
isvolila, kteri ji ne bo odyset. Jesuf klizhe
Marto dvakrat po imenu, de bi skerbnišhi
poslufhala in ohranila, kar ji bo rekel. Ona,
dobra dušha, ga je rada poslufhala in ubo-
gala. Marta pomeni tiste, kteri v' mnogih po-
svetnih skerbéh Bogu slushijo; Marija pome-
ni tiste, kteri si, odlozheni od vsih skerbi, slo
persadevajo svojo dušho svelizhati.

Kristjan! ti morešh v' mnogih opravi-
biti na svetu, pa tudi sa svelizhanje svoje du-
she morešh skerbeti. Zhe dolshnost svojiga
stanú ne spolnuješh, ne morešh biti dober;
ne morešh ko pufhavniki v' kaki-jami tizhati,
le moliti in premishljevati: zhe le delasfh, pa
ne molisfh, nisi dober kristjan; zhe le molisfh,
pa ne delasfh, nisi Bogu vshezh. Kaj ti je sto-
riti? Skerbi Marto in Marijo ob enim posne-

mati. Ni li to nemogozhe? Ni nemogozhe. Pridno delaj po svojim poshtenim stanu, v' svojih opravkih nòsi Boga v' serzu, in v' v'sim njegovo voljo dopolnuj; delaj, kar ti Bog sapové, in sferbi smiraj sa svoje svelizhanje. V' svojih delih bodi poterpeshljiv, Bogu daruj svoje dela in svoje terpljenje; pa varuj se, de posvetne sferbi svojiga serza ne prevsamejo, ne omotijo, in ne odvernejo od boshje flushbe. V' svojih opravkih nikdar ne posabi, kar je Jesus Marti rekel: „Le eno je potrebno.“ Ref je to. Kaj bi ti pomagalo veliko premoshenje, sferbi in dela, ako bi dusho pogubil? Bodi tak, kakor te s. Pavel uzhi rekozh: „*Zhas je kratik: tedaj naj bodo, kteri jokajo, kakor de bi ne jokali; kteri se vesele, kakor de bi se ne veselili; kteri kupujejo, kakor de bi ne imeli; kteri svet vshivajo, kakor de bi ga ne vshivali; sakaj podoba sveta prejde.*“ I. Kor. 7, 29 — 31. S. Pavel hozhe rezhi: „Odlozhi se s' ljubesnijo od sveta, nadloge naj ne potlazhijo tvojiga serza, dobrote naj te ne motijo, vse mine na svetu; torej sferbi frezhno vezhnost sadobiti.“ Zhe to delash, bosh Marto in Marijo ob enim posnemal.

Preden je Jesus mertviga Lazarja obudil, se je sjokal, de bi vsi sposnali njegovo veliko ljubesen do njega, in je skasal svojo neisrezeno milost do vsih. Lazar je le po telefonu bil mertev; vender se je Jesus sjokal, ker je pomenil greshnike duhovniga shivljenja potreb-

ne, do katerih bo Jezus skasal sosebno usmiljenje, ako hozejo s' pokoro oshiveti. Jezus je s' velizim glasom savpil: „Lazar, pojdi vunkaj!“ Sakaj je Jezus glasno savpil? Lazar je bil she shtiri dni prej umerl, in je bil podobna gresnikov; kateri so se she sdavnaj od Boga odlozhili. Velik glas Jezusov pomeni, pravi s. Janes Krisostom, de so oni mogozhne in sosebne gnade Jezusove potrebni, bres ktere ne morejo s' pravo pokoro vstati. Jezusu je vse mogozhe; vender gresnik, v' hudih navadah sakopan, se brani pokore, in se ne spreobrne, zhe ga mogozhna gnada ne odlozhi od sapeljivih rezhi. Gresnik! perdrushi svoje solse solsam ljubesnjiviga Jezusa, milo obshaluj svoje grehe, in opusti jih, de si njegove milosti deleshen.

M o l i t e v.

O Jezus! blagor zhloveku, do kteriga imash ti dopadenje. Pa kaj je v' zhloveku tvoje ljubesni vredniga, zhe ga ti s' svojo gnado vredniga ne storish? Kar ti dopade, je le od tebe; stori me torej svojiga dopadljiviga flushabnika, in ne sapusti me nikdar. Vse rezhi me motijo in omagujejo; svet mi nakopava dosti shkodljivih skerbi, hudizh me nevarno skufsha, poshelenje dela vse skufshnjave nevarnisthi, in pogubljen bom, ako mi dobrotljivo ne pomagash. Vem, le eno je potrebno; pa le nepotrebne potrebe si tukaj ismishljujem, in

kar bom v' vezhnosti potrebovaj, pufham v' nemar. O dobrotljivi Gospod! poklizhi me vunkaj is tih smot f' svojo vfigamogozhno gnado, de le tebi shivim. Kakor si dobrotljivo uflifhal mozhne shelje svojih priyatliz Marte in Marije, in njih mertviga brata Lazarja obudil; tako oshivi mene na proshnje tvojih svetnikov f' svojo gnado, in ohrani me v' svoji ljubesni, de te vekomaj hvalim. Amen.

XXX. dan maliga serpana.

Sveti German fhkof.

Sveti German je bil rojen od bogatih staršev na Franzoskim v' mestu Avksèru v' letu 380. Uzhil se je pridno v' svoji desheli, potlej je v' Rim shel vishi uzhenosti si perdobivat; pa le sato, de bi na svetu imeniten bil, in visoke flushbe dobil. Kader je v' mestu Avksèr nasaj prishel, je bil postavljen poglavar vojshakov; shivel je poshteno, pa premalo bogobojezhe. Hodil je rad na lov, in glave ubitih sverin je obeshal na véje veliziga drevesa v' fre-di mesta. To je bilo samo na sebi prasno in nizhemerno; ker je pa vender to nekaj podobno bilo vrashni navadi slepih nevernikov, ga je sveti Amator, fhkof tistiga mesta, vezhkrat posvaril. German ni hotel svoje navade opusti-

ti; toraj je sveti shkof ukasal drevó posekati, in glave sverin po polji rasmetati. German, to svediti, se je raserdil, in f' soldati v' mesto prishel se nad svetim shkofam smashevat. Tak je German bil pred svojim spreobrnjenjem, poln nizhimernosti, napuha in jese; pa Bog ga je naglo spreobrnil. Bog je svetimu shkofu Amatorju rasodel blishno smert, in tudi, de bo German njegov naslednik. Toraj je sveti Amator shel véliziga desheliniga poglavarja profit, de naj mu Germana pusti svoji duhovshini pershteti. To perpushtenje je bilo potrebno, ker je German v' zesarjevi flushbi bil. Veliki deshelin poglavar je svetiga shkofa Amatorja zhashto sprejel, in njegovi proshnji tako odgovoril: „Vojshak German je sizer zesarstvu potreben; vender, zhe ga je Bog sa-se isvolil, ne bom soper njegovo voljo delal.“ Sveti shkof Amator je shel nasaj v' Avksér, poklizal duhovshino in verno ljudstvo, in jim rekel: „Ljubi moji! zhas moje smerti je bliso, isvolite sa menoj vredniga pastirja.“ Potlej jim je rekel: „Po moji smerti Germana isvolite mojiga naslednika.“ German je bil tudi v' zerkvi. Sveti Amator je k' njemu stopil, ga je v' duhovsko oblazhilo preblekel, in mu djal: „Bog te je shkofa te zerkve isvolil; fkerbi to flushbo po njegovi volji opravljati.“ Sveti Amator je kmalo umerl, in vsi so Germana isvolili shkofa. Slo sizer se je branil, pa mogel se je boshji volji podvrezhi. Shegnan. je bil v' letu 418.

Sveti German, prej poglavar vojshakov in posveten, je bil kmalo nar sveteji škof, ker ga je Bog isvolil in posvetil. Vse druga- zhen je bil, vse boshji, poln ljubesni in go- rezhosti. Vse svoje velike premoshenje je med uboge rasdal, de bi po sgledu Jesusovim in apostelnov radovoljno ubog bil. Njegovo shiv- ljenje je vedna pokora bilo: mesa ali drusih imenitnih jedi ni jedel, tudi ne vina pil; en- krat na vezher je malo zherniga kruha ali ka- ko drugo malovredno jed v' shivesh imel; nje- gove oblazhila so bile slabe in ponishne; nje- gova postelja je bila skrinja polna pepela, na kateri je malo pozhival; nikoli ni bil bres sve- tih opravil, vedno je skerbel sa svoje ovzhize, ali uzhil, ali bral, ali molil, ali premishlje- val. Tako je shivel do smerti, de bi sebi od- pushtenje grehov in svojim ovzhizam obilno gnado od ušmiljeniga Boga sprosil. Tudi je sa druge slo skerbel. Na Angliskim ali Englen- darskim so bili svijazhni krivoverni Pelagjani svoj sapeljivi nauk rastrosili, in jih veliko sa- peljali. Katolski verni tiste deshele so Franco- sovske škofo ponishno profili, de naj jim po- magajo. Ti so svetiga Germana in svetiga Lu- pa tje poslali, ktera sta s' dobrimi sgledi in nauki veliko dobriga storila. Krivoverzi so se s' njima prepirali, pa osramoteni so bili vpri- zho vsiga ljudstva. Ravno takrat je poglavar vojshakov perstopil, in dva sveta škofa poni- shno profil, de naj njegovo deset let staro sle- po hzher osdravita. Dva sveta škofa sta kri-

voverzam rekla. „Vi jo osdravite.“ Odgovorili so: „Ne moremo.“ Na to je sveti German pokleknil, molil, in potlej v' imenu Ozheta, Šina in s. Duha slepo deklizo osdravil. Ta zhudesh je deshelane she bolj v' veri uterdil, in krivoverze s' framoto napolnil. She drugo dobroto je ta sveti shkof Englenderjem storil. Hudi sovrashniki so po desheli ropali, Englenderji pa so bili v' velizim strahu. Sveti German je pred njimi nad sovrashnike shel, ne bojevat se, ampak serzhnosti jim dajat. Polni upanja v' Boga in v' njegove proshnje so serze dobili, in sovrashnike premagali. Sveti German je potlej nasaj shel na Franzosko, pa kmalo spet na Englendersko pravovernim pomagat. Nikoli ni pokoja imel, is ljubesni do blishniga je neprenehama delal in terpel; v' vsm in povsod je bil frezhen, ker je vsigamogozhni Bog s' njim bil. V' mestu Raveni, kamor je bil savoljo sosebnih opravkov shel, je nevarno sbolel. Zesariza Plazidija, kader je to svedila, ga je obiskala, ker je vse sposhtovanje do njega imela. Profil jo je lepo: „Moje truplo poshljite v' Avksër, de bo ondi pozhivalo.“ Kmalo potlej je sveto umerl 31. dan tiga mesza v' letu 448. Veliko zhudeshev je Bog na njegove proshnje storil.

N a u k.

Svetnike zhaštiti je dobro in koristno.

Popisovanje shivljenja svetiga shkofa Germana sadošti prizhuje, koliko dobriga so verni po njem od usmiljeniga Boga prejeli; pa tudi on je sosebno milost dosegel na proshnje svetiga shkofa Amatorja. Kakor od tih, tako se od drusih svetnikov bere, de so sosebne gnade od Boga sprofili. Vsi katolski verni vedó, de je dobro svetnike zhaštiti, ker Bog po svojih prijetnih rad pomaga. To vsi vedó, ker je to nauk katolske zerkve; de pa kriviga sapopadka od zhašti do svetnikov nimajo, je poduzhenje potrebno.

Svetnike zhaštiti, va-nje upati, in se jim perporozhati je dobro. Svetnikov pomozh sanizhevati je hudobno, v' nje nepermerjeno upati je shkodljivo. Svetniki nam ne morejo dati gnade, ali odpushtenja grehov, ali drusiga; sam Bog je deliviz vsiga. Marija in svetniki le prosijo Boga sa nas, in nam lahko sprosijo po Jesusu Kristusu, ker so boshji prijetli; radi Boga sa nas prosijo, ker so tudi nashi prijetli. Nashe ponishne proshnje, s' proshnjami svetnikov sdrushene, so Bogu prijetnishi, kakor vsa zerkv prizhuje soper slepe krivoverze.

Zhe svetnike in svetnize po nauku zerkve zhaštimo: hvalimo Boga, kateri je svoje slushabnike s' svojo gnado povishal. Vsak dober dar je od Boga; on je sazhetnik vse svetosti,

on je svoje flushabnike povishal, in na njih prošnje je drugim velikokrat pomagal. Kdor svetnike práv zhaſti, ſe lahko vnema po njih shiveti. Kdor premišljuje njih ljubesen, poterpeshljivost, vojskovanje, ſerzhnoſt, terpljenje, zhiſtoſt, ſtanovitnoſt in druge zhednoſti, ne more ſkoraj mersliga ſerza oſtati, ako ſe jim ſhe gorezhe perporozha, de bi po njih prošnjah ſavoljo Jeſufa enako pobošhnoſt od Boga ſadobil, je lahko uſliſhan, ker te prošnje Bogu dopadejo, in bo prošnjavzam rad dal po svetnikih shiveti, kateri ſo po Jeſufu Kriſtuſu shiveli. Svetnike zhaſtiti, in po njih shiveti, to je po volji boſhji. Oni nam pravijo, kar ſveti Pavel vernim: „*Proſim vas, po meni ſe ravnajte, kakor ſe tudi jeſt po Kriſtuſu.*“ I. Kor. 4, 16.

Bog ſam prizhuje, de mu zhaſt do svetnikov in perporozhanje v' njih prošnje dopade. Per Judih je bila navadna prošnja ta: „*O Goſpod! ſpomni ſe Abrahama, Iſaka in Jakopa, ſvojih hlapzov.*“ Sam Bog je kralju Abimeleku ſapovedal, de naj ſe Abrahamu perporozhi, de bo po njem ſhtraſnigi odſhel. I. Mos. 20, 7. Ravno tako je trem prijatlam ſveſtiga Joba ſapovedal, de naj ſe njemu perporozhe, rekozh: „*Job moj flushabnik bo ſa vas proſil, njegove prošnje bom dobrotljivo pogledal.*“ Job. 42, 8. Prerok Samvel je tudi ſ' ſvojimi prošnjami Iſraelzam pomagal; ſato ſo ſe mu perporozhali: „*Ne jenjaj Boga ſa naſ proſiti, de naſ Filifhzhanoſ obvaruje.*“

I. kralj. 7, 8. Ravno tako se najde v' novi savesi. S. Janes apostel je vidil angele pred boshjim stolam, kateri so v' rokah imeli posode polne dišezhih kadil, ktere, kakor sam islaga, so molitve svetnikov. Skr. rasod. 5, 8. Sveti Pavel apostel je sa verne molil, kakor sam prizhuje rekozh: „*Vas pomnim v' svojih molitvah bres prenehanja.*“ Tes. 1, 2. On se je tudi vernim perporozhal: „*Prosim, bratje! po Gospodu Jesusu mi pomagajte s' svojimi molitvami k' Bogu.*“ Rimlj. 15, 30. Sveti Jakop apostel vsm sapové: „*Eden sa drusiga molite, de boste svelizhani.*“ 5, 16. Zhe molitve shivih samorejo pomagati, zhe moremo mi slabi eden sa drusiga moliti: koliko bolj samorejo pomagati molitve angelov in svetnikov!

Svetniki sa nas radi profijo, de bi tudi mi v' nebeshko kraljestvo prishli. Bili so polni ljubeshni do blishniga, dokler so she na svetu bili; kako samorejo v' kraljestvu vezhne ljubeshni bres ljubeshni biti? Krivoverzi pravijo: „Bog vé nashe potrebe, sakaj bi se mu tedaj po priyatlih perporozhali? On je usmiljen, pravijo, nam bo rad pomagal, desiravno svetniki sa nas ne profijo.“ To naj le krivoverzam ostane, mi pa se dershimo nauka svete zerkve. Bog vé nashe potrebe, in nam rad pomaga; vender nam je angele in svetnike dal pomozhnik. On nam je sapovedal eden drusiga uzhiti in svariti, eden drusimu pomagati, desiravno on tiga ne potrebuje, desiravno

on le sam samore pomagati in svelizhati. Bog je to sapovedal, de eden drusimu skasujemo svojo ljubesen, f' ktero imamo saveso med seboj in f' svetniki. Bog rad uflifhuje profhnje svojih prijatlov, de bi po njih shiveli, kakor so oni po Jesusu, in v' njih veseli drushbi ga vekomaj hvalili v' nebefih.

M o l i t e v.

O Bog! upam od tvoje neskonzhne milosti vse prejeti, kar k' svelizhanju potrebujem. savoljo saflushenja Jesusove smerti. Is upanja v' tvojo neskonzhno milost te prosim, pomagaj mi. Ker sim pa nevreden gresnik, pertezhem k' tvojim svetnikom, in jih prosim, de naj moji besedniki bodo per tebi. O preljuba mogozhna besedniza Marija! pròsi Boga sa-me nevredniga gresnika, de se spokorim, in savershen ne bom; vfi svetniki boshji! profite Boga sa-me, de milost sadobim. Persadeval si bom po vafhim sgledu shiveti, sakaj to je Bogu in vam nar bolj dopadljivo. Do sdaj sim vam prasno zhaft skasoval, ker moje shivljenje ni bilo vafhimu podobno; pa posihmal hozhem f' pomozhjo gnade boshje skerbno shiveti, kakor ste vi shiveli po Jesusu Kristusu, de bom kedaj v' vafhi veseli drushbi Ozheta, Sinu in f. Duha vekomaj ljubil in hvalil. Amen.

XXXI. dan maliga ferpana.

Sveti Ignazi Lojóljan.

Sveti Ignazi je bil rojen v gradu Lojólí na Shpanskim od bogatih staršev v letu 1491. Njegov ozhe je bil ves saljubljen v svet; po svojim slabim duhu je tudi sinú Ignazjá sredil. Še mladiga ga je v véliko mesto Madrid poslal v kraljevo flushbo. Mladenizh Ignazi je nekaj zhasa ondi bil, potlej na vojsko shel; Shpanzi so se namrezh ravno soper Franzose vojskovali. Serzhno se je vojskoval; pa per mestu Pampeloni je bil od kugle v noge sadét, je obleshal, in so ga domú nesli. Dolgo je leshal, silne bolezhine je terpel, in ko mu je bilo še bolje; ni vedil kaj od dolsiga zhasa pozheti. Profil je, de bi mu bili dali kake posvetne bukve, de bi se s' hranjem motil; pa tazih bukev ni bilo per hishi, torej so mu podali bukve shivljenja Jesuoviga in njegovih svetnikov. V' sazhetku jih ni rad bral, ker je bil prasen dobriga duha; szhasama je veselje dobil do njih, in jih je zhedalje raji imel, na sadnje je bil ves vnet svetnike posnemati. Njegove flabe navade so se tim svetim sheljam slo vstavljale, pa serzhnost si je dajal rekozh: „Sakaj bi jest ne samogel, kar so uni samogli? Bog mi daje te svete shelje, mi bo torej tudi mozh dal dokonzhati.“ Dobre in flabe shelje

so se v' njegovim serzu dolgo vojskovale, med Bogam in svétam je visel; pa gnada boshja je njegovo flabo posheljenje premagala, in terdno je sklenil vse dni svojiga shivljenja le Bogu flushiti. In ref, kakor je sklenil, je tudi storil, ker je njegova volja bila od Boga.

Kader se je bil osdravil, je s' posti svoje flabo telo ojstro pokoril, sanizhevanje slabih serzhno sanizheval, svoje grehe s' milimi sol-sami vedno obshaloval, neskonzhno milost boshjo smiraj hvalil, in nebeshke dobrote neprenehama premishljeval. V' tim premishljevanji je velikokrat is serza djal: „O kako ostudna mi je semlja, kader nebesa premishlujem!“ Potlej je shel na Monferat, kjer je bil klosh-ter s. Benedikta, se je vsih svojih grehov odkrito serzhno spovedal, in per podobi Marije devize svoje soldashko oroshje pustil. Svoje lepe oblazhila je dal berazhu, in po berafhko oblezhen shel v' malo mesto Manreso, kjer je bolnikam stregel, dolgo molil, vedno se postil, in v' vsih dobrih delih bil. Hudizh, sovrashnik vsiga dobriga, ga je mnogo skushal; pa s' upanjem v' boshjo milost, v' saflushenje Jesusovo, v' pomozh Marije, s' vedno molitvijo in stanovitnim pokorjenjem je vse hudizheve skushnjave frezhno premagoval. Po tim hudim in dolгим vojskovanji mu je Bog fladik mir dal, v' katerim mu je veselo flushit. Ondi je svete bukve spisal, v' katerih kerfhanska du-sha najde obilnost duhovne pashe. Ni bil uzhen, pa ljubesen do Boga in dobra vest ste mu bile

namesti visoke uzhenosti. She 33 let star, se je s' otrozi hotel latinskiga jesika uzhiti. Potlej je drugam shel, tudi v' Paris si duhovske uzhenosti perdobivat. Tudi v' tim mestu je po svojim terdnim sklepu ojstro in sveto shivel, in sa svelizhanje drusih je skerbni, desiravno je bil sanizhevan in preganjan. Onda se mu je nekaj dobrih in uzhenih mladenzhev perdrushilo: vfi skupaj so v' prasniki vnebovsetja Marije devize prav v' njeni zerkvi v' letu 1534 Bogu obljubili vse sapustiti, in sa svelizhanje blishniga do smerti skerbni. S. Ignazi je potlej shel v' Venedke, kjer je masnikovo polvezhenje prejel, pa is velike ponishnosti in zhasi do svetih skrivnost je le eno leto potlej vpervizh masheval v' Rimu v' veliki zerkvi Marije devize. V' Rimu je otroke uzhil v' kershanskim nauku, in skerbno delal sa svelizhanje vfi. Vfi njegovih dobrih del so bili deleshni njegovi skerbni tovarshi. Papes Pavel III. je to bratovshino v' letu 1540 poterdil, ktera je bila imenovana bratovshina Jesufova, Ta je bila vsdignjena od papeshe Klemen XIV. 21. dan maliga serpana v' letu 1770.

Sveti Ignazi je ljudi skerbno uzhil in opominjal, de naj Bogu svesto slushijo. Vfi so ga radi poslufhali, ker je bilo sveto njegovo shivljenje. Svoje duhovne otroke je na vse kraje sveta poshiljal nevednih uzhit, in gresnikov spreobrazhat. Savoljo tiga je bil slo zheshen od vfi, pa shivel je smiraj v' veliki ponishnosti. Njegova ljubesen do Boga je bila neis-

rezheno velika; is te ljubesni ga je vedno hvalil, in sa blishniga smiraj skerbel. Vezhkrat je djal: „Ako bi mi Bog rekel: Kaj hozhefh, bersh v' nebefa iti, ali na semlji ofstati? bi odgovoril: Raji na semlji ofstanem, zhe samorem blishnimu v' nebefa pomagati.“ Dokler je she v' Parisu bil, je slabiga in terdovratniga gresfnika vezhkrat svaril in opominjal, de naj hudo perloshnost opusti. Eniga dne je ta gresfnik is mesta shel v' navadno perloshnost. Sveti Ignazi ga je she sunaj mesta, v' slo mersli vodi do gerla, zhakal; to je bilo po simi. Kader je hudobnik memo shel, je sveti Ignazi nad njim savpil rekozh: „Le pojdi, kamor si se naimenil; pa boshja roka je nad teboj! Jest bom tukaj v' terpljenji savoljo tvoje dushe, de se spreobernesfh, in pogubljen ne bosh.“ Hudobni zhlovek se je tiga govorjenja prestra-fhil, je shel nasaj, in hudo perloshnost opustil. Ta pergodba prizhuje od njegove filne gorezhosti sa svelizhanje blishniga. Ta velik svetnik, poln vsiga dobriga saflushenja, je v' Rimu sholel, in sveto umerl 65 let star, 31. dan tiga mesza v' letu 1556.

N a u k.

Vsakimu kristjanu je dolshnost in mogozhe po svetnikih shiveti.

Sveti Ignazi je bil delezh od prave svetosti; potlej je neisrezheni sveto shivel, ka-

kor kratko popisovanje njegoviga shivljenja prizhuje. V' svoji bolesni je bral shivljenje boshjih prijatlov; to branje mu je szhafama dopadlo, potlej gozehe shelje v' njem obudovalo po njih shiveti, kar je tudi storil. Ljubi moj! prav is tiga konza je popisovanje shivljenja svetnikov, svestih flushabnikov boshjih, de po njih shivish. Ne isgovarjaj se f' svojo slabostjo, ker s' boshjo gnado vse samorefsh.

Si dolshan po svetnikih shiveti. Ti ne rezhem, de bi mogel svetnike v' vsm posnemati: ni ti sapovedano v' pushavo iti, ali vse svoje premoshenje med uboge rasdati, ali kaj drusiga fosebniga, kar so oni radovoljno ali is fosebniga boshjiga pokliza delali; pa po sapovedih shiveti si dolshan, ker drusiga pota ni v' nebesfko kraljestvo. Sapovedi so vsm dane, nauki Jesufovi vse veshejo, ni nobeniga isgovora, in vsi morejo po njih shiveti, kakor so svetniki shiveli. Spazhene navade, natorne slabosti, mladost, spol ali kaj drusiga so prasnii isgovori; zhe po sapovedih ne shivish, ne pridefsh v' nebesfko kraljestvo. Kar je sveti Pavel vernim pisal, ni svet, ampak je sapoved: „*Ravnajte se po meni, kakor se jest po Kristufu.*“ I. Kor. 4, 16. Tudi: „*Bratje! shivite po meni, in glejte jih, kteri poboshno shive.*“ Filip. 3, 17. Zhe po svetnikih ne shivesh, ne shivish tudi po Kristufu, in ne pridefsh v' nebesfko kraljestvo.

Mogozhe in lahko ti je po svetnikih shiveti. Oni niso bili duhovi, ampak ljudje, in ne more ti nesnano biti, kako so Bogu flushili. Shivljenja vseh sizer ne moreš vediti, nesnanih svetnikov je neisrezhenno veliko, snanih je tudi dosti, pa sadošti ti je vediti, kako so nekteri shiveli, ker je vsak po vseh sapovedih shivel. Ljubesen do Boga in do blishniga, ponishnost, mirnost, poterpeshljivost, zhlost, usmiljenje, in kar je taziga, najdesš per vsazim. Velikokrat si flishal od prezhiste devize Marije, de je polua ljubezni do Boga bila, de je pred angelam trepetala, vso hvalo sovrashila, v' smertnih britkostih poterpeshljiva, v' vsem Bogu pokorna bila. Velikokrat si flishal od svetih apostelnov, koliko so fkerbeli sa svelizhanje blishniga; tudi od svetih marternikov, de so bili serzhni in stanovitni v' sveti veri, in raji shivljenje dali, ko Boga sapustili. Velikokrat si flishal ali bral, de so devize obojiga spola raji umerle, ko dovolile v' slabe shelje hudobnih. Ne more ti nesnano biti, kako ojstro so se greshniki pokorili, de bi odpushenje grehov od Boga sadobili. Tudi vesh sploh, de svetniki niso bili mehkgiga ali leniga shivljenja, ampak pridniga in delavniga. Veliko jih je, desiravno so bili nedolshni, v' ojsrim pokorjenji shivelo; vfi pa so ljubili pokorjenje, de bi v' nebeshko kraljestvo prishli.

To vesh, pa le vediti ti ni sadošti; premisli svoje shivljenje, in zhe to ni po shivljenji svetnikov, poboljšhaj ga. Rad poslušash

ali
njih
shiv
nob
in
stvo
zja

in
shi
di
jig
sh
ko
zi
di
f'
je
ni
do
m
na
tu
ve
zh
v'
k
g
sh

ali berešh od svetnikov, pa morešh tudi po njih shiveti; zhe po njih shivišh, po Jesusu shivišh, kateri je uzhenik in sgled vſih. Lenoba, mehkoba, nezhiſtoſt, kriviza, napuh, in kar je taziga, ti brani v' nebeshko kraljestvo; tedaj spokóri se po sgledu svetiga Jgnazja in drusih, de miloſt ſadobiſh-

M o l i t e v.

O Jeſuf, poglavar, vodnik, uzhenik, sgled in poſvezhevaviz vſih svetnikov! daj mi ſveto shiveti. Neisrezheno veliko bogabojezhnih ljudi vſih jeſikov in ſtanov, vſake ſtarosti in obojiga ſpola je ſa teboj ſerzhno hodilo, in priſhlo v' tvoje kraljestvo; tudi jeſt ſhelim enako ſrezho ſadobiti. Uni ſo bili Adamovi otrozi ſ' ſlabim meſam obdani ko jeſt, ſo v' ſredi ſpazheniga ſvetá shiveli ko jeſt; zhe ſo oni ſ' tvojo mogozhno gnado ſamogli, bom tudi jeſt. Kaj? morem obſtati, de je veliko svetnikov in ſvetniz veliko vezh terpelo ſvojo nedolſhnoſt ohraniti, in v' nebefa priti, ko je meni treba. Veliko jih je móglo ne le ſvoje natorno hudo poſhelenje premagovati, temuzh tudi ſoper neuſmiljene vidne ſovraſhniko ſe voſſkovati, in ſvojo kri preliti. V' hudih zhaſih ſo shiveli, in v' ſmerdljivih jezbah in v' ſmertnih britkoſtih ſo ti ſveſti oſtali; kako ſamorem jeſt ſvojo ſlabo neſtanovitnoſt iſgovarjati? O Goſpod! ravno v' tiſto kraljestvo ſhelim priti, ktero ſi ti ſ' krisham odperl, in

ktero so tvoji svetniki s' velikim terpljenjem saflushili; vender mehko in slabo shivim? Pomagaj mi svojo slabo shivljenje po tvojim in tvojih svetnikov shivljenji poboljšhati, in slo si bom persadeval tvoji gnadi svesti biti. O sveti Ignazi! perdrushi mojim molitvam svoje prošnje, de loshej sadobim, kar prošim, spròsi mi od usmiljeniga Boga po Jesusu Kristusu gnado prave pokore in stanovitnosti v' boshji slushbi, de v' nebeshko zhašt pridem. Amen.

V é l k i f e r p a n.

August. I. dan véliziga ferpana.

Svetiga Petra kétine.

Danf zerkev spomin obhaja ketin, f' kterimi je bil s. Peter apostelj svesan v' Jerusalemu pod kraljem Herodam in v' Rimu pod zesarjem Neronam. V' letu 44 po Jesufovim rojstvu je kralj Herod Agripa sazhel verne preganjati. S. Jakopa, Janesoviga brata, je s' mezham umoril, kakor je bilo popisano 25. dan prete-

njem zheniga maliga serpana; ker je pa vidil, de
 Po neufmiljenim Judam to slo dopade, je ukasal
 m in tudi s. Petra v' jezho vrezhi. To je o veliki
 a slo nozhi bilo. S. Peter je bil v' dvé kétini vkle-
 0 njen; shestnajst soldatov ga je varovalo, vsi
 svo so skerbeli, de bi ne ušel. Herod ga ni bersh
 sim, umoril is sposhtovanja do velikonožnih pras-
 Kri- nikov, pa bersh po veliki nozhi ga je mislil
 i v' ozhitno obsoditi in umoriti. Kader so verni to
 dem. svedili, so se prestrašili, in vedno profili Bo-
 ga sa svetiga Petra. Bog je njih gorezhe prosh-
 nje dobrotljivo uflishal. Ravno pred dnevam
 namenjeniga obsojenja tisto nozh je Gospodov
 angel v' jezho prishel. Vsa se je salvetila, pa
 s. Peter se ni sbudil. Angel ga je na stran u-
 daril, ga sbudil, in mu rekel: „Vstani bersh.“
 Kétine so mu odpadle, pa ni vedel, kaj se po
 angelu godi. Angel ga je mogel opominjati:
 „Opaschi se, obuj svoje zhévlje, ogerni svoj
 plajsh, in pojdi sa menojo.“ S. Peter je vse
 to storil, in sa angelam shel; pa ni vedil, de
 je res, kar se po njem godi. Kader sta memo
 perve in druge strashe odshla, in prishla do
 shelesnih vrat; so se jima te same odperle.
 Kader je bil angel svetiga Petra ispeljal, je
 sginil, in ga samiga pustil. Takrat she le je s.
 Peter sosebno boshjo pomozh sposnal; prej od
 spanja sadershan ni vedil, de je Bog svojiga
 angela poslal ga reshit; potlej je usmiljeniga
 Boga hvalil, kteriga je od Herodove roke in
 zhakanja Judovskiga ljudstva otel. Shel je, ves
 pot premishljeval to veliko boshjo dobroto,

in prifhel pred hiſho bogabojezhnih vernih, kteri ſo molili, morebiti ravno ſavoljo njegoviga reſhenja; poterkal je na duri, in proſil, da naj mu odpró. Bogabojezha dékliza, imenovana Roda, je ſhla poſluſhat, je ſ. Petra po glaſu ſposnala, in hitela domazhim povedat: „Peter ſtoji pred vratmi.“ Niſo ji verjeli, in reko: „Se ti meſha, njegov angel je morebiti.“ Ona je le terdila, in med tem ſpet poterka ſ. Peter. Odperli ſo mu, ga ſposnali in oſtermeli. S. Peter jim je ukasal molzhati, in perpovedoval, kako ga je Goſpod iſpeljal iz jezhe. Vſi ſo Boga hvalili. Pa ſhe pred dnevam je drugam ſhel; ſakaj vedil je, da bo Herod vſe kote preiſkal ga ſpet v' roke dobit. Kralj ſe je bil filno raſferdil, kader je to ſvedil, in is jeſe je ukasal vſe varhe pomoriti. Veliko let potlej je bil ſ. Peter v' Rimu na povelje neuſmiljeniga zefarja Nerona v' jezho verſhen, v' teſhke ketine vklenjen, in umorjen v' letu 66 po Jeſusovim rojſtvu, kakor je bilo popisano 29. dan roſhniga zveta.

Ketine, v' ktere je bil ſ. Peter vklenjen v' Jeruſalemu in v' Rimu, ſo ſmiraj bile v' veliki zhaſti, ſoſebno pa ſavoljo zhudeshev, kterih dva boſta ſdaj popisana. Zefariza Evdózia je is Konſhtantinopola v' Jeruſalem ſhla ſvetih od Jeſusove prizhujozhoſti poſvezhenih krajev obiſkat. Od ondod je v' Konſhtantinopol perneſla ketine, v' ktere je bil ſ. Peter vklenjen pod kraljem Herodam, in jih v' Rim poſlala ſvoji hzheri Evdókſii; ta pa jih je pa-

peſh
re j
njen
jele
ſavo
zha
deſh
zeſa
ſar
frez
Zef
shu
mu
ber
reſ
pro
do
ſar
f.

ze
ter
ap
ko
va
ter
du

peshu dala. Papesh ji je druge pokasal, v' ktere je bil s. Peter pod zesarjem Neronam vklenjen; té dvé kétini nanaglima ste se lepo sprile, kakor de bi bila le ena. Vsi so ostermeli savoljo tiga zhudesha, in te svete vesi vifoko zhaftili. Veliko zhasa potlej se je drugi zhudesh pergodil. Mogozhen flushabnik Otona zesarja je bil od hudizha obseden. On, zesar, prijatli, shlahta in drugi so bili te nefrezhe slo shaloftni; pa mu ni bilo pomagati. Zesar je svojiga revniga flushabnika k' papeshu poslal pomozhi iskat in profit. Papesh mu je okoli vratú ketine s. Petra djal, in bersh je zesarjev flushabnik od hudizha bil refhen. Vsi so Boga hvalili, ko ga je na proshnje s. Petra apostelna refhil. Is zhasi do véliziga apostelna s. Petra in savoljo popisanih zhudeshev je v' katolski zerkvi spomin s. Petra kétin.

N a u k.

Is poprejshnjiga popisovanja.

S. Peter, nar vishi vidni poglavar vse zerkve, je po sgledu Jesusovim veliko in poterpeshljivo terpel. Jesus je njemu in drusim apostelnam nadloge in britkofti napovedal rekozh: „Ako so mene preganjali, bodo tudi vas preganjali.“ Jan. 15, 20. Kdor se nad terpljenjem dobrih pohujsha, boshje volje in duha Jesusoviga ne vé. Sapisano je: „Slató in

srebro se v' ognji poskusha, tako ljudje, ktere je Bog v' nebesa namenil.“ Sirah 2, 5. Ne boj se terpljenja savoljo pravize, zhe pravizhno shivish, in nadloge voljno terpish, si Jesufov uzhenz in prijatel.

S. Peter je v' dvé kétini vklenjen med dvema soldatama spal; mirno je spal, desiravno v' smert namenjen, ker mu vest ni nize hudiga ozhitala. Njegovo mirno spanje je podobna mirne vesti pravizhnih, kateri v' Boga terdno upajo, zhe so tudi v' nadlogah, nevarnostih ali v' smertnih britkostih. Nepokorni Jona je tudi v' barki spal, desiravno je morje rasdrasheno bilo savoljo njega; on je podoba slepih gresnikov, kateri mirno shivé, zhe so ravno v' nevarnosti vezhniga pogubljenja. Premisli, od kod je tvoj mir, de se ne golufášh. Zhe pravizbno shivish, in v' boshjo milost terdno upash, je tvoj pokoj dober; zhe slabo shivish, in te ne skerbi, je tvoj mir silno nevaren. Gresnikam je hudo, ako jih vest pe-zhe, vender jih to pezhenje napeljuje v' pokoro; zhe se pa gresnik vezh ne zhuti, kako se bo sposnal in poboljšhal?

Kader so verni svedili, de je s. Peter v' jezhi, so sa njegovo refhenje gorezhe profili, in so bili uflishani. Tudi ti pròsi Boga gorezhe, kader koli je kaka nadloga, ali kako pohujshanje, ali haj drusiga slabiga v' katolski zerkvi. Zhe to delash, skasujesh pravo ljubesen do zerkve in do svojih bratov, in ob perloshnim zhasu bosh pomozh boshjo vidil.

S. Peter je bil po angelu reſhen pred dne-
vam namenjene ſmerti tiſto nozh. Verni ſo
ſe zhedalje bolj bali ſvojiga dobriga paſtirja
ſgubiti, ſato ſo zhedalje nadleſhniſhi molili;
tudi ti ſtanovitno mòli, in boſh doſegel, zhe
ſ' ſvojimi proſhnjami boſhje zhaſti iſheſh.

Boshji angel je v' jezho priſhel, vſa je-
zha ſe je ſaſvetila, ſ. Peter je ſpal med dve-
ma ſoldatama, vezh ſoldatov je bilo pred je-
zho, angel je ſ' ſvetim Petram govoril, she-
leſje je odpadlo, sheleſne duri ſo ſe dperle;
pa nobeden ni nizh vidil ali ſliſhal. O pre-
zhudna boshja pomozh! Le ſveſto flushi Bo-
gu, in v' njegovo modro previdnoſt upaj; ne
boſh ſapuſhen, pomozh ti bo priſhla, in zhu-
dno boſh reſhen. Vſi ſovraſhniki ti nizh hu-
diga ne ſamorejo, ako je Bog ſ' teboj; pa
tudi vſi prijatli ti ne ſamorejo pomagati, zhe
je Bog ſoper tebe. Bogu ſveſto flushi, va-nj
terdno upaj, in boſh frezhen.

S. Peter, po angelu zhudno reſhen, je
ſhel v' hiſho bogabojezhih vernih, in jim vſe
povedal, kako je reſhen bil; pa pred dne-
vam ſhe je drugàm ſhel, de bi ga Herod ne
ſvedil. Vidifh modroſt in varnoſt ſ. Petra?
S' velizim zhudeshem reſhen, ſe ni na boshjo
vſigamogozhnoſt predersno ſanaſhal, temuzh
je ſkerbel Bogu v' zhaſt ſvoje ſhivljenje obra-
niti. Tudi ti delaj po ſgledu ſ. Petra, beſhi
pred duſhno in teleſno nevarnoſtjo; ni pravo,
ampak ſlabo upanje v' boshjo pomozh, ako
ſe ſam nozhesh varovati. Zhe ſe ſkuſhnjav in

nevarnost Boga rasshaliti ne bojish; si sovrashnik svoje dushe, in boshje pomozhi nevreden: „Kdor nevarnost ljubi, bo v' nevarnosti konez storil.“ Sirah 3, 27.

Kader so soldatje vidili jezho prasno, so se prestrahili, ker niso vedili, kaj se je s' Petram sgodilo. Herod jih je ukasal umoriti; po krivim so bili umorjeni, pa Bog ni bil kriv njih smerti, Herod je is lastne hudobije to sapovedal. Tudi je pred njim drug Herod nedolsh e otroke umoril is sovrashstva do Jesufa; pa Jesus ni bil njih smerti kriv, ampak neusmiljeni Herod je bil kriv njih nedolshno prelite kervi. To je sapifano, de svoje misli poravnash, Boga smiraj pravizhniga verujesh, in se nad terpljenjem nedolshnih ne pohujshash. Zhe Bog is skrivnih sodeb perpuisti, kar rasumeti ne samoresh, pozhakaj do sodbe; takrat bosh preprizhan, de so vse boshje sodbe praviza in milost.

Bog je s. Petra reshil od Herodove roke, ni ga pa hotel reshiti od neusmiljeniga Neron. V' Jerusalemu je bil po angelu reshen, pa v' Rimu je bil krishan. To te uzhi, de bodi Bogu v' vsm pokoren; potlej ti bo vse flushilo k' svelizhanju. S. Peter, is Jerusalemfke jezhe reshen, je bil Bogu hvaleshen, je veliko ljudi spreobernal, in svoje dobro saflushenje pomnoshil; kader je v' Rimu is ljubesni do Jesufa umerl, ga je smert v' nebeshko kraljestvo preselila. Vidish, dobrimu in pokornimu kristjanu je vse dobro: bodi v' nad-

logah, ali is njih refhen, naj shivi ali umerje, je vse Bogu v' zhaft, ker vse po volji boshji dela. Herod je bil kmalo potlej od angelu udarjen; od zhervov sneden je umerl, in v' pekel fhel. Djan. ap. 12, 23. Vidish heshjo roko nad hudobnim? Varuj se greha, in drusiga se ne boj; le greh je edino hudo in isvir ediniga hudiga, vezhniga pogubljenja.

M o l i t e v.

O Jesuf! spomin terpljenja tvojiga apostelna f. Petra, kteriga si perserzhno ljubil, me uzhi vse nadloge voljno terpeti. Ti, Sin boshji, si hotel na krishi umreti, svoje ljube namestnike, apostelne, si v' veliko terpljenje namenil; oni so is ljubesniji do tebe veliko terpeli, in serzhno umerli: kako smem jest soper nadloge ali tvoje pravizhne naredbe godernjati? Po sgledu tvojiga svetiga apostelna Petra, drusih apostelnov in svetnikov bom fkerbel in si persadeval tvoji sveti volji vselej pokoren biti; is serza se tvoji modri pravizhni previdnosti podvershem, de tvojo sveto voljo v' vsim delam. O velik apostel, f. Peter! spròsi mi od Boga pokorno voljo in popolno pokorshino, de mu v' dobrim in hudim, v' dobrotah in nadlogah, v' shivljenji in smerti svest ostanem, in vezhno plazhilo prejmem. Amen.

II. dan véliziga serpana.

Sedem bratov Makabejev in njih mati.

Desiravno. ti niso v' novi saveši shiveli in umerli, so vender v' katolski zerkvi zheshe-
ni, ker so serzhno umerli sa svete sapovedi
Gospod Boga; raji so umerli, kakor pa kaj sto-
rili soper svete sapovedi, ktere jim je Bog
po svojim flushabniku Mosefu dal. Antioh,
Sirski kralj, imenovan Imenitni, je nad Jeru-
salem shel, in ga s' vojsko posilil v' letu 170
pred Jesusovim rojstvom; sveti tempelj je ob-
ropal in ognjusil. Grosno neusmiljeno je s' Ju-
di delal, in to is sgoli sovrashtva do njih sve-
te vere; tudi jih je hudo silil malike moliti, in
v' prizhevanje, de so se Mojsefovi postavi in
pravimu Bogu odpovedali, jih moral svinjsko
mesó, prej malikam darovano, jesti, kar niso
smeli. Veliko Judov je hudobnimu kralju
bilo pokorno, veliko jih je pa tudi sa vero
umerlo. Med timi so nar imenitnishi bili sta-
ri in sveti mosh Eleazar in ti sedmeri bratje
s' svojo materjo.

Kralj Antioh, kteri je is Jerusalema v'
svoje veliko mesto Antiohijo shel, je ukasal
sedmere brate in njih mater pred se perpeljati.
Menil je, de bo te mlade fante in njih mater
lahko premotil; pa oni so s' boshjo pomozhjo
njegovo neusmiljenje premagali. Nar prej je

sapovedal te svete mladenzhe hudo tepsti, potlej pred nje svinjsko meso pernesti; pa niso ga hotli okusiti, Nar starji brat je kralju rekel: „Kaj nas isprashujesh, in kaj hozhesh od nas vediti? Perpravljene smo raji umreti, ko od svetih sapoved odstopiti.“ Kralj se je rastogotil, je ukasal mu jesik odresati, kosho s' glave potegniti, roke in noge na konzeh odsekati, potlej ga na velizim rasbeljenim rashnu dolgo pezhi. Té strashne bolezhine je mladenizh voljno in serzhno prestal, in v' njih umerl. Njegovi bratje in mati so ga milo gledali, pa tudi is terdne vere v' Boga eden drusimu serzhnost dajali sa sapovedi Gospod Boga umreti.

Kader je bil nar starji she umerl, so drusiga sgrabili, kosho s' lasmi mu s' glave potegnili; potlej she hujshi bolezhine mu napovedali, zhe ne bo svinjskiga mesa jedel. Glasno jim je odgovoril: „Tiga ne storim!“ Ko uniga so ga po tem martrali, pa umirajozh je kralju she rekel; „Ti nam zhasno shivljenje fizer odvsamesh, pa kralj nebes in semlje nas bo, ko sa njegovo postavo umerjemo, k' vezhnimu shivljenju obudil.“

Sa tim so tretjiga saframovali. Kader so mu ukasali, je serzhno pomolil jesik, in podal roke, de mu jih odsekajo, ter jim rezhe: „Te ude sim od Boga prejel, pa sa njegove sapovedi se jih rad snebim; on mi jih bo povernil na vemomaj.“ Vsi, tudi neverniki, so se zhudili nad njegovo serzhnostjo, is ktere sa vse bolezhine nizh ni maral.

Po smerti tiga so zhetertiga hudo martrali. Kader je umirati sazhel, je kralju rekel: „V' fredi smertniga terpljenja smo frezhnishi mi od tebe; sakaj mi upamo, de nas bo Bog k' boljshimu shivljenju obudil, tebi pa ne bo vstajenja k' shivljenju.“

Petiga so popadli in martrali. V' kralja je ravno gledal, in mu serzhno djal: „Defiravno si sdaj oblasten, in delash kar hozhesh; si vender le zhlovek. Malo pozhakaj, bosh vidil hoshjo mozh, kako bo Bog pokoril tebe in tvoj sarod.“

Sa tim so shestiga perpeljali, in ga hudo martrali. V' smertnih britkostih je kralju serzhno rekel: „Ne moti se, kralj! mi fizer terpimo savoljo svojih grehov; ali nikar si ne domishljuj, de bosh ti bres shtrafnige ostal, ker se predersneshe soper Boga se vojskovati.“ Tudi ta je ko njegovi bratje serzhno umerl.

Nar mlajshi je she bil. Kralj ga je na stran poklizal, ga prijasno nagovarjal, in mu f' persego obljudil, de ga bo frezhniga storil, zhe uboga. Ali mladenizh se mu ni hotel vdati. Kralj je njegovo mater poklizal, in ji svetoval pregovoriti mladenzha, de ji vsaj eden ostane. Mati se je k' sinu sklonila, in mu rekla: „Moj sin! ki sim te pod persmi nosila, te toliko zhasa shivila, in f' toliko skerbjo do teh let perredila, usmili se me vender. Prosim te, preljudo dete! poglej nebo, semljo in vse; glej, vse to in zhloveshki rod je Bog stvaril. Torej ne boj se tiga neusmiljeniga kralja, te-

muzh po sgledu svojih bratov voljno umri. In milostljivi Bog mi te bo s' brati vred spet nasaj dal. Mladenizh, she prej poln shive vere v' Boga, potlej od máternih besedi bolj uterjen je savpil nad rabeljni: „Koga zhakate? Le nikar ne mislite, de bom sapovedi kraljevi pokoren; boshjo sapoved le poslušham, ktera nam je po Mojsefu dana.“ Na to se oberne proti kralju, in rezhe: „Ti pa, kralj! ismishljevaviz vsiga hudiga soper Jude, ne bosh ne odshele boshji roki. Moji mertvi bratje so sdaj pod saveso vezhniga shivljenja prishli, ti pa bosh po svoji prevsetnosti pravizhno terpljenje prejel.“ Kralj od njegovih besedi filno rasshaljen ni vedil kaj od togote pozheti. Vse huje ko une ga je martral in neusmiljeno umoril.

Kader so hili vsi mladenzhi mertvi, je ukasal tudi njih sveto mater umoriti. Ona, shenska fizer, pa polna moshke serzhnosti, je is pokorshine do Boga rada umerla. Tako je svoje ljube otroke in sebe Boga v' dar dala. II. Mah. 7.

N a u k.

Zerkvene sapovedi so v' pomozh.

Sedem bratov Makabejev, njih mati in tudi drugi sveti stare saveše, kateri so ob preganjanji raji umerli, ko nar manji sapoved Gospod Boga prelomili, so vse hvale vredni,

in so vezhno plazhilo prejeli. Posvetni modri se zhudijo, de so raji umerli, ko od svinjskiga mesa jedli. Pravijo: „Kar je Bog stvaril, je nedolshno, in perpušheno vshivati.“ Res, kar je Bog stvaril, je nedolshno: pa nepokorshina ni nedolshna. Tudi v' raji je bil prepovedani sad, in Mojsef ne govori, de je bil sam na sebi shkodljiv; tode nepokorshina prvih staršhev je bila hudobna. Bog je Judam prepovedal svinjskiga mesa jesti, de bi se od nevernikov lozhili, od njih odlozheni shiveli, in se malikovanja loshej varovali. Ta sapoved jim je bila dobra, korisna in potrebna, ker so bili k' malikovanju filno nagnjeni. Tudi sapovedi katolsheke zerkve se rasujsdanim nepotrebne sdé; pa dobre, svete in koristne in potrebne so, ker so vernim v' pomozh boshje sapovedi spolnovati, kakor bode sdaj skasano.

Zerkev ima oblast od Jesusa svojim otrokam sapovedovati in prepovedovati. Oblast bi bila prasna rezh, ako bi verni ne bili dolshni bogati. Zerkev Jesufovo Duh boshji vodi; ona sapoveduje, ali prepoveduje kar je vernim kristjanam v' prid, de bi loshej po boshjih sapovedih shiveli, in se svelizhali. Vse sapovedi katolsheke zerkve so v' pomozh, in drugazhi ni perpušheno misliti. Kdor jih sanizhuje, sanizhuje ne le zerkev, ampak tudi Jesusa; kdor zerkev poslusha, Jesusa poslusha. Luk. 10, 16.

Perva sapoved sapoveduje prasnike posvezhevati, de bi verni kristjani prav premish-

ljeváli skrivnosti vzhlovezhenja Sinu boshjiga, njegoviga rojstva, terpljenja, vstajenja, in druge skrivnosti, ktere osnanujejo milost boshjo, in slo pomagajo bogabojezhe shiveti. Sapovedani prasniki so tudi v' zhašt Marije devize in drusih svetnikov, de bi verni Boga hvalili sa gnade, ktere jim je dal, se jim perporozhevali, in se vneli po njih sgledu shiveti.

Druga zerkvena sapoved sapoveduje sv. masho vsako nedeljo in vsak sapovedan prasniki poboshno flishati. S. masha je spomin in ponovljenje daritve Jesufove na krishi. Verni, ako so s' vneto dusho per s. mashi, Boga vredno molijo, ga profijo, in fosebne gnade od njega sprofigjo. To je velik dushen dobizhik.

Tretja sapoved zerkve sapoveduje ob odkasanih dneih se posliti, tudi ob petkih in sabótihi mesnih jedi se sdershati. Ta je tudi vernim kristjanam v' pomozh, de svoje telo, nar hudobnisthiga sovrashnika, pokoré, ktero je veliko grehov krivo, ako ni strahovano. Meso in vse mesne jedi so same na sebi nedolshne; ker pa nashe telo obilno redé, in mu shkodljivo mozh dajejo, je zerkev sapovedala se jih nektore dni sdershati, in se posliti, de bi hudobno telo pokorili, in ga Bogu podvergli.

Zheterta sapoved sapoveduje nar manj enkrat v' letu se zhisto spovedati, in sveto reshnje telo o velikonozhnim zhasu vredno prejeti, de bi se ozhifili, in f' zhisto dusho

Jesusa prejemali. To je od zerkve sapovedano, de bi verni bili Jesusu pokorni, kateri je zhišto spoved in vredno obhajilo sapovedal, de bi svoji dusi pomagali v' svelizhanje.

Péta zerkvena sapoved prepoveduje v' adventu in v' postu vse veselja, ktere so fizer drug zhaš perpušhene, de bi v' molitvi, v' postih, v' premišljevanji in drusih dobrih delih bres vsih smot posvezhevali advent, kateri je zhakanje Jesufoviga prihoda, in post, kateri je pravljenje k' velikonožnim prasniam.

O kristjan! le to malo, kar je tukaj sa tvoje poduzhenje sapisano, ti kashe ljubesnjivo misel tvoje ljube in skerbne matere, katolske zerkve, ktera ti sapoveduje in prepoveduje, kar ti pomaga boshje sapovedi dopolnovati. Ne le te, tudi druge njene sapovedi imajo enak ljubesnjiv konez. Bodi stanoviten v' njenih svetih sapovedih, in ne poslušaj hudobnih, kateri sanizhujejo sapovedi katolske zerkve.

M o l i t e v.

O Jesuf, poglavar in gospodar katolske zerkve! ti jo s' svetim Duham vodish, jo smot varujesh, in uzhiš sapovedovati in prepovedovati, kar je tebi v' zhašt in vernim v' svelizhanje; torej jo hozhem smiraj poslušati, de bom tudi tebi pokoren. Sedmeri mladenzhi, njih mati in veliko drusih so raji umerli, kakor de bi bili prelomili sapoved po Moj-

sefu dano; tudi jest se hozhem sanizhevavzam tvojih in tvoje zerkve sapoved serzhno vstavljati, kader koli bom od njih slabiga govorjenja ali sgleda skufhan. Vem, ljubesnjiva mati, katolska zerkve, sapoveduje po mozhi njene sapovedi dopolnovati, pa tudi vem, de sim dolshan raji umreti, ko is sanizhevanja njene sapovedi prelomiti. Hvala ti bodi, o Jesus! ki si me v' svojo zerkve perpeljal; tebi in njej hozhem pokoren biti, de v' tvoje kraljestvo pridem. Amen.

III. dan veliziga serpana.

Snajdenje trupla f. Shtefana, perviga martnika.

Sveti Shtefan, serzhen vojshak Jesusov, je bil od terdovratnih Judov okoli devet meszov po Jesusovi smerti kamnjan, in bliso Jerusalema od uzhenika Gamalijela pokopan. Njegovo sveto truplo je skrito ostalo okoli 400 let. Kader so ga bili nashli, in tudi potlej je Bog toliko zhudeshev storil, de je zerkve is hvaleshnosti do Boga sapovedala njega veseli spomin danashni dan obhajati. Truplo f. Shtefana, skrito pod podertjam stariga pokopalisha, je Bog pod zefarstvam Honorja hotel rasodeti, in pravo vero med kristjani oshiviti f' zhudeshi, ktere je na proshnje f. Shtefana de-

lal. Bog je is nebes sveto dušho, uzhenika Gamalijela, bogabojezhimu duhovnimu Luzjanu poslal mu povedat, kje se snaidejo trupla f. Shtefana perviga marternika, Gamalijela in njegoviga fina Abiba, in uzhenza Nikodema. Sveti mafhnik Luzjan je to rasodenje v' spanji prejel; ker pa ni vedil, zhe je to od Boga ali ne, je vezh dni v' gorezhi molitvi in v' ojstrim postu bil, in Boga profil to rasodenje ponoviti. Uflifhan je bil po svojih sheljah. Od ponovljeniga rasodenja boshjiga poterjen in obveseljen je hitel v' Jerusalem, in to povedal Janesu shkofu. Shkof se je ravno takrat v' mesto Diospol napravljajal savoljo napovedaniga zerkveniga sbora soper krivoverze, in ni mogel sam iskati trupla f. Shtefana; to dobro delo je srozhil in perporozhil duhovnimu Luzjanu, in mu rekel, de naj mu, zhe ga bo nashel, to bersh sporozhi. Ne le duhovnimu Luzjanu, tudi bogabojezhimu minihu Migesju je Gamaljel natanko povedal, kje je Pravizhni, to je, f. Shtefan pokopan. Duhoven Luzjan je ukasal nar prej kopati v' kraji, ki ga je shkof Janes odkasal, pa ni nizh nashel. Potlej je ukasal kopati, kjer je minih Migesi pravil; malo zhasa so kopali, in she pred nozhjo tistiga dneva grob f. Shtefana nashli. She bolj so bili preprizhani, ker je f. Shtefana ime bilo v' skali vsekano.

Duhoven Luzjan in vsi prizhujozhi so Boga visoko hvalili, kateri jim je is sosebne milosti to rasodel; vender groba niso odkrili. Luz-

jan je vse to Jerusalemskimu škofu Janesu bersh sporožil. Ta je v' drushbi dveh drusih škofov in vezh mafhnikov prishel; vpri-zho veliko vernih so grob odkrili, in od sve-te grose ostermeli. Kader so grob odkrili, se je semlja sfesla, in prijeten duh je is groba shel; tudi veliko bolehnih je osdravilo. Truplo f. Shtefana je sgoli prah bilo; kosti pa so bile ze, in vsaka v' svojim mestu ali sklepu. Škof Janes je nekaj maliga od njegoviga f. trupla ondi pustil, drugo je v' Jerusalemu per-nesel; drugi škofje, duhovni in verni so ve-selo in zhasito sveto truplo spremljali v' mesto, v' zerkev na hribu Sijonu. Ravno takrat je Bog dal rodoviten desh, kteriga je deshela silno potrebovala; dosti drusih zhudeshev se je go-dilo. Škofje in verni blishnih in daljnih de-shel so sheleli in profili dobiti nekaj od trupla f. Shtefana, in Bog je na njegove proshnje veliko dushnih in telesnih dobrot podelil. Ob zhasu zesarja Teodosja mlajshiga je truplo f. Shtefana preneseno bilo v' Konstantinopol, potlej pod papeshem Pelagjem I. v' Rim, in zhasito polosheno sraven trupla f. Lovrenza v' zerkvi njegoviga imena.

Tukaj je perloshno povedati velik zhu-desh, od kteriga f. Avgushtin pishe, in dosti drusih prizhuje. V' mestu Zesareji v' Kapa-dózii je bila mati od svojih otrók hudo sani-zhevana. Is naglosti je Boga profila, de naj nje-ne otroke pokori, de bi bili vsm nepokornim otrokam strashen rasgled boshjiga mafhevanja.

Defiravno je preshalostna mati is naglosti to profila, jo je vender Bog uflisfal, ker so njeni otrozi bili hude shtrafnige vredni. Deset jih je bilo, in vsih se je nesnana bolesen lotila. Trefli so se, kakor de bi hudo merslizo imeli; ni jim bilo ne po dnevu, ne po nozhi pokoja: fram jih je bilo med snanzi ostati, in so se na vse kraje rasfhli. Dva tih, namrezh Pavel in Paládija, sta v' Afrikanfko mesto Hipon prishla, kjer je bil fhkof f. Avgushtin. Ravno per ozhitni boshji flushbi so bili f. Avgushtin in verni sbrani; Pavel in Paládja sta per svetinjah f. Shtefana molila, in vprizho vsih bila osdravljena. S. Avgushtin je to vidil in popisal. Ta velik zhudesh, na proshnje f. Shtefana storjen, je bil v' letu 415.

I V a u k.

Od sposhtovanja do svetinj ali ostanfov svetnikov.

Shtiri sto lét po smerti f. Shtefana, serzhniga vojfhaka Jesufoviga, so njegovo truplo sunaj Jerusalema nashli, kakor jim je bil Bog rasodel. Veliki zhudeshi so se takrat in potlej godili, kateri so prizhevali, de je ostanke svetnikov zhashtiti dobro, in Bogu dopadljivo. Neverniki so kristjanam ozhitali, de kosti mertvih molijo; krivoverzi tudi flabo govoré so per katolfhko zerkev: pa ona savoljo ozhitanja slepih sovrashnikov od tiga ne odstopi.

Verni, od zerkve poduzheni, ne molijo kosti svetnikov, in ne upajo v' njih ostanke; temuzh jih zhašté, ker so njih trupla bile sdrušene s' sveto dušho, so bile prebivališhe s. Duha, in bodo zhaštitljive vstale.

Ostanke svetnikov zhaštiti je navada katoliških vernih vsih zhašov. V' djanji apostelnov je sapisano, de so potne rute od teleša s. Pavla in njegove opasila na bolnike devali, in bolesni so jih popuštile, in hudi duhovi so is njih šhli. Djan. 19, 12. Vsak vé, de potne rute ali opasila s. Pavla niso mogle bolnikov osdravljati, tudi, de kosti ali pepel svetnikov nimajo v' sebi mozhi potrebnim pomagati; pa ta zhašt gre v' svetnike, al' bolje rèzhi, v' Boga, kateri po svojih priyatlih zhudeshe dela. Pervi verni niso bili nevedni ali vrashni, ker so le zerkev poslušhali; vender so s' drago zeno is rok nevernikov odkupovali mertve trupla ali kosti svetih marternikov, jih škerbno otevali, zhaštito pokopavali, in zerkve na njih grobeh sidali. V' spomin njih svete navade so sdaj pod vsakim altarjem svetinje svetnikov. Kader je s. Ignazi škof v' Rimu od sverin ratergan bil, je le nekaj njegovih debelšhish kosti ostalo; te so verni vseli, jih v' zhedno škrinjjo djali, in v' Antiohijo nefli, kjer je poprej škof bil. Navada ostanke svetnikov zhaštiti je po nauku zerkve in po sgledih poprejshnjih vernih.

Verni se morejo varovati, kar bo sdaj rezheno. Ne smejo nobene rezhi zhaštiti, zhe

ni fkasano, in od fhkofa poterjeno, de gre tisti rezhi zhašt. To je modro sapovedano, de verni vrashni ali premajhniga uma ne delajo po svoji slepi vésti. Kar zerkev zhašti vredniga sposna, naj zhašté, pa pametno. Nekteri bolj zhašté mertvo truplo kaziga svetnika, ko Jesufa v' sakramentu s. telefa. Zhe duhoven vernim svetinje daje kufhevati, se s' veliko nadleshnostjo do njega rijejo; med s. masho pa, kjer Jesuf, Gospod svetnikov, ponavlja svojo fmert na krishi, so slabi in mlazhni. To prizhuje, de vera tih ni pametna, ni zhista. Nobeden ne sme ostankov svetih vrashno zhaštiti, ali meniti, de bo nefrezhe obvarovan, ako jih ima doma ali per sebi, ali de bo s' njimi saloge nashel, ali vganoval shtevilke, ali kaj drusiga storil. Ti zerkev poslusshaj, in po njenih naukih delaj: zhašti, kar ona zhašti vredniga sposna, pa ta zhašt naj bo po njenih sdravih naukih. Zhe tako ne delash, ni tvoja vera zhista, in perloshnost dajesh krivoverzam zerkvi tvojo nevednost ozhitati, ktere ni ona kriva, ampak ti, ker je ne poslusshash.

M o l i t e v.

O moj Bog! vé m, de tvoje svetnike, njih trupla, kosti in prah zhaštiti je perpusheno in dobro; pa potrebnishi je po njih sgledih shiveti. Jest rad zhaštim, kar je tvojih prijatlov; pa po njih svetim shivljenji ne shivim. Oni so svojo dusho in svoje telo pod pokorshino tvo-

jih sapoved devali in imeli; jest imam nepokorno dušho v' spazhenim telesu, vender ne skerbm, in se ne pokorim. O s. Shtefan! ki si bil poln gnade, s' ktero si stanoviten bil, in se v' smert dal is ljubesni do Jesusa, spròsi mi gnado tako shiveti, de bo moja dušha tvoj prihod ljubila, in telo zhahtiljivo vstajenje imelo. Spròsi mi serzhno stanovitnost v' dobrim, de se Jesusa in njegovih svetih naukov nikdar ne framujem, in od njih nikoli ne odstopim. O Gospod Jesus! dodéli mi na prošnje svojiga serzhniga vojšhaka, s. Shtefana, pravo pokorsrhino in serzhno stanovitnost, de mi bodo nebesa odperte, kjer te bom hvalil vekomaj. Amen.

IV. dan véliziga serpana.

Sveti Dominik.

Sveti Dominik je bil rojen od bogatih in bogabojezhkih katolfskhkih staršhev na Shpanskim v' letu 1170. Njegova poboshna mati je vse svoje otroke in tudi njega v' boshjim strahu redila, kakor je njih sveto shivljenje prizhevalo. Dominik, she otrok, je nad seboj imel vse snamnja dobre dušhe in sosebne svetošti: je bil framoshljiv, ponishen, pokoren, miren, samotén, in k' vsimu dobrimu perpra-

ven. Staršhi so ga bili veseli, in so Boga hvallili, kateri mu je obilno gnado dal, in profili, de naj ga v' nedolshnosti ohrani. Srozhili so svojiga ljubiga fina Dominika njegovimu strizu, bogabojezhimu in uzhenimu mashniku; per katerim je bil v' poboshnosti uterjen; potlej so ga poslali v' mesto Palenzo, de bi si visokejšhi modrost in uzhenost perdobil. Mladenizh Dominik je bil vsim tovaršham dober sgled: rad se je uzhil, in nedolshno je shivel; sesebno rad je bral in premishljeval s. pismo, slasti pisma s. Pavla apostelna, v' kterih je njegova gorezha dusha obilno pasho nashla. Od svetiga branja, premishljevanja, molitve in ljubeshni je ves vnet bil Bogu shiveti, in sa svelizhanje blishniga skerbeti. De bi svojo dusho v' nedolshnosti in svoje mlado telo v' zhivosti ohranil, je priden bil v' vsih svojih dolshnostih: lenobe se je bal in varoval, pogošto se je postil, veliko let ni vina pil; tudi se je vedno perporozheval prezhisti devizi Marii, in vsiga se je skerbno varoval, kar samore hudo poshelenje drashiti. Pridnost, post, molitev in pomozh Marije ga je do smerti zhistiga in nedolshniga ohranilo. Mladi sosebno naj dobro premishlijo sveto in pridno shivljenje s. mladenzha Dominika; naj se po njem ravnajo, in le tako bodo Bogu s' zhistim in nedolshnim shivljenjem dopadli.

S. Dominik je bil ubogim perferzhno usmiljen. Njegovo usmiljeno serze se je sosebno rasodevalo ob zhasu hude lakote. S'

vso mozhjo je potrebnim pomagal: kar so mu njegovi bogati starši poshiljali, je ubogim dajal; kir je to še premalo bilo, je prodal svoje blago, tudi pošteljo in bukve, in njih zeno ubogim dal. Kar bo sdaj rezhenó, še bolj prizhuje od njegoviga usmiljeniga serza. Eniga dne je shalošna shena k' njemu prishla, in ga profila, de naj ji pomaga reshiti njeniga brata is sushnosti nevernikov. S. Dominiku, kader je to saflishal, se je hotlo serze raspozhati; majhno je pomislil, potlej sheni mило odgovoril: „Ti ne morem dati ne denarja, ne blaga; zhe me pa gospodar tvojiga brata namesti njega v' sushnost vsame, se rad dam v' reshenje tvojiga ljubiga brata.“ Shena, kader je to govorjenje saflishala, je oštermela, se nad njegovo veliko ljubesnijo zhudila, pa ni mogla v' to dovoliti; lepo se mu je sahvalila in shla.

Bogabojezhe shivljenje, usmiljeno serze in visoka uzhenost s. Dominika je njegovimu svetimu shkofu Diegu slo dopadlo; korarstvo mu je dal. Ta zhašt ni bila njegovi ponishnosti shkodljiva, ker je bil v' ponishnosti uterjen; ponishnisthi je shivel, in svesteje Bogu flushil. Njegov shkof je savoljo sosebni opravil na Franzosko, potlej v' Rim shel, in je hotel per sebi imeti s. Dominika, ker se je na njegovo modrost sanesel. Is Rima sta na Franzosko nasaj shla, in oba skerbela sa spreobrenjenje krivoverzov, kterih ni bilo malo v' desheli. Shkof je potlej v' svojo shkofijo shel,

in s. Dominika na Franzoskim puštil, de je krivoverze spreobrazhal. Deshelska oblast si je persadevala krivoverze s' ojštroštjo ukrotiti, in katolshki zerkvi podvrezhi, pa saštonj, ker sila ne spreoberne serza; s. Dominik jih je skušhal spreoberniti le s' prijasnimi nauki. Poln shaloſti je bil savoljo krivoverzov ſlepote, in poln ljubesni do njih duſh; prijasno jim je katolshke reſnize oſnanoval, in Boga s' ſolsami vedno proſil njih spreobernjenja. Tudi je takrat ſloſhil lepo molitev, imenovano roſhenkranz, od ktere je bilo rezhen roſhenkranſko nedeljo. Gorezhe je molil, in vernim gorezho molitvev perporozheval, de bi Boga nagnili ſlepim krivoverzam gnado dati. Bog je uſliſhal njegovo in vernih molitev, in veliko krivoverzov je hitelo v' katolshko zerkev. Ni mogozhe praviti, koliko je s. Dominik v' tim ſvetim delu terpel. Krivoverzi ſo ga ſovraſhili, in ga iſkali umoriti. Zhe ſo ſe eni spreobernili, ſo ga drugi huje ſovraſhili; pa Bog ga je obvaroval. Eniga dne ſo ga neuſmiljeni krivoverzi obdali, in ga hotli umoriti; pa ſerzhno jim je rekel: „Jeſt niſim vreden, ſa vero umreti, ker je to plazhilo popolne pravizhnoſti; zhe mi pa Bog hozhe to miloſt ſkasati, umorite me, kakor ſe vam poljubi.“ Bog ga je ohranil, de bi ſhe doſti dobra delal.

S. Dominik je ſhelel ſveto delo spreobrazhanja krivoverzov uterditi, in bratovſhino miniſtrov poſtaviti, kteri bi ſa ſvelizhanje vſih ſkerbeli. Papeſh Honori III. je v' letu 1216 nje-

govo bratovshino poterdil, ktera je bila zerk-
vi v' veliko pomozh. Bog je svojimu flushab-
niku s. Dominiku dal pred in po smerti velike
zhudeshe delati, med timi je letá. Neki go-
spofk mladenizh, imenovan Napoleon, je po
Rimu jesdaril, s' konja padel, in se ubil. S. Do-
minik je shel prej mashevat; potlej je k' mert-
vimu mladenzhu shel, mu v' imenu Jesusa Kri-
stusa ukasal vstati, in mladenizh je sdrav vstal.
Mladenizh in vsi so Boga hvalili, in s. Domi-
nika visoko sposhtovali. Bog mu je zhas nje-
gove smert dobrotljivo rasodel. Kader je bliso
smerti bil, je poklizal svoje duhovne otroke,
in jim rekel: „Preljubi moji! Boga sahvalim,
ki me je zhistiga do sdaj ohranil. Tudi vi
slo sferbite lepo zhistost ohraniti: sato varuj-
te se ljudi drusiga spola, shivite v' vednim
pokorjenji, in Bogu gorezhe flushite; ubo-
shtvo tudi vam perporozhim, zhistost in ubo-
shtvo vas bošta Bogu in ljudem prijetne storila.“
She vezh lepih naukov jim je dal, potlej mir-
no umerl shesti dan tiga mesza v' letu 1121.

N a u k.

Is njegoviga shivljenja.

S. Dominik je she v' mladosti in tudi po-
tlej Bogu stanovitno flushil. Blagor zhloveku,
kteri se po njem ravna, ker ga veliko plazhi-
lo zhaka. Zhlovek je smiraj slab, pa v' mla-
dosti nar slabji: zhe s' boshjim straham ni fla-

ha natora ukrotena, hudo poshelenje prema-
ga in premaguje, ponavljani grehi napravijo
hude navade, hude navade f' slabo natoro
sdrushene je silno teshko opustiti. O ljubi
moj! pervadi se v' mladosti jarma Jesufoviga:
bodi rad samotni, moli in premishljuj, bodi
pred Bogom in ljudmi sramoshljiv, nikoli ne
bodi nevarniga ali slabiga radoveden, vedno
pomni poslednje rezhi, in dobro ti bo. Zhe
se jarma Jesufovih sapoved v' mladosti pervadi-
sh, ti bo zhedalje loshej, Bogu bosh veselo
slushil, in lahko bosh svelizhan. Mlad zhlo-
vek, poln strahu boshjiga, je veselje bogabo-
jezhnih, je tovarsh angelov, in prijatel Nar-
vishiga. De si nedolshen, dokler si hudiga ne-
veden, je majhna hvala; de si nedolshen, zhe
si ravno nevarno skushan, to je velike hvale
in plazhila vredno. „*Zhisto in nedolshno shi-
vi v' mladosti, in bosh do swih las modrost
nashel.*“ Sirah 6, 18.

S. Dominik je bil perpravljen se v' sush-
nost dati, de bi reshil svojiga blishniga. To
njegovo usmiljenje je res veliko, pa gorezhi
ljubesni je vse mogozhe. Uzhi se od njega do
svojih potrebnih bratov in sester usmiljen biti;
pomagaj jim v' telesnih in veliko raji v' dush-
nih potrebah is ljubesni do Boga. Premisli,
kako velika bi tvoja hudobija bila, ako bi bli-
shnimu v' pekel pomagal. Ni sadoosti, de mu
v' pekel ne pomagash, v' nebesa mu moresh
pomagati. Tudi moresh svojimu blishnimu v'
telesnih potrebah usmiljen biti, kolikor ti je

mozh: zhe mu nisi usmiljen, greshtish; veliko huje greshtish, zhe si mu krivizhen, ne poplazahtish dolgov; zhe svesto in ob zhasu delavzam ne dasth saflushka. S. Janes pravi: „*Moremo sa brate svoje shivljenje dati.*“ I. Jan. 3, 16. Kako bosth isgovarjan, zhe blishniga pohujshasth, zhe si mu neusmiljen ali krivizhen?

S. Dominik je is gorezhe ljubeshni do Boga ognjeno skerbel sa spreoburnjenje krivoverzov in drusih greshtnikov. Deshtelski oblathniki so krivoverze s' filo morali se katolshki veri podvrezhi, pa fila ne preprizha zhlovekoviga serza; fila rasdrashi ali hinavskiga stori zhloveka, ne spreoberne ga pa ne: le ljubeshnjivi nauki segajo v' serza, in gorezha molitev s' svetim shivljenjem sdrushena sprosi od Boga milost. Tudi ti si resnizhno persadevaj sa svelizhanje svojih bratov in sester, pa tvoja gorezhost naj bo rasvetljena, usmiljena, ljubeshnjiva in pravizhna. Kader je tvoj blishni v' smoti, preprizhaj ga, in preuzhi s' vso krotkostjo. Zhe ga shalisth, ne bo tvojih naukov poslushtal; bo le skerbel se ti vstavljati, in tudi s' ozhitanjem te oframotiti. Zhe hozhesth per greshtnikih kaj dobriga opraviti; bodi svetiga shivljenja, imej in kashi usmiljenje, tudi se varuj vse lakomnosti, in pomagaj jim v' telesnih potrebah: s' tim bosth njih serze v' last dobil in gospodaril. Sveto shivi, bodi usmiljen, ljubeshnjiv, moder, serzhen, in tako bosth svojiga blishniga spreoburnil, ker bo Bog tvoje dela poshegnal. Delaj, kar s.

Payel svojimu ljubimu Timoteju pishe: „*Pre-
prizhuj, prosi, svari s' vsm poterpljenjem
in ukam.*“ II. Tim. 4, 2.

M o l i t e v.

O Bog! ako premislím sveto shívljenje, veliko ljubesen in ognjeno skerb tvojíga slušabnika, s. Dominika; lahko sposnam svojo slabost, mlazhnost in lenobo. Oh, kakofhna je moja mladost bila! Strah me je smisliti, kako mnogo in hudo sim te rasshalil. Tebi sim bil nesvest, sebi in drugim neusmiljen; nisim sa tvojo zhašt skerb, sa svoje in blishniga svelizhanje mi ni bilo mar. Zhe sim blishniga svaril, sim ga savoljo sebe; zhe sim skerb ga poboljšhati, sim le sato, de bi mi njegove slabosti nadleshne ali shkodljive ne bile. O usmiljeni Gospod! napolni me s' gorezho ljubesnijo, de bom hudo poshelenje premagoval, in tudi blishnimu v' nebesa pomagal, slasti tistim, ktere sim pohujshal. O s. Dominik! ki si od Boga nad terdovratnimi krivo-
verzi in drusimi greshniki milost sprosil, sprosi jo tudi meni, de po tvojim sgledu Bogu shivim, in v' njegovi ljubesni umerjem. Amen.

V. dan véliziga serpana.

Deviza Marija Sneshniza.

Ob zhasu Liberja, kateri je bil papesh od leta 352 do 366, sta bila v' Rimu dva shlahtna in bogata zhloveka, Janes in njegova shena. Oba sta bila bogabojezha in usmiljena do ubogih. Ta dva boshja flushabnika sta bila polna vsih kershanfskih dobrih del, in sta v' miru shivela; pa ni jima bilo saroda. Podvergla sta se volji neskonzhno modriga Boga, kateri dela, kar hozhe, pa vselej pravizhno in usmiljeno. Silno bogata sta bila, in sklenila sta svoje veliko premoshenje Bogu in Marii v' zhasht oberniti. Marijo, prezhisto devizo, sta vedno profila, de naj jima rasodene, kako bi svoje bogastvo obernila, de bi bilo Bogu in njej vshezh. Njune stanovitne molitve so bile uslishane; f' zhudeshem jima je Bog svoje dopadenje rasodel. Ravno ta dan, petiga véliziga serpana, je sneg padel na grizhik Ekskvilin; Marija se je tisto nozh papeshu Liberju in bogabojezhimu Janesu perkasala, tudi sapovedala, Bogu in njej v' zhasht zerkev sosidati na grizhku, kjer je ponozhi sneg sapadel. Sneg je toliko shiroko sapadel, kolikor je imela zerkev prostorna biti. Vsak je mogel sposnati, de je to zhudesh, ker je sneg sapadel ob zhasu nar huji vrozhine, kar v' Rimu tudi po

simi ni navadno. Janes je k' papeshu Liberju bersh shel, in mu prejeta rasodenje povedal. Papesh, kterimu je tudi Marija to rasodela, je v' drushbi veliko duhovnov in vernih na grizhik shel, odkasal prostor po shirjavi snegá, in zerkev Marije devize je bila s' sosebnim pridam hitro dodelana. s' premoshenjem bogabojezhiga Janesa in njegove poboshne gospe. Visoko uzheni kardinal Baroni pishe, de se je to godilo v' letu 353. Ta zerkev je bila posneje od vezh papeshov popravljená, in tudi prena-rejena, in je filno prostorna in lepa; sdaj se imenuje *velika zerkev Marije devize*.

N a u k.

Marija nas ljubi, kako ji dopasti?

Bogabojezhi Janes in njegova poboshna shena sta vidila, de je Marija mati zhiste in velike ljubeshni; pa she bolj sta potlej sposnala njeno neisrezhenó usmiljenje. Ref, Marija nas ljubi s' stanovitno in nepremagljivo ljubeshnijo. S. Avgushtin pravi: Marija je nasha nar bolji in nar skerbnishi mati. Njena ljubeshen do nas ima vse lastnosti, je mozha, stanovitna in zhistá. Njena ljubeshen do nas ne peshá, ako ravno smo nevredni; je stanovitna, zhe smo ravno greshniki; je zhistá, ker le sa nashe svelizhanje skerbi. Katolska zerkev to uzhi, in Marii pravi mati ljubeshnjiva, deviza usmiljena, perbeshalishé greshnikov, troshtar-

za revnih, pomozh vseh kristjanov. Ni mogozhe praviti, tudi ne vediti, koliko ljudem in kterim je Marija pomagala. Ona, ljubesniva mati vernih kristjanov in mogozhna pomozhniza, veliko samore per Bogu, kteriga je sosebna priatliza. Ona ne more gnade dati, pa samore gnado sprofiti, in jo sprosi ker ima Bog nad njo veliko dopadenje.

Vse to je resnizhno, pa varuj se smote ali lashnjiviga upanja. Kteri koli v' Jesusa verujejo, tudi Marijo zhasťe. Pa vsi niso pravi flushabniki Jesufovi, desiravno va-nj verujejo; tudi niso vsi pravi flushabniki Marije, desiravno menijo, de jo zhasťe. Krivoverzi so slepi, ko sametujejo in sanizhujejo pomozh svetnikov; pa tudi terdovratni greshniki, zhe so tudi v' pravi veri, so slepi, ker menijo s' svetnikov pomozhjo v' nebesa priti, de si ravno svoje hudo saflushenje predersno mno-shijo s' greschno terdovratnostjo v' vseh hudobijah. O kristjan! kako samoresch Marii dopasti, zhe Jesusa sanizhujesh? Ne upaj le v' unanje zheschenje ali zhasť, ki jo Marii skasujesh; upaj pa v' njeno pomozh, in perporozhuj se ji, de bosh po njej gnado prave pokore dosegel, in Bogu flushil. Kdor pravi, de je Marijo zhasťiti prasna rezh, nima sdra-ve vere; pa tudi je v' veri malo poduzhen, kdor meni le s' unanjo zhasťjo do Marije v' nebesa priti.

Po sgledu Marije shivi, in bosh Bogu in ujej dopadel. Zhe si velik greschnik, ne obu-

paj sato, ako si pokore sheljen, ker je ona prebeshalishe gresnikov. Ti ne moresh tako sveto shiveti, kakor je Marija shivela, pa persadevaj si vsaj resnizhno: zhe nè, lashnjivo zhastrish Marijo. Prava poboshnost do Marije je velika pomozh k' svelizhanju, ker ta isvira is shive vere in is gorezhe ljubeshni do Boga; pa meniti, de zhlovek Bogu in Marii s' samo unanjo flushbo dopade, je neumno in nevarno. Bogabojezhni Janes in njegova poboshna shena nista bila le sato Bogu in Marii vshezh, ker sta veliko zerkev sosidala s' svojim premoshenjem; to je bilo sizer dobro, pa she bolje je bilo, de sta po sgledu Marije po vseh sapovedih shivela. Moja dolshnost je skerbeti sa zhastr boshjo in sa povishanje prave zhastr do Marije; pa moja dolshnost je tudi te obvarovati lashnjive bogabojezhnosti.

Varuj se farisejskiga dahá. Farisejski duh je: po svojih sheljah shiveti, in unanje dobre dela opravljati. To ne more ne Bogu, ne Marii dopasti; pokorsbina vse dushe, in slasti serzhno premagovanje svojiga spazheniga poshelenja, je na potrebnishi. Nobeden ni Mariin flushabnik, zhe ni flushabnik boshji; nobeden ni flushabnik boshji, zhe po sapovedih boshjih ne shivi; nobeden po sapovedih ne shivi, zhe svoje dushe in svojiga telefa Bogu popolnoma ne podvershe. Porezhesh: „Ti nauki so ojstri.“ Res, so ojstri, pa resnizhni. Ako bi te uzhil: „Bogu flushish in mu dopadesh s' nerodovitno vero, Marijo sadoshi zha-

sih f' samo ustno hvalo, Marija te bo sveli-
zhala, zhe se tudi ne spokorish;“ bi bilo
to lašnjo, in bi ne mogel verjeti. Tedaj
Bogu is vse dushe flushi, zhahti prezhisto
devizo in mater boshjo Marijo f' svetim shiv-
ljenjem, perporozhuj se ji vedno, de bosh
obilnihi gnade od Boga po Jesusu Kristusu
dobival; le tako upaj, de Bogu in Marii do-
padesh.

M o l i t e v.

O prezhistá deviza, velika boshja prija-
tiza, prezhudna mati boshja in mogozhna po-
mozhniza Marija! blagor jim, kateri te resni-
zhno zhahté: kdor tebe prav zhahti, Bogu slu-
shi; kdor Bogu flushi, tebe zhahti. Jest, spo-
znam svojo nevrednost, nisim bil tvoj sveši
flushabnik, ker sim Jesusa, tvojiga ljubiga
Sina, velikokrat hudobno rasshalil. Kako sim
mogel tebe zhahtiti, ko sim Jesusa v' svojim
serzu vnovizh krishal? Sdaj mi je shal vse to;
k' tebi, o usmiljena mati! perbeshim, bodi
moje perbeshálishe, ker si vsih gresnikov,
ki pokore shelé, mogozhna pomozhniza. O pre-
ljuba gospá! usmili se me nevredniga gres-
nika, spròsi mi po Jesusu Kristusu gnado pra-
ve pokore, perporozhuj me njegovi neskon-
zhni milosti, de savershen ne bodem. Shelim,
in si bom slo persadeval Jesusu in tebi f' pra-
vo pókoro in f' svetim shivljenjem dopasti.
Blagor mi, zhe Jesusa, tvojiga ljubiga Sina,

in tebe, o mogozhna pomozhniza Marija! v svojim serzu nosim, in obéma dopadljivo shivim. Ref, blagor mi bo, ker mi bošh ti frezhno smert sprofila, in Jesuf me bo prijasno sprejel. Amen.

VI. dan véliziga serpana.

Spremenjenje Jesusovo na gori.

Ta dan obhaja zerkev spomin zhudniga spre-
menjenja Jesusoviga na gori, od kteriga s. Matevsh pishe v' 17. s. Marka v' 9. in s. Luka v' 9. postavi. Spremenjenje Jesusovo je bilo v' drusim letu njegoviga osnanovanja s. evagelja. Po Galileji je takrat hodil, in prishel v' kraje mesta Zesareje Filipa. Vstavil se je, in vprashal svoje uzhenze rekozh: „Kaj pravijo ljudjé od mene, kdo de sim?“ Uzhenzi so mu odgovorili: „Eni pravijo, de si Janes kerstnik; eni, de si Elija; drugi, de si Jeremija ali kak drug prerok.“ Jesuf jim je rekel: „Kaj pa vi pravite, kdo sim?“ Peter je v' imenu vsih odgovoril: „Ti si Kristuf, Sin shiviga Boga.“ Jesuf je Petru djal: „Srezhen si ti, Jonov sin, sakaj meso in kri ti tiga nista rasodela, ampak moj Ozhe nebeshki.“ Sraven tiga mu je obljubil ga visoko povsdigniti, kar je tudi storil. Potlej je svojim uzhenzam pravil od svo-

jiga prihodniga terpljenja v' Jerusalemu, in perštavil: „Resnizhno vam povém; nekaj vaf bo pred smertjo mojo zhašt vidilo.“ Tako jim je govoril od svojiga spreobrnjenja na gori; tode oni niso vedili, kaj pravi.

Osem dni potlej je Jesus Petra, Jakopa in Janesa, njegoviga brata, seboj vsel na visoko goro; ondi je dolgo molil, in v' molitvi se spremenil pred njimi. Trije uzhenzi so bili dremotni; pa Jesufova svetloba jih je obsvetila, so se sbudili, so vsiga drugazhniga vidili, in ostermeli. Njegov obras se je svetil ko sonze, in njegove oblazhila so bele bile ko sneg. Uzhenzi so se slo zhudili nad Jesufovím naglim spremenjenjem. She bolj so se zhudili, ko sta dva zhaštíljiva mosha, Mojses in Elija, k' Jesusu prishla, in s' njim govorila. Peter, desiravno v' sferbi, je djal Jesusu: „Gospod! tukaj nam je dobro biti: ako hozhesf, naredimo tukaj tri shtore, tebi eniga, Mojsesu eniga, in Elijatu eniga.“ Tako je profil, de bi smiraj na gori bil, in Jesufovo zhašt vshival. Dokler je Peter govoril, je svitel oblak Jesusa in uzhenze obsénzhil, in is oblaka so saflifhali glas nebesfhkiga Ozheta: „Letá je moj ljubi Sin, nad kterim imam dobro dopadenje; njega poslusfajte.“ Uzhenzi, she prej v' sferbi, kader jih je svitli oblak obsénzhil, in so glas is oblaka slifhali, so se filno prestrafhili, in na tla padli. Jesus se jih je dotaknil, in jim rekel: „Vstanite, in nikar se ne bojte.“ Uzhenzi so vstali, in ko okoli sebe po-

gledajo, le Jesufa samiga vidiijo. Jesuf je s' svojimi uzhenzi s' gore shel, in gredo zh jim rekel: „Nikomur tiga ne pravite, dokler od smerti ne vstanem.“

N a u k.

Is tih skrivnost.

Jesuf je smed drusih uzhenzov tri odbral, Petra, Jakopa in Janesa, njegoviga brata; te je peljal na goro, in se spremenil pred njimi, ker so mu ti nar bolj vshezh bili. Ti trije so ga memo vsih drusih ljubili, sato jih je s' svojo gnado te sosebne svoje ljubesni vredne storil. Zhlovek is svoje mozhi ne samore Bogu nizh dopadljiviga storiti: on is sebe nima nizh dobriga; le kar je od Boga v' njem, to Bogu dopade. Kdo samore Boga ljubiti, in mu slushiti, zhe ga Bog poprej ne ljubi, in mu is nesaflushene milosti gnade ne da? S. Janes pravi: „*Ljubimo mi Boga, ker je Bog nas poprej ljubil.*“ I. Jan. 4, 19. Boshji pokliz je pred vsimi dobrimi deli; posvezbenje je is gnade in dobrih del, pa le gnada je sazhetik in konez vsiga dobriga. Zhlovek je fizer Bogu prostovoljno pokoren, in v' tim je njegovo saflushenje; pa njegova prosta volja je le od gnade nagnjena, ktere nobeden ne samore saflushiti. O kristjan! bodi v' pravih strahu: kader ti Bog usmiljeno pomaga, bodi pokoren, hvaleshen in stanoviten,

zhe si mu pa s' njegovo gnado svest, in vse njegove sapovedi dopolnuješh, bodi smiraj ponishen, in boj se, de gnade ne sgubishh.

Jesuf je tri odbrane uzhenze peljal na visoko goro. Ta je bila Tabor, kakor s. Hieronim pravi; visoka gora je bila, na verhu pa majhna dolina, kjer so dishezhe séli rastle. Gora Tabor je tudi bila imenovana Itaburim, in od s. Petra svéta gora. Tudi na gori Horebu je Mojseš nekđaj zhudno perkasen vidil gorezhiga germa, kader je bil od Boga poslan v' Egipt svojih bratov is sushnosti reshit. Na visoko in samotno goro Tabor je Jesuf s' svojimi uzhenzi shel, ker je hotel od shuma svetá odlozhen moliti, in nas uzhit, de nam v' samoti Bog nar raji k' serzu govori. (Osej. 2, 14.

Jesuf se je na gori spremenil, to je, svojim uzhenzam nekaj svoje boshje zhashti rasedel; le nekaj svoje zhashti jim je rasedel, ker bi vse zhashti boshje natore ne bili prestati samogli. Jesuf bi bil smiraj tak ko na gori, ako bi s' vednim zhudesham ne bil s' zhloveshko natoro svoje boshje natore perkril. Hotel je v' zhlovekovi podobi med ljudmi skrit biti, de bi njih vera obilnishi plazhilo saflushila. Hotel se je pa svojim uzhenzam rasedeti, de bi se nad njegovim terpljenjem ne pohujshali, v' veri se uterdili, in serzhno terpehi is upanja obljubljeniga plazhila. To je tudi nam potrebno premishljevati, in smiraj pomniti, de ne peshamo, de po Jesusu shi-

vimo, in v' njegovo zhašt pridemo. O kristjan! premišljuj nebesško kraljestvo, kjer bošh v' boshji zhašti neisrezhen in vekomaj vesel, zhe si tukaj enak podobi Jesusu. Vedno hvali Boga, kateri te je po Jesusu Kristusu v' svojo zhašt namenil, in sveto shivi, de vanjo pridešh.

Jesuf je k' sebi poklizal Mojsefa in Elijata, ktera sta prifhla, ga molila, in s' njim govorila. Mojsef, po katerim je Bog staro savezo osnanil, in Elija, velik prerok, sta Jesusu prizhevala, de je odrefhenik vsiga svetá. Stara saveza je le Jesusa in zhašt njegove zerkve osnanovala; sato sta Mojsef in Elija s' Jesusam govorila od njega milosti, smerti in odrefhenja vsiga zhloveshtva. Luk. 9, 31. Jesuf ima prizhevanje od postave in prerokov, de je Sin boshji in odrefhenik svetá; to je bilo vprizho uzhenzov, de bi to potrebno resnizo po vsm svetu rasosnanovali. Hvalimo usmiljeniga Boga, kateri nam je dal Jesusa sposnati, in nas je v' tej veri s' svojo gnado uterdil.

Peter je shelel na gori Taboru smiraj prebivati, in ondi Jesufovo zhašt vshivati. Skerbel je Jesusu, Mojsefu in Elijatu shotore napraviti, on pa bi pod milim nebam bil vesel; tode ni vedil, kaj govori. Peter in drugi uzhenzi so sheleli pred terpljenjem veliko plazhilo vshivati; pa Jesuf jim je svojo zhašt rasodel jih v' terpljenji serzhne storiti, in le potlej bi bili v' nebesško zhašt shli. Zhlo-

vekova natora je vselej taka, le po veselji hrepeni, terpljenja se boji; pa bres terpljenja ni mogozhe v' nebesa priti. Peter je vsaj zhi-stiga veselja iskal, vender je nespametno govoril; veliko bolj so nespametni, kateri v' greslnih veseljih shivé, in upajo v' nebesa priti. Jesus je prej terpel, in le potlej v' svojo zhasť shel; po njegovim sglêdu moremo mi terpeti, in le tako upamo v' njegovo zhasť iti. I. Petr. 2, 21.

Ko so uzhenzi svitli oblak vidili, in glas is oblaka slishali, so se filno prestrahili. Takrat sta Mojseš in Elija she bila odsšla, de bi se prestraheni uzhenzi ne motili, in ne menili, de je nebeski Ozhe komu drusimu rekkel: „Ta je moj ljubi Sin, nad kterim imam dobro dopadenje; njega poslušajte.“ Res, le Jesus je Sin boshji; Mojseš, Elija in drugi svetniki so flushabniki boshji. To terdno veruj, pa tudi premisli, zhe sapoved nebeskiga Ozheta dopolnuješ, ki ti sapové Jesusa poslušati. Zhe náuke Jesusove s' popolno pokorsrhino zhasťish, zhe svoje shivljenje po njegovih naukih v' vsm ravnash, ga poslušash; zhe nè, ga sanizhujesh in bosh savshen. Jesus je svojim uzhenzam sapovedal od njegoviga zhudniga spremenjenja ne govoriti, preden od smerti ne vstane, ker so uzhenzi she premalo bili rasvetljeni, in drugi neperpravljeni od te skrivnosti slishati. Apostelni so potlej to osnаноvali, in verovali so, kterim je Bog gnado vere dal. O kri-

Ajan! premislihluj te skrivnosti, sakaj so bile,
in mòli :

M o l i t e v.

O Jesuf! terdno vérujem, de si ti Sin
boshji, uzhenik vsih, odreshenik svetá in Go-
spod vsih stvarí; sposnati pa tudi morem po-
nishno, de sim te premalo poslušhal, in po
tvojih sapovedih neskerbno shivel, desiravno
mi je nebesški Ozhe to sapovedal. Ti si ne-
kaj zhašti svoje boshje nature rasodel, uzhen-
zam in drusim dopovedati, kako veliko pla-
zhilo jim je namenjejo, kateri te poslušajo;
pa kako malo skerbm v' tvojo zhašt priti! O
ljubesnjivi Gospod! daj mi s' svojo gnado ve-
selje do nebesškiga kraljestva, de si vse dni
svojiga shivljenja slo persadevam va-nj priti.
Vem, okó ni vidilo, uhó ni slishalo, in serze
ne sapopade zhistih, zhesnatornih in vezhnih
dobrot tvojiga kraljestva; vender daj mi mo-
zhne shelje po njem, de vedno k' tebi sdi-
hjem, vse greskne sladnosti sovrashim, svoje
misli smiraj imam v' nebesih, in si slo persa-
devam va-nje priti. Zhe to gnado od tvoje
milosti sadobim, bom ko Peter na gori Tabo-
ru, rekel: Tukaj mi je dobro biti! tukaj bom
frezhen vekomaj! Amen.

VII. dan véliziga serpana.

Sveti Donat škof in marternik.

Od shivljenja in smerti s. Donata visoko u-
 zheni kardinal Baroni tako pishe. Sploh mi-
 sel je, de je bil Rimljan; resnizhno vsaj se
 vé, de je bil v' Rimu med zerkvenimi flushab-
 niki pod pokorshino bogabojezhiga duhovna
 Epigmenja, kterimu so ga bili njegovi dobri
 starshi srozhili. V' letu 303 pod zesarstvom
 Dioklezijana in Maksimijana je neusmiljeno
 preganjanje soper zerkev boshjo vstalo. Nje-
 govi sveti starshi in njegov duhovni ozhe, s.
 Epigmeni, so bili savoljo vere umorjeni. Do-
 nat je is Rima sbéshal, ker se is ponishnosti
 ni v' svojo mozh sanesel, in je shel v' Tosk-
 kano na hribe bliso mesta Areza. Sapustil je
 deshelo, mesto, shlahto in premoshenje, svojo
 vero in shivljenje perhraniti. V' Toshkanskih
 hribih je bogabojezhiga pushavnika Hilarina
 nashel, in ga angela varha imel; v' molitvi,
 v' delu, v' pokorjenji, v' vsih mogozhnih do-
 brih delih je per njem shivel. Hitro je dose-
 gel popolnoma pravizhnost, kolikor je zhloveku
 mogozhe, in Bog mu je dal dosti zhudeshev
 delati. Desiravno je katolska zerkev pod ze-
 sarjem Konshtantinam dosegla mir; vender s.
 Donat ni hotel v' Rim iti, raji je v' samoti
 shivel. S. Satir, škof v' mestu Arezu, je sve-

čil njegovo sosebno svetost, ga med zerkveno flushabnike vsel, in tudi kmalo maslnika shegnal, de bi s' sgledam, s' nauki in f' svetimi sakramenti ljudi posvezheval. V' letu 346 je f. Satir umerl, in vsi so njega isvolili svojiga fhkofa. Ker se ni mogel te teshke flushbe ubraniti, se je vdal, in shel v' Rim k' pape-shu f. Julju, od njega fhkofov shegen prejet. Potlej je shel v' Arezo nasaj. Vsi kristjani so ga veselo ko angela boshjiga sprejeli; pa terdovratni neverniki, katerih v' mestu ni malo bilo, so ga zhertili, ker so vedili, de slo sovrashi njih bogove. S. Gregori papesk pishe, de je f. Donat v' mestu veliko zhudeshev storil, in s' njimi veliko nevernikov spreobernil. Se ne more na tanko vediti, koliko je ta sve-ti fhkof dobriga storil; vé se pa lahko, de je, ves vnet sa zhasht boshjo, neisrezheno sker-bel pravizhne pravizhnishki delati, in greslhni-ke, slasti nevernike spreoberniti.

Zhes vezh let je Juljan, kateri je pravo vero sapustil, zesar postal. Ta hudobnik je katolshko vero sovrashil, kristjane preganjal, in slo skerbel sa zhasht lashnjivih bogov; tudi je v' kerfhanške mesta serdite nevernike poshljal oblastnike, de bi sveto vero pokonzhal. V' letu 362 je neverni oblastnik Kvadracijan v' mesto Arezo prishel, in sapovedal f. fhkofa Donata pred se perpeljati. Ko ga je pred se-boj vidil, mu je serdito rekel: „Sakaj ti s' sa-peljivimi nauki odvrazhujesh ljudi od flushbe mogozhnih bogov, ktere vse Rimsko zesarstvo

in nafhi zefarji molijo? Tudi ti jih moli; zhe nê, bosh shiv foshgan.“ S. fhkof je sodniku serzhno odgovoril: „Sanizhujem tvoje bogove, de Bogu svest ostanem; velika frezha mi bo terpeti, in kri prelitu is ljubesni do svojiga Boga.“ Oblastnik je svojim flushabnikom ukasal ga po ustih tlezhi, de bi vezh tako ne govoril. S. Donat je usta vse kervave imel; vendar je Jesufa hvalil, in bogove sanizheval. Sodnik ga ni mogel vezh poslušhati, v' jezho ga je sapovedal vrezhi. Verni, kterih je bilo dosti v' mestu, so svojiga svetiga fhkosa obiskovali, in mu stregli. Desiravno je bil v' jezhi uklenjen, se vender ni nizeh bal; Jesufa je osnenoval, in v' njegovim imenu velike zhudeshe delal. Neverni sodnik se je punta bal! torej je ponozhi eniga svojih flushabnikov v' jezho poslal, svetimu fhkosu napovedat, de naj ali malike moli, ali pa bo umorjen. Odgovoril mu je: „Rad umerjem sa Jesufa, ker je tudi on sa me rad umerl na krishi.“ Flushabnik ga je sato s' mezhem umoril. Njegova sveta smert je bila ravno ta dan v' letu 362. Neverni oblastnik, de bi kristjani ne pokopali, in ne zhasili njegoviga svetiga trupla, je sapovedal she pred dnevam ga zhes osidje med skalovje vrezhi; pa verni so ga nafhli, in zhasito pokopali sunaj mesta per zerkvi Marije devize sraven trupla poprejshnjiga fhkosa f. Satira. Tudi po smerti so se po njem veliki zhudeshi godili; savoljo tih so ga veni visoko zhasili, in se mu gorezhe perporozhevali.

N a u k.

Katolshka vera je dobrim prijetna, hudobnim grenka.

Sveti Donat je mirno in veselo shivel v' sveti katolshki veri; tudi je rad terpel in umerl sa njo, ker je vedil, de je samo ta sveta in svelizhavna. Vsi bogabojezhi kristjani shivé radi po sveti veri, in Bogu veselo flushijo v' upanji obljubljeniga vezhniga plazhila. Ref je, kar s. Pavel pishe: „*Pravizhni is vere shiví.*“ Hebr. 10, 38. Katolshka vera je slabim grenka in soperna, ker jim prepoveduje, kar njih hudo poshelenje sheli. Sato se hudobni vsdigujejo soper sveto vero in njene sapovedi, ker je njih spazhenosti jarm vere prete-shak. Neverniki so kristjanam ozhitali: „Sakaj ojstrimu Bogu flushite, kateri vam veselje pre-poveduje? Bodite nashe vere, in bodite veseli s' nami.“ Verni so jim djali: „Vi ste sdaj ve-seli, potlej boste terpeli vekomaj; mi smo sdaj shalofni, potlej bomo veseli vekomaj.“ Oni so govorili in shiveli po s. evangelji, pa spa-zhena natora nozhe tiga flishati. Sato je sa-pisano: „*Prostoren je pot, kateri pelje v' po-gubljenje, in veliko jih je, kateri po njem ho-dijo.*“ Mat. 7, 13.

O kristjan! premisli, kako ljubesnjiva je sveta katolshka vera, v' kateri po sosebni mi-losti boshji shivish. Da ti zhesnatorno svetlo-bo praviga Boga sposnati, uzhi te mu dopa-

sti, in pomaga ti v' nebefa priti, de ga bošh vekomaj vshival. Vera te uzhi, de je vfiga-mogozhni Bog usmiljen ozhe svojih stvari, de jim rad pomaga, in vse v' njih vezhno frezho obrazhuje. Uzhi te, de je Bog pravizhen, in tvoje nar manji dobre dela, zhe so is ljubeshni do njega storjene, plazhuje. Zhe ga molish, se hudiga varujesh, nadloge voljno terpih, si blishnimu usmiljen, in drugo dobro delash, ne more to bres plazhila ostati. S. Janes pri-zhuje: *To govori Gospod: Glej, pridem bersh, in moje plazhilo je s' meno; de vsa-kimu plazham po njegovih delih.*“ Skr. ras-od. 22, 12. Premisli tudi neisrezhene do-brote, ktere v' katolshki veri imash in vshi-vasih, svete sakramente, zhiste nauke in veli-ko drusiga. Glej Jesusa Kristusa is ljubeshni do tebe krishaniga! Kar je on saflushil, je tvoje; in verhi tiga ti daje sebe v' sakramen-tu s. reshnjiga telefa, de mu poln mozhi in veselja gorezbe flushish. Ljubeshnjivo ti po-maga stanovitnimu ostati; zhe pa greshish, ti pomaga svoje grehe sposnati, jih opustiti, in ti deli odpushenje, ako jih obshalujesh. Ker si slab, ti pomaga s' svojo gnado, ti svéti s' svojim sgledam, ti je dal angele varhe in svet-nike v' pomozh, de prideh v' nebeshko kra-ljestvo. Si moreh kaj boljga misliti, ko je to?

Porezheh: „Vender je teshko v' katol-shki veri shiveti, ker je natora slaba, sovrash-nikov dosti, in sapoved veliko.“ Ti odgovo-

rim: Ref je to, pa glej, de si téshe ne ismish-
ljujesh v' sapovedih svojo nepokorshino isgo-
varjati, in de ne povishujesh svoje slabosti se
v' hude ni nedolshniga delati. Slab si, in sam
ne samoresh po sapovedih shiveti; pa usmilje-
ni Bog ti pomaga s' svojo gnado savoljo Jesu-
sa, s' njo pa vse samoresh. Zhe se ravno mo-
resh vojskovati in terpeti, je vse to le malo
memo veliziga plazhila, ki ga bosh v' nebesih
prejel, in vshival vekomaj. Glej svete marter-
nike Jesufove, kaj in koliko so terpeli, in fra-
muj se svojo slabost isgovarjati. Bodi vesel v'
terpljenji, in ostani svest Bogu, in s' Davidam
rezi: „*Bom nasiten, kader se bo tvoja zhasht
perkasala.*“ Pf. 16, 15. Tudi: „*Pravizhni
bodo nasiteni od obilnosti tvojiga prebiva-
lisha, in ti, o Bog, jih bosh s' potokam
veselja napajal.*“ Pf. 35, 9.

Ako si lushnik svojiga gerdiga posheljenja,
ti je sveta vera grenka in soperna. Hvaliti bi
mogel Boga neprenehama, ki ti je s' rasode-
to vero pomagal, bres ktere ni svelizhanja;
pa godernjash soper njene sapovedi, katerih
dopolnjenje ti nebesa saflushi? Tertulijan je
nevernikam pravizhno ozhital: „*Vi sovrashite
katolshko vero, ker rasujsdano shivite, in ho-
zhet shiveti.*“ Ref, sveta vera ne more biti
hudobnim vshezh, ker sapoveduje svoje fla-
be pozhutke krishati, in jih premagovati. Ras-
ujsdani kristjani bi radi dosegli, kar pravizh-
nost saflushi; pa pregrenko se jim sdi po sve-
ti veri pravizhno shiveti. Ti jim ne bodi enak;

ljubi, kar ti vera sapoveduje; sovrashi, kar ti vera prepoveduje; hodi hvaleshen sa rasedete resnize; vedno pròsi gnado v' sveti veri sveto shiveti in umreti, de prejmesih, kar je Bog svojim svestim flushabnikom obljubil.

M o l i t e v.

O Jesuf! resnizhno si ti govoril, in svojo zerkev ali vero shenitnini permeril; kakor na obilni shenitnini so tvoji dobri flushabniki v' katolshki zerkvi s' vsim dobrim nasiteni. Na shenitnini mogozhniga kralja je vfiga dobriga telefniga obilno, v' tvoji sveti veri je obilnost vsih dushnih dobrot: pa bojim se, de sim per tej zhesnatorni shenitnini bres svatovskiga oblazhila, bres ljubesni, in bres ljubesni je vera prasna, in upanje predersno. O Gospod! sposnam svojo lenobo in hudobijo: malopridno sim v' sveti veri shivel, sim sanizheval tvoje dobrote; pa shelim se poboljshati, in tebi svesto shiveti. Odpusti mi vse grehe, in daj mi gnado po vsih sapovedih se ravnati, de te v' nebesih vshivam vekomaj. O Sveti Donat! hodi ti moj pomozhnik per Bogu po Jesufu Kristusu, in spròsi mi obilno gnado, s' ktero premagujem hudo, delam dobro, de se od Boga nikdar ne lozhim. Amen.

VIII. dan veliziga ferpana.

Sveti Ormisda marternik.

Sveti Ormisda je bil rojen v' Persii okoli leta 370, kakor uzheni shkof Teodoret pishe. V' Persii je bilo veliko kristjanov, ktere je kralj Sapor neusmiljeno preganjal. V' sazhetku kraljevanja njegoviga nastopnika Isdegerda so bili v' miru pusheni; pa v' letu 420 se je preganjanje soper zerkev boshjo ponovilo, in verni so bili strashno skufhani, ali s' pomozhjo mogozhne gnade boshje jih je veliko sa vero serzhno umerlo. Med timi je s. Ormisda bil, kteriga je danš hvalni spomin v' zerkvi. Bil je slovezh savoljo veliziga premoshenja in visokih flusheb, pa veliko bolj savoljo zhiste vere in svetiga shivljenja. To je hvale vredno, uno nizh ne pomaga. Kralj je svedil, de je on kristjan, se je rasferdil, ga pred se poklizal, in mu ojstro rekel: „Ormisda, bersh se Kristusu odpovej, in moli sonze.“ Krotko in modro, pa tudi serzhno je kralju odgovoril: „Ni dobro ne tebi, ne tvojimu kraljestvu, de se tisti, kteri Boga stvarnika nebes in semlje molijo, is slabosti mu odpovedó; kdor ni Bogu svest, kako bo tebi? Kdor se Boga ne boji, se tudi tebe nè, ki si, desiravno mogozhen kralj, vender le zhlovek. Kdor je tebi nesvest, je smerti vreden; she huji shtrafnige je vreden,

kdor Boga sapuſti.“ Kralj ni hotel premisliti, kako veliko modroſt ſapopadejo beſede ſ. Ormisda: od njega nepokorniga je ſhel, drusiga ni pomislil; veſ je bil rastogoten, vſe veliko premoſhenje, tudi ſluſhbo mu je vſel, in ga obſodil vojskne kamele paſti. S. Ormisda je to krivizhno ſodbo voljno ſaſliſhal, ker je reſ bil ubog v' duhu, kakor Kriſtuſ ſapové. Rad je ſgubil vſe, de je le vero ohranil, in rad ſe je podvergel ponishni ſluſhbi, deſiravno je bil prej filno mogozhen in bogat.

She vezh let je ſ. Ormisda to niſko ſluſhbo poterpeſhljivo opravljal, pod milim nebam je bil na deſhji, na mraſu, na ſonzu; ſkoraj ga ni bilo poſnati. Ravno bliſo kraljeve hiſhe je eniga dne bil: kralj je ſkosi okno gledal, in ga vidil prepađeniga, premenjeniga in raſterganiga, komaj ga je poſnal; ſmilil ſe mu je, in lepo obleko mu je poſlal. Zheſ nekte-re dni ga je kralj pred ſe poklizal, in ker je menil, de ga je dolgo terpljenje in podano oblazhilo omezhilo, ga je prijaſno nagovarjal, de naj ſonze moli. S. Ormisda je kralju odgovoril: „Zhe meniſh, de me obleka, ki ſi mi jo dal, ſamore Bogu neſveſtiga ſtoriti, jo tukaj vprizho tebe pretergam.“ Kralj ſe je miſlil hudo ſanizhevaniga, ga je od ſebe ſpodil, in potlej ukasal iſ kraljeſtva iſgnati. Se ne more prav vediti, kako je potlej ſhivel, pa lahko ſi miſlimo, de je, ſhe ſtar moſh, in bres vſe pomozhi v' neſnani deſheli, filno veliko terpel; pa poterpeſhljivo je vſe poterpel, in

Bogu svesti ostal do smerti, ktera ga je is te revne semlje preselila v' nebeshko kraljestvo.

N a u k.

Sposnati in premagovati lakomnost.

Sveti Ormisda je bil filno bogat, pa bogastva ni ljubil; imel je veliko premoshenje, vendar je bil ubog v' duhu: sato mu ni bilo mar vse sgubiti, de bi vero ohranil. Ni se shkode bal, ker je v' serzu vkoreninjene imel besede Jesufove: *Kaj pomaga zhloveku, izhe ves svet dobi, dusho pa pogubi?* Mat. 16, 26. Revno, pa veselo je shivel, veliko, pa poterpeshljivo terpel, in shel v' vezhno plazhilo. To prizhuje, kako je dobro in potrebno zhloveku bres vse lakomnosti biti; kdor se da od lakomnosti gospodovati, je perpravljen dusho prodati sa majhen dobizhik, ker le sa posvetno skerbi, in sanizhuje nebeshko kraljestvo. Modri pravi: *Lakomnik ima tudi dusho na prodaj.* Sirah 10, 10. S. Pavel prizhuje: *„Korenina vsiga hudiga je lakomnost.“* 1. Tim. 6, 10. To uzhi, kako je potrebno sposnati in premagovati lakomnost.

Skerbi obilno svoje serze sposnati, de ga lakomnost ne gospoduje. Lakomnost je nesnana hudobija, je filno shkodljiva in krivizhna, pa skrita, ker ima dosti isgovorov: „So otrozi, davki, flabe letine, dolgovi in dosti tazi- ga,“ pravijo lakomniki, in s' tim svojo lakom-

nost perkrivajo. Kaj pa, de sapravljlivoſt je greh, pridnoſt in previdnoſt je potrebna; pa lakomnoſt ali neumna ljubesen do blaga ni perpuſhena. Sato pravi Kriſtuf: „*Glejte, in varujte ſe vſe lakomnoſti.*“ Luk. 12, 13. Kriſtuf ſapové ſkerbno ſpoſnati ſvoje ſerze, in ſe lakomnoſti varovati.

Po tih ſnamnjih boſh ſpoſnal ſvoje lakomno ſerze: zhe ſi ſlo ſhaloſten v' pomankanji ali neſrezhi, zhe ſi ſlo veſel v' obilnoſti ali ſrezhi. Ne moreſh bres vſiga obzhutenja biti; pa zhe ſrezha ali neſrezha tvoje ſerze prevſame ali pobije, je to ſnamnje lakomniga ſerza. Zhe ſi nevoſhljiv ali ſhaloſten ſavoljo druſih ljudi ſrezhe, ſi bleſo lakomnik. Nevoſhljivoſt je iſ napuha ali iſ lakomnoſti; kdor je lakomniga ſerza, nima nikoli ſadoſti, in bliſhnimu nizh ne pervoſhi. Zhe potrebnimu bliſhnimu, ako ravno ſamoreſh, nozheſh pomagati, te lakomnoſt goſpoduje. Lakomnik ni nikoli ſit, tudi v' obilnoſti vſiga ſe boji pomankanja; ſato nozhe potrebnim ali ubogim pomagati. Zhe na tanko ne gledaſh na pravizo ali krivizo, ſi lakomniga in krivizhniga ſerza. Per lakomniku ni zhiſte pravize; prepovedane dobiſhke, greſhne ſvijazhe, druge goluſije iſgovarja. Le kađer kako ſhkodo ali krivizo terpi, je ſlo ſhaloſten in jeſen. Škerbi ſvoje ſerze ſpoſnati.

Premaguj lakomnoſt. Lakomnik ſe teſhko ſpoſna, in teſhko premaguje. Lakomnoſt je ſaderga hudizheva, pa je ſ' temo obdana;

lahko se va-njo pride, pa rešenje je teshko. Druge slabosti szhafama peshajo; lakomnost ne peshha, in she bliso smerti zhloveka ne sapusti. De se lakomnosti varujesh, in jo premagujesh; delaj, kar ti bom pravil. Go-rezhe pròsi Boga, de naj ti da gnado, f' ktero svoje serze povsdiguješh k' Bogu, sposnash vrednost zhesnatornih dobrot, in sanizhujesh posemeljsko. Premishljuj smert, sodbo in vezhnost; to potrebno premishljevanje ti bo dushne ozhi odperlo bosh sposnal, in opustil lakomnost. Kaj ti bo obilnost v' peklu pomagala, in ubosh-tvo v' nebesih shkodvalo? Premaguj lakomne shelje, shivi po zhisti pravizi, bodi ubosiga duha v' bogastvu, poterpeshljiv v' ubosh-tvu, skerbi si saloge vkupej spravljati sa nebela, popravi vse storjene krivize, pomagaj ubogim, in tako bosh bogat vekomaj.

M o l i t e v.

O Jezus! ti si s' sgledam in s' nauki uzhl, de bodimo ubogi v' duhu; ti, Gospod vsiga, si bil rojen v' revnim hlevzu, in si potlej smiraj v' radovoljnim ubosh-tvu shivel; ptize imajo gnjesda, in lesize jame, ti nisi imel kam svoje glave nafloniti: jest pa, nevredni greslnik, po obilnosti hrepenim, in moje shelje niso nikdar site blaga, ktero bom permoran ob kratkim sapustiti. Oh, ko bi bil toliko skerbel sa nebeshko kraljestvo, in toliko terpel sa svelizhanje svoje dushhe, kolikor sim sa svét; ke-

daj bi bil she velik flushabnik tvoj! Kar bi mi nikdar odvseto ne bilo, v' nemar pusham; kar bom permoran hitro sapustiti, neumno ljubim. Vse to sim vedil in vem; vender me vidne stvari sapeljujejo in vlezhejo. Pomagaj mi toraj svojo veliko slabost premagovati, in stori me ubogiga v' duhu, de mirno in pridno delam sa svoje svelizhanje. O s. Ormisda! ki si raji vse sapustil, ko Boga rasshalil, sprösi mi gnado vso lakomnost premagovati, de tukaj ko sdershen popotnik shivim, in pridem v' boshje kraljestvo, ktero je ubogim v' duhu dobrotljivo obljubil. Amen.

IX. dan véliziga ferpana.

S. Afra marterniza.

Sveta Afra je bila rojena na Nemshkim v' vélíkim mestu Avksburgu od nevernih staršev. Tudi ona je nekaj zhasa bila v' tej slepi veri, in je malike molila; silno gerdo in nesramno je shivela, preden je praviga Boga sposnala; vsímu mestu je bila v' pohujshanje. Bog ji je is losfebne milosti mogozhno gnado dal; s' njo se je popolnoma poboljšhala, svoje grehe vedno sovrashila in pokorila, tudi svoje shivljenje dala sa vero. Pravijo, de je Narzif, mestni shkof, njo in vso hisho spreober-

nil. Kader je f' pomozhjo gnade tesho svojih grehov sposnala in obshalovala, je hitela odpraviti s' grehi perdobljeno bogastvo; ubogim je obilno pomagala, in ob kratkim vse rasdala, kar je krivizhno perdobila. To je bilo ne le hvale vredno, ampak tudi potrebno, ker je s' grehi perdobljeno blago krivizhno, in se ga prāv spreobernjeni gresnik hitro snebi. Kdor je dal denar ali kaj drusiga sa prepovedane rezhi, je nevreden ga nasaj dobiti; kdor ga je vsel, de bi gresnil, ga ne sme obdershati: to gre ubosim, kakor je f. Afra storila, bleso od f. shkosa Narzisa in od svoje vesti nauzhena. Popisovanje njeniga shivljenja tudi prizhuje, de je veliko ubosih vernih, kterim je denar ali blago ponudila, se branilo ga vseti, ker so vedili, de ga je s' grehi saflushila; komaj jim ga je posilila, in slehernimu gorezhe narozhila: „Usmiljeniga Boga prōsi, de naj mi grehe odpusti.“

Neverni zesar Dijoklezjan je verne po vsm zesarstvu slo hudo preganjal; pa njegova neusmiljena fila je rasodevala neisrezheno mozh gnade boshje nad svetniki. Tudi v' mestu Avklburgu je bilo oklizano, in oistro sapovedano malike moliti. Mestni oblastnik je bil neusmiljen malikovaviz Gaj. Ta je bersh sapovedal f. Afro pred-se perpeljati. Oprasheval jo je vezh rezhi, potlej nagovarjal, de naj malike moli. „Zhe jih molish, ji je rekel, bosh smerti odsihla; zhe nē, bosh umorjena.“ Odgovorila mu je: „Sim she prevezh svojiga Bo-

ga rasshalila; nozhem poprejshnjim greham s' drusimi teshe perdevati; raj umerjem, de mi, v' svoji kervi oprani, Bog odpusti, kar sim f' svojim telesam hudiga storila.“ Sodnik ji je rekel: „Sim flishal praviti, de si nezhisto shivela; zhe je to ref, Bog kristjanov sa te ne mara, in ti je prasno va-nj upati.“ S. Afra mu je odgovorila: „Moj Gospod Jesus Kristuf je djel: Sim prishel na svet savoljo gresnikov. Ozhitna greshniza je per njegovih nogah svoje grehe obshalovala, in odpushtenje dosegla; tudi meni bo milostljiv, in mi bo grehe odpustil.“ Slepí sodnik jo je nago-varjal spet ko prej, de naj v' grehíh shivi, de bo dosti prijatlov imela, in obogatela.“ Mu je rekla: „Kar sim s' grehi perdobila, sim ubogim rasdala; kako bom spet slabo shivela, ki neperpushtene dobizhke sovrashim? Jest nisim kershanskiga imena vredna, pa boshja milost je vezhi od mojih grehov; tudi upam, de mi bo moje danashnje prizhanje perpomoglo odpushtenje grehov sadobiti. Moje upanje je le Jesus, kteri je na krishi desnimu rasbojniku grehe odpustil.“

Oblastnik Gaj je f. Afri hude bolezhine napovedal, ako ne bo ubogala, in perstavil: „Vprizho vfiga mesta bosh saframovana, zhe nepokorna ostanesht.“ Mu je odgovorila: „Le svojih grehov se framujem, drusiga nizht.“ Sodnik se je ves rasferdil, in ji rekel: „Kaj se hozhem vezht f' teboj prepirati? kratko ti rezhem, moli malike, ali bosh umerla.“ „U-

mreti shelim, mu je serzhno odgovorila, de me smert v' vezhni mir prenese. "Sodnik je nad njo savpil: „Ubogaj, zhe nè, bosh shiva foshgana!“ She serzhneje odgovori: „Naj moje gresfno telo bolezhine terpi, de le du fha od Boga ne odstopi.“ Na to jo je neverni sodnik obsodil rekozh: „Afra, neposhtena shenska, ki nashe bogove sanizhuje, bodi shiva foshgana.“ Slushabniki neverniga sodnika so jo bersh peljali k' smerti, k' štebru pervesali, in germado okoli nje nanesli. S. Afra je tako molila: „O Gospod Jesus Kristus, kateri si gresfnikov k' pokori iskal, odpusti mi moje velike grehe! Is vse dushe ti dam svoje shivljenje v' dar, in te prosim, de ta ogenj, v' katerim bom sdaj umerla, me obvaruj v' vezhni ogenj. Amen.“ Neverniki so germado sashgali, in v' boshji hvali je Afra veselo umerla. Tri njene deklet, poprej v' grehah, potlej v' pokori tovarshize, so njeni tudi spreobernjeni materi vse to povedale, in ponozhi ostanke njeniga s. trupla pokopale; pa savoljo tiga usmiljeniga dela je sodnik tudi nje ukasal umoriti. To se je godilo v' letu 304 po Jesusovim rojstvu.

N a u k.

Nezhiftoft je velik greh.

S. Afra je poprej nezhisto shivela; pa temu se ni tolikanj zhuditi, ker je bila od never.

nih staršev, je med neverniki prebivala, prava Boga ni posnala, sapoved ni vedila. Kader je bila od svete vere rasvetljena; je ne le poshteno, ampak tudi sveto shivela, svoje grehe vedno sovrashila, in raji umerla, ko grešila.

O kristjan! morebiti si po njej slabo shivel, in sushnik bil svojiga gerdiga posheljenja; pa je ne posnemash v' pokori. Ona je bila v' neveri, ti pa si v' sveti veri Jesusovi, vesh in smiraj slislish, de je nezhistost velik greh; vender se ga malo bojish, ali ga isgovarjash. Res, nezhistost je velik greh, slasti pa per kristjanih, ker so Jesusovi udje. S. Pavel pravi: „*Nezhistost ne bodi zelo imenovana med vami, kakor se svetin spodobi.*“ Ef. 5, 3. Sdaj je ves svet poln tiga greha in nesramniga govorjenja; tudi nedolshni otrozi so pohujshani, ker med odrashenimi ni skoraj vezh sramoshljivosti. Sushniki gerde nezhistosti se nozhejo ne le ne spokoriti, tudi nezhistost isgovarjajo rekozh: „To je malo ali nizh greh.“ Gerdi besedniki ostudniga nezhistiga greha ne bodo obsojenju odshli, ker hudobno pravijo: „Nezhistost ni greh.“ S. Pavel prizhuje: „*Ne meh-kushniki, ne nezhistniki ne bodo kraljestva boshjiga posedli.*“ I. Kor. 6, 10.

Nezhistnik je malikovavzu podoben. S. Pavel pravi od poshreshnikov: „*Njih bog je trébuh.*“ Filip. 3, 19. Ravno to se sme od nezhistnika rezhi. Kar zhlovek bolj ljubi, to je njegov bog ali namesti Boga. Malikovaviz

moli stvari, nezhistnik mesó; tedaj je malikovaviz. Nobena greslna savesa ni skoraj huji od tiste, ktero nezhistna ljubesen napravi. Nezhistnik je smed vsih greslnikov malikovavzu nar bolj podoben. Malikovaviz ima malike lesene, kamnate, bronaste, freberne, slate, jih moli, jim daje svoje serze, se pred njimi ponishuje; nezhistnik ima malika is mesá, ga ljubi, ga zhaсти, mu daje svoje serze, pokoj, dobro ime, premoshenje in tudi dusho. Ni li to odverniti se od Boga? Práv je Job govoril: „*Nezhistost je velika hudobija.*“ Job 31, 11. S. Peter prizhuje: „*Gospod bo perhramil krivizhne k' terpljenju, slasti tiste, kteri po mesu v' poshelenji nezhistosti shivé.*“ II. 2, 9, 10.

Nezhistost je per kristjanih huji greh, ker so v' sveti Jesufovi kervi posvezheni, so njegovi udje in prebivalishe s. Duha. Nezhistost je nevernikam prepovedana, kristjanam je oistreje prepovedana. Tako govori s. Pavel: „*Ne veste, de ste tempelj boshji, in de Duh boshji v' vas prebiva? Ako bo kdo boshjimu tempelju nezhaсти storil, ga bo Bog konzhal; sakaj svet je tempelj boshji, in to ste vi.*“ I. Kor. 3, 16, 17. Desiravno so sveti sakramentje k' posvezhevanju dushe, je vender per njih prejemanji tudi telo nekoliko posvezhenó, tedaj je tudi telo zhaсти vredno. Kaj bi rekel; ako bi vidil kelh ali kako drugo posvezhenó posodo v' blato vrezhi? Kako pa ti greslish, zhe svoje posvezhenó telo s' nezhistostjo osra-

motifh? Zhaſti ſvoje telo, ktero je prebivaliſhe duſhe in poſoda ſvetiga Jeſuſoviga teleſa. Ravno to ſapove ſveti Pavel: „*To je volja boſhja, de ſe nezhiſtoſti ſdershite; de vé vſak med vami ſvoje telo ohraniti v ſvetoſti in zhaſti, ne gnan od poſhelenja, ko neverniki, kleri Boga ne poſnajo.*“ I. Teſ. 4, 3 — 5.

Velike ſhtraſnige v' ſvetim piſmu popiſane, ſ' kterimi je Bog nezhiſtnike oſtro pokoril, priſhujejo od hudobe nezhiſtiga greha; pa od tih ſhtraſnig bo drujkrat rezhenó. Lepo te proſim, o ljubi kriſtjan! ne ſaversi ſvoje neumerjoſhe duſhe ſavoljo ſvojiga ſlabiga teleſa; zhuj nad ſeboj, móli, premiſhluj, bodi ſramoſhljiv, varuj ſe hudih perloſhnoſt in vſiga, kar te v' nezhiſtoſt napeljuje. „*To je volja boſhja, vaſhe poſvezhenje, de ſe nezhiſtoſti ſdershite; ſakaj Goſpod je tiga maſhevaviz.*“ I. Teſ. 4, 3, 6.

M o l i t e v.

O moj Bog! ti ſpoſnaſh bolj ko jeſt veliko ſlaboſt in ſpazhenóſt vſiga zhloveſhtva; vender ſi nezhiſtnike ſtraſhno pokoril, de bi ſe nobeden ſ' ſvojo ſlaboſtjo ne iſgovarjal. Jeſt ſim poln gerdiga poſhelenja, vender ſamoreſm ſ' pomozhjo tvoje gnade zhiſto ſhiveti; ſam ſim tedaj ſvojih padzov kriv, ker per tebi ne iſhem pomozhi. Ne le per tebi pomozhi niſim iſkal, nakopaval zelo ſim ſi ſam ſkuſhnja-

ve. Savoljo svoje velike slabosti sim dolshan varno shiveti, pa sim nevarnost neumno iskal loshej greseliti; kako se bom s' svojo slabostjo isgovarjal? O Gospod! pomagaj mi spazhe-nimu zhloveku po svoji veliki milosti, in daj mi po tvoji sveti volji zhisto shiveti. Veliko mladih je s' pomozhjo tvoje gnade zhisto shivelo, s' tvojo gnado tudi jest samorem. O sveta Afra! ki si od Boga po Jesusu gnado praviga spreobrnjenja milostivo prejela, bodi moja pomozhniza per usmiljenim Bogu, de mi da gnado po svojim poklizu zhisto shiveti; tudi me perporozhuj prezhisti devizi Marii, ktera je usmiljena mati pokore sheljnih greselnikov; sakaj ona veliko samore per Bogu, in mi lahko sprosi obilno gnado svoje shivljenje poboljshti, in sveto shiveti, de usmiljeno sodbo od Jesusa saflisim. Amen.

X. dan véliziga ferpana.

S. Lovrenz levit, marternik.

Sveti Lovrenz, imeniten prizhevaviz Jesufov in njegove svete vere, je bil Rimljan, kakor s. Leon papesch prizhuje, ker se je bil njegov rod she sdavnaj is Shpanskiga v' Rim preselil. Bil je ubog pred svetam, pa bogat per Bogu, ker je le njega iskal, in le njemu flushil is vse du-

ſhe. Deſiravno mlad, je bil vender ſamoten, zhiſt in bogabojezh. Papeſh Kfiſt II. je ſvedil njegovo ſveto ſhivljenje, ga je k' ſebi vſel, in ſkerbno uzhil, de bi popolnomaſt kerſhanske pravizhnosti doſegel. S. Lovrenz, poln dobre volje in ſvete lakote po Jeſufu Kriſtuſu ſhiveti, je rad poſluſhal in bogal ſ. papeſha; mlad ſhe je bil ſgled vſiga dobriga. S. papeſh Kfiſt je nad njim ſoſebno dopadenje imel, in mu ſheſti ſhegen podelil. S. Lovrenz je po ſvoji ſluſhbi per ſ. maſhi ſtregel, verne obhajal, nad zerkvenim premoſhenjem zhul, in ſa uboge ſkerbel; ſvelto je ſvojo ſluſhbo opravljal; papeſh in vſi ſo ga ſoſebno ljubili, ker je ſ. Duh bil v' njem.

Zefar Valerjan je bil kriſtjanam vezh let dober, pa v' letu 258 je ſapovedal neuſmiljeno preganjati katolſhko zerkev. De bi verni loſhej premagani bili, je ukasal nar poprej duhovſhino moriti. Neuſmiljeni neverniki ſo iſkali, in naſhli ſ. papeſha Kfiſta v' pokopalifhi Kalikſta, ki ſe je ravno napravljal maſhevati, ſo ga ſvesali, in peljali v' jezho, kmalo potlej v' ſmert. S. Lovrenz, viditi ſvojiga ſvetiga paſtirja v' ſmert peljati, je ſa njim ſhel, in milo jokal. Ne njegove ſmert, ampak ſvojo neſrezho je obſhaloval, ker s' njim ni umerl ſa vero Jeſuſovo. Rekel je ſ. papeſhu tako le: „Kam greſh, ozhe! bres ſvojiga otroka? Kam greſh, o ſveti maſhnik! bres ſvojiga ſluſhabnika? V' zhim ſim te raſſhalil, ki me ſapuſtiſh? Le poſkusi me, zhe ſim vre-

den tvojiga isvoljenja, ki si me storil delivza kervi Gospoda Jesusa Kristusa.“ Tako je s. Lovrenz jokaje govoril svetimu papeshu Kfistu is ognjenih shelj svojo kri sa Jesusa preleti. S. Kfist mu je prijasno odgovoril: „Moj sin! ne sapustim te nè, sa vero Jesusovo bosh vezh terpel ko jest; zhes tri dni bosh sa menoj pri-shel.“ Papesh s. Kfist je bil umorjen, s' njim tudi Felizifim, s. Agapit in drugi duhovni. S. Lovrenz, ves vesel besedi s. papesha Kfista, je shel domú, in vse zerkveno premoshenje med uboge rasdal, de bi ga neverniki ne vse-li, in ne sanizhevali.

Rimskiga mesta oblastnik je svedil, de s. Lovrenz ubogim obilno deli; menil je, de imajo kristjani bogate saloge, in shelel jih v' last dobiti. Pred-se je s. Lovrenza poklizal, in mu sapovedal, de naj mu vse zerkveno pre-moshenje v' roke da, rekozh: „Slifhim pra-viti, de kristjani vam zerkvenim flushabni-kam obilno delé, de imate v' svojih zerkvah freberne in slate posode; daj jih meni, ker jih zesar potrebuje.“ S. Lovrenz je oblastni-ku odgovoril: „Zhe mi odlog dasi, ti poka-shem vse zerkveno bogastvo.“ Oblastnik, tiga odgovora vesel, mu je djal: „Pojdi in stori, kakor si sdaj rekel.“ S. Lovrenz je spred sod-nika shel, uboge vdove in firote skupej spra-vil, kateri so shivesh is zerkveniga premoshe-nja imeli, in potlej shel oblastniku povedat: „Pridi pogledat salog nashiga Boga.“ Oblast-nik je shel, pa ni drusiga vidil ko veliko mno-

shizo ubosih.“ Takrat se je nad f. Lovrenzam rasferdil, pa ta mu je rekel: „Srebro in slato, po katerim hrepeniš, je slabo in sapeljivo; ti ubogi so vredniši od srebra in slata, ker so otrozi luzhi.“

To oblastnika filno rasferdi, ukasal je f. Lovrenzu, de naj se Bogu odpove, in de bi ga loshej nagnil, ga je po flushabnikih vfiga rastepel in rasmefaril. S. Lovrenz je bil ves kervav, pa njegova mozna dusha ni oflabe-la. Oblastnik je svojim flushabnikom sapovedal ga na rosh poloshiti, in na sherjavzi pozhasi pezhi, de bi v' tih hudih bolezhinah dolgo umiral, pa bersh ne umerl. S. Lovrenz, poln ljubeshi boshje, je voljno terpel vse telefne bolezhine; mozheji je bila v' njem gorezhofst ljubeshi do Boga ko ogenj, na kterim je bil. Verni so ga gledali in vidili polniga nebesheke svetlobe, v' snamnje fosebne boshje pomozhi nad njim. Kader je bil po eni strani hudo opezhen, je oblastniku, rekel: „Ukashi me oberiniti, de bom po vsem shivotu opezhen; potlej jej od mojiga mesa.“ Ozhi je v' nebo obernil, in molil sa spreobernjene nevernikov, fosebno pa Rimljanov, in v' tej molitvi je v' Gospodu saspal. Njegova sveta smert je bila ta dan v' letu 258. Nekaj shlahtnih in bogobojezhnih Rimljanov je njegovo sveto telo vselo, in so ga sunaj mesta obzesti Tivoli pokopali. Ondi je zesar Konstantin lepo zerkev fosidal v' letu 330. Grosno

veliko zhudeshev je Bog storil po s. Lovrenzu, svojim sveštim flushabniku.

N a u k.

Ljubesen vse preterpi.

Sveti Lovrenz je Boga is vse dushe ljubil, sato je smertne bolezhine voljno in veselo preterpel. Ni rekel le s' besedo, kar tudi mi pravimo: „O moj Bog! te ljubim is vsiga serza;“ temuzh resnizhno ga je ljubil. To je njegovo sveto shivljenje prizhevalo, she bolj pa njegova smert sa Jesusa. Premisli, kako zhudno je s. papesh Klist s. Lovrenza povelelil: „Moj otrok! kmalo pridesh sa menoj, vezh she, kakor jest, bosh ti terpel.“ S. papesh mu ni rekel: „Moj sin! ne boj se, ti bosh v' miru pushen;“ rekel mu je: „Ti bosh she huje bolezhine ko jest terpel.“ S. Lovrenz je bil obveseljen, ker je bil is ljubesni do Jesusa sheljen svojo kri prelit. Premisli, o kristjan! rasbeljeno shelesno posteljo, na kateri je s. Lovrenz svoje nedolshno shivljenje sklenil, pa tudi njega glej. V' boshji hvali je umerl, ker ga je Jesus vredniga storil sa njegovo vero na sherjavzi umreti. Ne le voljno, tudi veselo je terpel, de bi Jesusu podoben postal, kteriga je is vse dushe ljubil.

Tudi ti lahko terpish, zhe Boga resnizhno ljubish. Terpeti sa pravizo in resnizo je velika frezha, ker veliko plazhilo saskushi. Zhe

dobro shivish, in voljno preterpish, si pravi otrok boshji in pravi ud Jesufov. Srezhen je zhlovek, kateri nadloge poterpi; sakaj kader bo skushen, bo prejel krono shivljenja. Jak. 1, 12. Ako si saframovan savoljo imena Jesufoviga ali savoljo njegovih sapoved, bosh frezhen. I. Pet. 4, 13. „Kdor je tovarsh Jesufov v' terpljenji, bo tudi v' poveseljenji.“ II. Kor. 1, 7. Od tiga si velikokrat slishal, in tudi terdno verujesh vezhno povrazhilo, kakor je Kristuf govoril: „Blagor vam, kader vas bodo kleli in preganjali, in vse hudo soper vas lashnjivo govorili savoljo mene, veselite se, in od veselja poskakujte, ker je vashe plazhilo obilno v' nebesih.“ Mat. 5, 11. 12. Zhe terdno verujesh, zhe prav upash, zhe gorezhe ljubish, zhe ponishno sposnash svoje grehe, zhe shelish Jesusa in njegove svetnike posnemati, zhe hrepenish po nebeskim kraljestvu; se ne bosh branil terpljenja; bosh svoje krishe kushoval, in Boga hvalil, kateri te s' njimi stori podobniga svojimu ljubimu Sinu Jesufu Kristufu.

Porezhesh: „Imam zhudne krishe in nadloge, katerih ne morem preterpeti.“ Ktere? te vprasham. „Imam nepokorne otroke, mosha pijanza, sheno hudobno, in dosti taziga. Kako bom preterpel, kar Boga shali?“ Ti odgovorim: Té in druge take nadloge so dobri dushi soperne, tudi morejo biti, ker ljubesen sapové sovrashiti, kar Boga shali; pa skerbno premisli, zhe se po ljubeshni ravnash. Is lju-

besni do Boga sovrashi greh, is ljubesni do Boga ljubi blishniga, is ljubesni skerbi gresniku poboljšati, is ljubesni preterpi gresniku, zhe se ravno ne poboljšajo; pa smiraj sovrashi njih grehe, ker so ti boshje rasshaljenje. Le glej, de ne sovrashish greha le sato, ker je tebi nadleshen ali shkodljiv, temuzh savoljo Boga in is ljubesni do njega skerbi gresniku poboljšati; naj te smiraj pezhe, kar Boga shali; vender ne sovrashi gresnikov, in jim ne pomagaj hudobnishu prihajati. Te ne morem kratko uzhit, kako se s' njimi sadershi; pa ljubi Boga in blishniga, in sam veskaj in kako delati, kakor so ljudje vishti od tebe, ali tvoje enakosti, ali podloshni, ali majhni ali odrasneni, domazhi ali ptuji, togotne ali mirne nature, po okolishinah in grehih. Opomnim te pa, in ne posabi tiganauka: Varuj se blishniga hudobnishiga delati. Ne bodi neusmiljenim in togotnim ljudem enak, kateri togotno, neperloshno in bodezhe govoré, in s' tim veliko vezh grehov napravijo. Kako samorefsh is ljubesni do Boga greh sovrashiti, zhe blishnimu perloshnost dajesh gresniti. Poterpi nadloge, ktere is-hajajo is grehov, sovrashi greh, in ljubi gresnike. Sveti Lovrenz, tako drugi sveti marterniki so bolezhine in drugo hudo voljno poterpeli, njih sovrashniki so se jim smilili, in Boga profili njih spreobrnjenja. Ti ravno tako delaj, in bosh lahko, ako ljubesen tvoje serze gospoduje.

M o l i t e v.

O moj Bog! velikokrat pravim: Te ljubim is vsiga serza; pa to so morebiti le prane in nerodovitne besede, ker je zelo malo ali nizh prave poterpeshljivosti v' meni is ljubesni tvoje. De te je s. Lovrenz ljubil, je njegovo sveto shivljenje in njegova stanovitna poterpeshljivost v' bolezhinah prizhevala; kaj pa od moje ljubesni do tebe prizhuje? Moje shivljenje in moja nepoterpeshljivost ste tvoji sveti volji smiraj nasproti. S' svojimi grehi si velike shtrafnige saflushim, in s' svojo nepoterpeshljivostjo si huji mashevanje nakopavam. Tvoji svetniki so vse nadloge voljno preterpeli, jest, velik greschnik, godernjam soper saflushene krishe. S. Lovrenz, tvoj prijatel, te je na shelesni rasbeljeni postelji na sharjavzi shivpezhnen hvalil; jest pa, vezhniga ognja vreden, v' majhnih nadlogah godernjam? O ljubiprijatel krishaniga Jesusa! spròsi mi ljubesen in pokorsrhino do Boga, is ktere vse nadloge voljno preterpim. S' pomozhjo gnade terdno sklenem se Bogu popolnoma podvrezhi, in v' duhu pokore vse krishe preterpeti, de odpushtenje grehov od boshje neskonzhne milosti sadobim. Amen.

XI. dan véliziga ferpana.

Sveti Aleksander shkof, marternik.

Od svetiga Aleksandra shkofa in marternika se malo vé; kar se vé, je s. Gregori Nizhan popisal, kakor bo sdaj rezhenó. V' mestu Romani je shkof umerl. S. Gregori, sploh imenovan *Zhudodelnik*, shkof v' Neozesareji, je bil prošhen v' Ramono iti drusiga shkofa isvolit. Shel je, duhovshino in verne vkup poklizal, in jih opominjal, de naj kakiga bogabojezhiga in modriga mosha v' to visoko flushbo postavijo. Tudi jim je djal: „Ljubi moji! ne glejte visokosti, imenitosti ali bogastva, ker je samo to per Bogu prasno; shiva vera, sveto shivljenje, in kar je taziga, to je Bogu vshezh.“ Nekdo smed sraven stojezhih je s. Gregorju v' smehu rekel: „Ozhe! zhe nozhesh imenitniga shkofa, isvoli Aleksandra oglarja.“ Kader je s. Gregori te besede salslishal, je vprashal: „Kje je ta Aleksander?“ Bersh so ga poiskali, nashli, ter pred shkofa in sbor perpeljali. Smejali so se mu, pa s. Gregori je nad njim vidil snamnja sosebne modrosti in svetošti. Vsel ga je na stran, in oprasheval; pa Aleksander mu is velike ponishnosti ni hotel rasodeti, kar je s. shkof shelel svediti. Slo ojštro v' Gospodovim imenu mu je sapovedal, de naj se popolnoma rasodene.

Aleksander, od pokorshine permoran, je tako govoril: „Jest sim otrok bogatih in shlahtnih staršev. Vezh let sim v' sholo hodil, in se lahko uzhil; pa is ljubeshni do Jesufa Kristusa in od njegoviga uboshtva sim se tiga nezhedniga dela lotil, ker ménim, de me zherno oblizhje in nezhedno oblazhilo loshej obvaruje sapeljivosti svetá. Jest uboshno shivim, drugo pa reveshem podelujem.“

S. Gregori se je nad njegovo ponishnostjo in svetoštjo sazhudil, in Boga hvalil; ukasal ga je ozhediti in preoblezhi, potlej pred sbor perpeljati. S. shkof je duhovshini in sbranim vernim pravil, de je Bog skrito salogo rasedel, in de je Aleksander oglar svet mosh, shkofistva vreden. Kader so ga bili perpeljali, je bil ves drug zhlovek viditi. S. Gregori ga je shegnal, in potlej profil, de naj kaj boshjiga ozhitno govori. Ubogal je, in tako lepo in uzhenó pridigoval, de so bili vsi omezheni, in so visoko hvalili Boga, kateri jim je isosebne milosti tiga s. shkofa dal. S. Aleksander je vse svoje velike dolshnosti svesto spolnoval, in potlej pod nevernim zesarjem Dezjem svoje shivljenje dal sa vero, okoli leta 250.

N a u k.

Zhudne in skrite so pota boshje modrosti.

Boshja modrost prefeshe vse zhlovekove misli. Bog zhudno, skrivno in pravizhno na-

peljuje v' to, kar hozhe. Godi se njegova sveta volja v' nebesih in na semlji, dobri in hudi so v' njegovi oblasti; desiravno se pa njegova volja godi, zhlovek vender prostovoljno dela dobro ali hudo. Navada je rëzhi: To ali uno se je permerilo po frezhi ali nefrezhi, to ali uno je perpomoglo k' frezhi ali nefrezhi; pa to govorjenje, pravi uzheni Bosvet, je perkrivalo nashe nevednosti. "*Bog je stvarnik, Gospod in vladnik vsiga, in sa vse skerbi.*" Modr. 6, 8. Kaj menish, se je li po frezhi ali nefrezhi pergodilo, de je Aleksander oglar bil shkof isvoljen? Besede neumnesha, v' smehu rezhene, so v' to perloshnost dale, in so posvezheno posodo rasodele; pa Bog ga je hotel rasodeti in povishati. Kristuf tako govori: "*Ali se ne kupita dva vrabza sa en belizh? nikar eden is njih ne pade na semljo bres vésti in volje vashiga Ozheta.*" Mat. 10, 29. Zhe Bog skerbi sa majhne shivali, kako bo zhloveka v' nemar pufhal? Ref, on sa vse skerbi, pa zhudno in skrivno ispe-ljuje svoje pravizhne sodbe.

Sveto pismo je polno sgledov prezhudne boshje modrosti, de se ponishujesh, kader ne rasumesh; de predersno ne sodish, kar ne vesh; de si vselej pokoren, in vselej upash v' modro previdnost boshjo. Vzhasi so boshje sodbe nad zhlovekam, nad deshelo ali nad kraljestvam ozhitne, velikokrat so skrite; vzhasi prasna besediza, majhna okolishina k' velikim pergodbam perloshnost da. Premisli

pergodbe f. pisma. Kralj Asver je, ker spati ni mogel, svojimu slushabniku ukasal mu brati sgodovino kraljestva. V' tej je bilo sapisano, de je Mardohej kralja smerti otel. To je perloshnost dalo k' povishanju dobriga Mardoheja, k' pravizhni shtrafnigi njegoviga sovrashnika Amana. Est. 6, 7. — Kralj Faraon je zhudne sanje imel, katerih nihzhe ni mogel rasloshiti; Joshef jih je. Sato je bil is jezhe refhen, v' ktero je bil krivizhno pahnjen, je bil povishan, je ohranil Egipt, oskerbel svojiga ozheta in njegovo drushino. I. Mojs. — Roboam kralj ni hotel poslushati modrih svetovavzov svojiga ranziga ozheta Salomona, je mladenzhe posluschal. Slabi svet je bil kriv, de je kraljestvo bilo rasdeljeno; pa ravno to je dopolnilo besede Gospodove Salomonu rezhe. III. Kralj. 12. Zis je svojiga fina Savla poslal sgubljenih ofliz iskat. Je shel; pa ravno to je perloshnost dalo do Samvela pre-roka priti, od kteriga je bil po Gospodovim povelji kralj pomasan. I. Kralj. 9. Semeju je bilo od kralja Salomona ojstro prepovedano ne iti is Jerusalema. Zhes tri leta so Semeju hlapzi sbeshali; naglo je sa njimi shel, prelomil kraljevo sapoved, in bil umorjen. Njegovi nesvesti hlapzi so perloshnost dali, de je prejel, kar je saflushil f' svojim strashnim preklinjevanjem v' kralja Davida. III. Kralj. 3. Veliko taziga je sapisaniga v' f. pismu, de sposnash, kako zhudno je osnovano, prepresheno in skrito nashim ozhem,

pa tudi, de vidish, kako so boshje sodbe vselej pravizhne.

To je sapisano, rezhem, v' tvoje poduzhenje, de nevidno boshjo roko v' vsih rezheh sposnash, de neumno ne govorish od tistiga, kar tvoj temni um preseshe, in si Bogu vselej pokoren. Srezha, nesrezha, vetrovi, oblaki, desh, susha, tozha, strela, rodovitnost, lakota, kralji, vojshaki, mesta, kraljestva in vse je Bogu v' oblasti. On skrivno in zhudno napeljuje v' to, kar hozhe; se dobriga in hudiga, pravizhnih in nepravizhnih poslushi, de ispelje, kar hozhe, pa vselej pravizhno. Tedaj moli boshje sodbe, in s' s. Pavlam ponishno rezi: „*O visokost bogastva boshje modrosti in snanja! kako nesapopadljive so njegove sodbe, in neisvedljive njegove pota!*“ Rimlj. 11, 33.

M o l i t e v.

O Bog! ti si vezhna svetost, modrost, usmiljenje in praviza, jest pa sim sgoli nevednost in temota; vender hozhem tvoje skrivne sodbe sposnati? Vezh se ne bom dal od greshniga napuha motiti, raji bom skerbel v' vsmi tebi pokoren biti, v' tvojo modrost in previdnost upati; tudi v' nadlogah se hozhem dati od tvoje pravizhne in usmiljene modrosti voditi. Vse poprejsnje sgodbe mi prizhujejo, de s' nami pravizhno in milostljivo ravnash. Vodi me, o Gospod! po svoji ljubesnjivi pre-

vidnosti, in ti bom pokoren, ker nizh hudiga ne more biti od tebe, dobriga Ozheta svojih stvari. Daj mi ponishno pokorshino do tvoje svete volje, ker je v' njej vsa pravizhnost sapopadena. O s. Aleksander! ki si v' bogastvu, v' ponishevanji, v' oblasti in v' preganjanji boshjo voljo delal, spròsi mi ponishno pokorshino, de v' njej shivim in umerjem. Amen.

XII. dan véliziga serpana.

Sveta Klara deviza, nuna.

Sveta Klara je bila rojena od bogatih staršev v' Lafshkim mestu Afisu v' letu 1193. Majhna dékliza she je v' hišhi svojih bogatih staršev v' pokorjenji shivela, dolgo molila, malo leshala, se pogosto postila, in vse nizhemernosti sveta sovrashila; vsa nedolshna, pokorna, poterpeshljiva in bogabojezha je bila, ko bi ne bila otrok greshniga Adama. Bog jo je posvetil, in zhedalje bolj posvezheval, de bi vsm ljudem, sosebnò pa mladim deklicem bila lep sgled svetiga shivljenja. Prijetni duh njeniga svetiga shivljenja se je zhedalje bolj rashirjal, vsi so se zhudili, in jo zhaslili; pa ona ni drusiga shelela, ko od vsih odlozhena Bogu slushiti. Sato je vedno premishljevala, kam bi shla v' samoto se bolj

posvezhevat. Bliso mesta Afisa je bil f. Franzisk Serafik v' klofstru Porzjunktuli; k' timu boshjimu moshu je hodila, de bi boshjo voljo svedila. S. Franzisk jo je bres vse ljubesni do svetá nashel, ji je svétoval se Jesusu Kristusu v' dar dati, zhísto, sveto in gorezhe mu flushiti.

S. Klara je takrat bila osemnajst let stara. Dolgo je molila in premishljevala, potlej v' drushbi vezh bogabojezhnih dékliz v' zerkv Porzjunktulo fhla. S. Franzisk jih je veselo sprejel. Ona in tovarshize so se Bogu v' dar dale, v' ponishne oblazhila preoblekle, in fhle v' najeto hifho Bogu flushit. Starshi f. Klare, kader so to svedili, so tje hiteli, in jo filili domu iti. Shaloftna je bila jese svojih starshév, pa ni se jim dala premakniti, ker boshjimu poklizu ni hotla nesvesta biti; pokasala jim je ostrishene lasé, in se s' vso mozho branila domu. Starshi, viditi njeno serzhno stanovitnost, so jo jenjali nadleshevati, in fhli. Kmalo potlej se je f. Klara f' svetam f. Franziskka preselila v' drugo hifho bliso zerkve f. Damijana. Nesha, njena dobra sestra, in tudi druge bogabojezhe shenske so se f. Klari perdrushile. Shivele so v' velikim uboshtvu, v' postih, v' molitvah in v' vsh dobrih delih; tudi so pridno delale se f' svojim trudam shiviti, in telo pokoriti. S. Klara je Jesusa v' sakramentu f' reshnjiga telefa s' gorezho dufho molila, ga pogosto prejemala, in od njega sosebne gnade sprofila. Njena terd-

na vera se je sosebnost rasodela ob vojskni fili. Sovrashniki so ropali deshelo, in eniga dne tudi filili v' klofhter iti. Sveta Klara je pred f. sakramentam jokaje profila: „O Gospod! ne daj nas sovrashnikom v' roke, in obvaruj svoje flushabnize, sa ktere si svojo sveto kri prelil.“ Sovrashniki od boshje mozhi prestrasheni, so sbeshali. Sosebnost je zhashila tudi prezhisto devizo Marijo, in se ji vedno perporozhevala. Terpljenje Jesufovo in shalost Marije je bilo njeno vedno premishljevanje; to je tudi svojim duhovnim hzheram perporozhevala, de bi v' ljubeshni do Jesufa zhedalje bolj rastle, in zhedalje skerbnihi po sgledu Marije shivele. Skerbela je slo ubogo smiraj shiveti; ker je le v' boshjo previdnost upala, je Bog njo in njene tovarshize v' fili zhudno ofkerbel. Kar ji je po ranzim bogatim ozhetu premoshenja shlo, ni hotla nizh imeti, vsiga je med uboge rasdelila.

Le to she prizhuje, de je v' f. Klari bil duh ponishnosti, pokore in molitve; vender je she dosti drusiga dobriga od nje. O sapovedanih in obljubljenih postih ni skoraj nizh jedla, vezh let je na golih tleh leshala, in drugazhi svoje devishko telo pokorila. She ojstreje bi bila shivela, pa is pokorshine do f. Franzishka in do svojiga shkofa je nekoliko odjenjala. Ta zhisto nevesta Jesufova je bila polna dobriga saflushenja, vender jo je Bog obiskal s' dolgo bolesnijo; ofsem in dvajset let je bolna leshala, vender smiraj poterpeshlji-

vo in veselo terpela. Malo pred smertjo je svojim duhovnim hzheram sosebne nauke dala, in sheftdeset let stara ravno ta dan v' letu 1253 v' Gospodu mirno saspala. Papesh Inozenzi IV., kateri jo je bil malo pred smertjo ljubesnivo obiskal, je tudi njeno sveto truplo k' pokopalishu spremil, in veliko zhudeshey se je po njej godilo.

N a u k.

Od blishniga perpravljenja k' svetimu obhajilu.

S. Klara je rada premishljevala Jesuovo ljubesen, shivljenje in terpljenje, ga je is vse dushe ljubila, po njem svesto shivela, ga gorzhe molila v' presvetim sakramentu, in ga pogosto prejemala. Ker je Jesusa v' zhisto serze jemala, je tudi od njega sosebne gnade prejemala. Desiravno je smiraj bila zhista, se je vender skerbnno perpravljala k' svetimu obhajilu. Kristjan! posnemaj to sveto devizo: shivi sveto, de si vselej perpravljjen Jesusa Kristusa vredno prejeti; bodi smiraj bres smertniga greha ali v' gnadi boshji; tudi majhne slabosti odpravljaj in sovrashi, de si zhedalje sveteji, in tako si, zhe te ravno nagla bolesen potlazhi, vredno obhajan. Zhe tako shivish, naj te tudi nagla smert sadene, ne bo nesfrezhna. Zhe tako shivish, bosh Jesusa vredno prejemal, sosebne gnade dobival, in shel

je
da-
etu
no-
tjo
lo
ey

ga vshivat vekomaj. Zhe pa terdovratno greshtno shivish, bosht tudi v' sadnji bolesni teshko milost prejel; obhajila, opravljene v' ljubeshni do greha, bodo tvojim greham tesho perdevale, tvojo dushto s' slepoto napolnile, in lahko nesfrezhtno sodbo ti nakopale. S. Pavel pravi: „*Kdor je ali pije nevredno, si sodbo (obsojenje) je in pije, ker ne raslozhi telefa Gospodoviga.*“ I. Kor. 11, 29. Zhe pa tudi s' pomozhjo gnade pravizhtno shivish, se vender shtesebno perpravljaj k' svetimu obhajilu; bolj ko si perpravljaj, vezhi gnade prejmesht. Vse molitve katolshtke zerkve so shtizer dobre, pa pred prejemanjem Jesufoviga presvetiga telefa je bolje delati, kakor te sdaj uzhim.

Obudi vero, in premishljuj, kar verujesh od tigha s. sakramenta. Vero, pa shivo vero obuduj, in premishljuj, de je v' sakramentu s. reshtnjiga telefa Jesus, Bog in zhlovek. Resht, per s. obhajilu prejmesht Gospoda nebesht in semlje, odreshtenika vshtga svetá, kteriga je Marija rodila, so pastirji in modri molili, kteri je na deshtnizi Ozheta, in bo prishel sodit shive in mertve. Premishljevanje tigha bo v' tebi obudovalo sposhtovanje, upanje, ljubeshen, hvaleshtnost, ponishnost, shalost in vse dobro, ker je reshtnizhtno, de je vera korenina vshtga dobriga. Moli tako: „O Jesus! terdno verujem, de si v' tim presvetim sakramentu reshtnizhtno prizhujozht, ker mi to tvoja vshtgamogozhtna beshta in vera vse katolshtke

zerkve prizhuje. O Gospod vsiga, odrefhenik vsih in Ozhe svojih vernikov! kako se bom predersnil te prejeti? Pomagaj mi s' svojo gnado, in ozhisti mojo dusho, de te vredno prejmem.“

Obudi *upanje*. Ako bi ti premislil le Jesusovo visokost in svoje slabost, bi nikoli ne perstopil k' boshji misi; vesh pa, de je ljubesnjivi Jesus posnal zhlovekovo slabost, in vender je v' spomin svoje neskonzhne milosti hotel ta s. sakrament postaviti. Ozhisti, kolikor je mogozhe, svojo dusho, in upaj v' Jesusovo usmiljenje. Ponishniga in potertiga serza Jesus ne sanizhuje; ponishne in spokorne dushe k' sebi klizhe, in jih s' vsm napolnuje. Obudi upanje tako: „O usmiljeni Jesus! vse dobro upam od tvoje neisrezhene milosti prejeti; tudi upam, de bosh sdaj milostljiv moji revni dushi, zhe je ravno tvoje svetosti nevredna. Ljubesnjivi Gospod! kakor si prej bolnike osdravljaj s' svojo vsigamogozhno voljo, osdravi mojo dusho s' svojo vsigamogozhno gnado. Upam v' té; jest pridem k' tebi, pridi ti k' meni, de milost, gnado, mozh in vse dobro od tvoje nesaflushene milosti prejmem.“

Obudi *ljubesen*. Zhe Jesusa Kristusa is vsiga serza ne ljubish, bosh per s. obhajilu svoje obsojenje prejel, ker to visoko skrivnost sanizhujesh; zhe ravno Jesusa ljubish, obudi ljubesen do njega pred s. obhajilam, sakaj to je sakrament ljubesni. Jesus je vedil, de ga

ne bo malo nevrednih, hinavzov, mlazhnih in drusih slabih prejemalo; vender je on, ljubesnjivi Gospod, savoljo isvoljenih in is ljubesni do njih hotel ta s. sakrament postaviti, v' kterim bo v' katolski zerkvi do konza svetá. O neisrezhena mozh Jesufove ljubesni! Ljubi memo vsiga ljubesnjiviga Jesufa, in sebneno pred svetim obhajilam obudi ljubesen tako: „O prekladki Jesus! ti si svojim vernim neisrezheno usmiljen, ker jim sam sé dalh v' jed in pijazho. Desiravno si vsigamogozhen, le vender nisi mogel vezh dati; desiravno si moder, le vender nisi vedil kaj boljiga dati, ker sam sé svojim vernim dajesh, de bi v' mozhi tiga nebeshkiga kruha frezhno prishli do tebe v' nebeshko kraljestvo, in te odkritiga vshivali, ker te sdaj perkritiga prejemajo. Nikdar te ne samorem hvaliti in ljubiti po vrednosti in visokosti tvoje neskonzhne milosti; stvari v' meni novo serze, napolni me s' ljubesnijo, daj mi goreti od ljubesni tvoje, de te v' ljubesni prejemem, de v' njej rastem, umerjem, in v' kraljestvo vezhne ljubesni pridem.“

Obudi *shalost in ponishnost*. Ravno to, kar je bilo rezheno od neskonzhne ljubesni Jesufove do tvoje dushe, ti more serze s' ognjenim mezhem sladke ljubesni presuniti, in te napraviti, de svoje grehe milo obshalujesh, ki si bil nehvalesen otrok svojiga nar boljiga ozheta. Svoje grehe, velike in majhne, vidne in nevidne, sovrashi perferzhno is ljubesni do Jesufa; ravno is te ljubesni imej stano-

vitno voljo, ga ne vezh rasshaliti. Premishljevaje svoje grehe se lahko ponishujesh, in se moresh ponishevat ne le pred spovedjo in v' spovedi, ampak tudi pred s. obhajilam in vselej. Premishljuj veliko Jesufovo ponishovanje v' tim sakramentu. Dokler je na svetu bil, je njegova boshja natora pod zhloveshko skrita bila; v' tim presv. sakramentu ste obe skrite, de ga lahko pod podobami kruha in vina prejemas. O velika ponishnost Jesufova! Ponishuj se, o gresnik! rekozh: „O Jesus! svojo veliko nevrednost pred teboj ponishno sposnam, in is serza obshalujem. Angeli, zhisti duhovi, te v' trepetanji molijo; kako bi se jest ne bal, in se ne ponisheval, ki sim velik gresnik? Angeli, desiravno zhisti duhovi, te niso popolnoma vredni; kaj pa jest, ki sim slab zhlovek in nevreden gresnik? Res je to, pa is ljubesni do tebe sovrashim vse svoje grehe, in se savoljo svoje nehvaleshnosti ponisham; daj mi zhedalje bolj svoje grehe sposnovati, sovrashiti in opustiti. S' gnado, ktero sdaj upam prejeti, me stori boljiga, serzhnejshiga in svestejshiga, de v' tvoji sveti flushbi shivim in umerjem.“

Obudi *shelje Jesufa prejeti*. Ne le pred s. obhajilam, ampak vselej bodi lazhen tiga presv. sakramenta; zhe Jesufa ne shelish, nizh dobriga ne shelish, ker je on sapopadik vsiga dobriga. Imej resnizhne shelje do Jesufa, kakor jih ima dober prijatel do dobriga prijatla. Dobriga prijatla shelish viditi in objemati, in

te shelje se v' tebi mozhneje vnamejo, kader ga vidish; ravno tak bodi do Jesusa, pa is zhisite ljubesni do njega. Zhe ga is zhisite ljubesni ne shelish prejeti, si podoben Judeshu sdajavzu, kateri ga je kufhnil bres ljubesni. Bodi enak pravizhnimu Simeonu, kateri je smiraj shelel Jesusa viditi; sosebno pa se je njegovo serze vnelo, kader ga je v' tempeljnu nashel, objemal, in Boga hvalil. Tudi ti obudi pred s. obhajilam zhisite shelje tako: „O Jesus! ti shelish is velike ljubesni do moje dushe priti v' moje serze, de bi ga s' svojimi darmi napolnil, in mi dal sastavo zhashtiljiviga vstajenja; pridi, pridi, o Gospod! pod streho svojiga nevredniga hlapza. Moja dusha te sheli, hrepeni in omedljuje po tebi; kakor je trudni jelen shelen hladne vode, tako sim jest tebe, o ljubi sdravnik moje revne dushe! de bom odobroten in svelizhan.“

Ljubi kristjan! delaj po tih naukih, de per s. obhajilu obilnisthi gnade prejmesht; ne le pred obhajilam, tudi med sveto masho in druge krati obuduj vero, upanje, ljubesen, shaloft, ponishnost in shelje do Jesusa. Sosebno pa skerbi, de bode vse to resnizhno. Kar v' svetih bukvizah svetiga beresh, te ne posvezhuje, tudi te ne poboljshta in ne perpravlja k' svetim sakramentam, ampak ti pomaga in te uzhi, de skerbish s' boshjo gnado v' resnizi tak biti. Sosebno skerbi Jesusa vredno prejeti per s. obhajilu; premishljuj njegovo neskonzhno ljubesen, in moli:

M o l i t e v.

O Jesuf, moj Gospod in Bog! velika in ljubesnjiva skrivnost je presv. sakrament tvoji-
ga telefa in tvoje kervi. Ta je bolji od mane,
ktero so ozhaki v' pufhavi jedli: njo so jedli,
in umerli; kdor pa tebe vredno vshiva, ima
sastavo zhaftitljiviga vstajenja in nebeshkiga kra-
ljestva. Ta s. sakrament je prizhevanje tvoje
neskonzhne ljubesni do svojih otrók: per vred-
nim prejemanji drusih sakramentov daješh svo-
jo gnado; v' tim pa daješh sebe in svojo gna-
do, de bi mi s' teboj in ti s' nami popolnoma
sdrusheni bili. O Gospod! ponishno te prosim,
stori me vredniga svoje boshje mise, varuj me
nevredniga obhajila, oblezi me s' svatovskim ob-
lazhilam gorezhe ljubesni, de te ljubesnjivo ob-
jamem, in se nikdar od tebe ne lozhim. O zhi-
sta in ljuba boshja priatliza, s. Klara! sprósi
mi od ljubesnjiviga Jesusa gnado ga vselej vred-
no prejeti, de sdaj in ob sadnji uri prejmem
popotnizo v' frezhno vezhnost. Amen.

XIII. dan véliziga ferpana.

S. Evpli marternik.

Veliko slovezhih marternikov je bilo na oto-
ku Sizilii po zesarstvam Dioklezjana in Maksi-

mijana; pa nar imenitniſhi je bil ſ. Evpli, du-
hoven ſheſtiga ſhegna, kakor prizhuje reſnizh-
no popisovanje njegoviga terpljenja in njego-
ve ſmerti. Neverniki vſiga zesarſtva ſo ſker-
beli verne kriſtjane ſvediti, ker ſo bili vneti
ſa zhaſt ſvojih laſhnjivih bogov. V' Sizilii je
bilo ravno to, ſoſebno pa v' permorſkim me-
ſtu Katanji, kjer je bil oblaſtnik neuſmiljeni
Kalviſjan. Neverniki tiga meſta ſo vſe hiſhe
preiſkali, de bi kaziga kriſtjana naſhli. Na-
ſhli ſo ſ. Evplija ravno v' branji ſ. evangelja,
ſo ga popadli, in gnali pred neverniga oblaſt-
nika. S. Evpli je veſ pot govoril: „Sim
kriſtjan, in ſim perpravljén ſavoljo preſvetiga
imena Jeſuſa umreti.“ Ko je oblaſtnik Kal-
viſjan njega in evangeli v' njegovih rokah vi-
dil, mu je rekel: „Sakaj imaſh v' rokah
bukve, ki ſo od naſhlih zesarjev prepoveda-
ne?“ S. Evpli mu je odgovoril: „Naſhli ſo
me v' njih branji.“ Oblaſtnik: „Beri is njih
kaj.“ Je odperl bukve, in bral, ravno te be-
ſede: „Blagor jim, kateri preganjanje terpé
ſavoljo pravize; ſakaj njih je nebeſhko kralje-
ſtvo. Kdor hozhe ſa menoſj priti, naj ſadene
ſvoj kriſh, in naj gre ſa menoſj.“ Kaj je to?“
ga je oblaſtnik vpraſhal. S. Evpli mu pravi:
„To je ſapoved naſhiga Goſpoda Jeſuſa, Sinu
ſhiviga Boga.“ Oblaſtnik je djal: „Ker ſvo-
jo vero ozhitno na ſnanje dajeſh, boſh hu-
do pokorjen.“

Neverni flushabniki ſo ga ſvesali, teplí
in rasmefarili. Kader je bil veſ kervav, ga

je Kalvisjan vprashal: „Bosh li she ko poprej neumno govoril?“ Mu je odgovoril: „Kar sim poprej rekel, rezhem, sdaj: „Sim kristjan, in berem f. pismo.“ Oblastnik: „Sakaj mi nifi prepovedanih bukev poprej v' roke dal?“ S. Evpli: „Sato, ko sim kristjan; sapovedano mi je, de naj raji umerjem, kakor de bi pa to storil. Kdor sveto pismo nevernikam v' roke da, de bi ga soshgali, se nebeshkimu kraljestvu odpové.“ Oblastnik, ves rastogoten, ga sapové she huje martrati; pa f. Evpli ni v' velizih bolezhnih drusiga govoril kakor: „Sahvalim te, o Jesus Kristus! ohrani me stanovitniga, ker is ljubesni do tebe terpim.“ Potlej je sodniku rekel: „Molim Jesusa, sovrashim malike; delaj s' menoj, kar hozhesh, in she huji bolezhine mi perdevaj, kristjan sim in bom.“ Oblastnik ga je le nagovarjal, de naj bogove moli; pa f. Evpli mu je odgovoril: Molim Ozheta, Sinu in f. Duha; vsi maliki naj bodo pokonzhani. Jest sim kristjan. Ne molim bogov, in jim ne darujem, pa sebe dam v' dar Jesusu Kristusu. Sahtonj fi s' menoj persadevash, kristjan sim.“ Potlej je molil: „O Jesus Kristus; sahvalim te sa vse, kar sim is ljubesni tvoje terpel; pomagaj mi, ker savoljo tebe terpim.“

Ta serzhni vojshak Jesusov je od velizih tepéshev in bolezhin na telesu oflabel, in ni mogel glasno govoriti; pa njegova dusha je zhedalje mozhneji prihajala. Oblastnik Kalvisjan viditi, de s' njim nizh ne opravi, ga je obfodil rekozh: „Evplija kristjana, sanizhe-

vavza nashih bogov, s' mezhem umorite.“ Ne-
verniki so mu na vrat obesili bukve svetiga
evangelja, so ga peljali v' smert, in so ves pot
vpili: „Evpli kristjan in sovrashnik nashih bo-
gov!“ Evpli pa je vesel shel v' smert. Kader
je na morishe prishel, je pokleknil in molil:
„O Gospod Jesus! sahvalim te sa mozh, ktero
si mi dal tvoje presveto ime pred neverniki
prizhati; dopolni, kar si v' meni dobriga sa-
zhel, de bodo tvoji sovrashniki osramoteni.“
Prizhujozhim vernim je tako govoril: „Pre-
ljubi bratje! slushite Bogu, in ljubite ga is
vse dushe, ker jih on ne sapusti, kateri ga lju-
bijo.“ Potlej je pokleknil, in svojo glavo od-
sekati dal. Kristjani so njegovo sveto telo vse-
li, in ga zhashto pokopali.

N a u k.

Boshja beseda slabim ne dopade.

S. Evpli je rad bral in premishljeval s.
evangelji; v' tim branji in premishljevanji je
smiraj bil, ker je shelel in si persadeval po
njem shiveti. Neverni zesarji so vsim kristja-
nam oistro prepovedali s. pismo per sebi ime-
ti; pa pravoverni so raji umerli, ko neverni-
kam v' tim pokorni bili. Neverniki so s. pismo
sovrashili, ker prepoveduje po svojim poshe-
lenji shiveti; kristjani slabiga shivljenja ne so-
vrashijo fizer s. pisma, vender jim rasodete
resnize niso vshezh, ker so sushniki svojiga

hudiga poshelenja. Kar je vezhna modrost sapovedala ali prepovedala, slabim ni prijetno, ker svojo spazhenost ljubijo. „*Modrost je gresnikam gnjusoba.*“ Sirah 1, 26.

Porezhesh: „Beseda boshja je dobrim in slabim bodezha in teshka.“ Ref, beseda boshja je slabi natori ojstra, ker je beseda boshja zhist, natora zhloveshka pa spazhena. S. Pavel pravi: „*Shiva je beseda boshja in mozhna, in ojstreji ko na obé strani reshajozh mezh, in seshe do lozhenja dushe in duha.*“ Hebr. 4, 12. Ako bi nauki dopadli slabi natori, bi ne bili od Boga rasodeti. Nauki so osnanjeni, de bi slabo natoro po njih poboljšali. Tudi dobrim so teshki; pa dobri prosijo Boga, de naj jim usmiljeno pomaga po rasodetih naukih svesto shiveti, ker vedó, de zhlovek, ako spazhen ostane, ne more svelizhan biti. Sveti nauki so slabim ljudem soperni, ker se jim nozhejo podvrezhi. Isaija prizhuje od njih hudobniga serza rekozh: „*Otrozi, kateri nozhejo postave boshje slifhati, pravijo: Govorite nam dopadljive rezhi, vidite sa nas smote, vsemite od nas dobri pot, odvernite od nas ravno steso.*“ Isa. 30, 10. 11. Varuj se is tih biti; si pa, zhe mehko shivish, zhe ljubish, kar ti Bog prepoveduje. Ljubesen do greha ti lashnjivo vest napravi, jarm Jesufov ti je preteshak, raslagash sapovedi po svojim hudim poshelenji, norze rad poslushash, in Jesusu nasproti delash, kateri le tvoje posvezhenje in svelizhanje hozhe.

„Vender je ref, pravijo nekteri, de duhovni preojstro uzhé, prevezh strashijo.“ Ti naj premislijo Jesufove nauke in shivljenje, in ne bodo duhovnov obdolshevali. Je li Jesus uzhil po spazheni volji, v' rasujsdanih veseljih mehko shiveti? Nè, temuzh svojo voljo premagovati, svoje slabe shelje krishati, v' pokorjenji shiveti. Kaj so pa apostelni uzhili? Ravno to, kar Jesus, in kar sdaj duhovni uzhé. Kako so svetniki shiveli? Po naukih Jesufovih in apostelnov so shiveli, in raji umerli, ko od njih odstopili; ravno tako more vsak shiveti, zhe hozhe v' nebefa priti. O krishjan! kaj bi rad od duhovnov flishal? „Shivi po poshelenji v' lakomnosti, v' poshreshnosti, v' pijanosti, v' nezhistosti, v' sovrashtvu, vender bosh v' nebefa prishel?“ Hozheslh flishati: „Pot je prostoren in gladek v' nebeshko kraljestvo?“ Kaj bi djal, ako bi tako pridigo flishal? Bi djal: „Nikoli nisim tiga flishal, to ni boshja beseda.“ Prav, pa sakaj ti je zhistla beseda boshja preteshka? Sato, ker je tvoj um sadershan, in tvoje serze od mnogih viharjev gnano. Vse tvoje misli so v' tih besedah sapopadene; se bojish pogubljenja, shelish v' nebefa, pa premalo premagujesh svoje hudo poshelenje. Premaguj svoje hude shelje, ukróti svojo slabo natoro, in tako ti bodo rasodete resnize prijetne, in bosh s' Davidam resnizhno rekel: „Kako sladke so mi, o Bog, tvoje besede! Slajshi so ko med mojim ustam.“ Psalm 118, 103.

M o l i t e v.

O moj Bog, stvarnik in ozhe! ti me po svojih flushabnikih uzhišh sveto shiveti, in svojo dušho svelizhati; pa moji spazheni natori se to sdi preteshko. O Jesus! ti me s' sgledam in s' besedo uzhišh po voskim potu hoditi, pa jest le po shirokim rad hodim. Bojim se tvojiga terpljenja deleshen biti, vender upam v' tvoje kraljestvo priti. Kako bom k' tebi prishel, ako po drugim potu hodim? O ljubesnivi Gospod! daj mi rassvetljenje in mozh s' gnado svojo: s' njeno svetlobo bom vedno premishljeval tvoje svete sapovedi; s' njeno mozhjo hozhem po njih shiveti, ker so kluzh nebeshkiga kraljestva. O s. Evpli; ki si ojstre Jesufove nauke ljubil, po njih shivel, in sa-nje umerl, spròsi mi veliko dopadenje do vsiga, kar mi Bog sapoveduje de vselej ljubim in delam, kar mu dopade. Amen.

XIV. dan véliziga ferpana.

Sveta Radegunda kraljiza.

Shivljenje svete kraljize Radegunde jih je vezh pifalo, sosebno pa s. Venanzi Fortunat, shkof v' mestu Poitiers, kjer je veliko let pre-

bivala. Okoli leta 529 je Klotar I. Franzijski kralj s' vojsko v' Turingijo šel nad kralja Bertarja, ga premagal, in tudi njegovo deset let staro hčer Radegundo odpeljal. Bila je v' malikovanji srejena; pa njen gospodar, kralj Klotar, jo je po duhovnih preuzhil, sprejela je kersfhanfko vero, in v' njej bogabojezhe shivela. Ni ji bilo sadofti po sapovedih boshjih shiveti, tudi po svetih Jefusovih je fkerbno shivela: ljubila je ponifhevanje, pokorjenje in vfe, kar je Jefusu vfhezhi bilo; febi je pertergovala, de je ubogim obilnifhi delila; fladnofti svetá fo ji bile soperne; f' krifhem oblofhena je fa krifhanim Jefusam hodila, in tudi shelela fvojo kri fa Jefusa preliti. Kralju Klotarju je bila Radegunda vfhezhi, in fklenil jo je fa fvojo sheno vseti. Ta noviza bi bila drugi neisrezheno vefela, njej pa ne, ker je shelela v' devifhtvu in v' ponifhevanji do fmerti biti; fkufhala je ubeshati, pa ni mogla, in permorana je f' kraljem ozhitno bila porozhena.

S. Radegunda, prej fushna, potlej mogozhna kraljiza, je le ponifhna oftala, in fkerbela fe bolj in bolj pofvezhevati. Ne le v' ferzu, tudi v' unanjim je bila ponifhna; framoshljivo je bila oblezhena, v' famoti je rada shivela, fвето govorila, flabe fvarila, bolnike obifkovala, in jim ftregla, fa potrebne in nedolfhne per kralji govorila, in smiraj fkerbela, de bi bilo vfe po ljubefnjivi pravizi. Njena fofebna poboshnoft je kralju dopadla,

defiravno on ni bil bogabojezh. Nevofhljivi-
zi so jo per njem sanizhevali rekozh: „Kralji-
za je nuni podobna, ne vé med svetam, ka-
kor se spodobi, shiveti, in visokosti svojiga
stanu nezhaft dela; kmalo bo kraljevo hišo
v' klofhter premenila.“ Tako in drugazhi so
nevofohljivi in sprideni svetovavzi soper f. kra-
ljizo Radegundo govorili; pa kralj, defirav-
no v' boshji flushbi mlazhen, jo je fposhtoval.
S. Radegunda je dobro vedila, kaj flabi ljud-
jé per kralji hudiga govore; pa perkupova-
la, kolikor je bilo perpušteno, se mu je, in
ga tolashila, de bi oba v' pravizhnim miru
shivela. Kralj Klotar je fzhaſama v' ljubes-
ni do svoje f. kraljize peſhal, ker ga je hudo
poſhelenje do drusih motilo; zhedalje mlazh-
niſhi je do nje bil, ſoſebno pa, ker ga je is
ljubesni do njegove duſhe ſvarila. Pohlevno
fizer ga je ſvarila, pa tudi pohlevno ſvarjenje
mu je bilo bodezhe in neprijetno. Ker je vi-
dila, de per njem nizh ne opravi, ga je pro-
fila, de naj ji perpuſti v' klofhter iti. Lahko
je to perpuſhenje doſegla, hitela v' meſto No-
jon k' ſvetimu ſhkofu Medardu, in pred njim
obljubila vſe dni svojiga ſhivljenja od ſvetá
odlozhena shiveti.

S. kraljiza, ſhe v' nunſko oblazhilo pre-
oblezhena, je f' kraljevim perpuſhenjem v'
meſto Poatjer ſhla, ondi ſoſidala velik klofht-
ter, imenovan *ſvetiga krisha*, bogabojezhe de-
vize va-nj ſpravljala, in med njimi shivela, ka-
kor bi bila vſih dekla. Nobena je ni ſmela raſ-

lozhiti ali zhaštiti; nar vezhi rasshaljenje ji je bilo, zhe so ji kraljiza rekle. Kralju je potlej britko bilo od nje odlozhenimu biti, in jo je shelel is klofhtra spraviti; pa gorezhe je profila, in ojstro se postila, de bi kralja od njegoviga sklepa odvernila, kar je doseгла od usmiljeniga Boga. Hvaleshna je bila Bogu, kteri je njene proshnje uflishal, in serze kraljevo nagnil; v' velikim miru je shivela, in Bogu skerbnno flushila. Silno ojstro je bilo njeno shivljenje: ne le delala je ko druge nune, temuzh tudi pridnisthi od vsih je bila, in slasti v' niskih opravilih; nikoli ni beliga kruha ali mesa jedla, in vina pila; vedno se je postila, malo spala, in smiraj skerbela, kako bi ojstreje pokorila svoje telo, de bi bila krishanimu Jesusu podobna. V' tih in vsih drusih dobrih delih je skerbela le Bogu dopasti; sato je vedno molila, in mu darovala svoje terpljenje, pa nikoli ni iskala svoje zhašti. Vsa ponishna je bila, in ponishnost je perporozhevala, ker bres nje ni Bogu nizh prijetniga. Desiravno je vsa sveta bila, so jo vender nekteri opravljivi jesiki gerdo obdolshili. Pa molzhala je, in sa svoje sovrashnike molila. Mestni shkof, s. Venanzi, je od njene nedolshnosti prizheval; Bog she bolj, ker ji je dal zhudeshe delati, kteri so hudih usta samashili. Zhaš je boshjiga povrazhila prishel: ta s. kraljiza je 68 let stara, trinajsti dan tiga mesza v' letu 597, veselo umerla.

N a u k.

Is njeniga shivljenja.

S. Radegunda je ubogim, slasti bolnim, slo usmiljena bila. Lepo snamnje je to dobri-ga in ljubesnživiga serza. De je ona, bogata kraljiza, ubogim rada pomagala, se ni zhu-diti; pa tudi skerbela je svediti uboge, slasti framoshljive, kteri so memo drusih obilnishi pomozhi potrebni in vredni. Njena dobra in ponishna dusha se je she bolj per bolnikih ras-odevala; te je kershanfko uzihila, jim obilno pomagala, in f' svojimi rokami ljubesnljivo stregla ko Jesufu. O kristjan! tudi ti delaj po njej, kolikor ti je mozh. To ni svet, ampak je sapoved Gospod Boga, v' stari in novi sa-vesi velikokrat ponovljena. Nesfrezhna sodba te zhaka, ako si neusmiljen. Ubogim, slasti framoshljivim in bolnim, pomagaj, pa is do-briga serza savoljo Boga. Pomisli, de so ubo-gi tvoji bratje, ker so otrozi boshji; zhe si pre-moshen, ti je Bog posebno sató premoshenje dal, de bi potrebnim pomagal. Ako bi ti sa uboge odlozhil, kar bres vsiga prida saprav-ljash; bi ubogim obilno pomagal, in sosebno usmiljenje od Boga prejel. Dajaj rad, ne sa-voljo nadleshnosti ubosih, ker dobrovoljniga darovavza Bog ljubi. Premisli te besede: „*Kdor se ubosiga usmili, Gospodu posojuje in on mu bo povernil.*“ Prip. 19, 17. Kaj ti bo

Gospod dobriga povernil? Kristus ti odgovori: „*Blagor milostljivim, milost bodo dosegli.*“ Mat. 5, 7.

S. kraljiza Radegunda je bila smiraj ponishna; sato se je povishanja bala, v' visokosti je ponishno shivela, po ponishevanji smiraj hrepenela, v' obdolshenji poterpeshljiva bila. Vsi svetniki sizer so bili in so ponishni, ni nobeniga prevsetniga svetnika ali svetnize v' nebesih, in nobeden tak v' nebesa ne pride; pa per s. Radegundi in per nekterih drusih svetnikih je bila ponishnost posebno ozhitna. De so imenitni svetá napuhnjeni, ni práv, vender je to po zhlovekovi slabosti loshej prenesti; de so pa reveshi prevsetni, tiga ni mogozhe poterpeti, Bogu in ljudem so ostudni. Glej, loshej je najti ponishnost per mogozhnih, ko per drusih, ker jim v' obilnosti vsiga ni mar se povishati; ko se pa revesh v' majhnih rezheh od drusih samore raslozhiti, she meni, de je, kdo vé, kaj. O revni zhlovek! sakaj se povishujesh? Kaj imash, vesh ali premoresh, de bi ne bil od Boga prejel? Kar imash dobriga, imash od Boga; kar je hudiga nad teboj, je is tebe: zhe se hvalish, si hudoben, si pijan v' duhu. Ravno sato te modri svari: „*Kaj se povishujesh, ki si perst in pepel?*“ Sirah 10, 9.

S. Radegunda je v' obilnosti vsiga le vender v' pokorjenji shivela, ker je svoje telo sveto sovrashila. Glej, ona, kraljeva hzhi, in

potlej mogozhna kraljiza, je v' vednim pokorjenji shivela, kako se bošh ti isgovarjal? Ona je v' dobrih delih, v' nedolshnosti bila, vendar je ojštro shivela; ti pa se, s' grehi obloshen, branišh terpljenja? Sdershno shivljenje in pokorjenje je zhloveku potrebno, de ga hudo poshelenje ne gospoduje; zhe mehko shivi, si skushnjave namnoshi, in v' njih konez vsame. Mehko shivljenje je ravni pot v' skushnjave, v' grehe in v' pogubljenje. Kteri po mesu shivé, ne morejo Bogu dopasti. „*Ako bošhte po mesu shiveli, bošhte umerli* (bošhte pogubljeni).“ Rimlj. 8, 8. 13. Od nobeniga svetnika ne flishish in ne beresh, de bi bil v' pijanosti, v' poshreshnosti, v' plesu, v' norostih shivel; zhe so eni taki bili, so se potlej poboljšhali, svoje grehe milo obshalovali, in se savoljo njih ojštro pokorili. Zhe ti v' slabih delih shivish, in se ne spokorish, kam pojdesh? Premisli svoje shivljenje, in ga hitro poboljšhaj, de nagla smert tvoje pokore ne prehiti, in savershen ne bošh.

M o l i t e v.

O Jesuf, uzhenik usmiljenja, ponishnosti, pokorjenja in vfiga dobriga! kako delezh je moje shivljenje od tvojiga sgleda. She savoljo svoje natorne slabosti, f' katero me je prvi greh napolnil, bi mogel v' ponishnosti, v' molitvah in v' pokorjenji shiveti; potlej sim s' radovoljnimi grehi huje spridil svojo she-

pokas
flush
sodbi
tebe
be s
mene
imej
de se
zhen
dem
niza
po t
su h
ne i
fiti,
v' t

K
mi
od
nja
be
bri
bo

pokasheno natoro, in si velike shtrafnige sa-
flushil: vender le mehko shivim. Kaj bo per
sodbi? kako se bom isgovarjal? kaj bom od
tebe saflifhal? Vém, de sim vreden od te-
be saflifhati: „*Poberi se, ti prekleti, spred
mene v' vezhni ogenj.*“ Usmiljenje, o Gospod!
imej s' meno; pomagaj mi, pozhakaj me,
de se spokorim. S. pomozhjo tvoje gnade ho-
zhem po tebi shiveti, de te prijasniga naj-
dem. O sveta Radegunda! bodi moja pomozh-
niza per Bogu, in spròsi mi od njega gnado
po tvojim sgledu shiveti, kakor si ti po Jesu-
su Kristusu krishanim shivela. Shelim bolezh-
ne in umiranje Jesufovo na svojim telefonu no-
siti, in sebi odmreti, de Jesusu shivim, in ga
v' tvoji drushbi vekomaj hvalim. Amen.

XV. dan véliziga ferpana.

Vnebovsetje Marije devize.

Katolshka zerkev obhaja ta dan veseli spo-
min vnebovsetja Marije devize, matere vsih
odreshenika Jesufa, vabi angele, in perga-
nja verne Boga hvaliti, kateri je Marijo v' ne-
besa vsel, in zhes vse stvari povifhal; vsi do-
bri otrozi so veseli veselja svoje matere. Vne-
bohod Jesufov in vnebovsetje Marije nista ena-

ka, besede storé raslozhik. Jesus je is svoje mozhi v' nebesa shel, Marija je bila od Boga v' nebesa vseta. Je li tudi njeno sveto telo bilo v' nebo vseto? Poboshno se to méni. Kadaj in kje je Marija umerla, se ne more gotovo vediti. Ne pohujshaj se, ki pravim, da je Marija umerla, ker je tudi Jesus hotel umreti. Smert Marije je bila sladko spanje; filno je shelela umreti, in per Jesusu biti, ter je veselo umerla.

Jesus je shtirideset dni po svojim vstajenji v' nebesa shel, pa svoje ljube matere Marije takrat ni hotel v' nebesa vseti. Pravizhni stare savese so sa njim shli, tudi desni rasbojnik; Marija pa je na svetu she nekaj zhasa ostala, desiravno je bila od vsih drusih vrednishti v' nebesa iti. Zhudno je to; pa Jesus, vezhna modrost, je hotel tako imeti, da bi bila Marija pomozh in sgled pervim vernim. Desiravno je she sdavnaj Marija v' nebesa shla, imamo vender nad njo rasgled vsiga dobriga; kaj pa je rezhi od pervih vernih, ki so Marijo shivo vidili, jo govoriti shishali? Le jo viditi so se vnemali po Jesusu shiveti, ker je bila nar popolnishti podoba Jesusa Kristusa. V' pomozh svoje ljube zhede je tedaj Jesus, dobri pastir, svoje sveto mater Marijo nekaj zhasa na svetu pustil.

Marija je svojiga boshjiga Sina Jesusa perferzhno smiraj ljubila, in filno rada bi bila sa njim v' nebesa shla; pa vselej pokorna shushabniza boshja se je sklepu Jesusovimu po-

polnama podvergla. Desiravno mu je bila is
ljubesni pokorna, je vender ravno is te lju-
besni smiraj shelela s' njim sdrushena biti.
Kralj David je is shelj do nebeshkiga kraljestva
milo jokal, in djal: „*Mojo dusho sheja po*
Bogu; kedaj bom tje prishel, in se pred bosh-
jim oblizhjem perkasal?“ Pf. 41, 3. Tudi:
„*Moja dusha sheli in omedluje po Gospo-*
dovi hishi. Sreznhi so, kateri v' tvoji hi-
shi, o Gospod, prebivajo; hvalili te bodo na
vekomaj.“ Pf. 83, 3. 5. Tudi s. Pavel in
drugi svetniki so sdihovali po nebeshkim kra-
ljestvu; kako pa je Marija po njem sdihovala,
de bi bila s' Jesufam na vekomaj sdrushena?
Ona je veliko bolj ko drugi po Bogu sdiho-
vala, ker ga je veliko bolj ko drugi ljubila.
Taka je bila Marija, smiraj Bogu pokorna,
in smiraj Boga sheljna: is pokorshine je bila
na semlji, is ljubesni je svoje misli le v' ne-
beshih imela; is pokorshine je shivela, is lju-
besni je smiraj umirala, in ravno ta neisre-
zhena ljubesen, ktera jo je slo, pa sladko
pekla, je odlozhila njeno sveto dusho od zhi-
stiga telefa. Njena smert je bila sladko spanje,
vesela je umerla, in med angelskim petjem
prenesena bila v' nesapopadljivo zhaft boshjo.
Vsi isvoljeni so jo zhaftito sprejeli, vsi prebi-
vavzi nebeshkiga kraljestva, angeli, ozhaki,
preroki in vsi so se je veselili, in jo mater
vsih odreshenika Jesusa zhaftili. Marija je bi-
la od Boga zhes vse angele in svetnike povi-
shana, ker jo je s' gnado napolnil, ker ga je

bolj ljubila ko vse stvari, ker je prezhišta deviza in prezhudna mati sonza pravize Jesufa Kristusa. Marija, Bogu nar blishji, njegova nar ljubshi priatliza, naša mogozhna besedniza, vshiva nesapopadljivo boshjo zhašt, in jo bo vshivala na vekomaj.

N a u k.

Kako sa Marijo v' nebefa priti.

Marijo po veri zhaštiti je dolshnost vsih, jo hvaliti in povishevati je veselje vsih vernih, v' njene mogozhne proshnje upati je vsm prijetno; pa po njej shiveti ni vsm dopadljivo, desiravno je to nar potrebnishi. Marii nihzhe enak ne more biti, pa njej podobno shiveti je vsih dolshnost. S' Jesufovim duham je bila napolnjena, po njegovi sveti volji je smiraj shivela, in to ji je bilo ravni pot v' nebefa. Premisli poglavitne zhednosti Marije, de si persadevašh po njej shiveti, in sa njo v' nebefa iti.

Gnada boshja je bila sazhetik prezhudne svetosti Marije. Angel Gabriel ji je tako govoril: „Zhefhena si Marija! gnade polna.“ To je: Marija! zhefhena si, ker te je Bog s' gnado svojo napolnil. Tudi Marija je bila gnade boshje potrebna; pa bila je gnadi boshji vselej svešta, in je s' njo po vsi volji boshji na tanko shivela. Hvali usmiljeniga Boga, kateri je Marijo s' svojo gnado napolnil in povishal; pa

tudi ti persadevaj zhedalje obilniſhi gnade pre-
jeti, in s' boshjo gnado vse ſapovedi ſveſto
ſpolnovati. Zhe gnado boshjo ſanizhujefh, boſh
ſanizhevan in ſavershen. Sato pravi ſ. Pavel:
*„Te opominjam, de ne prejmeſh ſaſtonj gna-
de boshje.“* II. Kor. 6, 1.

Marija je Boga is vse duſhe ljubila. Tu-
di ſvetniki ſo Boga is vſiga ſerza ljubili, pa
Marija je mozhneje od vſih ljubila Boga. Vſa
ſvetoſt je ſapopadena v' ljubefni, ker is nje
is-haja dopolnjenje vſih ſapoved. Kdor lju-
bi, je Bogu ſveſt; kdor bolj ljubi, mu je ſve-
ſteji. Ljubefen je notranja ſladka mozh vse
delati po volj boſhji; ta prerodi zhloveka,
ga povſdigne zhes vse vidne ſtvari, ga s' Bo-
gam ſdruſhi, in ga njegoviga kraljeſtva vred-
niga ſtori. Proſi is ſerza ljubefnjiviga Boga,
de naj ti ljubefen v' ſerze vlije; premifhluj,
kar koli ljubefen obuduje in ohrani, in per-
sadevaj ſi ſlo v' ljubefni raſti. Zhe to delaſh,
Marijo poſnemaſh, in boſh ſrezhen.

Marija je zhiſtoſt in nedolſhnoſt ljubila in
ohranila. Nobena ſtvar ni bila, ni in ne bo
tako zhiſta in ſveta ko Marija, ktero je nebe-
ſhki kralj poſvetil, in ſi ſvojo mater iſvolil.
Ona je vſelej bila zhiſto prebivaliſhe ſ. Duha,
ker je prezhiſtimu Bogu ſ' zhiſto duſho in ſ'
zhiſtim teleſam ſveſto ſluſhila. S. evangeli pri-
zhuje, kako je bila pred angelam varna, ka-
ko pa pred drusimi. O kriſtjan! kako ſhiviſh
ti po ſgledu prezhiſte devize Marije? Premifli
ſvoje ſkrito ſhivljenje pred Bogam, ſvoje miſli,

besede, djanje. Zhe si nesramnih misel, ger-
dih besedi, nezhistiga shivljenja; kako samo-
resh Bogu in Marii dopasti? Marija je smiraj
bila sramoshljiva, tudi pred angelarn je trepe-
tala; ti morebiti perloshnost dajesh, ali jih
ishesh lepo zhistrost sgubiti. Kako bo nesramna
dusha prezhisti devizi Marii dopadla? Pre-
misli, kaj s. Pavel pravi: „*Ne mehkushniki,*
ne nezhistniki ne bodo kraljestva boshjiga po-
sedli.“ I. Kor. 6, 10.

Marija je bila nar ponishnisthi. Od an-
gela resnizhno hvaljena, in polna veliziga sa-
flushenja, se je ponishala in smiraj ponishe-
vala. Marija, prezhisti deviza, mati vsih odre-
shenika Jesusa, od angela in od vsih povishe-
vana, se je nisko ponishevala; sakaj se ti po-
vishuješh? Ti poln hudih skušnjav, grehov
in hudiga saflushenja svoje hvale ishesh? Sve-
to shivljenje in globoka ponishnost je sosebne
boshje hvale vredno; nasproti so greshno shiv-
ljenje in shelje po lashnjivi hvali Bogu in lju-
dem ostudne. Sveto shivi, in le Boga hvali,
tako bosh njemu in Marii dopadel. Poslufhaj
s. Pavla: „*Kdor se hvali, naj se hvali v*
Gospodu; sakaj ne kdor se sam hvali, te-
muzh kogar Bog hvali, je pravizhen.“ II.
Kor. 10, 17. 18.

Marija je Bogu vselej pokorna bila, in
po vsih njegovih sapovedih na tanko shivela:
duhovski in deshelski oblasti je bila savoljo
Boga pokorna, svojih ljubih staršhev ni nikoli
shalila, shla je k' ozhishevanju, desiravno ni

bila ozhišhevanja potrebna, in v' vſim je po ſveti volji boſhji ſhivela. Premišli, koliko je ſavoljo Jeſuſa terpela, ſlaſti, kader je s' njim v' Egipt beſhala, veliko vezh, kader je bil preganjan in krishan. Pod krisham ſvojiga keraviga in umirajozhiga Sina je ſerzhno ſtala, in v' neſkonzhnih britkoſtih Bogu pokorna bila. Zhe je ravno tolikaj terpela, vendar ni godernjala, temuzh ſe je Bogu podvergla, tudi kader je Jeſuf v' nebefa ſhel, njo pa na ſvetu puſtil. Vidish Mariino pokorſhino, kakofhna je pa tvoja? Tvoja terdovratna in prevſetna volja ſe Bogu in oblaſtnikam vſtavlja; tvoja volja ti je nar viſhi ſapoved, ſvojo voljo delati ti je nar bolj vſhezh, in ſa njo ſe nar huje vpirafh. Boſhja volja naj tvojo goſpoduje; tako boſh po ſgledu Marije ſhivel, in ſa njo v' nebefa ſhel.

M o l i t e v.

O prezhiſta deviza, mati Jeſufova in mo-
gozhna pomozhniza Marija! pred Bogam in
pred teboj ſe morem ponishati, in ſpoſnati
ſvojo nevrednoſt in neſveſtobo. Boga in tebe
poviſhujem s' beſedo, pa nepokorne dela me
rasodevajo obeh ſlabiga ſluſhabnika. O Ma-
rija! ſim menil do tebe nar bolji dopadenje
imeti, in ti ſluſhiti; pa moje ſluſhba do tebe
ſo bile le kake ſlabo opravljene molitve, dru-
ſiga ſkoraj nizh. Tebe ſim s' beſedo zhaſtil,
od tebe viſoko govoriti rad poſluſhal; v' ſvo-

jim ferzu pa fim tvojiga ljubiga Sina in svojiga svelizharja Jesufa krishal. Kakoshna je bila moja zhaft do tebe, ko fim ko sovrashnik boshji shivel? Ne morem biti tvoj prijatel, zhe ne fkerbim Bogu flushiti. O usmiljena mati in mogozhna pomozhniza Marija! spròfi mi od Boga po Jesufu obilno gnado, f' ktero po vsih sapovedih shivim, de se po tvojim sgledu Bogu popolnoma podvershem, in sa teboj pridem v' nebeshko kraljestvo. Amen.

XVI. dan véliziga ferpana.

Sveti Rok.

Sveti Rok je bil rojen od bogatih in shlahtnih staršev v' vélikim permorskim mestu Montpelier na Franzoskim. Bil je she mlad, ko so mu starshi umerli. Se ne ve veliko od njegoviga shivljenja; pa njegova velika ljubesen do Boga in blishniga, is ktere je kushnim bolnikom fkerbno stregel, prizhuje obilno, de je bil v' vsih dobrih delih stanovit. Slab kristjan ne postavi svojiga shivljenja sa svoje brate; le bogabojezhi samore to storiti, in stori is zhishe kerfhanške ljubesni. Ob njegovim zhasu je bila filno strashna kuga na Lafhkim. S. Rok je to svedil, in desiravno je bil mlad, se ni bal sa svoje bolne brate

umreti. Strašna bolesen in ojštra shiba boshja je kuga, to vsak vé; pa veliko bolje, kdor jo skusi. Starshi se otrok, in otrozi staršev bojé; ni vezh saveše kervi ali ljubeshni, ker se vsak smerti boji, in is tiga strahu se brani bolnikom šrezhi, kteri so sošebne pomozhi potrebni; tudi merlizhe pokopovati se boje, in se branijo, kteri Boga in blishniga malo ljubijo. S. Rok je od ljubeshni boshje in blishniga vnet, svojo hišo in deshelo sapuštíl, in v Rim šhel kushnim bolnikom šrezh. Njegova ljubeshnjiva šreshba je Bogu slo dopadla; in mu je dal mozh zhudeshe delati; veliko nevarno bolnih je s' snamnjem s. krisha osdravil. Ne le šregel bolnikom v' telefniš potrebah, tudi uzhil jih je lepo, pomagal jim s. sakramente vredno prejemati, in šrezhno umreti. Tudi druge mesta je obhodil, in enako delal bolnikom v' pomozh. V' mestu Plazenzi, pravijo, se ga je kuga prijala. Kader je snamnje te bolesni nad seboj zhutil, je hitel is mesta v' gojsd, de bi drugi od njega ne dobili bolesni. Nihzhe ni vedil, kam je preshel; pa Bog, kteri svojih dobriš flushabnikov ne sapušti, ga je zhudno preredit, kushek knesa Gotarda mu je vsak dan malo kruha v' gobzu pernešel. Bog ga je osdravil, in tudi kuga v' desheli je jenjala. Takrat je šhel v' svoje mesto nasaj, je smiraj bogabojezhe shivel, in sveto umerl okoli leta 1330. Vsi verni imajo s. Roka mogozhniga pomozhnika per Bogu soper kugo in kushne bolesni.

N a u k.

Dušhne kuge se várovati.

Sveti Rok se je dušhne kuge slo varoval, to je, greha in perloshnost v' greh; sato je nedolshno shivel, in sveto umerl: telefne kuge pa se ni bal, in je bolnikam serzhno stregel, ker je shelel v' delih ljubeshni umreti. Delal na tanko je po besedah s. Janesa, kateri tako pishe: „*V' tim smo sposnali ljubeshen boshjo, ker je (Jesuf) svoje shivljenje sa nas postavil; tudi mi moremo sa brate shivljenje postaviti.*“ I. Jan. 3, 16. Kako pa ti, o kristjan! delash? Morebiti vse narobe? Telefne kuge se slo bojish, dušhne pa nizh. Zhe se greha in nevarnih perloshnost v' greh ne bojish, si vezhno smert voshish in nakopavash. Ako bi bil tvoj tovarsh kushen, bi se ga ogibal; ako bi bila kaka hishha kushna, bi ne shel va-njo; morebiti bi is strahu pred smertjo svojo blishno shlahto v' kushni bolesni bres streshbe neusmiljeno pustil: sakaj pa svoje dushe vsaj enako ne ljubish? sakaj pa si rad per tazih, kateri te s' smertnim strupam nepolnujejo? Pravizhniga isgovora ne bosh imel per sodbi, in tudi sdaj ga nimash. Prav je Tobija rekel: „*Kdor greshti, je sovrashnik svoje dushe.*“ Tob. 12, 10. Ravno to je rezhi od sleherniga zhloveka, kateri se perloshnost greha ne boji. „*Kdor nevarnost ljubi, bo v' nevarnosti konez vsel.*“ Sirah 3, 27.

Bog ti sapové hudih perloshnost se varovati, in ta potrebna sapoved je v' s. písmu velikokrat ponovljena. Sdaj premisli le, kar Jesuf govori, in ti bo sadošti: „*Ako te tvoje desno okó pohujsha, isderi ga, in versi ga od sebe; ako te tvoja desna roka pohujsha, odsekaj jo, in versi jo od sebe.*“ Mat. 5, 29. 30. Zhe ti je zhlovek, ali blagó ali kaj drusiga potrebno ko desno okó ali desna roka; béshti od njega, in varuj se ga. Kaj ti bo prijatel ali priatliza, flushba, dobizhik, vesele ali kaj drusiga pomagalo, ako dusho pogubish? Papesh Inozenzi XI. in s' njim vsa zerkev je prepovedala greshnika odvesati, kateri nevarne perloshnosti v' greh opustiti nozhe. Sakaj to, je ozhitno: Kdor nozhe nevarne perloshnosti opustiti, ljubi greh, in ni vreden odpushtenja; vse njegove opravljene spovedi in obhajila so nevredne. Tedaj ne posabi Jesufovih besedi, in po njih delaj, de svoje dushe ne savershesht.

Škerb, ki jo imash sa svoje telo ali sa svojo shivino, te obsodi, ker vsaj toliko ne škerbish sa svojo edino neumerjозho dusho. Kushne bolesni se bojish, in se je varujesh; vojske se bojish, ker je nevarna; zhe je shivina bolna, jo odlozhish od sdrave; svoje sdrave shivine ne pafesh, kjer se je bolna pafila: tako škerbish obvarovati se zhasne shkóde, koliko pa sa sdravje in svelizhanje svoje dushe škerbish? Nesframnishi ko so ljudje, raji si per njih; huje ko so rasujsdani, perferzhnishi pri-

jatli ali prijazlize so ti. Tiste ljubish, in tudi plazhujesh, kateri te uzhé, in ti pomagajo v' pekel; kushne hishe, gobovi ljudjé, to je, sapeljivi gresniki, so tvoji neodlozhljivi prijatli; to prizhuje, de v' tebi ni shive vere, ne sdra viga uma. Ti si ves slab, im per slabih rad, tedaj je is tebe tvoje pogubljenje. Posluschaj; kaj modri Sirah govori: „*Terdovratnimu serzu bo na sadnje hudo, in kdor nevarnost ljubi, bo v' njej konez vsel.*“ Sirah 3, 27.

Se isgovarjash: „Velikokrat sim bil per slabih, sim slabo govorjenje posluschal, sim s' mladimi drusiga spola prijasno govoril, per njih pil, plesal, se smejal; pa nisim nizh hudiga mislil ali delal.“ Obshalujem tvojo zhudno nedolshnost, ker ni nedolshnost, ampak slepota. S. Bernard pravi: „V' nevarni perloshnosti radovoljno biti, pa ne greseliti, je zhudnisthi, ko merlizhe oshivljati.“ Si li stanovitnisthi od Egiptovskiga Joshefa, kateri je sbeshal, de bi ne greshil, si li bolji od Davida, kteriga je le pogled hudo sapeljal; si li modreji od Salomona, kteriga je ljubesen do drusiga spola od Boga odvernila; si li sveteji od s. Hieronima, kteriga so poprejshnje perloshnosti do sivih las nadleshevale, desiravno je bil v' pufhavi, v' folsah, v' postih, v' terpljenji; si li frezhnisthi od s. Teresije, ktera je bila v' nevarnosti od Boga odstopiti, ker je posluschala posvetno govorjenje ene spridene tovarshize; si li stanovitnisthi od vsih svetnikov, kateri so se hudih perloshnost fkerbno varovali, vender

v' trepetanji vedno shiveli? O ti oslepljeni kristjan! ne svet, ampak slep si, in veš te ne pe-
zhe, ker je vezh ne zhutish. Kako samoresht
ti, ki si slab zhlovek in bres strahu boshjiga,
v' radovoljnih perloshnostih nedolshen ostati?
Bog je le ponishnim, ne predersnim gnado
obljubil. Ti si poln nezhistiga ognja, prav sato
ishesh nevarnosti; vender menish, de bosh v'
fredi ognja bres vse shkode. Sato pravim: Ne
svet, ampak slep si. Kristuf vé, kako ste ti
in drugi slabi, sato je sapovedal: „*Zhujte in
molite, de v' skushnjavo ne padete*“ Mat. 26,
41. Varuj se vsiga, kar te v' greh napelju-
je; zhe ne ubogash, si sam kriv svojiga pogub-
ljenja. Zhe tudi varno shivish, najdesh per-
loshnosti in skushnjave; veliko vezh si jih na-
kopavash, zhe varno ne shivish. Zhe si po-
nishen in fkerben, ti Bog pomaga skushnjave
premagovati; zhe si pa predersen, ti ne bo
boshje pomozhi, ker je Bog le ponishnim svo-
jo gnado obljubil. I. Petr. 5, 5. Sposnaj po-
nishno svojo slabost, béshi, kolikor je mozh,
pred nevarno perloshnostjo, shivi ponishno, in
le tako upaj v' boshjo pomozh.

M o l i t e v.

O moj Bog! daj mi sposnati svojo veliko
slabost, de ponishno in varno shivim. Jest sim
slab, drugi so slabi, ves svet je poln skush-
njav, in vsaka rezh je nastava moji veliki sla-
bosti; vender si skushnjave in nevarnost, rav-

no kakor bi jih premalo bilo, s'he nakopavam. Svetniki so bili smiraj v' s'kerbi; jest sim v' se predersno upal, ker sim nevarnosti premalo sposnal, in tudi s'he sdaj premalo sposnam: rasvetli moje dushe ozhi, daj mi s'kerb svojo dus'ho svelizhati. S' tvojo gnado obljubim se varovati vsih grehov in nevarnih perloshnost va-nje, s'osebno pa sku'shnjav, ktere mojo slabost loshej premagajo. O s. Rok! pròsi sa-me per Bogu, de se s' njegovo pomozhjo dus'hne kuge s'kerbno ogibam, in obvaruj s' svojimi proshnjami meme in deshelo tudi telesne kuge. Amen.

XVII. dan v'eliziga ferpana.

Sveti Liberat apat in tovarshi, marterniki.

Ob zhasu krivoverniga kralja Unerika v' letu 483 je hudo preganjanje v'stalo soper katol'shke verne. Ne le v' velikim mestu Kartagi, ampak tudi po vsim kraljestvu neusmiljeniga Unerika so verni filno veliko terpeli: gnani so bili v' nesnane deshele, bres vse pomozhi pu'sheni, zerkve so bile obropane in saperte. Ob tej perloshnosti so bili vjeti, in v' Kartago perpeljani s. Liberat in njegovi tovarshi, kterih spomin zerkev danš obhaja. Ti so bili boga-bojezhi minihi v' desheli Bizanzeni; v' sheles-

je sakovani so bili od krivoverzov gnani v Kartago, in vsi so s' zhaštito smertjo dokon-
zhali svoj ték. Slushabniki neusmiljeniga kra-
lja so jim rekli: „Ubogajte kralja, kateri vas
bo obogatil, in bošče njegovi prijatli.“ Sveti
minihi, she navajeni svet in njegovo bogastvo
sanizhevati, so serzhno odgovorili: „Mi so-
vrashimo vse te sapeljive obljuje; mi sposna-
mo le eniga Boga, eno vero, en kerst, in
upamo v' edinosti katolske zerkve stanovitni
ostati. Nashe telefa so v' vashi oblasti, delajte
s' nami, kar hozhete; pa raji bomo minejo-
zhe bolezhine terpeli, kakor si s' nestanovit-
nostjo vezhne saflushili.“ Po tim serzhnim
prizhanji so bili versheni v' smerdljivo jezho,
kjer so lakote, sheje in vsiga hudiga dosti ter-
peli. Verni so s' denarjem varhe podkupili,
de so v' jezho bili pusheni, so jih poslusha-
li, in jim pomagali. Kralj Unerik je to kma-
lo svedil, je sapovedal v' teshji shelesje jih sako-
vati, in skerbnjeje varovati, de bi nobeden do
njih ne mogel. Sveti minihi so sa vse te nad-
loge Boga hvalili, in v' sveti katolski veri
stanovitni ostali. Kralja je njih stanovitnost sil-
no rasferdila; neusmiljeno je sapovedal vse
svete minihe v' eno ladijo svesane djati, in jo
sashgati. Kader so svoje obsojenje saflisali,
so Boga visoko hvalili, serzhni shli na morje,
verne opominjali, de naj raji svojo kri preli-
jejo, kakor de bi se krivoverzam vdali. Blishji
ko so smerti bili, veselishi so bili, in glasno
peli: „Glejte! to je prijetni zhas, to je dan

svelizhanja!“ Krivoverzi so se jim posmehovali, pa sveti marterniki so vse hudo savoljo presvetiga imena Jesusa veselo terpeli.

Smed tih svetih je Maksim bil nar mlajši. Krivoverzi so si slo persadevali ga od svete vere odverniti rekozh: „Ti si sše slo mlad, usmili se svoje mladosti, raj bodi prijatel nashiga kralja, de dolgo in veselo shivish; ne poslushaj svojih neumnih tovarshév; uni so norzi, pa ti bodi moder.“ S. Maksim jim je serzhno odgovoril: „Se ne smem in nozhem odlozhiti od svojih svetih tovarshév; skupaj smo v' klofstru shiveli, skupaj bomo umerli.“ Krivoverzi, od njegovih serzhnih besedi premagani in oframoteni, so ga pustili v' smert iti. Kader so bili vsi sveti marterniki v' ladii, in jo s' drevmi napolnili, niso krivoverzi nikdar mogli drev ali ladije sashgati. Ta zhudefh je od njih nedolshnosti ozhitno prizheval; pa krivoverni kralj se ni vdal, temuzh sše bolj se je rasferdil, in sapovedal jih je umoriti, in njih trupla v' morje vrezhi. Tako je bilo storjeno, pa njih mertve trupla so ko listje verhi morja plavale. Verni so jih vseli, in po mozhi zhashtito pokopali. Serzhno so umerli sa sveto vero drugi dan maliga serpana v' letu 483, pa zerkev obhaja ta dan njih veseli spomin.

N a u k.

Od lastnosti sklepa ne vezh greshiti.

Svet Liberat in njegovi sveti tovarshi so raji umerli, ko od ene same resnize katolshke njre odstopili. Tudi Maksim, nar mlaji smed veih, je stanoviten ostal, in je raji mlad umerl, pa nedolshen, ko shivljenje si sdaljschal s' nesvestobo. Krivoverzi so se jim posmehovali, in jih norze imenovali; pa ti sveti moshje so si nar bolji del isvolili, kateri jim ne bo nikdar vset. Blagor zhloveku, ki je stanoviten v' Gospodovi slushbi! Sato je sapisano: „*Bodi stanoviten na Gospodovim potu.*“ Sirah 5, 12. „*Kdor bo do konza stanoviten, on bo svelizhan.*“ Mat. 24, 13. Eni so she bliso nebes bili; pa so odstopili, in se pogubili.

Serzhno voljo imej raji vse terpeti, ko Boga rasshaliti. Ako f' pomozhjo gnade bosh je sposnash veliko hudobijo greha, te to sposnanje obvaruje nestanovitnosti. Zhe sposnash, kako je nehvaleshno, hudobno in strashno Boga s' greham sanizhevati; bosh serzhnost svetih marternikov imel, bosh dopolnil obljubo ali sklep, ki ga pred Bogam in spovednikom s' besedo ponavljalh: „*Raji hozhem vse terpeti in umreti, ko Boga rasshaliti.*“ Tvoja volja, zhe je resnizhna, je tudi mozhna, delavna in stanovitna, in nobena rezh te ne bo lozhila od Boga, kakor je s. Pavel od sebe govoril. Riml. 8, 38. 39.

Tvoj sklep ne vezh greshti more biti sa-
voljo Boga. Le zhe is ljubeshni do Boga greh
sovrashish, imash dobro in stanovitno voljo
ne vezh greshti. Le ljubeshen pobolishha gresh-
nika po dopadljivi in sveti volji boshji; le
ljubeshen daje zhesnatorno mozhno veselje do
pravizhnosti; le ljubeshen daje neisrezhenno mozh
vse terpeti, in sa zhaft boshjo se vojskovati do
smerti; le ljubeshen vse premaguje, tudi smer-
ti se ne boji, ker ji je dobizhik sa pravizo
umreti. Ljubi greshnik! varuj se smote, kte-
ra je lahko is skrite mesene ljubeshni, is hi-
navshine, is nevednosti. Zhe ti le uboshtvo
brani po navadi pijanzhevati; zhe le savoljo
starosti od svojih norost odjenjash; zhe ti le
bolesen ali bolehanje brani rasujsdano shi-
veti; zhe te le shkoda, ali sanizhevanje, ali
kaj drusiga taziga napravlja poshteno shiveti:
tvoje pobolishhanje ni pravo, je le savoljo ne-
mogozhnosti, ali lakomnosti, ali prasne zha-
sti, ne pa is ljubeshni do Boga. Ni malo hi-
navzov, kateri se hudobiye greha nizh ne bo-
je, pa se boje, le kar greh saflushi, shkode,
sanizhevanja, framote. Le premisli, je li ta
sklep savoljo Boga? Lahko vesh, de ne; to-
rej se dobro premisli, in persadevaj si is lju-
besni do Boga greha se varovati. Sirah pravi:
*„Nekterimu pomankanje brani greshti, in
ako ravno se sdershi, ohrani shelje (do
greha).“* Sirah 20, 23. Ref, vsi, katerih lju-
besen do Boga ne spreoberne, ohranijo dopa-

denje do greha; pa to jim je skrito, in sato grosno nevarno.

Tvoj sklep more biti vsih grehov in perloshnost v' grehe se serzhno varovati. Zhe ljubesen do eniga samiga greha ohranish, nifi pravizhen. Kaj bi mislil od spreobernjenja slepiga malikovavza, kateri bi svoje malike od sebe smetal, eniga pa bi ne hotel, in bi ga she molil? Ravno tak bi bil ti, ako bi do eniga samiga greha ali do ene same greshe perloshnosti dopadenje imel. S. Jakop pravi: „*Kdor koli vso postavo spolnuje, greschi pa v' enim, je vse kriv.*“ Jak. 2, 10. Spreoberni se po sgledu Davida, kateri je resnizhno djal: „*Jest po vsih sapovedih shivim, in vsak krivizhen pot sovrashim.*“ Pf. 118, 128. Ne moresh biti pravizhen in krivizhen, Boga in greha ljubiti; tedaj opusti in sovrashi vse grehe. Sosebno si persadevaj tiste sovrashiti, do katerih si mozhnejši dopadenje imel, ker imajo ti globokeji korenine v' tvojim serzu. Ravno tako je rezhi od hudih perloshnost, ktere slajshi streshjo tvojimu poglavitnemu poshelenju. Zhe tiga ne storish, je tvoja pokora lashnjiva, in tvoje obhajila so nevredne.

Tvoj sklep more biti stanoviten. Zhlovek je premenjenju podvershen, vém; pa gnada boshja vse samore. Uzhenzi, ki so ojsre Jesusove nauke poslusnali, so savpili: „*Kdo bo mogel svelizhan biti? Jesus jim je odgovoril: Ljudem je leto nemogozhe, Bogu pa je*

vse mogozhe.“ Mat. 19, 25. 26. Savel, nar
ferditifhi sovrashnik vere Jesufove, se je s' gna-
do boshjo spreobernal, in potlej stanoviten
ostal; sato je hvaleshno djal: „*Gnada boshja*
ni bila prasna v' meni; temuzh sim vezh
delal ko vfi drugi, ne pa jest, ampak gna-
da boshja s' meno.“ I. Kor. 15, 10. Gresh-
nik, od gnade boshje spreobernal, se ne boji
shkode, ne mara sa dobizhik, de Bogu sveft
ostane. Kaj pravish od sebe, ki se vsaziga
zhloveka, vsake besede in rezhi bojish? Je
li tvoja volja ne vezh greshiti resnizhna? Glej
svete marternike, in premisli njih stanovitnost:
ti so do sadnje kapljize svojo kri raji prelili,
ko od Boga odstopili; tebe pa prasna beseda
odverne, in upash v' njih drushbo, v' nebeshko
kraljestvo priti? Sposnaj svojo greshno nestano-
vitnost, persadevaj si v' Gospodovi slushbi sta-
noviten ostati, pröfi:

M o l i t e v.

O moj Bog, stvarnik in Gospod! kedáj
bom tvoj stanovitni slushabnik? Smiraj obé-
tam, in obljuje ponavljam svoje shivljenje po-
boljshati, resnizhniga poboljshanja pa vender
ni. Pravim: Is vfiga serza te bom ljubil, raji
hozhem vse terpeti, ko te shaliti? pa raji te sha-
lim, kakor de bi majhne rezhi poterpel, ker
te is vfiga serza ne ljubim. Kedáj bo konez mo-
je nehvaleshne in greshe nestanovitnosti? O Go-
spod! ti si neisrezhenó usmiljen, in desiravno

sim vezhniga pogubljenja vreden, si mi vendar odpustiti perpravljen, ako se spokorim; she sdavnaj bi bil pogubljen, ako bi bil po saflusheni prejel, pa tvoja neskonzhna milost me she shivi in zhaka: vezh ti ne bom nehvaleshen, tebi, nar boljimu Ozhetu, pomagaj mi se spokoriti, in v' tvoji flushbi stanovitnimu ostati. O Jesus! ki si me stanovitno ljubil, vlivaj v' moje mlazhno serze zhedalje vezh zhesnatorne ljubesni; ne sapusti me nevredniga flushabnika, de ne bo tvoja presveta kri nad menoj sgubljena. O sveti Liberat in tovarshi marterniki! sprositi mi stanovitno voljo, ktere ste vi polni bili, raji vse terpeti, ko od Boga odstopiti, de ga tudi jest v' vashi veseli drushbi hvalim vekomaj. Amen.

XVIII. dan véliziga serpana.

Sveta Helena zesariza.

Sveta Helena zesariza je slovezha v' katolfski zerkvi, ker je po vsih sapovedih svesto shivela, ker je bila mati Konshtantina, perviga verniga zesarja, in ker je snashla sveti krish, na kterim je Jesus umerl. Bila je od nevernih in nepremoshnih starshev rojena v' desheli Bitinji, okoli leta 247. Konshtanzi Klor, soldashki oblastnik pod zesarstvom Dioklezjana in Mak-

simijana, jo je sa svojo sheno vsel. Silno bogat je bil, ona pa nepremoshna; pa njene fosebne dushne in telesne lastnosti so bile bogatiga, in dobriga mosha vredne. Oba sta bila malikovavza, in nista praviga Boga sposnala; vender sta bila poshtena in mirna, kolikor je mozh v' slepi malikovavski veri. Njen mosh Konfhtanzi, savoljo fosebne serzhnosti in svestobe zesar postavljen, je bil kristjanam dober, in vsm pravizhen; vsi, verni in neverni, so ga ljubili. V' letu 306 je umerl. Helena zesariza je dolgo zhafa v' malikovanji shivela, namrezh do spreobernjenja njeniga sinu, zesarja Konfhtantina. Poprej je le natorno dobroto in usmiljenje imela; kader je bila od svete vere rasvetljena, je bila Bogu hvaleshna in njegova svesta flushabniza. Skoraj 64 let je v' nevednosti praviga Boga shivela, pa njena potlejshnja gorezhost v' boshji flushbi in sa rasfhirjanje katolske vere ji je ne le odpushtenje vsih grehov, ampak tudi fosebne gnade od usmiljeniga Boga dosegla; hitro je v' svetosti rastla, skerbela sa spreobernjenje nevernikov, in vsm vernim dober sgled dajala bogabojezhe shiveti.

S. Helena je fosebno skerbela sa uboge, vdove, sapushtene otroke in vse potrebne; je lepo ofnashevala in ofkerbovala zerkve ne le po mestih, ampak tudi po vaseh, de bi boshja flushba bila spodobna in zhastitljiva; je dolgo molila, se rada postila, in v' vsih dobrih delih obilna bila. Njena velika ponishnost je

fosebne hvale vredna. Ta se je rasodevala v' vsm, slasti pa per boshji flushbi: ponishno oblezhena je hodila v' zerkev; ne raslozhena od drusih, ampak med vernim ljudstvam je hotla biti per ozhitni boshji flushbi, ker je skerbela ne sebe, ampak le Boga hvaliti in zhashtiti. Ref, tudi zesarji, kralji in mogozhni so memo Boga majhni; vender je shiva vera in prava ponishnost imenitnih fosebne hvale vredna. S. Helene bogabojezhni sin, zesar Konstantin, je slo skerbel sa sveto vero in tudi sa unanjo zhasht boshjo; ne le perpushtenje je vernim dal zerkve sidati, tudi s' denarjem jim je obilno pomagal. Is hvaleshnosti do Jesusa, kateri mu je v' vojskni fili zhudno pomozh dal, je sapovedal v' Jerusalemu na hribu mertvashkih glav, kjer je Jesus sa vse zhloveshtvo ljubesnjivo umerl, lepo zerkev fosidati. Njegova mati, sveta Helena; je hotla tiga dobriga dela deleshna biti: she 80 let stara, v' letu 326, je shla v' Jerusalem svetih krajev obiskat, je ondi frezhno nashla s. krish, in perganjala na hribu kalvarii zhashtito zerkev fosidati, kakor je bilo popisano 3. dan veliziga travna. Tudi na oljski gori in v' Betlehemu je dve lepi zerkvi is svojiga postavila; povsod je sa seboj pustila snamnja shive vere, velike gorezhosti in fosebne ponishnosti. Od Jerusalema se je vernila v' Konstantinopol, in ondi se skerbno perpravljala k' smerti. Kader je telefna slabost ji napovedovala blishno smert, je svojiga ljubiga fina, zesarja Kon-

fhantina, k' sebi poklizala, mu fosebne nauke dala, in potlej v' njegovih rokah, 81 let stara, mirno umerla v' letu 327.

N a u k.

Svet sanizhevati.

Sveta Helena je bila poprej niskiga stanu, potlej s' mogozhnim Konfhanzjem sarozhena in zesariza; pa kaj bi ji bilo vse to pomagalo, ako bi ne bila bogabojezhe shivela? Visokost, oblast, zhaft, bogastvo in vse drugo je prasno in fhkodljivo bres bogabojezhoſti. Blagor mogozhnim sveta, kateri se ne dado od nizhemernosti vidnih rezhi sapeljati; ti so v' svojo in v' drusih frezho povifhani, ker s' oblastjo in s' sgledam pomagajo drugim pravo frezho dobivati. Nobeden ne sme befedi Jefusovih posabiti, ktere so polne nebefhke modroſti: „Kaj pomaga zhloveku, zhe vef svet dobi, ſvojo duſho pa pogubi.“ Mat. 16, 26.

O kriſtjan! ſa malo imej ſvet, in kar je na njem, de prideſh v' nebefhko kraljeſtvo. Ne ſmeſh ljudi ali drusih boſhjih ſtvari ſanizhevati; pa nikar neumno ne ljubi ne zhloverka, ne blaga, ne drusiga ſoper ſapovedi. *Dan ſmert* je *dan ſgube* v' ſvetim piſmu imenovan, ker te bo ſmert od vſiga odlozhila, in ti vef ſvet ne bo mogel pomagati. Brodnik je ſlo ſhaloſten, kader od ſtraſhniga viharja per-moran vse ſvoje blago v' morje pomezhe;

vrednišhi ko je njegovo blago, vezhi shalošt ima; pa vsaj upa svoje shivljenje perhraniti. Kader bo zhaš smerti prišel, bošh tudi ti vse svoje premoshenje sapustil; zhe si pa svojo dušho v' nemar pušhal, bošh svét sapustil, in dušho sapravit. „*Bogatin pravi: „Pozhitik sim nashel, in sdaj hozhem svoje blago vshivati. Pa ne vé (nozhe vediti), de bo zhaš prišel umreti, in de bo vse svoje drugim sapustil.“* Sirah 11, 19. 20. Gorje zhloveku, kateri svoje upanje v' svet ima: svet bo sapustil, kteriga je neumno ljubil; Boga bo sgubil, kterimu ni hotel slushiti.

Premisli, kaj imajo sdaj v' vezhnosti, kteri so bili mogozhni na svetu? Pred serzhnim kraljem Aleksandram se je svet tresel, pa ni ga vezh; Salomon je nar modrejshi bil, pa umerl je; Samson je bil nar mozhnejši, pa sdaj je prah. Tako vse mine pod sonzam, vezhnost pa nikoli. Premisli besede kralja Salomona: „*Jest sim v' svojim serzu rekel: Pojdem, in se bom obilno rasveseljeval, in dobrote vshival. In sim sposnal, de je tudi to nizhemernost. Smeh sim smoto shtel, in k' veseljju sim rekel: Kaj me saстонj golufash? Velike rezhi sim delal: sidal sim hishe, sadil vinograde, narejal verte sa kratki zhaš in ribnike, imel hlapzov in dekel; premogel sim vezh govédine in drobize, kakor vsi pred menoj v' Jerusalemu; velike kupe sim spravit slata in srebra, in navlekel bogastva, kar ga samorejo kralji, in*

deshele, omislil sim si pevze in pevke, in veselje vsako mnogo si preskerbel; kar ozhi poshelé, nizh jim nisim odrekel, nobeniga veselja okratil svojimu serzu. In ko sim pogledal vse, kar so moje roke storile, in nad zhimur sim saſtonj se potil; sim vidil, de je vse prasno, vse duhu v' nepokoj, de ni nizh ſtanovitniga pod ſonzam.“ Prid. 2, 1 — 11. Te reſnizhne beſede popisujejo nizhemernost in prasnoto ſvetá; tudi uzhé, de bodimo ubogi v' duhu, kakor je Jeſuf ſapovedal.

ſvét je enak gledaliſhu, kjer ſe ljudje ſhtejejo, kar niſo. Eden je kralj, drugi ſo njegovi flushabniki; eni ſo vojšhaki, drugi goſpodarji ali hlapzi; ſo veselí ali ſhaloſtni, ali ſe drugazhi obnaſhajo; vſak ſe noſi ali govori po ſvojim namenu: pa vſe to je le k' videſu, in ſlehern oſtane, kar je bil. Ravno tako je na ſvetu. Eni goſpodujejo, eni flushijo; eni ſo bogati, eni ubogi; eni uzheni, eni neuzheni: pa hitro prejde vſe to, in po ſmer-ti je vſak, kar je per Bogu v' reſnizi bil; zhe dober, je v' dobrim uterjen, zhe hudoben, je v' hudim uterjen na vekomaj. S. Janes govori ravno od tiga: „ſvét in njega poſhelenje prejde; kdor pa voljo boſhjo dela, oſtane (ſrezhen) vekomaj.“ I. Jan. 2, 17. She ſ. Pavla poſluſhaj, kateri od neſtanovitnoſti ſvetá tako govovi: „Zhaſ je kratik: tedaj naj bodo, kateri jokajo, kakor de bi ne jokali; kateri ſe veselé, kakor de bi ſe ne ve-

selili; kateri kupujejo, kakor de bi ne imeli; kateri svet vshivajo, kakor de bi ga ne vshivali, sakaj podoba svetá prejde.“ I. Kor. 7, 29 — 31. Kristjan! obuduj shivo vero, in premishljaj neskonzhno vezhnost, v' katero vsi pojdemo; to premishljevanje ti bo pomagalo sdershno shiveti, lakomnost premagovati, vse hude shelje odganjati, in si slo persadevati bogastva nabrati sa nebesa, katero bosh vshival vekomaj.

M o l i t e v.

O moj Bog! vezh nozhem ptujiga gospodarja imeti, vezh me svét ne bo gospodoval, ampak ti; hozhem se f' serzam od vsih vidnih rezhi lozhiti, in tebi samimu flushiti. Bolji je tvoja prijasnost od vsiga svetá; kaj bi mi vse kraljestva svetá pomagale, ako bi tvoj slab flushabnik bil? Ti si vse stvaril zhloveku v' pomozh tebe sposnati, in tebi flushiti; vse stvarjene rezhi so snamnje tvoje velike milosti: pa tega jest nisim pomisnil, neumno sim jih ljubil, in nepermerjeno vshival. Odpusti mi nevrednemu zhloveku, in dodéli mi gnado, de bom v' prihodno le tebe ljubil; ogrenjaj mi ta svet, de bom le do tebe svoje upanje in svojo ljubesen imel. Kar Te mi bo grenkiga pergodilo, bom poterpeshljivo poterpel, ker mi je vse dobro, kar mojo dusho svelizha. O velika priyatliža boshja, s. Helena! spròsi mi gnado po tvojim sgledu svét sanizhevati, ko popotnik

tukaj shiveti, Bogu flushiti, in ga v' tvoji
drushbi hvaliti vekomaj. Amen.

XIX. dan véliziga ferpana.

S. Ludvik shkof.

Sveti Ludvik, kteriga veseli spomin zerker
danf obhaja, je bil sin Karla, Napolitanfkiga
kralja; v' blishni shlahti s. Ludviku, Franzoski-
mu kralju, in s. Elisabeti, hzheri Ogerskiga
kralja Andreja II. Bil je rojen v' letu 1274.
Njegov ozhe je hotel, de je bil Ludvik per ker-
stu imenovan, sato de bi shivel po sgledu s.
Ludvika, Franzoskiga kralja. To se je v' re-
snizi spolnilo. Mlad she je Ludvik Bogu sker-
bno flushil v' molitvah, v' postih, v' vsih mo-
gozhih dobrih delih. Vsi so se nad njegovo
gorezhostjo per ozhitni boshji flushbi zhudili;
tudi je bil s' vsimi dober, prijasen in poni-
shen. Komaj je bil shtirinajst let star, ga je
velika nadloga sadela. Njegov ozhe je bil v'
vojfski vjet, in sa svoje reshenje je tri svojih
otrók dal Alfonsu III. kralju Aragonije. Lud-
vik s' dvema bratama je bil v' Aragonijo v'
jezho poslan; pa Bogu se je popolnoma pod-
vergel, in veselo je nosil velik krish, kteriga
mu je Bog dal. Eni so ga vprashali, kako sa-
more smiraj mirniga in dobrovoljniga serza

troji

er

ga

ki-

ga

4.

r.

-

biti. Odgovoril jim je: „Sato, ker je pot krišev nar bolji pot v' nebeshko kraljestvo; do-brote sveta napravijo zhloveka lahko, de Boga posabi, nadloge pa ga ponishajo pod njegovo vsigamogozhno roko.“ Kader koli so mu njegovi varhi ponujali kako rezh soper sapovedi, jih je serzhno posvaril rekozh: „Ni li sadoſti, de je moje telo vjeto? hozhete tudi mojo duſho ſtoriti suſhno hudizhu?“ Ti njegovi serzhni odgovori prizhujejo, kako terdne in globoke korenine je shiva vera v' njegovim serzu imela. Nikoli ni bil bres dela, molil je, ali bral, ali premishljeval, ali piſal; pa le de bi ſveto uzhenost dobil, mu je ſkerb bilo. S' perpuſhenjem kralja Alfonsa je per ſebi imel dva bogabojezha in uzheni miniha bratovſhine ſ. Franzishka, ktera ſta ga ſkerbno uzhila v' vſim, ſoſebno pa prav ume-ti beſede ſ. piſma, in po njih na tanko shive-ti. V' nevarni bolesni je Bogu obljubil, ako sdravje ſadobi, v' kloſhter ſ. Franzishka iti. Osdravil je, in tudi is jezhe je bil reſhen v' letu 1294. Reſhenje mu je prejetno bilo le sato, ker je v' proſtoſti upal popolniſhi Bogu ſluſhiti. Takrat je bil okoli dve in dvajſet let ſtar, pa ko perleten minih je bogabojezhe shivel. Le Boga je v' serzu in na jesiku imel; ni hotel poſluſhati ali govoriti nepotrebniga, veliko manj ſlabiga; varoval ſe je vſih ſlabih moſhkih in tudi bogabojezhnih ſhenſkih, kolkor mu je mogozhe bilo.

Bogabojezhost svetiga Ludvika se je sosebno rasodela, kader ga je njegov ozhe hotel osheniti. Mlado kraljevo hzher mu je namenil, in tudi obljubil mu kraljestvo dati; pa ponishno je ozhetu odgovoril: „Moje kraljestvo je Jesus Kristus; zhe njega imam, imam vse.“ Potlej je v' klofhter s. Franzishka shel, in minihe profil, de naj ga preoblezhejo; pa minihi so se njegoviga ozheta bali, in mu odrekli. K' ozhetu je shel, in ga s' vso ponishnostjo nadlesheval, de naj mu perpushtenje da se svetu odpovedati, kar je dosegel. Papesch Bonifazi VIII. je svedil njegovo sosebno svetost, in ga, desiravno mladiga, shkosa isvolil v' mestu Tolosi; ker se je s' vso mozhjo branil, ga je papesch oblastno permoral se podvrezhi. Shel je v' Rim; po storjeni obljudi je nar poprej minishko kuto hotel oblezhi. potlej je bil shegnan, in v' svojo shkofijo poslan. Vsi so ga veselo sprejeli in sposhtovali. Pa njegova shkofija je bila filno rasdjana od krivoverzov in od gresfhnih navad. To po volji boshji poravnati je bila njegova gorezha skerb; pa neisrezhenost je terpel, ker se slepi gresfhniki ne dado preprizhati, in sovrashijo dobrotnike, kateri jim voshijo poboljschanje in nebeshko kraljestvo. Bog, kterimu je lastno posvezhevati dela dobrih pastirjev, mu je dal shkofijo poboljshati. Malo zhafa je bil shkof, pa je veliko dobriga storil. Vse zhednosti so bile v' njem; pa njegova ponishnost je bila prezhudna, kakor se je v' eni perloshnosti rasodela.

Savoljo majhniga pogrešhka ga je dober prijatelj vprizho drusih posvaril. Prizhujozhi so se savseli, de svojiga svetiga shkofa svari, kterimu le spofhtovanje gre. S. shkof jim je odgovoril: Ta prijatelj, kteri me je posvaril, ishe mojiga svelizhanja: pravo prijateljstvo ni molzhati, ampak govoriti v' potrebi; dolshnost je svarjenje poslushati, in kdor ga ne poslusha, svojo nesrezho ljubi.“ Prav is te svoje ponishnosti je shelel, in papesha profil, de bi se shkofstvu odpovedal, de bi drug shkof, je djal, vrednishti od mene nastopil. Od papesha ni bil uflishan, pa Bog ga je uflishal, in ga s' hitro smertjo k' sebi vsel. Nevarna bolesen ga je potlazhila, in smert mu napovedovala. Malo pred smertjo je svojim domazhim in prijatlam djal: „Glejte konez mojiga nevarniga popotovanja! grem k' Bogu, ga vshivat.“ S' sosebno gorezhostjo je prejel sakramente katolsheke zerkve, in poln upanja v' saflushenje Jesufovo je mirno umerl ravno ta dan v' letu 1297.

N a u k.

Od trojnih krishev.

S. Ludvik, kraljev fin, je bil le shtirinajst let star, ves nedolshen in svet, sa ozhetovo reshenje sovrashnimu kralju v' roke dan; sedem let je bil v' jezhi, pa smiraj mirniga in poterpeshljiviga serza: ni nepokojno po re-

ſhenji sdihoval, ſe ni ſavoljo terdobe ſvojih ſo-
vrashnikov nikoli potoshil; poterpeſhljivo je
zhakal odmenjeniga zhaſa boſhjiga uſmiljenja.
Tudi po ſadobljenim reſhenji bi bil raji minih
ko ſhkof; pa papesh ga je zhes njegovo voljo
poviſhal. V' viſokosti je, de bi ubogim obil-
niſhi pomagal, uboſhno ſhivel in ſmiraj ſker-
bel, kako bi krishanimu Jeſuſu podobniſhi
prihajal. Sato je veliko plazhilo odpravizhniga
in uſmiljeniga Boga prejel. *„Srezhen je zhlo-
vek, kateri nadloge preſtoji; ſakaj kader bo
ſkuſhen, bo prejel krono ſhivljenja.“* Jak.
1. 12.

Premiſli, vſak zhlovek ima ſvoj krish, tu-
di ti ga imaſh; rad ali nerad ga nóſi, ne
moreſh ga odloſhiti. Zhe ſi poterpeſhljiv, ti
bo dobro; zhe niſi, ti bo hudo: zhe poter-
piſh, ti je tukaj loſhej, potlej dobro; zhe ne
poterpiſh, ti je tukaj huje potlej ti bo gorjé.
Glej, in premiſli tri krishe, na hribu mertva-
ſhkih glav poſtavljne. Na ſrednimu viſi Jeſuſ,
is ljubesni do naſ krishan, rad terpi in umer-
je; na deſnim je ſpokorni in poterpeſhljivi ras-
bojnik; na tretjim viſi njegov terdovratni to-
varſh. Ljubesnjivi in nedolſhni Jeſuſ je po-
doba bogabojezhnih, kateri ſveſto ſluſhijo Bo-
gu, in ſo v' vſih nadlogah poterpeſhljivi; deſ-
ni rasbojnik je podoba tiſtih, kateri ſo nadlog
vredni, pa ſvoje grehe ſpoſnajo, in ſvoje kri-
she voljno poterpé; levi rasbojnik je podoba
tiſtih, kateri ſo ſi nadloge s' grehi ſafluſhili,
pa nozhejo ſpoſnati, ſe togoté ali kolnejo. Zhe

fo. Jesufa v' nedolshnosti in poterpeshljivosti po-
je snemash, zhe dobro shivish, in veselo terpish;
nja, si soseben boshji prijatel. Zhe si defniga ras-
nih bojnika v' grehah posnemal, pa ga tudi v' spo-
oljo snanji in v' poterpeshljivosti posnemash, in terd-
bil- no voljo imash vse nadloge voljno poterpeti;
er- bosh ko on od milosti Jesufove odpushtenje gre-
chi hov prejel. Zhe se v' nadlogah in v' terplje-
ga nji togotish, bosh ko levi rasbojnik sahtonj ter-
lo- pel. Ref, ako bi sraven krishaniga Jesufa ne-
bo poterpeshljivo terpel in umerl, bi ti nizh ne
k. pomagalo.

Premisli in povej, kateri krish si isbereish? isberi si krish Jesufov: mu nisi v' nedolshnosti podoben, ker si gresnik, pa bodi mu podoben v' poterpeshljivosti, zhe ne moreish veselo terpeti, terpi vsaj poterpeshljivo. Naj bo krish, od koder hozhe, naj bo tudi od hudobnih; le voljno poterpi, in misli: Bog mi ga je dal. Zhe si pred svetam nedolshen, zhe blishnimu nizh hudiga nisi storil; le poterpi, ker per Bogu nisi nedolshen. Zhe od ljudi hudo sa dobro prejemash, nikar ne odstojaj od dobriga, in nikar hudiga sa hudo ne vrazhuj, ampak dobro sa hudo; tako bosh Jesufa posnemal, kateri je Ozheta nebeshkiga sa svoje neusmiljene sovrashnike profil rekozh: „Ozhe! odpusti jim, sej ne vedó, kaj delajo.“ Zhe svoje krishe nevoljno terpish; nisi ponishen, ni duha pokore v' tebi, si Bogu nepokoren, in morebiti bosh deleshen nesrezhe leviga rasbojnika, kateri je na krishi umerl, in

pogubljen bil. Ne navelizhaj se veliziga ali dolsiga terpljenja; sakaj to bo hitro minilo, saflushenje bo ostalo vekomaj. Jesufa Kristusa krishaniga in terpljenje njegovih svetnikov imej vedno pred ozhmi, pa tudi plazhilo, ki je poterpeshljivim obljubljen. S. Pavel pravi: „*Nafsha sedanja, zelo kratka in lahka nadloga nam pernese vezhno in zhes mero visoko zhasht.*“ II. Kor. 4, 17.

M o l i t e v.

O Jesuf! jest verujem, de si bil is ljubesni do mene krishan; vender jest zelo malo is ljubesni do tebe terpim. Tvoj krish je bil teshak, moji so lahki; vender godernjam, in se togotim? Ti si v' vednim terpljenji shivel, in na terdim krishi umerl, jest sim prasniga in fhkodljiviga veselja smiraj lazhen; ti s' teshkim krisham pred menoj hodish, me vabis, in mi sapovedujesh, de naj se ti perdrushim, jest sovrashim krishe: vender shelim v' tvoje kraljestvo priti. Ti si shiroke in globoke rane is ljubesni do mene prejel, in vso svojo sveto kri sa mojo nevredno dusho prelil; mene le majhna beseda raskazhi, temno okó ali druga majhna rezh nepokojniga dela. O ljubesnjivi Gospod! kedaj ti bom podoben? Daj mi vse krishe voljno terpeti is ljubesni do tebe, de v' tvoje kraljestvo srezhno pridem. O s. Ludvik, sgled sosebne nedolshnosti in popolne poterpeshljivosti! spròsi mi gnado v' tvoji drush-

bi sa Jesufam hoditi, de bom tudi v' tvoji
drushbi v' njegovim kraljestvu vesel vekomaj.
Amen.

XX. dan véliziga serpana.

Sveti Bernard apat.

Sveti Bernard, velik boshji prijatelj in rasvetljen uzhenik, je bil rojen na Franzoskim v' desheli Borgoni ali Burgundii v' tergu Fontanji v' letu 1091. Njegov ozhe Tekelin je bil mogozhen gospod, in njegova mati Aleta je bila deshelnimu vojvodu v' shlahti. Bila sta filno bogata, pa tudi slo bogabojezha, in sta svoje sedmere otroke, med kterimi je Bernard tretji bil, kerfhanfko redila. Ponishne oblazhila sta svojim otrokam napravljala; odlozhen shivesh je bil po njih potrebi, pa slab, de bi bili sdrave dushe in sdraviga telefа. Otrok Bernard je od vsih nar bolji bil, je rad molil, ponishno in hitro bogal, se rad in lahko uzhil, v' starosti, umu in gnadi rastel; kolikor vezh je sposnanja dobival, tolikanj fkerbnejshi je Bogu flushil; samotен je rad bil, flabe drushbe in vsiga, kar mlade veseli, se je fkerbno varoval. Ravno sato, ker ga svet ni motil, je rad molil, f' pridam premishljeval, in k' Bogu vedno sdihoval, de naj ga v'

nedolshnosti ohrani. Sosebno se je prezihiti devizi Marii gorezhe perporozheval, jo vel zhas svojiga shivljenja slo zhasstil, sa njeno zhasst fkerbel, in tudi po njej svesto shivel. Bil je grosno lep mladenizh; pa njegova du-sha je bila she lepshi od njegoviga telefa; ker je bil ponishen, framoshljiv in bogabojezh. Shtirinajst let she le je bil star, ko mu je do-bra mati umerla. Ozhe je po svojih opravi-lich velikokrat kam shel. Kader ni bilo ozhe-ta doma, so slabi fantje mladenzha Bernar-da nadlesno nagovarjali, de naj s' njimi gre v' nevarne perloshnosti; pa jih ni hotel poslu-shati, ker je bil strah boshji vkoreninjen v' njegovim serzu. S' molitvijo, f' ponishno-stjo in s' boshim straham je svojo slabost in hudobne salesovavze serzhno premagoval. Ker je bil filno lep in bogat, je bil velikokrat od nesframnih shenskih skufhan; pa s' begam ali serzhnostjo je svojo nedolshnost ohranil. En-krat, ko beshati ni mogel, je s' vso mozhjo savpil: „Rasbojniki, tatje so tukaj, pomagaj-te!“ Domazhi so se prestrashili, so mu hiteli na pomozh, ker niso vedili, kaj mu je; hu-dizheva flushabniza je sbeshala, in je nikoli vezh ni bilo bliso. Desiravno je mladenizh Bernard tolikaj varen bil, je vender enkrat prostovoljno lepo shensko pogledal, in v' svo-jim serzu slabo dopadenje obzhutil; tiga je bil slo shalosten, se je ojstro pokoril, in var-nishni potlej bil.

Nevarnost, v' kateri je bila dušha dobri-
ga Bernarda, ga je f' straham napolnila; skle-
nil je sapustiti svét, in v' samoto iti svoje du-
šhe svelizhat. Bil je mlad in bogat; svet mu
je vse dobrote obétal; vender je f' pomozhjo
gnade f. Duha sklenil vse sapustiti, in v' samo-
to iti se posvezhevat. Ref, f. Duh vodi dušho
v' samoto, slab duh vodi zhloveka v' shume-
zhe drushbe; f. Duh se v' samoti dušhi raso-
deva, in jo f' svojimi darimi napolnuje. Kdor
je rad med nepokojnim svetom, in po mozhi
samoten ne shivi, je enak zhloveku ob dere-
zhi vodi; ne flishti glasu f. Duha, kateri se le
v' tihoti rad rasodeva. Kader so bratje in
prijatli f. Bernarda svedili, de hozhe svét sa-
pustiti; so ga obdali in profili, de naj nikar
tiga ne stori, in so se nad njim jokali. On je
tudi nad njimi jokal. Bratje so is natorniga
usmiljenja jokali, ali bolje rêzhi, is slepe lju-
besni; on pa je nad njimi jokal is zhiste ras-
svetljene ljubesni. Ne le odverniti od terd-
niga sklepa ga niso mogli, temuzh ne malo
is njih se je pustilo od njegovih ognjenih nau-
kov preprizhati; in preuzhiti; vdali so se mu,
in mu obljubili sa njim v' samoto iti. S. Ber-
nard in njegovi tovarshi so hisho najeli, sku-
paj sveto shiveli, in zhakali prihoda drusih
perdobljenih prijatlov, kateri so obljubili svet
sapustiti. Kader je odmenjeni dan prishel,
je f. Bernard shel svojiga ozheta obiskat, in
od njega floveša vseti. Nasaj gredé je svojiga
mlajshiga brata Gvidona srezhal, in mu re-

kel: „Vse nafhe domazhe premoshenje bo tvo-
je, mi gremo v' samoto.“ Gvidon je odgovo-
ril: „Vi si nebefa isvolite, meni pa hozhete
semljo pustiti; to ni pravizhno.“ Shel je do-
mu in ob kratkim sa svojimi brati prishel v'
samoto.

S. Bernard je bil takrat le dve in dvajset
let star, vender je serzhno premagoval vfiga
svetá sapeljivosti. Okoli trideset tovarshv je
perdobil, in is fushnosti svetá v' klofhter Zi-
sterz odpeljal. To se je godilo v' letu 1113.
V' ljubi samoti pod ljubesnjivo oblastjo apata
Shtefana je she tukaj nebeshki mir vshival. Le
Boga, in kar je boshjiga, je v' serzu nosil; vse
sapeljivosti svetá je sanizheval, in sveto sovra-
shil; le moliti, s. pismo brati rasodete refni-
ze premishljevati, Boga hvaliti, sa njegovo
zhaft terpeti, sebe in druge posvezhevati je
bilo njegovo nar vishi veselje. Desiravno je
bil mlad, je shivel, ko bi sgoli duh bil: svoje
mlado telo je s' vednim pokorjenjem deval pod
pokorshino vsih sapoved; shalosten je bil, ka-
der je mogel svojimu telesu strezhi, ali mu le
malo pozhitka dati. Le dvé leti je v' samot-
nim klofhtu Zisterzu bil, in je popolnamast
dosegel. Od apata Shtefana je bil s' dvanajst
tovarshi v' samoto Klaroval poslan, de je
ondi nov klofhter postavil. Samota ali pu-
shava Klaroval je bila tistikrat prebivalishe ras-
bojnikov in divjih sverin; pa s. Bernand se ni
nizh bal, desiravno je veliko terpljenje previ-
dil. Ubofhtvo, lakota, mras, vrozhina in vse

hudo je bilo njegovi dobri dušhi prijetno; vse terpeti is ljubesni do Jesusa je bilo njegovo edino veselje. Veliko shlahtnih mladenzhev, tudi mogozhnih in uzhenih, se je s. Bernardu perdrushilo, kateri so pod njegovo oblastjo v' velizim pokorjenji radi shiveli. Tudi njegov dobri ozhe Tekelin je v' Klaraval shel, se svojimu svetimu sinu podvergel, in v' pokori Bogu vesel flushil.

S. Bernard v' samoti ni le sa svoje in svojih minihov posvezhevanje skerbel, skerbel je tudi sa vso katolshko zerkev: svete bukve je spisal, ktere so napolnjene s' zhesnatornim masilam s. Duha; nevedne je skerbno uzhil, greshnike ljubesnjivo svaril, tudi mogozhnim svetá neprestrašeno govoril. Vsi, tudi papeši, kardinali, shkofje, kralji in oblastniki so ga sposhtovali in bogali, ker so njegovo rasvetljeno uzhenost in sosebno svetošt posnali. Bog mu je dal velike zhudeshe delati; vender je bil smiraj slo ponishen, kakor bi bil sadnji v' katolshki zerkvi. Bliso in delezh je potrebnim hitel na pomozh, in veliko sosebnih rezhi je po volji boshji poravnal. Od veliziga pokorjenja in vednih opravil sdelan, je na telesu opešhal, in v' kloshtru Klaravalu nevarno sbolel. Kader se je to rasvedilo, so is vsih krajev hiteli ga obiskat, in pred smertjo viditi sosebniga boshjiga prijatla. Vef Bogu vdan, poln poterpeshljivosti in notranjiga veselja, je 64 let star sveto umerl ravno ta dan v' letu 1155.

N a u k.

Kako se skušnjavzam vstavljati.

Popisovanje shivljenja s. Bernarda je kratko, vendar prizhuje še to od njegove osebnosti. Bogabojezhnost njegove mladosti naj ti bo v' nauk, da po njem shivish. Bil je poln strahu boshjiga, mesenih prijatlov in slabih mladenzhev ni poslušal, sapeljive shenske je s' begam premagal, ali s' vpitjem odganjal. Sato je bil Bogu prijeten, in ga sdaj vshiva, in bo vshival vekomaj. „*Blagor zhlo-veku, kterimu je strah boshji dan; kdor ga ima, komu bo enak?*“ Sirah 25, 15.

Zhe hozhesh skušnjave in skušnjavze frezhno premagovati, Boga se boj. Kdor se ga is ljubesh boji, se vsaki sapeljivosti serzhno vstavlja. Modri Sirah prizhuje: „*Gospodov strah preslene greh.*“ Sirah 1, 27. Zhe se Boga bojish, si skerben, ponishen, framoshljiv, serzhen in stanoviten, ker ti strah boshji daje možno voljo Bogu dopasti, in svojo dusho svelizhati. Zhe strahu boshjiga ni v' tebi, kaj bo tvoje serze sapeljivosti obvarovalo? Zhe se Boga ne bojish, nevarne rezhish premishljujesh, poslušash, govorish; tvoja dusha grosno slabi, in si neperpravljen se skušnjavzam vstavljati. Morebiti si res bres strahu boshjiga? Premisli. Kaj pomenijo nizhemne oblazhila, preobilna skerb sa snash-

nost svojiga telesa, vedni smeh, perlisnjeno govorjenje, nesramoshljive ozhi, predersnost per drusim spolu in vezh taziga? To pomeni sprideno in nebogabojezho dusho; skushnjav in skushnjavzov ishesht; nashel, nashla jih bosht, in gorje ti bo. Boga se boj, poni-shen bodi, sramoshljivo se nosi, neumni smeh premaguj, ne boj se sanizhevanja slabih ljudi, in bodi stanoviten, de svojo dusho ohranish.

Kader te sapeljivzi vabijo ali nagovarjajo v' kako hudo perloshnost iti, ali storiti, kar ne smesh; vstavi se jim modro in serzhno. Ne rezi le: „Se bojim starshet, se bojim besedi, bi shet, pa ne morem,“ ali kako drugazhi. Kaj to pomeni? To pomeni, de se Boga premalo bojish, de si premehke dushe, de isgovorov ishesht, de bi od slabih sanizhevan ne bil, sanizhevana ne bila. Namesti tiga odgovori is serza terdo: „Nozhem, ne smem, je greh.“ Kader si skushan, skushana, nikar se premehko ne stavi, ampak serzhno; tvoje serze ti bodi na jesiku, de tvoj skushnjaviz sposna tvojo stanovitnost, in te v' miru pusti. Kaj bi rekel tatu, kateri bi skushal ti kaj vse-ti? Ojstro bi ga svaril, odpodil, ali savpil, de bi pomozh dobil. Ravno tako stori, kader koli ti skushnjaviz hozhe gnado odvseti. Tvoje mehke besede ne bodo nizh sdale, in pomenijo, de med Bogam in hudizhem visish. Blagor ti, zhe premagash; gorje ti, zhe pervolish v' greh.

Ne boj se rasshaliti hudobniga. V' nevarni perloshnosti stori, kakor zhista Susana, ki je s' velikim glasam savpila. Dan. 13, 24. Po njej je storil s. Bernard, in savpil: „Rasbojnik, tatje so tukaj, pomagajte!“ Ali beshi, zhe samorefsh, po sgledu zhistiga mladenzha Joshefa. Serzhno se vojskuj sa svojo dusho, de Bogu svest ostaneshe. S. Tomash uzhenik je, ko je she mlad bil, s' ognjisha gorezhe poleno vsel, in odpodil neframno shensko, ktera ga je v' greh napeljevala. V' zerkvenim popisovanji je sapisano, de si je neki mladenizh, kteriga ime se ne vé, svesan s' vervijo, in nevarno skushan, jesik odgrisnil, in ga pljunil hudobnizi v' obras, de bi ustrashena beshala. Vidish, kako se dobri flushabniki in flushabnize boshje serzhno sa lepo zhistost vojskujejo? Nisi isgovorjen ali isgovorjena, zhe nerad ali nerada greshish; raji moresh umreti, ko greshiti. Jih ni malo v' peklu, kteri so neradi greshili. Zhe tudi kdo nerad greshi, vender greshi, in zhe se ne spokori, bo nerad shel v' pekel, vender bo shel. Le fila, ktere premagati ni mogozhe, isgovarja zhloveka, ako per tem serze ostane nedolshno. Bodi tedaj serzhen, in vstavljaj se moshko hudobnim skushnjavzam, kakor Bog po modrim sapové: „*Sa svoje dushe voljo potegni se s' vso mozhjo sa resnizo, in bojuj se sa resnizo do smerti.*“ Sirah 4, 33.

M o l i t e v.

O Jesuf! ki si me nevredniga greslnika stanovitno ljubil, in is ljubesni sa-me umerl, daj mi stanovitno serzhnost raji umreti, ko tebe rasshaliti. Nisi posluschal Petra, temuzh ojstro si ga posvaril, ko te je hotel is natorne ljubesni do tebe od namenjeniga terpljenja odverniti; tudi nisi posluschal hudih sovrashnikov, ko so ti rekli, de stopi s' krisha, temuzh si hotel na krishi umreti: stori tudi mene stanovitniga v' tvoji sveti flushbi. Svetniki so se po tvojim sgledu serzhno vojskovali, mladenzhi in deklize so raji umerli, ko tebi nesvesti bili, sakaj imam pa jest tako malo stanovitnosti? Sato, ker te premalo ljubim. V' prihodno se hozhem serzhno vojskovati soper sovrashnike mojiga svelizhanja; zhe bom sovrashen, sanizhevan ali preganjan savoljo tvojih svetih sapoved, bom obilnishti plazhilo od tebe prejel. O s. Bernard! sprösi mi potrebno serzhnost soper svojo in drusih slabosti, de v' sredi skushnjav in nastav Bogu svesto flushim. Amen.

XXI. dan véliziga ferpana.

S. Joana Franzishka Fremiot.

Sveta Joana Franzishka, s' primkam Fremiot, je bila rojena na Franzoskim v' desheli Burgundii v' vélikim mestu Dijonu od bogatih staršev v' letu 1572. Keršhansko je bila srejena, in she v' prvih letih je imela snamnja sosebne svetosti nad seboj. Pravijo, de se je she takrat serzhno vstavila mogozhnimu krivoverzmu, in je darilo, ki ji ga je bil posilil, v' ogenj nefla rekozh: „Tako bodo krivoverzi v' peklu goreli, kateri niso Jesufovimi naukam pokorni.“ Komaj je nekoliko odrasla, ji je mati umerla. Preljubo devizo Marijo si je Joana sdaj svojo skerbnost in mogozhno mater isvolila, in se ji gorezhe perporozhevala. Polna ognjenih shélj le Jesusu in Marii dopasti, je sanizhevala vse dobrote svetá, in je od sebe serzhno spodila posvetno déklo, ktera je s' slabimi besedami skushala njeno dusho sapeljati. Ozhe jo je bogatimu gospodu, knesu Shantalú, v' sakon dal. Podverгла se je ozhetovi volji, pa skerabela je tudi svoje dolshnosti svesto spolnovati: domazhe, slasti flushabnike, je keršhanskiga nauka uzhila, in pridno gospodinjila; sa vse je skerabela, de bi pridno, mirno in pónishno shiveli; usmiljena je bila do ubosih, kakor de bi bila mati sleherniga uboshza.

Tej bogabojezhi gospej se je grosna nezrezha pergodila. Njen mosh je na lov shel, in tamkej je bil od sovrashniga zhloveka umorjen. Kako je s. Joana shaloftna bila, ni mogozhe praviti: vender se je Bogu podvergla, in je savoljo njega sovrashniku is serza odpustila, v' snamnje resnizhniga odpushtenja tudi zelo hotla njegovimu otroku botra biti per kerstu. Mosh ji je tri otroke in veliko premoshenje sapustil. Bila je takrat komaj dve in dvajset let stara. Mlade vdove so vzhasi neumnisthi od mladih deklizhev, ona nè; nikoli se ni dala pregovoriti, de bi se bila vdrugizh omošhila, in to is ljubesni do zhistosti in svojih otrók. Nektera vdova is ljubesni do drusiga mosha savershe svoje perve otroke, s. Joana pa je vse delala po volji boshji. Poprej je poboshno shivela, potlej je skerbnišhi flushila Bogu: njene oblazhila so bile ponishne, njene posti vedni, njene molitve dolge, njeno usmiljenje do ubosih veliko. Lenobo je smertno sovrashila; vedno je Bogu v' zhasht ali delala, ali molila, ali otroke, drushino in druge uzhila, ali ubogim stregla, ali v' zerkvi Boga ozhitno molila. Vsi so per njej dushno in telefno pomozh nashli. Njen grad, kjer je s' svojimi otrozi shivela, je bil perbeshalishhe in prebivalishhe ubosih in bolnikov. Tudi je svoje bogabojezhe flushabnike poshiljala po hishah reveshev in bolnikov svedit, ktere je v' svojo hisho spravljala, in s' vsm ofkerbela. Ne le po flushabnikih, sama tudi je bolnikam

stregla, jim postelje postiljala, rane obesovala, sdravila dajala, nezhedne oblazhila prala in safhivala. Njena nar vezhi skerb pa je bila sa njih dushe, de bi bili poterpeshljivi, de bi s. sakramente vredno prejemali, in frezhno umerli. Ni se bala ne nesnane, ne kushne bolesni, temuzh vsakimu je ljubesnjivo stregla ko svojimu edinimu otroku, ko Kristusu. Eniga dne ji ja bilo rezhenno, de nesnan berazh sa plotam bolan leschi. Bersh je ukasala ga v' hisho pernesti. Drugi so se bali ga v' svojo hisho vseti, tudi memo njega iti savoljo veliziga smradu, in de bi se njegove bolesni ne nalesli; s. Joana pa mu je sama stregla, ga zhedila, in v' tej ljubesnjivi streshbi bila do njegove smerti shanovitna. Drugi so ji branili, pa ona je odgovorila: „Le greh je gerd, in se ga bojim, drusiga ni nizh gerdiga.“

Se lahko vé, de je s. Joana, ktera je is ljubesni do Boga tolikanj skerbela sa blishniga in tudi sa nesnane berazhe, slo skerbela sa domazhe, slasti sa svoje otroke. Vedno je svoje otroke uzhila, ne le, de so Boga, Jesusa in Marijo po imenu posnali, in vedili poglavitne resnize katolske vere, temuzh skerbela je in si slo persadevala jim v' serze vlitu pravo bogoflushnost. Pogosto jim je govorila od ljubesnjiviga Boga; od usmiljeniga odreshenika Jesusa, od spazhenosti zhlovekove nature, od potrebe gnade boshje; raslagala jim je sapovedi in dolshnosti kershanskiga zhloveka, jih opominjevala le po voskim potu hoditi,

svét sanízhevati, nebeshkiga kraljestva iskati; kader je nad njimi kako slabost vidila, jih je uzhila se sposnati in poboljšhati; vedno je Boga profila, de naj njenim otrokam obilno gnado da. Ko otrozi njene pomozhi she vezh niso bili potrebni, je s' svetam s. Franzishka Salesja svét sapustila, in v' kloster shla. Otrozi in shlahta so ji branili, pa se ni dala pregovoriti. Bila je duhovna mati veliko bogabojezhih nun, in je med njimi v' popolnamasti shivela, kakor je bila od svojiga duhovniga ozhetá s. Franzishka nauzhena. Terdno je Bogu obljubila vse delati, kar koli bo sposnala, de mu bolj dopade. Tej obljubi je bila svesta, in si je neisrezhenó plazhilo per Bogu saflushila. Ta svesta flushabniza boshja je 69 let stara, trinajsti dan grudna v' letu 1641, mirno umerla, in na njene proshnje so se veliki zhudeshi godili, s' kterimi je Bog njeno sosebno svetost rasodeval.

N a u k.

Kdo je per Bogu resnizhno pravizhen?

S. Joana je bila per Bogu resnizhno pravizhna, ker je po vsih sapovedih svesto shivela is ljubeshni do Boga in s' pomozhjo njegove gnade. Bila je poshtena dékliza, pametna shena, ponishna vdova, kratko, bila je sveta v' vsih stanovih. Poshten zhlovek in svet kristjan ni eno; ni malo poshtenih ljudi, kteri so ven-

der malo vredni kristjani. Ne le unanja pravizhnost, ampak veliko bolj je notranja sapovedana, is ktere is-hajajo unanje dobre dela. Ni vse dobro, kar podobo dobriga ima; pravizhnost ni le po enih sapovedih shiveti, ampak po vseh f' pomozhjo gnade, is ljubeshni do Boga. Smota je lahka, pa filno nevarna; to-raj dobro premisli nauke, ktere ti dajem.

Spolnuj vse sapovedi. Vsa volja boshja ti je osnanjena, de po vfi volji boshji shivish. Sapovedi niso osnanjene, de bi fi is njih eno, ali dvé, ali tri odbral, druge pa sanizheval. En sam smerten greh, snan ali nesnan, te ognjusi in pogubi, ena sama bolesen lahko lozhi tvojo dusho od telefa, ena sama nepremagana slabost lahko lozhi tvojo dusho od Boga. Bog je po Mojsefu sapovedal: „*Spolnujte vse sapovedi, ktere vam dam.*“ V. Mojs. 27, 1. Jesuf Kristuf je svojim uzhenzam rekel: „*Uzhite ljudi vse spolnovati, kar koli sim vam sapovedal.*“ Mat. 28, 20. Vse boshje in zerkvene sapovedi, vse dolshnosti svojiga stanu moreih dopolnovati is ljubeshni do Boga. Nezhistnik pravi: „Ako bi shesté boshje sapovedi ne bilo, bi bil svet;“ kak drug bo druga zhi rekel: pa kaj pomaga, zhe kdo ne shivi po vseh sapovedih? Starshem vse dobre dela ne pomagajo, zhe sa otroke ne fkerbé; eni so ubogim usmiljeni, pa storjeniga dolga nozhejo poplazhati; eni so pravizhni v' vshim, pa sovrashnikam ne odpusté; eni so s' blishnim mirni, pa nesramno shivé. Tako delaje ti,

drug
siga
koli
je v
she
10,

por
soc
ni

„
te
K
re
b
g
k
c
r

drugazhi drugi; pa kaj pomaga eno bres drusiga? Premisli, kaj s. Jakop govori: „*Kdor koli vso postavo spolni, greshti pa v' enim, je vsiga kriv; sakaj kteri je rekel: Ne prešhestuj, je tudi rekel: Ne ubijaj.*“ Jakop 2, 10, 11.

Dobre dela imajo saflushenje, zhe so s' pomozhjo gnade opravljene. Je katolska rasodeta resniza, de bres gnade ne samoremo nizh Bogu dopadljiviga storiti. S. Pavel uzhi: „*Sami ne samoremo nizh (dobriga) misliti, temuzh nasha smoshnost je od Boga.*“ II. Kor. 3, 5. Zhlovek s' natorno mozhjo samore velike rezhi delati, pa to je prasno in bres saflushenja. Ne le natorna mozh, tudi greshtna slabost lahko obroduje dela, ki so kershanfskim delam podobne. Eni se branijo ozhitne hvale is presejaniga napuha se ponishne rasodevati; eni se obilne pijazhe ali kake druge rezhi varujejo is lakomnosti; eni so usmiljeni, tode sa svoj dobizhik; eni radi molijo, pa de bi na svetu frezhni bili. Eden odpušti sovrashniku, ker vé, de ga bo kmalo potreben; eden blishniga brani pred krivizo, ker mu je plazhilo obljubljeno; eden rasode ne potrebno rezh ali golufijo, ne is ljubesni do pravize, temuzh ker je rasshaljen bil. Vse to ima podobo dobriga, pa ni dobro, ker ni is dobriga serza, ni is ljubesni prave, ni s' pomozhjo gnade boshje storjeno. Neumneshu je vse dobro, pa ne bo tako per vsigavednim sodniku. „*Posvetni modrijani so ko fariseji*“

enaki pobeljenim grobam, kateri so sunaj lepi, snotraj pa polni gnjufobe.“ Mat. 23, 27.

Ljubi moj! grosno svito so prepreshene zhlovekove misli; pa ravno to te uzhi in perganja profiti, in sdihovati v' ušmiljeniga Boga, de naj ti obilno gnado da, f' ktere pomozhjo vse sapevedi dopolnuješh. S. Avgušhtin vprašha: „*Kakoshno saflushenje ima zhlovek per svojih delih, preden gnado ima? Nobe-niga, sakaj gnada boshja je sazhetik vsiga saflushenja.*“ Premisli se skerbno, premisli vse sapovedi, vse dolshnosti, svoje misli, govorjenje, dela in okolishine, de sposnash, kakoshno je tvoje shivljenje, kaj je she popraviti ali poboljšhati. Zhe si Bogu popolnoma podvershen, zhe le njemu shivišh, ne sebi, zhe njegove zhaſti per vsim ishesh; si pravizhen. Ljubi Boga is vse dushe, ljubi in delaj, kar ti on sapoveduje; sovrashi in se varuj, kar ti on prepoveduje; lahke in teshke rezhi delaj is ljubesni do njega; ljubesen do Boga naj gospoduje v' tvojim serzu: tako si pravizhen. Nikoli ne posabi beséd s. Pavla: „*V' Kristusu Jesusu nizh ne velja nobena rezh, ampak vera, ktéra, po ljubesni dela.*“ Gal. 5, 6. Tudi: „*Vse rezhi v' ljubesni delajte.*“ I. Kor. 16, 14.

M o l i t e v.

O Bog! ako premislim sveto shivljenje tvoje flushabnize Joane in drusih svetnikov,

vidim in sposnam svoje mlazhno in slabo shivljenje; vender se v' svojo pravizhnost slepo sannašham. Po vsih sapovedih shiveti je pravizhnost, vse delati is ljubesni do tebe je svetost; pa vse drugazhno je do sdaj moje shivljenje bilo. Natorna dobrotā, natorna sramoshljivost, natorno usmiljenje, natorna pravizhnost je v' meni bila, kakorshno so tudi nekteri neverniki imeli; pa ljubesen, ktera je sazhetik in konez vsiga dobriga, bres ktere ni nizh dobriga, je bila mlazhna v' meni, ne pa mozha, delavna, stanovitna. O Gospod! napolni mojo dusho s' sladkim ognjem svoje ljubesni, in na proshnje svoje prijetne flushabnize s. Joane me stori od tiga nebeshkiga ognja goreti, de po vsih tvojih sapovedih is ljubesni do tebe shivim, in v' tvoji ljubesni umerjem. Amen.

XXII. dan véliziga serpana.

Sveti Sinforijan marternik.

Sveti Sinforijan je bil sin neverniga ozheta Favsta, bogatiga zhloveka v' mestu Artunu na Franzoskim. Favst, desiravno nevernik, je bil usmiljen mosh, in je rad popotnike pod svojo streho jemal. Enkrat sta dva bogabojezha

kristjana k' njemu prishla, nesnana sta mu bila; tudi ni vedil, kakoshne vere sta: vender jih je lepo sprejel, in jima obilno postregel. Ta dva bogabojezha kristjana sta ga uzhila praviga Boga sposnati, in preprizhala, de so maliki lashnjivi bogovi. Verjel jima je, Boga profil rasvetljenja, in veren postal. S' svojim spreobrnjenjem ne sadovoljen je pa tudi skerbel sa spreobrnjenje vse hishe, in ne sastonj; sakaj memo drusih je tudi njegov sin Sinforijan, kteriga hvalni spomin zerkev danf obhaja, kristjan postal. Sinforijan pa ni le v praviga Boga veroval, temuzh je tudi s' pomozhjo njegove gnade po vsih sapovedih svesto in neprestrašeno shivel. She njegovo unanje modro in framoshljivo sadershanje je prizhevalo od njegove notranje pravizhnosti. Mlad je bil, pa s. vera mu je modrost starih dala.

Mešto Avtun je bilo mogozhno in bogato, pa tudi nar bolj vneto sa zhašt lashnjivih bogov. Ti vrashni malikovavzi so sosebno zhaštili Zibelo, mater vsih bogov, Apólina in Dijano. Vsako leto so ob odlozhenim dnevu nafil okrog po mestu podobo svoje bóginje Zibele, okoli nje skakali in vpili. S. Sinforijan je ravno te slepe norze srezhał, in je is zhisłe ljubeshni do njih dush njih slepoto mило obshaloval. Neverniki so is tiga njegovo vero sposnali, ga prijeti, in peljali pred mestniga oblastnika Heraklija. Ta je bil sa svoje lashnjive bogve slo vnet, in je kristjane smertno sovrashil. Oblastnik Herakli je s. Sinforijana

poprašhal, kdo de je. Serzhno mu je odgovoril: „*Kristijan sim, Sinforijan mi je ime.*“ „*Kako si mogel, ga je oblastnik vprašhal, do sdaj perkrit ostati? Sakaj ti nashe bôginje Zibele ne molish?*“ „*Sim shte rekel, pravi Sinforijan, de sim kristijan; praviga Boga molim, malike sovrashim. Zhe mi dash perpushenje, bom vse tvoje bogove rasdrobil.*“ Oblastnik ga je jesno poslušhal, potlej svoje flushabnike vprašhal: „*Je li ta zhlovek mestnan?*“ „*Mestnan je, so mu rekli, in pa slo bogat.*“ Oblastnik je svetimu Sinforijanu serdito rekel: „*Ti si hudoben puntar, pa tvoje bogastvo te ne bo pred smertjo reshilo. Zesarji sapovedujejo mogozhne bogove moliti; ako jih nozhesh, sanuzhujesh bogove in zesarje, in bosh umorjen.*“ „*Ne molim tvojih bogov, je s. marternik serzhno odgovoril; tvoje bogove je hudizh ismislil, dushe pogubljevati. Bog, kteriga kristjani molijo, je vsigamogozhen; le on dobrim in hudim po saflushenji vrazhuje. Jest bi se njegovimu kraljestvu odpovedal, ako bi v' prizhanji njegoviga svetiga imena stanoviten ne ostal.*“ Oblastnik ga je ukasal hudo rasmesariti, in v' temno jezho pahniti. Svêti Sinforijan je sa vse to Boga hvalil, in svojiga obsojenja sheljno zhakal.

Zhes nekaj dni je oblastnik Herakli ukasal s. Sinforijana pred se perpeljati, in ga je spet slo nagovarjal, de naj bogove moli, ktere vse Rimsko zesarstvo moli. „*Zhe to sto-*

rish, mu je rekel: bosh povishan v' veliko slushbo in zhaft.“ S. Sinforijan mu je odgovoril: „Ti si krivizhen sodnik, ker moji nedolshnosti saderge nastavljasht. Jest se nizhesar ne bojim, tudi smerti nè; zhe sdaj ne umerjem, bom umerl posneje. Vse tvoje sapeljive dobrote foverashim; dobrote upam in shelim, ktere mi je moj Gospod Jesus Kristus obljudil. On sam mi samore dati nebesfko kraljestvo, kjer bom vesel vekomaj. Boga vsigamogozhniga se bojim, kateri me je stvaril, in njemu samimu slushim. Moje telo je v' tvoji oblasti she malo zhasa; stori kar hozhesht.“ Sodnik ga ni mogel vezh poslushati, v' smert ga je obsodil rekozh: „Sinforijanu, sanizhevavzu bogov in zesarja, bodi glava odsekana!“ Kader so ga na morishe peljali, mu je njegova mati djala: „O sin! le serzhen, le serzhen bodi; ne posabi shiviga Boga, ne boj se smerti ktera te bo v' nebesa preselila. Glej Gospoda Jesusa, kateri te zhaka, in te vabi v' svojo zhaft; ne bo ti shivljenje odvseto, temuzh le v' bolji premenjeno.“ S. Sinforijan je serzhno in veselo umerl v' letu 180.

N a u k.

Vsak naj sdihuje po nebesih.

Sveti Sinforijan je sanizheval svét, njegove dobrote, tudi sgubo svojiga premoshenja,

bolezhine in smert, ker je v' serzu gorezhe shelje imel po nebeshkim kraljestvu. Ravno taki so bili vsi svetniki, slasti pa sveti marterniki. Vsak naj po nebeshkim kraljestvu sdihuje, ker je le sa nebefa stvarjen. Svet je le kraj nashiga popotvanja, je pušta deshela, polna nadlog in skušnjav; svet je poln dušnih in telesnih nevarnost; dan ne mine, de bi ne skusili ali ne slisali od kake nefrezhe. Zhe je pa ravno to ref; vender neumni zhlovek svét ljubi, si veliko persadeva sa svojo zhasno frezho, in sanizhuje nebeshke dobrote. Shaloften je nadlog, ker mu branijo svetá vshivati; pa nadloge so zhloveku potrebne, in ga permorajo po nebeshkim kraljestvu sdihovati. Naj pa tudi na svetu ima, kar koli njegovo serze posheli; koliko zhasa bo tukaj? „*Enak, pravi s. Avgustin, je berazhu, kterimu se sanja, de je veliko salogo nashel; kader se pa sbudi, nizh nima.*“ Taka se zhloveku godi, kteri je v' svet upal.

O zhlovek! ker si podoba boshja, in sa nebefa stvarjen, premisli dobro svoj namen, premislihluj dobrote nebeshkiga kraljestva, sdi-huj po njih, in shivi ko otrok boshji; de bosh frezhen vekomaj. Ta misel, de te je Bog v' svojo zhasť namenil, naj ti bo filno sladka, naj tvoje serze s' hvaleshnostjo napolni; lahko te napravi, de vse nizhemernosti svetá sanizhujesh, in po vsih sapovedih veselo shivish. Tukaj vesh malo od dobrot nebeshkiga kraljestva; vender vesh, de so neisrezhenó veli-

ke in vezhne. Sreznhe so bile ozhi tistih, kateri so Jesufa vidili, dokler je she na svetu bil; frezhnisthi so ozhi isvoljenih, kateri Jesufa v' njegovi zhafti vidijo. Trije uzhenzi, Peter, Jakop in Janes, so bili silno veseli, kader so na gori Jesusovo zhaft vidili, desiravno jim je le nekoliko zhafti boshje natore rasodete bilo; kaj pa bo v' nebesih, kjer bodo boshji prijatli Boga odkritiga vidili in gledali? Le povej mi, kako delezhi bi shel le enkrat vidit prelubi devize Marije? Glej, ako sveto shivish, jo bosh v' boshji zhafti vidil, in v' njeni veseli drushbi Boga hvalil vekomaj. Ref, v' sveti drushbi Marije, angelov, ozhakov, prerokov, apostelnov, marternikov in vsih svetnikov in pravizhnih bosh Boga ljubil, vshival in hvalil vekomaj, zhe po sapovedih shivish. She vishej misli od dobrot nebeskiga kraljestva, kakor ti jest samorem praviti: „*Oko ni vidilo, uho ni slishalo, tudi v' zhlovekovo serze ni prishlo, kar je Bog perpravil njim, kateri ga ljubijo.*“ I. Kor. 2, 9.

Vedno sdihuj po lepih nebesih, delaj pa tudi neutrudama dobro, de va-nje pridefh. David je mozhne shelje imel po nebeskim kraljestvu, sato je djal: „*Moja dusha sheli in omedljuje po Gospodovi hishi. Sreznhi so, kateri v' tvoji hishi, o Gospod! prebivajo; oni te bodo vekomaj hvalili.*“ Pf. 83, 3. 5. Sanizhuj svet, shivi bogabojezhe. De sanizhujesh svet, in bogabojezhe shivish; imej

svoje misli le v' nebesih; ishi, kar je tam gori, kjer se Bog rasodeva; sheli rasvesan biti, de bosh s' njim vekomaj. Premisli, kaj nesa-
popadljive dobrote nebeskiga kraljestva, de se hitro in resnizno spokorish, po vsih sapos-
vedih shivish, in se v' gnadi boshji od sveta lozhish. Vem, ti shelish v' nebesa; pa to ve-
liko in vezhno plazhilo je obljubljenost in bo-
dano le svestim flushabnikom, serzhnim voj-
shakam Jesusa Kristusa. David tako govori:
*„Kdo je, ki si (vezhno) shivljenje voshi? Va-
ruj se hudiga, delaj dobro; ishi miru, in
hiti sa njim.“* Ps. 33, 13 15. David hozhe
rezhi: „Vsak si voshi vezhno shivljenje; pa
le on ga bo dosegel, kateri se varuje hudiga,
in dela dobro. Premisli, kaj so svetniki, sla-
sti pa s. marterniki, terpeli sa nebesko kra-
ljestvo; tudi premisli svojo lenobo, nestano-
vitnost, lakomnost, krivizo, nezhistost in dru-
ge grehe, de vse to is serza sovrashish in o-
pustish, ker drugazhi ne moresh priti v' sveto
prebivalishe prezhistiga Boga. Shivi po sgle-
du svetnikov, ne po spazhenosti hudobnih, in
persadeni si skosi voske vrata v' nebesko kra-
ljestvo iti.“ Luk. 13, 24.

M o l i t e v.

O usmiljeni Bog! te sahvalim, ko si me
stvaril, in namenil v' svoje kraljestvo. Res,
ti si me stvaril, me uzhil, in mi pomagash v'
lepe nebesa priti, kjer so zhiste, svete, veli-

ke in vezhne veselja; kjer ni ne skušhnjav, ne nadlog, ne bolesen, ne smerti, ne kaj druga hudiga, ampak je vezhni mir in vezhna zhaft. To verujem: pa, o moja velika slepota, terdoba, lenoba in nehvaleshnost! — sanizhujem lepo prebivalishe, ktero mi je od tvoje milosti obljubljen; lepe nebese v' nemar pushtam, ktere mi je Jesus f' svojo predrago kervijo dobrotljivo odperl; raji fkerbim sa to revno, pustó semljo, ktero bom sapustiti mogel. Shelim fizer v' nebese, pa sa-nje terpeti nozhem; shelim v' tvoje sveto prebivalishe, pa svojih grehov nozhem opustiti. Tako se odpovedujem nebeskemu kraljestvu, in si flushim vezhno pogubljenje. Usmili se me, o dobrotljivi Gospod! daj mi duha pokore, odpušti mi grehe, napolni me s' sheljami do lepih nebes, de si slo persadevam va-nje priti. O s. Sinforijan! kateri si svoje misli le v' nebesih imel, in de bi nebese saflushil, shelel umreti, pròsi sa-me per Bogu, de s' njegovo gnado vse skušhnjave premagam, vse nadloge preterpim, in po smerti Boga vshivam vekomaj. Amen.

XXIII. dan véliziga ferpana.

Sveti Filip Benizi.

Sveti Filip je bil rojen od shlahtnih staršev v' mestu Florenzi v' Toshkani v' letu 1233. Njegovi dobri starši so ga ne le skerbno, ampak tudi bogabojezhe redili, in ga neprenehama opominjali, de naj Boga ljubi, nizhemernost svetá sanizhuje, skušnjave premaguje, in nedolshno shivi. Doma, v' Parisu in v' Padovi se je vezh let uzhil; sraven je pa tudi Bogu flushil, ker se je le is tiga konza pridno uzhil, de bi Boga popolnishi sposnaval, in njegovo sveto voljo skerbnejshi spolnoval. Kader je bil suzhen, je gorezhe Boga profil, in dolgo premishljeval, kakoshen stan bi si odbral svojo dusho loshej svelizhati. Bog, kteri rad uslishi proshnje dobrovolnih dush, mu je svojo voljo rasodel, de naj gre v' klosh-ter bratovshine flushabnikov Marije. Bil je boshjimu povelju pokoren, je shel k' patru Bonfilju Monalditu, poglavarju kloshtra, in ga ponishno profil, de naj ga med svoje vsame. Uslishan je bil, in poslan na hrib Senari v' kloshter, okoli dvé uri hodá delezh od mesta Firenze. Takrat je bil dvajset let star. Isvolil si je in profil nar sadnji biti v' kloshtru, in po tim je vse niske in teshke dela opravljal. On, gosposki otrok, ni bil teshkiga

dela navajen; pa is ljubesni do ponishnosti in do pokorjenja je poterpeshljivo in veselo terpel, de bi svoje mlado telo pod pokorshino deval, in nedolshnost ohranil. Molitev, premishljevanje in delo ga je veselilo; hvalil je Boga sa lepi mir, kteriga je vshival, in shelel vsmu svetu nesnan v' ljubi samoti shiveti.

Njegovi oblaštiki so nad njim sosebno modrost in svestobo vidili, in ga savoljo tiga v' mesto Sijeno poslali, de bi nov kloshter do delal. Ravno ob tej perloshnosti je bila njegova visoka uzhenost, ktero je skerbno skri val, rasodeta. Dva uzheni miniha bratovshine s. Dominika sta k' njemu prishla, se pogovarjala od boshjih rezhi s' njim, in sposnala, de je on moder in rasvetljen flushabnik boshji. Po tim sta shla k' poglavarju kloshtra, in mu rekla, de je Filip visoko uzhen in slo bogabojezh; toraj je shkoda to veliko luzh skrito dershati. Njegov poglavar, kader je to govorjenje sashlishal, je Boga hvalil, in Filipu sapovedal se perpravljati mashnikovo posvezhenje prejeti. Nerad, vender mogel se je podvrezhi. Sosebno gnado je prejel, in vsm svetil s' svojim bogabojezhim shivljenjem. Komaj 34 let star je bil nar visbi poglavar vseh kloshtrov postavljen. Te visokosti je bil slo shalosten, pa she bolj, kader je svedil, de ga kardinali hozhejo na stol s. Petra posaditi, to je, ga papesha isvoliti. Kardinali so bili voljni ga isvoliti, ker so svedili njegovo modrost in svetost, sosebno pa, ker je poprej s' zhu-

deshem nekiga goboviga zhloveka osdravil. Ko je to novizo svedil, se je prestrašhil, sbeshal na hribe, in ondi bil toliko zhasa, de je bil drug isvoljen, namrezh Gregori X. Takrat je shel v' Florenzo nasaj; od ondod je shel na Franzosko pokoro osnanovat. Povsod so ga radi poslusnali, in se spreobrazhali, sosebno v' Avinjonu, v' Tolosi in Parisu. Potlej je tudi na Nemshko shel; in veliko deshel obhodil; povsod je uzhil, in kraljestvo Jesusovo rasshirjal. Kader je na Lashko nasaj prishel, so ga ko angela boshjiga sprejeli, in visoko zhaslili; pa vse te zhasi je bil shalosten, in je le sa boshjo zhasht skerbel. Ob njegovim zhasu so skoraj po vsih mestih hude raspertije bile. S. Filip je okrog hodil ljudi mirovat. Ali vsi ga niso poslusnali, eni so ga sanizhevali in preganjali; pa Bogu v' zhasht je vse poterpel. Od vedniga terpljenja sdelan, je svojo smert previdil slo bliso. Kmalo je nevarno sholel, in s' sakramenti previden bil. Malo pred smertjo je svoje duhovne otroke profil: „Dajte mi moje bukve.“ Minihi ga niso rasumeli; pa eden mu je podobo krishaniga Jesusa v' roke podal, in s. Filip mu je s' glavo pomignil, de ravno to so njegove bukve. Is perferzhne ljubeshni in hvaleshnosti do Jesusa je njegovo podobo ljubeshnjivo kushoval, in med tim mirno umerl dva in dvajseti dan tiga mesza v' letu 1285.

N a u k.

Ponishnost je v' v'fim sapovedana.

Sveti Filip je bil višoziga rodu in bogate shlahte, ljudje so ga povishevali in zhahtili, tudi kardinali so ga hotli papessa isvoliti; vendar je bil smiraj ponishen. Revesh, od vsih sanizhevan, se lahko ponishuje; pa de zhlovek v' zhahti in v' oblasti ponishen ostane, to je so-sebne hvale in plazhila vredno. Jesus Kristus, kralj nebes in semlje, je tako govoril: „*Ni-sim prishel, de bi drugi meni stregli, ampak de bi jest drugim stregel.*“ Mar. 10, 45. Tudi je ponishnost sapovedal ne le majhnim, ampak tudi velikim rekozh: „*Kdor je višhi med vami, naj bo (v' svojim serzu) nar manji.*“ Luk. 22, 26. Ne posabi pa, de more ponishnost biti refnizhna, ne pa hinavska; hinavska ponishnost ni ponishnost, ampak je zvet od napuha ali nar huji napuh.

Bodi ponishen v' frezhi, v' zhahti in v' oblasti. Zhe si bogat, zhe se ti vse po frezhi godi, zhe imash modrost, sdravje, ali kar si bodi: nikoli se ne hvali; hvali Boga, sazhetnika vsiga dobriga, od kteriga so vsi dobri darovi. Zhe rad molish, voljno terpish, grehov se varujesh: dajaj hvalo Bogu; sebe nikoli ne hvali, sakaj nizh dobriga nimash, de bi ne bil od Boga prejel, ker si pa prejel od Boga, njega hvali. Zhe se povishujesh, si boshjiga sapushenja vreden, ker je napuh Bogu silno ošt-

den. Ni svetosti bres ponishnosti; kdor ni ponishen, ni svet. S. Bernard pravi: „*Nápuh je kuga, ktera vse dobre dela pokonzha.*“ Zhe si ravno v' zhaſti in oblaſti, bodi ponishen, ker si tudi to od Boga prejel. Viſhi ko je tvoj ſtan, vezhi dolshnosti imaſh; ſi zhlovek, ſi greſhnik, in ſodbi boſhji podverſhen. Glej, kako mogozhen kralj govori, in bodi po njem: „*Jeſt ſim zherv, ſanizhevanje ljudi in sverſhik ljudſtva.*“ — Pf. 21, 7.

Ponishen bodi tudi v' obilnosti dobrih del, in bres potrebe ne govori od njih. Zhe ſi ravno veliko persadevaſh po vſi volji boſhji ſhiveti, ſe le vender pravizhniga ne ſhtej. Zhe ti veſt nizh ne ozhita, ſhe niſi sato opravizhen: ſej ſe ne boſh ſam ſodil, ampak Goſpod te bo; on bo rasgernil, kar je tvojim ozhem ſkrito, in rasodel, kar ti ne veſh, morebiti iſ ſkrivniga napuha. Nikoli ne poſabi Jeſuſovih beſed: „*Kader vse ſtoriš, kar ti je ſapovedano, rezi: Sim nepriden hlapcz.*“ Luk. 17, 10. Ne govori bres potrebe od ſvojih dobrih del. Zhe od njih bres potrebe govoriſh, iſ napuha govoriſh. Sakaj rasodenefh ali rasodevaſh, kaj in koliko delaſh dobriga, koliko bliſhnimu pomagafh, koliko terpiſh? To pomeni, de hvale iſheſh; tedaj ſi ſhe ſvoje plazhilo prejel. Ponishnoſt te uzhi molzhati, tiho terpeti, Bogu ſe srozhiti, in od nje- ga pomozh upati. Ne govòri od ſvojih dobrih del, zhe te reſnizhna ljubesen do bliſhniga ne permora. Kader ti je ſapovedano ozhitno de-

lati dobro, imej resnizhno misel le Bogu dopasti, in blishniga napraviti, de bi le njega hvalil. Jesus vse opominja: „*Glejte, de svojih dobrih del ne delate pred ljudmi, njim k' videsu; sizer ne boste plazhila imeli.*“ Mat. 6, 7.

Ponishnost daje poterpeshljivost, krotkost in mir. Ponishni je poterpeshljiv v' nadlogah, je pohleven s' ljudmi, je varen v' govorjenji, ne govori bres potrebe soper svojiga blishniga, ga pohlevno svari, vé molzhati in govoriti ob perloshnim zhasu, kratko, modro se sadershi v' vsm, in sato pokojno shivi. Ako le pomislish, lahko sposnash, de je ponishnost v' vsm in per vsm potrebna. Sato Boga vedno prösi ponishnosti, in shaluj, de si do sdaj premalo ponishen bil.

M o l i t e v.

O uzhenik in sapovedovaviz ponishnosti, Kristuf Jesus! vem, de je ta nar potrebnishi zhednost, ker je bres nje molitev slaba, usmiljenje prasno, govorjenje neperloshno, spovedi in obhajila nevredne, in vse drugo slabo; vender sim le premalo ponishen. Lastno dopadenje, prasna hvala se v' vse rezhi vtikuje, in vse popazhi. Ti si ponishnost oistro sapovedal, vender je smiraj premalo imam; velike slabosti, skushnjave, nevarnosti in grehi, kterih sim poln, bi me mogli globoko ponishovati, pa to se ne sgodi, le napuh me vedno gospoduje. Osdravi, dobrotljivi Jesus! mo-

je spazheno serze, daj mi pravo sposnanje svojih dušnih in telesnih nadlog, stori mi ponishniga, de savershen ne bom. O s. Filip! ki si bil smiraj svest flushabnik boshji, ravno sato, ker si bil smiraj ponishen; spròsi tudi meni ponishnost, de se pod vfigamogozhno roko boshjo ponishujem, gorezhe gnado prosim, v' se nikdar ne saupam, in v' svelizhavinim strahu vedno shivim, de bom od Jesusa povishan. Amen.

XXIV. dan véliziga serpana.

S. Jernej apostel.

Sveti Jernej je bil is Galileje, niskiga stanu in bleso ribizh, ko vezhi del drusih apostelov. Jesus ga je v' svojo flushbo poklizal, mu dal pokorno dušho ga poslushati, in ga tudi med svoje dvanajstere apostelne postavil. S. Jernej je to veliko milost sposnal, sa Jesusam svesto hodil, in ga skerbno poslushal; prizha je bil Jesusoviga shivljenja, njegovih naukov, zhudeshev, in tudi potlej svest osnanovaviz vsigatiga. S' drusimi apostelni je prejel s. Duha, in je s' sosebno modrostjo in serzhnostjo napolnjen bil. Nar poprej je po Jesusovi sapovedi osnаноval s. evangeli v' Jerusalemu in po Judei. Veliko je terpel od terdovratnih Judov,

pa vse voljno in veselo, ker si je v' dobizhik shtel sayoljo presvetiga imena Jesusa terpeti. Potlej je shel v' daljne deshele, tudi v' Arabijo, v' Jutrovo Indijo, na sadnje v' véliko Armenijo, kjer je s' zhaštitljivo smertjo svoje shivljenje sklenil. To je kratko rezhenó; pa vsak si lahko domisli veliko terpljenje, britkoſti, sopernoſti in preganjanje, ktero je ta s. apostel preſtal. Se lahko vé, de je po nesnanih dalnih deshelah hoditi bres vse zhloveshke pomozhi, slepim terdovratnim in neusmiljenim ljudem visoke reſnize in oſtro pokoro osnanovati od veliziga terpljenja neodlozheno. She s. Janes Kriſtoſtom in drugi ſo bili ſhaloſtni, ker je od ti-ga ſvetiga apoſtelna, kakor tudi od drusi-h, malo ſapiſaniga bilo; pa apoſtelni ſo bolj ſkerbe-li ljudi ſpreobrazhati, in kraljeſtvo Jeſuſovo raſſhirjati, kakor pa trud ſvoje teſhke ſluſhbe in ſvoje terpljenje popiſovati.

Sploh miſel je, de ſo neverniki s. apoſtelnu Jerneju s' shiviga shivota koſho pote-gnili, in potlej glavo odſekali. Tako neusmi-ljeno ſo ga martrali, ker ſo vidili, de ſe jih je na njegove nauke in zhudeshe veliko ſpre-obernilo. Naj vsak premisli velike bolezhine s. Jerneja, naj zhaſti njegovo shivo vero in nepremagljivo ſtanovitnoſt, is ktere ſe je raji dal v' groſovitno terpljenje in ſmert, kakor de bi bil Jeſusa ſapuſtil, Se ne vé, v' kterim letu je umerl.

N a u k.

Stariga zhloveka slezhi in noviga oblezhi.

S. Jerneju je bila kosha s' shivota potegnena, pa le f' tim s'he ni stariga zhloveka flekel; tistikrat ga je flekel, kader je po Jesufovih naukiah na tanko shivel, kader je bil s' gnado f. Duha ponovljen. Zhlovek slezhe stariga zhloveka, kader opravi, kar je po pervim ozhetu Adamu poérbal, in po vsi sveti volji boshji shivi. To je sapovedano, in sato pravi f. Pavel: „*Slezite stariga zhloveka s' njegovimi deli, in oblezite noviga po podobi njega, kateri vas je stvaril.*“ Kol. 3, 9.

Stari zhlovek je prvi ozhe Adam, in je vsak zhlovek, kateri shivi po poshelenji, ktero je prvi greh v' fleherniga serze vlil. Vef zhloveshki rod je v' pervim zhloveku pokashen; vsi smo v' grehu spozheti, in savoljo tiga zhutimo v' sebi sapeljivo napeljevanje v' greh, kakor boshja beseda in lastna slabost obilno prizhujete. Stari zhlovek, to je, slaba natora ima dopadenje do hudiga, ishe greslniga veselja, prasne zhasi, posemeljskiga bogastva, in kar je taziga; skerbi le sa svet, sa telo in sa vidne rezhi, pokorjenje in premagovanje ji je soperno. Stariga spazheniga zhloveka popisuje f. Pavel tako: „*V' meni ni mozhi k' dobrimu. Zhutim drugo postavo (nasprotno poshelenje) v' svojih udih, ktera je soper po-*

stavo mojiga duha, in me vjetiga dershi v postavi greha. O jest nefrezhni zhlovek! kdo me bo reshil od telefa smerti? Gnada boshja po Jesusu Kristusu Gospodu nashim.“ Rimlj. 7, 18 — 25. S. Pavel is ponishnosti od sebe govori, in resnizhno popisuje spazhenost vsiga zhloveshtva. Stari zhlovek je vsak, kteriga hudo poshelenje premaguje; ta rad streshe svojim pozhutkam v' prepovedanih rezheh, posemeljsko ljubi, shivi v' poshreshnosti, v' nezhistosti, v' lakomnosti, v' krivizi. To je stari zhlovek, to je shivljenje po natori, to je shivljenje pogubljenja vredno. S. Pavel prizhuje: „*Ako boste po mesu shiveli, boste umerli* (boste pogubljeni).“ Rimlj. 8, 13. Po svojim poshelenji shiveti je sladko, pa pogubno, in ravno to je *po shiroki poti hoditi, ktera pelje v' pogubljenje*, pravi Kristus. Mat. 7, 13.

Vsak more slezhi stariga zhloveka, in oblezhi noviga. Stari zhlovek je Adam, po kterim je hudo poshelenje, gresne dela in pogubljenje; novi zhlovek je Jesus Kristus, po kterim je gnada, premagovanje, pravizhnost in vezhno svelizhanje. V' Adamu smo umerli, v' Jesusu smo oshiveli. Kdor po poshelenji perviga ozheta shivi, bo pogubljen; kdor po pravizhnosti Jesusovi shivi, bo vekomaj svelizhan. Adam je ozhe vsih gresnikov, Jesus je glava vsih pravizhnih. Kdor koli ne bo Jesusu podoben, bo v' pekel vershen, in preklet vekomaj. S. Pavel pravi: „*Ktere je Bog previ-*

dil, jih je tudi prej odlozihl, de bi podobi njegoviga Sinu enaki prihajali.“ Rimlj. 8, 29. Spazheni zhlovek, savoljo nasprotniga poshelenja, se brani in tudi ne more po Jesusu shiveti; s' gnado njegovo pa vse samore.

O kristjan! ti si to zhahtito imé po Jesusu Kristusu sadobil, de bi njemu podobno shivel, ne sanizhuj dobrot, ktere ti je njegova sveta kri saflushila. Jesuf, njegovo shivljenje, njegovi nauki in njegova smert naj bodo smiraj pred tvojimi ozhmi; stanovitno pròsi sa gnado; bodi shalošten vsih skushnjav flabe natore, nikoli va-nj ne dovòli; vedno shivi ponishno; varuj se hudih perloshnost; ne pohujshaj se nad slabimi. Premisli, kaj s. Pavel govori: „*Jesuf Kristuf je dal sam se sa nas, nas reshiti od vse krivize (od grehov), in sebi ozhistiti ljudstvo, ktero bi mu dopadlo, in se po dobrih delih ravnalo.*“ Tit. 2. 14. Oblesi Jesusa, to je, shivi po njem, de pojdesh v' njegovo kraljestvo.

M o l i t e v.

O Jesuf! ti si moj Gospod, uzhenik in odreshenik; pa te malo poslufham, in po tebi ne shivim. O kako velik raslozhik je med tvojim in mojim shivljenjem! Vem, jest flabi zhlovek, otrok perviga ozheta, in poln hudiga poshelenja, ne morem tebi enako shiveti; vender bi li vsaj podobno shivel, namesti tiga ti nasprotno shivim. Stari zhlovek ves v' me-

ni shivi, in me gospoduje; le sa svet, sa telo skerbim; ref, le svojim slabim pozhutkam strezhi je moja edina shkodljiva skerb. Kakoshna bo tedaj s' menoj? Ako svojiga slabiga shivljenja po tebi ne poboljšam, bom od tebe saflishal: „Poberi se od mene, ti prekleti; v' vezhni ogenj.“ O ljubi svelizhar, ne saversi dushe, sa ktero si smertne britkosti ljubesnivo terpil; refhi me sdaj od greha s' svojo mogozhno gnado, de bom tudi refhen od saflusheniga pogubljenja. Poboljšhati se hozhem, terdno ohljubim po tebi shiveti, de per tebi shivim vekomaj. O s. Jernej, ti ljubi Jesusov prijatel! pròsi ga sa-me, in spròsi mi gnado resnizhniga spreobernjenja, de od njegove gnade prenovljen in posvezhen pridem v' njegovo kraljestvo. Amen.

XXV. dan véliziga ferpana.

Sveti Ludvik, Frantzofski kralj.

Sveti Ludvik IX., Frantzofski kralj, je bil rojen v' letu 1215. Ozhe njegov je bil tudi Ludvik, mati pa Blanka, kraljiza vsa svéta in modra. Le enajst let je bil Ludvik star, ko mu je ozhe umerl. Njegova bogabojezha mati je mogla sa vse kraljestvo skerbeti; pa nar bolj je skerbela sa svojiga ljubiga sina, de bi bil svet

flushabnik boshji in moder kralj. Neprenehama ga je uzhila Boga sposnavati, ljubiti, in se njegoviga rasshaljenja bati. Velikokrat mu je vfa v' folsah djala: „Moj ljubi fin! perferzhno te ljubim; vender bi te raji mertviga ko v' smertnim grehu vidila.“ Ti sveti nauki so f' pomozhjo gnade boshje vkoreninjeni bili v' njegovi dobri dushi, in jih ni nikdar posabil, Ta f. kralj je eniga dne popraschal Joenvila, svojiga mogozhniga flushabnika, kaj se bolj boji, gobe, ali smertniga greha? Joenvil mu je is slabosti odgovoril: „Skoraj bi se gobe bolj bal, ker je ni odpraviti.“ Sveti kralj je shalofno saupil: „O kaj govorish! Le greh je edino hudo, ker s' njim preljubesnjeviga Boga sanizhujemo; zhe ga ravno prava pokora sbrish; moremo vender vselej savoljo njega v' strahu biti.“ Ker se je is ljubesni do Boga slo bal greha, je nedolshno shivel. Ponishen je bil v' serzu, v' oblazhilih in v' vfm; sovrashil je vse svijazhe, lashu, hinavshino, in kar je taziga; bil je pokoren svoji ljubi materi; posluschal je bogabojezhe uzhenike; rad je molil, bral f. pismo, bukve f. ozhakov; pogosto se je spovedoval, in hodil k' boshji misi; rad se je postil, ne le ob sapovedanih dneh, tudi vsak petik v' spomin Jesusove smerti; ob nedeljah in prasnkih je vabil reveshe in uboge v' svojo kraljevo hifho, in jih je nasitoval; veliko bolnifhniz je sosidal sa bolne uboge, tudi nekaj kloshtrov sa perbeshalishhe obojiga spola. Vse to je storil she v' svoji mladosti.

ker je is vse dushe Boga ljubil, in blishniga ko sebe savoljo Boga.

Sveti kralj Ludvik je svojo voljo hoshji volji popolnoma podvergel, in fkerbel, de bi vfi frezhni in bogabojezhi bili. Vse nizhemernosti svetá je sovrashil, v' svojih dolshnostih priden bil, in fkerbel vse po tanki pravizi storiti. Sapovedal je ozhitne gresfnike in sosebno preklinjeavze ozhitno fhtrafovati. Vse njegove sapovedi so hile pravizhne in svete, de bi njegovi podloshni bili med seboj dobri, in Bogu pokorni. Eniga dné so se mu nekteri perlisovali rekozh: „O kralj! ti si gospodar mogozhniga kraljestva.“ Odgovoril je: „To me dosti ne veseli; pa to me slo veseli, de sim otrok katolsfhe zerkve.“ Njegova sosebna bogabojezhnost ni bila vsm vshez; nekaj jih je godernjalo rekozh: „Nash kralj le prevezh moli, bere in premishlje: je bolj minihu ko kralju pcdoben.“ Njih govorjenje je svedil, in ob perloshnosti jim rekel: „Ako bi jest veliko zhasa sapravit v' igrah in v' norostih, bi me ne svarili, bi me hvalili, kaj ne?“ Sram jih je bilo, in niso vedili kaj mu odgovoriti. Ker je fkerbel sa pravizo in sa zhas boshjo, so ga njegovi podloshni slo ljubili in spofhtovali. Desiravno mogozhen, je le vender fkerbel svoje podloshne v' ljubim miru imeti, ne svojiga kraljestva rasfhirjati. Zhe so pa krivizhni sovrashniki njegovim ljubim podloshnim nadleshni bili; se je serzhno vojskoval, in jih frezhne premagal. Kako so ga njegovi pod-

loshni ljubili, se je rasodevalo ob zhasu nevarne bolesni, f' ktero ga je Bog obiskal. Kader se je to rasvedilo; so po vsih mestih, ter-
gih in vaseh duhovni, gospoda, kmetje, bogati in reveshi molili, profili, in sdihovali v' Boga, de bi svojimu dobrimu kralju sdravje sprosil, kar so tudi dosegli. To je neisrezhe-
no lepo, zhe je kralj dober ozhe svojih podloshnih, in zhe ga podloshni ljubijo, ko debri otrozi svojiga dobriga ozheta.

Kader se je bil osdravil, je obljudil in se namenil v' jutrove deshele s' možno vojsko iti kristjane is sushnosti nevernikov refhit. Preden je shel, je vsm oblastnikom sapovedal na tanko oprashevati in preiskati, zhe je bila komu kaka kriviza storjena; tudi duhovnim je to narozhil, in is svojiga poplazhal. Obilno je molil, drugim moliti perporozhal, in druge dobre dela delal si frezho sprofiti. T' letu 1249 je na morje shel v' neverne deshele. V' sazhetku je bil frezhen, potlej pa je bil premagan, vjet in kushna bolesen je pomanjskala shtevilo njegovih vojshakov. Molil je boshjo naredbo, in se Bogu podvergel. Desiravno vjet, je bil serzhen, in ni nikdar dovolil v' nobeno rezh soper sapovedi boshje, raji bi bil umorjen. Kader je bil refhen, je shel v' Judejo; ondi je ubogim obilno pomagal, kristjane v' veri uterdoval, in potlej na Franzosko f' svojimi ljudmi nasaj hitel, ker je svedil, de je kraljiza Blanka, njegova dobra mati, umerla. Ko je bil domu pri-

shel, je hotel svedeti, zhe se vse po pravizi godi; tudi je hodil po vsem kraljestvu, de bi poravnal, kar bi po sapovodih ne bilo.

Desiravno je v' prvi vojski soper nevernike premagan bil, je vender sklenil vdru-gizh iti is namena kristjane reshit. Shel je v' Afriko, in se napravil nad možno mesto Tunis iti. Pa kuga je bila v' desheli, ta se je njegovih vojshtakov in tudi njega lotila. S' vso skerbjjo se je k' smertji perpravljaj, in malo poprej je dosti lepih nauk sa svojiga sina Filipa spisal, kterih sapopadik je leta: „Moj „ljubi sin! nar prej ti perporozhim, de Bo- „ga is vse dushe ljubi, ker bres ljubeshni do „njega ni svelizhanja. Vfiga se skerbno va- „ruj, kar ga shali, in vse terpi raji, kakor „de bi gresnil. Zhe te Bog s' nadlogami ob- „iskuje, bodi poterpeshljiv, in hvali ga; ta- „ko ti bodo tudi nadloge v' prid. Zhe se ti „bo po srezhi godilo, nikoli sebe, ampak le „Boga hvali. Imej modre, varne in bogabo- „jezhe spovednike, in ponishno jih poslushtaj. „Per ozhitni boshji slushbi ne glej po ljudeh, „le Boga ponishno moli. Ubogim bodi usmi- „ljen, kolikor ti je mogozhe. Le bogaboje- „zhe svetovavze imej, in ne terpi, de bi kdo „vprizho tebe kaj slabiga govoril. Shtrafuj „preklinjevavze in nepokojne. Boga pogosto „hvali sa prejeti dobrote. Bodi pravizhen, „tudi zhes-se, in skerbi svoje podloshne v' mi- „ru obraniti. Ljubi katolsko zerkev, in du- „hovne sposhtuj. Nikoli se ne vojskuj, zhe

„nisi od krivize svojih sovrasnikov permo-
 „ran. Obilne streshbe ne voshi svojimu tele-
 „su, temuzh shivi, kakor se kershanškemu
 „kralju spodobi. Kar koli samore ljubesnjiv
 „ozhe od Boga svojimu otroku dobriga voshi-
 „ti, ti jest, moj sin! is serza voshim.“ Tudi
 nauke svete sa svojo ljubo hzher Isabelo je
 spisal. Potlej je prejel sakramente katolske
 zerkve, in je mirno umerl v' letu 1270, rav-
 no ta dan.

N a u k.

Is njegoviga shivljenja.

Starshi naj se uzhé od s. kraljize Blanke
 kershanško uzhiti svoje otroke; otrozi naj se
 uzhé od s. Ludvika skerbno poslušati, in po-
 nishno bogati svoje starše. Starshi nikoli pre-
 vezh ne skerbé sa svoje otroke, ker so podo-
 ba boshja, imajo neumerjazho dusho, pa fla-
 bo natoro. Kako samorejo starshi svoje otro-
 ke kershanško rediti, zhe sami nimajo pravi-
 ga kershanstva, zhe jih pohujshujejo s' svojim
 slabim shivljenjem? Kakoshni bodo otrozi ne-
 bogabojezhnih staršev? Slabi in rasujsdani.
 She na tim svetu bodo svojim staršem solsé in
 britkosti napravili, potlej krivi njih obsojenja.
 Tako grenko plazhilo prejmejo starshi savoljo
 svoje lenobe in mesene ljubesni do otrók. Naj
 bi bili vsi starshi po volji boshji, bi bil ves
 svet ponovljen. Otrozi morejo s' vso ponishno-

stjo svoje staršhe sposhtovati, tudi kader so odrasleni; zhe nè, si boshjo kletev nakopavajo. Slabi staršhi in rasujsdani otrozi naj pomislijo, de bodo, zhe se ne poboljšhajo, eden drusiga kleli v' peklu na vekomaj. O usmiljeni Bog! obvaruj vsakiga v' to neskonzhno nesfrezho.

S. Ludvik je vse grehe sovrashil, in gresnike strahoval, de bi bil Bog od vsih moljen. Preklinjevanje je sosebno sovrashil, in saposvedal shnable preklinjevavzov s' rasbeljenim shelesam prevertati. Vsaka nar manji kletev je greh; tedaj je zhloveka preklinjati, ga hudizhu sdajati, s. sakramente ali druge svete rezhi sanizhevati velika hudobija. Sdaj je kletev in preklinjevanje sploh. Vsak pastir she vé tudi nesnane kletvine; skoraj vsak vsako hudo besedo pobere, in sa drusimi govori, de zelo ne pomisli; neumnesh meni s' tim se povishevati, in skoraj lepotizhiti svoje govorjenje. Bolje bi ti bilo jesika ne imeti, ko s' njim kleti ali preklinjati. Zhe se ne bosh poboljšhal, pojdesh v' pekel, kjer bosh klel in preklinjal na vekomaj. Porezhesh: „Ne kolnem rad, temuzh le, kader sim jesen.“ Sdaj si se isgovoril! S' greslino jeso svojo greslino kletev oprayizhuješh. Prej si bil gerd, sdaj si se s' zhernilam umil, in si gerji ko prej. Ljubi moj! opusti to gerdo navado, s' ktero si grosno veliko grehov in shtrafnig nakopavash. Ubogaj s. Pavla, ki pravi: „*Vsa grenkost in jesa in serd in vpitje in preklinjanje naj bo delezh od vas s' vsa hudoba.*“

El. 4, 31. De se kletve odvadish: premaguj jeso, bodi krotkiga serza; daruj Bogu preje-to rasshaljenje, terpljenje ali nefrezho; spom-ni se krishaniga Jesufa; velikokrat ponòvi terdno voljo ne vezh kleti; kader koli se pre-greshish, bodi shalosten, pròsi Boga pomo-zhi, ponòvi terdni sklepi, in pokòri se s' tim, kar ti nar bolj pomaga. Tako se bofh s' bo-shjo pomozhjo odvadil.

8. kralj Ludvik je vedil dragi zhas prid-no obrazhati; sato je veliko dobriga storil v' prid svoje dushe in vsiga kraljestva. Tudi ti delaj po njem. Dnevi so hitreji ko urni te-kaviz. Kakor ladija po vodi hitro plava, ka-kor ptiza po sraku urno leta; tako hitro prej-dejo zhlovekovi dnevi, in ta kratki zhas saflu-shi ali vezhno svelizhanje ali pa vezhno pogub-ljenje. Tedaj vsemi nauk modriga: „*Moj sin, zhas dobro obrazhaj!*“ Sirah 4, 23. Zhas je kratik, sdaj sferbi sa svojo neumer-jozho dusho; saka bo prishel dan, de vezh zhafa ne bo, in zhe fi ga sapravit, se bofh ve-komaj kefal. Ubogaj s. Pavla: „*Dokler zhas imama, delajmo dobro.*“ Gal. 6, 10. Pra-vish: „Ne shivim rad v' lenobi, bres oprav-kov ne morem biti.“ Ti odgovorim: Premifli, ali zhas obrazhast v' svoje svelizhanje? Morebiti predolgo leshish, dosti nepotrebni-ga govorish, v' nizhemernih opravkih veliko zhafa sapravljast, malo molish, in sa svojo dusho malo sferbish. Kaj pa, de tvoje telo ali tvoji domazhi potrebujejo sfreshbe, doma-

zhi opravi, poshtene dela, dolshnosti tvoje flushbe ti dni perkrajshujejo; pa morebiti tudi veliko zhasa sapravljash v' igrah, v' flabi drushbi, v' prasnih pogovorih. Ako bi ti le polovizo sapravljeniga zhasa v' svoje svelizhanje obrazhal, bi veliko saflushenje per Bogu imel. Imash perloshen zhas sa vse; le de bi molil, svete bukve bral, rasodete resnize in sebe premishljeval, ga nimash, ker ga nozhesh imeti. Pomisli, koliko svetiga zhasa le ob nedeljah in prasniki sanikerno in hudobno sapravljash. Ne bodi neumnim enak, ktere f. Bernard obshaluje rekozh: „*Dnevi svelizhanja hitro tekó, in nihzhe ne pomisli.*“ Bodi priden v' dushnih in poshtenih telefni opravili, in posvezhuj jih f' zhisto voljo le Bogu dopasti.

M o l i t e v.

O Bog! sposnam nekoliko tvojo veliko milost, po kateri mi dobrotljivo dajesh zhas svojo dusho svelizhati; pa shalostno morem tudi pred teboj obstati svojo veliko lenobo. Ako premislim svoje pretezhene leta, jih najdem prasne in bres dobriga saflushenja. Veliko zhasa sim v' prasnih, nepotrebnih in tudi greshnih rezheh sapravil, in tudi kader sim v' poshtenih opravkih bil, nisim skerbel tebi dopasti; moje molitve so bile kratke in mlazhne, druge kershanske dela po tlazhansko opravljene. O Gospod Jesus Kristus! kaj bo sa moja dusho,

kader bo pred te prishla? Tvoj flushabnik, s. Ludvik, je vse svoje leta posvezheval s' pokorshino, s' molitvijo, s' zhuvanjem, s' pokorjenjem, s' poterpeshljivostjo, s' vsimi dobrimi deli, kako jih pa jest? Moje léta so prešle, prasne so bile, smert je morebiti bliso, kaj mi je storiti? Persadeval si bom vsaj prihodni zhaš posvezhevati; pa prihodni zhaš ni v' moji oblasti. Profim te, Ozhe nebeshki! daj mi nekaj odloga, in pomagaj mi s' svojo gnado odshmal le tebi shiveti, de po smerti usmiljeno sodbo saslishim. Amen.

XXVI. dan véliziga serpana.

Sveta Umbelina.

Sveta Umbelina je bila s. Bernarda sestra. Rojena je bila v' letu 1092. Njena bogabojezhama Aleta jo je ko svoje druge otroke ker-shansko uzhila Boga is vse dushe ljubiti, in njemu popolnoma flushiti; pa dobra mati ji je prehitro umerla. Umbelina je she majhna ostala brés materine pomozhi, in je szhasama opefhala. Ni bila rasujsdana; pa, po navadi veliko mladih v' svoje telo saljubljená, je prevezh skerbela sa svojo snashnost, sa svet in sa vidne rezhi. Podobna ni bila nizh s. Bernardu in drugim s. bratam; pa Bog jo je ne-

kaj zhasa pustil po svoji volji shiveti, de bi jo skufhnja suzhila, kako prasno je v' svét upati, in njemu flushiti. Ref, vse dobrote svetá so prasne in smota, sa seboj pushajo mersloto ali shalost, hitro sginejo, in dosti grehov zhloveku nakopljejo. Blagor zhloveku, kateri po f. veri stanovitno shivi, in je smiraj perpravljén pred boshjiga sodnika iti. Umbelina je bila mlada in bogata. Te dvé možni skufhnjavi ste jo v' posabljivosti boshji sadershevale. Njeni sveti bratje so shli v' klofhter, in ji vse svoje veliko premoshenje sapustili: ona ni drusiga mislila ko svet in njegove dobrote vshivati; se je s' imenitnim in bogatim mladenzhem omoshila, in ji ni bilo drusiga mar, ko po svoji volji shiveti. Sgubljena ovza je bila; pa ljubi pastir Jezus jo je potlej k' svoji flushbi milostljivo poklizal.

S. Bernard in njegovi bogabojezhi bratje so svedili slabo shivljenje svoje sestre Umbeline. Shalostni so bili slo; nozh in dan so Boga profili, de naj jo spreoberne, in to tudi dosegli. Umbelina she sdavnaj ni vidila svojih dobrih bratov, in je sklenila jih obiskati. Shla je v' samoto Klaraval. Pa njeniga prihoda niso njeni bratje bili veseli, ker so svedili, de je v' veliki drushbi in polna nizhemernosti prishla. S. Bernard ni hotel ne govoriti s' njo, ne je viditi; drugi bratje so stori-
li ravno tako. Andrej, eden njenih bratov, kateri je savoljo potrebniga opravka ravno me-
mo nje shel, jo je oistro polvaril rekozh: „Ti

ne posnash Jesufove ponishnosti, in vse tvoje prevsetne oblazhila niso drusiga ko mresha gnjusobe.“ To je isgovoril, in bersh shel. Umbelina je bila skosi serze od vsiga tiga presunjena, je na ves glas jokala, in rekla: „Ref, velika gresfniza sim; pa Jesus Kristus je umerl sa gresfnike. De Bernard sanizhuje moje nizhemerno telo, je pravizhno; pa boshjimu flushabniku se ne spodobi moje dushe sanizhevati. Naj pride, in naj mi sapové, bogala ga bom v' vsm.“ S. Bernard in njegovi bratje, kader so njeno govorjenje svedili, so k' svoji sestri shli, jo prijasno uzhili, in gorezhe opominjali, de naj sazhne drugazhi shiveti, in se pokoriti. S. Bernard ji je na sadnje rekel: „Ker si omoshena, in se ne smesh od moshha lozhiti: opusti vsaj vso nizhemernost in vse veselje svetá; shivi ponishno, samotno in bogabojezhe, kakor se kerfhanfski gospej spodobi, in kakor so shiveli nashha bogabojezha mati Aleta.“ Umbelina je terdno obljubila vse to dopolniti. Bratje so se nad njo veselili, ji vse dobro vshili, in potlej shli Boga gorezhe profit, de naj ji mozh in stanovitnost da.

Umbelina je vsa shalostna, pa tudi poveseljena domu shla, in vse storila, kar ji je s. brat Bernard bil ukasal. Ponishno je oblezhená bila, v' samoti rada shivela, dolgo molila, se pogosto postila, in v' vsih rezheh se ponishna in skerbna kristjana rasodevala. Vsak se je nad to mlado in bogato gospo zhudil; tudi njen mosh se ni malo zhudil nad njenim nag-

lim spreobrnjenjem. On je bil dober, je bil tega vesel, in je Boga hvalil; tudi ji je perpušhenje dal se od njega lozhiti, in iti, kamor hozhe, v' samoto Bogu flushit. Kader je s. Umbelina od jarma sakona prosta bila, je shla v' kloshter Tuli, in je ondi do smerti v' pokori bila. V' pokorjenji, v' molitvi, v' solzah in v' vsih dobrih delih je neprenehama Bogu flushila, in mu slo dopadla. Ob kratkim je sosebna boshja flushabniza postala, zhedalje obilnishi gnade prejemala, in vsim dober sgled dajala. S. Bernard in njeni bogabojezhi bratje so bili njeniga svetiga shivljenja slo veseli. Sedemnajst let je v' stanovitni pokori bila, potlej sholela, in she bliso smerti bila. Kader je s. Bernard to svedil, je hitel do nje, jo lepo uzhil v' boshjo milost, v' saflushenje Jesu-sovo upati, in sraven njega je mirno umerla, 50 let stara, v' letu 1141.

N. a u k.

Greshnike is ljubeshni sanizhevat.

S. Umbelina, mlada, sdrava, bogata, v' fé in v' svet saljubljená, ni vedila, kako delezh je bila safhla; potlej je vedila, kader je pravo sposnanje od Boga prejela. S. Bernard jo je perferzhno ljubil, jo obshaloval, in sa njo molil, vender jo je is ljubeshni do njene flepe dushe sanizheval; ravno tako so jo sanizhevali njeni drugi bratje. Od njih sani-

zhevana je sposnala, obshalovala in opustila svoje grehe. Terdoba s. Bernarda je bila neusmiljena viditi, pa je bila usmiljena in is zhišle ljubesni. To uzhi ravno tako delati s' gresnik, kader je perlošno in dobro. Le varuj se gresnikov is napuha sanizhevati, ker to nikdar ni perpušeno; sanizhuj jih is ljubesni, pa kolikor je prāv, de se sramujejo, svoje grehe sposnajo, in jih opusté. Ta modra ojštrost in to pametno sanizhevanje naj bo le od sunaj; v' serzu bodi ponishen in usmiljen, ker si tudi ti gresnik. Nad s. Bernardam se tuga lahko nauzhish. On je svojo nizhemerno sestro, de bi jo ponishal, is ljubesni sanizheval, je is ljubesni sa njeno spreobernjenje molil, in po njenim spreobernjenji is ljubesni Boga hvalil. Samvel prerok te tudi enako uzhi. Kralju Savlu je gresno nepokorshino ozhital, ga ojštro svaril, pa tudi gorezhe profil njegoviga spreobernjenja. I. Kralj. 15.

Ne bodi s' hudobnimi prijatel; zhe ne, jim bosh hitro enak. Per kushnih bolnikih se njih bolesni lahko nalesesh, desiravno se bojish: per slabih se njih hudobije lahko navsamesesh, zhe ravno nozhesh: ker se tvoja dusha nevidno ali nezhutno spridi; szhasama sgine strah boshji, in ne bosh vedil, kako in kedaj jim enak postanesesh. Zhe rasujsdani vprizho tebe gresno govoré, svari jih; zhe te na slabo napeljujejo, odrezi jim ojštro; ne bodi ne s' smeham, ne s' besedo, ne drugazhi njih grehov deleshen. Od ozhitnih gresnikov se ozhit-

no lozhi, pa prosi Boga njih poboljšanja. Zhe te sanizhujejo, ker nozhesh njih grehov, njih norost deleshen biti, sanizhuj njih greslino sanizhevanje. S. Janes uzhi: „*Ako ima kdo sapeljiv nauk, ga nikar v' hisho ne vse- mite, tudi ne posdravite ga.*“ II. Jan. 10, v. Ljubesnivi Janes je ljubesen vedno sapovedo- val; pa tudi to je is ljubeshni sapovedal, de svojo duslho ohrani nedolshno, in greslnikam pomagaj se poboljšhati.

Porezhesh: „Zhe tako delam, me slabi sanizhujejo in preganjajo.“ Ta tvoji isgovor te ne opravizhi, temuzh rasodene slabost tvoje mehke dushe. Povej, ti je li shkoda ali dobi- zhik, zhe si od slabih sanizhevan? Zhe se njih rasujsdanju moshko vstavljash, svoji in njih duslhi pomagash; zhe pa v' njih hudobijo do- volish, greslish, in jim predersnost dajesh hudobnishhi biti. Ne moresh biti s' njimi in s' Bogam prijatel; le verjemi, de ne ljubish Bo- ga, zhe se sanizhevanja hudobnih bojish. Ta- ki, kateri drusiga ne vedó govoriti ko od ne- zhiflosti ali soper blishniga, in drugi ozhitni greslniki bi se hitro poboljšhali, ako bi saflu- sheno sanizhevanje prejemali. Ljubi Boga, sovrashi greh, in ne boj se delati po prejetih naukih. Poslufhaj s. Pavla: „*Vsi, kateri ho- zhejo poboshno shiveti v' Kristusu Jesusu, bodo preganjanje terpeli.*“ II. Tim. 3, 12. Tedaj zhe se sanizhevanja ali preganjanja bo- jish; ne moresh v' Kristusu Jesusu pravizhno shiveti, ker se hudobnih bolj bojish ko Boga.

M o l i t e v.

O Jezus! odpusti mi mojo veliko slabost, osdravi mojo maloferzhno dusho, in daj mi ljubesnjivo, pa serzhno modrost, de bom vedil kako se f' svojim blishnim sadershati. Do sdaj sim bil ves drugazhen, ko tvoj flushabnik s. Bernard in njegova sestra s. Umbelina: nisim skerbel sa zhasht tvojiga presvetiga ime-na, ker sim s' mehkobo, f' perlisnjenim sme-ham ali drugazhi tvojim sanizhevavzam pre-dersnost dajal; zhe me je pa kdo is ljubesni svaril, sim hudo sa dobro vrazheval. Svoje sapeljivze sim shtel svoje prijatle, dobrotnike pa svoje sovrashnike, ker nisim ljubil ne te-be, ne sebe, ne drusih. Pobiljshti se ho-zhen in ti, o s. Umbelina! mi spròsi od Boga prav sposnati, kako naj se s' greshni-ki sadershim; spròsi mi tudi krotkost svare-zhe besede ponishno poslushati, de grehov drusih ljudi ne bom deleshen, in svoje opu-stim. Amen.

XXVII. dan véliziga serpana.

S. Zesari shkof in zerkveni uzhenik.

Sveti Zesari je bil rojen na Franzoskim v' mestu Shalonu v' letu 470. Njegovi katolski in

bogabojezhi starshi so ga skerbno uzhili, in rad jih je bogal. She otrok je bil ubogim silno usmiljen, in njegovo usmiljenje mu je sosebno gnado od Boga sprofilo. Le sedemnajst let star je bil od svojiga shkofa, s. Silvestra, med duhovshino vset, ker je bil sosebniga bogabojezhiga shivljenja. Dvé leti potlej je shel v' klofhter Lerin, kjer je v' pokorshini, v' ponishnosti in v' pokorjenji sveteje shivel. Savoljo nepermerjeniga pokorjenja je v' klofhtu sholel; ko se je pa malo bolje pozhutil, je bil od apata Porkarja v' mesto Arle poslan, de bi se ondi popolnoma osdravil. Bogabojezhi Eoni je bil v' tem mestu shkof. Ta ga je sposnal, in mashnika shegnal, de bi bil v' duhovskih opravilih njegov pomagaviz. Shkof Eoni je nevarno sholel, in pred smertjo rekel: „Shelim, de bi bil Zesari moj nastopnik.“ Zesari je po njegovi smerti v' nesnane kraje is strahu te visoke flushbe sbeshal; pa Bog ga je rasodel, nashli so ga, in v' mesto Arle peljali. Vsi so ga sheleli svojiga shkofa imeti, in je bil shegnan v' letu 502. Le dvé in trideset let je s. Zesari tistikrat bil star; pa bil je poln rasvetljene modrosti, visoke uzhenosti, sosebne svetosti in svete serzhnosti, tedaj perpraven zhedo Jesusovo posvezhevati.

Perva skerb tiga svetiga shkofa je bila odloshiti nadleshno butaro posvetnih opravkov savoljo prihodkov svoje shkofije. Odbral si je v' to sveste moshe, de bi on le sa svoje in svojih svelizhanje neprenehamá delal. Vsako nede-

ljo, vsak sapovedan prasniki, in kader mu je perlošno bilo, je boshjo besedo gozehe osna-
noval. Njegove pridige so sploh bile od ostud-
nosti greha, od lepote kershanfskih zhednost,
od nizhemernosti sveta, od nebesfhkiga kra-
ljestva, od pokore. Ker je na tanko preisko-
val slabosti svoje zhede, je med njo veliko
vrash nashel. Vedil je, de so te grosno fhkod-
ljive, de vera savoljo njih pesha, in veliko
hudiga nakopovajo; sato jih je sferbel popol-
nama odpraviti, de bi se njegovi le vsigamo-
gozhniga Boga bali, in le va-nj upali, ne pa
v' vrashne perpomozhke, ktere si je hudizh
ismislil. Ravno tako je sferbel druge hudo-
bije, greshne navade, in kar Boga shali, f'
korenino isrovati, de bi njegove ovzhize vé-
lizimu pastirju Jesusu vshezh bile, in se sveli-
zhale. Njih veliko ga je rado poslushalo in
bogalo, pa eni so v' svoje huji obfojenje ter-
dovratni ostali.

Desiravno je bil s. Zesari ves svet, je bil
vender hudo satoshen per kralji Alariku, de
hozhe njegovim sovrashnikam mesto Arle v' ob-
last dati. Kralj je bil krivoveriz, toraj je ka-
tolshkiga fhkosa krivo obdolshenje rad verjel,
in ga je v' drugo mesto poslal. Sveti fhkof
je svojim ovzhizam svestobo do kralja perpo-
rozhal v' vsm, kar ni soper boshje sapovedi,
in je shel, kamor je poslan bil. Sam Bog je
svojiga svetiga flushabnika opravizhil pred kra-
ljem in drusimi, ker mu je dal velik zhudesh
storiti. Kralj je to svedil, in ga nasaj v' fhko-

fijo poklizal. Ob perloshnosti hude vojske je sveti shkof spet per kralji, ravno ko poprej, satoshen bil. Krivoverzi so radi verjeli, ga popadli, sováli, topli, in v' temno jezho vergli. Malo zhasa je bil v' jezhi, ker so mestni sdajavzi bili rasodeti, in on refhen. Ob zhasu te vojske je revnim obilno pomagal: vse svoje premoshenje je rasdal, in ni drusiga premogel ko veliko upanje v' dobrotljivo previdnost boshjo. Skerbel je svoje ovze posvezhevati in svelizhati, pa njegovi hudobni sovrashniki mu niso pokoja dali: v' tretjizh so ga satoshili per kralji Teodoriku, de hozhe mesto sovrashnikom sdati. Kralj ga je k' sebi poklizal; pa kader je tiga svetiga shkofa pred se priti vidil, je is veliziga sposhtovanja do njega vstal, ga prijasno sprejel, se s' njim lepo pogovoril, in ga zhasito nasaj poslal. Kralj je potlej djal: „Bog odpústi njegovim hudobnim toshnikom; ni mogozhe od tiga svetiga shkofa hudiga misliti.“ Potlej je s. shkofu poslal veliko sreberno skledo in v' njej tristo slatov rekozh: „Kralj, tvoj otrok, te prosi, de to malo vsemi v' snamnje ljubesni.“ S. Zesari je vsel to, pa vse med uboge rasdelil. Kralj je to svedil, ga pohvalil, in she bolj sposhtoval.

S. Zesari je she veliko vezh dobriga storil, sosebno pa neisrezheno skerbel sa spreobrnjenje slepih krivoverzov, kateri so is gresniga napuha uzhili, de zhlovek is svoje mozhni samore kaj dobriga sa svelizhanje delati.

Nar nevarnisthi nauk je ta, sato si je on, svetli uzheniz svetiga Avgushtina in pokorni otrok katolske zerkve, slo persadeval ga pokonzhati. She shtirideset let je bil shkof, in je prishel zhas vezhniga plazhila; sbolel je, in sveto umerl ravno ta dan v' letu 542. Zhudeshi, ktere je delal, fosebno pa njega zhisti nauki, gorezhost, terpljenje, usmiljenje in druge dobre dela bodo v' vednim spominu v' katolski zerkvi.

N a u k.

Opravljanje je gresno in shkodljivo.

Kdor le pomisli fosebno bogabojezhe shiviljenje f. Zesarja, lahko vidi neisrezheno hudobo njegovih toshnikov; pa prekanjeni opravljivzi dosti hudiga najdejo tudi, kjer ni podobne hudiga, ker je njih serze polno hudiga. Koliko so nevoshljivi fariseji vedili soper nedolshniga Jesusa hudiga govoriti! Tudi njegove zhudeshe so slabo raslagali rekozh: „V' imenu Belzebuba, vishiga hudizhev, hudizhe isganja.“ Opravljivzi so polni nevoshljivosti, sato so hudobni in prekanjeni; oni vedo tako govoriti, de hudizha storé beliga, svetnika pa zherniga. Ravno od tih govori f. Pavel: „Njih gerlo je odpert grob, f' svojim jesikam so golufno ravnali, pod njih shnabli je modrasov strup.“ Rimlj. 3, 13. Modri pravi: „Preklet je podpihovaviz in dvo-

jesizhnik ; sakaj on jih bo veliko med seboj mirnih sdrashil.“ Sirah 28, 15. To ti dosti prizhuje od opravljivza hudobe.

Opravljanje samore biti resnizhno, lashnjivo, pohujshljivo, shkodljivo. Zhe rasodenesh, kar rasodeti ne smesh, si opravljiviz, zhe ravno resnizo govorish. Zhe je potrebno govoriti, resnizo, govori, pa is dobriga serza, kterimu in koliko gre govoriti. Slushabniki, kteri so gospodarju hishnikovo krivizo is potrebe in savoljo vesti rasodeli, niso greshili, in niso bili opravljivzi; hishnik je bil odstavljen, pa je bil sam svoje shkode kriv. Vzhasi je dolshnost rasodeti krivizhno ali neposhteno shivljenje drusih; pa se more is dobriga serza govoriti, kader, koliko in komur je treba. Zhe bres potrebe rasodenesh grehe svojiga blishniga, greshish; huje greshish, zhe s' lashnjivim govorjenjem svoje brate pohujshash, ali komu shkodo storish. Opravljanje ima vezhkrat trojno hudobo: je lashnjivo, pohujshljivo in shkodljivo. Jesik hudobniga opravljivza je ko ognjena pshiza v' rokah slepiga, pa neusmiljeniga zhloveka. Resnizhno je to, kakor s. Jakop pravi: „*Jesik (hudobniga opravljivza) je nepokojna hudoba, polna smertniga strupa.*“ Jak. 3, 8.

Opravljanje je grosno shkodljivo. Opravljiviz rani svojo dusho, pa tudi blishnimu lahko dela veliko krivizo. Prizhevanje tiga imamo vsak dan pred ozhmi: dosti jese, prepira, nepokoja, shkode, pohujshanja in drusiga hu-

diga je savoljo hudobnih jesikov. Eni govore is lakomnosti soper blishniga, kakor hudobni hlapez Siba, kateri je svojiga gospoda Mifiboseta per kralji Davidu krivizhno satoshil is krivizhniga konza njegovo premoshenje dobiti. II. kralj 19. Drugi opravljajo svojiga blishniga is nevošhljivosti; is nje je Doeg Idu mejiz Ahimeleka per Savlu satoshil, in s' tim nedolshnimu Ahimeleku, in vsi njegovi drushini smert nakopal. I. kralj. 22. Kdo samore vse shkode in krivize popisati, ktere je neusmiljeno opravljanje napravilo?

Bodi varen v' govorjenji; pa tudi prehitro ne verjemi vsaki besedi, ker lashnjiviga neumneshi veliko govore. Nisi nedolshen, zhe si le sam nizh hudiga soper blishniga nisi ismislil; gerdiga opravljanja si kriv, zhe le sa drusimi neumno govorish. Pravish: „Ref, sim govoril, pa le enimu, le eni, in sraven tudi profil, de naj nobenimu drugimu ne pravi.“ O neumnesh! sakaj si se v' drusiga sanel, zhe se sam nisi hotel premagati? Ti nisi molzhal, uni tudi ne bo, in vsa fara bo hitro tiga greshniga opravljanja polna. Molzhi od tiga, kar ti modra ljubesen molzhati sapové; ukróti svoj nepokojni jesik, de ti in drugi vshivate mir, de sebi in drugim krivize ne delash. S' krivizhnim opravljanjem Boga shalish, svojo dusho ranish, si nepokoj delash, svoje brate pohujshujesh, in jim dosti hudiga nakopavash. S. Peter pravi: „Kdor

hozhe veselo shivljenje imeti, in dobre dni viditi, naj ne govori hudiga.“ I. Pet. 3, 10.

M o l i t e v.

O moj Bog! bodi mi usmiljen, ker sim savoljo svojih grehov veliziga usmiljenja potreben. Neisrezheno veliko grehov imam, in kar sim le s' jesikam pregreshil, je bres shtevila. Moj jesik je sapopadik vse krivize, je strupen, neusmiljen, pohujshljiv in shkodljiv: v' té in v' svoje brate sim greshil, ker sim prenašlo, neumno in hudobno govoril. Pa sakaj sim svojiga blishniga opravljal, sdrashbe in krivize delal? Sato, ker je moje serze prasno prave ljubesni; is hudiga serza je moj jesik hudo govoril. Torej te prosim, napolni me s' zhisto ljubesnjio; sakaj le ljubesen preshene vso hudobo, in da modrost. Obljubim varnisthi biti v' svojim govorjenji; pred govorjenjem bom premislil tvojo sveto voljo, tudi kaj, koliko in komu gre govoriti ali molzhati. O Gospod! daj mi na proshnje svojiga slushabnika s. Zesarja zhisto ljubesen in rasvetljeno modrost, de s' svojim jesikam ne greshim, temuzh de s' njim tebe hvalim, in blishnimu v' nebesa pomagam. Amen.

XXVIII. dan véliziga serpana.

Sveti Avgushtin, shkof in zerkveni ozhak.

Sveti Avgushtin, nar bolj rassvetljeni uzhenik ali ozhak katolshke zerkve, je bil rojen v' Afriki v' mestu Tagastu v' letu 334 trinajst dan listoviga gnoja. Njegov ozhe je bil Patrizi, njegova mati Monika. Patrizi je bil nevernik in rasujsdan, Monika je bila kristjana in bogabojezhha. Njegova sveta mati ga je skerbno in sveto uzhila, sosebno mu je ognjeno perporozhevala ljubesnjiviga Jesusa ljubiti. To perporozhevanje je v' njegovim serzu tizhalo, tudi kader je bil od greslhne ljubesni oflepljen. Ozhe Patrizi je ves drugazhen bil: njemu ni bilo mar svojiga fina Avgushtina bogabojezhiga imeti, ampak le uzheniga in slovezhiga. S. Monika si je slo persadevala ga nedolshniga ohraniti, pa Avgushtin je raji svojiga neverniga ozheta in svoje natorno poshelejenje poslusshal. Ozhe ga je v' veliko mesto Kartago v' sholo poslal. V' spazhenim mestu, od slabih tovarshev obdan, od svoje svete matere delezh, je padel v' saderge, kterih je sam iskal, in predersno hodil po potu nezhiosti v' vezhno pogubljenje. Desiravno je shivel po svoji spazheni volji, ni miru imel, ker ga je vest smiraj pekla, in je veliko britkost prestal. Boshja naredba je, de,

kdor s' grehi ishe miru, ga ne najde; to ni le praviza, je tudi milost, de gresnik sposna, kako je hudo Boga sapustiti, in de ga ishe s' resnizhno pokoro. Mladenizh Avgushtin je bral bukve posvetnih modrijanov, pa te mu niso dopadle; je bral s. pismo, pa ga ni mogel umeti, ker je njegovo serze bilo polno hudiga: shelel je sebi in Bogu flushiti, kar ni mogozhe. Desiravno je nekoliko shelel Bogu flushiti, ga je vender gerdo poshelejenje in lakomnost posvetne zhahti v' sushnosti dershalo.

Avgushtin, v' svojih mislih visoko uzhen, je sazhel druge uzhiti. Vsi so ga ljubili, poslusnali in hvalili; pa obshalovanja, ne hvale je bil vreden. Kader je bil trideset let star, je shel v' Milan ali Majland posvetne modrosti uzhit, in tudi ondi je bil visoko hvaljen. Boshja milost mu je dala shelje pridige s, shkofa Ambrosja slishati. V' sazhetku ga je rad poslusnal is natorne radovednosti; pa szhasama je tudi njegovo serze obzhutilo nekaj prijetne mozhi rasodetih resniz, ktere je s. Ambrosi ljubesnjivo osnanoval. Svete resnize, ktere je she rad poslusnal, so mu she vezh notranjiga nepokoja napravile, ker so mu gresno shivljenje ozhitale, kteriga is prevelike slabosti she ni sazhel premagovati. Velikokrat je svojim prijatlam pravil od svojih vestnih bolezhin; pa je le she ostal, kar je bil. Njegova dobra lmati, s. Monika, je is Afrike v' Milan do njega prishla, de bi bila nad njim

zhula, in ga je profila in nagovarjala, de naj se spreoberne. Rad jo je poslušal, pa flaba navada ga je smiraj v' fushnosti dershala. Avgufhtin je vse vedil, kar so posvetni modrijani pisali; pa njegovo serze ni bilo rasvetljeno. Sklenil je s. pismo brati, in resnize sheljno iskati; sosebno rad je bral pisma s. Pavla, ki prizhujejo od potrebe gnade boshje, bres ktere se nizh dobriga ne samore. Stanovitno branje in premishljevanje listov s. Pavla mu je v' serzu obudovalo dopadenje do vsiga dobriga, in vnemalo shelje sveto shiveti; pa komaj je verjel, de bi samogel svoje hude navade popolnoma opustiti. Ljubesen do resnize in ljubesen do greha ste se vedno vojfkovale v' njegovim serzu; nozh in dan mu ni bilo miru, ker je she rasdeljen bil med Bogam in svetam.

Avgufhtin, gnan od vestniga nepokoja, je shel rasvetljeniga boshjiga namestnika, mashnika Simplizjana, obiskat. Vse mu je povedal, kar ga je teshilo, in potlej ga je sveta profil. Sveti mashnik ga je lepo uzhil, in mu tudi lepo perpovedoval, kako se je posvetni modrijan Viktorin serzhno spreobernal, in se ponishno Jesusovimu jarmu podvergel. Avgufhtin je sdihoval, in milo jokal, zhedalje bolj je shelel se spreoberniti; vender so ga stare navade, desiravno manj ko poprej, v' grehu sadershevale. Malo zhasa po tim je k' njemu mogozhen gospod zesarjeve hishe prišel. Ta mu je od shivljenja s. Antonja pu-

shavnika veliko povedal; tudi je pravil, da sta se dva njegova tovarsha v' zesarjevi hihi svetu odpovedala, in shla v' samoto Bogu slušit. Avgufhtin je vse rad poslušal, kar je deshelski gospod pravil, in po njegovim odhodu je svojimu prijatlu Alipju rekel: „Si slišhal, kaj mi tukaj delamo? Smo modri, vender nevedni; priprosti pojdejo v' nebela, mi pa ne bomo sa njimi hodili?“ Vse v' ognji je bil Avgufhtin, kader je to govoril, sakaj snotraj ga je neisrezhenno peklo. Potlej sta vstala, in na vert shla, ter se vsedla. Avgufhtin je sdihoval in jokal neprenehama, ker je v' njegovim serzu filno vojskovanje bilo. De bi loshej premišljeval in jokal, se je od svojiga prijatla Alipja odlozhil, in shel pod figovo drevo v' sénizo, ter se vsedel. Obilnihi solsé so se mu vderle, na vse glas le jokal in sdihoval po reshenji is hudih navad. Dokler je v' tej veliki britkosti bil, je slišhal glas: „Vsemi in beri.“ Per sebi je imel bukve listov s. Pavla; te je v' roke vsel, odperl, in na te besede sadel: „*Shivimo poshteno ne v' poshreshnosti in v' pijanosti, ne v' nezhistosti in nesramnosti, ne v' kregi in nevoshljivosti; temuzh oblezite Gospoda Jesusa, in ne stresite mesu po njegovih sheljah.*“ Takrat je v' svojim serzu zhudno premenjenje obzhutil, možno voljo je imel le Bogu slušiti, in svojiga poshelenja nikdar vezh poslušati. Svojimu prijatlu Alipju je vse to povedal, in po tim k' sveti Moniki hitel, ter

ji ravno to povedal. To slišhati je ona polna veselja Boga bres konza usmiljeniga sahvalila, in ga prosila, da naj mu sše obilnišhi gnado da. Njegovo spreoburnjenje je bilo resnizhno in stanovitno; s' svojo sveto materjo je v' samoto shel, in se skerbno perpravljajl sveti kerst prejeti; per s. shkofu Ambrosji pa se je dal sapisati med novinze v' veri. O veliki nozhi sta bila on in njegov prijatel Alipi kershena. Tri in trideset let je bil star takrat Avgushtin. Ves ponovljen in prerojen od gnade s. Duha, je neisrezheno vesel bil, in tudi do smerti Bogu stanovitno flushil.

S. Augushtin je kmalo po prejetim kerstu domu shel. Bliso mesta Tagasta je nekaj lastine imel. Ondi je v' samoti v' drushbi svetih prijatlov ko v' kloshtru shivel v' vednih solсах, v' molitvah in v' pokorjenji tri leta; potlej je vse svoje prodal, in ubogim dal. Savoljo nekiga svetiga opravka je shel v' mesto Hipon, kjer je njegovo sveto shivljenje sše snano bilo. V' zerkev gre, kjer je shkof Valeri vernim perporozhal kaziga svetiga mosha svediti, kteriga bi mashnika shegnal, in pomagavza imel v' svojih duhovskih opravkih. Verni so se s. Avgushtina poperjeli, in shkofa s' enim glasam prosili ga mashnika shegnati, kar se je tudi sgodilo. S. Avgushtin se ni mogel ubraniti; pa bil je nesrezheno shalosten, in neprenehama je jokajl, ker se je tiga vifoziga stanu nevredniga shtel. On je jokajl, shkof pa in vsi verni so bili veseli, ker je bil

svetiga shivljenja in poln modre uzhenosti. Ref, ni mogozhe popifati, kako je sveto shivel, in koliko je skerbel se svelizhanje Jesufove zhede. Vsi dobri so ga bili veselji; on pa je le svojo nevredno vidil, in se savoljo nje ponisheval. Desiravno se je nevredniga shtel, se vender ni mogel shkofistva ubraniti; v' letu 395 je bil shkof mesta Hipona shegnan. S. Pavlin prizhuje, de je bilo njegovo povishanje vsi zerkvi v' prid, ker je neisrezhenno skerbel sa zhistost in lepoto katolsheke zerkve. Vsak dan skoraj je pridigoval, pa tako, de so ga tudi priprosti lahko umeli, neisrezhenno ljubesnjivo, tudi serzhno in oistro, kakor so ga verni potrebovali. Desiravno je bil shkof, je vender shivel v' pokorjenji, v' uboshitvu, in se ni hotel od drusih lozhiti. Popotnike je rad pod streho jemal, njim in ubogim obilno pomagal, vse uzhil v' miru shiveti, si slo persadeval ljudi mirovati; vse je vsm bil, de bi bili vsi Kristusu podobni. Is vsih deshél so k' njemu hodili, ali mu pisali savoljo dushnih potreb; tudi shkofsje so ga sa svet poprashevali, ker je bil od Boga s' sosebno modrostjo napolnjen.

Njegova gorezhnost, uzhenost in serzhnost se je sosebno rasodevala soper krivoverze, kterih je bilo dosti v' Afriki in drugej. Is serza jih je ljubil, in is ljubesni jih shelel spreoberniti; sato se jim je serzhno vstavljaj s' mezhem besede boshje, in jih je framotil, de bi s' sapeljivimi nauki nedolshnih ne sapelja-

li. Bog ga je s' gnado, modrostjo in serzhnostjo napolnil, in nihzhe se ni mogel njegovi rassvetljeni uzhenosti vstaviti. Veliko uzhenih bukev je spisal, in njegovi zhisti nauki so s'he sdaj v' katolshki zerkvi nepremagljivo oroshje soper vse hudobije in hudobne, slasti soper tiste, kateri povishujejo zhloveshko mozh, in pomanjshujejo potrebo gnade boshje. On je skusil, kako reven je bil bres gnade, koliko je potlej s' njeno pomozhjo delal; prav sato ga je Bog isvolil, de bi bil serzhen vojshak soper prevsetne krivoverze, kateri niso hotli sposnati spazhenosti in nesmoshnosti zhloveshke pokashene nature. Od ognja ljubeshni do Boga je gorelo njegovo serze, in ponishnost ga je uzhila do smerti le sa zhasht boshjo in sa svelizhanje blishniga delati. Njegova ponishnost je bila v' vsm: zhe je bil hvaljen, se je ponishal; zhe je bil sanizhevan, se je ponishal; zhe je dobro delal, se je ponishal; le Boga je hvalil, sebe pa pokoril. Kader so mu krivoverzi ali drugi grehe pred kerstam storjene ozhitali, je djal: „Ti me opominjajo, de naj ne posabim boshje milosti, od ktere sim odpushenje grehov prejel.“ Njegova globoka ponishnost je nashla slabosti in pregreshke v' rezheb, ktere drugi in tudi bogabojezhi sanizhujejo. V' svelizhavnim strahu je vedno shivel, desiravno je sa zhasht boshjo vedno delal.

Velika nadlôga je prishla nad permorsko mesto Hipon, kjer je shkof bil. Sovrashniki so s' vojsko obdali mesto, in ga filno nadle-

shevali. S. Avgufhtin je Boga is serza profil, de naj ne da mesta neusmiljenim sovrashnikom v' roke, ali de naj njega is svetá vsame, de bi nesrezhe svojiga ljudstva ne vidil. V' tretjim meszu te strashne vojske je sbolel, in is tiga je sposnal, de ga Bog is svetá klizhe. Skerbno se je k' smerti perpravljaj, bral in premishljeval Davidove psalme od pokore, milo jokaj, in profil Boga, de naj ga v' nebese vsame. S. Pofidi, pisar njegoviga shivljenja, prizhuje, de je s. Avgufhtin, ko je bolan leschal, nekiga bolniga otroka s' zhudeshem naglo osdravil. Ta sveti shkof, in rasfvetljeni uzhenik je 76 let star, ravno ta dan v' letu 430 mirno v' Gospodu saspal, in shel v' nebese vezhniga plazhila vshivat, ker je po svojim spreoburnjenji veliko in stanovitno sa zhast boshjo terpel.

N a u k.

Zhudno vojskovanje hudiga poshelenja in gnade v' serzu s. Avgufhtina.

Hudo poshelenje in gnada sta eden drugimu soper: zhe hudo poshelenje gospoduje, je gnada premagana; zhe gnada ali ljubesen gospoduje, je hudo poshelenje premagano. Tudi gresznika, ki je svojih grehov sushnik, gnada opominja, in tudi v' njem je she nekaj strahu boshjiga; pa hudo poshelenje se mogozhno vstavlja. Gresznik, v' greh saljubljen,

zhe
mirn
koja
hi v
glo
Sav
gova
hud
vstav
vitn
ko
shat
pon
nish
re
gna
no

bra
„T
vac
kle
sto
fus
voj
vel
she

ji,
spr
de
zhu

zhe she kaj vere ima, ne more popolnoma mirno shiveti; vezh ali manj vestniga nepokoja zhuti po velikosti slepote, ktero so grehi v' njegovo serze vlili. Bog ga samore naglo, in kader hozhe, spreobniti, kakor je Savla in druge naglo spreobnil, ker je njegova gnada vfigamogozhna. Nar mozhnejshi hudo poshelenje se ne more gnadi boshji vstavljati, zhe hozhe Bog mogozhno in stano vitno gnado dati; pa Bog po navadi le toliko pomaga, de se greschnik samore poboljšati, pa tudi de teshkost zhuti. To ga uzhi ponishnosti, molitve in varnosti; to ga ponishuje, ker ga preprizha, de sam ne samore nizh dobriga; ga perganja Boga profiti gnade; ga uzhi po sadobljenim odpushtenji varno shiveti.

Greschnik, dokler greh ljubi, se boji in brani poboljšanja. S. Avgushtin tako govori: „Teshko in mozhno verigo svojih hudih navad sim vlazhil sa seboj, bal sim se odklenjen biti; nerad sim postushal lepo zhistost hvaliti; reshenja sim se bal, ker sim sushnost ljubil.“ Dokler je tak bil, se ni nizh vojskoval, ker je svojo nesrezho she ljubil; vest ga je fizer smiraj pekla, pa mozhno poshelenje je pezhenje vesti v' njem gasilo.

Greschnik hozhe in nozhe, sheli in se boji, si persadeva, pa s' mozhno voljo nozhe spreobnjenja. To zhudno vojskovanje gnade boshje in greschniga poshelenja je dolgo zhutil, in na tanko popisal f. Avgushtin f' te-

mi besedami: „Sim sdihoval po reshenji, de
 „bi le tebi, o Bog, dopadel; pa sim se sve-
 „saniga zhutil od svoje terdovratne volje.
 „Hudizh me je v' svoji oblasti dershal, in
 „v' sushnosti imel. Hudo poshelenje je mo-
 „jo voljo spazhilo; s' dovoljenjem v' greh
 „sim si hudo navado napravil; huda na-
 „vada me je v' grehe morala, pa to je bilo
 „radovoljno. Volja tebi, o Bog, s' zhistim
 „serzam slushiti, se je v' meni budila; ven-
 „der je nesmoshna bila drugo voljo pre-
 „magati, ktera je is hudiga poshelenja, is
 „greshne navade bila. Dvé volji ste v' me-
 „ni bile, ena sveta, druga greszna; ena od
 „gnade, druga od poshelenja. Te dvé ste se
 „vojtkovale, in moje serze tergale. V' sebi
 „sim zhutil resnizo besed s. Pavla: Duh she-
 „li soper meso. Bil sim ko saspan otrok
 „kterimu starshi sapovedó vstati. Sheli star-
 „she ubogati, vstati; vender se da od slad-
 „kiga spanja premagati, in spet saspi. Tako
 „sim jest vedil, de sim bil dolshen vstati, in
 „k' tebi, o Bog! iti; shalosten sim bil svo-
 „je lenobe, vender sim v' grehih tizhal. Djal
 „sim v' svojim serzu: Sdaj, sdaj vstanem;
 „she majhno pozhakaj, poboljšhati, se ho-
 „zhem: pa sim le odlashal, ker se mi je
 „sladko sdelo v' grehih shiveti. Slisshal sim
 „boshji glas v' svojim serzu: Le vstani: le bersh!
 „vzhafi sim sdihoval in jokal, vender me je
 „nasprotna volja premagovala.“ Tako se je
 s. Avgushtin dolgo vojtkoval, vzhafi mozhneje

vzhafi slabje po velikosti gnade in hudiga poshelenja. Usmiljeni Bog mu je popolnoma premagati dal savoljo odreshenika Jesusa; potlej je ne s' rasdeljenim, ampak s' vsem serzam stanovitno flushil.

O kristjan! premisli dobro, kaj hudiga pernese radovoljno dovoljenje v' skufhnjave. Tudi v' zhloveku, ki je sushnik gresnih navad, ostane she vera, nekoliko strahu boshjiga in nekako dopadenje do Boga, pa to ga ne refhi, to mu le grenko vojskovanje, in pezhenje napravi; le mogozhna gnada mu da resnizhno vstati. Bres mogozhne gnade gresnik hozhe in nozhe, sheli in se boji, ima shelje, pa nesmoshne shelje, zhe sladkost gnade popolnoma ne premaga sladnosti greha. Bogu bodi svest, in shivi v' vfi ponishnosti; sam lahko gresihish, pa sam se poboljshati ne moresh, ker je resnizhno, kar s. Pavel govori: „Ne per njem, kteri hozhe, ampak per Bogu je, kteri se usmili.“ Rimlj. 9, 16.

M o l i t e v.

O ljubesnivi Ozhe nebeshki! ne sapusti me nikdar, ker sam is svoje mozhi nizh ne samorem. Nevoshljivi hudizh po moji edini dushi streshe, sapeljivi svet me moti, nadleshno meso me skufha, sam hitim v' pogubljenje, in bom pogubljen, ako mi ti ne pomagash. Sim preprizhan, vender she premalo, kako slaba je moja volja; daj mi svo-

jo neisrezheno slabost bolj sposnati, de se p-
nishujem, te is serza prosim, in obilno gna-
de od tvoje milosti prejmem. O s. Avguštin!
tvoja slabost mi prizhuje, kako de sim slab;
tvoje dolgo vojskovanje me uzhi, koliko si mo-
rem persadevati vesi starih navad rastergati;
tvoje poboljšhanje in tvoja stanovitnost v' do-
brim mi prizhuje, kaj samorem s' pomozhjo
gnade boshje: toraj pròsi sa-me usmiljeniga
Boga, de naj mi obilno gnado savoljo Jesusa
da, de, ker sim te v' grehah posnemal, te tu-
di v' resnizhni pokori. Spròsi mi pravo spre-
obernjenje in stanovitnost v' boshji flushbi, de
moja dusha tukaj le Boga ljubi, in potlej ga
hvali vekomaj. Amen.

XXIX. dan véliziga serpana.

Svetiga Janesa kerstnika smert.

Sveti Janes kerstnik, od Boga isvoljen odre-
shenika Jesusa osnanovati, in mu pot ali ljudi
s' pokoro perpravljati, je bil do tridesetiga le-
ta v' pufhavi, de bi se s' vednim pokorjenjem,
s' molitvijo in premishljevanjem k' timu ime-
nitnemu opraviu perpravljaj. Bog mu je sa-
povedal is pufhave iti, od Jesusa prizhevati,
in pokoro osnanovati. Vse to je svesto oprav-
ljaj, ljudi uzhil, in kersheval v' Jordanu. Nje-

govo sosebno sveto shivljenje in njegovi svetih nauki so ga slovezhiga storili; vsa deshela je bila polna njegoviga imena, vsi so ga visoko spofhtovali, in zelo menili, de je obljubljeni odrefhenik. S. Janes je svedil, de je kralj Herod Antipa k' sebi vsel Herodiado, sheno svojiga she shiviga brata Filipa, kar je po boshji postavi ojstro prepovedano, je k' nje-mu shel, in mu serzhno rekel: „*Ni ti perpu-sheno shene svojiga brata per sebi imeti.*“ To potrebno in saflusheno svarjenje je terdovratniga kralja Heroda filno raskazhilo, bersh ga je ukasal v' shelesje sakovati, in gnati na grad Makeron v' jezho. Nesramna Herodiada je bila te krivize slo vesela; tudi je kralja Heroda vedno nadleshevala, de naj ga umori. Pa on ni hotel, ker se je ljudstva bal; tudi je svetost Janesovo spofhtoval, in ga poslusshal, v' rezheh, ktere niso bile njegovi greslni ljubesni soper.

S. Janes je to mu storjeno krivizo voljno preterpel. Skoraj eno leto je bil v' jezhi, pa smiraj jih uzhil, kateri so ga obiskovali, sosebno je skerbel, de bi vsi, in slasti njegovi uzhenzi sposnali odrefhenika Jesufa. Perloshnost, ktere je hudobna Herodiada smiraj shelela, s. Janesa umoriti, je prishla. Herod je v' dan svojiga rojstva veliko obedo napravil vojvodam, poglavarjem in pervakam is Galileje. Nezhišta Herodiada je svojo hzher Salomo napravila, de je shla, in pred kraljem in njegovimi povabljenimi plesala. Herodu in

tudi vſim povabljenim je filno dopadla. Tedaj je kralj djal deklétu: „Pròſi me: kar ho-
zheſh, in dal ti bom, bodi tudi poloviza
mojiga kraljeſtva.“ Vſe to je ſ' perſego po-
terdil. Saloma je hitela, in ſvojo hudobno
mater popraſhala: „Kaj hozhem proſiti? Rek-
la ji je: „Pròſi glavo Janesa kerſtnika.“ Gre
pred kralja, in proſi, de naj ji da Janesovo
glavo. Kralj je bil tiga ſhaloſten; ker je pa
bil vprizho vſih ſ' perſego obljubil ji dati,
kar koli bo proſila, je is napuha premagal
veſt. Poſlal je ſ. Janesu glavo odſekat, in jo
rekel v' ſkledi dati dekletu. Saloma pa jo je
ſvoji materi dala. S' tim je bilo njeno neu-
ſmiljeno ſerze naſteno, in je v' greſhnim mi-
ru nezhiſto shivela. Ko ſo ſ. Janesa uzhenzi
ſvedili, de je umorjen; ſo ſhli, njegovo ſveto
truplo vſeli, in zhaſtito pokopali. S. Hiero-
nim prizhuje, de ſo kriſtjani njegov grob ſlo
zhaſtili, in na proſhnje ſ. Janesa kerſtnika ſo-
ſebne gnade prejeli.

N a u k.

Is poprejšnjiga popisovanja.

S. Janes kerſtnik, ſveſt ſluſhabnik boſh-
ji in ſerzhen oſnanovaviz Jeſuſov, je nezhiſt-
nika Heroda pravizhno ſvaril; ſavoljo tiga je
bil v' jézho verſhen, in potlej umorjen. Uzhi
ſe od njega ſvojiga bliſhniga ſvariti, kader
koli mu tvoje ſvarjenje pomagati ſamore. Go-

vòri is ljubesni in ob perlošnim zhasu; pa govòri po sgledu s. Janesa is sgoli ljubesni do Boga in do blishniga. On ni smerjal kralja, temuzh rekel mu je: „*Ni ti dopusheno svojiga shiviga brata shene per sebi imeti.*“ S' temi besedami mu je hotel dopovedati, de mu ne on, ampak Bog sapové ptujo sheno od sebe poslati. Zhe blishniga is jese svarish in kolnesh, ne svarish is ljubesni, ampak is serda. Modri pravi: „*Svarjenje ni resnizhno (ni pravizhno), ktero se v' jesi godi.*“ Sirah 19, 28.

Kralj Herod je bil na svetiga Janesa savoljo pravizhniga saflusheniga svarjenja slo rasferden. To je všim terdovratnim greshnikam navadno: ti ne sovrashijo svojih grehov, ampak sovrashijo usmiljene uzhenike in druge dobrotnike, kateri si persadevajo njih dušho svelizhati. Herod je fizer spofhtoval in poslušhal s. Janesa, pa ne tam, kjer ga je poshelenje slepilo. Premišli sebe, morebiti si tudi ti na svarjenje jesen, kader je tvoje poglavitno poshelenje sadeto; se tudi spovednika bojish, kateri te hozhe lozhiti od tistiga, kar tvoja slabost greshno ljubi. Zhe je tako, si sam vofhish pogubljenje. Salomon pravi: „*Kdor svarjenje sovrashi, bo umerl (bo pogubljen).*“ Prip. 15, 10.

Dékliza Saloma, ktera je pred Herodam in povabljenimi plesala, ni bila njegova hzhi, ampak njegoviga brata Filipa in njegove she-ne Herodiade, ktera je tistikrat s' pohujsha-

njem vse deshele s' Herodam shivela. Nesramoshljiva dékliza, od svoje neposhtene matere nauzhena, je vprizho kralja in od njega povabnjenih plesala, in vsem dopadla. S. Ambrosi v' tretjih bukvah od devishtva tako govori: „*Kaj pravite vé bogabojezhe shene? Glejte, kaj uzhite, in kaj odsvetujte hzheram. Pleshe, tode preshestnize hzhi. Ktera je poshtena in zhista, uzhi svoje hzhere Boga se bati, ne plesati.*“ Dev. III. 6. Ples, kakoshen je sdaj, slasti ponozhi, je semenj, kjer nezhisti duh skušnjave prodaja. Ples je vojski enak, v' kateri so eni ranjeni, eni ubiti, eni sdravi ostanejo; vender so vsi v' nevarnosti. Radovoljna in nepotrebna nevarnost ni bres greha, telesna ne, dushna she manj. Job tako govori od rasujsdaniga ljudstva: „*Njih otrozi per igrah skazhejo. Boben in zitre nosijo, in se per glashenji musike vesele. Svoje dni v' dobrim preshive, in v' hipu v' grob gredo. Ti (kteri se nesramno vesele) pravijo Bogu: Pojdi od nas, sa snamnje tvojih pot ne maramo.*“ Job. 21, 11 — 14. Vezh ko ima kdo nezhistiga ognja, bolj ljubi te norosti; pa slepo poshelenje se ne da preuzhiti, ker sa snanje boshjih sapoved ne mara, in pravi Bogu: pojdi od nas. Kader je obletniza tvojiga rojstva in kersta; sahvali Ozhetta stvarnika, Sina odreshenika in s. Duha posvezhevavza sa vse prejete gnade, ponovi obljube per kerstu storjene, in ne posnemaj norzov, kateri hudo sa dobro Bogu vrazhujejo.

Herod, od slepiga dopadenja omamljen, je s' persego naglo obljudil, in hudobno dopolnil, kar je neumno obljudil. Bil je perpravljen polovizo svojiga kraljestva dati sa plazhilo nesramniga skakanja. On je podoba tistih, kateri drago plazhujejo grehe in pogubljenje, kateri svoje premoshenje rasmezhejo rasujsdanim in norzam savoljo kratkiga greslniga veselja; ubogim pa so terdi, tirjavzam krivizhni, in tudi svojim otrokam neusmiljeni. Varuj se grehu flushiti; zhe si sushen greha, te bo slepa ljubesen v' mnoge hudobi-je napravila, in tvojo dusho pogubila. Nezhistost je Heroda napravila, de je nedolshno kri s. Janesa kerstnika prelil; tudi tebi bo dosti hudiga nakopala, zhe se je ne varujesh. Vedno pròsi Boga, de naj tvoje serze ohrani nedolshno; tako bosh v' vsm pravizhen.

M o l i t e v.

O moj Bog! zhe premislim svetost in terpljenje tvojiga flushabnika s. Janesa kerstnika, lahko sposnam svojo mehkobo in krivizo. On je pokoro osnаноval, in desiravno je nedolshen bil, je vender le v' pokorjenji shivel, je resnizo govoril, in po resnizi shivel, je greslnike svaril, in od greslnikov savoljo pravize umorjen bil; kakoshin sim pa jest? Mehko shivim, grehe ponavljam, sa resnizo in krivizo mi ni mar; sim, kakorshniga me hozhejo slabi ljudje imeti. Ne de bi bil po tvojim

svestim flushabniku shivel, sim shivel po sgledu neusmiljeniga Heroda, po sgledu nezbište Herodiade in njene nesramoshljive hzhere; vender sim bres strahu. O Gospod! daj mi sposnati svoje slabo shivljenje, ogrenjui mi vse greslane veselja, daj mi duha pokore, napolni me s' Jesufovimi duham, de me posihmal ne bo drusiga veselilo, kakor tebi is vse dushe flushiti. Si bom persadeval po sgledu s. Janesa v' pokorjenji shiveti, in sa tvoje sapovedi vse prestati, de, kader me bo smert v' vezhnost preselila, milost od tebe sadobim. Amen.

XXX. dan veliziga ferpana.

Sveta Rosa deviza.

Sveta Rosa je od uboshnih, pa katolskih staršev rojena bila v' Ameriki, v' mestu Limi, v' letu 1585. Bila je per s. kerstu Isabela imenovana; ker je pa njeno oblizhje bilo lepó rudézhe, so ji rekli Rosa ali Rosha. Tiga perdjana imena ni bila vesela; pa ni si mogla pomagati, ker so jo vsi tako imenovali. V' zhaft Marije devize, ktero je sosebno zhaftila, se je hotla imenovati *Rosa s. Marije*. Bog je svojo flushabnizo Roso s' svojo gnado sosebno rasvetlil. Sedem let stara ga je ljubila, hvalila, in v' njegovo zhaft shivela; nobena

rezh je ni veselila, le Bog sam in boshje rezhi. Od mladosti si je v' sgled svojiga shivljenja isvolila sosebno boshjo flushabnizo, s. Katarino Sijenzhanko. Po tej je shivela v' pokorshini, v' samoti, v' terpljenji, v' molitvi, v' postih. Podnevi je hodila delat, ponozhi je shivala, in s' saflushkam svojim ubogim starshem pomagala. Med delam je svoje serze le v' Boga imela, in kader koli je mogla, je gorezhe molila, skerbno premishljevala, Boga hvalila, in se posvezhevala. Vsa polna je bila svetiga ognja zhiste ljubeshni do Boga; njeno serze je le v' nebesih bilo, semlja ji je bila dolina sols. V' tej ljubeshni si je Jesusa svojiga shenina isvolila, in mu svoje devishstvo sa vselej v' dar dala. Marijo devizo je sosebno ljubila, in jo s' zhistim shivljenjem zhasnila. Ni drusiga shelela, kakor po vsi sveti volji na tanko shiveti, in svojo edino dusho svelizhati.

S. Rosa je v' uboshstvu, v' terpljenji, v' samoti in v' zhistosti veselo flushila Bogu. Njeni ubogi starshi, is upanja kake telefne pomozhi, so jo v' sakon namenili, in jo silno nadleshevali, de naj se omoshi; pa ona ni hotla v' to dovoliti, ker se je bila Jesusu v' dar dala. Starshi ji niso odjenjali, so jo sanizhevali, profili, strahovali, in vse pozheli, de bi jo v' sakon napravili; pa nizh niso per njej opravili. Njih nadleshnost ni bila po volji boshji. Starshi nimajo oblasti otrok filiti v' ta ali ta stan; oni naj otrokam pomagajo s' molitvijo in s' dobrim svetam, de si stan po volji

boshji isvolijo, file pa jim ne smejo delati so-
per voljo boshjo. Ker s. Rosa njih nadles-
nosti drugazhi ni mogla premagati; je shla v'
blishno samoto, je oblazhilo bratovshine s.
Dominika oblekla, in v' drushbi vezh bogabo-
jezhih deviz sveto shivela. Takrat je bila dvaj-
set let stara. V' ljubi samoti, v' sveti drush-
bi je sosebno flushila Bogu, vedno delala ali
molila, smiraj se postila, od Boga, od Jesu-
sa, od Marije, od dobrot nebeshkiga kraljestva
govorila, in shivela, kakor de bi she od sve-
tá odlozhena bila. Terpljenja in ponisheva-
nja je bila smiraj sheljna; oistre oblazhila je
nosila, na terdi in bodezhi postelji malo po-
zhivala, in le toliko jedla, de je shivela. De-
firavno je njeno shivljenje popolno bilo: je
vender Bog perpustil, de je bila dolgo sku-
shana od telesne slabosti; tudi je veliko ter-
pela savoljo dolsiga bolehanja. Kar ji je nar-
bolj hudo bilo, je to, de je skoraj petnajst let
bila v' veliki dusfni temoti in v' zhudni mers-
loti, kakor de bi bila od Boga sapushena;
svesto mu je flushila, pa bila je bres vsiga
obzhutniga veselja. Njeno dobro dusfo je to
grosno bolelo; vender ni od dobriga odstopi-
la, ni obupala, s' ponishno stanovitnostjo, s'
mogozhno pomozhjo Marije je vse skushnjave
premagala. Bog je njeno svestobo s' sosebnim
notranjim veseljem she na tim svetu obilno
plazhal, in potlej jo v' svoje kraljestvo s' frezh-
no smertjo vsel. Le trideset let stara je umer-
la v' letu 1617. Vé liki shkof v' mestu, vsi ko-

rarij
stito
svešt
zho

ven
sku
dus
nih
biti
zhe
di
je
nov
stol
stej
ml
bol
kol

nig
fil
svo
jo
zh
ga
tra

rarji in mogozhni so njeno sveto truplo zha-
slito k' pokopalishu spremili. Bog je svojo
svesto flushabnizo s' velikimi zhudeshi slove-
zho storil.

N a u k.

Od dushne mlazhnosti in temote.

S. Rosa je Bogu smiraj svesto flushila, vender je bila f' temoto in mlazhnostjo dolgo skufhana. Ta dushna nadloga je njeni dobri dufhi bolj bolezhla bila od vsih telesnih smertnih bolezhin, ker se je bala Bogu neprijetna biti. Desiravno je to filno strashno in bolezhje, je bilo vender usmiljena skufhnja in tudi perpomozhik v' popolnishi pravizhnost. De je bila skufhnja in perpomozhik, je njeno stanovitno vojskovanje, njena nepremakljiva svestoba in vedno persadevanje Bogu zhedalje svesteje flushiti prizhevalo. Ta neperpravnost, mlazhnost in neobzhutnost je f. Roso grosno bolela; pa stanovitna svestoba v' dushnih britkostih ji je obilnishi plazhilo saflushila.

Notranja mlazhnost ali neobzhutnost dushniga veselja v' boshji flushbi je dobrim dufham filno teshavna, pa dobra; ker loshej sposnajo svojo slabost, se obilnishi ponishujejo, v' svojo mozh manj upajo, se od sveta bolj odlozhijo, se s' Bogam mozhneje sdrushijo, in se ga terdnejshi dershe. Dobre dufhe bres notranjiga veselja v' boshji flushbi so v' velizih

teshavah; mislijo, de nizh dobriga ne delajo; menijo, de so njih posti, molitve, spovedi, obhajila in vse druge dela slabe: to jim je smertna britkost, ker se bojé od Boga odlozhene biti: kterimu is vse dushe flushiti sheló. Te dushe so, tako rekozh, sraven krishaniga Jesufa krishane, in s' njim v' smertnih britkostih. Lahko jih vezhkrat obidejo misli vse dobre dela opustiti, ali nevredno od Boga misliti; tudi so lahko skushane od svojiga slabiga telefa, in lne vedó, zhe v' te skushnjave dovolijo ali ne. Vse britkosti samore namnoshti dushna temota, v' kateri ne vedó prav raslozhiti, ali so to skushnje ali shtrafnige; ne vedó, kaj jim je storiti, zhesar se varovati.

Dusha tako bodezhe in nevarno skushana je rasvetljeniga spovednika slo potrebna; zhe ga je dobila, ga more flushati, tudi zhes svojo vest, ker je ta slo sadershana in v' veliki temoti. S' ponishno pokorshino in s' stanovitno sveftobo samore spet sadobiti mir in gorezhost; sakaj tema, v' kateri je vest, in notranji viharji so skushnje, ne sapushenje. Zhe se pa dusha ne da modrimu spovedniku voditi; zhe sem ter tje hodi, per ljudeh tolashbe ishe, in je svojovoljna, pokashe, de ji ni mar njeno svelizhanje, in si je veliko hudiga sama kriya.

Ali je mlazhnost in neperpravnost skushnja in perpomozhik v' popolnishi pravizhnost, se is tega vé, zhe je dusha zhedalje ponishnishi; zhe zhedalje manj v' se upa; zhe ne

opushta svojih dobrih del, in si slo persadeva vse po volji boshji delati; zhe se smiraj vojskuje soper svoje slabosti in skušnjave; zhe je svoje merslote slo shaloštna, in gorezhe prosi Boga, de naj ji pomaga. Zhe je v' tem svesta; bo po viharji prishla tihota, in po temni nozhi persijalo ljubo sonce, obilnisthi gnade bo prejela.

Mlazhnost, merslota, neperpravnost je pa tudi dostikrat saflushena shtrafniga, je lenoba ali sapushenje. Ali je shtrafniga, se is tega vidi, zhe kristjan svoje dushe mlazhnosti ni shalošten, zhe is serza nozhe moliti, zhe nepotrebno skerbi sa svét, zhe ishe posvetniga veselja, zhe k' spovedi poredko hodi, zhe svojiga serza ne premishljuje, in si ne persadeva se ne sposnati, ne poboljšhati. Premisli, o kristjan! svoje serze in svoje shivljenje; ishi pomozhi per Bogu, per modrim spovedniku; tega poslushaj, de svoje dushe ne sgubish.

M o l i t e v.

O moj Bog! globoko se ponislam, in ponisheval se bom vedno pred tvojim velizhastvam. Tvojim vsigavednim ozhem je vse golo in odgernjeno; jest pa le malo vem, zelo ne vem, kaj se v' mojim serzu godi, in zene svojih del ne sposnam. Nesvedljive so tvoje sodbe, zhudne so pota tvoje pravize in milosti; toraj ne vem, zhe sim tvojiga serda ali tvoje ljubeshni vreden. Mersloto zhutim v' se-

bi, in neperpravnost po tvoji sveti volji shi-
veti; pa ne vem, ali je to skušnja moje ve-
re ali shtrafniga mojih grehov. O Gospod!
rasvetli moje dušne ozhi, ogrej moje mlazh-
no serze, daj mi ljubesen do tebe. Naj mi
bo to snano ali nesnano, zhutno ali nezhut-
no, nizh ne dé; de me le ne sapustish, de
me le vodish v' nebeshko kraljestvo. O s. Ro-
sa! ko si tudi v' velizih dušnih britkostih Bo-
gu svesta ostala, spròsi mi stanovitno svestobo,
de v' nobenih teshavah Boga ne sapustim; de
mi britkosti in sopernosti, zhe jih tukaj ter-
pim, vezhne dobrote saflushijo. Amen.

XXXI. dan véliziga serpana.

S Rajmund kardinal.

Sveti Rajmund je bil od shlahtnih staršev
rojen na Shpanskim v' letu 1204. Njegov ozhe
ga je v' sholo poshiljal, pa le sato, de bi bil
perpraven sa domazhe opravke; potlej ga je
na kmete poslal zhut nad njimi, in skerbet,
de bi mu pravizhno in svesto delali. Mladi
Rajmund je sizer po ozhetovim povelji skerben
bil, pa skerbel je tudi v' samoti se posvezhe-
vati. Premishljeval in molil je kader koli mu
je perloshno bilo, se je sosebno perporozhe-
val ljubesnivi prezhisti devizi Marii, in njeno

blishno zerkev pogosto obiskoval. Veliko zha-
sa je gorezhe profil Boga, de naj mu da sve-
diti stan, kteriga bi si isvolil, in v' njem svo-
jo dusho svelizhal. Bog ga je uflifhal, in mu
dal sveto veselje v' bratovshino iti, ktere mi-
nihi so fkerbeli sa refshenje kristjanov is fush-
nosti nevernikov. Is tiga dobriga konza je
shel v' mesto Barzelono s. Petra Nolashta, po-
glavarja vsih usmiljenih bratov, profit, de naj
ga med svoje duhovne otroke vsame, in ufli-
shan je bil. Ker je she poprej poln dobre
volje bil Bogu popolnoma flushiti, in je le s'
boshjim svetam v' klofhter shel; je po vsih
boshjih in klofhterskih sapovedih svesto shi-
vel, in je she starim miniham sgled popolna-
masti bil.

S. Rajmund ni drusiga mislil, ko v' klofht-
tru tizhati in se posvezhevati. Ali oblastniki so
kmalo sposnali njegovo veliko modrost, serzh-
nost in svetost; poslali so ga v' Afriko v' veli-
ko mesto Algér. Ondi je nashel dosti kristja-
nov, ki so v' fushnosti nevernikov bili, in jih
refsheval. Kader je bil pa ves denar rasdal,
je sam se ponujal in dal v' refshenje in sastavo
svojih vjetih bratov. V' tej perloshnosti je ras-
odel svoje mozhne ljubesnjive shelje po sgle-
du Kristusovim svoje shivljenje postaviti sa svo-
je brate; rad bi bil svojo kri pretil v' njih
refshenje. Poglavar mesta ga je vsel v' sastavo
obljubljeniga denarja, in svojim flushabnikom
varovati dal; pa ti so s' njim neusmiljeno rav-
nali, in ga skoraj umorili. Mestni oblastnik,

kader je to svedil, jim ga je prepovedal zhes mozh preobkladati, in tudi mu perpushtenje dal po vsm mestu hoditi. Ne is usmiljenja, ampak is lakomnosti je oblastnik to sapovedal, de bi po njegovi smerti obljubljeniga denarja ne sgubil. S. Rajmund je hodil po mestu, in vjete kristjane skerbno uzhil, slasti poterpeshljivosti in stanovitnosti v' veri; tudi nevernike je uzhil, in njih nekaj spreobernal. Mestni oblastnik, kader je to svedil, se je filno raserdil, in ga obsodil v' smert; potlej si je premislil, in ga ukasal neusmiljeno pretepati. S. Rajmund je vesel terpel savoljo presvetiga imena Jesusa, in jih ni jenjal uzhiti, kateri so ga hotli poslushati. Oblastnik, she huje raserden, je rabeljnu ukasal Rajmunda po vsm mestu voditi in tepsti, potlej na sredi mesta mu shnable prevertati, jih f' kljuzhavnizo sakleniti, de bi govoriti ne mogel, in v' temno jezho do reshenja ga vrezhi. Le takrat so mu shnable odklenili, kader so mu dali jesti. S. Rajmund je osem meszov v' tih velizih bolezhinah bil; pa vedno je Boga hvalil, de ga je vredniga storil savoljo svete vere terpeti.

Usmiljeni kristjani so v' Alger obljubljen denar poslali, in f' tim je bil s. Rajmund reshen. Papes Gregori IX., de bi tiga Jesusoviga prizhevavza povishal, ga je kardinala postavil. S. Rajmund ni nizh maral sa to visoko zhasht; v' kloshter je shel, in je v' uboshtreshivel, ko bi sadnji minih bil. Lepshi in vrednishi je bila njegova ponishnost od visoke sa-

dobl
de b
Nera
hotel
Pa
dan
ume
shnj

besn
ljubi
bil
re f
nost
je v
brate
neva
nost
Ljub
se j
Jane
sedo
3, 1
zhe
sveta

poda
II

zhes
enje
nja,
ove-
de-
me-
po-
ne-
rnil.
e fil-
ej fi
ete-
pre-
iti,
hu-
po
me-
nizo
mno
mu
, S.
ezhi-
a je
ljen
re-
esu-
nala
vi-
ntvu
red-
sa-

dobljene zhaſti. Papesh ga je v' Rim poklizal,
de bi ga v' ſoſebnih opravkih pomožnika imel.
Nerad je ſhel is kloſhtra; ker ſe vender ni
hotel papeshevimu povelju vſtaviti, je ſhel.
Pa v' meſtu Kardoni je ſbolel, in rāvno ta
dan v' letu 1240, ſheſt in trideſet let ſtar,
umerl. Veliki zhudeshi ſo ſe na njegove pro-
ſhnje godili.

N a u k.

Kako ljubiti duſho in telo bliſhniga.

Sveti Rajmund je bil poln gorezhe lju-
besni do bliſhniga, ker je Boga is vſe duſhe
ljubil. S' denarjem uſmiljenih dobrotnikov je
bil med nevernike ſhel vernih odkupovat, kte-
re ſo neverni ropavzi v' ſvojo deſhelo v' ſuſh-
noſt odpeljali. Sebe je v' nevarnoſt poſtaval, in
je veliko terpel, de bi duſho in telo ſvojih
bratov reſhil. Njih duſha je med neverniki v'
nevarnoſti bila, njih telo je bilo v' hudi ſuſh-
noſti; toraj jim je s' vſo mozhjo pomagal.
Ljubil je bliſhniga po ſgledu Kriſtufa, kateri
ſe je dal v' naſhe odreſhenje, in delal, kar ſ.
Janes ſapovē: „*Otrozhizhi! ne ljubimo le s' be-
ſedo, ampak v' djanji in v' reſnizi.*“ I. Jan.
3, 18. Tudi ti ljubi bliſhniga ſavoljo Boga;
zhe ga ljubih ſavoljo Boga, je tvoja ljubesen
ſveta, delavna in ſtanovitna.

Ljubi duſho ſvojiga bliſhniga. Duſha je
podoba boſhja, ſtvarjena ſa nebeſhko kralje-

stvo, rešhena s' presveto kervjo Jesuſovo. Zhe duſhe bliſhniga ne ljubifh, ſi Bogu nepokoren, in neuſmiljen brat ſvojih bratov; ne moreſh svelizhan biti. Bog ſapové bliſhniga ko ſebe ljubiti, Jeſuſ je to ſapoved ponovil, vſe piſma od tiga govoré, in tudi natora pri-
zhuje. Ljubesen ne more neſkerbna biti, to je nemogozhe; zhe tedaj ſa bliſhniga ne ſkerbiſh, ſam prizhujeſh, de ljubezni ni v' tebi. Modri pravi: „*Bog je vſakimu ſapovedal ſa bliſhniga ſkerbeti.*“ Sirah 17, 12. Zhe nozheſh ſa bliſhniga ſkerbeti, ſi brat neuſmiljeniga Kajna, kateri je djal: „*Ali ſim jeſt varh ſvojiga brata?*“ Zhe ſvojiga bliſhniga duſhe ne ljubifh, je tudi tvoje uſmiljenje do njegoviga teleſa praſno ali ſlabo.

V' zhim moreſh ljubiti ali ljubesen ſkaſovati do duſhe ſvojiga bliſhniga? ſkerbi njegovo duſho svelizhati; tako jo ljubifh, in ji ljubesen ſkaſujeſh. Pomagaj bliſhnimu v' nebefa s' gorezho molitvijo, s' dobrim ſgle-
dam, s' ſvetim ukam, s' uſmiljenim ſvarjenjem, s' vſim, kar mu pomaga, v' dobro, in ga obvaruje hudiga. To je kratko rezhe-
no; pa ſilno ſhiroko ſega, in ſapopade vſe dolſhnoſti, ktere imaſh do duſhe bliſhniga. Dolſhan ſi ſoſebno ſkerbeti ſa svelizhanje ti-
ſtih, ki ſo tvoji ſkerbi ſrozheni, ſa ſvoje otro-
ke, druſhino, podloſhne, bliſhno ſhlahto. Zhe ſa duſho bliſhniga ne ſkerbiſh, greſhiſh; hu-
je greſhiſh, ako jo pohujſhaſh, in ji poma-
gaſh v' pekel.

Ljubi tudi telo svojiga blishniga, pa ljubi ga sveto savoljo dushe in savoljo Boga. Ljubesen do telefa samore biti gresfna, natorna ali sveta. Gresfhne ljubeshni je dosti na svetu, ta je mnoga, pa sleherna je is hudiga poshelenja. Natorna ljubesen je savoljo blishniga mirnosti, perljudnosti in drusih lastnost. Le sveta ljubesen je Bogu vshezh; sveta je pa, zhe varujesh telo svojiga blishniga, si mu usmiljen, in mu pomagash savoljo Boga. Premisli ljubesen, ktero je s. Rajmund imel do svojih bratov, in lahko vesh, kakoshna more tvoja biti. Slo je skerbel sa prostost njih telefa; she bolj pa, de bi njih dusha per nevernikih ne opefhala, in pogubljena ne bila. Ravno tak namen morejo imeti tvoji telefni darovi in perpomozhki, ktere blishnimu skasujesh; fizer je tvoje usmiljenje sgoli natorno ali slabo. Nikoli ne posabi Jesusovih besed: *To je moja sapoved, de se med seboj ljubite, kakor sim jest vas ljubil.*“ Jan. 15, 12. Jesus naf je sveto ljubil; toraj moremo mi tudi dusfho in telo blishniga sveto ljubiti.

M o l i t e v.

O Jesus, sgled, uzhenik in sapovedoviz svete ljubeshni! kaj ti bom per sodbi odgovoril? Drusiga ne najdem v' tvojim s. evangelji ko ljubesen perporozhevati in sapovedovati, tvoji s. apostelni in vsi tvoji namestniki tvojo sapoved vedno ponavljajo, sam vem, de

ni ljubeshni do tebe bresh ljubeshni do blishniga;
vender ali malo ali slabo blishniga ljubim,
ne pa kakor sebe savoljo tebe. Zhe prav pre-
mislim svoje serze, vidim ali lakomno, ali ne-
zhisto, ali natorno ljubeshen do blishniga. O
Gospod! odpusti mi to veliko sadolshenje, daj
mi ljubeshen do blishniga, kakorshno si ti do
vsih imel; vse si ljubil, de bi vsi svelizhani bi-
li, in ravno po tej ljubeshni si bom jest persa-
deval svojiga blishniga ljubiti. O s. Rajmund!
kteri si nevarnosti in britkosti serzhno prestal
is ljubeshni do blishniga savoljo Boga, spròsi
tudi meni enako serzhno, delavno in stanovit-
no ljubeshen, de ljubeshnjivimu Jesufu dopa-
dem. Amen.

K i m o v z.

Priglasenje I. dan kimovza.

Sveti Egidi ali sveti Ilen, apat.

Sveti Egidi ali sveti Ilen je bil kraljeviga ro-
du, rojen v' Greshki desheli, v' slovezhim me-
stu Atenu. She v' mladosti je skerbel sveto

uzhenost dosezhi, in po vsih sapovedih shiveti. Po smerti svojih staršev je vse svoje premoženje ubogim rasdal, ker je do njih posebno usmiljen bil. Enkrat je vidil bolniga in napol nasiga berazha; v' serze se mu smili, in svoje sgorno oblazhilo mu da. Berazh ga oblezhe, in se hitro osdravi. Ta zhudesh se je rasglasil, in vsi so s. Egidja zhahtili, in svetnika imenovali. Ta zhaht ga je grosno pekla, tako, de je sklenil svojo deshelò sapustiti. Sapusti jo, in prepelje se zhes morje na Franzosko. V' mesto Arle k' slovezhimu, svetimu shkofu Zesarju je shel, in per njem dve leti bil, de bi se bolj na tanko uzhil po volji boshji shiveti. Potlej je shel na hribe v' samot, kjer ni drusiga v' shivesh imel ko séli in mleko koshute, ktera je vsak dan v' njegov berlog prishla. Veliko let je v' pufhavi vsm ljudem nesnan v' veliki svetošti shivel, pa Bog ga je rasodel. Eniga dne se je permerilo, de so psi Franzoskiga kralja, kateri je po tistih hribih na lov hodil, osledili in goniti sazheli koshuto, od ktere mleka je s. Egidi shivel. Koshuta beshi hitrejshi, ko more, in gre na ravnost v' berlog s. Egidja. Kralj je sa njo shel, in jo vgladal per boshjim moshi; bila je per njem ko domazh pervajen kushék. Kralj se je zhudil, in s. Egidja sazhel slo sposhtovati. Sosidal mu je ondi kloshter. Vezh dobrih ljudi se je s. Egidju perdrushilo, in uzhil jih je po vsih sapovedih, tudi po svetih Jesusovih v' popolnamašti shiveti. Vezh let je bil v' ti

ljubi pufhavi, in ondi je f' sladko smertjo svoje sveto shivljenje sklenil. S. Egidi je shivel ob zhasu papesha Simaka, to je okoli 500 let po Jesufu. Leta in dneva njegove smerti ne moremo svediti.

N a u k.

Kaj pomaga vse, zhe se dusha pogubi?

Sveti Egidi se je s' gnado boshjo preprihal, de je dusho svelizhati nar potrebnishi. Ni le vedil, kar tudi slabi kristjani vedo, de je dusha vrednishi od vsiga, ker je podoba boshja, edina in neumerjzha; temuzh tudi mozh te rasodete resnize je zhutil, po vsih sapovedih svešo shivel, in svojo dusho resnizhno svelizhal. De bi jo loshej svelizhal, je svoje veliko premoshenje ubogim rasdal, v' daljno deshelo shel, in v' samoti do smerti bil. Prave frezhe je iskal, in f' svetim shivljenjem jo je nashel; sakaj smert ga je v' vezhne dobrote preselila.

Kaj ti bo pomagalo v' vsih greslnih veseljih shiveti, ako dusho pogubish? Ali ne mislish, kakor hudobniki, od kterih modri govori: „*Vshivajmo prizhujozhe dobrote, sakaj to je nash del.*“ Modr. 2, 6. 9. Ti so tako govorili, ker so se v' serzu motili, in niso drusiga shivljenja verovali; ti pa verujesh drugo shivljenje, in vender slabo shivish. Uni so se v' svojih mislih motili, ti pa se v' svojih

delih motih; verujesh, de je dusha neumer-
 jozha, in shivish, kakor de bi vezhniga shiv-
 ljenja ne bilo. Kaj ti bo pomagalo vse vese-
 lje in dobrote svetá vshivati, zhe bosh potlej
 od Jesufa preklet, in med hudizhe vershen?
 Drusiga ti ni mar, ko se veseliti, norzheva-
 ti, smejati, igrati in delati, kar koli tvojim
 pozhutkam dopade; kakoshna bo po smerti t'
 tvojo dusho? Premisli, kaj Salomon govori:
*„Kmalo po veselji pride shalovanje. Norez
 bo od svojih del nasiten.“* Prip. 14, 13. 14.
 Hozhe rezhi: Shivljenje je slo kratko; po
 tim kratkim shivljenji bo vezhna shalost, kte-
 ro si zhlovek t' svojim slabim shivljenjem sa-
 flushi.

O kristjan! premisli pravizhno sodbo bosh-
 jo, lepe nebesa, strashni pekel in neskonzh-
 no vezhnost. Jesuf te bo pravizhno sodil, so-
 jen bosh po naukih, ktere je uzhil; po sodbi
 pojdes v' hisho svoje vezhnosti, kjer nobeni-
 ga premenjenja vekomaj ne bo. Rasujsdani
 nezhistniki, neusmiljeni gospodovavzi, prev-
 setni bogatini, gerdi poshreshniki in pijanzi
 in drugi svojovoljni gresniki, kakoshno ohla-
 denje imajo sdaj v' pekleniskim bresnu? Se
 bo kdo hvalil, menish, v' peklu, de je bil
 oblastnikom nepokoren, de je drugi spol sale-
 soval, svoje slabe pozhutke nasitoval? Na ve-
 komaj ga bo peklo, ker si je boshjo kletev
 nakopal, in bo vekomaj svojo nespamet ob-
 shaloval. Kar je kdo na svetu imel, je dru-
 gim ostalo; hudo saflushenje samo je s' njim

shlo, in bo nad njim ostalo na vse vezhne zhase, „*Greslnik bo plazheval sa vse, kar je hudiga storil; vender ga ne bo konez.*“ Job. 20, 15. Smiraj bo plazheval, nikoli poplazzhal.

Premisli, in pravizhno sodi svoje shivljene, in poboljšhaj ga, de ne bosh od Jesufa pravizhno obsojen. Upash v' nebefa iti, pa med ktere svetnike pojdes? Med apostelne, ko nizh ne skerbish sa zhasht boshjo, in druge pohujshash? Med marternike, kateri so kri prelili sa svete sapovedi? Med spokornike, kateri so svojo dusho in svoje telo pokorili? Med pushtavnike, ko si v' svet saljubljen? Med devize, ko nesramno shivish? Opusti svoje pregrehe, delaj neprenehama sa srezhno vezhnost, in ti bo dobro vekomaj. Bogastvo, oblast, zhasht, veselje, in kar si hodi, ti ne bo pomagalo, ako ne skerbish svoje dushe svelizhati; zhe jo pa svelizhash, bosh Boga vekomaj hvalil, de ti je dal s' premagovanjem, pokorjenjem, poterpljenjem in s' drusimi dobrimi deli nebesko kraljestvo saflushiti. Persadevaj si *skosi voske vrata v' nebesko kraljestvo priti.*“ Luk. 13, 24.

M o l i t e v.

O Jesus! tvoj svesti flushabnik s. Egidi je svoje veliko premoshenje med uboge rasdal, vse dobrote svetá sanizheval, v' samoto shel se pokorit, in v' pokorjenji do smerti ostal,

ker je hotel in skerbel svojo edino dušho svelizhati. Nisim sizer dolshan vfiga premoshenja ubogim rasdati, v' berlog iti, od vsih odlozhen shiveti; pa sakaj v' svet neumno upam, sa posvetno prevezh skerbim, v' slabo drushbo hodim, v' igrah in v' norostih zhas sapravljam? O Gospod! na proshnje tvojiga ljubi-
ga prijatla s. Egidja mi ogreni vse greshe veselja, daj mi okusiti nekaj kapeljiz tvojiga grenkiga kelha, povsdiguj moje shelje k' nebeskim dobrotam, daj mi skerbeti sa svojo edino neumerjuzho dušho, de pride, kader se bo od telefa lozhila, v' tvoje kraljestvo te vshivat vekomaj. Amen.

II. dan kimovza.

S. Shtefan, Ogerski kralj.

Ogri so is daljne deshele prishli v' to, ktero se po njih Ogerska deshela imenuje. Serzhni pa tudi neusmiljeni vojshaki so bili, in sraven she ilepi malikovavzi. Njih vojvoda je bil v' desetim veku ali stoletji Gejsa, nevernik in terd, vender usmiljen s' popotniki, kateri so od drugod v' njegovo deshelo prishli. To njegovo usmiljenje je bilo sazhetik njegoviga in njegove hishe spreobrnjenja. Popotniki, kateri so savoljo svojih opravkov is kershankih

deshél na Ogersko hodili, so mu dopovedovali, de je le keršhanska vera resnizhna, in so ga uzhili usmiljeno gospodovati. Bog ga je s' svojo gnado rasvetlil; on in njegova shena Sarota, tudi drugi so se dali kerstiti. Gejsa in njegova shena Sarota sta bogabojezhe in mirno shivala. Po nju spreobrnjenji je bil s. Shtefan rojen, namrezh okoli leta 978. Skerbno sta ga v' pravizhnosti redila, de je she v' mladosti sgled vsiga dobrega bil. Vojvoda Gejsa, ozhe s. Shtefana, je sveto umerl v' letu 997.

S. Shtefan, desiravno mlad, je modro in pravizhno kraljeval; sosebno je skerbel svoje podloshne preuzhiti, in Jesusu perdobiti. Svoje vojshake je velikokrat vkup poklizal, jih v' sveti veri uzhil in nagovarjal, de naj le praviga shiviga Boga molijo. Desiravno jih je le prijasno in ljubesnjivo nagovarjal malike sapustiti, ga vender veliko terdovratnih malikovavzov ni hotlo poslushati. Med njimi je bil knes Kupa, terd malikovaviz, mogozhen in serzhen vojshak. Ta je druge v' s. Shtefana nadrashil. Neverniki so se spuntali, in obdali veliko mesto Vesprin, v' katerim je s. Shtefan bil. Nevernikov je bilo ko pëska, kristjanov pa malo; vender so neverniki hitro premagani bili, tudi knes Kupa, poglavar puntarjev, je bil ubit, ker je vsigamogozhni Bog kristjanam pomagal. S. Shtefan je sato Boga hvalil, in je v' zhaft Ogerskiga vojaka, s. Martina shkosa, velik kloshter ondi sosidal. Kar je nevernikov she shivih ostalo, so sbe-

shali, in se vojvodu, f. Shtefanu, vdali. Nobeniga sadershka potlej ni bilo; vender pa ni svojih podlošnih f' filo moral v' katolsko cerkev, ker more vera biti prostovoljna; le s' ljubesnjevimi nauki si je persadeval jih preprižhati in spreoberniti. S. Shtefan je is tiga konza is kershanfskih deshel bogabojezhe duhovne dobival, jih oskerbel s' vsim, jih f' svojo oblastjo spremljal, je klofhtre sa shole in zerkve sidal; zhedalje vezh in vezh je kristjanov bilo, in dobro serze bogabojezhiga vojvoda Shtefana je od veselja poskokovalo.

V' letu 1000 je f. Shtefan poslal v' Rim papeshu Silvestru II. povedat, kar je v' svoji desheli savoljo Jesusove vere storil, in ga profil, de naj vse to poterdi. Papesh je bil te novize vesel, je vojvodu f. Shtefanu kraljevo krono poslal, in tudi slat krish v' snamnje njegove apostolske gorezhosti. S. Shtefan je poklizal duhovshino in pervake svoje deshele, in se dal ozhitno kronati Ogerskiga kralja. To je storil ne savoljo svoje zhaſti, temuzh de bi ga njegovi podlošni v' svoj prid bolj spofhtovali in slufhali. Devizo Marijo je sosebno pomozhnizo vsiga Ogerskiga kraljestva isvolil, njej v' zhaſt veliko cerkev postavil, in vsim perporozhal, de naj jo sosebno zhaſté. Nekteri soſedje, njegovi zhaſti nevoſhljivi, so s' vojsko na Ogersko ſhli; pa f. Shtefan jih je s' boshjo pomozhjo premagal, in s' njimi mir storil f' to oblubo, de bodo pustili v' svojih deshelah f. evangeli osnanovati. To

prizhuje, de ni svojiga dobizhka, ampak le rashirjanja Jesufovig a kraljestva iskal. S. Shtefan je tudi sareso storil s' Nemshkim kraljem, f. Henrikam, kteri je potlej zesar bil. Ta mu je dal svojo bogabojezh sestro Giselo sa sheno, ktera je bila vsa vneta sa vero in sa vse dobro. S. Shtefan ni bil le bogabojezh kriftjan, ampak tudi moder in pravizhen kralj: fkerbel je sa frezho svojih podloshnih; zhul nad oblastniki, de bi pravizhno ravnali; ojhro prepovedal in shtrafoval ozhitne hudobi je in krivize; ojhro prepovedal vse shenge in nava de, ktere so svetimu evangelju soper; sa vdo ve, sapushene otroke, druge reveshe in slasti bolnike fkerbel, ravno kakor de bi bil vsh ozhe. Le v' strahovanji hudobnih je bil oblasten, fizer pa s' drusimi ves ponishen; tudi uboge je med svoje ljube brate shtel, jih rad poslufhal, in jim pomag al.

S. Shtefan je ubogim obilno dajal. Ker pa ni bil le usmiljen, ampak tudi ponishen, se je bil enkrat preoblekel, de bi ga ne posnali, in berazhi ne vedili, kdo de je. Berazhi, med kterimi je sveti kralj nesnan bil, so per njem dosti denarja zhutili, in so se sazhe li s' njim prepirati; vsak je hotel dosti prejeti, in so se krivizhno jesili. Neki is njih so ga prijeli, ga na tla vergli, ga otepli, ves denar mu po fili vseli, in shli. S. kralj je vstal, v' zerkev Marije devize shel, in k' njej tako go voril: „Glej, o kraljiza nebeshka in moja lju ba gospa, kako so tvoji vojshaki s' meno j de-

lali! Ako bi moji sovrashniki bili, bi she vedil kako jih ukrotiti; ker so pa otrozi tvojiga Sinu in mojiga odreshenika, poterpim voljno vse njih sanizhevanje.“ To pokashe njegovo usmiljeno in poterpeshljivo dusho. Bil je poln ljubeshni in pokorshine do Boga; sato je vse nadloge in bolesni voljno poterpel. Bog ga je s' mnogimi nadlogami obiskoval, ena pa je bila filno bolezhha. Vsi otrozi so mu pomerli, in na sadnje tudi preljubi fin Emerik, she odrashen in ves bogabojezh, she namenjen in isvoljen njegov nastopnik. S. kralj je terdno upal, de bo fin Emerik usmiljeno, pravizhno in sveto v' frezho vfiga kraljestva kraljeval; pa Bog ga je poprej v' nebesh vshel. Ljubeshnjivi ozhe, f. Shtefan, se je Bogu popolnoma podvergel, ker je bil v' ponishni pokorshini vkoreninjen. Kmalo potlej se mu je druga shiba napovedala. Zesar Konrad je na Ogerfko s' veliko vojfko shel. Kralj f. Shtefan se je s' dobrimi deli na vojfko napravljal; pa she pred bojem so se Nemzi prestrashili in sheshali, ker jih je Bog f' straham napolnil.

Kakoshno ljubeshen je f. Shtefan do sovrashnikov imel, prizhuje ta le pergodba obilno. Shtirje mogozhni, pa hudobni pervaki njegoviga kraljestva so sklenili ga po tolovajfko umoriti. Bili so nad f. kralja serditi savoljo tanke pravize, per kateri so dereshani bili. Takrat je f. kralj bolan leshal, in ta okoljshina se jim je perloshna sdela. Eden is njih je v' mraku s' golim mezhem pod plajfhem v'

kraljev hram shel. Kralj je terdo vprafshal, kdo de je. Pertekli so domazhi, hudobnik se je prestrafhil, in mezh is roke fpuftil, Takrat je pokleknil, in kralja ponishno profil, de naj mu odpufti. Dobri kralj mu je odpuftil, in Boga sahvalil, kateri ga je milofljivo obvaroal. Ni mogozhe vfiga popisati, kar je ta f. kralj is ljubesni do Boga in do blishniga dobriga ftoril. Sidal je veliko zerkev, klofhtrov in bolnifhniz ne le na Ogerfkim, ampak tudi v' Rimu, v' Jerusalemu in drugej, de bi ver- ni, uzhenzi, popotniki in bolniki vfo ftreshbo, dufhno in telefno, imeli.

Ta fveti kralj se je fkerbno perpravljaj is tiga fvetá iti, ker mu je velika telefna flabofst fmert napovedovala. Vezh fhkofov in de- shelnih oblaftnikov je pred-se poklizal, jih le- po profil in opominjal, de naj v' miru shi- vé, in vedno fkerbé sa rafhirjanje kershan- fke vere. Vef vdan v' boshjo voljo, je fвете sakramente prejel, in mirno umerl 15. dan veliziga ferpana v' letu 1038. Ravno v' pras- nik vnehovsetja Marije se je, kakor je shelel, is tiga fvetá lozhil, ker je Marijo fofebno zha- ftil. Kraljeval je 41 let, in 69 shivel, pa smi- raj Bogu v' zhaft in blishnimu v' prid. Bog je tiga fvojiga sveftiga flushabnika pred in po fmerti f' zhudeshi povifshal.

N a u k.

Modroſt ſvetá je noroſt per Bogu.

S. Shteſan je bil kralj mogozhniga kraljeſtva, je imel doſti ſovraſhnikov notranjih in unonjih, je imel veliko opravkov in ſkerbi od kraljeve oblaſti neodlozhenih; vender je Bogu ſveſto ſluſhil, in ſe ſvelizhal. On uzhi, v' zhim je prava modroſt, namrezh v' dopolnjenji vſih ſapoved. Kdor iſhe le Bogu dopaſti, bliſhnimu v' nebefa pomagati, in ſvojo duſho ſvelizhati, on je moder. Ta modroſt je od ſgorej, je od gnade boſhje, in „*blagor zhloveku, kteri jo najde.*“ Prip. 3, 13. „*Kdor modroſt najde, ſhiviljenje najde, in bo od Goſpoda ſvelizhanje prejel.*“ Prip. 8, 35. Svet ne ſpoſna in nima te modroſti, on jo ſanizhuje. Svét, to je, ljudje v' ſvét ſaljubljeni, miſlijo, govoré in delajo ko otrozi, ki prave modroſti nimajo; ſo modri in neumni, modri ſa poſvetno, neumni ſa boſhje; veliko vedó, pa ne vedó ſvoje duſhe ſvelizhati. S. Pavel prav govori: „*Rasumnoſt ſvetá je ſmert.*“ Rimlj. 8, 6.

De rad verjameſh, kako je ſvet neumen, in de ſe njegove neumne modroſti varujeſh, premisli. Poſvetni otrozi, naj ſe jim ſluſhba ponuja, naj bo ſhenitev ali moſhitev, naj bo kupzhija, ali kar ſi bodi, ne premislijo, kaj Jeſuf uzhi, kaj je duſhi varniſhi, temuzh le, kaj vezh teleſniga dobizhka ali veſelja perne-

se. Ti neumni modrijani posabijo nebesa, in le sa svet fkerbé. Pozhitik, bogastvo, zhašt, veselje je njih bog, vse drugo sanizhujejo. Ti so enaki hudobnemu sboru Jesufovih sovrashnikov. Ti so eden drusiga poprashevali, in djali: „*Kaj hozhemo storiti, ker ta zhlovek (Jesuf) veliko zhudeshev dela? Ako ga pustimo, bodo vsi va-nj verovali; Rimljani bodo prishli, in nashe mesta in ljudstvo pod se vseli.*“ Jan. 11, 47. 48. Vsi so fkerbeli zhasno nefrezho odverniti, nihzhe ni fkerbel svoje dushe ohraniti.

Tudi sdaj je taka neumna modrost. Gospodar vé, de je uni hlapez nesramniga govorjenja in pohujshljiviga shivljenja; pa je dober delaviz, in ga v' flushbo vsame, desiravno bo otrokam in drushini v' pohujshanje in pogubo. Dekle gre flushit v' hisho, ktera bi se pravizhno imenovala vrata peklenške; pa majhen dobizhik ali morebiti hudo poshlenje vse premaga. Ozhe da svojo lzher hudobnemu moshu, desiravno vé, de tukaj bo imela vize, po smerti morebiti pekel; pa ima bogato hisho, in to je sadošti. Taka je na svetu, prej telo, potlej dusha, prej svet, potlej nebeshko kraljestvo. Vse te neumne modrijane s. Pavel ob kratkim obsodi rekozh: „*Modrost sveta je per Bogu nespamet.*“ I. Kor. 3, 19. Posvetni modrijani se fizer isgovarjajo, s' hinavskim govorjenjem svojo nespamet perkrivajo; pa Bog jih gleda v' serze, in per njem ne bodo isgovorjeni. Varuj se te go-

lufne in grešne modrosti; le boshje volje in svojiga svelizhanja per vſim iſhi; per vſih ſvojih opravkih premisli ſapovedi, in po njih delaj. Poſluſhaj in delaj po beſedah modriga: „*Vſa modroſt je ſtrah boshji, in ona uzhi Boga ſe bati, in vſa modroſt obſtoji v' dopolnjenji poſtave.*“ Sirah 19, 18.

M o l i t e v.

O Bog! daj mi modroſt, ſ' ktero ſi svojiga ſluſhabnika, ſ. Shteſana, napolnil, de ti po njegovim ſgledu dopadljivo ſhivim. On bi bil v' pozhitku lahko ſhivel in kraljeval, pa is ſhelj tebi ſluſhabnike perdobivati je veliko terpel, v' nevarnoſti bil, in do ſmertí ni pozhitka imel. On ni ſlepih ali terdovratnih poſluſhal, temuzh le tvoje volje je iſkal, in kar ti je dopadlo, nepreſtraſheno delal. Savoljo tuga je bil poln veliziga ſafluſhenja, in je poſvetno kraljeſtvo ſ' nebeshkim ſamenil. Kakorhen ſim pa jeſt? O Goſpod! permoran ſim ſpoſnati, de konez vſih mojih miſel, beſed in del je le ta revna ſemlja, le pozhitik, dobizhik in veſelje, in ſato ni prave modroſti v' meni. Odpuſti mi, ozhiſti mojo duſho, preſheni is mojiga ſerza ſhkodljivo meſeno modroſt, de le tebe iſhem in najdem. Amen.

III. dan kimovza.

Sveta Serapija deviza marterniza, in sveta Sabina marterniza.

Sveta Serapija je bila bogabojezha deviza is mesta Antiohije, pa je v' Rimu flushila per imenitni neverni gospej Sabini. Dekla Serapija je bila nedolshniga shivljenja, poterpeshljiviga serza, pridnih in svestih rok; sato je svoji gospej Sabini slo dopadla, ljubila jo je, kakor de bi bila njena dobra sestra. Ta lepa ljubesen je bila gospodinji Sabini sazhetik vezhniga svelizhanja; svojo dobro in bogabojezho deklo je rada poslufhala, s' pomozhjo gnade v' praviga Boga verovala, in svoje slepe malike sapustila. Gospej Sabini je mosh umerl; saroda ni sapustil, pa veliko premoshenje. Sabina, od jarma sakona prosta, je v' drushbi svoje dobre dekcle Serapije is Rima poldrug dan hoda delezh shla, in ondi v' drushbi vezh bogabojezhnih deviz mirno in sveto shivela. To je bilo do leta 125, v' kterim je pod zefarjem Hadrijanam hudo preganjanje soper zerkev boshjo vstalo. Oblastnik deshele je svedil, de je gospa Sabina s' vso svojo drushino kristjana, in ji je sapovedal vso svojo drushino pred-nj poslati. Sabina je ni hotla v' nevarnost poslati, pa dekla Serapija ji je djala: „Vfaj jest naj grem,

de bo sodnik potolashen, in de se ne bo prevezh rasferdil.“ Sabina je svojo deklo Serapijo do oblastnika Berila spremila. Ta ji je rekel: „Se zhudim, de si se ti, Rimška gospa, od te revne nesnane dekile dala sapeljati.“ S. Sabina je nevernimu oblastniku odgovorila: „Oh! de bi tudi ti tako sapeljan bil ko jest, de bi svoje neumne malike sanizheval, in praviga Boga, stvarnika, sazhetnika pravize in sodnika dobrih in hudih sposnal!“ Neverni oblastnik ji is sposhtovanja do njeniga visozi-ga rodú ni nizeh odgovoril, in je obé domu spustil.

Zhes tri dni je neverni oblastnik Beril po deklo Serapijo poslal, de bi jo po postavah isprashal in obsodil. S. Sabina je svojo deklo do oblastnika spremila, in ga lepo profila, de naj ji nizeh shaliga ne stori; pa ga ni mogla sprofiti, vsa shalostna in objokana je domu shla. Oblastnik Beril je s. Serapijo s' vso perljudnostjo nagovarjal, de naj malike moli; pa ona mu je odgovorila: „Sim kristjana, ne smem in nozhem malikov moliti, kateri niso bogovi, ampak so hudizhi; jest le Jesusa molim, in njemu darujem.“ Beril: „Kje je tempelj tvojiga Kristusa? kaj mu darujesh?“ S. Serapija: „Nar prijetnisshi dar mu je zhisto in nedolshno serze; Bogu nar dopadljivshi dar je sveto shivljenje.“ Beril: „Tedaj si ti tempelj boshji?“ „Sim, mu je odgovorila, zhe s' njegovo gnado ostanem zhista. Boshja beseda prizhuje: Vi ste tempelj shiviga Boga, in s.

Duh v' vas prebiva. Neverni oblaſtnik je ſa-
povedal zhiſto devizo Serapijo dvema hudob-
nikama v' oblaſt dati; pa is ſerza je profila,
in Bog jo je ſ' zhudeshem obvaroval. Zhu-
desh je bil ozhiten; vender oblaſtnik in nje-
govi ſluſhabniki niſo boſhje vſigamogozhnoſti
ſpoſnali, temuzh ſo menili, de je ſ. Serapija
to v' mozhi hudizhevi ſtorila. Oblaſtnik jo je
ukasal neuſmiljeno ſtepti, s' ognjem ſhgati,
in ſhe huji bolezhine ji je napovedal, zhe bo-
gov ne moli. Stanovitna je oſtala v' prizha-
nji praviga Boga in v' ſanizhevanji laſhnjivih
bogov. Beril ji je na ſadnje rekel: „Povém
ti, de, ako naſhkih bogov ne molifh, ne boſh
ſmerti odſhla.“ Serzhno mu je odgovorila:
„Ne bom jih molila, in ravno ſ' tem bom ve-
zhni ſmerti odſhla.“ Sodnik je vidil, de per
njej nizh ne opravi, in jo je v' ſmert obſodil.
Njegovi ſluſhabniki ſo jo odpeljali, in s' me-
zhem umorili. Sveta goſpá Sabina je ſvelo
truplo ſvoje dobre dekle odkupila, in ga v'
pokopalifhe ſvoje rodovine pokopala. Zha-
ſtita ſmert te ſveſte ſluſhabnize boſhje ni ſ.
Sabine oſtraſhila, ſhe le ſerzhnoſt ji je dala
po njenim ſvetim ſgledu ſa vero Jeſuſovo um-
reti; je pobošniſhi ſhivela, vedno profila Bo-
ga ſtanovitnoſti, in ſe ſkerbno perpravljala ſa
vero umreti,

Neverni oblaſtnik Beril je ſ. Sabino ſavo-
ljo njeniga viſoziga rodú v' miru puſtil. Sa
njim je drug, Elpidi, naſtopil, kateri is gore-
zhofiti ſa zhaſt laſhnjivih bogov in is laſtniga

neufmiljenja ni nobenimu persanefel. Ta je bersh po f. Sabino poslal, in ji rekel: „Sakaj si se ti, imenitna gospá, osframotila f' kershanfko vero?“ Mu je odgovorila: „Sahvalim Jesusa Kristusa, kateri me je po svoji slushabnizi Serapii is hudizheve oblasti milostljivo otel.“ Oblastnik se je per vsih bogovih sapersegel, de se bo nad njo masheval, ako terdovratna ostane. S' lepo in f' hudo jo je nagovarjal, de naj bogove moli; pa se ni dala premakniti. Oblastnik jo je obsodil, de ji je bila glava odsekana. To je bilo okoli leta 126. Trupli tih dveh svetih marterniz ste bile tristo let potlej v' Rim na grizhik Aventinski prenesene, in pozhivate v' zerkvi imenovani f. Sabine.

N a u k.

Bogabojezh slushabnik je velika dobrota.

Sveta Serapija je bila, she mlada dekliza, is vélíkiga mesta Antiohije v' Rim perpeljana. Bila je dobra kristjana in svetiga shivljenja, desiravno med neverniki. Njeno ponishno in framoshljivo shivljenje je gospej Sabini, desiravno je malikovavka bila, slo dopadlo; ko sestro in hzher jo je imela. Dékla f. Serapija je svoji dobri gospej obilno povernila, jo je uzhila praviga Boga sposnati, in mu f' svetim shivljenjem dopasti. Sabina je po njej nebe-fhko kraljestvo saflushila, in obé bošte Boga vshivale vekomaj.

Kdor koli drushine ali delavzov potrebuje, naj skerbi pravizhne in bogabojezhne dobiti. Bogabojezh flushabnik je dober, miren, pravizhen, svest; pomaga otroke uzhit, hudo odvrzhati, milost in shegen boshji nad vso hisho sprofiti. Kako lepo in veselo je brati od svestiga in bogabojezhiga hlapza, kteriga je Abraham v' daljno deshelo poslal verne neveste sinu Isaku iskat. S' molitvijo in svesto bo je to veliko narozhilo frezhno opravil. I. Mos. 24. Tudi Joshef, sin ozhaka Jakopa, desiravno sushen in med neverniki, je svest in bogabojezh bil, in savoljo njegove poboshnosti je Bog poshegnal hisho neverniga Egipzhana. I. Mos. 39, 5. Zhe taziga flushabnika ali tako flushabnizo dobish, velik saklad najdes, ker ti bo svest v' vsm, in velika pomozh ti bo; pa tudi lepo ravnaj s' njim. „*Ako svestiga hlapza imash, dershi ga ko brata.*“ Sirah, 33, 30. Porezhesh: „Teshko se bogabojezha drushina dobi; vzhafi fila permora tudi flabe v' flushbo vseti.“ Prasen isgovor je to. Zhe si usmiljen, de drushine ne preobkladash; zhe poshteno in pravizhno plazhujesh: bosh dobro drushino lahko dohil. Med mladimi jih je malo bogabojezhnih, nekteri so vender, in zhe si usmiljen in pravizhen, bodo per tebi flushili.

Ne vsemi hlapza ali dékle, zhe ne vesh ali ne svesh, de je bogabojezh. Kaj ti bo pomagalo, de je pridnih rok, zhe je v' drugim slab? Nikoli ne moresh nad njim toliko zhuti,

de bi samogel svoje otroke ali svojo drushino vfiga pohujšhanja obvarovati. Ljuljko bo skri-
vaj persejál, in strup vlival v' serze domazhih,
de ne bosh vedil kedaj. Gerde rezhi, nebe-
shkiga Sodomskiga ognja vredne, se bodo pod
tvojo streho godile, katerih je tvoja neskerb-
nost vsaj nekoliko kriva. Kaj pa je rezhi, zhe
le slabo drushino is hudiga poshelenja vsa-
mesih? Kaj, zhe nalash nesframoshljive dékle
jemljesh, de rasujsdani mladenzhi v' tvojo o-
sttarijo raji hodiyo? O ti nesrezhni zhlovek!
she svojih grehov imash prevezh, pa si hozhesh
she s' grehi drusih hujshi obsojenje nakopati?
Zhe si v' tim kriv, oblubi poboljšhanje, po-
boljšhaj in spokòri se.

M o l i t e v.

O Bog! vsi smo tvoja drushina, vse hozhesh
svelizhati, in vsim dajesh perpomozhke v' sve-
lizhanje: pa jest nisim po tvoji volji delal;
meni ni bilo mar bogabojezhe drushine iskati,
le delavne sim iskal, in jih nisim skerbel po-
svezhevati. Zhe mi moja drushina ni pridno
delala, zhe mi ni bila svesta, sim ko lev ras-
ferden bil; spregledal sim ji pa, kar je tebe
shalilo. Odpusti mi, o Gospod! daj mi gnado
se spokoriti, in oblubim skerbeti sebe in dru-
shino svelizhati. Po sgledu s. Sabine si bom
bogabojezho drushino dobiti persadeval, de te
vsi skupaj s' svetim shivljenjem hvalimo. Amen.

IV. dan kimovza.

Sveta Rosalija deviza.

Sveta Rosalija je bila višoziga stanú, rojena na otoku Sizilii v' velikim permorskim mestu Palermu okoli leta 1160. Doma je imela, kar koli svét samore dobriga dati; kar koli zhlovek samore po slabosti natore sheleti, bi bila lahko vshivala: pa s' pomozhjo gnade boshje je spoznala, de so vse dobrote svetá prasne, golufne in nestanovitne; je spoznala, de je bogastvo nevarno, in vse posvetne sladnosti so bodezhe ternje. Sklenila je nevarnosti oditi, in svojo dusho svelizhati. Boga je vezh zhala gorezhe profila, de naj ji da rassvetljenje, in pokashe pot, po katerim bi varnish hodila, in v' njegovo kraljestvo prishla. Od gnade boshje rassvetljena in vneta, je sklenila svoj dom sapustiti, in v' samoto iti. Skrivaj je shla od doma na visoko goro. Ondi je nashla luknjo v' pezhrevji, je va-njo shla, in ond prebivala. Tako prebivalishe si je s. Rosalija isvolila; prostorno lepo hisho, veliko kratkozhasno mesto, bogato shlahto in neisrezhenó bogastvo je serzhno sapustila, in od vsih ljudi odlozhena, vsim ljudem nesnana, v' pomankanji vfiga veselo shivela. Mehko srejena, in mlada gospodizhina je is ljubesni do ljubesnživiga Boga hotla, tako rekozh, shiva

pokopana biti, de bi bres vse smote svojiga stvarnika hvalila, in mu svesto flushila. Bosh je angele je posnemala, ker je Boga vedno hvalila; svete pufhavnike je posnemala, ker je séli in korenine v' shivesh imela. De je bila njena volja v' velikim pokorjenji stanovitno shiveti, prizhujejo te besede, ktere je v' skalo vsekala: „Jest Rosalija fim is ljubesni do svojiga Gospoda Jesusa Kristusa sklenila v' ti luknji prebivati.“ Te besede so smiraj pred njenimi ozhmi bile, in s' njimi se je vedno opominjevala v' dobrim sklepu stanovitna ostanti. Hudizh, sovrashnik vsiga dobriga, si je slo persadeval jo od sosebna shivljenja odverniti; pa je ni mogel, ker je bila v' ljubesni boshji ukoreninjena. Bog jo je napolnil s' sosebnim notranjim veseljem, ktero je njeni zhisti dushi slajshi bilo od vsih posemeljskih dobrot.

Ta zhista deviza in serzhna flushabniza boshja se je s' boshjim svetam v' drugo luknjo preselila, is ktere je mesto in svojo hisho vidila. Eno uro hoda je bila od mesta delez; vender je raji v' svojim berlogu shivela, ko v' obilnosti vsih posvetnih dobrot. V' premishljevanji nebeskiga kraljestva, terpljenja in smerti Jesusove, v' vednim pokorjenji, ojstrih postih in boshji hvali je bila stanovitna do smerti. V' letu 1624 je bila v' Sizilii strashna kuga, vsa deshela je bila s' straham napolnjena. Ravno takrat, pod papeshem Urbanam VIII., so njeno sveto truplo v' berlogu

frezhno nashli, ga v' mesto Palermo prenesli, in kuga je jenjala. Takrat se je ta svetniza kristijanam ozhitno rasodela; gorezhe so se ji perporozhevali, in po njej sosebne gnade od Boga dobivali.

N a u k.

Samòta je zhloveku dobra in potrebna.

S. deviza Rosaliya je is svoje bogate hishie in is veliziga mesta v' samoto sbeshala, ker je s' pomozhjo gnade boshje sposnala, de je samota kerfhanfski dushi dobra. V' samoti se je posvezhevala, in se svelizhala. Vedila je sizer, de je v' mnogih posvetnih opravkih in med svetam pravizhno shiveti mogozhe; pa tudi, de je samota varnish, in sato je v' samoto shla.

Bog ti ne sapove svojiga premoshenja in doma sapustiti, in v' nerodovitne samotne kraje iti. Nekteri so sizer to radovoljno storili, so v' samoti nashli Boga, mir in svelizhanje. Lahko si v' samoti, desiravno v' pushavo ne gresih, in ta samota ti je potrebna. Kako samoresih v' samoti biti, desiravno v' samoto ne gresih? Lahko, zhe neumniga shumezhiga sveta ne ljubish, zhe si rad doma per svojih poshtenih opravkih, zhe okrog nepotrebno ne hodish, in si nepotrebnihskerbi ne nakopavash, zhe nishi prasnih noviz radoveden. Tak samota ti je potrebna, in najdesih jo doma

per svojih, na kmetih, v' mestu in povsod. Zhe je hisha, v' kateri prebivašh, samotna, je to she premalo, ako tvoja dusha ni rada samotna. S. Gregori papešh pravi: „*Kaj pomaga zhloveku telesna samota bres dushne samote?*“ Ref je to; zhe tvoja dusha ni rada samotna, bosh tudi v' samoti dosti nepokoja in smot nashel.

Zhe bosh rad v' samoti, kakor ti je bilo sgorej rezhen; bosh sveti pozhitik in ljubi mir nashel; tvoja pokojna dusha bo lahko molila, rada premishljevala, in se svelizhala. S. Matevsh 4, 1. pishe: „*Jesuf je bil od Duha v' pushavo peljan, de bi bil shushan.*“ Od s. Duha je bil Jesuf v' pushavo peljan, de bi skushnjavza premagal, in nas uzhil skushnjave premagovati. Zhe samoto ljubish, bo tvoja dusha neisrezhen; mozh dobila, in vse skushnjave premagala. V' sveti samoti bosh rad premishljeval in molil, Boga in sebe boljše sposnal, ker s. Duh v' samoti rad govori. S. Duh vodi zhloveka v' samoto, hudobni duh vodi zhloveka v' nepokojno in posvetno drushbo, mu dusho oslabi, in jo lahko pogubi. Le verjemi: Kdor ni rad doma, dokler samore biti, najde veliko skushnjav, in v' veliko grehov sabrede.

Verjemi, le smotene, mlazhne in omamljene dushe isbejo nepotrebne in slabe drushbe, in mnogih nizhemernih skerbi, ker so prasne dobriga. Té ne morejo samotne biti, ker jih Bog in boshje rezhi ne veselé, ampak

le svét. Kaj noviga viditi, svediti, poslušati, govoriti, in zhaš sapravljati je njih edino opravilo. Té dushe so vlastovkam enake, ktere ves dan letajo, in komarje, muhe in metulje lové. Tim je vsa sosenska, vsa deshela snana, vedó, kar se v' sleherni hihi godi; sebe pa ne posnajo. Ljubi moj! opusti nepotrebné skerbi, bodi rad samotén, premisljuj Jesusove nauke in svoje shivljenje, in skerbi svojo dusho svelizhati.

M o l i t e v.

O moj Bog! kedaj bom po tvoji sveti volji shivel, kedaj ti bom po sgledu svetnikov flushil? S. Rosalija je shelela v' samoto, je dolgo shivela in tudi umerla v' samoti; drugi svetniki so bili radi samotni, shumezhe inno-shize so se bali: jest pa se samote bojim, le kratkozhasne drushbe ishem. Sakaj? Sato, ker je moje serze prasno, neskerbno, nizhemerno, ker nima veselja do tebe. Svetniki so na tanko premisljevali tvoje sapovedi, svoje slabosti, in kar je njih dusho vnemalo; so svoje dela v' tvojo zhaš opravljali, in so lenobo sovra-shili; so radi molili, in vedno skerbeli svojo dusho svelizhati: sato je vse njih veselje bilo se greha, skushnjav in smot varovati, in tebi dopadljivo shiveti. Jest fim slab, in slabosti ishem; to me veseli, kar mi shkoduje; zhaš sapravljam, sa kteriga ti bom per sodbi odgovor mogel dajati. O Gospod! poboljšhati

se ho
moja
samot
ja du

S
shlak
v' le
gova
boga
svoje
poro
do
Lav
rad
ni
sker
la,
gov
me
Ma
ga
mu
bog
ml

se hozhem; in ti, sveta deviza Rosalija! bodi moja pomozhniza per njem, spròsi mi duha samote, molitve in premisshljevanja, de se moja dusha vnema, in Bogu flushi. Amen.

V. dan kimovza.

S. Lavrenz Justinijan shkof.

Sveti Lavrenz, sin Bernarda Justinijana, shlahtniga gospoda, je bil rojen v' Venedkah v' letu 1381. Ozhe mu je kmalo umerl; njegova mati pa, desiravno she mlada, je bila bogabojezhe dushe, in sato je slo skerbela svoje otroke Bogu srediti. Vedno jim je perporozhevala strah boshji, ljubesen do Jesusa in do njegove presvete matere Marije. Otrok Lavrenz je svojo dobro mater rad posluschal, rad molil, samotno shivel; desiravno otrok, ni nizeh otroshkiga imel. Njegova dobra in skerbna mati je menila, de to is napuha dela, in ga je prijasno svarila; pa on ji je odgovoril: „Ljuba mati! ne bojte se; upam, de me bošte veliziga boshjiga flushabnika vidili.“ Mati se je nad tim govorjenjem zhudiła, Boga hvalila, in she skerbnejshi profila, de naj mu svojo gnado da. Gnada boshja in skerb bogabojezhe matere she kmalo obilen sad per mladenzhi Lavrenzu obrodile. Desiravno je

fhe mlad in bogat bil, je vnder vse dobrote sveta sanizheval, sklenil svet sapustiti, in Bogu v' samoti flushiti. To je sizer v' svojim serzu sklenil, vnder se ni hotel prenagliti, ali svojovoljno kaj storiti. Dolgo je molil, in premishljeval boshjo voljo; premislil je, kaj mu svet in kaj Bog dobriga obeta, in je sklenil le Bogu flushiti. Velikokrat so ga hotle skushnjave smotiti; pa s' shivo vero jih je premagal, in pred podobo krishaniga Jesusa iserza djal: „O Gospod! ti si moje upanje in moje perbeshalifhe.“ Ni mu bilo sadoshi le moliti in premishljevati; temuzh de bi se ne sapeljal, je shel modriga in bogabojezhiga korarja profit svéta. Ta mu je rekel, de naj fhe malo odloshi, in bolj gorezhe profi, med tim pa se pervadi samote in pokorjenja. „Szhasama se bo svedilo, mu je korar rekel, zhe je tvoja gorezhost lashnjiva ali refnizhna; fhe le 19 let si star, toraj malo pozhakaj, de se ne prehitish, in de se ne bosh preposno kesal.“

Mladenizh Lavrenz je bil temu dobrimu svetu pokoren, je vezh in skerbnejshi molil, se oistro postil, na golih tleh leshal, in fhe drugazhi pokoril svoje mlado telo. Njegova bogabojezha mati je bila vesela vsih njegovih dobrih del; vnder mu je, ker se ni na njegovo stanovitnost sanesla, svetovala se s' bogabojezho nevesto sarozhiti. Ali ponishno, pa serzhno je svoji skerbni materi odrekel, in ji odkrito rasodel svojo terdno misel se Jesusu v'

dar
rarje
shive
sege
Jesu
bila
Nava
zhev
preo
so m
„Sah
v' n
vsm
sdru
liko
Ven
je f
ker
sbes
se p
v' l
zha
V. g
Ven
pov
nish
mal
per
je n
odg
dru

dar dati. Kmalo potlej je shel v' kloster korarjev s. Jurja, kjer so v' velikim pokorjenji shiveli. Desiravno mlad, je vse v' svetošti presegel, ker je neisrezheno sferbel krishanimu Jesusu podoben biti. Njegova ponishnost je bila grosno velika, tudi kader je povishan bil. Navajen je bil rezhi: „Minih, kateri se sanizhevanja boji, ni serza, ampak je le oblazhilo preoblekel.“ Eniga dne je vse sgorelo, kar so minih shivesha imeli, in on jim je rekel: „Sahvalimo Boga, kateri nas obishe, in uzhi le v' njegovo previdnost upati.“ Tak je bil v' vsm, ker je svojo voljo s' boshjo popolnoma sdrusheno imel.

Papesh Evgeni IV. je svedil njegovo veliko saflushenje, in ga je postavil shkofa v' Venedkah, v' njegovim rojstnim mestu. Kader je s. Lavrenz to svedil, se je grosno ustrashil; ker se je resnizhno nevredniga shtel, je hotel sbeshati, pa so mu ubranili, in ga permorali se papeshu podvrezhi. Bil je shkof shegnan v' letu 1433 v' 51 letu svoje starosti. She ta zhaft mu je prevelika bila; pa papesh Nikolaj V. ga je she vishej povsdignil, ga je perviga Veneshkiga patrijarha imenoval. Tako visoko povishan, je shivel ko sadnji minih nar revnishiga klofhtu; ponishno je bil oblezhen, malo in slabo je jedel, na flami leshal, in per vsm v' velikim pokorjenji bil. Nekdo mu je rekel, de preuboshno shivi; pa on mu je odgovoril: „Tako mi sapoveduje moja velika drushina.“ Njegova velika drushina pa so bi-

li ubogi, kterim je filno usmiljen bil. Kakor je pa on sveto in ponishno shivel, tako si je persadeval tudi druge napraviti sveto in ponishno shiveti. Tudi je shenskim ojstro prepovedoval se nesramoshljivo nositi, in se nepermerjeno lepotizhiti. Hudovale so se sa tega voljo in jeskale; pa sveti patrijarh jih ni hotel poslušati, ker je vedil, de shenske, nesramoshljivo oblezhene, so nastava hudizheva, in krive veliko grehov. Kader je bil od hudobnih sanizhevan, je djál: „Jesuf, véliki pastir, je bil od hudobnih preganjan; kaj se bom zhudil, de mene sanizhujejo? On sam je djál: Ako so mene preganjali, bodo tudi vas preganjali; hlapez ni vezh ko njegov gospodar, tudi ne uzheniz vezh ko njegov uzhenik.

Ponishnost, pohlevnost in poterpeshljivost f. Lavrenza je bila od Boga visoko povishana, ker mu je dal velike zhudeshe delati, kakor bogabojezhi pisar njegoviga shivljenja prizhuje. Zhudeshi so mu tudi terdovratne serza nagnili, in vsi so ga slo sposhtovali. On pa je le Boga hvalil, in shelel od svetá odlozhen biti. Velikokrat je jokaje djál: „O ljubi Jesuf! k' tebi shelim; pa ti vesh, kaj je meni in mojemu ljudstvu bolje.“ Njegova proshnja je uslishana bila. Nevarno je sholel, in vedil, de se mu smert blisha. V' nevarni bolesni ni hotel nize od navadniga pokorjenja odjenjati, de bi v' njem umerl, ker je v' njem tudi shivel. Domazhim, kteri so mu mehko posteljo napravili, na kteri bi loshej pozhival, je rekel:

„Moj Gospod Jezus je na terdim lesu, ne na mehki postelji umerl; pustite me na flami.“ Potlej je djal: „Ljubi moji! prishel je zhas is tiga sevtá iti. Bog bodi hvaljen tudi sa smertne bolezhine, ker drugazhi ni mogozhe v' nebesa iti. Jezus je umerl, de bi nam frezhno smert saflushil. O Jezus! shivljenje moji-ga shivljenja, ne upam v' svoje dobre dela, ampak v' tvojo neskonzhno milost.“ Vse nje-gove proshnje so bile ponishevanje in upanje. S' vso gorezhostjo je prejel svete sakramente, in mirno saspal v' Gospodu, 74 let star, osmi dan profenza v' letu 1455. Zerkev obhaja danš njegov spomin, ker je bil ta dan shkof shegnan.

N a u k.

Vse delati is ljubesni do Boga.

Sveti Lavrenz Justinijan je ves zhas svoji-ga shivljenja Bogu v' zhasť mislil, govoril in delal. Is ljubesni do Boga je svojo dobro ma-ter vbogal, Boga molil, svoje telo pokoril, ubogim pomagal, nevedne uzhil, sovrashni-kam odpushal, nadloge terpel, kratko, vse je delal v' ljubesni. Rezhi bi bil samogel: „*Shi-vim, pa she ne jest, ampak Kristus shivi v' meni.*“ Gal. 2, 20. Shivljenje njegoviga shivljenja je bil Jezus Kristus, to je, njegova ljubesen. Delal je vse is ljubesni, umerl je

v' ljubeshni, in sato je shel v' kraljestvo vezh-
ne ljubeshni.

Ljubeshen do Boga je sazhetik vsiga dobri-
ga saflushenja, in bres ljubeshni ni nizh do-
briga saflushenja. Modrost, mozh, bogastvo
in vse drugo so prasni darovi, zhe niso od
ljubeshni na dobro napeljani. Tudi nar ime-
nitnishi dobre dela so nevredne, zhe is lju-
beshni ne is-hajajo. Miloshina, sdershnost, post,
molitev, in tudi s. sakramenti ne pomagajo
bres ljubeshni. S. Pavel pravi: „*V' Kristu-
su Jesusu nizh ne velja, kakor le vera, kte-
ra v' ljubeshni dela.*“ Gal. 5, 6. Sato je oj-
stro sapovedal: „*Vse v' ljubeshni delajte.*“ I.
Kor. 10, 31. In spet: „*Vse, kar koli delate
s' besedo ali s' djanjem, vse delajte v' imenu
Gospoda Jesusa Kristusa.*“ Kolosh. 3, 17.
Ta sapoved ni nova, je stara, kakor vse pi-
sma govore. Ta je bila v' stari, in je v' novi
savesi velikokrat ponovljena, Sleherna umna
stvar je dolshna Boga zhes vse drugo ljubiti,
tedaj tudi vse njemu v' zhasht delati.

Premisli skerbno sebe in svoje dela, de
se ne golufash. Ni vse dobro, kar podobo
dobriga ima, ampak le tisto je dobro, kar je
po sapovedih is ljubeshni do Boga storjeno.
Zhe molish, pa ne sa gnado Bogu flushiti,
ampak le sa zhasno frezho; molish is lakom-
nosti, ne is ljubeshni. Zhe ubogim pomagash,
pa ne savoljo Boga; je tvoje usmiljenje le na-
tornó. Zhe se ozhitnih grehov varujesh, de
bi od ljudi sanizhevan ne bil; se jih is napu-

ha varujesh, ne is ljubesni do Boga. Zhe si svojih grehov shalosten sato, ker so ti shtrafnige saflushili; si jih shalosten is ljubesni do sebe, ne is ljubesni do Boga. Tako misli od vsiga, in premisli se dobro, de se ne golufash. Morebiti menish ko uni, od kteriga s. Janes pishe, de si bogat in premoshen per Bogu; pa si ko on reven in uboshen. *Skriv. ras. 3. 17.*

Praslash: „Ali sim dolshan opravljati tudi dela svojiga stanu, jesti, spati ali kaj drusiga, is ljubesni do Boga?“ Vse to je Bogu v' zhaft, zhe Bogu v' zhaft shivish. Bogu v' zhaft si dolshan shiveti; tedaj si tudi dolshan, kar tvoje shivljenje ohrani, Bogu v' zhaft delati. Vse poshtene dela, tudi shivesh, pozhitik in vse je Bogu v' zhaft, zhe ves Bogu v' zhaft shivish. S. Pavel tako govori: „*Jejte ali pite, ali delajte kaj drusiga, vse delajte v' zhaft boshjo.*“ I. Kor. 10, 31. De ta nauk prav umesh; premisli, de je zhlovek od Boga stvarjen, de bi ga sposnal, mu flushil, in se svelizhal. To vesh, pa zhlovek potrebuje, de samore Boga svojiga stvarnika sposnati, shivesha in oblazhila; dalje, zhlovek ne more shiveti, ako telesnih perpomozhkov nima. Zhe pa ne shivi, tudi ne more Bogu flushiti. Tedaj je vse, kar ohranjuje nashe shivljenje, Bogu v' zhaft, zhe njemu v' zhaft shivimo. Gospodar redi in oblazhi svojo drushino, tudi ji potrebni pozhitik daje, de mozhna in sdrava ostane, in mu dela; ravno tako nas Bog,

gospodar vseh, shivi ino oblazhi, de samoremo njemu v' zhašt delati, in se svelizhati. Premisli pa, de, zhe sebi shivish, in ne Bogu, zhe nepotrebno ali obilno svojimu telesu streshesh; si ne streshesh po volji boshji, in ne delash v' imenu Gospoda Jesusa, kakor s. Pavel sapove. Prevsetniki, lakomniki, poshreshniki, pijanzi in drugi taki ne shivé Bogu v' zhašt, in kar koli delajo, je prasno ali hudobno. Skerbno premisli svoje shivljenje, de svesh, ali delash vse Bogu v' zhašt, ali delash vse rezhi s' ljubeshi.

M o l i t e v.

O moj Bog! ti mi sapovedujesh de naj tebi v' zhašt shivim, in vse delam is ljubeshi do tebe; pa to sapoved vsak dan velikokrat prelomim, ker me le lastna ljubeshi gospoduje. Svoje telo in stvarjene rezhi neumno ljubim, in le pozhutniga veselja per vsmi ishem; toraj je neisrezhenost shtevilo mojih grehov. S. Lavrenz je vse delal is ljubeshi do tebe; njegove misli, besede in dela so bile tebi v' zhašt; kar je delal sa svoje svelizhanje, kar je terpel sa svelizhanja blishniga, je is ljubeshi do tebe bilo. Jest pa, revni greshnik, nimam dobriga konza, nimam mere, nisim sderšen, in sato velikokrat greshim. O Gospod! na proshnje tiga svojiga flushabnika mi daj resnizhno voljo in mozh tebi v' vsmi dopasti. Le tebi hozhem shiveti, le is ljubeshi do tebe

vse delati, de mi dela ljubeshni od tvoje milosti kraljestvo ljubeshni saflushijo. Amen.

VI. dan kimovza.

Sveti Dorotej minih.

Sveti Dorotej je bil rojen bliso véliziga mesta Gaze v' Judeji okoli leta 500 po Jesufovem rojstvu. Od njegovih staršev ali od njegovega stanu se nize ne vé; tudi od njegove mladosti se drusiga ne vé, ko to, de se je v' sazhetku nerad uzhil, pa f' stanovitnim vojskovanjem je svojo slabo voljo premagal, in neisrezeno veselje do uzhenosti sadobil. Sam tako pishe: „V' sazhetku fim se bukev ko gadal, pa fim se vojskoval, in Bog mi je dal serzhno dopadenje do uzhenosti. Ni mi bilo mar ne jesti, ne piti, ne spati, ne govoriti, ne drusiga delati, kar ni k' sasheleni uzhenosti flushilo. Vsaj do polnozhi fim bral, tudi per misi fim v' bukve gledal; bukve so bile smiraj per meni.“ Veliko veselje do branja je dobro, zhe zhloveka boljsha, in ga dela perpravnishiga svoje dolshnosti spolnovati. Branje hudih bukev pa je kuga ali strup, ker zhloveka spridi, in ga odverne od Boga. S. Dorotej je per stanovitnim branji visoko uzhenost dosegl, pa tudi sposnal, de vsa uzhenost zhloveku nize

ne pomaga, zhe Bogu s' pokorshino ne flushi. Dolgo je premisahljeval, potlej sklenil v' klofhter iti Bogu flushit, in svojo dusho svelizhat. Bliso mesta Gaze je bil imeniten klofhter, imenovan s. Serida, kjer so minihi v' vednim delu in v' molitvi Bogu skerbno flushili. V' tistiga je shel, po sgledu nar poboshnistih minihov shivel, in Bogu stanovitno flushil.

Sazhetik njegove sosebne svetoſti je bila velika ponishnost, ktero mu je Bog dal. Ponishnost ga je preprizhala, de nizh ni; ga je perganjala moliti, svete nauke poslušhati, sanizhevanje voljno terpeti, ne slabo misliti od blishniga. She v' sazhetku je sklenil in Bogu obljudil nizh ne storiti po svoji volji, ampak vse po sapovedih, po volji svojih oblastnikov in po svétu bogabojezhnih ljudi. Rasvetljeniga duhovniga ozheta si je isvolil; njemu je vse svoje misli in skufhnjave ne le na spovedi, ampak ob vsaki perloshnosti na tanko rasodeval, ga je rad poslušhal, in ponishno bogal. S' tim je velik mir sadobil in vshival, ker drusiga ni shelel, ko Bogu v' vſim dopaſti. Ker je skufil, koliko dobriga sveta pokorshina pernese, je v' svoji starosti mlade minihe uzhil rekozh: „Skerbno in serzhno premagujte svojo slabo voljo; zhe jo s' pomozhjo gnade Jesuſove pod pokorshino devate in dershite, vam bo vse lahko prijetno. Vse rezhi se vam bodo godile po vasſhi volji, ker boſte hotli, le kar Bog hozhe. Le greh ſovraſhite, vse drugo je nedolshno in koriſno. Pre-

den govorite ali delate; premislite, kakofh-
na je hoshja volja, in Bogu se perporozhite.
Tako si boste milost sprošili, in shiveli, de vam
vest ne bo nizh hudiga ozhitala.“ Navajen je
bil rezhi: „Le ponishnost rasodeva grehe;
kdor ni ponishen, ne vidi svojih grehov. Kdor
je ponishen, jih vidi; kdor je ponishnihi,
jih vezh vidi. Le ponishne dushe so dobrih
del rodovitne, in blagor jim, ako v' obilnosti
dobrih del ostanejo ponishne.“ Te besede pri-
zhujejo, de je s. Dorotej bil poln modrosti svet-
nikov, ktere je iskal s' gorezho molitvijo, s'
vednim premishljevanjem svelizhavnih naukov
s. pisma in ozhakov. Ti njegovi nauki so ref-
nizhni in potrebni. Is napuha vsi grehi isha-
jajo, is ponishnosti pa so vse dobre dela. Po-
nishnost sprosi gnado, gnada da rasvetljenje,
rasvetljenje da sposnanje neisrezhene svetošti
boshje in svoje velike slabosti; to ponishuje
in perganja zhloveka dobro delati, in tudi per
dobrih delih ponishevati se.

Kader je bil poglavar kloshtra umerl, je
bil s. Dorotej isvoljen, in on je svoje minihe
le pohlevno uzhil, in ljubesnjivo svaril. Bil je
vajen rezhi: „Kdor se nad blishnim savoljo
njegoviga padza hudobno rasferdi, je enak
zhloveku, kteri svojo hišho podere, de bi hi-
sho svojiga blishniga popravil.“ Svojim mi-
niham je velikokrat djal: „Zhlovek ne more
biti bres skushnjav, pa ne sme va-nje dovo-
liti. Skushnjave serzhno premagujte; zhe nè,
bo is dovoljenja va-nje huda navada prishla,

in ta vas bo gospodovala. Grefhna navada zhlo-veka podvershe hudizhu, de ga vodi, kamor hozhe. V' sazhetku skufhnjave jo láhko pre-magate; zhe va-njo dovolite, se teshej po-boljšhate; zhe si pa grefhno navado napravi-te, je poboljšhanje filno teshko.“ S. Dorotej je svoje mlajshi smiraj fkerbno uzhil, in jim f' svojim svetim shivljenjem svetil po poti vezh-niga svelizhanja. Kakor je sveto shivel, tako je sveto umerl okoli léta 560.

N a u k.

Greh naj ponisha zhloveka.

S. Dorotej je f' pomczhjo gnade sposnal slabost zhlovekove nature; sato je bil poni-shen, in je ponishnost uzhil. Ne ve se, de bi bil v' mladosti slabo shivel; pa zhutil je mozh hudiga poshelenja, sposnal nevarnost svoje dushe, in sato smiraj shivel v' veliki po-nishnosti. Le nevarnost grefhiti je f. Dorote-ja ponishevala; veliko bolj more tebe, o grefh-nik! ker si dostikrat grefhil. Hudoben zhlo-vek je, kogar greh ne ponisha. De pred gre-ham svoje slabosti ponishno ne sposna, ni práv; pa she huje je, zhe tudi po grehu ostane pre-vseten. David je Bogu in preroku Natanu svoj greh ponishno povedal, in je milost dosegel. Kdor po njegovim sgledu ne dela, milosti ne sadobi. Bres ponishnosti ni bilo in ne bo prave pokore.

Greh prvih staršev, s' kterim vsak zhlovek na svét pride, in vse hudo, kar nam je ta greh saflushil, naš more ponishati. Sin neusmiljeniga ubijavza ali hudobniga zhloveka je shalošten, in se ponishuje, desiravno ni greha njegoviga ozheta deleshen; kako naš more ponishati greh perviga ozheta Adama, v' kterim smo vsi gresihili! Vsi smo rojeni sasnamnjani s' obsojenjem v' vezhno smert, in vsi bi bili sushni hudizhevi, ako bi naš Jesus ne bil usmiljeno odreshil. Oprani smo bili sizer v' vodi in v' s. Duhu in ozhisheni; pa she nosimo snamnja perve krivizhnosti, in imamo strashno slepoto, hudobno voljo, hudo poshelejenje in veliko slabost, ktera naš hozhe pogubiti. Mi, revni in slabi otrozi greshniga ozheta, smo polni nadlog, skushnjav in nevarnost; vender ne sposnamo, in se ne ponishujemo! Nashe revshino in naš napuh nam Bog ozhita po modrim rekozh: „*Kaj se povishujesh ti, perst in pepel?*“ Sirah 10, 9. O kristjan! premisli, kar vera uzhi in prizhuje od tvoje velike slabosti, de se smiraj ponishujesh, in v' ponishnim strahu shivish.

Djanski grehi uzhé ponishnost. Greh, v' kterim smo rojeni, je nefrezha, djanski grehi pa, ki jih sami storimo, so radovoljna hudobija. Poerbane slabosti naš morejo ponishati, pa veliko bolj djanski grehi. Greschnik! premisli, kaj si storil. S' greham si Boga sanizheval, Jesuovo kri pohodil, svojo dushe smertno ranil, in se peklenskim duhovam pod-

vergel. Tedaj si nehvaleshna stvar, puntarski otrok, neusmiljen sdajaviz svoje neumerjозhe dušhe; vendar se ne ponishajh, morebiti se s svojimi grehi še hvališh? David se je smiraj ponisheval, ker je v' Boga hudobno gresih; sato je djal: „Moj greh mi je vedno pred ozhmi. Tebi samimu sim gresih, in pred teboj hudo storil.“ Ps. 50, 5. 6. Spokorni David ni mogel nikdar posabiti svoje hudobi-je in se je savoljo nje vedno ponisheval. Desiravno je Savel, potlej s. Pavel, is nevednosti zerkev boshjo preganjal; ga je vendar smiraj peklo, in se je vedno ponisheval. On sam je pisal: „Med apostelni sim nar manji, in nisim vreden apostelj imenovan biti, ker sim preganjal zerkev boshjo.“ I. Kor. 15. 9. Ti pa si ne enkrat ko David, ne is nevednosti ko s. Pavel, ampak velikokrat radovoljno gresih; vendar se nozhesh ponishati. Premisli, zhe se refnizhno ponishujesh: hinavska ponishnost je napuh, ponishne besede niso ponishnost, ponishne besede, ki ne pridejo is ponishniga ser-za, so hinavshina, kakor modri govori: „Nekteri se hinavsko ponishuje, pa njegovo serze je polno golufije.“ Sirah 19, 23. Kaj ti po-maga, ako svoj greh permoran sposnash, zhe se pa savoljo njega dušha ne ponisha? Svoje krivize in svoje grehe isgovarjash, kolikor samorefsh, si jesen na saflusheno svarjenje, vsaka majhna beseda te raskazhi, in svoj napuh drugazhi rasodevash; tedaj ni ponishnosti v' tebi. Premishluj vse sapovedi, vse svoje dolshnosti,

vse svoje pretezhene leta; bosh vidil neisreznostno shtevilo svojih grehov, in se bosh ponisheval, ker drugazhi ne bosh milosti dosegel. Obshaluj vse svoje grehe, v' ponishevanji bodi do smerti, de savershen ne bosh.

Nevarnost v' grehah umreti uzhi ponishnost. Greshil si, pa ne vesh, zhe so ti grehi odpušteni. Ako ravno bi bili odpušteni, spet lahko greshish, in se pogubish. Zhe po veri sodish od vezhniga svelizhanja, od vezhniga pogubljenja in od nevarnosti svoje edine neumerjazhe dushe, nikdar ne moresh bres strahu biti. Ta strah je ponisheval nar popolnishi flushabnike boshje, kateri so v' obilnosti dobrih del v' veliki ponishnosti shiveli, in ti bodi ravno tak, zhe ravno dobro shivish. Zhlovek ima v' sebi sazhetik vsiga hudiga, je obdan od velizih skushnjav, je vedno v' nevarnosti; ne vé, zhe je jese ali ljubesni vreden, le per sodbi bo svedil, in po njej bo vekomaj ostalo, kar bo od Jesufa salsishal. O kristjan! smiraj shivi v' ponishnosti, ker si enak jetniku, kateri sleherno uro zhaka reshjenja ali smer-ti. Bodi ponishnish, ker ne vesh, kaj te zhaka, vezhno svelizhanje ali vezhno pogubljenje. Vedno se boj, shivi po sapovedih, in dobro ti bo, kakor modri govori: „*Bog skerbi sánje, kateri se njega boje, in njega ljubijo.*“ Sirah 34, 14. 15.

M o l i t e v.

O Jesuf! ti, moj Gospod, si ponishen, in si ponishnost sapovedal; jest, velik gresnik, se pa nozhem ponishati? Tvoja presveta mati Marija, tvoji apostelni, marterniki in vsi svetniki so bili ponishni; jest pa, poln slabiga saflushenja, se framujem se ponishati? V' grehu sim rojen, v' grehih shivim, v' grehih lahko umerjem; vender se povishujem? O Gospod! dodéli mi svojimu nevrednimu slushabniku refnizhno ponishnost, is ktere bi svojo nevrednost, slabost, grehe in nevarnost sposomal, gnado vedno profil, in v' strahu neprenehama shivel. O s. Dorotej! kateri si po sgledu Jesufovim ponishen bil, in ponishnost uzhil, spròsi mi per ljubesnjivim Jesusu potrebno ponishnost, rodovitnost dobrih del in stanovitnost do konza, de plazhilo, ponishnim obljubljeno, sadobim. Amen.

VII. dan kimovza.

S. Proba deviza.

Sveta Proba je bila Rimfka deviza, hzhi bogatiga in mogozhniga oblastnika Simaka, mlajshiga imenovaniga. Léto njeniga rojstva se ne more na tanko vediti, bila je rojena okoli 500

let vo Jesufvim rojstvu. Imela je doma sve-
te sgledе vsih kershanfskih zhednost; pa pre-
malo ji je bilo shiveti, kakor drugi dobri shi-
vé, temuzh shelela je, in si slo persadevala
popolnamašt dosezhi. Bog ji je dal sosebno
gnado, in f' pomoshjo njegove gnade je do-
bro, perpravno voljo imela. Lahko bi se bi-
la bogato omoshila, ali doma v' mehkobi shi-
vela, ker je bil njen ozhe filno bogat in mo-
gozhen; pa raji si je isvolila ponishevanje Je-
susovo, in je njemu svoje devishtvo sa vselej
obljubila. De bi po svojim poklizu in po svo-
ji obljudi svesto shivela; je bila samotna, je
pridno delala, gorezhe molila, se f' postam
pokorila, in smiraj sferbela svojimu boshjimu
sheninu Jesufu dopasti. Le Jesufu in Marii,
ne ljudem, je sferbela dopasti. De bi po po-
tu pravize in zhistosti stanovitno in bres smote
hodila, je shelela rasvetljeniga duhovniga ozhe-
ta najti, in ga je nashla, namrezh f. shkofa
Fulgenzja, kateri je bil is Afrike na otok Sar-
dinijo savoljo vere poslan. Njemu je s' vsim
spofhtovanjem pisala, in ga ponishno profila,
de naj jo uzhi, kako bi shivela po volji boshji.
S. shkof Fulgenzi je bil njene profhnje vesel,
ji je pisal, in jo uzhil.

Ta sveta deviza je hvaleshno kushevala
prejete pisma svojiga duhovniga ozheta, in Bo-
ga hvalila in profila, de naj ji pomaga po vsih
prejetih naukiah svesto shiveti. Bog je njene
ponishne profhnje uflifhal, jo f' svojo gnado
napolnil, f' ktero je bila sgled globoke po-

nishnosti in sosebne zhiſtoſti. V' ſredi véliziga Rimſkiga meſta, v' katerim je bilo ſhe doſti ſpazhenih nevernikov in ſlepih krivoverzov, tudi ne malo hudobnih kriſtjanov, je bila vſa zhiſta in nedolſhna. Akoravno je bila ſilno bogata, je le ponishne oblazhila noſila, in je bila rada ſluſhabniza ſvojih ſluſhabniz. Bila je v' ſhteſtilu modrih deviz, in ſ' ſvetilam go-rezhe ljubesni ſmiraj perpravljena Jeſusu ſhe-ninu naproti iti. Bog je to ſvojo ſveſto ſlu-shabnizo s' veliko nadlogo obiskal. Oblaſtnik Simak, njen dobri ozhe, in Boezi, njene ſeſtre Gale moſh, ſta bila per krivovernim kralji Teo-doriku krivizhno ſatoſhena, in od njega v' ſmert obſojena. S. Proba, polna ſhive vere, pokorſhine in poterpeſhljivoſti, je molila ne-sapopadljivo modroſt boſhjo, in ſe ji popol-nama podvergla. V' vſih dobrih delih je ſta-novitna oſtala do ſmert, ktera je bila okoli léta 550.

N a u k.

Kakofhne naj bodo devize.

S. Proba je ſkerbela ſ' zhiſto duſho in ſ' zhiſtim teleſam boſhjimu ſheninu Jeſusu do-paſti, in mu je dopadla. De bi varniſhi ſhi-vela; je ſ. ſhkofa Fulgenzja proſila, de naj jo uzhi, je od njega prejemale ſvete nauke, in jih ſveſto ſpolnovala. Sapopadik tih ſvetih

naukov bo tukaj popisán, de devize vedó, kako Bogu dopasti.

S. Fulgenzi uzhi s. Probo nar prej sposnati devishstva vrednost, in pravi, de je devishstvo prezhistimu Bogu nar bolj vshezh, de zhloveka dela angelam podobniga, in de so zhiste dushe prijetne neveste Jesufove. „Ni sadoosti, pravi on, de je telo zhisto, tudi dusha more biti; ne le s' nesramnimi deli, tudi s' nezhistimi sheljami se per Bogu zhistost sguhi. Kdor pa je zhistiga telefá in fframoshljive dushe, ni s'he Bogu vshezh, zhe se napuha ne varuje; shelje do zhloveshke hvale ognjusijo zhloveka, zhe ravno zhisto shivi. Pokorjenje pomaga zhistost ohraniti; ponishne oblazhila, samotno shivljenje, flabe jedi, majhen pozhitek, vedno delo in kaj taziga je potrebno; pa naj se varuje per tim hvale iskatí. Zhe je telo v' pokori, dusha pa prevsetna, kaj pomaga?“ Pishe ji: „Varuj se vsiga, kar tvoje telo greshno ali nepotrebno veseli, ker Jesus, tvoj shenin, pokorjenje ljubi. S. Pavel je od sebe djal: Tarem svoje telo, in ga v' sushnost devam, de savershen ne bodem. On je obfodil premehko vdovo rekozh: Vdova, ktera v' fladnostih shivi, je shiva mertva. Kaj pa je rezhi od devize, zhe v' fladnostih shivi?“

Dalje jo Fulgenzi uzhi: „Pósti se rada, pa kolikor samore mozh tvojiga telefá prestati; mehko shivljenje in obílen shivesh dela telo dushi nepokorno, preojstro pokorjenje prevzh oflabi telo. Tvoje oblazhila naj bodo

ponishne; 'zhe obilno skerbiš sa snashnost svojiga telefa, bosh ljudém, pa ne Jesusu dopadla. S' nesramoshljivimi oblazhili bi sejala skufhnjave, in perdelala boshje mashevanje. Ne sodi se po drusih, ampak sodi se po sapovedih; nisi she dobra, ako so druge slabji od tebe, temuzh zhe si res dobra per Bogu. Kdor je bolehen, ni sdrav; ako je kdo drug smertno bolan; kdor ima kalne ozhi, ne vidi zhísto, ako je kak drug slep. Varuj se napuha, in vedno pròsi po Jesusu Kristusu obilnishi gnado."

„Bodi v' ponishnosti ukoreninjena, in le tako bosh velike boshje milosti deleshna; le zhe si uboga v' duhu, bosh v' nebeshko kraljestvo prishla. Boshja beseda in tvoja slabost ti prizhujete, de si smiraj gnade in varnosti potrebna. Bodi lazhna pravize; sama is svoje mozhi ne moreš pravizhna biti, tedaj se vedno ponishuj, vedno upaj v' boshjo milost, smiraj pròsi, in se ozhishuj, de bosh Jesusu prijetna. S' vero in zhístostjo si Jesusu sarozhena; pa ne mogla bi ga ljubiti, ako bi ne bil on prej tebe ljubil. Jesus, nebeshki kralj, te je nashel prasno vsiga dobriga; on te je obogatil, njegovo je, kar imash, in njega hvalli. Spomin njegove milosti naj smiraj bo v' tvojim serzu; tako bosh ponishna, in ponishnost te bo ohranila zhísto. Zhe si Jesusu renizhno hvaleshna, se bosh skerbnó varovala ga s' nesvestobo sanizhevati. Premishljuj svoje slabosti, in Jesusa pròsi pomozhi; le on da-

je voljo in mozh dobro delati. Premisli nevarnosti, v' kterih se snajdesh; slaba si in v' sredi prekanjenih hudih sovrashnikov; zhe si tudi sdaj dobra, samoresh greseliti, in se pogubiti, ker je zhistosti sovrashnik, hudo poshelenje v' tebi. Ponishna bodi, vedno moli, smiraj zhuj; tako bosh vse skushnjavze in skushnjave premagala. Zhe to delash, bosh shla v' nebeshko kraljestvo, kjer nobene skushnjave ne bo; zhe si Jesusu svesta, bosh v' njegovi zhahti nasitena.“

To je le nekoliko od svetih nauk, ktere je s. Fulgenzi pisal s. Probi. Ti te uzhé, de ni sadohti le sunanjih in ozhitnih grehov se varovati, ampak tudi notranjih se moresh. Ni jih malo nezhistih dush v' zhistim telesu, ktere so Jesusu soperne. S. Fulgenzi uzhi, de moresh svoje nepokorno telo pokoriti, in ga ponishno oblazhiti, de ne daje pohujshanja ne tvoji dushi, ne ljudem. De bosh mogel v' ponishnosti vkoreninjen biti, in is ponishnosti gorezhe moliti; se tudi perloshnost varuj, in smiraj zhuj, de ne padesh v' pogubo. Zhe si premalo framoshljiv, zhe drugim shelish dopasti, zhe si rad v' slabi drushbi; nesrezhe ishesh, in jo bosh nashel. S. Pavel pravi: „Velik saklad imamo v' perstjenih posodah.“ II. Kor. 4, 7. Ref je to, in ravno sato pravi s. Hieronim: „Zhistost je teshka zhednost, sato je redka.“ Zhlovek je slab, sovrashnikov je dosti, in kdor skerbno ne shivi, hozhe

obropan biti, in bo obropan, kakor vsakdanje nerefzhe obilno prizhujejo.

M o l i t e v.

O Jesuf, presveti shenin zhistih dush! usmili se me nespametniga greshnika; daj mi gnado sposnati skrito lepoto ljube zhistosti, in v' njej shiveti. Glej, tvoji bogabojezhi flushabniki in tvoje bogabojezhe flushabnize so gorezhe skerbeli f' zhisto dusho in f' zhistim telesam ti dopasti, vender so smiraj trepetali; jest pa, ves poln gerdiga ognja, se malo varujem in bojim. Shaloštna skushnja me je she preprizhala, de v' skushnjavah ne ostanem stanoviten; vender le skushnjav ishem. O Gospod! vezh ne bom tako shivel; f' tvojo pomozhjo bom delal, kar je sveti Fulgenzi uzhil, in kakor je tvoja sveta flushabniza Proba shivela. O velika boshja priatliza! perporozhi me Jesusu in Marii, in spròsi mi gnado, de Jesusu nebeshkimu kralju in Marii njegovi prezhisti materi f' zhistim shivljenjem dopadem. Amen.

VIII. dan kimovza.

Rojstvo devize Marije.

Danf zerkev obhaja veseli spomin rojstva devize Marije, namenjene matere vsih odreshenika Jesusa, in kristjane opominja in perganja, de naj Boga hvalijo, kateri jo je na svet dal. Zerkvi ni navadno obhajati dneva rojstva drusih svetnikov, temuzh obhajati spomin njih smerti. Rojstvo je prihod na ta revni svet, smert svetnikov je odhod s' revniga sveta v' nebefa. Sato pravi Salomon: „*Boljšhi je dan smerti od dneva rojstva.*“ Prid. 7, 2. Vender obhaja zerkev spomin rojstva s. Janesa kerstnika, ker s. evangeli sprizhuje, de je bil pred rojstvam posvezhen. Veliko bolj se spodobi obhajati veseli spomin rojstva prezhiste devize Marije, ktera je bila namenjena mati odreshenika Jesusa biti, in je bila sato she pred rojstvam posvezhena. Bog jo je dal, de bi s' presvetim sadam svojiga devishkiga telefeta svet s' veseljem napolnila. Ona je bila sgodnja daniza, napovedovavka sonza pravize, Jesusa Kristusa, kateri je rasvetlil revne in nesrezhne Adamove otroke, in jih reshil is huzdizheve sushnosti.

Marija prezhista diviza je bila od prerokov, slasti od Isaija napovedana s' timi besedami: „*Gospod sam vam bo snamnje dal.*“

Glejte, deviza bo spozhela, in sinu rodila, in mu bo imé Emanuel dano.“ Is. 7, 14. Podoba sosebne zhivosti in prezhudne rodovitnosti Marije je bil tisti germ, kteriga je Mosef vidil goreti, pa ne sgoreti. Tudi skrinja savese je Marijo pomenila, v' kteri je bila mana, podoba nebesfhkiga kruha Jesufa Kristusa. V' starri saveši je bilo vezh slovezhih shen, pa Marija je vezhi od vsih. Sara, Rebeka, Rahe-la, Debora, Judita, Estra in druge so bile le majhna séniza memo prezhiste devize, zhudne boshje porodnize, Marije. Ona, od Boga od vekomaj isvoljena, f' sosebno gnado posvezhena, mogozhna pomozhniza, sveteji od prerokov in apostelnov, kraljiza angelov, je Bogu nar prijetnishi, ker jo je savoljo Jesufa zhes vse stvari povishal. Torej so jo njeni sveti starshi, od Boga nauzheni, Marijo imenovali, to je Gospa, kar je pomenilo veliko oblast ali mogozhnost, ktero ji je Bog dal. Visoko jo je povsdignil zhes vse stvari, ker jo je namenil mater odreshenika vsih ljudi.

Marija je bila is visoziga rodú, duhovskiga in kraljeviga, kakor vse pisma od njeniga vfigamogozhniga Sinu prizhujejo; vender je bila ubosih starshév. S. Joahim in s. Ana sta bila uboga, pa sveta; sta bila majhna pred svetam, pa velika per Bogu, ker sta po vsih njegovih sapovedih na tanko shivela. Le pravizhnost Bogu dopade, vse drugo je prasno in nezhimerno. Joahim pomeni: perpravljanje Gospoda, Ana pomeni milost. She imena sve-

tih staršev Marije devize so kaj sosebniga napovedovale, namrežh Marijo, presveti sad njih pravizhne in svete saveše, is ktere je prešladki Jusuš rojen. Marija je bila v' majhnim in sanizhevanim meštu Nazaretu na Galilejskim rojena. Ta sosebna dobrotu boshja je bila ljudem nesnana, pa potlej je bila po všim svetu rasosnanjena. Vša katolska zerkev zhašti prezhišto devizo Marijo in njene svete starše Johima in Ano. Ta dva ljuba boshja prijatla sta od Boga s' gorezhimi prošnjami sad svoje svete saveše sprošila, in ga visoko hvalila, ki jima je dobrotljivo dal, kar sta smiraj shelela. Veselshi sta bila, kader sta nad ljubeshjivo hžherjo Marijo vidila sosebne snamnja velike svetosti. Tudi mi se moremo rojšta devize Marije slo veseliti, in milošljiviga Boga vedno hvaliti, kteri jo je dobrotljivo dal. Sahvalimo Boga sa to sosebno miloš, in zhaštimo mater boshjo Marijo, ker je Jusuša rodila, in nam pomaga v' njegovo kraljestvo priti ga vekomaj vshivat.

N a u k.

Od resnizhne zhašti do Marije.

De je Marija rojena, in pred rojštam posvezhena, naš more veseliti, ker osnanuje blishni prihod vših odreshenika Jusuša, in nam s' svojimi mogozhnimi prošnjami pomaga v' boshje kraljestvo. Ref, Marija deviza, ljuba

boshja prijetliza in mogozhna pomozhniza vsih kristjanov, je nashe zhashti vredna, ker jo je Bog povishal. Vsi verni vedo to, in tudi morejo vediti, da je visoko misliti ali govoriti od Marije, pa zhe drusiga ni, je to she premalo. Marijo deyizo hvaliti, zhashtiti in povishevati, sraven pa nekershansko shiveti, je lashnjiva ali hinavska zhasht, Bogu in Marii soperna. Vsi bogabojezhi kristjani in vsi uzheniki, kakor s. Avgustin, s. Janes Krisostom, s. Anselm, s. Borovventura, s. Bernard in drugi so Marijo slo zhashtili, pa slo so si tudi persadevali po njenim sgledu shiveti. Marijo po veri povishevati, in po njenim sgledu shiveti, to je Bogu dopadljiva zhasht in flushba; drugazhna je lashnjiva, Bogu in Marii soperna.

Ako bi te vprashal, zhe zhashtish Marijo, bi se ti nad tim vprashanjem sazhudil, in bi odgovoril: „Kaj pa, da Marijo zhistim, ker je v' gnadi rojena, velika boshja prijetliza, mati vsih odreshenika Jesusa, mogozhna in usmiljena pomozhniza vsih kristjanov.“ Vse to je po veri, in ona, desiravno ponishna, je svoji sveti teti Elisabeti rekla: „Vsi rodovi me bodo srezhno imenovali;“ vender pa ni le v' tim prava zhasht do nje. Sama hvala bres dobrih del je enaka drevesu bres sadu, sekire in ognja vrednimu. S. Tomash uzhenik pravi: „Resnizhna hvala je terdna, delavna volja Bogu in Marii dopasti.“ Tudi s. Avgustin: „Marijo resnizhno zhashtimò, zhe po njenim sgledu skerbnò shivimo.“ Premisli te resnizhne

befede, in bosh lahko sposnal, de bres pokorne volje ni prave zhaſti. Unanje zheſhe-
nje bres reſnizhne pokorſhine je laſhnjivo,
hinavſko, Bogu in Marii ſoperno. Taka po-
boſhnoſt je enaka ſpazhenimu ali ponarejeni-
nimu denarju: ima lepo podobo, pa nima no-
tranje vrednoſti; nevedni ſo ga veſeli ali ſa-
dovoljni, pa v' reſnizi nizh nimajo. Ravno
taki ſo vſi laſhnjivi pobošni; menijo, de Bo-
gu in Marii dopadejo, pa ſo jima ſoperni.

Upanje, tode le pravo, imej v' proſhnje
Marije. Ona, velika boſhja priatliza, je ve-
lik perpomozhik k' svelizhanju. Upati v' nje-
ne mogozhne proſhnje je prav; pa le upati
v' njeno ſpomozh, in terdovratno ſhiveti v'
grehih, te ne bo pekla obvarovalo. Zhe po
unanjim zhaſtiſh Marijo, ſraven pa ljubſh
greh; Jeſufa in Marijo ſanizhujefh. Zhe le
s' uſtno hvalo meniſh v' nebefa priti; tvoje
upanje ni dobro, je Bogu in Marii ſoperno,
in tebi ſhkodljivo, ker je predersno. S. Av-
guſhtin pravi: „Terdovratni greſhniki is hu-
dobiye povſhjujejo boſhjo miloſt, de bi ſe ne
ſpreobernili.“ Ravno tako povſhjujejo nekte-
ri uſmiljeno pomozh Marije, de bi bres ſtrahu
ſanizhevali Boga. Zhe ſi ti tak, ti morem re-
zhi, kar je prerok Ahija Jeroboamovi ſheni
rekel: „Sakaj ſe ſa drugo ſkaſujefh? ſhaloſten
oſnanovaviz ti morem biti.“ III. kralj. 14, 6.
Shena Jeroboamova je preoblezhena ſhla k'
preroku, de bi je ne poſnal; pa ni mogla ne-
ſnana oſtati. Ravno tako ſo laſhnjivi poboš-

ni, tako rekozh, preoblezheni; pa njih sgor-
nje oblazhilo hinavske poboshnosti jim ne bo
pomagalo. Kdor upa v' pomozh Marije, de
bi v' grehah mirno shivel, pravi: „O Marija!
ti veliko samoresih; toraj obvaruj me v' po-
gubljenje, desiravno se nozhem spokoriti.“
Zhaſti Marijo, upaj v' njeno pomozh, perpo-
rozhuje se ji, de ti ſpróſi gnado pokore, in
hiti se reſnizhno ſpokoriti. Tako boſh, zhe
ſi ravno greſhnik, od Marije, uſmiljene ma-
tere, pomozh doſegel.

M o l i t e v.

O Marija, kako ſi nedolſhna, lepa in
ſveta ſhe per ſvojim rojſtvu bila! She takrat
ſi Bogu dopadla, ker te je poprej iſvolil, in
pred rojſtvam poſvetil. Ti, o prezhiſta devi-
za in iſvoljena mati boſhja! ſi bila veſelje ſvo-
jih ſvetih ſtarſhev in vſiga ſvetá, ker ſi ſ' ſvo-
jim rojſtvam napovedala prihod miſloſtljiviga
odreſhenika. Ti ſi v' gnadi rojena bila, jeſt
pa v' grehu; ti ſi ſveto shivela, jeſt pa greſh-
no; ti ſi ne le ſtanovitna oſtala v' gnadi, te-
muzh tudi prejeta gnado s' dobrimi deli ne-
iſrezheño povíſhevala, jeſt ſim gnado prejel
per ſ. kerſtu, pa jo hudobno ſapravil. Kakolh-
na bo s' menoſj? O mogozhna in uſmiljena ma-
ti! pròſi ſa-me per Bogu; ſhelim drugazhi
shiveti, ſe hozhem ſpokoriti, tvojimu Sinu in
tebi ſveſto ſluſhiti; toraj pomagaj mi, ſpròſi
mi gnado ſvoje grehe ſpoſnati, ſovraſhiti in

opustiti. Sveta Marija, mati boshja! pròsi same nevredniga greslnika, de milost najdem per Bogu, de savershen ne bom, temuzh pri- dem v' njegovo kraljestvo. Amen.

IX. dan kimovza,

S. Hadrijan in tovarshi marterniki.

Sveti Hadrijan je bil soldashki oblastnik v' Nikomedii. Bil je nevernik, pa se je naglo spreobrnul, in je sa vero Jesufovo umerl. Neverni zesar Maksimijan je verne hudo preganjal, slasti pa v' Nikomedii. Med drusimi je bilo tri in dvajset vernih po njegovim po- velji neusmiljeno martranih, potlej v' temno jezho vershenih. Neverni zesar je bil na te grosno serdit, ker jih ni mogel ne s' lepò ne s' hudo k' svoji hudobni volji nagniti. Svo- jim flushabnikom je rekel: „Sapishite njih imena, de bodo drugikrat huje od vsih dru- sih martrani.“ Ti serzhni Jesufovi prizheva- zi so bili vsih prejetih ran in bolezhin veseli, so Jesusa glasno hvalili, in eden drusimu serzhnost dajali sa njegovo sveto vero umreti. Neverni Hadrijan se ni malo nad njih serzh- nostjo in stanovitnostjo zhudil, in je k' njim shel, ter rekel: „Ljubi moji, povejte mi, ka- ko samorete v' hudih bolezhinah dobrovoljni

biti. Kaj upate po smerti od svojiga Boga do-
briga prejeti? Bolezhin, ktere vi terpite, bi
ne hotel terpeti, ako bi ves svet dobil; ka-
koshniga plazhila vi zhakate, de bo vrednishi
od vsiga svetá? Kristjani so mu odgovorili:
„Tudi mi bi ne hotli sa ves svet toliko bole-
zhin preštati, pa radi jih terpimo sa nebeshko
kraljestvo. Ves svet, njega dobrote, zhašt in
vse drugo ni nizh memo nebeshkiga kraljestva.
Silne bolezhine terpimo sdaj, pa tih bo hitro
konez; nebeshke dobrote pa ne bodo nikoli
minile.“ Veliko taziga so mu pravili, in tudi
ob kratkim ga uzhili v' poglavitnih resnizah
katolshke vere. Hadrijan, od gnade boshje ras-
svetljen, je v' njih besede veroval, se je k' svo-
jim soldatam obernal, in jim rekel: „Tudi
jest sim kristjan, in hozhem per tih svetnikih
ostati.“ Soldatje so mu rekli: „Pojdi s' nami
pred zesarja.“ Kader so per zesarji bili, so
mu djali: „Nash poglavar, tvoj flushabnik
Hadrijan, se mesha; hotel je per unih hudob-
nih v' jezhi ostati, in pravi, de je kristjan.“
Zesar, ves jesen savoljo te novize, je s. Hadri-
janu serdito rekel: „Bersh si premisli, in po-
pravi svojo naglost.“ S. Hadrijan je zesarju
odgovoril: „Si ne bom premishljeval, prošil
le bom vsigamogozhniga Boga, de naj mi od-
pušti, ker sim ga is nevednosti shalil.“ Never-
ni zesar Maksimijan je svojim flushabnikom ser-
dito rekel: „Vklenite ga, in versite ga v' je-
zho med une hudodelnike, in bo s' njimi sa-
flusheno plazhilo prejel.“

S. Hadrijana flushabnik, kader je vidil ga v' jezho med kristjane gnati, je tekel, in to njegovi sheni povedal. Shena ga je vprašala: „Sakaj je moj mosh v' jezho vershen? Kaj je hudiga storil?“ Slushabnik ji je odgovoril: „Nekaj zhasa se je s' tistimi hudobnimi pogovarjal, jim verjel, in kristjan postal; sato je v' jezhi.“ Shena, kader je to saflishala, je filno vesela bila, ker je tudi ona v' praviga Boga verovala. Tekla je k' svojimu spreobernjenimu moshu, se s' njim veselila, njegovo shesleje kufhevala, in mu djala: „Sdaj te prav ljubim, ko si hudizhevo flushbo sapustil, in v' praviga Boga verujesh; njemu bodi vezhna hvala, ker te je rasvetlil, in k' sposnanju refnize perpeljal. Poterpeshljiv in stanoviten bodi do smerti, de prideh v' boshje kraljestvo.“ Tudi vernim jetnikam je rekla: „Profite Boga, de naj mojimu moshu stanovitnost da, in uzhite ga v' kershanskikh refnizah.“ Osem dni potlej je zesar ukasal vse te verne jetnike pred se perpeljati. Spet so praviga Boga prizhali, in neumne bogove sanizhevali. Zesar jih je ukasal neusmiljeno rasmesariti, s. Hadrijana pa huje ko vse; kosti in ofershje se jim je vidilo, pa stanovitni so ostali. Na sadnje je neverni zesar sapovedal jim vse kosti polomiti, in v' tih bolezhinah so sa vero Jesufovo umerli. Njih sveta smert je bila v' letu 310.

Od velizih in vezhnih nebeshkih dobrot.

S. Hadrijan, njegovi serzhni tovarshi, drugi sveti marterniki in svetniki so vse posemeljske dobrote sanizhevali, in sebe sveto sovrasili, de bi samogli v' nebeshko kraljestvo priti. Sanizhevali so s' pomozhjo gnade boshje vidne in pozhutne dobrote, ker so hrepeneli nevidne, svete, velike in vezhne nebeshke dobrote sadobiti. Shiva vera in terdno upanje v' lepe nebesa priti, in Boga vekomaj vshivati prevsame zhloveka, ga napolni s' možno stanovitnostjo, in rad da svoje shivljenje sa vezhno shivljenje; zelo v' dobizhik si shteje veliko terpeti sa vezhne nebeshke dobrote. S. Pavel popisuje terpljenje svetnikov s' timi besedami: „*Bili so raspeti, saframovanje in tepenje so terpeti, sraven tudi shelesje in jezhe; bili so kamnjani, preslagani, skušhani, s' mezhem morjeni; potikali so se po pushavah, po gorah, berlogih in jamah podsemeljskih.*“ Hebr. 11, 35 — 38. Sakaj so bili flabi ljudje tako možni in stanovitni? Sato, ker jim je Bog dal sposnati veliko in vezhno plazhilo, ktero jih je zhakalo v' nebeshi.

Nebeshke dobrote so neisrezheni velike in nesapopadljive. Mi nevedni ljudje v' tej niski dolini, sadershani od svojiga slabiga telef, in omamljeni od vidnih stvari, malo vemo od nebeshkiga kraljestva. Rasodeta vera nas fizer u-

zhi od lepote nebeshkiga Jerusalema! vender malo sapopademo, kar jim je Bog dobra perpravil, kateri mu svešto flushijo. S. Bonaventura pravi: „Ako bi nam ravno angeli in svetniki govorili od nebeshkiga kraljestva, bi ne samogli od njega vredno govoriti.“ Rasvetljeni David je djal: „*Isvoljeni bodo nasiteni od obilnosti boshjiga prebivališča, in Bog jih bo s' potokam svojiga veselja napajal.*“ Pf. 35, 9. On ni vedil viškejsihi govoriti. S. Pavel je bil samaknjen v' nebese, pa ni mogel drusiga povedati, ko to: „*Sim slishal skrivne besede, katerih ni perpusheno (ni mogozhe) zhlovenu govoriti.*“ II. Kor. 12, 4. Ref, „*oko ni vidilo, uho ni slishalo, tudi v' serze zhlovekovo ni prishlo, kar je Bog perpravil njim, kateri ga ljubijo.*“ I. Kor. 2, 9. Ako bi v' pushavi srejen zhlovek v' kraljevo hisho shel, bi se nikdar njene lepote nagledati ne mogel; vender bi ne vedil vredno govoriti od nje. Ravno taki so nar bolj rasvetljeni uzheniki, kader si persadevajo govoriti od lepote in dobrote nebeshkiga kraljestva.

V' nebesih ne bo nizh hudiga, bo vsiga dobra obilnost, vse to bode vezhno. Tam gori ni skushnjav, ni greha, ni sovrashnikov, ni strahu ali druge hude rezhi, ampak je veselje, zhaft, hvala, in to bres vsiga premenjenja. Zhe dusha, dokler je v' tej revni dolini sadershana, le majhno kapljizo nebeshke sladkosti okusi, je neisrezheni vesela; kako bo she le takrat, kader bo pred boshje oblizhje pri-

fhla, ga ljubila in hvalila! Dufha, she sader-
shana na svetu, in od butare toliko nadlog ob-
teshana, se veseli v' Gospodu, kterimu svešto
flushi, zhe ga ravno ne vidi; kako ji bo do-
bro, kader bo fhla v' njegovo nesapopadljivo
zhašt, in bo v' vezhni ljubeshi s' njim sdrushe-
na! Vezhnost ima neisrezheni mozh: savor-
shenim dufham je filno strashna, ker bodo v'
peklenfkim bresnu bres upanja terpele veko-
maj; svelizhanim dufham pa je filno sladka,
ker bodo nebeshke dobrote vshivale vekomaj.
Sato je David tako govoril: „*Moja dufha she-
li in omedljuje po Gospodovi hifhi. Bla-
gor jim, kteri v' tvoji hifhi, o Gospod!
prebivajo; hvalili te bodo vekomaj.*“ Pf. 83,
3, 5.

Premifli neisrezheni veselje svelizhane du-
fhe. Bogabojezha dufha je v' upanji in v' stra-
hu na svetu bila, in pred sodbo fhla; je bila
od sodnika Jesufa prijasno sprejeta v' snam-
nje vezhniga svelizhanja. She takrat je od ve-
liziga veselja poskakovala; pa veliko bolj she,
kader je bila v' nebefa vseta. Kaj je mislila
ali rekla, kader je v' boshjo zhašt prifhla? S'
Bogam sdrushena, v' njegovi prijasnosti uter-
jena, je veselo savpila: „Tukaj bom v' veseli
drushbi Marije, angelov, prerokov, apostelj-
nov, marternikov, prizhevavzov, deviz in vsh
svetnikov Boga vshivala in hvalila vekomaj!“ Ve-
selfhi kakor Peter na gori Taboru porezhe: „Tu-
kaj mi je dobro biti!“ S. Pavel, ko je spremiflil
velike in vezhne dobrote nebeshke, je sdih-

nil: „*Kdo me bo rešil is telesa smerti? Še-
lim rasvesan, in s' Kristusam biti.*“ Filip.
1, 23.

Delaj neprenehama, de nebesko kralje-
stvo saflushish. Kar vésh in slishish od lepote
Gospodoviga prebivalisha, obuduj v' sebi she-
lje po nebeskim kraljestvu; pa veliko in vezh-
no plazhilo moresh s' svestobo in s' terpljenjem
saflushiti. Bog je obljubil in bo dal svoje kra-
ljestvo, tode le pravizhnim, ne hudobnim.
Stvaril nas je sa nebesa, pa tudi sapovedal, de
po njegovih sapovedih shivimo. Sam Kristus
pravi: „*Ako hozhesh v' shivljenje iti, spolnuj
sapovedi.*“ David pravi: „*Prekleti so, kateri od
sapoved odstopijo.*“ Pf. 118, 21. Jesus bo hu-
dobnim serdito rekel: „*Poberiti se od mene,
vi prekleti! v' vezhni ogenj.*“ Mat. 25, 41.
Dobro premisli te strashne, pa resnizhne be-
sele, de skeršno shivish po sapovedih. Lene-
shi, mehkushnesi, nezhistniki, pijanzi, kri-
vizhniki in drugi taki ne pridejo v' nebesko
kraljestvo. Nebesa ne morejo biti prebivalishe
hudobnih, ampak prebivalishe pravizhnih. Zhe
si tedaj vezhno svelizhanje volhish, varuj se
hudiga, delaj dobro, in bosh vezhno prebiva-
lishe v' nebesih imel. Pf. 36, 27.

M o l i t e v.

O moj ljubesnivi stvarnik, ki si me v'
svoje frezhno kraljestvo milostljivo namenil! od-
pušti mi mojo grešno nehvaleshnost in leno-

bo, is ktere sim tebe in tvoj dar sanizheval. Sveta vera me fizer uzhi in perganja, de naj si slo persadevam v' tvoje vezhno kraljestvo priti; pa jest, neumnes, sim raji posluschal hudizha in svoje hudo poshelenje. Obljubish mi sa plazhilo moje svestobe do tebe lepe nebefa; vender sim se dal od hudizha najeti sa plazhilo vezhniga pogubljenja. Mojimu kratkimu terpljenju si obljubil vezhne dobre; jest pa sim se savoljo greshniga veselja namenil v' vezhno terpljenje. O ljubi Gospod! osdravi moj um, in daj mozh moji volji s' svojo gnado, de sposnam in delam, kar mi lepe nebefa saflushi. Ni drugazhi, ali v' nebesih ali v' peklu bom vekomaj; kar si bom sdaj saflushil, bom vshival ali terpel vekomaj. Hozhem in obljubim po voski poti tvojih svetih sapoved hoditi, pokoril in premagoval bom svoje slabe pozhutke, de per tebi milost najdem. O sveti Hadrijan in tovarshi marterniki! ko ste is shelj do nebeshkiga kraljestva smertne bolezhine stanovitno preterpeli, in svoje shivljenje dali, tudi meni po Jesusu Kristusu sprosote ognjene shelje do nebeshkih dobrot, de podpirajo mojo slabost, in me perganjajo po volji boshji shiveti, de pridem k' vam hvalit Boga vekomaj. Amen.

X. dan kimovza.

Sveti Nikolaj ali Niklavsh Tolentinjan.

Sveti Nikolaj ali Niklavsh, imenovan Tolentinjan od mesta Tolentina, kjer je dolgo bil, in tudi umerl, je bil rojen v tergu s. Angela bliso mesta Forma v letu 1239. Njegovi starshi niso bili premoshni, pa sosebno bogabojezhi. She vezh let niso imeli saroda; bili so tega shalostni, in gorezhe so se perporozhevali s. Nikolaju shkofu, de bi jim od Boga sarod sprosil. S. Nikolaj jim je od Boga sprosil dete, ki so ga bili filno veseli, in po njem Nikolaja imenovali. Njegovi starshi so is hvaleshnosti do Boga sosebno skerbeli ga bogabojezhe srediti, de bi ves zhas svojiga shivljenja in vselej hvalil Boga. Otrok Nikolaj je bil veselje svojih starshv in vsih, ker je bil pokoren in v' vsm dober, Desiravno she otrok, je bil moder, in odlozhen od vsih hudobnih. Le slufhati, pridno uzhati se, moliti, v' zerkev hoditi je bilo njegovo veselje. Usmiljen je bil ubogim, uzhil je druge otroke, in rad se pokoril. She otrok se je tri dni v' tednu postil, in po svoji mozhi neprenehama dobro delal. Njegovo sosebno sveto shivljenje je vikshim slo dopadlo; postavili so ga med korarje, de bi s' dobrim sgledam vsm pomagat. To mu ni bilo vshezh, ker je bil sklenil svet sapusti-

ti, in v' klošter iti. Dolgo je premišljeval, in Boga profil, de naj ga rasvetli, kaj bi storil. Eniga dne je poslušal pridigo od nevarnosti svetá in vrednosti duše. Pridiga mu je bila vshezh, pridigar pa je bil minih bratovšhine, imenovane *Puščavnikov s. Avgushtina*. Mladenizh Nikolaj je v' klošter šhel, ponishno profil, de naj sme ondi ostati, in je po dovoljenji njegovih staršhev ušlišan bil, ker so minihi nad njim vse snamnja bogabojezhe duše vidili.

V' kloštru bogabojezhih minihov ali puščavnikov bratovšhine s. Avgushtina je s. Nikolaj sosebno sveto shivel, ker je bila njegova duša polna ponishnosti. Is ponishnosti se je shtel nevredniga greshnika, je vso hvalo sovrashil, je vsm miniham ko svojim oblaštникам stregel, in nar nevrednišhi klošterske dela opravljal. Ker je slo ponishen bil, je bil tudi krotak, pokoren, poterpeshljiv. Zhištoš ohraniti je bila njegova sosebna skerb. Is tiga svetiga konza je bil sramoshljivih ozhi, je vedno molil; in se ojstro pokoril. Njegovo pokorjenje ni bilo njegovi telefni mozhi permerjeno; sato je is pokoršhine do oblaštnikov svojimu slabimu telefu nekoliko perjenjal. Desiravno je mezheje shivel, se je vnder vsak dan poštil, shtiri dni v' tednu ni skoraj nizh jedel, na tleh je malo pozhival, in drugazhi svoje telo pokoril. Dobri minihi, njegovi tovarshi, mu niso nadleshni bili; pa oblaštNIK drusiga bogatiga kloštra, is njego-

viga rodu, je k' njemu prishel, in mu ojštro shivljenje odsvetoval rekozh: „Moj ljubi prijatelj! merlizhu si she podoben; mlad si she, pa she umirash. Sakaj si bosh shivljenje krajshal? Zhe hozhesh, preseli se v' moj klofhter, kjer bosh shivel po mozhi slabe zhlovekove nature.“ Tako mu je sapeljivi prijatelj govoril; pa s. Nikolaj je kmalo vidil sadergo, in ni hotel odstopiti od voske poti, po kateri je sa Jesufam hodil.

Njegovi oblastniki so ga poslali v' mesto Tolentin, kjer je do smerti bil. Ondi je shivel ravno tako ojštro ko poprej: ni jedel mesa ali drusih dobrih jedi, ni pil vina, in v' nevarni bolesni je komaj od tiga veliziga pokorenja odstopil, ker mu je bilo sapovedano. Svojimu blishnimu je slo pomagal s' dobrim svetam, s' lepim sgledam in s' molitvijo; neprenehama je uzhil; spovedoval, molil in premishljeval. V' premishljevanji nebeshkiga kraljestva in terpljenja Jesusoviga je stanoviten bil; sato je v' ljubesni gorel, in ga ni skoraj drusiga bilo ko sveti ogenj zhiste ljubesni do Boga. On je k' Jesufu pogosto sdihoval rekozh: „O preljubi Jesuf, ki si is ljubesni do mene vso svojo presveto kri na krishi prelil! slo mi je shal, ker ti ne morem drusiga ko malo sots poverniti.“ Kakor je sveto shivel, tako je tudi sveto umerl. V' sadnji bolesni je profil, de so mu dali sakramente katolske zerkve: je prejel s. reshnje telo in poslednje olje, potlej je rekel: „Svojiga svelizharja sim

prejel, smerti se ne bojim, ker bom s' njegovo pomozhjo vse sovrasznike premagal.“ V' premishljevanji Jesufove ljubeshni in smerti je 70 let star, ravno ta dan v' letu 1309, mirno umerl. Veliko zhudeshev je Bog na njegove proshnje storil.

N a u k.

Gresznikov shivljenje je grenko, praviznih pa sladko.

S. Nikolaj je shivel v' vednim pokorjenji, se ni nizeh veselil s' spazhenim svetam, je svoje pozhutke vedno dershah pod pokorshtino vsih sapoved; vender je bil smiraj vesel, ker mu je nedolshno shivljenje sladko upanje dajalo, de Bogu dopade, in de bo v' njegovo kraljestvo prishel. Hudobniki nimajo notranjiga veselja, in ga ne morejo imeti, ker jim hude dela shugajo nesrezhno smert in vezhno pogubljenje. Job vprasha: „Kdo se je Bogu vstavil, in je mir imel?“ Job. 9, 4.

Zhlovek ni stvarjen sa svét, temuzh de bi bogabojezhe shivel, in svojiga stvarnika vshival vekomaj. Sato mu svet ne more dati praviga miru. Shivina je stvarjena sa svét, in je sadovoljna tistiga, kar njeni pozhutki poshelé: zhlovek ima vishi namen in zhe se ravno njegovi telesni slabi pozhutki v' vshivanji vidnih stvari rasveselujejo, dusha ni sadovoljna; vsaj potlej jo pezhe, je nepokojna in shalofna.

Dóbrote svetá, pozhutne sladnosti ne nasitijo dushe, ampak jo le motijo. Lakomnik naj ima veliko premoshenje, vender le she vezh bogastva sheli; kar ima, in kar perdobiti sheli, ga dela nepokojniga. Nezhistnik se valja v' blatu nezhistosti; to mu nakopava grisenje, sramoto, revshino in druge slege. Ravno tako nefrezhni so drugi gresfhniki; se s' grehi nasitujejo, vender so smiraj grehov lazhni, in savoljo grehov nepokojni. Modri prav govori: „*Hudobno serze bo s' bolezhinami napolnje-*no.“ Sirah 3, 29. Nekteri otrozi, od notranjiga pezhenja gnani, jedó perst; ona jim shkoduje, in niso terdniga sdravja. Taki so gresfhniki: is hudiga poshelenja se s' nevrednimi rezhmi nasitujejo, vender so smiraj bolniga serza, smiraj shalostne dushe. Gresfhniki so enaki norzu, ktéri v' sladkim vinu pije strup; ta je njegovim ustam prijeten, pa kmalo mu bolezhine napravi. Ta je pravizhna shtrafniga in usmiljeno opominjevanje, de vedó in vidiyo, kako hudo in grenko je sapustiti Boga. Jerem. 2, 19.

O gresfhnik! le verjemi, de ti greh ne dodeli miru. Spomin grehov ali pezhenje vesti je perva shtrafniga tvoje hude nepokorshine. To bolezhne pezhenje seboj nosish, te povsod spremlja, in ti ne da pokoja, ker si vsigamogozhniga Boga rasshalil, v' kteriga oblasti si in bosh, bodi reven ali mogozhen, shiv ali mertev. Neusmiljeni Itanj ni nikjer pokoja imel, rad bi bil pred usimi ljudmi in

tudi pred seboj sbeshal, ker ni mogel prestat
ti ostudnosti svojiga veliziga greha. Hudobni
Juda je is lakomnosti prodal svojiga uzhenika
Jesusa; sato ga je vest tolikaj gnala, de je de-
nar tje vergel, in se obesil. Ref je, kar mo-
dri pravi: „*Nar hujshi rana je shalost ser-
za; vsaka rana se loshej terpi, ko rana ser-
za.*“ Sirah 25, 17. 18. Porezhesh: „Nekte-
ri, akoravno veliki gresniki, so slo veseli.“
Priatelj! nikar jim hitro ne verjemi, ker ne
vidish njih serza; pa naj bi bili tudi veseli,
bi bila to njih nar huji nesrezha. Gresnik
je nesrezhen, zhe ga vest pezhe; nesrezhnishi
pa, zhe ga vest ne pezhe. Gresnik, vesel v'
grehih, ima nad seboj snamnje boshjiga sapu-
shenja in sodbo vezhniga pogubljenja. Desi-
ravno je gresnik slep, ne more posabiti
smerti, sodbe in vezhnosti. Naj pa tudi posa-
bi, vender bo umerl, in pravizhno povrazhi-
lo prejel; hudo je delal, in hudo bo terpel
vekomaj. Ne posabi resnizhnih besed s. Pav-
la: „*Britkost zhaka dushe vsaziga, kateri hu-
do dela.*“ Rimlj. 2, 9.

Pravizhno shivi po vsih sapovedih, tako
ti je in bo dobro. Dusha, od Boga stvarje-
na, le njega ishe, se le v' njem veseli, zhe
se ne da od vidnih stvari smotiti. David je bil
mogozen kralj; pa po grehu ni mogel vesel
biti, zhe je ravno v' dobrotah plaval. Sakaj?
Sato, ker ga je vest pekla, in djala: „*Kje je
tvoj Bog?*“ Pf. 41, 4. S. Avgushtin ni mi-
ru imel, dokler se ni Bogu popolnoma vdal;

ravno tako drugi gresniki. Tedaj flushi Bogu, in ti bo dal mir, kteriga svét ne more dati. S. Filip Neri od veliziga veselja ni mogel saspati, in vse nozhi je premishljeval do brote nebeshkiga kraljestva. Mogožhni gospod Franzisk Borgija je vse sapustil, in v' velizim uboshtvu Bogu flushil; to ga je tolikaj veselilo, de je Bogu vedno hvalo pel. S. Teresija, nuna, je she na svetu nekoliko veselja nebeshkiga kraljestva vshivala; sato je bila navajena rezhi: „Slajshi je majhna kapljiza notranjiga veselja od veselja vsiga svetá. O kerfhanška dušha! flushi Gospodu, in bosh vshivala mir, in pojdesi v' vezhni mir. David pravi: „*Kteri boshjo postavo ljubijo, imajo velik mir.*“ Pf. 118, 165. Zhe se Gospoda dershiš, bosh tudi v' vojskovanji, v' preganjanji, v' uboshtvu in v' drusih nadlogah pokojin savoljo upanja prihodniga plazhila. Jesus je voshil in dal mir svojim uzhenzam, zhe so bili ravno v' veliko terpljenje namenjeni. Rekel jim je:“ „*Veselite se, in od veselja poskakujte, ker je vashe plazhilo obilno v' nebesih.*“ Mat. 5, 12.

M o l i t e v.

O Jesus, moj Bog, stvarnik, uzhenik in odreshenik! daj mi sposnati tvojo neisrezheno dobroto in lepoto; napolni mojo mlazhno dušho s' velizim veseljem do tebe, de le tebe in vse savoljo tebe ljubim. Sakaj sim tebe sapu-

stil, in hitel po nevrednih rezheh, ktere me nesrezniga delajo? Zhudim se svoje neumne slepote in grešne nevhaleshnosti, pa še bolj se zhudim tvoje neisrezhene poterpesljivosti. Te sahalim, ko mi dobrotljivo pomagah svojo slepoto spoznati in opustiti. O Gospod! malo te ljubim, pa is serza shelim te zheldalje bolj in bolj ljubiti, de v' tebi najdem veselje in mir. Tvoja milost samore vse, kar ti ho- zhes; vse je mogozhe tebi vsigamogozhnimu Gospodu: toraj te prosim, odlozhi in ozhisti moje serze od vse grešne ljubesni do nevred- nih rezhi, de tebi samimu shivim, in te nik- dar ne sgubim. O s. Nikolaj, kteri si is vse dushe iskal in nashel Boga, v' njem se veselil, in se sdaj veselish! tudi meni spròsi to gna- do, de ga v' tvoji drushbi hvalim vekomaj. Amen.

XI. dan kimovza.

Sveti Severijan marternik.

Sveti Severijan je bil serzhen soldat in dober kristjan pod oblastjo neverniga zesarja Lizini- ja. Bil je takrat v' mestu Sebastu, kader je bilo shtirideset soldatov savoljo vere v' jezho vershenih, kterih smert je bila v' letu 319, kakor je bilo deseti dan fushza popisano. S.

Severijan je bil njih perferzhni prijatelj, jih je hodil v' jezho obiskovat, s' njimi govorit od nebesihkiga kraljestva, in jim serzhnosti dajati sa sveto vero neprestrašeno umreti. Vedil je sizer, de je to nevernimu zesarju in njegovim namestnikom soperno, in tudi prepovedano; pa is ljubeshni do Boga se ni nizh bal. Tudi je skerbel svoje tovarshe ozhitno in skrivno uzhiti, in jih odverniti od malikovavske vere; vsm je is serza voshil pravo spoznanje vsigamogozhniga Boga. Njegovi tovarshi so ga po natori ljubili, in ga profili, de naj molzhi, rekozh: „Zhe nash oblastnik své, kaj govorish, slaba bo tvoja, umoril te bo.“ Jim je djal: „Naj sve; savoljo njega ne bom molzhal, tudi bogov ne molil. Dolshen fim govoriti, de svojiga blishniga od te pogubne slepote odvernem, zhe je mogozhe.“

Resnizhno se je sgodilo, kar so mu tovarshi rekli. Per nevernim oblastniku je bil satoshen: „Vojshak Severijan hudo govori od nashih mogozhnih bogov.“ Oblastnik ga je pred se poklizal, in ga vprashal: „Severijan! je li ref, kar soper tebe govore, de bogove sanizhujesh, ljudi shuntash jih sanizhevati, in v' jezho hodish kristjanam potuho dajat, de v' svoji vrashni veri terdovratno shivé?“ S. Severijan je oblastniku odgovoril: „Resnizhno fim ljudi odvrazheval od slepe flushbe lashnjivih bogov, in jih nagovarjal, de naj le praviga Boga molijo. Se li tebi práv sdi stvarnika nebes in semlje sanizhevati, in namesti

njega pa mrtve podobe, is kamnja, lesa, bro-
na po zhlovekovih rokah storjene, moliti?“
Neverni oblastnik, ves rasferden od njegoviga
govorjenja, ga je sapovedal slezhi, na tesav-
nizi rastegniti, in vsiga rasmefariti. To je bi-
lo storjeno, in sodnik ga je ogovoril: „Si li
zhutil, Severijan! bolezhine, ktere ti je tvoj
hudobni jesik saflushil? Imash mar she upa-
nje v' svojiga Kristusa? Je odgovoril sodni-
ku: „Ti si neveden; sdaj ne vesh, pa bosh
she vidil, kaj mi saflushi sidanje terpljenje in
upanje v' Jesusa Kristusa.“ Oblastnik mu je
rekel: „Le hvali se s' prihodno zhastjo; jest
te bom pa tako dolgo terpinzhil, de bosh na-
she bogove molil.“ S. Severjan, poln mo-
zhi gnade boshje, je oblastniku serzhno odgo-
voril: „Delaj s' meno, kar hozhesh; vender
bom tvoje bogove sanizheval.“ Potlej je oko-
li stojezhim rekel: „Ne glejte mojih ran, te-
muzh premislite plazhilo, ktero s' svojim terp-
ljenjem saflushim. Naj moje telo terpi, de le
dusha ostane nedolshna.“ Oblastnik ga je svo-
jim flushabnikom ukasal v' jezho nesti, ker
sam ni mogel iti.

Zhes pet dni je bil spet pred oblastnika
peljan. Perlisnjeno ga je nagovarjal, de naj
bogove moli, in s' tim svoje shivljenje ohrani.
S. Severijan mu je odgovoril: „Kaj menish?
Uni dan me nisi mogel s' svojim persadeva-
njem od Jesusa odverniti; tudi danš me ne
bosh.“ Oblastnik, filno rasshaljen in rasfer-
den, je ukasal svojim flushabnikom: „Tesaj-

te in terpinzhite ga, kolikor vam je mogozhe, de nafhe bogove persiljen moli.“ S. Severijan ni drusiga odgovoril ko to: „Terpljenje sidanjiga zhafa ni nizh memo prihodne zhafti.“ Rabeljni niso jenjali ga terpinzhiti; pa vse bolezhine je savoljo Jesusa sanizheval, in serzhno v' njih umerl. Njegova sveta smert je bila v' letu 319.

N a u k.

Svojimu blishnimu s' svarjenjem in s' sgledam pomagati.

S. Severijan je Boga is vse dushe in svojiga blishniga ko sam sebe ljubil; sato je skerbel malikovarze preuzhiti, de bi le praviga Boga molili. Skrivno in ozhitno je uzhil, nizh se ni bal, svoje shivljenje je postavil sa zhaft boshjo in sa svelizhanje blishniga. Uzhil je le vsigamogozhniga Boga moliti, in pa ne le s' prasno besedo, ampak tudi s' svetim shivljenjem in s' serzhno stanovitnostjo v' smertnih bolezhinah. To je resnizhna ljubesen, namrezh savoljo Boga sveto shiveti, blishnimu s' vso mozhjo v' nebesa pomagati, in sa pravizo serzhno umreti.

Tudi ti pomagaj blishnimu s' ljubesnjo s' svarjenjem in modrim opominjevanjem, de resnizo sposna, se poboljsa, in pravizhno shivi. Bog sapove: „Ne boj se svojiga blishniga per njegovim padzu posvariti.“ Sirah

4, 27. Te besede sapovedó svarjenje, kader koli je potrebno, in dajejo serzhnost to dolshnost spolnovati. Zhe blishnimu v' telesnih potrebah ne pomagash, kader samoresh, si ne usmiljen; she hudobnisthi si pa, zhe njegovi potrebni dushi ne pomagash. Velikokrat imash perloshnost to sapovedano usmiljenje blishnimu skasovati, in mu lahko pomagash, zhe ga ljubish. Zhe te hudoben tovarsh vabi v' greslino perloshnost; svari ga in serzhno se mu vstavi. Zhe slishish nesramno govoriti; svari, imej in skashi nevoljo. Zhe svojiga blishniga vidish jesiti se; opominjaji ga, de naj savoljo krishaniga Jesusa preterpi, ali blishnimu odpusti. Delaj tako vselej, kader koli ti je perloshno, in bosh per Gospodu veliko saflushenje imel. Ne boj se blishniga uzhiti in svariti savoljo njegoviga sanizhevanja ali njegove nevolje; s. Severijan se ni bal serditofti neverniga oblastnika, kaj se bosh ti bal prasnih besedi? Tedaj: „*Ne molzhi, kader samore tvoja beseda sdravivna biti.*“ Sirah 4, 28.

Pomagaj blishnimu s' dobrim sgledam. Zhe blishniga svarish; kaj mu pomaga svarjenje, ako ga s' slabim shivljenjem pohujshash? Shivi sveto, in svari pravizhno, to je Bogu vshezh. Heli je sveto shivel, pa je svoje otroke premehko svaril; fariseji so bili s' greslniki bo-dezhiga jesika, pa niso svojiga shivljenja poboljshali: nobeden tih ni Bogu dopadel. Premisli sam sé. Zhe te slab kristjan posvari,

si bersh skufhan mu njegove slabosti ozhitati; zhe te bogabojezh posvari, se lahko ponishash, in ga slushash is sposhtovanja do njega. Ravno tak je blishni proti tebi, kakor shivish slabo ali dobro. Veliko slepih nevernikov se je k' Jesusu spreobernilo, ko so vidili bogabojezhe shivljenje vernih kristjanov. Sato je s. Peter vernim perporozhal: „*Lepo shivite med neverniki, de, ne de bi od vas ko od hudodelnikov hudo govorili, vashe dobre dela vidijo, in Boga zhasťe.*“ 1. Peter 2, 12. Tudi terdovratni neverniki so bili omezeni od nedolshniga shivljenja svetih kristjanov; veliko loshej bodo kristjani, slasti tvoja drushina ali tvoji otrozi, ako te vidijo bogabojezhe shiveti.

M o l i t e v.

O Jesus, usmiljeni pastir in uzhenik nashih dush, kako delezh sim od tvoje ljubeshnje gorezhosti sa svelizhanje blishniga! Ti si nevedne uzhil, greshnike svaril, in vsm kasal pot v' vezhno svelizhanje; meni pa ni mar sa nikogar, ne sferbim sa tvojo zhasť, spregledujem grehe, se bojim sanizhevanja hudobnih, se framujem ozhitno dobro shiveti. She hudobnishki sim: grehu se smejam, greshti pomagam, greschnikam dajem potuho, svoje brate pohujshujem. O Gospod! daj mi ljubesen do tebe in do blishniga, odpusti mi greschno mersloto, in pomagaj mi popraviti, kar sim

f' svojim slabim shivljenjem hudiga storil. O f. Severijan! ti si bil ves serzhen vojshak Jesusa Kristusa, ker si ga v' fredi serditih nevernikov osnаноval, si ga f' svetim shivljenjem molil, in si sa njegovo zhasht umerl. Tudi jest shelim po tvojim sgledu delati, pa sim slab in maloferzhen; spròsi mi torej gorezho serzhnost sa zhasht boshjo in sa svelizhanje blishniga, de svojo dusho svelizham. Amen.

XII. dan kimovza.

S. Gvidon meshnar.

Sveti Gvidon je bil rojen v' Brabantu, sin ubosiga, pa bogabojezhiga kmeta. Ozhe in mati sta bila oba pravizhna, in v' svojim uboshtvu sadovoljna. Lepo in stanovitno sta ga uzhila Boga sposnati, in mu flushiti. Kakor stari Tobija svojimu sinu, tako sta mu velikokrat djala: „Ljubi sin! ubogi smo, pa bogati bomo, zhe se Boga bojimo, in greha varujemo.“ Njegovi starshi so ga skerbnno uzhili; pa so tudi sveto shiveli, bili stanovitni v' terdnim delu, v' pokorjenji, v' poterpeshljivosti, v' boshji hvali. Otrok Gvidon je f' pomozhjo gnade boshje ves nedolshen, pokoren in bogabojezh bil; dobriga duha svojih svetih starshев se je navsel, in je po njih sgledu skerbn-

no shivel. Kader je bil odrastel, je sposnal frezho in dobroto svojiga niskiga stanu; je bil ne le poterpeshljiv, temuzh tudi vesel svojiga uboshtva; je vedno hvalil Boga, kateri ga je ubogimu Jesusu podobniga storil. Oblastnike in mogozhne je sposhtoval, in ni bil nikoli nevoshljiv njih visokosti; kader je vidil ljudi v' svét prevezh samaknjene, je obshaloval njih slepoto; uboge je uzhil pokorno in poterpeshljivo shiveti, in si persadevati nestrohljivo bogastvo nebeshkiga kraljestva saflushiti, ktero ne bo nikdar preshlo. Bil je ubog, pa pridn delaviz, lenobo je serzhno sovrashil; nikomur ni bil nadleshen, de bi bil dobil, kar drugi f' trudem saflushijo, kakor veliko lemh berazhev dela; pridno je delal, ne is lakomnosti, temuzh de bi se poshteno shivil, in svoje telo pokoril. Kar mu je shivesha ostajalo, je ubogim delil, in je v' pokorjenji shivel, de bi ubogim obilnisthi pomagal. Sraven terpljenja, ki je neodlozheno od uboshtva, si je tudi radovoljno pokorjenje nakladal, je malo spal, dolgo molil, bolnike obiskoval, nevedne uzhil, in dosti drusiga dobra pridno delal. Svetih nauk je bil smiraj lazhen, rad jih je poslusshal, skerbno premishljeval, in svesto po njih shivel. Ne le, kar je od duhovnih pastirjev v' zerkvi boshjiga slisshal, temuzh tudi, kar so mu drugi dobra povedali, je svesto v' serzu ohranil, in s' veseljem delal.

Neki dan je Gvidon šhel v' val Lek bliso véliziga mesta Bruksela. Po svoji navadi je nar poprej šhel v' zerkv molit; dolgo je molil in premišljeval. Fajmashter ga je vidil; nenan mu je bil, pa njegovo sosebno spofhtovanje v' zerkvi in njegova velika gorezhof mu je slo dopadla. Kader je šhel is zerkve, ga je k' sebi poklizal, ga vezh rezhi oprasheval, in is njegovih odgovorov sposnal, de je sosebno bogabojezh in moder. Vprashal ga je, zhe hozhe biti meshnar per njem. S. Gvidon je bil te perloshnosti vesel, in je ostal meshnar per tisti farni zerkvi Marije devize. To flushbo je vezh let svesto opravljal, ne ko najemnik le savoljo obljubljeniga plazhila, ampak ko svest flushabnik boshje veshe. Is spofhtovanja do Boga je ne le altarje, mashne oblazhila, in kar she k' boshji flushbi gre, ampak tudi vse kota zerkve, in kar kolj je v' zerkvi bilo, lepo zhedno ohranil. Gvidon ni bil podoben marsikterim lenim meshnarjem, kateri imajo zerkv nesnashno ko revno berafhko hifho; is spofhtovanja do Boga je slo fkerbel sa njeno lepoto. Per sveti mashi je s' vfo spodobnostjo stregel, in per vsih zerkvenih opravkih v' Boga samaknjen bil; kader koli je šhel memo sv. reshnjiga telefa ali memo altarja, kjer je bilo spravljeno, je pokleknil, in se mu perpognil. Bil je svoje flushbe neisrezhenovo vesel, ker mu je bilo perloshno vsak dan per sveti mashi biti; velikokrat je bil do nozhi, vzhasi zelo vfo nozh v' molitvi ali premišlje-

vânji. Fajmashter, drugi duhovni in vsi farmani so ga bili veseli, in kader ni slishal, mu niso drugazhi rekli, ko sveti meshnar. Kdor je koli v' zerkev prishel, in vidil njegovo bogabojezhe vedenje; je bil od njegoviga dobriega sgleda nagnjen boshjo vesho bolj sposhtovati, in raji moliti.

S. meshnar Gvidon je po volji boshji shivel, in zhedalje poboshnishi prihajal; vender ga je neka sapeljiva skushnjava sapeljala, in nekoliko zhasa motila. Bogat kupez is mesta je k' njemu prishel, in mu tako govoril: „Slislim praviti, de si do ubosih slo usmiljen, pa tvoja majhna flushba ti ne dopusti jim veliko pomagati; stopi s' menoj v' drushino, bosh dosti perkupzheval, in svojimu revnimu blishnimu obilnishi pomagal.“ S. Gvidon ni vidil hudizheve nastave, in ni pomislil, de Bog nozhe od njega, kar je zhes njegov stan in zhes premoshnost, ktero mu je dal. Od te sapeljive skushnjave oslepljen, je svojo mirno flushbo popustil, in kupzhevati sazhel. Vsi so se nad njim zhudili in pohujshali, pa je menil, de prav dela. Bogati kupez je njegovi svestobi veliko blaga saupal, je s' njim shel na morje, in se v' daljno deshelo namenil; pa ladija se je, ne delezh od brega, potopila, in S. Gvidon je komaj shivljenje ohranil. Ta neprevidena nesrezha ga je premodrila; sposnal je boshje obiskanje, in svojo stopnjo milo obshaloval. Nasaj je hitel v' poprejshnjo zerkev; Boga in fajmashtra profil, de naj mu odpu-

sti, in je veliko let v' ojštri pokori bil. V' vseh dobrih delih je stanoviten ostal, in sveto umerl okoli léta 1012.

N a u k.

Sakaj in kako stanovitno moliti.

Vse shivljenje s. Gvidona je bilo stanovitna molitev. Rad je molil, vezhne resnize premishljeval, Boga hvalil, njemu v' zhašt shivel, in vse delal is ljubeshni do njega. Stanovitna molitev je slehernimu zhloveku sapovedana. Kristuf pravi: „*Smiraj je treba moliti, in nikoli ne jenjati.*“ Luk. 18, 1. S. Pavel sapové ravno to: „*Bodite v' molitvi stanovitni.*“ Riml. 12, 12. Ozhaki ravno tako sapovedujejo stanovitno molitev. S. Avgusthin pravi: „*Moli stanovitno, in Bog ne bo tvoje molitve sanizheval.*“

Sakaj moresh stanovitno moliti? Stanovitno moresh moliti, ker si dolshan vfigamogozhnimu in usmiljenimu Bogu vedno hvalo dajati, ker si smiraj njegove pomozhi potreben, ker vedno prejemašh dobrote, ker si poln slaboshi, in obdan od nevarnih skušnjav. Premisli te besede, in lahko sposnašh dolshnost smiraj moliti. Zhlovek je boshja šivar, Boga more vedno hvaliti, in hvaliti sa vse zhesnatorne in natorne darove; je smiraj potreben boshje pomozhi, ker bi se bres nje pogubil; nevarnosti, dushne in telesne, šilne

skufhnjave, vidni in nevidni sovrashniki in vse drugo preprizha od dolshnosti smiraj moliti. S. Pavel tako govori: „*Bodite stanovitni v' molitvi; zhujte v' njej s' sahvaljenjem.*“ Kol. 4, 2.

Kako stanovitno moliti? Jesus Kristuf, njegovi apostelni in zerkveni uzheniki ne sapovedujejo, de bi smiraj klezhali v' molitvi, roke smiraj v' nebo povsdignjene imeli, nozh in dan neprenehama molili; to je nemogozhe. Kako samoresh stanovitno moliti? Stanovitno molish, zhe imash resnizhno stanovitno voljo Bogu v' vsm dopasti, in zhe ga s' svetim shivljenjem vedno hvalish. Zhe vedno ne skerbissh Bogu dopasti, so tvoje molitve lashnjive; moli rad pa sato, de sprosissh gnado po volji boshji stanovitno shiveti. Moli rad in pogosto, kakor Kristuf in zerkev uzhita; pa moli is serza, ponishno in saupno. Velikokrat tudi per delu, na potu, in kader ti je perloshno, povsdiguj svoje misli k' Bogu, ga moli ali sahvali; sdihuj k' njemu, prösi ga pomozhi; ali shaluj nad svojimi grehi, in oblubi mu stanovitno svestobo; ali klizhi v' Jesusa in Marijo! ali misli kaj drusiga dobriga. Kratko, pa pogostno sdihovanje k' Bogu je dobro in potrebno, ker omezhi serze, opominja dussho, de naj ne posabi Boga, ohrani gorezhost, in pomaga navadne molitve svesto opravljati.

Imej stanovitno voljo v' vsm dopasti Bogu. Varuj se greha, nizhemernih opravkov

slabiga govorjenja, in kar Bogu ne dopade; shivi le njemu v' zhaft, delaj vse is ljubesni do njega: tako ga bosh smiraj molil. Svoje poshtene opravila delaj poterpeshljivo in is dobriga konza. Daruj Bogu svoje terpljenje, uboshtvo, nadloge, preganjanje in vse. Premaguj nadleshne skušnjane, de Bogu dopadesh; rezi: „Tega nozhem, ali to hozhem storiti savoljo ljubesnjiviga Jesusa; hozhem premagati to skušnjavo, de Bogu dopadem, in milost sadobim.“ Tak bodi v' vsm, in stanovitno molish, dajesh vedno hvalo Bogu, in bosh po smerti veliko dobriga saflushenja nashel. Ne posabi tih naukov, delaj smiraj po njih, in bosh frezhen. Zhe Boga stanovitno molish, ga bosh hvalil vekomaj.

M o l i t e v.

O moj Bog! ti si moj stvarnik, ohranik, gospod, ozhe in vse; vender te malo in nevredno molim. Tvoje neisrezhene dobrete me opominjajo, de naj te hvalim; moje velike potrebe in sladnosti me perganjajo, de naj te prosim: vender so redke in mlazhne moje molitve. Dolshan sim te vedno hvaliti s' mislijo, s' besedo, s' shivljenjem in vsm; pa namesti tiga te shalim in sanizhujem. O Gospod! odpusti mi po svoji veliki milosti mojo mersloto in nehvaleshnost v' tebe; daj mi gnado te prav sposnati, in ti dopadljivo shiveti, de te moje molitve in moje dela hvalijo. O

f. Gvidon! ti si bil pravi flushabnik boshji, ti si Boga resnizhno molil in hvalil, ga molish, in ga bosh molil vekomaj: spròsi tudi meni enako milost po Jesufu Kristufu, de posihmal stanovitno molim in hvalim Boga, de v' nebe-
la pridem ga molit in hvalit vekomaj. Amen.

XIII. dan kimovza.

Sveta Notburga deviza, dèkla.

Sveta Notburga je bila rojena od bogabojezhnih starshev na Tirolskim. Bog ji je dal obilnost gnade, gorezhnost, pokorshino, framoshljivost in vse dobro; v' starosti in modrosti je ratal, zhedalje poboshnisthi shivela, in vsm deklichem bila lep sgled bogabojezhnosti in zhistosti. Ondi bliso je bil grad, kteriga gospod in gospá sta bila bogabojezha in ubogim usmiljena. Osemnajst let stara je shla v' tisti grad flushit, ker je vedila, de bo lahko flushila Bogu in njima. Obema je bila slo vshezh, ker je bila molzhezha, pridna, svesta, modra in bogabojezha. Dobra gospá je bila njene pridnosti in svestobe vesela, ji je vse kljuzhe v' roke dala, in ji vso hisho srozhila. S. Notburga ni le pridno delala, in v' vsm svesto flushila, temuzh je tudi skerbela se posvezhevat. V' gradu je bilo veliko drushine, toraj je

slo varna bila: s' moshhkimi je bila malo in modrih besed, svoje soflushabnize je skerbno uzhila, prijasno svarila, in vsm dajala dober sgled pridnosti, poterpeshljivoſti in vſiga do-briga. Hlapzi, dékle, najeti delavzi in vſi ſo jo ſpoſhtovali, in ſe niſo predersnili vprizho nje gerde beſede govoriti, ali ſtoriti, kar ſe ne ſpodobi. Tudi je imela veliko uſmiljenje do uboſih, in ſ' perpuſhenjem ſvoje goſp   jim je obilno pomagala; tudi jim je iſ ſvojiga rada podelila. Vſak dan po koſilu ſo uboſhzi priſhli v' grad; rasdelila jim je oſtanke, ker-ſhanskiga nauka jih uzhila, in jim perporo-zhevala, de naj poterpeshljivo ſhive.

Gospod in goſp   ſta v' to uſmiljenje ſvo-je ſvete dek-le Notburge rada dovolila, ker ſta bila dobra in bogabojezha; Bog jima je ſa to lepo uſmiljenje duſhne in teleſne dobrote da-jal. Kader je ſheſto leto njene flushbe minu-lo, ſta goſpod in goſp   pomerla. Nju ſin in njegova ſhena ſta naſtopila, in vſe drugazhi goſpodarila. Prevſetna mlada goſp   ni mog-la nobeniga berazha viditi, in je ſveti dekli Notburgi ſapovedala oſtankov ne uboſhzam da-jati, ampak jih ſvinjam metati. S. Notburga je bila te neuſmiljene ſapovedi groſno ſha-loſtna; pa ni ſi mogla pomagati, ker ni ſmela s' blagam drusi-h delati, kar bi hotla. Kaj ſi je iſmiſlila? Sklenila je ſlo terdo poſtiti ſe, de bi ſ' tiſtim, kar ji je oſtajalo od ſpoſnanih jedi in pijazhe, ubogim pomagala. Vſak dan je bliſhnim uboſhzam neſla, kar je ſebi per-

tergala. Nerodna in neusmiljena gospa je bila tudi tega nevoljna in serdita, menila je, da doma jemlje, in berazhem nosi; slo jo je per svojim moshi pozhernila, in nesvestobe obdolshila. Gospod je bil boljiga serza, in ni s. Notburge sato sovrashil; vender je nekoliko verjel lashnjivimu obdolshenju. Eniga dne je shel, in jo na potu perzhakuje; ko je do njega prishla, ji je rekel: „Notburga! pokashi, kaj neseh revehem v' birtahu?“ Bersh mu je pokasala jedi in vino, to je, kar ji je bilo sa kofilo dano. Gospodarjeve ozhi so bile sadershane, ni prav vidil, kaj je bilo; mislil se je sanizhevaniga, in je svoji sheni povedal. Ko je Notburga domu prishla, sta jo oba slo okregala, in spokala is hishe. S. Notburga je vse to voljno poterpela in shla. Lahko bi bila dobro flushho dobila, pa raji je shla v' hribe k' samotnimu kmetu flushit, in si je isgovorila, da bi pred nedeljami in prasniki tiste vezhere od dela smela nehati, kader bo k' nedelji ali prasniku sasvonilo. Gospodar je v' to dovolil, vender jo je silil eno saboto do nozhi sheti. Shelela je po navadi iti v' blishno zerkev molit, in se branila do nozhi delati, kakor si je bila isgovorila. Vergla, pravijo, je serp nakvisshko, in serp je v' sraku obvisel. Gospodar je ostermel, in jo pustil iti v' zerkev molit, kakor je navajena bila.

Njen poprejshnji gospod je skufil, da se bres nje vse slabo godi. Shelel jo je spet v'

flushbo vseti, jo lepo profil, in ji tudi oblubil, de bo smela ko pod ranzim ozhetam in ranzo materjo ubogim deliti, kolikor bo mogozhe. Ta vesela obluba je usmiljeno serze f. Notburge nagnila; nasaj je shla v' poprejsh-njo flushbo, svesto flushila, uboshzam obilno delila, otroke in drushino lepo uzhila, in skerbela vse po volji boshji ravnati. Bog je savoljo nje oblagodaril vso hifho; obogatili so, poboshno shiveli, in mir vshivali. S. Notburga je v' tistim gradu do smerti flushila, sposhtovana in ljubljena od vsih. Kader je svojo smert bliso previdila, je svojimu gospodu rekla: „Gospod! kmalo bo konez mojiga shivljenja. Lepo vas prosim, poshljite moje truplo v' tisto zerkev pokopat, ki je bliso kmeta, per katerim sim vezh let flushila; ondi shelim pozhivati do vstajenja.“ Ref je kmalo sholela, se dala f' f. sakramenti previditi, in 48 let stara mirno umerla v' letu 1313. Zerkev jutrejshni dan obhaja njen spomin.

N a u k.

Od dolshnosti flushabnikov do gospodarjev.

S. Notburga je bila Bogu in svojim gospodarjem svesta, je skerbela sa vezhno in zhasno frezho vse hifhe, je rada molila, druge uzhila, poterpeshljivo in pridno delala. Vsi najeti flushabniki in delavzi se morejo po njej ravnati; ako bi se po njej ravnali, bi bili Bogu in ljudem ljubi. Slushabniki se komu dru-

simu sa isgovorjeno plazhilo podvershejo; poprej so bili prosti, pa sa obljubljeno plazhilo si prostoost radovoljno perkratijo do rezheniga zhasa. Tedaj je med gospodarjem in flushabnikam pogodba in savesa sa delo in plazhilo, ki sta si ga eden drusimu obljubila.

Najeti flushabnik je dolshan ob rezhenim zhasu flushbo nastopiti, in do obljubljeniga zhasa gospodarju svesto flushiti; gospodar je dolshan ga v' flushbo vseti, ga imeti do obljubljeniga zhasa, in pravizhno plazhati. Po storjeni pogodbi ni perpusheno se flushbi ali flushabniku odpovedati bres pravizhniga veliziga isgovora. Pravizhni isgovori bi bili shenitev ali moshitev, bolesen, ali kaka druga velika rezh, ki je od vesvoljne navade tistiga kraja opravizhena. Is nizhemernih isgovorov od storjene pogodbe odstopiti ni perpusheno. Tudi kdor po storjeni pogodbi odverne gospodarja, de flushabnika v' flushbo ne vsame, ali odverne flushabnika, de flushbe ne nastopi, ali jo popusti, in to bres pravizhniga veliziga isgovora; greshti, in je veliziga pokorjenja vreden. Zhe v' zhasu flushbe napade kaka velika kriviza, premenjenje, tatvina, pohujshanje ali kaj drusiga; naj popraashajo duhovne, kaj je storiti, de se vse po sapovedih ljubesni, pravize in modrosti ravna, popravi ali rasdere.

Slushabnik je dolshan gospodarja sposhtovati in flushati. S. Pavel pravi: „Hlapzi (ali dekcle)! *bodite s' vsm straham podloshni, ka-*

kor Kristusu.“ Efesh. 6, 5. Spet jim sapové; „*Bodite podloshni ne le savoljo strahovanja, ampak tudi savoljo vesti.*“ Rimlj. 13, 5. On fizer govori od fushnih, katerih med nami ni; pa njegove besede sadevajo tudi flushabnike, kateri so se savoljo obljubljeniga plazhila komu radovoljno podvergli sa kaj zhafa. Zhe flushabnik ali flushabniza nerad uboga, greshti; zhe pa nozhe slufhati, in malopridno dela, je tudi krivizhen. Dolshna pokorscina sapopade vse kersfhanske dela in opravila nastopljene flushbe. Hlapzi, dekle, drugi flushabniki in flushabnize so dolshni pokorni biti, ko gospodar ali gospodinja prepové greschno govoriti, igrati, ponozhevati, pijanzhevati, v' hudo perloshnost sahajati; ali ko sapové v' zerkev hoditi, moliti in kaj drusiga, kar Bog in zerkev sapovedujeta ali prepovedujeta. Le takrat ne smejo marati, kader bi bilo kaj soper sapovedi. S. Pavel pravi, de, *kdor sa domazhe ne skerbi, je huji od nevernika.* 1. Tim. 5, 8. Ali so tedaj flushabniki nedolshni, zhe gospodarja ne slufhajo, zhe jeskajo, in se odgovarjajo, kader so na dobro napeljevani, ali savoljo hudiga svarjeni? To je soper gospodarja in Boga.

Slushabniki so dolshni svesto delati vse opravila svoje flushbe. Niso vsi flushabniki eniga uma, ene mozhi in perpravnosti; pa naj delajo po dobri vesti, kakor jim je sapovedano. Zhe niso v' svojih delih pridni, gresché, in niso popolniga plazhila vredni. Ravno ti

sto dolshnost imajo slushabniki pridno delati, ko gospodar jih pravizhno plazhati. Morejo delati po volji svojih oblastnikov ne po svoji v' vsm, kar ni soper sapovedi. Morejo delati pridno, pa tudi poterpeshljivo; morejo pridno in svesto delati, naj jih gospodar vidi ali ne. Tako uzhi s. Pavel rekozh: „*Hlapzi (in dekcle)! bodite pokorni svojim gospodarjem; nikar ne slushite na ozhi, kakor de bi hotli ljudém dopasti, temuzh kakor hlapzi Kristusovi storite boshjo voljo is serza radi, in slushite s' dobro voljo kakor Gospodu, in ne kakor ljudém.*“ Efesh. 6, 5 — 7.

Slushabniki morejo biti svesti. Ne smejo gospodarju shkodo delati, ne v' njegovo shkodo dovoliti, njegovo shkodo morejo po mozhi braniti. Krivizhni slushabniki so hudobnisthi od drusih, ker imajo plazhilo in fosebno dolshnost sa gospodarjevo blago fkerbeti. Ne smejo jemati, kar jim ni dopusheniga, ne sa-se, ne sa svojo rodovino ali svoje prijatle, tudi ubogim ne smejo dajati, zhe nimajo perpushenja. Zhe hozhejo ubogi rodovini, ali prijatlam, ali berazhem pomagati, naj pomagajo s' svojim blagam, ne pa s' ptujim. Tudi ne smejo kaj vseti is isgovora svojo premajhno plazhilo perboljshhati, naj se ob zhasu najetve isgovoré, kakor se jim prav sdi, potlej naj ostanejo per pravizi. Morejo se terdo dershati svoje pogodbe, in je nikdar prestopiti. Zhe drugi slushabniki, ali otrozi, ali drugi gospodarju shkodo delajo; morejo krivizhnikke svariti, in

zhe se ne poboljšajo, jih gospodarju rasode-
ti. Ravno to je rezhi od kake druge hudobije.
(Slushabniki morejo biti tudi svestiga jesika:
ne smejo sdrashbe delati, rasnafhati gospodarja
ali domazhih, kakor praviza in ljubesen sapo-
véste. Tudi morejo svojo flushbo do obljub-
ljeniga zhasa svesto dostati, kakor je bilo sgo-
raj rezhenó. Zhe pa menijo, de imajo pravi-
zhen isgovor, naj duhovne popraśhajo, in po
njih svetu storé.

M o l i t e v.

O koliko dobriga samore zhlovek storiti,
ako Boga is vse dushe ljubi! S. Notburga je
bila revna dékla; vender je veliko ljudi v' do-
bro napeljala, veliko grehov odvernila, ker
je sa zhasť boshjo neprenehaina skerbela. Bi-
la je s' deli obloshena; pa smiraj je bila po-
terpeshljiva, smiraj s' duham v' Boga, vedno
ga molila. Bila je uboga dekla; vender je
ubogim po svoji mozhi obilno pomagala, in
tudi kersfanskiga nauka jih uzhila. Sakaj pa
jest tako malo dobriga delam? Sato, ker Bo-
ga ne ljubim. Perloshnost in zhasť imam uzhi-
ti, svariti, moliti, premishljevati, pa mi ni
mar; veliko saflusbenje bi per Bogu imel,
ako bi bil v' svojih poshtenih opravlilih poter-
peshljiv, pa tudi poterpeshljivoſti ni v' meni;
ker nimam duha pokore, nimam ljubesni. O
Ozhe nebesſki! odpusti mi vse grehe, napol-
ni me s' ljubesnijo, daj mi pravo poterpeshli-

vošt. O s. Notburga! sprósi mi od Boga gna-
do vse dolshnosti svojiga stanu svesto dopolno-
vati, in vse svoje dela posvezhevati, de ne de-
lam le savoljo zhasniga plazhila, ali le sa ohra-
njenje svojiga telefa, ampak Bogu v' zhasť in
sa vezhno plazhilo. Amen.

XIV. dan kimovza.

Povishanje s. krisha.

Sveta zerkev je sapovedala ta dan obhajati
spomin povishanja s. krisha, na katerim je lju-
besnjivi Jesus sa odreshenje vsiga svetá rado-
voljno umerl. Sveti Jesusov krish je bil sraven
njegoviga groba sakopan; pa tri sto let je skrit
ostal, dokler ga ni s. zesariza Helena, imenit-
niga zesarja Konfhtantina mati, frezhno na-
shla, kakor je bilo tretji dan veliziga travna
popisano. Djala ga je v' freberno skrinjo, in
poloshila v' lepo zerkev na hribu Kalvarji ali
mertvasfhkih glav, ktero je njen verni sin, ze-
sar Konfhtantin, sosidati ukasal. Ondi je bil s.
krish v' veliki zhasťi, in od vernih kristjanov
moljen, pa v' letu 614 je Kosroa II., Persijanski
kralj, s' mozhno vojsko premagal Jerusalem,
ga obropal, mestniga patrijarha Zaharija, ve-
liko kristjanov in tudi s. krish v' Persijo odpe-
ljal v' svoje veliko mesto Ktesifont. Ta velika

nadloga je bila od Boga perpušhena savoljo grehov; deshele kerfhanfke so bile premagane, ropane, in s' morijo napolnjene, ker so se s' grehi boshje pomozhi nevredne storile. Vse kerfhanstvo je sgubo Jesufoviga krisha grošno obshalovalo, in ga shelelo nasaj dobiti. Kerfhanfki zesar Herakli se je s' molitvijo, s' postam in s' drusimi dobrimi deli na vojsko perpravljaj, in prevsetniga Persijanfskiga kralja Kosroa frezhno premagal. Kosroa je bil kmalotplej umorjen; njegov sin in nastopnik Siroe je s' zesarjem Heraklijem mir storil, in s. krish in vse vjete verne nasaj dal. Jerusalemski patrijarh Zaharija in verni so is Persije v' Jerusalema s. krish veselo spremili v' letu 628. Vse kerfhanstvo je Boga hvalilo; zesar Herakli in veliko vernih so prishli v' Jerusalema s. krisha molit, in ga zhashtito postavil v' zerkev na hribu mertvafshkih glav, kamor ga je bila s. zesariza Helena okoli tri sto let poprej poloshila. Zesar Herakli je hotel sam nesti s. krish na hrib Kalvarijo; pa per vratih, skosi ktere se is Jerusalema na hrib gre, je bil od boshje nevidne mozhi ustavljen. Ni vedil, kaj bi to bilo; v' sferbi je bil, filil se je naprej iti, pa sahtonj si je persadeval. Patrijarh Zaharija je zesarju rekel: „O zesar! glej, tvoje preime nitne oblazhila so malo podobne ponishnimu Jesufu.“ Zesar se je v' ponishne oblazhila preoblekel, in v' tih je lahko nesel s. krish na hrib, in ga zhashtito poloshil v' zerkev, kjer je poprej bil. Veselo poboshnost so Bogu v'

zhaſt imeli, njega vſigamogozhniga in miloſt-
ljiviga hvalili, in ſe raſfhli. Ravno to ſe ime-
nuje povifhanje ſ. krisha, ktero je bilo 14.
dan kimovza v' letu 929.

N a u k.

*S. krish s' miſlijo, s' beſedo in s' djanjem
zhaſtiti.*

S. krish, na katerim je Jeſuf ſa naſhe
odreſhenje dobrotljivo umerl, je bil ſaſramo-
vanje nevednih in ſpazhenih ljudi; potlej ſo
ga tudi njegovi ſovraſhniki zhaſtili. Neverni
zeſarji in kralji ſo ſe krishanimu Jeſufu pod-
vergli, njegov krish zhaſtili, in ga na ſvojih
kronah noſili. Vſi verni kriſtjani zhaſte ſ. krish,
upajo va-nj, in ſe s' njim ſaſnamnjujejo, pa
vſi ga ne zhaſte v' ſerzu, v' beſedi, v' djanji.
Verni kriſtjani ſo na zhelu ſ' ſ. krishem, ſo-
ſebno per ſ. birmi, ſaſnamnjani; pa veliko ſe
jih Jeſuſoviga krisha, njegoviga ponishevanja
in njegovih naukov ſramuje. Maloſerzhni ſo
ko Nikodem, kateri je bil Jeſuſov uzheniz, pa
na ſkrivnim is ſtrahu pred terdovrarnimi Judi.
Vſi morejo biti po ſgledu ſ. Pavla, kateri je Ju-
dam in nevernikam Jeſufa Kriſtuſa krishaniga
oſnanoval, in ſe s' njim hvalil, de ſi ravno je
bilo to *Judam pohujſhanje in nevernikam ne-
ſpamet.* I. Kor. 1, 23.

Zhaſti in povifhuj ſ. krish s' miſlijo. Nò-
ſi krish Jeſuſov v' ſerzu, bodi ene miſli s' njim,

sheli mu podoben biti v' nadlogah, v' sanizhevanji in v' preganjanji savoljo njegoviga presvetiga imena po sapovedi in pravizi; sakaj to ni drusiga ko majhen dél teshkiga krisha Jesufova. Bodi tedaj vesel ali vsaj voljen, zhe si njegoviga krisha deléshen; sakaj tako bošh deleshen tudi njegove zhafti. Zhe se bojish sanizhevanja slabih, se framujesh krisha Jesufova; si slabji od Judov in nevernikov, ker ti verujesh v' krishaniga Jesusa uni pa niso verovali. Le srezhniga se shtej, zhe si deleshen krisha Jesufova.

Zhafti in povishuj s. krish s' besedo. Bodi v' serzu práv uzheniz krishaniga Jesusa, in govòri, kakor mislish. Zhe se framujesh Jesusove ponishnosti vprizho hudòbnih, ali govorish, kar spridenim ljudem dopade, ne zhaftish, ampak sanizhujesh krish odreshenika Jesusa. Ravno tako ga sanizhujesh, zhe se dаш po govorjenji rasujsdanih odverniti od s. evangelja; vse saframovavne imena ti bodo obešhali, in te sanizhevali, pa nikar s' njimi ne vlezi, osnanuj Jesusa, uzhi, kar je on uzhil in delal, in pomni vedno, de bo prishel s' svetim krishem svet sodit.

Zhafti in povishuj krish Jesusov s' deli. Misiliti po Jesusu je korenina, govoriti po njem je mladika, delati po njem je sad. Sad Jesufova krisha je v' zhístosti, v' ponishnosti, v' pokorjenji in v' vsi pravizi shiveti. Kdo smed kristjanov sanizhuje, s' mislijo ali s' besedo Jesusov krish? Veliko jih je pa, ki ga

s' deli sanizhujejo. Ne le Judje in néverniki, tudi slabi kristjani so sovrashniki krisha Jesufo-
viga. Práv od tih pishe s. Pavel: „*Veliko jih je, kateri, kar sim vam velikokrat pravil, sdaj pa s' s'olsami povém, shivé, ko sovrashniki krisha Jesufoviga, katerih bog je trébuh, kateri se s' svojimi nesframnimi deli hvalijo, kateri posemeljsko ljubijo; konez tih je pogubljenje.*“ Filip. 3, 18. 19. Premisli te besede s. apostelna Pavla in tudi svoje shivljenje. Zhe po Jesusu shivish, si prijatel njegoviga krisha; zhe slabo shivish, si sovrashnik njegoviga krisha: zhe si rad deleshen bolezhin Jesufovih, bosh deleshen njegoviga kraljestva; zhe nozhesh po Jesusu shiveti, bosh shel v' vezhno pogubljenje. Zhe hozhesh v' nebesa iti, hòdi sa Jesusam s' krishem obloshen, in pojdesh v' njegovo zhaft. Sam Kristus pravi: „*Kdor hozhe sa menoj priti, satáji sebe, in vsemi svoj krish na-se, in hòdi sa menoj.*“ Mark. 8, 34. Zhe sdaj hodish sa njim, bosh shel tudi sa njim v' nebesa.

M o l i t e v.

O preljubi in predragi krish mojiga Gospoda Jesufa! ti si bolji od slata, in vrednisthi od vsiga sveta, ker si kluzh v' nebeshko kraljestvo. O sveti krish! bodi moja pomozh v' terpljenji, moja mozh v' skushnjavah, moja bramba soper vidne in nevidne sovrashnike, moje upanje na tej revni semlji, in moja po-

III. 33

mozh v' sadnji uri. O Jesuf! ki si is ljubeshni do mene na svetim krishi umerl, daj mi serzhno poterpeshljivošt v' vsih nadlogah in vesele do pokorjenja, de ti bom podoben, in ti dopadem. Daj mi tudi, de te neprestrašeno prizham, in se te nikdar ne framujem. O ljubi Gospod! usmili se me, in ne sapuši me. Is usmiljenja si sa hude sovrashnike ljubeshnivo profil, in desnimu rasbojniku dobrotljivo odpuštil, skashi tudi meni enako miloš, de se tvojiga neisrezheniga saflushenja na krishi vdeleshim. Amen.

XV. dan kimovza.

Sveta Katarina Adurna, sakonska.

Sveta Katarina, po ozhetu Fliska, in po mošhi Adurna imenovana, je bila rojena v' Genovi od bogatih staršhev. She v' mladosti je bila slo poboshna dekliza, pokorna, framoshljiva in samotna. Rada je govorila od Boga, in posvetniga govorjenja ni mogla poslušati. Njeno nar vezhi veselje je bilo Jesufa hvaliti, Marijo zhaštiti, Jesufovo terpljenje in Mariino shalošt premishljevati. Shelela je v' devishtvu shiveti; pa is pokorshine do svojih staršhev se je puštila s' gosposkim in bogatim mladen-

zhem porozhiti. Velik šraslozhik je bil med njima: Katarina je bila vsa bogabojezhha, mosh pa vef hudoben. Lepo ga je nagovarjala, de naj Bogu slushi; pa jesen je bil vselej, kader mu je kaj taziga govorila. Njegovo govorjenje je bilo gerdo, hodil je v' flabe družine, per kvartavzih; pijanzih; plesavzih in drusih hudobneshih je zhaš in premoshenje spravljaj. To njegovo slabo shivljenje je bogabojezho Katarino slo morilo, nozh in dan je jokala. To pa ga je she huje shalilo; sovrashil jo je, in kar koli je samogel, ji nasproti delal. Katarina ni vedila kaj pozheti, in kako svojiga hudiga mosha tolashiti. Neka njena shlahtniza ji je nasvetovala: „Bodi bolji volje, nosh se visoko, hodi tudi ti v' veselo družino, bodi bolj podobna svojimu moshu, in bosh mirno s' njim shivela.“ Is priposte vesti ji je verjela, in storila po njenim svetu. Po navadi neumniga sveta se je sazhela vesti. Pa desiravno ni nizeh veliziga hudiga soper sapovedi storila, je vender v' bogabojezhosti slo peshala, in ni miru dosegla. Mosh je po svoji navadi hudobno shivel, in jo sovrashil ko poprej. Bog ji je dal sposnati, de pot, po katerim hodi, ni dobra, in de je njeno mehko shivljenje le ozhem sveta dopadljivo, ne pa njegovim. S' boshjim rasvetljenjem je svojo smoto spoznala, serzhno obshalovala, in se poboljšhala. Ni mogozhe praviti, kako je bila svojih poprejšhnjih slabost shaloštna. Vedno je solse prelivala, in neprenehama prošila Boga dopushe-

nja. Vse nizhemernosti svetá je opustila, v' ponishnosti in pokorjenji sa Jesusam f' teshkim krishem obloshenim serzhno hodila.

S. Katarina se je s' resnizhnim poboljšanjem in veliko shalostjo skerbno perpravljala odpušhenje grehov na spovedi sadobiti. Isvolila si je modriga spovednika, in pred njim se od vfiga shivljenja ponishno spovedala. Hotla je svoje spovedi ponoviti, ali kakor se sploh rezhe, dolgo spoved storiti, ker je pet let nekoliko po dopadljivosti sveta shivela, kar se ne sprime f' svetim evangeljem. Hotla je s' dolgo spovedjo druge she opravljene spovedi ponoviti in popraviti, in mir vesti sadobiti, ker je vedila, de je nemogozhe posvetno ali mehko shiveti, in svete sakramente vredno prejemati. V' boshjo milost je terdno upala, de so ji grehi odpušheni; vender ni jenjala pokoriti se, ker je védila, de le dushno in telesno pokorjenje zhloveku odpušhenje grehov sadobi, in sadobljeno gnado ohrani. Dolgo je premishljevala in molila, vzhasi je shest ur sapored klezhé molila; malo je jedla, in sosebno ni hotla jesti, kar ji je nar bolj dopadlo; velikokrat se je ojstro postila; na terdim je malo pozhivala, de bi po nozhi raji vstajala Boga hvalit. Telo pokoriti je majhna rezh, zhe tudi dusha ni pokorjena; torej je slo zhula nad svojimi mislimi, in svojo voljo devala pod tanko pokorshino boshjih sapoved. Nar manji slabosti je skerbno poboljšhala, in svojo voljo boshji volji tako

podvergla, de ni drusiga shelela, hotela in dela-
la, kakor kar nar svetejšimu Bogu dopade.

Ob njenim zhasu je bila v' Genovi sveta
bratovshina, imenovana *usmiljenih bratov in
sester*. Ti so bili savesani s' oblubo ubo-
gim bolnikom pomagati in strezhi s' vsmim. S.
Katarina se je dala med te usmiljene sestre sa-
pifati, in je svojim bolnim sestram ljubesnivo
stregla. Od nature she ni mogla nezhednosti
ali rane, ali kaj drusiga taziga gledati; pa is
ljubesni do Boga in blishniga se je premago-
vala, si nalasb nar nezhednisthi bolnike isvo-
lila, jim stregla, njih gerde oblazhila prala,
njih rane obesovala, in od njih vse nezhed-
nosti odnashala. Sraven tih in drusih telef-
nih dobrih del usmiljenja je pa tudi in nar
bolj skerbela sa svelizhanje dushe: uzhila jih
je bolesen in druge nadloge terpeti, perprav-
ljala jih svete sakramente vredno prejemati,
in srezhno umreti. Bog je na proshnje te svo-
je usmiljene slushabnize veliko gnad delil, in
tudi spreobernjenje njeniga hudobniga mosha.
Ta s' rasvetljenjem gnade boshje je sposnal
nedolshnost in svetost svoje bogabojezhe shene,
in tudi svojo krivizo; sprijasnil se je s' njo,
potlej se dal med usmiljene brate sapifati, je
v' dobrih delih shivel in umerl. Katarina je
bila spreobernjenja svojiga mosha slo vesela,
in je vedno hvalila Boga, kteri mu je svojo
gnado dal. Tudi je vedno skerbela sa drusih
spreobernjenje, ker je Boga in blishniga slo
ljubila. Le od ljubesnjeviga Boga je mislila,

govorila, in njemu v' zhaft delala. Svoje sveto shivljenje je s' sveto smertjo sklenila v' letu 1510.

N a u k.

Od dolge spovedi.

S. Katarina je od mladosti bogabojezhe shivela; vender se je is shelj svojiga hudobniga mosha potolashiti nekoliko po navadah spazheniga svetá nosila, in je bila skoraj popolnoma sapeljana. Pet let je mehko shivela, potlej se do smerti ojštro pokorila, in svojo smoto slo obshalovala. Ker je, od gnade boshje rasvetljena, sposnala, de ni mogozhe posvetno shiveti, in Bogu dopasti, mehko shiveti, in s. sakramente vredno prejemati; se je skerbnno perpravljala poprejshnje spovedi ponoviti, se v' resnizi popolnoma poboljšhala, odpuštenje grehov in mir vesti dosegla, in se slo pokorila.

Svoje she opravljene spovedi vsaj enkrat v' shivljenji ponoviti je *dobro* tudi kristjanu, kterimu vest nizh veliziga ne ozhita. Kdo samore vediti, zhe je pravizhno shivel, ali zhe je is ljubesni do Boga svoje grehe sovrashil, in vredno odveso prejemal? Sato je dobro flehernimu kristjanu, od eniga leta, od vezh let ali od vsiga shivljenja svoje she opravljene spovedi ponoviti po dobrim svetu svojiga modriga spovednika. Kristjan, kteri se skerbnno per-

pravlja svoje spovedi ponoviti, obilnishi moli, se loshej ponishuje, serzhnishi shaluje, se skerbnejshi poboljsiha, in v' dobrim stanovitostane. Zhe se tako godi; vshiva mir veli, in ima pravo upanje, de so mu grehi odpušteni.

Dobro je svoje spovedi ponoviti pred prvim obhajilam, de kristjan s' sosebno perpravo Jesusa Kristusa vpervizh prejme. Otrozi, k' prvemu obhajilu namenjeni, naj se od vsiga shivljenja spovedó, ker poprej morebiti niso bili odvesani savoljo pomankanja praviga uma ali perprave. Dobro je svoje spovedi ponoviti, kader je kristjan she bolj v' letah, ker takrat loshej sposna svoje kerfhanške dolshnosti, ima bolji sapopadik od kerfhanške pravizhnosti, in se skerbnejshi perpravlja. Dobro je svoje spovedi ponoviti, kader se stan premeni, de se obilnishi gnade prejmejo. Dobro je tudi svoje spovedi ponoviti, kader telesna slabost prizhuje, de se smert blisha. To je sploh rezhenó; pa vsak naj dela po svetu svojiga navadniga modriga spovednika.

Ponovljenje svojih opravljenih spoved je *potrebno* tistim, kateri is vere sposnajo, de so se slabo spovedovali, ali s. sakramente nevredno prejemali. Kdor vé ali meni, de je eno spoved nevredno opravil; je dolshan tisto in tudi vse druge potlej opravljene ponoviti in popraviti. Tudi so dolshni svoje poprejšnje spovedi ponoviti in popraviti tisti, kateri so

bili v' poglavitnih rezbeh katolske vere in svojiga stanu prostovoljno nevedni; kateri so bili dolgo v' slabih navadah, v' hudih perloshnostih, v' sovrashtvu soper blishniga, ali bres ljubeshni do Boga, ali so pogosto smertno greshili; kateri so slabo ali mehko shiveli; v' norostih, v' navadah spazheniga svetá, po svojim mesenim poshelenji; kateri so svoje grehe prostovoljno samolzhal na spovedi. Kdor je od tih naukov sadet, naj dobro premisli, in skerbnno popravi, ker po smerti ne bo mogozhe.

Dolga spoved ali ponovljenje svojih she opravljenih spoved samore pa nekterim duham shkodljiva biti savoljo njih zhudne vesti. Kdor je kershanfko shivel, vender od vesti gnan sheli svoje spovedi ponoviti; naj sa svet vprasha svojiga navadniga spovednika, in naj ga uboga. Kdor je v' hudih navadah shivel, in bres poboljshanja svoje spovedi opravljal; jih more ponoviti, zhe je ravno zhudne in smeshane vesti, tode ne smé nizh po svoji volji delati, temuzh svojiga modriga spovednika na tanko bogati. Nekteri, nektore imajo v' tej rezhi neumno nesmero, niso nikoli pokojni; smiraj ishejo miru, in ga ne najdejo, ker so sami sebi nadleshni. To is-haja is preveliziga strahu ali is premajbniga upanja v' bo-shjo milost, ali is zhudne vesti, ali is maloverniga ferza, ker ne verjamejo spovednikom, ampak le svojim mislim. Veliko je kristjanov, kateri svoje spovedi shtejejo flabe, ker jih vest pezhe

savoljo poprejšnjih grehov, ali ker niso mogli vseh grehov rasodeti. Zhe te vest smiraj pezhe savoljo poprejšnjih grehov, to ni slabo, ampak dobro snamnje. Zhe si negrešno posabil nekatere grehe rasodeti, ni spoved savoljo tiga slabo opravljena. Zhe hozhešh savoljo tiga svoje spovedi ponoviti, bo ravno to, kar prej; bosh posabil, in ne bosh vfiga povedal, in si bosh she vezh nepokoja napravil. O ljubi moj! raji skerbi obilnišhi sovraštwo nad svojimi grehi imeti, in jih popolnišhi opustiti; raji skerbi obilnišhi sposnanje nar svelejshiga Boga in svojiga serza sprofiti, in v ljubesni do usmiljeniga Boga rasti.

Zhe hozhešh is dolshnosti ali is dobriga sveta svoje spovedi ponoviti; se slo skerbnno perpravljaj, de ne bosh le svoje vesti potolašhil, ampak odpuštenje grehov in pravizhni mir dosegel. Nar poprej vprashaj sa svet, in sprosi poduzhenja svojiga navadniga spovednika, kateri ve tvoje shivljenje, slabosti, um, vest, stan in druge okolishine. Vezh zhasa premishljuj rasodete refnize, prosi gnado, premishljuj sapovedi in dolshnosti svojiga stanu; tudi kako si s. sakramente prejemal, de se sposnash, poboljšash in spovesh. Sosebno skerbi od Boga sprofiti zhesnatorno shalost nad storjenimi grehi, in terdno voljo ne vezh greshti. Od te shalosti in volje prizhujje tvoje poboljšhanje ali tvoje pravizhno shivljenje po vseh sapovedih. Kader hozhešh svoje spovedi od vezh let ali od vfiga shivljenja

ponoviti, je skoraj nemogozhe se vsih grehov spovedati. Odkrito in shalofno se obtoshi, kolikor je mozh; pa ne bodi prevezh nepokojin, zhe kaj posabis, temuzh fkerbi raji, de bosh pravo obshalovanje in poboljschanje imel. Pred in po dolgi spovedi fkerbi s' dobrimi deli Bogu sadoftiti. Zhe si se v' pretezhenim shivljenji rad pokoril, in fkerbno shivel, upaj, de ti sdaj ni hujiga pokorjenja treba; zhe si pa v' velizih grehih bil, in si se malo ali nizh pokoril, si morest slo persadevati v' velizim pokorjenji shiveti, vender po svoji mozhi. Zhe si ravno ponovil svoje spovedi, ne bodi bres fkerbi; koliko imasth upati ali se bati, prizhuje tvoje potlejshnje shivljenje. Premisli, kaj modri pravi: „*Kdor se svojih grehov spove, in jih sapusti, bo usmiljenje od Boga dosegel.*“ Prip. 28, 13.

M o l i t e v.

O Gospod Jesus Kristus! kteri si k' mojemu poduzhenju, ponishevanju in svelizhanju spoved sapovedal, daj mi gnado, sposnanje, ponishnost in shalof, de se pred tvojim namestnikam po tvoji volji spovedujem, kakor se je tvoja sveta flushabniza Katarina spovedovala, in je odpushtenje vsih svojih grehov dosegla. Oh! bojim se, de je moja pokora le v' besedah, ne pa v' resnizi, ker premalo sposnam hudobijo greha; premalo vem, kaj je kerfhanfska pravizhnost; te premalo ljubim,

in is ljubeshni do tebe ne sovrashim svojih grehov. Posihmal se hozhem k' spovedi skerbnejshi perpravljati; terdno obljudim s' pomozhjo tvoje gnade svoje slabosti in skushnjave premagovati, svoje serze s' veliko shalostjo rastergati, milo jokati, in obshalovati svojo nesvestobo, in ako je potrebno, tudi svoje she opravljene spovedi popraviti, de ti po sgledu s. Katarine stanovitno flushim, v' pokorjenji shivim, in per sodbi od tebe saflishim: „Tvoji grehi so ti odpushteni.“ Amen.

XVI. dan kimovza.

S. Ziprijan shkof, marternik.

Sveti Ziprijan, imeniten shkof, rassvetljen uzhenik in serzhen marternik, je bil rojen v' velikim mestu Kartagi v' Afriki v' sazhetku tretjiga véka ali stoletja po Jesusovim rojstvu. Bil je od bogatih, pa nevernih starshev rojen, in je dolgo premishljeval, preden se je spreobernil. Je bil slo uzhen, in je sposnal, de je malikovavska vera neumna, in de je le katolska vera resnizhna; vender je svoje spreobernjenje odlashal, ker se mu je nemogozhe sdelo po ojslih naukih Jesusovih shiveti. Sam tako pishe: „Mislil sim pred svojim spreobernjenjem, in djal: Kako samorem drugazhi

shiveti, in še vkoreninjene navade odpustiti? kako bom v' pokorjenji shivil, ker sim nava-
jen v' obilnosti shiveti? nemogozhe mi bo bi-
ti v' samoti, ker sim vajen vesele drusbe pri-
jatlov. Kader sim pa v' vodi in s. Duhu bil
opran, so vse poprejšnje smote sginile, in
sim lahko delal, kar se mi je poprej nemogo-
zhe sdalo.“ Neverniki so bili njegoviga spreob-
bernjenja slo shaloštni in serditi; ozhitali so
mu, de se je gerdo oframotil s' vrashno ker-
shansko vero, ker je mogozhne bogove sapustil,
in se mertvimu krishanimu Kristusu neumno
podvergel. Ziprijan jih ni poslushal, obshalo-
val je njih slepoto, in v' sveti veri stanoviten
ostal. Po svojim spreobernjenji je svoje premo-
shenje ubogim rasdal, s. pismo neprenehama
premishljeval, po njem shivel v' ponishnosti,
v' pokorjenji, v' svetošti.

Svetošt njegova je bila tako velika, de je
bil kmalo po prejetim kerstu mashnik posve-
zhen. Kader je bil shkof Donat umerl, so vsi
njega isvolili. Sbeshal sizer je is mesta, pa sa
njim so hiteli, ga doshli, in ga s' silo peljali
v' mesto, kjer je bil shkof posvezhen v' letu
248. Pravi nastopnik aposteljnov je bil v' vsih
rezheh: bil je slo uzhen, poln ljubesni in pra-
vize, prijasen in oblasten, do ubosih silno u-
smiljen; njegovo oblizhje, govorjenje in dja-
nje je bilo ljubesnjivo in modro; vsi so ga lju-
bili in sposhtovali. Neverni zesar Dezi je v'
letu 250 krivizhno sapovedal zerkev boshjo
neusmiljeno preganjati, sosebno pa shkofe in

druge duhovne moriti. S. škof Ziprijan je filno shelel sa sveto vero umreti, pa Bog mu je v' perkasni sapovedal, de naj v' samoto she-shi, in svoje shivljenje perbrani. Shel je v' samoto, kjer je stanovitno molil sa svojo zhe-do, in ji pisal, de naj v' sveti veri stanovitno shivi. Ondi je vse svedil, kaj se godi, de je bilo namrezh veliko vernih od malikovavzov umorjenih; tudi de so nekteri od vere odpad-li. Njih nesvestoba ga je filno bolela, persa-deval si je jih k' Bogu spreoberniti. Vsi fko-raj so se njegovimu gorezhimu opominjevanju vdali, vender so sheleli le mehko pokoriti se. Tistikrat je bilo pokorjenje dolgo in oistro, in le potlej jim je bilo dopushteno k' boshji misi perstopiti. Tiga so se bali, pomozhnikov ali perporozhnikov so iskali, in na proshnje pri-zhevavzov svete vere od nekterih mashnikov dosegli, de jim je bil zhas pokorjenja skraj-shan. Timu se je reklo *odpustik* ali odpushten-je saflusheniga pokorjenja. S. škof Zipri-jan je bil tiga premehkiga usmiljenja slo sha-losten, in je svojim duhovnim pisal tako: „Dol-go she sim molzhal, pa vezh ne morem mol-zhati, ker prenaglo odvesujete greshnike, in jim s' tim shkoduujete, in Boga shalite.“ Tu-di je nestanovitnim v' veri pisal: „Vi, ljubi bratje! sposnajte svojo veliko pregreho, in sha-lujte po njeni velikosti; Bog je dober ozhe, pa tudi pravizhen sodnik. Vasha pokora bo-di po hudobii vashih grehov; upajte v' bosh-jo milost, pa ne upajte tako lahko odpushtenja

grehov sadobiti. Zhe Boga gorezhe profite, svoje grehe serzhno sovrashite, in Bogu s' do-
brimi deli sadoštite; bošče milost dosegli.“ Ta-
ko jih je uzbil spokoriti se, in svaril, ker so
hotli s' preobilnim odpuštkam zhaš pokorjenja
skrajshati. Modra ojštroš tiga s. shkosa je bi-
la poterjena od duhovshine Rimške zerkve;
tudi skušnja je prizhevala, de je on po volji
boshji delal.

V' letu 251 je s. shkof Ziprijan shel v'
Kartago, je veliko shkofov in duhovnov vkup
poklizal, de bi s' njimi rasfodili, kaj je što-
riti s' tištimi, kateri so v' preganjanji od vere
odpadli. V' njih sboru je bilo sklenjeno jim
nekoliko spregledati, ako se pokori refnizhno
podvershejo, in v' njej stanovitni ostanejo, pa
ne hinavzam spregledati, kateri hozhejo bres
refnizhne pokore odvesani biti. Ta sklep je
bil po duhu katolsheke zerkve; sakaj prenagla
odvesa, nevrednimu dana, je neusmiljena do-
brota, shkodljivo usmiljenje, in kriva lash-
njiviga miru. S. Ziprijan je bil poln per-
serzhniga usmiljenja, pa ravno sato ni hotel
greshnikov slepiti s' lashnjivim miram, kteriga
prenagla odvesa da. Zhaš pokorjenja je skraj-
shal, ali odpuštik delil tištim, kateri so se go-
rezhe pokorili; lenim greshtnikam pa ni hotel
potuhe dajati. Kmalo potlej je drugo hudo
preganjanje vštalo soper zerkev pod nevernim
zesarjem Galam. S. Ziprijan je ostal v' mestu,
je sebe in druge k' smerti perpravljjal, in spo-
kornim greshtnikam odpuštik delil, to je, jih

odvesal in obhajal, preden so vso pokoro dostali, ker je njih spokorne dela vidil. Veliko vernih je bilo is ljubeshni do Boga v' smertnih bolezhinah stanovitnih ostalo in umerlo. Po smerti neverniga zesarja Gala je preganjanje prenehalo, pa pod njegovim nastopnikom Valerijanam je she huje preganjanje vstalo.

S. shkof Ziprijan se tika ni nizh bal, ker je shelel sa Jesusa umreti. Kakor je shelel, tako se je sgodilo. Oblastnik Patern ga je ukasal pred-se perpeljati, in mu je rekel: „Zesar mi je sapovedal, de naj vse permoram bogove moliti; kdo si ti?“ S. shkof mu je odgovoril: „Kristijan sim in shkof: vashih bogov ne posnam, le eniga samiga Boga, stvarnika nebes, semlje in vsiga, sposnam in molim; tudi ga prosim sa vse ljudi, in slasti sa zesarja.“ Oblastnik ga je she vezh drusih rezhi oprasheval, pa viditi njegovo stanovitnost ga je ukasal gnati v' malo permorsko mesto Lurubo, kjer je veliko kristijanov nasbel, in jih uzbil. V' tim mestu mu je bilo od Boga rasodeto, de je njegova smert bliso. Boga je hvalil sa gnado, ktero mu je dodelil, in se perpravljjal serzhno umreti. Oblastnik Patern je kmalo potlej umerl, in neusmiljeni Galer Maksim je bil njegov nastopnik. Ta je poslal po svetiga shkofa, in ga vprashal: „Si ti Ziprijan?“ Sim, mu odgovori.“ Oblastnik mu rezhe: „Moli nashe bogove po povelji nasbiga zesarja.“ S. Ziprijan mu serzhno odgovori: Tika ne; delaj s' meno, kakor ti je sapoveda-

no, od Boga pa ne bom odstopil.“ Oblastnik ga je slo nagovarjal; ker ga je pa nepremakljiviga nashel, ga je obsedil rekozh: „Sapovém Ziprijanu glavo odsekati.“ S. shkof je glasno odgovoril: „Bogu bodi hvala!“ Prizhujozhi verni so savpili: „Tudi nam naj bodo glave odsekane, de s' njim umerjemo.“ Neverniki so ga peljali is mesta, silno veliko ljudi je sa njim shlo. Ko je bil na morishe prishel; je pokleknil, Boga molil, svojimu morivzu nekaj denarja dal, in serzhno umerl. Verni so njegovo kri pobrali, in raji ko slato domu nesli. Njegova sveta smert je bila 14. dan kimovza v' letu 258.

N a u k.

Od odpustkov.

S. Ziprijan, skerben shkof, rasvetljen uzhenik in serzhen marternik katolskhe zerkve, je bil slo shalošten, kader je svedil, de so greshniki prehitro odvesani; hitel je to popraviti, in uzhil, de je prehitra odvesa neusmiljeno usmiljenje. Desiravno je sapovedoval po volji katolskhe zerkve greshnike pokoriti, je bil vender s' greshniki usmiljen, in jim je pokore zhas skrajshal, kader koli je bila njih gorezhost v' pokori vredna tega. Timu usmiljenju se je reklo *odpustik*. Od odpustkov imajo verni kristjani malo praviga sapopadka, desiravno vezhkrat slishijo, in so veliko nau-

kov slišhali ali brali v' svetim letu 1826, sa ktero so na svetlobo dane bukvice, ki je zhisti nauk in zhisti sapopadik od odpustkov po misli katolske zerkve v' njih. Odpustki so neuzhenim vernim nesnana dobrota: vedò, de so koristni, in hrepené po njih; pa drusiga skoraj ne vodó, ker vediti nozhejo.

Odpustki so odpushtenje saflusheniga pokorjenja, ktero so grehi gresniku saflushili. Zerkev odpusti ali odjenja tisto, kar je gresnikam v' pokorjenje sapovedala. Odpustki ne sbrishejo grehov, ampak le shtrafnige, ktere grehi saflushijo. Le resnizhna pokora sbrishe grehe, odpustki jih ne morejo. Bres resnizhne pokore, to je, bres zhesnatorne shalosti in praviga spreobrnjenja, ni odpushtenja grehov, in tudi ne odpushtenja saflushenih shtrafnig. Odpustik shtrideset dni, eniga leta, pet let, deset let, popolnoma, pomeni, de zerkev zhas pokorjenja skrajsha sa shtrideset dni, ali sa eno leto, ali sa pet, deset let, ali de popolnoma odpusti vse pokorjenje, ktero bi gresnik po njenih sapovedih dostati mogel. To prizhuje, de je zerkev smiraj eniga duha, in zhe sdaj ko v' starih zhasih gresnikov ne shtrafuje, in jim od perve ojstrosti odjenja s' odpustki, le permorana od slabosti vernikov to dela.

Zerkev ima oblast odpustke deliti, ker ima od Jesusa Kristusa oblast vesati in rasvesati, gresnike pokoriti, in jim spregledati, kakor s. Tridentski sbor v' seji XXV. uzhi. Pa-

pesh ima oblast odpustke deliti po vsi katol-
shki zerkvi, shkofje pa le v' svojih shkofijah.
To pa more biti po duhu in sapovedih katol-
shke zerkve, ktera bi peshala, in gresnikam
predersnost dajala, ako bi jim preobilno pre-
gledovala s' odpustki. Ravno sato je Triden-
shki sbor uzhil: „*V' delenji odpustkov je*
varna modrost potrebna; sakaj veliko od-
pustkov slabi potrebno ojsrost, ktere so
gresniki vredni.“ Drugi sbori, Rimski pa-
peshi in skerbní shkofje so enako sapovedo-
vali. Kraljestvo ne obstane bres vse ojsrosti,
ravno tako zerkev nè.

Odpustki le spokornim gresnikam poma-
gajo. Leni in terdovratni gresniki so vredni
pekla, ne pa odpustkov ali odpushtenja saflu-
shenih shtrafnig. Kdo je usmiljenja vreden?
tisti, kateri je svojih dolgov shalošten, jih she-
li poplazhati, pa ne more, ali tisti, kateri ni-
ma ne skerbi ne volje jih plazhati? S. Pa-
vel je gresnîmu Korinzhanu zhas pokorjenja
skrajshal savoljo njegove velike shalošti, de bi
se v' obupanje ne pogresnil. II. Kor. 2, 7.
S. Ziprijan je po sgledu s. Pavla delal, in
tudi uzhil, slasti v' svojim desetim listu. Te-
daj so le spokorni gresniki vredni usmilje-
nja, in odpustkov zerkve deleshni. V' pred-
govoru bukev pretezheniga svetiga leta 1826
so, s' slatimi zherkami sapisane biti vredne
te le besede: „*Odpustik, to je, odpushtenje*
zhasnih shtrafnig, ktere bi gresnik po od-
pushtenjih grehîh na tim ali na unim sve-

tu terpeti imel, voske poti do nebes ne stori široke; ne odveshe nikogar od dolshnosti satajevali se, svoj krish sadeti, in sa Jesusam hoditi. Usmiljena mati katolshka zerkev s' odpustki le slabosti spokornikov na pomozh pride, jih hozhe v' njih dobrih sklepih poterdati, in jim serzhnost dati, de bi na poti pokore ne obupali.“ Serzhnisthi ko greschnik shaluje, in obilnisthi ko se pokori, vezhiga usmiljenja je vreden: zhe malo shaluje, in se mehko pokori, je le malo usmiljenja vreden; zhe nizh ne shaluje, in se pokoriti nozhe, ni usmiljenja, ampak je pogubljenja vreden. Katolshka zerkev ravna s' greschniki, ko usmiljen gospod s' svojim dolshnikom, kterimu rezhe: „Plazhaj, kolikor samoresht; kar je pa zhes tvojo mozh, ti odpustim, de ne bosh v' jezho pahnjen.“

O greschnik! kaj ti je storiti tako korisnih odpustkov vdeleshiti se? Opušti, sovrashi svoje grehe, pokòri se po mozhi is ljubeshni do Boga, kakor je bilo rezhenò, in svesto opravljaj vse, kar ti zerkev sapove. Kader koli so odpustki obljubljeni in namenjeni, so tudi dobre dela sapovedane, molitve, posti, spoved, obhajilo, in she druge; sovrashi svoje grehe, opravljaj v' duhu pokore in po volji zerkve sapovedane dobre dela, in tako bosh po velikosti svoje gorezhosti dobrotljivih odpustkov deleshen.

M o l i t e v.

O Gospod Jesus Kristus! is serza te sa-
hvalim, de si dal svoji zerkvi oblast greshnike
savesati in rasvesati, jih pokoriti, in jim od-
jenjati. Ojstroft in usmiljenje zerkve jim po-
maga tvoje milosti se vdeleshiti, de so po smer-
ti manj pokorjeni. Daj mi praviga duha po-
kore, sakaj bres nje ni milosti, ampak je ob-
sojenje. S' pomozhjo tvoje gnade si bom slo
persadeval svoje grehe opustiti, in tudi od-
pustke dobivati, ktere spokornim gresnikom
po svoji zerkvi delish. Odpustkov sim bil smi-
raj sheljen; pa kaj mi je to pomagalo, ker
praviga spreobrnjenja in potrebniga pokor-
jenja ni bilo? Upam v' tvojo neskonzhno mi-
lost in tvoje neisrezheni saflushenje, v' sa-
flushenje tvoje svete matere Marije, tvojih
apostelnov, marternikov in vsih svetnikov; pa
tudi ne bom jenjal svojih grehov obshalovati,
in saveljo njih pokoriti se, de mi po smerti
persaneshesh. O s. fhkof in marternik Ziprijan!
bodi moj pomozhnik per Bogu, de mi po Je-
susu Kristusu s' svojo gnado pomaga svesto
dopolniti, kar sdaj is serza obljubim, de bom
po smerti obveseljen. Amen.

XVII. dan kimovza.

Sveta Ludmila, Pemška kraljica.

Sveta Ludmila je bila shena Pemškiga kralja Borsivoja. Oba sta bila malikovavza, pa od usmiljeniga Boga sta dar prave vere dosegla. Borsivoj je savoljo sosebniga opravka shel na Marško h' kralju Svetopolku, kateri je bil malo poprej od s. Zirila in Metodja spreobrnjen. Borsivoj je bil od Svetopolka prijasno in zhaftito sprejet. Ko sta bila svoje posvetne opravke opravila; sta se od vezh rezhi pogovarjala, memo drusih tudi veliko govorila od keršhanske vere. Kralj Svetopolk je bil she noviniz v' veri; vender je Borsivoju po mozhi dopovedal, kakoshna de je Jesufova vera, in potlej je svetiga Metodja poklizal, de ga je dalje uzhil. To je Borsivoju grosno dopadlo; v' praviga Boga je veroval, se dal popolnama suzhiti, in tudi kerstiti. Per sebi je imel okoli trideset flushabnikov, tudi ti so po njegovim sgledu kristjani postali. Kralj je vsel katolshkiga mashnika seboj, kteriga mu je s. Metodi dal, in vesel shel v' Prago nasaj. Ludmila, njegova shena, se je tudi dala uzhati; keršhanska vera ji je vedno bolj dopadala, spreobernila se je, in je po vsih sapovedih svetlo shivela. Po kraljevim in kraljizhinim spreobernjenji se je katolshka vera po Pemški de-

sheli rasfhirjala. Akoravno je bilo she veliko kristjanov na Pemskim, je bilo vender she veliko vezh terdovratnih nevernikov. Ti so se soper svojiga kralja Borsivoja spuntali, in so drusiga isvolili, kateri je obljubil jih v' malikovanji mirno pustiti. Kralj je is deshele she-shal; raji se je kraljestvu ko veri odpovedal. S. Ludmila je bila krishev svojiga mosha deleshna, in vse voljno preterpela savoljo Boga; le tega je bila shaloftna, ker je bila sveta vera od slepih nevernikov sovrashena. Usmiljeni Bog je obema kmalo pomagal; omezhil je puntarje, de so svojiga perviga dobriga kralja ponishno profili, de naj nasaj pride, in mu svesteji pokorshino obljubili. Borsivoj je Boga hvalil sa to veliko usmiljenje, she bolj skerbel njegovo sveto vero rasfhiriti, in je v' tih dobrih delih umerl.

S. Ludmila, njegova sapushena vdova, je smert svojiga dobriga mosha voljno preterpela, se Bogu podvergla, in slo skerbela sebe, drushino in vse svelizhati. Vsak dan je svoje grehe pred Jesusam klezhé obshalovala, in ga s' solsami gorezhe profila, de naj ji odpusti, kar je is nevednosti v' malikovavski veri hudiga storila; molila je sa vse svoje podloshne in sa vso katolsko zerkev; ponishno je poslusovala Jesusove namestnike, in jih rada bogala; ubogim je bila filno usmiljena, in vsm dobro. Njena nar vezhi skerb je bila svojiga sina Vratislava v' dobro napeljevati, de bi bil bogabojezh kristjan, pravizhen in moder

kralj. On je svojo sveto mater rad poslušal, in delal po njenih naukih. Desiravno dober, je v' veliko nesrezho naletel, ker je sa svojo she-no vsel Dragomiro, hzher malikovavfskiga vojvoda. Ta je bila vsa hudobna in hinavka; poprej je obljubila kristjana postati, po poroki pa ni hotla od tiga nizh slishati, in je v' svoji slepi veri terdovratna ostala. K' vezhi nesrezhi je kralj, njen mosh, presgodaj umerl, in dva majhna sinova sapustil; starshimu je bilo ime Venzeslav, mlajshimu Boleflav. Neverna Dragomira je bila vsiga tiga vesela, ker je shelela po svoji volji kraljevati, svoja sinova v' malikovanji srediti, in kershanfsko vero popolnoma satreti. Te velike nadloge so s. Ludmilo grosno pekle in morile; po svojim dobrim sinu je slo shalovala, veliko bolj pa, ker se je sa kershanstvo bala. Ali Bog ji je to veliko tesho nekoliko polajshal. Pemfske deshele poglavarji so ji dobri bili; so mlada sinova ranziga kralja neverni materi Dragomiri odvseli, in jih njej dali v' oblast bogabojezhe rediti. Hudobna Dragomira ni vedila kaj od togote pozheti, in ni drusiga shelela, ko s. Ludmilo umoriti, pa tako, de bi nihzhe ne vedil. S. Ludmila je bila nozh in dan v' skerbi, in smiraj perpravljena umreti; vender je is ljubesni do Boga, do otrok, svojiga ranziga sinu in do vsih podloshnih smertni strah premagovala, in v' svojih dobrih delih stanovitna ostala.

Kader je s. Ludmila vidila Venzeslava in Boleflava she odrashtena in stanovitna v' ker-

shanski veri, je k' Dragomiri s' njima shla, in ji rekla: „Ljuba moja! perletna sim she, in nemorem vezh sa vso deshelo fkerbeti; tukaj imash svoja sinova, jest grem v' pozhitik k' smerti perpravljat se.“ Po tim je shla is kraljeve hishe na eniga svojih gradov, in je ondi pokojno shivela v' vsih dobrih delih. Dragomira je dva hudobna zhloveka tje poslala jo umorit; shla sta v' njen hram, in jo is sgo-li sovrashtva do kershanske vere po tolovajsko neusmiljeno umorila. Njena sveta smert je bila okoli 900 let po Jesusovim rojstvu.

N a u k.

Vsak je dolshan sa zhaft boshjo fkerbeti.

Sveta Ludmila, prej malikovavka, potlej kristjana, je bila svoje poprejshnje nevednosti shaloštna, je v' katolshki veri sveto shivela, in vedno fkerbela vse Bogu perdobiti. Le sato je bila svojiga višoziga stanu vesela, ker je svojimu blishnimu loshej perpomogla v' nebesa. De bi njeni neverni podloshni Boga spoznali, mu flushili, ga hvalili, in se svelizhali; to so bile njene gorezhe shelje, to je bilo njeno vedno persadevanje. Vsak je dolshen po sgledu te svete kraljize sa zhaft boshjo fkerbeti, drugazhi ni svelizhanja. Kdor ne hvali Boga, in ne fkerbi sa zhaft svojiga usmiljeniga stvarnika in dobriga Ozheta, je hudob-

na stvar in nehvalessen otrok; kako bo svelizhan?

Hvali Boga, svojiga stvarnika. Hvali ga s' shivo vero, s' terdnim upanjem, s' delavno ljubesnijo, ker te je s' dobrotami napolnil. David je boshje dela premishljeval, nebo, semljo, in kar je na njih, in poln hvalessnosti je djal: „*Kaj bom Gospodu sa vse to povernil, kar mi je dal?*“ Pf. 115, 12. Tudi ti premishljui boshje dobrote, in bosh lahko hvalessen usmiljenimu Bogu. Glej stvarjene rezhi; premisli svojo dusho, ki je po boshji podobi stvarjena; premisli, kar je usmiljeni Jesus storil in terpel sa tvojo vezhno frezho, premisli neisrezheno shtevilo drusih dobrot, s' kterimi te je Bog povishal: in tvoja dusha bo slo vneta sa zhasht vsigamogozhniga in usmiljeniga Ozheta. Vedno ga bosh hvalil po sgledu bogabojezhiga Davida, kteri je djal: „*Naj bodo moje usta polne tvoje hvale, de ves dan tvojo zhasht in tvojo visokost prepevam.*“ Pf. 70, 8. Tudi: „*Hvali Gospoda, moja dusha! in nikar ne posabi njegovih dobrot.*“ Pf. 102, 2. Tudi ti hvali vedno Gospoda, ker te je ravno sato stvaril, in s' dobrotami napolnil. Kar si, kar imash, vesh, vshivash, upash, vse je dar boshji, ker sam is sebe nifi nizh. „*Hvali tedaj Boga sa vse rezhi, sakaj to je sapoved boshja v' Kristusu Jesusu.*“ Tef. 5, 18.

Ti in vsak zhlovek je dolshan Boga hvaliti, ker je is tiga namena zhloveshki rod stava-

ril. Boga sposnati in hvaliti je potrebno k' svelizhanju. Hvali ga s' delavno vero, in skerbi, de drugi ravno tako delajo, ker smo vsi otrozi boshji. Usmiljeniga Boga imej smiraj v' serzu, in v' njegovo zhašt delaj vse rezhi. Is ljubesni do njega premaguj hude shelje, rasujsdane pozhutke, in kar koli te napeljuje Boga shaliti; vse telesne dari sdershno in hvaleshno vshivaj; voljno preterpi vse nadloge, uboshtvo, sanizhevanje, preganjanje, bolesen in vse, ker te Bog is usmiljenja pokori; úzhi, svári, in v' dobro napeljuj svojiga blishniga; mòli sa vse ljudi, in skerbi vse svelizhati; bodi shalošten svojih in vsih ljudi grehov, pa le sato, ker je usmiljeni Bog s' greham sanizhevan. Zhe to delash, hvalish Boga, in ga bosh vekomaj hvalil; zhe tiga ne delash, bosh pahnjen v' vezhno pogubljenje.

M o l i t e v.

O moj Boj! ti si me stvaril, de bi te sposnal in hvalil! to si mi ojštro sapovedal, in me s' dobrotami perganjal tebi v' zhašt shiveti: pa moje shivljenje je bilo dosihmal vedna nehvaleshnoft. Moje zhašti nifi potreben; pa to si meni in vřim sapovedal is ljubesni do naših duřh, ktere ne morejo frezhne biti, zhe tebe ne hvalijo. O Gospod! odpuřti mi mojo hudobno nehvaleshnoft, in pomagaj mi le tebi v' zhašt shiveti; to dobroto řkasi tudi mojim bratam in řestram, de te vsi usmiljeniga Ozhe-

ta hvalimo, molimo in povisuhujemo. O sveta Ludmila! ti si bila resnizhno hvaleshna svoji-
mu ljubesnživimu stvarniku in milostljivimu
odresheniku; si sveto shivela, sa svelizhanje
blishniga gorezhe skerabela, vse nadloge voljno
preterpela, in tudi savoljo kershanfke vere ra-
da umerla. Spròsi meni in vsem gorezho lju-
besen do ljubesnživiga stvarnika, de njemu v'
zhašt shivimo, in ga po smerti hvalimo veko-
maj. Amen.

XVIII. dan kimovza.

S. Joshef Kupertinjan.

Sveti Joshef je bil rojen od revnih, pa bo-
gabojezbih staršev na Neapolskim v' vasi,
Kupertin imenovani, v' letu 1603. Bog mu
je sosebno gnado dal, f' ktero je, she majhen
otrok, Bogu svešto slushil, in ga vedno hva-
lil. Le Bog in boshje mu je bilo per serzu,
vse drugo mu je bilo neprijetno. V' dobrim
je rastel, in mozh hudiga poshelenja, ktera
se v' mladosti nar nevarnishi rasodeva, ga ni
mogla od Boga odverniti, ker se je f' pomozh-
jo gnade boshje, s' molitvijo, s' varnostjo, f'
ponishnostjo in f' pokorjenjem serzhno vojsko-
val. Ko ga je Bog s' bolesnijo obiskal, se mu
je ponishno podvergel, in ga je hvalil. Ka-

der je bil sdravje dosegel, je is hvaleshnosti do Boga mu skerbnejshi flushil, in potlej shel v' klofhter bratovshine s. Franzishka Serafika. Ker ni nikoli v' sholo hodil, so ga minihi k' teshkim klofhterskim delam namenili, ktere je pokorno in svesto opravljal. Minihi, vidi-ti njegovo sosebno nedolshnost in svetoft, so ga skerbno uzbili, in suzhili, kar mashnik ve-diti potrebuje; in po tim so ga dali mashnika shegnati. S' gnado tiga s. sakramenta napol-njen, je sveteje shivel, in svoje telo ojftraje pokoril. V' spomin Jesufoviga terpljenja se je do kervi bizhal, malo leshal, se vedno po-ftil, in kolikor je samogel, se je terpezhimu Jesusu podobniga delal. Vse to je bilo is sgo-li ljubesni do Boga, kterimu v' zhaft je shi-vel; toraj je tudi na tim svetu veliko plazhilo prejel. V' molitvi, med s. masho in per dru-sih svetih opravilih je bil v' Boga samaknjen, in je neisrezhenno sladkost vshival; sosebno mo-drost je prejel, nad katero so se vsi zhudili; velike gnade je od Boga sprofil, in tudi zhu-deshe delal, ker je bil Bog s' njim.

Ponishnost s. Joshefa je bila neisrezhenno velika. Bil je pokojniga serza, in nobena nad-loga ga ni shalila; kader so ga pa hvalili, ga je filno peklo, ker je sebe sanizheval, in le Boga hvalil. Sato je shelel in je bil v' samot-ne klofhtre preftavljen, de bi ljudem nesnan Bogu flushil, pa saftonj; sakaj ljudje so ga svedili, in sa njim hodili. Pred hvalo je smi-raj beshal; pa smiraj jo je dobival, kar ga je

grosno morilo. Po tej veliki ponishnosti je bila njegova pokorshina. Svoje oblastnike je ko Boga ubogal: toliko je bil pokorshine pervajen, de v' teshkih rezheh ni nasprotne volje zhutil, ker je od mladiga skerbel svoji volji odpovedati se. Ubošhtvo mu je ljubshi bilo, ko lakomniku veliko premoshenje. Do svetá ni zelo nizh ljubesni imel, ker so ga le zhesnatorne dobrote veselile. Lepa zhistost, in kar to prelepo zhednost obvaruje ali ohranjuje, je bilo smiraj per njem; po prijetnim ali neprijetnim duhu je zhiste in nezhiste ljudi posnal. Marijo, prezhisto devizo, je od rojstva do smerti slo zhaštil, in všim perporozheval zhaštil do nje. Zhaštil je Marijo, pa tudi Jesusa je ljubil in molil, kakor njegovo sveto shivljenje prizhuje. Vesel je gorel od ljubesni do Boga in do blishniga, vse bi bil rad svelizhal, in zelo svojo kri bi bil prelil sa spreoburnjenje gresnikov, ako bi jim bil samogel s' svojo smertjo ubraniti v' vezhno smert. Bog mu je rasodel zhaš smerti; vesel je umerl 61 let star, v' letu 1664, in je bil is te revne doline v' nebeshko kraljestvo preseljen, ker ga je s' svetim shivljenjem smiraj iskal. Pred smertjo je svoje oblastnike profil, de naj njegovo truplo v' samoteni kraj sakopljejo; pa Bog, kteri ponishne povishuje, je njegov grob s' velizimi zhudeshi slovezh storil.

N a u k a.

Is njegoviga shivljenja.

S. Joshef je rad molil od mladosti do smerti, kakor je bil od svojih bogabojezhnih staršev nauzhen, in po milosti boshji preprižhan. Ponishna, resnizhna in stanovitna molitev sprosi gnado stanovitne svetosti, ohrani nedolshnost, in jo v' vezhnost frezhno doneše. Tudi ti rad premishljuj in moli po sgledu s. Joshefa in vsih svetnikov. Sam od sebe ne samorešh nizh dobriga, ampak le hudo delati, Bog samore vse; hudoben si, in le gnada boshja te samore osdraviti; nisi gnade vreden, pa Ozhe nebeshki je usmiljen, in ti hozhe savoljo Jesusa pomagati: pròsi ga po Jesusu Kristusu, ne jenjaj od molitve, in bosh uslišhan. Sam Kristus obljubi: „Resnizhno, resnizhno, vam povém: Ako boste kaj Ozheta v' mojim imenu prošili, vam bo dal.“ Jan. 16, 23.

S. Joshef je rad in práv molil, ker je bil ponishen, in sato je bil uslišhan. O kristjan! ohrani si to potrebno resnizo slo globoko v' serzu, in nikdar je ne posabi: „Ponishen bodi, in le tako bosh práv molil.“ Premishljuj svojo veliko spazhenost, od ktere ti sveta vera in sapovedi prizhujejo; premishljuj nevarnosti sedanjiga shivljenja, nevarne skushnjave in nastave tolikaj sovrashnikov; premishljuj vrednost in neumerjozhost svoje dushe, smert, sodbo, pekel, nebefa; premishljuj, kar koli

te ponishuje, in v' tebi potrebni strah obuduje: tako bosh molil in profil is serza, ter s' Davidam refnizhno rekel: „*Gospod! poslušaj mojo molitev, ktera ne gre is lashnjivih ust.*“ Pf. 16, 1. Ref, ne bo shla is lashnjivih ust, ampak is serza pravize sheljniga, in bo uslishana. Premisli se, in ponishno sposnaj, de si dosihmal malo in slabo molil, ravno sato, ker je tvoja dusha mlazhna bila; mlazhna je bila, in mlazhno je molila, ker rasodetih refniz ni premishljevala. Ako premishljujesh, kakor je bilo sgorej sapisano, bosh rad in prav molil, bosh tudi uslishan. „*Molitev ponishniga bo oblake prederla.*“ Sirah 35, 21.

S. Joshef je bil Bogu in ljudem pokoren, ker je bil ponishne dushe. Tudi ti bodi vko-reninjen v' ponishnosti, in is nje bosh rad pokoren. Ponishnimu zhloveku je pokorshina ljuba; napuhujenimu je pokorshina soperna. Ponishni zhlovek nerad gospoduje, temuzh rad boga, ker je varnish i v' pokorshini shiveti; prevsetnesh rad oblastno in tudi neusmiljeno gospoduje, pa nerad, in nepopolnama boga. Ljubi Boga is vse dushe, in rad mu bosh pokoren; tudi svoje misli mu bosh podvergel, in kar koli ti dopade soper sapovedi, bosh rad premagoval. Imej svoje oblastnike sa slushabnike in namestnike boshje, in tako se jim bosh rad podvergel. Pokorshina je gladka pot v' nebeshko kraljestvo; nepokorshina je gladka pot v' pogubljenje. „*Blagor zhloveku, kteri*

ima svojo voljo v' postavi Gospodovi.“ Pf. 1, 2. Pazh ref, blagor zhloveku pokorne dushe, sakaj vekomaj mu bo dobro.

S. Joshef je bil smiraj zhist, ker je svojo dusho in svoje telo vedno pokoril. Delaj po njem, in bosh prezhistimu Bogu s' zhistim shivljenjem dopadel. Nezhisto poshelenje je zhloveku, slasti mladimu, slo nadlesno; pa s' molitvijo, s' boshjim straham, s' pokorjenjem se lahko premaguje. Varuj se slo skerbno vsiga, kar po dobri vesti sposnash, de ti je shkodljivo. Loshej se vse nezhistosti varujesh, ko potlej she rasvajeno natoro poboljshash. Strah boshji naj te smiraj spremlja; Jesusa ranjeniga in krishaniga imej vedno pred svojimi vernimi ozhmi; premishljuj dobrote nebeshkiga kraljestva, kamor so zhiste dushe namenjene; perporozhuj se prezhisti devizi Marii; radovoljno ne poglej, ne misli, ne govori, ne stori, kar te slabi; beshi pred nevarno drushbo; obilno ne dajaj svojimu telesu ne pozhitka, ne streshbe, ne jedi, ne pijazhe. Kader si skushan, rezi: „Savoljo ljubesnjeviga krishaniga Jesusa se hozhem premagati.“ Zhe to delash, bosh skushnjave zhedalje loshej premagoval, pokoj nashel, Bogu veselo slushil, in veliko upanje imel v' nebeshko kraljestvo priti. Uzhenik Jesus pravi: „*Blagor jim, kleri so zhistiga serza, Boga bodo gledali.*“ Mat. 5, 8.

M o l i t e v.

O moj Bog! premišljuješ shviljenje tvojih svetnikov in svoje, pa ga ne najdem po tvoji sveti volji. Uni so te is vse dušhe ljubili, ti s' vso pokoršhino svesto flushili; jest pa le stvari ljubim, in le svoje volje ishem. Ponishno sposnam, de sim pogubljenja, ne milosti vreden; vender me nisi, o nar bolji Ozhe! sapustil, sposnanje mi dasth, in mi pomagasth spokoriti se. Is vsiga serza te sa vse te do brote sahvalim, in terdno ti obljubim ne dalje nehvareshen biti. Naj bo sdaj sazhetik noviga svetiga shviljenja; tvoja gnada, ktera me sdaj rasvetljuje, naj me spremlja, in mi pomaga do sadnje ure, de se s' greham hudizhu nizh vezh ne podvershem. O usmiljeni Gospod! daj mi po ljubesnjevim Jesusu ljubesen, de od nje gorim, in tebi dopadljivo shivim. O s. Joshef! spròsi mi gorezhost v' molitvi, ljubesen do Boga, ponishnost in pokoršhino v' vsm, duha pokorjenja in stanovitnost v' dobrim; de po pravi poti hodim, in srezhno pridem v' nebeshko kraljestvo. Amen.

XIX. dan kimovza.

Sf. Janvari škof marternik in njegovi tovarshi marterniki.

Sveti Janvari in njegovi tovarshi so sa vero terpeli in umerli ob zhasu neverniga neusmiljeniga zesarja Dioklezijana okoli leta 305. V' nekdanjim mestu Miseni, ne slo delezh od veliziga mesta Neapola, je bil svet diakon ali duhoven shestiga shegna, Sosi po imenu, kteriga so vfi zhasili savoljo njegove uzhenosti, modrosti in svetošti. V' mesto Miseno so is mesta Beneventa s. škof Janvari in dva njegova duhovna prishli, in ondi nekaj zhasa prebivali. S. Sosi je to svedil, in jih pogosto obiskoval v' veri uterdovati se, vender na skrivnim savoljo slepih nevernikov. Neverni oblastnik Drakonzi je sapovedal s. Sosisja popasti, in v' jezho vrezhi. Kader so škof Janvari in njegova tovarsha to svedili, so ga shli obiskat, in mu serzhnosti dajat savoljo svete vere Jesusove serzhno umreti. S. Janvari je ozhitno rekel: „Sakaj je ta boshji slushabnik po krivim v' jezhi?“ Te besede so neverni slushabniki slifhali, in vse tri bersh gnali pred sodnika. Radi so shli pred neverniga oblastnika, ker so sheleli savoljo presvetiga imena Jesusa terpeti. Oblastnik je s. škofa Janvarja vprashal: „Kakoshne vere si ti?“ Mu je odgovo-

ril: „Kristjan sim in shkof.“ Oblastnik ga je dalje vprashal: „Kteriga mesta si shkof?“ Mesta Beneventa,“ mu je odgovoril. „Kaj pa una dva?“ je oblastnik spet vprashal. „Ta dva.“ je s. shkof odgovoril, „sta slushabnika moje zerkve, in tudi kristjana.“ Oblastnik jih je s' lepo in hudo nagovarjal, de naj bogove molijo; pa viditi njih stanovitnost, katero si je terdovratnost mislil, je svojim slushabnikom sapovedal jih v' jezho vrezhi, in jutrajshnji dan jih dati medvedam rastergati. S. shkof Janvari in njegova tovarsha, Fest in Desideri, so bili v' jezho gnani, kjer so Boga hvalili, molili, in se perpravljali sa sveto vero umreti; ravno tako je delal s. diakon Sosi, kteri je bil ene dni poprej v' jezhi, kakor je bilo sgorej rezheno.

Drugi dan ob rezheni uri so neverniki skupaj prishli vidit tih Jesusovih vojshakov, kako jih bodo medvedje tergali; sakaj to je bilo njih nar vezhi veselje. Ker pa oblastnik Drakonzi, od sosebnih opravkov sadershan, ni mogel priti, jih je ukasal s' mezhem umoriti. Kader so bili v' smert peljani, so jih trije kristjani, namrezh Prokol, Evtik in Akuzi, ozhitno spremljali, in godernjali savoljo njih krivizhniga obsojenja. Ti so bili bersh satosheni, in s' unimi obsojeni. Nar poprej so s. shkofu, potlej njegovim tovarshem glave odsekali, in njih trupla ondi leshati pustili. Verni blishnih mest so ponozhi prishli, njih sveti trupla vseli, in zhashto pokopali.

Truplo s. Janvarja so Neapoljani v' svoje mesto nesli, kjer je s'he sdaj v' veliki zhaſti. Vſe te ſvete marternike je Bog s' velizimi zhudeſhi povisheval, ſoſebno pa ſ. ſhkofa Janvarja, na ktériga proſhnje je groſno veliko zhudeſhev bilo.

N a u k.

Od ſnamenj ſlabe in ſvete prijaſnoſti.

Sveti ſhkof Janvari in njegovi ſveti tovarſhi marterniki ſo eden drusiga práv ljubili, ſo bili perſerzhni prijatli, ſo ljubili in hvalili Boga, eden drusimu ſerzhnoſt dajali ſavoljo njegoviga preſvetiga imena umreti, eden drusimu pomagali v' nebeſhko kraljeſtvo. „Bili ſo med ſeboj ene miſli po Jeſusu Kriſtufu.“ Rimlj. 15, 5. Tudi ti, o' kriſtjan! ljubi ſvojiga bliſhniga, imej prijatle po ſgledu tih boſhjih ſvetnikov, in varuj ſe ſkerbno ſlabih prijatlov. Kriſtuf pravi: „*To je moja ſapoved, de ſe med ſeboj ljubite, kakor ſim jeſt vaſ ljubil.*“ Jan. 15, 12. Ljubi bliſhniga, ſlaſti prijatla, pa po ſgledu Jeſusove ljubesni; ljubi ga zhiſto in ſveto in ſavoljo Boga.

Ni vſak prijatel, vſaka prijatliza po volji boſhji, ni vſaka prijaſnoſt zhiſta. Nekteri prijatel je ſhkodljivſhi ko ſerdit ſovraſhnik. „*Kri-vizhnik vabi ſladko ſvojiga prijatla, in ga pelje po potu, kteri ni dober.*“ Prip. 16, 29. Zhuj, de te ſvita kazha ne napelje v' nevidno

sadergo flabe ljubesni in vezhniga pogubljenja. „*Perlisnjeno ti govori, pa tvojim nogam mre-she rasgrinja.*“ Prip. 29, 5. Zhuj, dokler je she tvoja dusha sdrava; zhe v' smoto sabrede, bo svojo shkodo ljubila, in se reshenja bala. S' drusim spolam nifi nikoli prevezh varen, varna. Akoravno je v' sazhetku ljubesen zhisti viditi, le vender mile besede, prijasno oko, lepa podoba, sado vedenje in druge snamnja, ktere se loshej uméjo, kakor popishejo, slabé tvojo dusho in tvoje teló. Tvoja bolna dusha ne vidi svoje nevarnosti, in rada verjame, de je vse nedolshno, ker je she od tiga prijetniga strupa navdana in napolnjena. V' sazhetku je bila ljubesen zhisti viditi, kmalo je s' slabo nameshana, na sadnje le slaba ostane; in hudizh te ima she v' svoji sadergi. Nezhisti duh tako sapeljuje maloverne dushe, pa ne sposnajo.

Slaba ljubesen ima te snamnja. V' sazhetku je viditi poshtena, dokler ne rasodenesh svojiga serza; po snamnjih tvoje slabosti je manj ali bolj predersna; je ponishna in postreshna, de te v' hudo napeljuje. Kdor te ne ljubi sveto, se prizhujozhosti drusih varuje, v' skrivnosti govori, de tvoje misli uganuje, ima veliko medenih besedi, hvali tvojo pridnost, tvojo lepoto in tvoje telesne lastnosti, te povishuje zhes vse druge, ti oblubi prijasnost, pomozh, svestobo in druge rezhi, de tvoje tize mezhi. O ljuba dusha! béshi pred sapeljivo kazho; zhe nè, bosh padla v' pogubo. Pra-

viſh: „Nizh hudiga ni med nama; ga, jo ljubim poſhteno, moja duſha je ſhe ſdrava.“ Pa morebiti laſhnjivo miſliſh, in laſhnjivo govorish. Zhe je tvoje ſerze proſto od vſe ſlabe ljubezni, ſakaj ſliſhiſh raji od njega, od nje govoriti ko od vſih drusiſh? ſakaj ſi ſhaloſten, ſhaloſtna, zhe ga, je vezh dni ne viſiſh? ſakaj te njegov, njen prihod neisrezhenoraveſeli? ſakaj ſkrivaj gledaſh po njem, po njej, de drugim ſvojo boleſen ſkrivaſh? Drugi ſhe vedó tvojo nesdravo ljubezni; ti jo tajiſh, vender jo veſh, ker ſi ravno ſato perſadevaſh jo po mozhi ſkriti. Te ſnamnja ti raſodevajo tvojo nevarnoſt in doľſhnoſt te greſhne veſi raſtergati; ſizer boſh ſa plazhilo ſvoje neſpameti prejel, prejela ſramoto, ſanizhevanje, in tudi ſovraſhtvo. To na tim ſvetu, kaj pa po ſmerti?

ſnamnja ſvete ljubezni ſo te. Prijatel, prijatliza te ljubi ſavoljo Boga, ima nedolſhno ali ſveto govorjenje; hvali, kar Bogu do-pade, in ſanizhuje, kar je Bogu ſoperno, naj bo to per tebi ali per kom drusiſim. Ne govo-ri od tvojih teľſnih laſtnoſt, ſe perliſnjeno ne hvali; zhe pa poſhtena potreba nanefe od te-be, od drusiſh mladih govoriti, govori s' vſo ſramoſhljivoſtjo. Kdor tvojo duſho ljubi, je bres vſiga perliſovanja, bres vſe hinavſhine, je na ravnoſt odkritiga in reſnizhniga ſerza, je ſramoſhljivih ozhi, nedolſhniga djanja, in vſe v' dobro napeljuje. Zhe mu je enkrat ali velikokrat poſhtena potreba per tebi biti, in

f' teboj govoriti, se ne pernagli v' nobeni rezhi, te nikoli ne skufha, in je smiraj enaziga, nedolshniga vèdenja, kakor se njegovimu ali drusimu spolu spodobi. Zhe nad teboj kako slabost vidi, ni bolj predersen ali neframoshljiv, ampak bolj varen; te uzhi, svari, in v' dobro napeljuje, ker te savoljo Boga ljubi. Ne govori perlisnjeno, de bi ti dopadel; ampak resnizhno, in pravizhno, ker te boljshati sheli. Zhe si slab, je varen, ker ljubi svojo in tvojo dusho savoljo Boga. Praviga prijatla najdesih v' vsih rezheh svestiga, resnizhniga in pravizhniga; in zhe ga poslusshafsh, ti bo dobro. Slusshaj modriga; „*Drushi se f' svetimi na svetu, s' njimi, kleri pravizhno shivé, in Bogu hvalo dajejo; ne ostajaj v' smoti hudobnih.*“ Sirah 17, 25. 26.

M o l i t e v.

O Bog! varuj me sapeljivih prijatlov, in daj mi prijatle, ki so po tvoji sveti volji, kleri bi moji dushi in mojimu telesu is ljubeshni do tebe pomagali. Sim she skufsil, kako velika pomozh je bogabojezh priatelj, in kako velika nevarnost je sapeljiviga prijatla imeti. Bom fkerbel po sgledu svetih prijatlov, kterih spomin zerkev danf obhaja, le poboshne prijatle si isvoliti in poslusshati, de s' njih svetam in pomozhjo sadergam odidem, in po poti tvojih sapoved stanovitno hodim. Tudi obljubim sapeljiviga salesovavza paháti od sebe,

lozhiti se od njega, de sapeljan, sapeljana ne bom. Prijatle moje dushe hozhem zhisto ljubiti in svesto poslushati; prijatle mojiga telef, kateri me prav ne ljubijo, hozhem sveto sovrashiti, in varovati se jih skerbno. Si bom persadjal le take prijatle imeti, kateri bi mi pomagali tebe hvaliti, in v' tvoje kraljestvo priti. Amen.

XX. dan kimovza.

Sveti Janes pufhavernik, imenovan mali.

Sveti Janes, imenovan mali savoljo majhne postave, je slovel v' Egiptovski pufhavi Szeti, kamor je bil s' svojim starshim bratom shel Bogu v' pokorjenji slushit. Podvergel se je ondi starimu in ojstrimu svetimu pufhaverniku, pod njegovo oblastjo uzhati se poti v' nebefa. Perva sapoved, ki jo je uzhenzu Janesu dal, je bila ta: „Pokoren mi bodi hitro in popolnama v' vsih rezheh.“ Potlej ga je skushal, in sosebno s' tim: suho palizo, ki jo je v' roki dershal, je v' semljo vsadil, in mu rekel: „Vsak dan ji moresh perlivati, dokler ne oseleni.“ Ta sapoved je bila slo teshka, ker je bila paliza suha, in voda delezh: vender je mladenizh Janes dve leti bres vsiga godernjanja delal, kar mu je bilo sapovedano, in to

ne bres veliziga prida; sakaj paliza je osele-
nela, in sad obrodila, kteriga je stari pufhav-
nik sad pokorfhine imenoval. Is tiga zhude-
sha se je mladenizh Janes nauzhil, kako je
pokorfhina Bogu prijetna. Pridno je delal,
de se je s' delam shivil; pa med delam je vse-
lej premishljeval ali molil. Ker je pridno de-
lal in molil, mu ni bilo nizh nepotrebniga
mar, in je bil smiraj v' fkerbi savoljo nevar-
nosti fidanjiga shivljenja. Eniga dne je drusi-
ga miniha vidil smejati se; shaloften je bil v'
duhu, in je rekel: „Sakaj se ta moj brat sme-
ja, ker bi nam bilo le jokati treba?“ Vsfake
hude perloshnosti se je bal, in po mozhi va-
roval. Ko je neki dan nadleshen zhlovek me-
mo njega shel, in s' njim hotel od slabih re-
zhi govoriti; je popustil svoje delo in sbeshal.
Drujkrat je pomagat sheti; kader so se pa
njegovi tovarshi med seboj prepirati sazheli,
je prozh shel, se v' svojo hifhizo ali fhotor
saperl, in dolgo molil, de bi si hude besede
odgnal, ktere je flifhal.

S. Janes je bil grosno krotak in usmiljen,
ponishen in poln bratovske ljubesni. Njego-
va krotkost, ponishnost in poterpeshljivost je
bila filno velika, sato je tudi nesaflusheno sa-
nizhevanje voljno poterpel. Pergodilo se je,
de mu je star pufhavnik hude rezhi ozhital,
in mu na sadnje rekel: „Tvoj duh je poln
napuha.“ S. Janes mu je ponishno odgovoril:
„Ozhe! fim slabji, kakor pravis; ako bi me
prav posnal, bi lahko she huje od mene go-

voril.“ Drugi so ga potlej vprašali, zhe je bil nevoljen savoljo hudiga ozhitanja. „Nifim bil,“ jim je odgovoril; „pa Bogu bodi hvala, kateri mi je pomagal.“ Tudi je perštavil: „Sanizhevanje voljno preterpeti je pot v' nebesko kraljestvo; nasho ozhetje so po tej poti hodili v' nebese, ktero je Jesus s' svojim sgledam kasal.“ V' ponishnosti je bil vkoreninjen, in svoje upanje je le v' Jesusa imel; sato je bil poterpeshljiv, in nobena rezh ga ni nepokojniga storila. Ravno tako je druge uzhil, kateri so k' njemu hodili, de naj v' ponishnosti shivé, sebe sanizhujejo, in le v' Jesusa Kristusa upajo. Tudi jim je priliko govoril: „Popotnik je sedel pod koshatim drevesam. Sveri is vsih krajev so hitele ga rastergat; pa hitro je na drevo slesel. Sveri niso mogle do njega, in so prozh shle. Ako bi se bil s' njimi bojeval, bi ga bile rastergale in posherle. Ravno tako jest delam. Kader skushnjave soper me pridejo, me hitro premagajo, zhe se hozhem s' njimi is lastne mozhi bojevati; zhe pa hitro slesem na drevo svetiga krisha svojiga svelizharja, mi nizh ne samorejo, in me popusté. Tako tudi vi zhujte nad seboj, ponishni bodite, upajte v' krishaniga Jesusa, in s' njegovo gnado bošte vse shushnjave premagali.“

V' ljubesni do Boga je gorel, in ni skoraj mogel kaj drusiga misliti in govoriti. Kar koli se je godilo, in kar koli je delal, je obrazhal Bogu v' zhašt. V' tej ljubesni je zheda-

lje bolj rastel, ker se f' tim svetam ni hotel nizh pezhati, in ni hotel nizh nepotrebniga poslušhati. Vse rezhi so mu bile prasno nizh, zhe njemu ali drugim niso bile v' prid, v' boljshanje ali svelizhanje. En vezher ga je drug pufhavnik prishel obiskat, pa v' misli bersh dalje iti. Sazhela sta govoriti od Boga, in vso nozh govorila. Kader se je danilo, je popotni pufhavnik od f. Janesa slovo vsel in shel. Ta ga je spremljal do sonzhniga sahoda, in smiraj s' njim od boshjiga govoril. To prizhuje, de je bil poln boshjiga duha, gorezhosti in vsiga dobriga. Blagor kristjanam, ako bi se po njem ravnali! Se ne more prav vediti, koliko star, kedaj in kako je ta f. pufhavnik umerl. Bleso je njegova smert bila okoli 400 let po rojstvu nashiga svelizharja.

N a u k.

Sapopadik bogabojezhosti slehernimu kristjanu potrebne.

Popisovanje shivljenja f. Janesa, maliga imenovaniga, sadohti uzhi, de je prava bogabojezhost ali resnizhna bogoflushnost shiveti po vsih sapovedih is ljubesni do Boga. „Blagor zhloveku, kteri svojo voljo v' postavi Gospodovi ima!“ Pf. 1, 2. Popolnoma pokorshina vse dushe sveti volji vsigamogozhniga Boga is ljubesni do njega, to je resnizhna boshja flushba.

O kristjan! tiga nikoli ne posabi. Bogoflushnost je vezhi ali manji po velikosti ljubesni do Boga, ker so v' ljubesni vse sapovedi sapopadene. Kjer ni ljubesni; ni poboshnosti, ni bogabojezhosti, ni pravizhnosti, ni dobriga saflushenja. „*V' Kristusu Jesusu velja samo vera, ktera po ljubesni dela.*“ Gal. 5, 6. Eni so le svojim, ozhem bogabojezhi, ker si bogabojezhost ismishljujejo po svojim sadershanim umu in bolnim serzu. Eden skerbi svoje telo pokoriti, pa napuha nozhe opustiti; drugi rad moli, pa si tudi hude rezhi ismishluje, in govori soper nedolshniga blishniga; tretji je blishnimu usmiljen, pa tudi gerdiga shivljenja in pohujshljiviga govorjenja; zheterti je zhistiga serza, pa mu ni mar pravizhnih dolgov poplazhati. Premisli, kakofna je tih pravizhnost? Slaba je in nepopolna, ker vsiga ne delajo, kar jim Bog sapové. Morebiti si ti ravno tak, imash podobno poboshnosti, v' resnizi si pa bres nje, zhe po vsih sapovedih ne shivish. II. Tim. 3, 5. Le ljubesen je duhovno shivljenje pravizhnosti ali boshje flushbe. Ni sadoosti le malo dopadenja do Boga, ktero je lahko tudi per gresnikih; potrebna je mozhna in delavna ljubesen, ktera se terpljenja ne ustrafhi, in nadlesne skushnjave premaguje.

De si je ravno ljubesen, ktera je duhovno shivljenje pravizhnosti, le ena, se vender mnogo rasodeva po okolishinah in stanu sleherniga zhloveka. Prava bogoflushnost je is

ljubesni do Boga vse svoje dolshnosti svesto dopolnovati; pa dolshnosti niso enake per vsih. Boga in blishniga ljubiti more vsak, pa vsake more to ljubesen drugazhi rasodevati. Rodovitne drevesa ne rodé vse enaziga sadu, ampak vsako drevo svojiga po povelji stvarnika; ravno tako slehern zhlovek po svojim stanu. Ljubesen more biti v' serzu vsih: pa drugazhi jo rasodeva oblastnik, drugazhi podloshni; drugazhi duhovni, drugazhi verni; drugazhi starshi, drugazhi otrozi; drugazhi minihi, drugazhi kupzi; drugazhi nesavesani, drugazhi sakonski. Vsi ti, zhe so bogabojezhi verni, le eniga Boga molijo, ga prosijo gnade, se pred njim ponishujejo, le ene nauke in s. sakramente prejemajo; pa v' dopolnjenji svojih dolshnost so raslozheni, ker je vsak drugazhniga stanu. Ako bi duhovni ali minihi delali, kar ni po njih stanu; ako bi hlapzi, dekle ali drugi rokodeli hoteli véf dan v' molitvah biti; bi bilo neumno in smeshno. Kakor dusha v' telesu, desiravno le ena, vse ude stori perpravne po namenu sleherniga uda; tako stori bogoflushnost zhloveka perpravniga, de vse svoje dela svesto opravlja po stanu, v' katerim se snajde. Prava bogoflushnost stori oblastnika zhujezhiga in pravizhniga, podloshne pokorne, soldate sveste in serzhne, sakonske dobre med seboj in skerbne sa otroke, otroke ponishne in pokorne, delavze poterpeshljive, in vse stanove posvezhuje. Dobro premisli te nauke in dolshnosti svojiga sta-

nu, de vesh, zhe imash pravo bogabojezhost ali nè. S. Pavel pravi: „*Prosim vas, de spodobno shivite po poklizu, h' kterimu ste poklizani.*“ Efesh. 4, 1.

Zhe resnizhno Bogu flushish; shivish veselo, in potlej pojdes v' njegovo kraljestvo. Posvetni modrijani in vsi spazheni kristjani menijo, de je Bogu flushiti teshavno in shalostno, pa ni res. Meseni kristjani menijo, de ni drusiga veselja ko jesti, piti, smejati se, plelati, kvartati, in svoje slabe pozhutke druga zhi rasveseljevati; pa so slepi sodniki, ker ne vedó, kako je Bog sladak, in kako veliko veselje v' serze vliva gnada s. Duha. Ti ne poslushaj lashnjivih jesikov, Bogu svesto flushi, in bosh resnizhno rekel, kar je poprej s. Pavel: *Imam silno veliko veselja v' vsi svoji nadlogi.*“ II. Kor. 7, 4.

M o l i t e v.

O moj Bog! dolshan sim te v' duhu in v' resnizi moliti, ti pokoren biti, in po vsih tvojih sapovedih shiveti; pa hudo posheljenje mi brani, in jest med teboj in svetam rasdeljen visim. Pogubljenja se bojim, in v' nebesa shelim; pa is premehke ljubeshni do sebe shivim po svoji volji. Sdaj sposnam, de ti moja flushba ni prijetna, in se hozhem poboljšhati. Ponishno te prosim, daj mi svojo gnado, odlozhi me s' njo od sapeljive ljubeshni do sebe, in napolni mojo dusho s' ljubeshnijo do

tebe, de ljubim tebe zhes vse, vse savoljo tebe, in nizh savoljo sebe. Terdno obljudim vse svoje hudobne shelje tvojim sapovedim podvrezhi, in f' popolno pokorshino ti flushiti. O f. Janes, ki si bil poln svete modrosti in gorezhe ljubeshi! bodi moj proshnjaviz per usmiljenim Bogu, in spròsi mi pravo bogabojezhnost, de me hinavshina ne sapelje, de me zhista ljubeshen vodi, in vse moje dela posvezhuje, de Bogu sdaj dopadem, in v' njegovo zhaft pridem. Amen.

XXI. dan kimovza.

Sveti Matevsh, apostelj in evangelist.

Sveti Matevsh, poprej zolnar, potlej apostelj in evangelist, je bil sin Alseja is Galileje. Bilo mu je tudi Levi ime, pa Judje so mu sploh Matevsh rekli. Zolnar je bil pred mestam Kaparnavam per jeseru Tiberiadu, kjer je zeshnino ali zol jemal sa Rimske zesarje. Njegova flushba je bila Judam slo sovrashna, ker so is greshne nepokorshine do zesarja neradi davke opravljali. Zolnarje so imenovali in mislili ozhitne greshnike. Jesus je memo zolnarja Matevsha shel, ga je pogledal ne le f' telesnimi ozhmi, ampak veliko bolj s' ozhmi svoje velike milosti, in mu s' glasam in s' mogozh-

no gnado ljubesnjivo rekel: „Pojdi sa menojo.“ Vstal je, in sa njim shel. Vfigamogozhni in usmiljeni Gospod Jesus je nevedne ali nevredne ljudi v' svojo flushbo klizal, de bi vsi spoznali mozh njegove neisrezhene dobrotljive gnade. S. Pavel tako govori: „Kar je nespametno pred svetam, je Bog isvolil, de bi modre osramotil; in kar je slabo pred svetam, je Bog isvolil, de bi osramotil mogozhne: de se nobena stvar pred njegovim oblizhjem ne hvali.“ I. Kor. 1, 27. 29. Jesus je s' svojim usmiljenim poklizam mozh svoje gnade skasal. Matevsha je v' svojo flushbo poklizal, ravno ko je zol jemal, ravno ko je bil ves samishljen v' posvetni dobizhik. Zolnar Matevsh je bogato flushbo imel; pa Jesus ga je s' prijetno filo odtergal, in ga svojiga osnovavza namenil. Dobrotljivi Jesus je s' tim mozh svoje gnade, Matevsh pa svojo hitro pokorshino skasal, ker je bersh vstal, in sa njim shel. Matevsh ni hotel pomishljevat, ne vprashati, kakoshna bo s' njim, temuzh se je Jesusu bersh in popolnoma podvergel. Ako ravno je bil on bogat, Jesus pa ubog; je le vender svoje bogastvo, svojo hisho, rodovino in vse sapustil, in sa ubogim Jesusam shel. Matevsh je bil ne le pokoren Jesusu, ampak tudi vesel njegoviga pokliza. Jesusu in njegovim uzhenzam je gosti napravil, h' katerim je zolnarje in greshnike povabil, de bi tudi oni milost dosegli. Prevsetni fariseji so se nad tim pohujshali in godernjali. Niso se sizer

predersnili Jesusu kaj ozhitati, pa njegovim uzhenzam so rekli: „Sakaj je vašh uzhenik f' zolnarji in gresfniki?“ Jesus jim je odgovoril: „Ne sdravi, ampak bolni potrebujejo sdravnika. Nisim prishel klizat pravizhnih, ampak gresfnike k' pokori.“ Jesus je f' timi besedami posvaril fariseje lashnjivo pravizhne, in upanje dal zolnarju Matevshu in drusim gresfnikom, de bodo milost sadobili, ako se resnizhno spokoré.

Po tej veliki Jesusovi milosti je f. Matevsh smiraj hvalessen bil, in ni nikedar posabil svojiga poprejsfnjiga slabiga shivljenja is kteriga ga je gnada Jesusova reshila; sato se v' evangelji Matevsh zolnar imenuje. Prejeti gnadi je bil svest, in ni Jesusa nikedar sapustil. S' drusimi je prejel f. Duha, in Jesusa serzhno osnanel, desiravno so jim terdovratni Judje oistro prepovedali v' tim imenu uzhati. Ker je Jesus svojim uzhenzam sapovedal ne le Judam, ampak tudi nevernikom f. evangeli osnaneli, se je f. Matevsh napravil med nevernike. Ko so spreobrnjeni Judje to svedili, so ga profili, de naj jim spisano pusti, kar jim je s' besedo osnanel. S. Matevsh je v' njih proshnjo rad dovolil, in je v' njih jesiku spisal f. evangeli, de bi nikedar ne posabili, kar je Jesus delal in uzhil. On je prvi pisal od Jesusoviga rojstva, shivljenja, naukov, zhudeshev, smerti in vstajenja, in to popisovanje je imenoval evangeli, to je, veselo osnanelo. S. evangeli je res veselo osna-

nilo, ker osnanuje odpushtenje grehov in vezhno svelizhanje vsem, kateri v' Jesusa, Sinu boshjiga, verujejo, in so mu pokorni. S. Matevsh je potlej shel v' daljne deshele Jesusa osnanovat, slahti v' Etiopijo in Persijo. Neisrezhenno veliko je terpel, dohti nevernikov spreobernil, in na sadnje umorjen bil sa vero, katero je osnanoval.

N a u k.

Od boshje in nashe volje dusho svelizhati.

Zolnar Matevsh je bil od usmiljeniga Jesusa s' mogozhno gnado poklizan; sa njim je shel, mu svešt ostal, in veliko zhašt v' nebesih prejel. Drugi apostelni so enako milost prejeli, in po apostelnih se je neisrezhenno veliko grešnikov spreobernilo. Desiravno je Jesusova gnada veliko grešnikov spreobernila, jih je le vender veliko v' slepoti ostalo. Od kod je to? od Boga, kateri jim ni hotel pomagati, ali od grešnikov, kateri se niso hoteli spreoberniti? Velike skrivnosti so tukaj, kterih zhloveshki um ne more sapopasti. Boshja beseda prizhuje, de Bog vse ljudi svelizhati hozhe in samore, pa tudi, de ne bodo vsi svelizhani. Kako je to? S. Pavel tako pishe: „Ktere je Bog previdil, jih je tudi pred odlozhil, de bi podobi njegoviga Sinu enaki postali. Ktere je pa pred odlozhil, jih je tudi poklizal: ktere je poklizal, jih je tu-

di opravizhil, in zhaſtite ſtoril.“ Rimlj. 8, 29.

O kristjan! te beſede ſ. apoſteljna Pavla ſo polne neſapopadljivih ſkrivnoſt, katerih do-
gnati ni potrebno, in ni mogozhe. De ſ' ſvo-
jimi miſlimi ne ſajdeſh, ſe tega terdno derſhi.
Bog daje gnado is ſgoli uſmiljenja, komur ho-
zhe; nobeniga pa ne obſodi bres laſtniga hu-
diga ſafluſhenja. Nobeniga ni ſa pekel ſva-
ril; hudodelnika pa obſodi v' pekel, ker ſi ga
je proſtovoljno ſafluſhil. Zhe hozhe hudob-
niga is hudobije ko zolnarja Matevſha iſpelja-
ti, je neisrezheno dober; zhe ga pa v' gre-
hih ſapuſti, je pravizhen. Jeſuf je bil Petru
uſmiljen, Judatu pravizhen. Peter je neſaflu-
sheno gnado doſegel; Juda je pogubljenje pre-
jel, ker ga je bil vreden. Ne rezi: „Kamor
me je Bog namenil, v' nebefa ali v' pekel,
tje bom gotovo priſhel, naj ſhivim, kakor ho-
zhem.“ Nameſti tiga rezi: „Bog je miſtoſtiv
in pravizhen; toraj mi bo pomagat, in ka-
kor ſi bom ſafluſhil, pravizhno povernil.“ Bog
je fizer od vekomaj prevedil vſe naſhe hu-
de in dobre dela, tudi ſleherniga ſvelizhanje
ali pogubljenje; prevednoſt ne obſodi nobe-
niga v' pekel, temuzh hude dela ſo krive ob-
ſojenja. Ako bi ti vidil neumniga zhloveka v'
bresen iti, bi ga mar tvoje oko v' bresen ſi-
lilo? Ne, ampak njegova neſpamet. Ravno
tako rezi od prevednoſti boſhje, ktera nam ne
odjemlje ſvobodne ali proſte volje. Bog rad
vrazhuje hudo s' dobrim, ker je miſtoſtiv; pa

ne more hudiga s' dobrim poverniti, ker je pravizhen. Zhe storish dobro s' gnado boshjo, storish svobodno ali prostovoljno; zhe storish hudo, storish svobodno ali prostovoljno, in Bog ni tvojiga greha kriv. Prerok Osej je v' Gospodovim imenu Judam rekel: „*Pogubljenje je is tebe, o Israel! samo v' meni je tvoja pomozh.*“ Os. 13, 9. Prerok hozhe rezh: Tvoja lastna volja greshti; zhe gnade nimash, si sam kriv; sam lahko greshtish, pa sam se ne moresh spreobrniti, ker je le v' Gospodu tvoja pomozh.

Porezhesh: „Bog hozhe vse ljudi svelizhati, on samore nar hudobnisthi spreobrniti; sakaj pa vsih ne svelizha?“ O zhlovek! kdo si ti, de hozhesh Vfigamogozhniga soditi, in se s' njim prepirati? Vse boshje sodbe so milost in praviza; milost, de si hvaleshen, praviza, de v' strahu shivish. Ako bi Bog milostiv ne bil, kdo bi se svelizhal? Ako bi pravizhen ne bil, kdo bi se ga bal? Bog te je sa nebesa stvaril, in ti pomaga v' nebesa; zhe si pa njegovi gnadi nepokoren, si sam nakopavash pogubljenje: sakaj se tedaj potoshish? Premisli priliko, ktero je Jesus govoril: „Bogat in dober mosh je veliko vezherjo napravil, in jih veliko povabil. Ob uri vezherje je dobri gospodar svojiga hlapza poslal jim povedat, de naj pridejo, ker je vse perpravljeno. Pa isgovarjali so se eden sa drusim, in niso hotli iti. Gospodarja raserdi po pravizi njih nehvaleshnost, in poslal je svojiga hlap-

za na ulize mesta, na zeste in sa ploti drusih iskat, in permorat k' perpravljeni vezherji. So shli, in hisha je bila napolnjena.“ Luk. 14, 16 — 23. Vidish, prvi so bili dobrotljivo povabljeni, potlej po hlapzu poklizani; pa niso hotli priti. Gospodar je poslal drusih iskat, in v' hisho permorat; ti so shli, in bili deleshni velike vezherje. S' prvimi je bil Gospodar usmiljen, she bolj pa s' drusimi; perve je povabil, druge permoral: vender obilnisthi milost, drugim storjena, ne isgovarja hudobije prvih. Lahko bi bil tudi perve permoral, pa jih ni hotel, ker so bili sapushenja vredni; druge je permoral, ker je bil neisrezhen dober. Taka se tudi sdaj godi. Bog je v' sim usmiljen; zhe pa nekterim obilnisthi gnade daje, v' zhim se morejo terdovratni potoshiti?

Vprashash: „Kakoshna bo s' menoj, zhe sim v' shtevilu prvih, od kterih je gospodar rekel: Vam povém, de nobeden unih mosh ne bo moje vezherje okupil? Kakoshna bo s' menoj, zhe sim savoljo svoje nehvaleshnosti od Boga sapushen? Odgovorim ti: Uni so bili, in so tudi sdaj nekteri sapusheni savoljo svoje greshne nehvaleshnosti, kakor boshja beseda prizhuje; vender nikar od sebe ne misli, de si sapushen. Zhe menish, de si sapushen, bosh obupal, vse dobre dela opustil, in kako se bosh spokoril? Shivi v' svelizhavnim strahu, pa tudi upaj. Premisli besede s. Pavla: „*Delajte s' strahom delo svojiga svelizhanja.*“

Fílip. 2, 12. Bodi v' strahu savoljo svojih grehov in savoljo nevarnosti svoje dushe; pridno delaj dobro, de milost in svelizhanje sadobish; boj se, pa ne toliko, de bi obupal; upaj, pa ne toliko, de bi bil bres strahu. Klizhi v' usmiljeniga Ozheta po Jesusu Kristusu, de naj ti pomaga, in spreoberni se is vsiga serza k' njemu. Bog je sazhetnik vsiga dobriga, in rad pomaga; pa ne bo te bres tebe svelizhal, tudi ti si moresh persadevati. Pròsi gnado; pa sdrushi s' njo svojo voljo, shivi svesto po sapovedih, in le tako ti bo dobro.

M o l i t e v.

Usmiljeni Jesus! ko si zolnarju Matevshu bres vsiga njegoviga saflushenja svojo mogozhno gnado dal, ga spreobernil, in svojiga osnovanavza storil; milostljivo pomagaj tudi meni nevrednimu gresniku. S' svojo hudobno voljo sim shel od tebe, pa s' svojo voljo ne morem k' tebi. Sam sim svoje nefrezhe kriv, pa tvoja milost je vezhi od moje hudobije. Vem, de hozhesh moje svelizhanje, tvoje globoke rane mi to obilno prizhujejo; pa ravno sato je moja nepokorshina hudobnisthi, in odpushenja nevredna. Pomagaj mi sa svoje milosti voljo, in tudi jest si hom persadeval, s' pomozhjo tvoje gnade ti svesto flushiti. O s. Matevsh, poprej gresnik, potlej prijatel Jesusov, poprej zolnar, potlej apostel in evangelist! pròsi ljubesnjiviga Jesusa sa mojo ubo-

go duſho, de prejme obilno gnado od njega, ſe poboljšha in ſvelizha. Amen.

XXII. dan kimovza.

S. Mavrizi in tovarſhi, vojšhaki marterniki.

Pod nevernim Rimſkim zesarjem Makſimijan-
nam je bilo veliko vernih ſoldatov, pa med
vſimi ſo bili nar imenitniſhi ſveti Mavrizi in
njegovi tovarſhi. Ker ſo bili ſerzhni in boga-
bojezhni, ſo dali Bogu, kar je boſhjiga, in ze-
sarju, kar je zesarjeviga. S. Mavrizi, per-
leten in ſerzhen vojšhak, je bil poglavar ze-
liga legijona. Druge povelivze je pod ſeboj
imel, med kterimi ſta bila Eksuper in Kandip
nar bolj ſlovezha. Ti in vſi ſoldatje tega le-
gijona, kterih je bilo 6600, ſo bili bogaboje-
zhi kriſtjanje in ſerzhni vojšhaki; nobeniga ne-
vernika ni bilo med njimi. V' zesarſtvu ni bi-
lo tako ſuzhenih, ſerzhnih in ſveſtih vojšha-
kov. Shli ſo, kamor ſo bili poſlani, ſe ſerzh-
no vojškovali, in ſvojimu, deſiravno neverni-
mu zesarju, ſveſti oſtali. Nepokojno vojaſhko
shivljenje jim ni ubranilo Bogu ſveſto ſluſhiti.
Ubogali ſo ſavoljo Boga; bili ſo ſerzhni v' ne-
varnoſtih, poterpeſhljivi v' terpljenji, ſtano-
vitni v' molitvi in v' vſih dobrih delih; shi-

veli so po vsih sapovedih, in bili so, kakorfhni bi mogli vsi vojshaki biti. O srezhno nashe zesarstvo, ako bi bili vsi vojaki njim enaki!

S. Mavrizi je bil od zesarja na Lashko poslan, de se je drugim vojakam soper nekaj puntarjev perdrushil. Potlej je shel s' zesarjem zhes gore na Franzosko. Ondi je neverni zesar Maksimijan svetimu Mavrizju in njegovim svetim tovarshem rasodel svojo hudobno voljo. Ukashe jim kristjane s' mezhem pokonzhati; poprej pa, pravi, naj s' drusimi malikovavskimi vojaki vred mogozhnim bogovam ozhitno darujejo, de srezho sprofigjo od njih. Sveti Mavrizi in tovarshi so se tega krivizhniga povelja grosno prestrashili, ker niso smeli, in is pokorshine do Boga niso hotli v' to dovoliti. Ker niso smeli, in niso hotli zesarju v' tem pokorni biti, je sapovedal vsaziga desetiga mosha umoriti. Neverni vojaki, kterih je ondi veliko bilo, so to neusmiljeno povelje hitro dopolnili, ter okoli 260 vernih vojshakov pomorili. Verni soldatje so bili serzhni; imeli so oroshje v' rokah, pa jim ni v' misel prishlo, de bi se bili branili, ker so vedili, de morejo raji umreti, ko sapoved boshjo prestopiti, ali soper svoje oblastnike spuntati se. Kar jih je she shivih ostalo, se niso dali od te groovitnosti premakniti. Zesar je sapovedal jih spet desetiti. Rozhno je bilo storjeno. Pa tudi to ni nizh sdalo, sakaj s. Mavrizi in drugi so sheleli sa vero umreti, in eden

drusimu serzhnost dajali, de bi vfigamogozhnimu Bogu svesti ostali. Ti bogabojezhi in serzhni vojshaki so zesarju pisali, sakaj de ga ne bogajo, in ga ne smejo bogati. Tako le so mu pisali: „Gospod! mi smo tvoji vojshaki, pa tudi flushabniki boshji. Tebi smo dolshni soldashko flushbo, Bogu pa nedolshnost; od tebe prejemamo plazhilo, od Boga smo prejeli shivljenje: tedaj ne moremo tebi pokorni biti s' rasshaljenjem svojiga Boga, stvarnika in Gospoda, kateri je tudi tvoj Gospod, zhe ga ravno nozhesh sposnati. Zhe nam sapovesh, kar ga ne shali, bomo pokorni, ko do sdaj; zhe nam pa sapovesh, kar ga shali, bomo raji njemu ko tebi pokorni. Bogu smo poprej svestobo persegli ko tebi. Vsi smo kristjanje, sposnamo in prizhamo Boga Ozheta, stvarnika vsih rezhi, in njegoviga Sinu, Jesufa Kristusa. Vidili smo moriti nashe brate, pa se nizh ne potoshimo; tudi smo veseli, de so terpeli savoljo Boga. Kriviza, ktera je nashim tovarshem storjena, nas ni od dolshne pokorshine do tebe odvernila. She imamo oroshje v' rokah, pa se s' njim ne bomo branili, ker raji nedolshni umerjemo, kakor de bi hudobni shiveli.“ Kader je zesar to pismo prebral, se je she huje rasserdil. Vsim prizhujozhim nevernim vojshakam je sapovedal v' bogabojezhe verne planiti, in jih do sadnjiga posekati. S. Mavrizi in njegovi sve-ti tovarshi so oroshje na tla poloshili, poklek-

nili, se Bogu v' dar dali, in se ko nedolshne ovze pustili umoriti.

Neverni zesar Maksimijan je vse blago pomorjenih vernih vojsfhakov morivzam dal. Veseli so bili, se ondi vsedli, jedli, in bili dobre volje. Star vojsfhak, Viktor po imenu, je memo shel, in jih vprafhal, sakaj tolikanj mertvih tukaj leshi, ko nobene vojske ni. Povabili so ga s' njimi jést, in mu povedali, sakaj so bili uni umorjeni. Viktor je bil tega slo shaloften, je vstal, in hotel dalje iti. Neverni vojsfhaki pa mu pravijo: „Si mar tudi ti kristjan?“ „Sim in bom kristjan,“ jim odgovori. Takrat so vstali, ga sgrabili in umorili, njegovo truplo pa med une vergli. Zhalita smert tih bogabojezhnih in serzhnih vojsfhakov je bila ravno ta dan v' letu 286. Neusmiljenimu zesarju Maksimijanu she ni bilo sadofti toliko nedolshne kersfhanske kervi, tudi vse njih tovarshe po vsih mestih, kjer koli bi bili, je umoriti sapovedal. Sveti Otavi, Aventizi in Salutor so bili v' Turinu umorjeni, s. Maksimin v' Milanu, s. Aleksander v' Bergamu, s. Antonin v' Plazenzi, in drugi drugej. Vsi ti bogabojezhi vojsfhaki so veselo umerli sa vero Jesufovo, in ravno sato obhaja zerkev ta dan njih veseli spomin.

Od pokorshine do deshelske oblasti.

Veselo je brati ali slishati od pokorshine in stanovitosti svetiga Mavrizija in njegovih bogabojezhnih tovarštev. Med tolikanj vojshaki ga ni bilo nepokorniga ali slabiga; vsi so radi bogali svojiga neverniga zesarja, pa vsi so tudi raji umerli, ko Boga rasshalili. Oni so vsem vojshakam in drugim ljudem sgled prave pokorshine in serzhnosti. Sahvali usmiljeniga Boga, kateri nam daje verne bogabojezhe oblasti, in bodi jim is dobriga serza savoljo Boga pokoren. Delaj, kar je Jesus sapovedal, in kar so ti treti vojshaki s' sgledam uzhili: „*Dajaj zesarju, kar je zesarjeviga, in Bogu, kar je boshjiga.*“, Luk. 20, 25.

Deshelska oblast je potrebna, in gorjé svetu, ako bi je ne bilo! Ako bi vsi ljudje v' nedolshnosti ostali, bi bili Bogu pokorni, eden drusimu pravizhni, in bi deshelske oblasti ne potrebovali; ker so pa ljudje slabi, in je med njimi dosti krivizhnih, je deshelska oblast potrebna. Dobri in slabi so je potrebni; dobri, de so pred hudobnimi obvarovani: hudobni, de so strahovani. Kakoshna bi bila na svetu, ako bi strahovanja ne bilo? Gorjé vsem! Le mozh hudobnih ljudi bi gospodovala, ne bilo bi nobeniga pokoja, nobene varnosti. Bolje bi bilo od vseh ljudi v' pufhavi odlozhenimu

shiveti, ko prebivati med hudobnimi. To pri-
zhuje, de so oblastniki od Boga postavljeni v'
frezho vfiga zhloveshtva, in de jim gre ljube-
sen, sposhtovanje in pokorsina. Sveti Pavel
uzhi: „*Vsak zhlovek bodi vishi oblasti pod-
loshen; sakaj ni je oblasti od drugod ko od
Boga. Kdor se tedaj oblasti vstavlja, se bo-
shji volji vstavlja. Kteri se pa vstavljajo,
sami sebi pogubljenje nakopavajo; sakaj ob-
lastniki niso k' strahu dobriga, ampak hudi-
ga dela. Hozhesht pa, de bi se oblasti ne
bal? Dobro delaj, in bosh hvalo od nje pre-
jel; sakaj oblastnik je namesti Boga v' tvoj
prid. Ako pa hudo storish, boj se, ker ne nosi
sastonj mezha. Sakaj boshji hlapez je; ma-
shevaviz v' strahovanje tistimu, kteri hudo
stori. Sa tiga voljo morete podloshni biti ne
samo savoljo strahovanja, ampak tudi savo-
ljo vesti.*“ Rimlj. 13, 1 — 5. Besede s. Pav-
la ne potrebujejo slaganja, in sapopadejo vse
dolshnosti do deshefke oblasti; vender bo sa-
voljo slabih she nekaj nauk.

Ljubi in sposhtuj svoje oblastnike. S. Pa-
vel pravi: „*Oni niso k' strahu dobriga, am-
pak hudiga dela.*“ Po njih skerbi in previd-
nosti vshivash mir, ker si po njih obvarovan
hudobnikov; oni so tvoji in drusih dobrotni-
ki, in ravno sato jih ljubi in sposhtuj. Spo-
shtuj oblast, ktero jim je Bog dal, in savoljo
prejete oblasti jih tudi sposhtuj, ker so hlap-
zi ali namestniki boshji v' tvoj zhasni mir. Ni-
koli ne govori hudiga soper svoje oblastnike,

in tudi drugim brani po mozhi, de jih ne sanizhujejo. Bog tako sapové: „*Ne opravljaj sodnikov, kateri so namesti Boga.*“ II. Pf. 22, 28. Salomon pravi: „*Moj sin! boj se Boga in kralja, in ne perdrushi se nju sanizhevavzam.*“ Prip. 24, 21. Israelzi so od pre-roka Samvela s' vpitjem profili, de naj jim kralja da. Bili so uflifhani, in Savel je kralj isvoljen. Nekteri smed njih so ga sposhtovali, drugi pa sanizhevali. Kaj pravi f. pismo od njegovih sanizhevavzov? Tako pravi: „*Hudobni ljudje so ga sanizhevali.*“ I. kralj. 10, 27. Ref, le hudobni sanizhujejo oblastnike, bogabojezhi jih sposhtujejo.

Bogaj svoje oblastnike. Kakoshno oblast bi imeli, ako bi jih ne bili dolshni bogati? S. Pavel pravi, de je njih oblast od Boga; tedaj je tudi sapoved jih bogati od Boga. Kdor se pa njih pravizhni oblasti vstavlja, si pogubljenje nakopava. To dolshno pokorshino tudi f. Peter sapové rekozh: „*Bodite vsakimu oblastniku podloshni savoljo Boga, ali kralju, kakor nar vishimu, ali vojvodam, kakor od njega poslanim; sakaj to je volja boshja.*“ I. Petr. 1, 13 — 15. Kar sta f. Peter in Pavel sapovedovala, je tudi sdaj, in bo sapovedano, kader koli je mogozhe bres boshjiga rasshaljenja. Jesus, kralj vsih kraljev, je hotel tudi krivizhnim oblastnikom pokoren biti. Marija je shla od Nazareta v' Betlehem k' popisovanju, ktero je bil neverni zesar Avgust sapovedal. Verni so bili nevernim ze-

farjem svešči, defiravno so bili od njih preganjani. Tako so vsi bogabojezhi delali, in le hudobni so se oblastnikom stavili. Pokorščina je potrebna ne le savoljo strahovanja, ampak tudi is vesti, kakor s. Pavel pravi.

Dajaj gosposki davke, in kar koli ji po postavah gre. Davke, desetine, tlake ali drugo moreš po dobri vésti in tanki pravizi opravljati. Fariseji so Jesusa vprašali: „Je prāv, de zesarju davek dajemo, ali nē? Odgovoril jim je: *Dajte zesarju, kar je zesarjeviga.*“ Luk. 20, 22. 25. S. Pavel od tega ozhitno govori; „*Dajajte vsim, kar jim gre: komur davek, davek; komur zol, zol.*“ Riml. 13, 6. S. Matevsh piše, de, ko je Jesus s svojimi uženzi v' Kaparnavm prišel, so prestopili k' Petru, kateri so shtiberni denār jemali, in so mu rekli: „*Ali ne plazhuje vaš uženik shtiberniga denarja?*“ Peter jem je odgovoril: *Kaj pa, de ga plazhuje.*“ 17, 23. 24. Premisli to, de tudi ti svešto opravljaš gosposki, kar ji po postavah gre. Praviš: „Davki so potrebni, sposnam; pa so preveliki.“ Kratko ti odgovorim: Vesh, koliko dešela potrebuje? vesh, koliko gre sa vojshake, povelivze in sa mnoge druge potrebe? Tiga ne vesh, tedaj molzhi. Davki so odlozhik nekoliko tvojiga premoshenja, de vse drugo v' miru vshivaš. Ni li to velika dobrota? Ti bi jim veliko dal ob zhasu file, kateri bi tebe in tvoje premoshenje obvarovali. Glej, ravno to dela gosposka, ne malo zhasa,

ampak smiraj, in ti nehvaleshno godernjash? Pomisli, kaj in kako neumno saporavljash sa prevsetne oblazhila, v' plesu, v' igrash, v' drusih slabih ali malovrednih rezheh: pa to te nizh ne pezhe: le kar gosposki is dolshnosti in potrebe dash, te pezhe, ker si nespametniga in nepokorniga serza.

Mòli sa oblastnike. Oni imajo veliko dolshnost; morejo nad drusimi zhuti, dobre braniti, hudobne strahovati, sa mir in prid deshele skerbeti, teshke rezhi rasfodovati, in dosti taziga. Mòli tedaj sa-nje, in pròsi Boga, de naj jih s' modrostjo in serzhnostjo napolni, de vse po njegovi sveti volji delajo, in se svelizhajo. S. Pavel je svojimu ljubimu Timoteju pisal: „*Prosim, de molite sa kralje in oblastnike, de bi vsi mirno shiveli v' poboshnosti in zhifesti.*“ Tim. 2, 1. 2. Kader je s. Pavel tako pisal, so neverni in neusmiljeni oblastniki gospodovali; veliko raji mòli ti sa svoje oblastnike, kateri podpirajo katolskho žerkev, in vernim pomagajo bogabojezhe shiveti.

M o l i t e v.

O Bog, kralj nebes in semlje, gospodar vsih in vsiga! dosihmal nisim tvoje dobrotljive previdnosti sposnal, is ktere si nam v' mir in frezho oblastnike dal. Neumen sim bil, ker nisim pomislil, de bi bila bres njih semlja le kraj vsiga hudiga: krivizhniki, rasbojniki, u-

bijavzi in drugi hudobni bi bres vsiga strahu delali, kar bi hotli; le mozh in sila bi gospodovala, ako bi oblastnikov ne bilo; dobri, mirni, majhni in drugi taki bi bili v' vedni nevarnosti svojiga premoshenja in svojiga shivljenja, ako bi gosposke ne bilo. Ne de bi bil hvaleshen sa tako veliko dobroto, sim nepokorno godernjal, in godernjavze poslusshal: pa posihmal se hozhem tiga varovati, in is pokorshine do tebe jim rad pokorshino skasovati; ko dober otrok svojim dobrim starshem bom svojim oblastnikom pokoren, de storim tvojo voljo in ljubesnjivi mir vshivam. Amen.

XXIII. dan kimovza.

Sveti Toma ali Tomash Vilanovljan, shkof.

Sveti Toma ali Tomash je bil rojen na Shpanski v' malim mestu Monplanu bliso Toleda v' letu 1488. Je bil srejen v' blishni vasi Vilanovi, po kateri so mu primik dali. Njegovi starshi so bili bogati, bogabojezhi in usmiljeni. Kar so shita ali drusiga od vezh imeli, niso prodali, temuzh ubogim so dajali, ker so vedili, de je usmiljenje bolji od bogastva. Ravno tako so svojiga sina Toma uzhili, in po njih sgledu in nauku je bil ves zhas svojiga shivljenja usmiljen. Dober otrok Toma je bil veselje

svojih bogabojezhnih staršev; je rad molil, hitro slushal, se pridno keršhanskiga nauka uzhil, in k' v'fimu dobrimu nagnjen bil. Kader je med otroke svoje starosti prishel, mu ni bilo drusiga mar, ko svediti, kateri smed njih so revnišhi in pomozhi potrebnišhi. Staršhi so mu novo sukunjizo napravili; kmalo potlej je revniga otroka na potu frezhal, mu jo dal, in shel vesel domu. Neki dan je shešt revešhev v' hišho prishlo vbogajme profit. Otrok Toma je bil sam doma; nobeniga kljuzha ni imel, in ni vedil, kaj bi jim dal. Kaj si je ismišlil? Ravno shešt pišhet je koklja vodila; polovil jih je, in flehernimu eno dal. Po tem pride mati domu, vidi kokljo bres pišhet, in vprašha Toma, kam so pišheta preshle. Otrok Toma je odgovoril: „Mati! shešt berazhev je bilo prishlo; ker jim drusiga nišim imel dati, šim pa vsazimu eno pišhè dal, in ko bi bilo sedem berazhev, bi bil tudi kokljo dal.“ Mati ga ni posvarila, temuzh je vesela bila njegoviga usmiljeniga serza.

Mladenizh Toma je bil poslan v' šholo v' veliko mesto Alkala. Ondi je v' nedolshnosti shivel, kakor je bil od svojih bogabojezhnih staršev nauzhen. Ker nobene napazhnosti ni bilo v' njegovim serzu, je kmalo visoko uzhenost sadobil. Komaj je bil 26 let star, je bil she permoran druge uzhiti. Vsi so se nad njegovo modrostjo zhudili, in ga hvalili. S. Tomu to ni bilo vshezh, ker je dobro sposnal, kako je napuh nevaren. Svoji veliki slushbi

se je odpovedal, in shel v' klofhter, imenovan pufhavnikov f. Avgufhtina. Minihi so ga bili grosno veseli. Ko je bilo leto preteklo, so ga dali mafhnika posvetiti, in mu sapovedali boshjo besedo osnanovati. Is resnizhne ponishnosti se je tiga bal in branil, vender se je is pokorshine podvergel. Silno veliko ljudi is vsih mest ga je hodilo poslushtat, in njegovi ognjeni nauki so bili poslushtavam ojshtre pfhize v' serze, ker je bil poln boshjiga Duha, in je sam prvi delal; kar je uzhil Shpanski kralj in zesar Karl V. ga je hodil pogosto poslushtat, in ga je neisrezhen ljubil in spofhtoval. Ravno ta zesar jih je bil nekaj v' smert obsodil, ker so punt va-nj fklepali. Obsojeni puntarji so bili knesi in drugi mogozhni gospodje. Nar imenitnishi vsiga kraljestva so ga profili, de naj jim odpusti; pa niso bili uflishani. S. Toma sam ga je shel profit, in je bil bersh uflishan. Drugi so se zhudili, pa zesar jim je rekel: „Ne zhudite se nad tim; Toma od mene vse sprofi, ker tudi on, velik boshji prijatel, meni od Boga veliko sprofi.

Ponishna svetost bogabojezhiga Toma je od zesarja Karla vse sprofila; ni ga pa mogla sprofiti, kader je bil od njega fhkof mesta Valenze namenjen. Zesar ga ni hotel poslushtati; fhkofje so ga profili, de naj se vda, in njegovi oblastniki so mu sapovedali, de naj bo pokoren. Ni se mogel ubraniti; temuzh bil je posvezhen v' letu 1545. V' dan njegoviga prihoda v' mesto so mu korarji 8000 goldi-

narjev is dobriga serza dali, ker so ga vidili ubosiga in vsiga potrebniga. Ta denar je is njih rok hvaleshno vsel, pa ga bersh med mestne reveše dal rasdeliti, in je svojim korarjem rekel: „Sim v' klofhtu uboshtvo obljubil, in desiravno sim fhkof, hozhem vender v' uboshtvu shiveti.“ Njegova obljuba je bila refnizhna in stanovitna. Ko berazh je shivel, de bi ubogim obilno pomagat. Ker je bil is ljubeshni do Boga ubogim neisrezhenoufniljen, se lahko vé, koliko je fkerbel sa svelizhanje vsh, ker je dusha od telefa veliko vrednishi. Zhe je ravno nozh in dan sa svelizhanje svojzov fkerbel; ga je vender vest smiraj pekla, in mu ozhitata, de premalo fkerbi. Savoljo vestniga pezhjenja je vezhkrat papesha nadleshno profil, de naj mu to teshko butaro odloshi; pa ni bil uflifhan, ker je papesh dobro vedil, de taziga svetiga fhkofa ni lahko dobiti. S. Toma je bil ref fosebno svet fhkof; s' sgledam, s' molitvijo in s' nauki je svojo duhovshino in svoje ovzhize v' svetost napeljeval. Kader je kaziga terdovratniga greshnika svedil; ga je k' sebi poklizal, pred podobo krishaniga Jesufa peljal, in tako ljubeshnjivo, pa tudi ognjeno svaril, de je bilo njegovo kamnato serze omezhenou. Ta sveti fhkof je enajst let neutrudama delal sa svelizhanje Jesufove zhede. Kader je svojo smert bliso previdil, je she malo premoshenje, ktero je imel, ubogim rasdal; tudi postelja, na kateri je bolan leshal in umerl, ni

bila njegova. Vef boshji volji vdan je ob-
jel podobo krishaniga Jesufa, ktero je sra-
ven sebe imel, ga is serza sahvalil sa vse pre-
jete dobrote, tudi sa to, ko mu da ubogimu
umreti, in je mirno umerl osmi dan kimovza
v' letu 1555. Korarji so svojiga svetiga shk-
fa zhaftito pokopali. Vfi mestni gospodje so
ga spremili, in se jokali; pa njegova nar ve-
zhi zhaft je bilo vpitje in solse veliko tavshent
reveshev, kateri so grosno obshalovali sgubo
svojiga usmiljeniga ozheta.

N a u k.

*Ljubesen do blishniga ni per vsih zhista in
sveta.*

Sveti Toma je blishniga zhisto ljubil, ker
mu je bil is sgoli ljubezni do Boga usmiljen.
Dusho in telo blishniga je ljubil, pa ne sa-
voljo svojiga dobizhka, dopadenja ali drusiga.
Shalosten je bil, kader so ga hvalili, ker ni
svoje hvale, ampak le boshje ifkal. Ako
bi vfi po njegovim sgledu svojiga blishniga
ljubili, bi bili frezhni; pa zhiste ljubezni do
blishniga je zelo malo na svetu, ker je malo
ljubezni do Boga. Kdor is vfiga serza Boga
ne ljubi, ne ljubi ne sebe, ne blishniga.

Premisli, zhe je tvoja ljubesen do blish-
niga zhista. Zhe blishniga ljubish, ker je dru-
siga spola, ali tvoj tovarsh v' norostih, ali ker
te visoko povishuje, ali upash dobizhka, ali

is drusiga niskiga konza; ga ne ljubish savo-
ljo Boga. Zhe druge ljubeshni nimash, nobe-
ne prave nimash. Jesuf je svojim uzhenzam
in vsem djal: „*Novo sapoved vam dam, de
se med seboj ljubite, kakor sim jest vas
ljubil.*“ Jan. 13, 34. Jesufova sapoved bi
ne bila nova, ako bi ne bila druga ali dru-
gazhna ljubesen sapovedana. Neverniki, krivo-
verzi in vsi malovredni ljudje so eden drusiga
ljubili, in se ljubijo is svojiga dopadenja. Naj
bo njih ljubesen velika, mozhna, delavna in
stanovitna, vender ni prava, in ni zhišta, ker
ni savoljo Boga. Zhe blishniga ne ljubish sa-
voljo Boga, ne ljubish boshje podobe is lju-
besni do stvarnika, temuzh ljubish is lastniga
dopadenja; to pa ognjusi, spridi in obsodi tvo-
jo ljubesen, zhe je ravno viditi velika, veljav-
na in stanovitna. Natorna ljubesen je raslo-
zhena od svete ljubeshni. Kakor je lashnjivo
slató od praviga slatá raslozheno; je fizer svet-
ló in drago viditi, pa nima notranje vredno-
sti: ravno taka bi bila tvoja ljubesen, ako bi
ne ljubil blishniga savoljo Boga.

Tvoja ljubesen do blishniga ni zhišta, zhe
ni do vsih. Vsak zhlovek je tvoj blishni in po-
doba boshja; Bog ti sapové vsaziga ljubiti, in
zhe vsaziga ne ljubish, nobeniga ne ljubish
savaljo Boga. Vem, de ljubesen do blishni-
ga ima raslozhik, je vezhi ali manji po dolsh-
nosti, ki jo do fleherniga imash savoljo pre-
jetih dobrot, dushnih ali telesnih; pa tudi
vem, de, ako eniga ljubish, drusiga soyrashish,

nobeniga ne ljubish savoljo Boga. S. Pavel
 uzhi: „*Ljubesen se ne da rasdrashiti. Lju-
 besen nikdar nima konza.*“ I. Kor. 13, 4. 8.
 Sveta in zhišta ljubesen se ne da rasdrashiti,
 ker vse prenese in preterpi; ravno sato nima
 konza, in stanovitna ostane, tudi do nehva-
 leshnih in nadleshnih, ker savoljo Boga blish-
 niga ljubi, kateri nas nevredne is sgoli ufmi-
 ljenja ljubi. Povej, sakaj sovrashish tiga ali
 uniga? sakaj bi ga shiviga posherl, ako bi sa-
 mogel? sakaj si mu nevoshljiv, in vedno slabo
 soper njega govorish? Je morebiti tvojo frezho
 podkopal, je salesovaviz tvoje dushe, ali ti
 je kako drugo veliko krivizo storil? Nizh ti-
 ga; temuzh premalo je povisheval tvoje pre-
 vsetno serze, ene besedize je soper te govoril,
 kaj drusiga majhniga, de skoraj ni vredno pra-
 viti. Tudi velika ti storjena kriviza bi ne mog-
 la tvojiga sovrashtva isgovarjati; kako pa ga
 samorejo nevredne rezhi? To je snamnje, de
 ljubish is lastne dopadljivosti, in sato je tvo-
 ja ljubesen samopashna in nestanovitna. Prej
 si tiga ali uniga, to ali uno do nebes povishe-
 val; sdaj bi ga, jo sa prasno nizh v' globozhi-
 no morja vtopil. Sakaj? sato, ker ni bilo ne
 prej ne pollej v' tebi zhište ljubeshi do blish-
 niga. Glej, Savel je Davida ljubil; pa ka-
 der so ljudje bolj Davida ko njega hvalili, ga
 je hotel umoriti. Jonata, Savlov sin, je Da-
 vida ljubil v' frezhi, v' nefrezhi, v' preganja-
 nji, kratko rezhem, smiraj. Sakaj je bila Sav-
 lova ljubesen do Davida nestanovitna? Sato,

ker ga je Savel savoljo sebe, Jonata pa savoljo Boga ljubil. Premisli, sakaj blishniga ljubish, in poravnaj svoje misli po Bogu; sakaj zhe blishniga ne ljubish, ali ga ne ljubish prav, tudi Boga ne ljubish, kateri ti svojiga blishniga ljubiti sapové. S. Janes pravi: „*To sapoved imamo od Boga, de, kdor Boga ljubi, naj tudi blishniga ljubi.*“ I. Jan. 4, 21.

M o l i t e v.

O Jesuf! zhe premislim tvojo zhisto, sveto, možno in stanovitno ljubesen do mene in do vsih, sposnam svojo majhno ali slabo ljubesen do blishniga. Le s' pomankanjem svete ljubezni in usmiljenja do blishniga si obsojenje saflushim; huje obsojenje si saflushim s' sovrashtvam blishniga, kteriga si sapovedal ko sebe savoljo tebe ljubiti. O ljubesnivi Gospod! upno te prosim gnade svete ljubezni, ktera me bo usmiljeniga, modriga, poterpeshljiviga in stanovitniga delala. Obljubim is ljubezni do tebe svojiga blishniga perserzhno in sveto ljubiti, njegovi dushi in njegovimu telesu po mozhi pomagati. O sveti Toma! tvoje serze tje vedno gorelo od svete, delavne in stanovitne ljubezni do vsih ljudi, tudi meni spròsi enako ljubesen od Jesusa, de po njegovim in tvojim sgledu v' delih ljubezni shivim in umerjem. Amen.

XXIV. dan kimovza.

Sveta Tekla deviza in marterniza.

Sveta Tekla je slovezha v' katolfski zerkvi, ker je bila od s. Pavla spreobrnjena, in je prva smed shenskih sa Jesuovo vero terpela. Kar so ozhaki od nje pisali, ni veliko, pa lépo in poduzhno. Bila je od bogatih staršev rojena v' desheli Likaonii. Starshi so bili bogati, pa slepi malikovavzi, in so vrashne vere tudi svojo hzher Teklo skerbnó uzhili. Ta neverna dekliza je bila po shegi nevernikov slouzhena; vedila je modro govoriti, bila je poshteniga shivljenja in grosno lepe podobe. Vse lastnosti je imela, tode vse to je bilo prasno, ker praviga Boga ni sposnala. Pa po svetim apostelnu Pavlu se je spreobrnila okoli 45. leta po Jesuovim rojstvu. S. Pavel je shel v' Ikoni, poglavitno mesto deshele Likaonije v' Asii. Judam in nevernikam je boshjo besedo osnаноval, in jih opominjal, de naj se spreobernejo. Neverna dekliza Tekla je svetiga Pavla rada poslusnala, in s' pomozhjo gnade verovala besedi boshji, ktero je osnаноval. S. Ambrosi pishe: „S. Tekla je bila mlada, in mladimu, lepimu in bogatimu nevernimu mladenzhu nevesta obljubljena; pa rastergala je vse vesi, de bi le Jesusu slushila.“ Ko je slushala od s. Pavla, de je devishtvo Bogu slo

prijetno, in de mu nesavesan zhlovek loshej flushi; je sklenila deviza ostati, in Bogu s' zhisto dusho skerbno flushiti. Njeni slepi starshi so jo, kader so vidili njeno spreobrnjenje, samotno in ponishno shivljenje skushali od svete vere odverniti, in slo jo nadleshevali, de naj se da s' namenjenim sheninam sarozhiti; tudi nje shenin, rodovina, prijatli in mestni oblastnik so ji bili slo nadleshni, pa sahtonj, ker se ni dala od svojiga terdniga sklepa odverniti.

Sveta deviza Tekla je bila nekaj zhafa v' miru pushena, kar ji je bilo lepa perloshnost permishljevati rasodete resnize, in v' poboshnosti rasti. S. Gregori Nishan pravi, de je v' ojstrim pokorjenji in popolni zhistosti shivela, in slo skerbela vsm posvetnim sheljam odmreti. Res je vsm stvarjem odmerla; pa ne tako njen neverni shinin, kateri je zhedalje bolj gorel v' ljubeshi do nje. Ker se je sanizhevaniga mislil, se je njegova ljubesh, kakor se na svetu vezhi del godi, v' sovrashtvo spremenila. Hudo jo je satoshil per mestnim oblastniku, in ga nadrashil, de jo je v' smert obsodil, ker mogozhne bogove sanizhuje, in nesnaniga Boga moli. Oblastnik jo je levam v' jed obsodil; pa serditi levi so na povelje vfigamogozhniga Boga, kterimu so vse stvari pokorne, krotki postali, in per njenih nogah ko krotke jagnjeta leshali. Ta velik zhudesh ni sodnika omezhl, sapove jo v' ogenj vrezhi; pa tudi ogenj jo je bres vse shkode pustil. Ta

dva zhudesha sta veliko nevernikor spreobernila, in tudi sodnika omezhila, de je s. Tekli perpuštil iti, kamor bi bila hotla. Bersh je shla svetiga Pavla iskat. Od njega je veliko svetih naukov slisihala; po tih je v' vsih dobrih delih rastla, in sveto umerla.

To se vé od te sosebne devize, pa storila je she veliko vezh dobriga, kakor je tukaj popisano. Vsi ozhaki, kateri od nje pishejo, jo slo povishejejo, in neisrezheni hvalijo. Sosebno jo sato visoko hvalijo, ker je med neverniki zhišto shivela, in perva is shenskih sa vero Jesufovo terpela. Kdor je v' starih zhasih hotel zhišto in serzhno shensko hvaliti, je rekel: „Ta je druga s. Tekla.“ Njeno sveto truplo je dolgo pozhivalo v' velikim mestu Selevzii, sdaj Bagdad, in verni so ga skerbeno obiskovali, kakor pisar in shkof Teodoret prizhuje. Imenovano mesto je fizer potlej pod oblast Turkov pershlo, vender bo te imenitne svetnize spomin smiraj v' katolski zerkvi.

N a u k.

Poterpeshljivo in varno per gresnikih shiveti.

Sveta Tekla je v' fredi spazhenih nevernikov po sposnani refnizi bogabojezhe shivela. Od svojih starshev, od svojiga shenina in od mestniga oblastnika preganjana, je stanovitna ostala, in sveto umerla. Slepih nevernikov ni

sovrashila, temuzh milo je njih slepoto obshalovala, in sa njih spreobrnjenje gorezhe profila. Ni jih sovrashila, pa tudi poslušala jih ni; voljno je njih terdobo in preganjanje preterpela, in med njimi varno shivela, de bi Jesusu svesta ostala. Tako delaj ti, o kristjan! in bosh voljo boshjo dopolnil.

Preterpi greslnike, ker jih Bog terpi. Ref zhudna in velika je poterpeshljivost boshja s' greslniki, smed kterih so eni svojim bratom neusmiljeni in pohujshljivi, in v' shkodo drusih shivé. To je resnizhno; vender jih usmiljeni Bog shivi, jim pomaga, jih klizhe k' pokori, ker *nozhe njih pogubljenja, ampak njih spreobrnjenje in svelizhanje*. Ezech. 33, 11. Glej, vsigamogozhni Bog poterpi s' greslniki, ktere bi lahko in pravizhno pokonzhal; sakaj pa ti nè; ki si veliziga boshjiga usmiljenja potreben? Menish, de sa zhasht boshjo skerbisht, pa tvoja gorezhost je napuh in grenkoba, ktero usmiljeni Jesus svari rekozh: „*Ne véste, kteriga duha ste. Prishel sim ljudi ne pogubljat, ampak reshít.*“ Luk. 9, 55. 56. Prerok Jona je bil od Boga v' veliko mesto Ninive poslan pokoro osnanovat. Po mestu je vpil rekozh: „*She shterideset dni, in Ninive bodo rasdjane, ako se ne spokoré!*“ Ninivljani so njegovi besedi verovali, in s' deli pokore namenjeno shibo boshjo odvernili. Jona je zhakal sunaj veliziga mesta, kedaj de bo konzhanó; ker pa nizh tiga ni bilo, je bil nevoljen, in si je voshil umreti. Jon. 3. in 4.

Ne bodi ti tak, temuzh poterpi s' gresfniki, fkerbi in móli sa njih spreobernjenje. Tako bosh po usmiljenim Bogu mislil in delal.

De usmiljeno serze dobish, premisli, kar f. Avgushtin pravi: „Gresfniki shivé, de se spreobernejo, ali de dóbri po njih vezh dobriga saflushenja per Bogu imajo.“ Ravno ta f. ozhak bi ne bil tolikanj dobriga katolsfki zerkvi storil, ako bi ga bil Bog pred spreobernjenjem posftrafal. S. Pavel bi ne bil apostelj, ako bi bil poprej po saflushenji prejel. Veliko je drusih, kateri sdaj v' nebesih Boga hvalijo, ker je usmiljenje boshje poterpeshljivo zhakalo njih pokore. Nehvaleshni Judje so umorili Jesusa, in f' svojo hudobijo v' odrešenje vsiga svetá perpomogli. Neusmiljeni neverniki so zerkev boshjo hudobno preganjali, pa ravno is tiga je bilo veliko marternikov. Ravno sato so krivoverstva in pohujshanja perpushene, de imajo bogabojezhi verni f' svojo stanovitnostjo vezh saflushenja, in de so hinavzi rasodeti. Tudi f. Tekla bi ne bila tako sflovela, ako bi ne bila od hudobnih preganjana. Pusti tedaj usmiljeniga, modriga in pravizhniga Boga gospodariti, povishuj njegovo nefkonzhno milost, savoljo ktere nismo konzhani. Gorjé terdovratnim gresfnikam! Pravizhno povrazhilo bodo prejeli, pa Bog vé, kako in kedaj. „Bog je pravizhen in poterpeshljiv sodnik.“ Pf. 7, 12. Sferbi sa spreobernjenje gresfnikov, pa tudi sebe pobolj-

shaj; mòli sa gresfnike, pa nikar sebe ne posabi, ker si tudi ti gresfnik.

Varuj se drushbe slabih, kolikor je mozh. Pravim „kolikor je mozh,“ ker ti ni mogozhe vsih slabih varovati se. Imash slabe starše? Njih slabost ne isgovarja tvoje nepokorshine v' perpushtenih rezheh. Ne sapusti jih, ker ti sapoved in natora branite; pa tudi nikar ne shivi po njih slabim sglegu. Imash slabi-ga gospodarja? Spofhtuj in flushaj ga, dokler si mu dolshan flushiti; pa ob perpushtenim zhasu ishi flushbe per bogabojezhnih, kjer bosh samogel Bogu flushiti. Imash poshteno opravilo f' slabim zhlovekam? Vèdi se po sploh kershanfski ljubesni in navadi deshele, de ga bres potrebe ne shalish. Vse to je pràv, pa nikar se nepotrebno ne sdrushuj f' hudobnimi, in varuj se slabih; sizer se bosh njih hudobiye nezhutno navsel, bogabojezhnost bo peshala, in bosh njim enak. Sam vésh, de, zhe ravno nifi rad poslusshal njih krivizhniga opravljanja ali nesramniga govorjenja, je le vender tvoje serze slabelo, in si se mogel dolgo vojskovati, de si slabe misli odpravil. Tedaj „béshi pred hudobnim, de se njegoviga djanya ne nauzhish, in perloshnosti ne dobish svojo dusho pohujshati.“ Prip. 22, 25.

M o l i t e v.

O Jesuf! ti si usmiljeni ozhe nashih revnih dush in dobri pastir nas pokornih ovz,

ko ne jenjash nam persanaſhati, naſ klizati, in nam pomagati k' pokori, de bi se ſpreobernili, in vekomaj shiveli v' tvojim kraljeſtvu. Tvoja miloſt je neſkonzhna, in tvoje persanaſhanje neisrezhen; vender ſim jeſt, nevredni greſhnik, s' greſhniki neuſmiljen. Ti, vſigamogozhni Goſpod, s' menoſ in drusimi poterpiſh; jeſt, velik greſhnik, nimam poterpeſhljivoſti, deſiravno ſim tvoje vreden. Poſihma! bom po tvojim uſmiljenſi delal, bom s' greſhniki poterpljenje imel, ſebe in njih ſkerbel poboljſhati. Obljubim ſizer ſ' ſlabimi varno shiveti, in ſe njih nepotrebne druſhbe ogibati; pa ne bom nobeniga ſanizheval, temuzh poboljſhanje in ſvelizhanje vſim is ſerza voſhil. O ſveta Tekla! ti ſi od hudobnih veliko terpeſla, pa vſe poterpeſhljivo preneſla; ſi ſe njih hudobije ſkerbno varovala, pa niſi nobeniga ſovraſhila; ſi milovala njih ſlepoto, in ſa njih ſpreobernjenje gorezhe molila: tudi jeſt ſhe lim po tebi shiveti, de Bogu ſveſt oſtanem. Ti ſi s' boſhjo pomozhjo leve in ogenj premagala; ſpròſi tudi meni pomozh vſe vidne in nevidne duſhne ſovraſhnike premagovati, de plazhilo ſerzhniga premagovanja vshivam vekomaj v' nebeſih. Amen.

XXV. dan kimovza.

Sf. Eleazar in Delfina sakonska.

Sveti Eleazar je bil rojen na Franzoskim od gosposkih staršev v' letu 1290. Njegov ožhe je bil knes Hermengald, in njegovi materi je bilo Lavduna imé. Ta je bila vsa bogabojezha, sato so ji sploh rekli „*dobra gospa*.“ Otrok Eleazar je bil srožhen s. Viktorju apatu, de bi ga bogabojezhe sredil. Ves dober je bil, zhedalje bolji je prihajal, in ozhitno se je vidilo, de je obilna gnada boshja v' njem. Njegovo usmiljenje je bilo veliko, sosebno do ubosih. Kader je kaziga revniga otroka dobil, ga je posilil, de je per njegovi misi jedel. Njegovo nar vishi veselje je bilo ubogim pomagati, ko je she otrok bil. Ko je bil odrasel, je bil s' bogabojezho gosposko devizo Delfino po shegi katolske zerkve porozhen. Ta dva poboshna sakonska sta is ljubesni do Boga v' popolnoma zhistosti shivela do smerti, in eden drusiga perganjala k' molitvi, k' vsi svetosti in svešti bogoflushnosti. Med njima ni bilo drusiga govorjenja, ko od potrebnih opravil in od boshjiga, ker sta oba hrepenela po nebeskim kraljestvu.

V' sedmim letu svoje sakonske savese sta se preselila v' eniga njenih gradov, de bi Bogu popolnishi shivela. Imela sta veliko dru-

shine, pa sta slo fkerbeba sa njeno svelizhanje; nobeniga slabiga flushabnika nista terpe-la, ker je she le eden, le ena vsm drusim v' pohujfhanje. S. Eleazar je spisal sapovedi, po katerih more njegova drushina shiveti, jo poklizal, in ji rekel:

1) „Vi, moji flushabniki in flushabnize! morete posvezhevati nedelje in sapovedane prasnike po boshji in zerkveni sapovedi, k' spovedi pogosto hoditi, in ako vam bo od spovednika dopusheno vsak mesez enkrat k' boshji misi perstopiti. 2) Vsak more zhisto shiveti; zhe bom pa snamnje nezhistiga shivljenja nad enim ali drusim vidil, bo bersh is hishe sognan. 3) Vsi boste vsak dan per s. masfi, ob namenjenim zhasu molili, in zhes dan svoje opravila pridno delali. 4) Nobeden ne sme persegati ali kleti, nizh slabiga ali pohujshljiviga govoriti. 5) Nobeden ne sme igrati, ali norzhevati, ali kar si bodi, neumniga pozheti. 6) Med seboj morete v' lepim miru shiveti; eden drusiga ne smete sanizhevati ali shaliti. Kdor svojiga sflushabnika krivizhno rasshali, se more bersh pred njim ponishati, in se s' njim sprijasniti.“

Hisha s. Eleazarja in s. Delfine je bila klofhtu podobna. Vsi flushabniki so sgorej popisane dolshnosti svesto dopolnovali, ker so od obéh imeli lep sgled kersfanske pravizhnosti. Dolgo sta molila, in se postila vsak petik, k' velizim prasnika, ves advent, in kader koli je zerkev sapovedala. Oba sta bila

do ubogih slo usmiljena: vsak dan sta per svoji misi dvanajst berazhev imela, in jim ko Kristusu ponishno stregla. V' letu 1317 je bila v' desheli grosno velika lakota, in ubogih je bilo neisrezhenno veliko. Is sgoli ljubesni do Boga sta revešem shito in drugo dobrotljivo delila, in s' vso mozhjo pomagala. Usmiljeno serze f. Eleazarja se je tudi v' drusih perloshnostih rasodevalo. Po smerti svojiga ozheta je dobil v' last gospostvo majhniga Lashkiga mesta Arijana. Pa podloshni so se spuntali, in ga niso hotli gospoda sposnati. Lahko bi jih bil s' mozhjo premoral, pa ni hotel. Ko so ga eni v' puntarje drashili, je odgovoril: „Nisim neobzhutniga serza, kakor vi menite; pa kader me jesa skusha, premislím ljubesnjiviga in poterpeshljiviga Jesusa, in pravim: Kaj je moje rasshaljenje memo njegoviga?“ Puntarji so se mu potlej radovoljno vдали, so svojo krivizo sposnali, in slo shalovali, de so njega, dobriga gospoda, sanizhevali. Drujkrat je nekaj mogozhnih gospodov soper njega pisalo, in njih pisma so mu v' roke prishle. Kakiga drusiga bi bile slo raskazhile; on pa je molzhal, jim je is serza odpustil, in ni nikdar od te krivize govoril. Kader koli je bil rasshaljen, je svojim sovrashnikom is ljubesni do Jesusa odpustil, jih je ljubil, in jim pomagal.

Sveti knes Eleazar je bil od Neapolskiga kralja savoljo sosebniga opravila v' Paris poslan. V' tim mestu je sbolel, in se je perpravljal

k' frezhni smerti. Vse njegovo poprejšnje shivljenje je bilo sizer perpravljanje k' smerti, vender se mu je to premalo sdelo. Od vsiga shivljenja se je ponishno spovedal pred Jesufovim namestnikom, s' vso gorezhostjo prejel s. sakramente, in v' premishljevanji Jesufove smerti na krishi mirno umerl 27. dan tiga mesza v' letu 1323. Njegova sveta tovarshiza Delsina je bila, ko je njegovo smert svedila, grosno shalostna; vender pa je bila Bogu smiram pokorna. Skerbno se je perpravljala k' sveti smerti: ojstreje se je pokorila, dalje molila, ubogim obilnisthi pomagala, in vse delala, kar samore nebesko kraljestvo saflushiti, po katerim je vedno hrepenela. V' tih dobrih delih je stanovitna bila, in 15. dan maliga travna v' letu 1369 v' Gospodu saspala, in sa svojim svetim moshem v' nebefa shla.

N a u k.

Od dolshnost gospodarjev do svojih shabnikov.

Bogabojezhni gospodar Eleazar in njegova sveta gospá Delsina sta skerbela sa poboshno drushino, sta jo v' boshjim strahu imela, s' svetim sgledam in korishtnimi nauki pred njo hodila, in tako sebe in drushino posvezhevala. Ako bi bili taki vsi gospodari in gospodinje, blagor svetu! She per najemanji svoje drushine bi ji mogli povedati vsaj nekoliko

od tistiga, kar je s. Eleazar svoji sapovedal in prepovedal; in potlej nad njo zhuti, de bi bilo vse po volji boshji. De bodo njih dobre shelje spolnjene, naj ishejo dobre drushine; in nashli jo bodo, ako so usmiljeni in pravizbni. Gorje gospodarjem, kateri is greslhni-ga poshelenja sebi enakih ishejo, ker s' tim vso hisho pohujshajo, in si boshjo kletev nakopavajo!

Gospodarji in gospodinje so dolshni svoje flushabnike kershansko uzhit. Drushina rezhe gospodarju „ozhe,“ gospodinji „mati;“ to je navada deshele: naj bodo tedaj drushini ref dobri ozhetje in dobre matere. S. Pavel strashno govori: „*Kdor sa domazhe ne fkerbi, je vero satajil, in je hujshi od nevernika.*“ I. Tim. 5, 8. Gospodarji in gospodinje morejo bersh fkerbeti in svediti od nove drushine, kaj in koliko vé od kershanskiga nauka, jo uzhit, zhe je potrebna, pa prijasno in poterpeshljivo. Tudi naj jo uzhe, kako naj bodo v' vsm modri in sramoshljivi, kako naj po kershansko shivé. Sosebno naj fkerbé sa poduk mlade drushine, ktera nima starshév, ali jih pa delezh ima. Naj svoje flushabnike in flushabnize v' zerkev poshiljajo, sosebno h' kershanskimu nauku, in naj se pogosto menijo s' njimi od rasodetih resniz. Zhe je drushina dobro poduzhena, je vfi hishi v' prid.

Gospodarji in gospodinje so dolshni svoje drushino v' potrebi svariti. Ako she mo-

rebiti preojstro svaré drushino, zhe jim po volji ne dela; sakaj bi je modro ne svarili, kader ne shivi po volji boshji? Zhe svojih flushabnikov ne svaré, kader je Bog od njih ras-shaljen; se njih grehov vdeléshijo, in bodo Bogu sa-nje odgovor dajali. Ker gospodarji ne morejo vsiga vediti in viditi; naj skerbno zhujejo kader nad drushino vidijo snamnja posvetniga duha, kake slabe ljubeshni, ali kaj drusiga nerodniga, in naj svaré. Gorjé gospodarjem in gospodinjam, kateri slabe drushine ishejo, jo na slabo napeljujejo, jo pus-hajo po svoji volji shiveti, in jo zelo nadrashu-jejo norzhevati, tergati se, in kaj drusiga fla-biga pozhenjati! Kaj pa je she le rézhi od ti-flih, ktéri godernjajo, zhe drushina dolgo mo-li, zhe se modro véde, pogosto hodi k' spo-vedi? Ti skerbé sa drushino ko sa shivino, de je sdrava in delavna; sa njeno dusho pa ne skerbé, temuzh ji pomagajo v' pekel, ka-mor tudi oni pojdejo, ako se ne spokoré.

Gospodarji in gospodinje morejo biti u-smiljeni in pravizhni, de svoje drushine ne preobkladajo, in ji nikoli nizh taziga ne sa-povedó, kar storiti ne smé. Ni per vsazim zhlo-veku enake mozhi in perpravnosti, enaziga uma in drusiga. Ker drushina potrebuje shi-vesha, oblazhila in pozhitka; naj usmiljeno ravnajo s' njo, slasti, zhe je bolehna ali flabi-ga telefá. Modri pravi: „*Ne bodi ko lev v' svo-ji hishi, de bi svoje domazhe in podloshne satiral.*“ Sirah 4, 35, Zhe flushabnik sbo-

li, so mu dolshni strezhi in pomagati, ne pa ga neusmiljeno spraviti od hifhe. Stotnik, od kteriga f. Matevsh pishe, ni svojiga bolniga hlapza sapustil, temuzh mu je vso streshbo dodelil, sa njegovo sdravje fkerbel, in tudi fhel Jesufa ponishno profil, de bi ga osdravil. Mat. 8, 5 — 7. Po tem naj se ravnaajo. Tudi pravizhni morejo biti, de svoji drushini nikoli nizh taziga ne sapovedó, kar je soper sapovedi. Ref, gospodarji so, pa ne zhes boshje ali zerkvene sapovedi. Pogubljenje si nakopavajo, ako svojo drushino v' slabo filijo.

Gospodarji so dolshni pravizhno in bres odloga obljubljenó in saflusheno plazhilo drushini opraviti. Naj pravizhno plazhujejo drushini in drugim delavzam, kar jim gré; fizer so velike pregrehe krivi. Modri prizhuje: „Kdor kri preliwa, in kdor najemniku plazhilo krati, sta si brata.“ Sirah 34, 27. S. Jakob tako govori: „Glejte! plazhilo, ki ste ga utergali delavzam, kteri so vashe polje posheli, vpije, in njih vpitje je do ushes boshjih prishlo.“ Jak. 5, 4. Tudi morejo hitro opraviti saflusheno plazhilo. To je sapoved boshja: „Plazhilo tvojiga najemnika ne smé do drusiga dne per tebi ofstati.“ III. Mos. 19, 13. Po tej sapovedi je stari Tobija svojiga fina uzhil rekozh: „Kdor koli ti bo kaj delal, mu bersh plazhilo daj, in plazhilo tvojiga najemnika naj nikdar per tebi ne sastaja.“ Job. 4, 15. Svét je poln neusmiljene krivize in vpitja ubogih delavzov, kte-

rih plazhilo saštaja per krivizhnih gospodarjih, od katerih so sašramovani in preklinjani, kader sašlusheno plazhilo terjajo. Le hudobneši delajo tako: neradi plazhujejo, malovredne rezhi, morebiti zelo od gosposke peršilje- ni, dajejo, in to s' godernjanjem, s' kletvijo. Ti krivizhniki si ismišljujejo, kar samorejo, hudiga soper drushino, de bi jo bres plazhila odpravili, ali ji sašlusheno plazhilo uterga- li; pa njih krivize bo Gospod mašhevaviz. Zhe je drushina s' tatvino ali drugazhi gospodarja pošhkodovala, se to more po tanki pravizi s' svetam modrih, ne pa po svoji krivizhni lakomnosti rasšoditi.

M o l i t e v.

O Bog, véliki gospodar gospodarjev in šlushabnikov! daj všim svojo gnado, de po sgledu svetiga gospodarja Eleazarja, pobosh- ne gosposdinje Delfine in njune dobre drushi- ne tvojo sveto voljo dopolnujejo. Šrezhne hi- še, kjer tvoj Duh gosposduje, kjer je tvoja hvala, tvoja šlushba, praviza in mir! Hiše, v' katerih so bogabojezhi gospodarji in bogabo- jezha drushina, so podobe tvojiga kraljestva, ker eden drusiga is ljubeshni do tebe napelju- jejo v' dobro, in ljubeshnjivo perganjajo tebe hvaliti; v' tih ni pohujšhanja, ni jese, ni pre- pira; le bogabojezhost, mirnost, edinost kra- ljuje v' njih. Ušmiljeni Gospod! pošhegnaj gospodarje in šlushabnike, de med seboj v'

savesi ljubesni shivé, in tebe hvalijo f' svetim shivljenjem. Amen.

XXVI. dan kimovza.

Sveti Ziprijan marternik in sveta Justina deviza in marterniza.

Sveti Ziprijan je bil rojen v' velizim mestu Antiohii. Njegovi starshi so bili bogati, pa flepi neverniki, in so tudi njega v' malikovanji sredili; svojim bogovam so ga v' dar pernesli, in ga dali uzhati se njih vrashno flushbo skerbno opravljati. Kader je bil 30 let star, je shel v' Balilonsko deshelo vrashnih malikovavskih uzhenikov iskat, in od tistih se je nauznil po svesdah in shivalih uganovati. Potlej je shel domu, je mnogim svojo neumno modrost skasoval, in s' njo bahal. Ker je bila njegova vera vsa vrashna, in je po njej delal, je po svojim posheljenji pregreshno in hudobno shivel. Bogabojezhni kristjan Evsebi, kateri je she v' otrozhji starosti s' njim v' sholo hodil, je hudobniga Ziprijana velikokrat svaril, uznil, in opominjal, de naj te greshne vrashe opusti; pa on ga ni posluschal, she le gerdo sanizheval je skrivnosti katolske vere, in se drusim nevernikom perdrushil, de bi nedolshne kristjane neusmiljeno preganjal. Tak je bil

vrashni Ziprijan, poln hudih del, in vreden teshkiga obsojenja; pa boshja milost s' njim je bila velika. Bog, kterimu so serza vsih v' oblasti, ga je zhudno spreobernal, in ga pri-zhevavza svete vere storil, ktero je neisrezhe-no sovrashil, in hudo preganjal.

V' mestu Antiohii, kjer je hudobni Zipri-jan prebival, je bila hogata in lepa, pa zhi-sta deviza Justina. Popred je tudi ona molila malike, pa Bog jo je is sosebne milosti spreob-bernil, in po njej tudi njene neverne staršhe. Škerbela je le Jesusu dopasti, v' samoti je shi-vela, in moshkim se škerbno skrivala; pa nezhi-sto posheljenje ima bistro oko. Neverni mla-denizh Aglajd jo je vidil, poshelil in snubil. S. deviza Justina ni hotla v' to dovoliti, ker je bila ona verna, Aglajd pa neveren, in tu-di, ker je bila svoje devishtvo Bogu v' dar da-la sa vselej. Mladenizh Aglajd, she huje vnet v' poshelenji do nje, je vrashnimu Ziprijanu veliko darilo obljubil, ako s' hudizhevo mo-zhjo devizo Justino v' moshitev nagne. Zipri-jan mu je obljubil, ker ni vedil oblasti vsi-gamozhniga Boga, kteri more tudi hudizh po-koren biti. Dosti si je persadeval, pa sastonj, ker je bila s. Justina smiraj v' svojim terdnim sklepu nepremakljiva. Na sadnje je hudizh, od Boga persiljen, Ziprijanu odkrito rekel; „Vedi, de per tistih, kteri Jesusa resnizhno molijo, nimam nobene oblasti.“ Resnizhno je to, hudizh je sovrashnik vsih dobrih in vsi-ga dobriga; pa on samore le skufhati, ne pa

storiti, kar bi hotel. Hudizh je pred Jesufovim prihodam mogozhen oroshnik; tode Jesus, mozhnejshi ko on, ga je premagal, in mu oroshje pobral, v' ktero se je sanasfal. She sdaj je hudizh mogozhen per nevernikih, pa ne per kristjanih. Ko je Ziprijan sasflshal, kar poprej ni vedil, de je Jesus mozhnejshi od hudizha, in tudi, de ga verni kristjani s' Kristusovo pomozhjo lahko premagujejo, je nad svojimi hudobnimi vrashami obupal hudizhevo slabost sposnal, in shelel Jesusu flushiti.

Ziprijan je shelel is hudizheve sushnosti refhen biti; pa od svojih grehov preobloshen je menil, de ne bo milosti dobil, in je skoraj obupal. Bog mu je poslal bogabojezhiga kristjana Timoteja, kateri ga je ljubesnjivo uzhil, de je v' katolski zerkvi odpushenje vsih grehov, zhe se jih gresnik resnizhno spokori. Te resnizhne besede so ga serzhniga storile, de se je malikovanju in vsm vrasham odpovedal, in Boga is serza profil, de naj mu bo milostljiv. V' snamnje praviga spreobrnjenja se je svojih velizih grehov ozhitno in s' shalostjo spovedal, je svoje bukve, polne vrashnih nauk, ozhitno soshgal, in se oistro pokoril. Njegova shalost je bila tolika, de se je vzhafi po tleh valjal, svoje oblazhila rastergal, se na perfi tolkel, in glasno jokal. Bogabojezhi Evsebi, kateri ga je poprej velikokrat bres vsiga prida svaril, mu je shel na pomozh. in mu ljubesnjivo rekel: „Ziprijan!

verjemi mi, svojimu prijatlu, kateri te nozhe golufati, ker te ljubi v' Jesusu Kristusu: vidil sim dosti ostudnih grešnikov, kateri so odpustjenje grehov dosegli, ker so šli k' Jesusu s' terdno vero in s' shalošnim serzam. Lahko, de so tvoji grehi vezhi ko unih, vender pa niso vezhi od boshje milosti. Ne govorim ti, de bi ne jokal, temuzh de bi upno jokal; upaj v' Jesusa, in podaj se v' njegove milosti oblast.“ Ta dobri prijatel je Ziprijana storil serzhniga, ga peljal pred shkofa, in ga med novinze v' veri dal sapisati. Ziprijan, ves shalošten in vesel, je rad hodil shkofa poslušhat, je veroval vse katolske refnize, obilno molil, in se oistro pokoril. Še pred kerštam je svoje premoshenje ubogim rasdal; potlej je bil keršhen, in je Bogu veselo flushil.

S. deviza Justina, kader je to veselo novizo svedila, je usmiljeniga Boga visoko hvallila, in sklenila mu sveteji flushiti; tudi je svoje premoshenje med uboge rasdelila, in v' velizim pokorjenji se zheldalje bolj posvezhevala. S. Ziprijan je v' poboshnosti filno hitro rastel, in v' svetosti druge prehitel, kateri so poprej sazheli Bogu flushiti. Ker so vsi njegovi grehi v' kerštu bili odpustheni, in ker je po kerštu v' dobrih delih tako obilen bil; so ga maschnikovo posvezhenje permorali prejeti. Takrat se je ozhitno vidilo, kakoshen boshji prijatel je bil. Slo si je persadeval grešnike, slasti nevernike, spreoberniti. Njegov trud tudi ni bil bres prida, ker se jih je na nje-

govo ognjeno opominjevanje veliko spreobrnilo. Kmalo so njegovo svetost s he bolj spoznali, ker je svoje shivljenje sa sveto vero Jesusovo dal. Oba, s. Ziprijan in s. Justina, sta bila od serditih nevernikov vjeta, in v' jezho vershena, pa posebej, de bi eden drusimu serzhnosti ne dajala. Oba sta bila potlej isprashana od neverniga sodnika, in po njegovim povelji do kosti rasmesarjena; pa vse te bolezhine niso nizh sdale, s he serzhneji sta bila ko poprej. Sodnik je is togote sapovedal oba v' velik kotel vreliga voska in smole vrezhi: bila sta, pa bres vse shkode, in v' njem sta Boga hvalila. Sodnik ni vedil kaj s' njima pozheti; ukasal je oba gnati v' mesto Nikomedijo do zesarja Dioklezijana. Zesar je sapovedal jima glave odsekati; to se je tudi sgodilo sunaj mesta v' letu 304, in shla sta v' nebesa Boga hvalit vekomaj.

N a u k.

Upanje v' boshjo milost je greslniku potrebno.

S. Ziprijan je srezhno shel v' nebeshko kraljestvo, ker je upal v' boshjo milost, in v' tem upanji se spokoril. Prav je upal, de mu bo Bog milostiv, zhe se resnizhno spokori; to upanje ga je serzhniga storilo svoje grehe opustiti, in Bogu flushiti. Dokler je v' slepoti bil, ga ni nobena hudobija teshila; ko je pa

f' pomozhjo gnade boshje svoje velike grehe sposnal, ga je grosno sferbelo in peklo. Ali upanje ga je serzhniga storilo, ga perganjalo f' pravo pokoro k' Bogu iti, in milostivo odpusthenje sadobiti. S. Justina je tudi is upanja v' boshjo milost po potu svelizhanja serzhno hodila, in stanovitna ostala. Upanje je bilo obema potrebno; res, upanje je vsm ljudem potrebno, in bres upanja ni svelizhanja. Sato pravi modri: „*Gorje jim, kleri so nesaupniga serza.*“ Sirah. 2, 15.

O kristjan! premisli, zhe je tvoje upanje dobro. Zhe is upanja v' boshjo milost profish, in si persadevasih svoje shivljenje poboljšati, je dobro snamnje; zhe se is upanja v' boshjo milost ulenish, in pokoro odlashtash, je slabo snamnje. Upanje v' usmiljeniga Boga je potrebno; pa upaj va-nj, de ti bo savoljo resnizhne pokore grehe odpustil, ne pa de ti bo grehe bres pokore odpustil, ali pa de bi pokoro odlashtal. Bog pravi po preroku Ezechielu: „*Nozhem smerti greshtnikove, temuzh de se spreoberne in shivi.*“ Ezech. 33, 11. Zhe pa sanizhujesh bogastvo boshje milosti in poterpeshljivosti, si pravizhno jeso nakopavash, in f' svojim predersnim upanjem pridesh v' pekel, kjer ne bo nobeniga upanja. „*Usmiljenje in jesa je per Gospodu; da se sprofiti, pa tudi jeso rashtiva.*“ Sirah 16, 12. Tvoje upanje ne smé biti predersno, pa tudi ne merslo, ali nerodovitno. Boj se, ker si pravizhniga Boga rasshtalil; pa upaj tudi,

de ti bo persanesel, zhe se spokorish. Upanje naj te perganja hitro in resnizhno spokoriti se.

O gresnik! ti si nar revnishi stvar na svétu, ker si se po svoji hudobni volji od Boga lozhil, pa po svoji volji ne moresh k' Bogu; sam si se sushnosti greha podvergel, pa sam se ne moresh reshiti. Povsdigni svoje verne ozhi k' Bogu, usmiljenimu Ozhetu, prosti ga upno, in ti bo savoljo ljubesnživiga Jesusa pomagal is grehov. Jesus je sa gresnike umerl; tudi sa-te je umerl, de ne umerjesh vekomaj: on je perbeshalishe gresnikov, zhe se mu resnizhno vdajo s' pravo pokoro. Teden bodi v' tim upanji; klizhi ko is globozhine v' krishaniga Jesusa, perporozhuj se mogozhni pomozhnizi Marii, njegovi in tvoji materi, tudi vsim svetnikom; ne obnemagaj savoljo svojih velizih grehov, ker je boshja milost vishi od tvoje hudobije; hiti resnizhno spokoriti se, in bosh obveseljen. Misli po sgledu Davida: „*Gospod je moja pomozh, koga se bom bal?*“ Pf. 21, 1.

Upanje ti je potrebno, ker bres njega ni ljubeshni, ni poboljshanja, ni kesanja, ni odpushenja. Zhe se le bojish, in ne upash; bosh obupal, in v' svojih grehih umerl. Kako si bosh persadeval dobre in spokorne dela opravljati, premagovati in spokoriti se, ako menish, de ti vse ne bo pomagalo? Upaj v' Boga, in upanje v' njega milost bo mozhna podpora; v' premishljevanji svojih velizih grehov

in neisrezhene boshje milosti se bo tvoje serze vnemalo, vſi grehi te bodo is ljubeshni do Boga ſladko pekli, in jih boſh rad opuſtil. Praviga upanja ni nikoli prevezh; terdneje ko upaſh, raji ſe ſpokoriſh, ker obilniſhi ljubišh. Peter je is ſtrahu Jeſufa ſatajil; Jeſuf ga je prijaſno pogledal, to mu je ſkosi ſerze ſhlo, milo je jokal, in ſato odpuſhenje doſegel. Ravno taka ſrezha bo tebi, zhe prāv upaſh, v' upanji molišh, ljubišh, ſhalujeſh, in ſe poboljšaſh.

M o l i t e v.

O nebeſhki Ozhe! ſhe veliko let me poterpeshljivo zhakaſh, in me dobrotljivo vabiſh k' pokori; jeſt ſim pa is laſhnjiviga upanja ſvoje ſpreobernjenje nehvaſeshno odlaſhal: poſihmal hozhem v' tvojo miloſt upati, in ſe reſnizhno ſpreoberniti. Ako bi bil po ſvojim hudim ſafluſhenji prejel, ſhe ſdavnaj bi bil pogubljen: to mi daje upanje, de ſhe ſamorem miloſt ſadobiti, in de mi boſh k' pokori pomagat. Upam v' té, in ſdaj hozhem vſtati, in k' tebi dobrimu Ozhetu iti. Upam v' tvojo neſkenzhno miloſt, in te ponishno proſim, pomagaj mi ſa ſvoje miloſti voljo. Ne morem v' ſvoje dobre dela upati, ker jih ni; tudi ne v' ſvojo mozh; pa upam v' tvojo miloſt, zhe ravno je ne ſafluſhim, in v' ſafluſhenje ljubeshnjiviga Jeſufa, kteri je ſa-me na krishi umerl. Ker ſi pa ti s' menoſ neisrezhe-

no usmiljen; ti bom ves zhal svojiga shivljenja flushil, tebe hvalil, in svoje grehe obshaloval. O sveta marternika Ziprijan in Justina! profita sa-me, sprofita mi gnado prave in stanovitne pokore, de po smerti sadobim, kar sdaj upam, nebeshko kraljestvo. Amen.

XXVII. dan kimovza.

Sveta Kosma in Damijan brata, marternika.

Sveta Kosma in Damijan brata sta bila med seboj s' mozhno saveso ljubeshni sdrushena; ene vere, eniga duha sta bila v' Jesusu Kristusu. Ta dva sveta brata sta bila rojena v' Arábii: ali sta bila pa vernih ali nevernih starshév, se ne vé; kedaj in kako sta verna postala, tudi né. De sta bila bogabojezha kristjana, in de sta po vsih sapovedih svesto shivela, le to prizhuje, ker sta is ljubeshni do Jesusa rada umerla. Bila sta rasumna, shovezha in usmiljena sdravnika, in sherbela ne le telo, ampak tudi duho osdravljati: sdravila sta dajala bolnikam, pa uzhila jih tudi poterpeshljivost in pokorshino savoljo Boga. Ta dva sveta brata nista sdravnika bila saveljo svojiga dobizhka ali zhashti, ampak is zhishe ljubeshni do blishniga, savoljo Boga: sato nista od nobeniga zhloveka ne veliziga, ne majhniga plazhila vsela; nju-

na usmiljena sferb je bila le sa boshje plazhilo, ktero sta upala po smerti prejeti. Bog jima je dal zhudeshe delati: v' imenu Jesufa Kristusa sta veliko bolnikov osdravila; tudi smertne bolesni so jima bile pokorne. Bila sta Bogu in ljudem ljuba; to jima pa je slo perlošno bilo neverne uzhati, gresnike spreobrazhati, in Jesufovo kraljestvo rasfhirjati.

Ta dva sveta brata sta se is Arabije v' Zilizjo, sdaj Karamanijo, preselila, in sta shla v' permorsko mesto Egejo prebivat. Ondi sta ravno to delala, kar poprej, bolnikom pomagala, in Jesufa osnanovala. Pergodilo se je, de je neverni oblastnik Lisija v' tisto deshelo prishel kristjanov iskat, in jih morat, de naj bi malike molili, kakor sta mu neverna zesarja Dioklezijan in Maksimijan sapovedala. Komaj je bil neverni oblastnik Lisija v' mesto Egejo prishel, je svedil, de sta sveta brata Kosma in Damijan slovezha kristjana, de uzhita le Jesufa moliti, in de sta serdita sovrashnika Rimskih bogov. Oblastnik je bersh sapovedal oba bogabojezha brata pred-se perpeljati, in jima je serdito rekel: „Molita nafhe bogove; zhe nè, bošta neusmiljeno martrana in umorjena.“ Sveta Kosma in Damijan sta nevernimu oblastniku serzhno odrekla; le Jesufa sposnava praviga Boga, in v' njegovi veri ostaneva stanovitna. Oblastnik si je slo persadeval jih od vere odverniti, pa ni nizh opraviti mogel: sato je oba v' smert obsodil. Ne le serzhno, tudi veselo sta umerla, ker sta Jesufa smiraj

v' serzu nosila, in vedno po nebeshkim kraljestvu hrepenela.

Sveta Kosma in Damijan, sveta brata, usmiljena sdravnika, serzhna marternika in mogozhna pomozhnika, sta bila in sta flovezha v' katolski zerkvi. Verni zesar Justinijan I. je bil na proshnje svetih Kosma in Damijana od smertne bolesni zhudno osdravljen. Is hvaleshnosti savoljo prejetiga sdravja je v' Konstantinoplu veliko zerkev sosidal, Bogu in njima v' zhašt. Tudi v' Rimu, she v' letu 528, je papesh s. Feliks zhaštito zerkev postavil, ktera se do danashnjiga dneva imenuje „zerkev svetiga Kosma in Damijana.“ Ta dva svetnika sta povsod v' veliki zhašti: zerkev ji med sveto maslo zhaštito imenuje, in slo upa v' njune mogozhne proshnje, ker sosesbne gnade sprostita od odreshenika Jesusa Kristusa, ki sta is ljubeshni do njega sveto shivela, in serzhno umerla.

N a u k.

Od telesne in dushne bolesni.

Sveta Kosma in Damijan sta bila rasumna in usmiljena sdravnika, sta skerbela ne le telesne, ampak tudi dushne bolesni odpravljati. Jesus jima je dal velike zhudeshe delati; bolniki zhudno osdravljeni, domazhi in drugi so v' Jesusa verovali, in mu flushili. Tako se je sgodilo, kar je modri govori: *Telefna bo-*
III. 39

lesen osdravi dusho.“ Sirah 11, 14. Telefna bolesen uzhi zhloveka, de svet ljubiti, in po svojim poshelenji shiveti je neumno; ga uzhi greh opustiti, dobro delati, in se perpravljati v' neskonzhno vezhnost, kjer se bo veselil, ali pa terpel vekomaj, kakor si je tukaj saflushil, ker bo pravizhni Bog vsakimu pravizhno povernil.

Menim, de te ni treba opominjati ali profiti, de si persadevaj telefno sdravje ohraniti ali sadobiti, sakaj lastna ljubesen te dela skerb-niga: vender ti povém, de, zhe hozhesh ljubo sdravje dushe in telefna ohraniti, varuj se poshreshnosti, pijanzhevanja, jese, rasujsdaniga shivljenja, in shivi po sapovedih; nesmera je dushi in telefonu shkodljiva. Zhe sbolish, sposhtuj sdravnika, in ne sanizhuj perpomozhkov, ktere je Bog stvaril; jemlji, kar ti samore pomagati, pa upaj le v' Boga, in nje-mu se podversi. „*Sposhtuj sdravnika sa potrebe voljo, sakaj vfako sdravilo je od Boga.*“ Sirah 38, 1. 2.

V' bolesni se podversi Bogu, kateri te je s' bolesnijo milostivo obiskal, de se tvoja dusha osdravi. Telo je bolesni in smerti podversheno savoljo perviga greha, in to shibo si saflushil she s' drusimi grehi. Ako le pomislish, kaj in koliko si savoljo svojiga flabiga telefna greshil, bosh lahko ponishen in pokoren, in to bo tvoji dushi slo pomagalo. V' bolesni sposnash nar loshej svoj napuh, svojo ljubesen do svetá, svoje norosti in nizhe-

mernosti; tudi sposnash svojo lenobo, in potrebo se v' vezhnost skerbniſhi perpravljati. Kar te v' bolesni pezhe, obshaluj; in se potlej varuj tiſtiga; kar shelish dobriga imeti, delaj skerbno: sakaj zhe takrat ne umerješh, boſh potlej, in ne veſh kedaj. Bodi poterpeſhljiv v' bolesni; bodi tvoja bolesen dolga ali kratka, preterpi jo, de ti bo Bog miloſtiv. Premišli ſvoje grehe, bolezhine Jeſuſove, neſkonzhno vezhnost, in boſh lahko poterpeſhljiv. Sam Bog vé, kolikiga pokorjenja ſi vreden; bodi mu pokoren, daruj mu ſvoje terpljenje, in bodi perpravljén ſhiveti ali umreti po njegovi ſveti volji. Ne ſmeſh ſi is nepoterpeſhljivosti ſmerti voſhiti, pa tudi ne po ſdravji prevezh hrepeneti; zhe moreſh, pomagaj ſi is bolesni, pa bodi Bogu ſmiraj pokoren. Veſ zhaſ ſvojiga ſhivljenja ſi po nauku in ſapovedi Jeſuſovi molil: „*Sgòdi ſe tvoja volja, kakor v' nebeſih, tako na ſemlji*“; ſkashi ſ' ponishno pokorſhino, de ſi reſnizo govoril. V' nevarni bolesni poravnaj po pravizhni veſti vſe poſvetno, in daj ſe ſ' ſvetimi ſakramenti previditi, de te ſmert ne prehti.

Varuj ſe duſhne bolesni. Teleſne bolesni ſe ſlo bojish; ſhe bolj ſkerbnejſhi ſe varuj duſhne. Duſhne bolesni ſo napuh, jeſa, nevoſhljivoſt, nezhiſtoſt, lenoba, in kar je taziga. Teleſna bolesen te fili v' grob; duſhna pa v' pekél. Varuj ſe greha, dokler ſe ga bojish; zhe nè, ti bo dopadel, in boſh lahko neſrežhen. Varuj ſe greha, dokler je tvoja duſha

mozhna, in od gnade boshje uterjena; zhe nè, bosh oflabel, se ga bosh navadil, in bosh mirno shivel v' njem. Varuj se hudih perloshnost, kolikor ti je mozh; zhe tiga ne storish, nisi Bogu svest, si svoji dushi neusmiljen, in sam silish v' pekel. Pròsi Boga vedno, bodi ponishen, shivi varno, in tako bosh ohranjen. „*Varuj se hudiga, in delaj dobro, in bosh vezhno prebivalishe imel v' nebesih. Sakaj Gospod ljubi pravizo.*“ Pf. 36, 27. 28.

Ako v' greh neumno dovolish, je to velika nefrezha; pa hiti vsaj greh odpraviti, in sbrifati s' pravo pokoro. Koliko zhasa bi bil radovoljno bolan na telesu? Nizh, hitel bi sdravje sadobiti; sakaj si pa rad dolgo bolan na dushi? Pregovor je: „*Dolga bolesen, gotova smert.*“ Greh ti bo nakopal vezhno smert, zhe ga pustish, de se vkorenini. Le en smerten greh saflushi pogubljenje: pa po pervim grehu se loshej poboljšash; zhe se ga pa navadish, bosh lahko v' njem umerl. Varuj se vsiga, kar te v' greh napeljuje; zhe pa greslish, premisli, kaj ti je v' greh perloshnost dalo, de se tiga v' prihodno skerbnejshi varujesh. Zhe si okraden, skerbno pregledash, od kod je tat v' tvojo hisho prishel, in jo terdneje saklenesh; ravno tako popravi, ali se varuj vsiga, kar je sovrashniku perloshnost dalo ti gnado boshjo odvseti. Zhe tim naukam nisi pokoren; si she terdovraten greslnik, si boshjiga sapushenja in pogubljenja vreden.

De se osdraviš, i-nej modriga spovednika, in svesto ga bogaj. Zhe je tvoje telo bolno; rasodenesh sdravniku odkrito svojo bolezen ali svoje ranë, ga skerbeno poslušash, jemljesh grenke sdravila, se varujesh, in delash, kar in kakor ti je ukasal. Vsaj toliko bodi skerbena svojo bolno dušo osdraviti, in v' sadobljenim sdravji ohraniti. Odberi si modriga spovednika, rasodevaj mu vse svoje grehe in slabosti, ko Kristusu se mu podversi, ne sheli prehitre odvese sadobiti, le resnizhno se popred osdravi. Pravo poboljšhanje se ne godi naglo, ampak vezhi del le pozhasi. Delaj, kar ti spovednik sapové; varuj se vsiga, kar ti prepové: naj bo to tvoji slabi natori she tako soperno, le serzhen bodi, in pomisli, de se drugazhi ne moresh osdraviti. Ravno s' tim kashe svojo ljubesen do tvoje duše, ker te nozhe sapeljati, ampak osdraviti, in te delesh-niga storiti boshje milosti. Kaj bi ti prehitra odvesa pomagala, zhe bi bil potlej od Jesusa obsojen? Premisli besede modriga: „*Kdor se svojih grehov spové, in jih sapusti, bo dose-gel usmiljenje.*“ Prip. 28, 13. S. Ziprijan shkof pravi: „*Jesuf bo sodbo svojiga namešt-nika overgel, ako je odvesa nevrednim dana.*“ Le tako se perpravljaj odveso sadobiti, de bosh od Jesusa saslušil: „*Tvoji grehi so ti odpushteni.*“

M o l i t e v,

O Jezus, usmiljeni sdravnik bolnih duš! poglej miloščivo mojo veliko revščino, in osdravi mojo bolno dušo. Ti sam veš vse moje nevarne bolesni, in ti sam mi samorešh pomagati; ješ le nekoliko posnam, in s' pizhlo voljo si persadevam sdravje sadobiti. Kader je moje telo bolno, zhutim bolezhine, in is serza po sdravji hrepenim: dušne bolesni pa ne zhutim, in me ne sferbi; nevarnišhi ko sim bblan, manj zhutim in sferbim, ker me ljubesen do greha slepi. O Gospod! ne sapusti moje duše, sa ktero si na svét prišhel, in smertne bolezhine na terdim lesu s. krisha terpel: savoljo svoje grenke smerti obvaruj mojo dušo v' vezhno smert; obudi in oshivi mojo dušo s' svojo mogozhno gnado, ohrani jo v' svoji prijasnosti, de per tebi shivi vekomaj. O mogozhna boshja prijatla in usmiljena sdravnika, sveta Kosma in Damijan! ko sta bolnim telesam in bolnim dušham pomagala, bodita moja pomozhnika in moja sdravnika. Vem, vi dva sta le od Jesusa pomozh sprofila, in le v' njegovi mozhi revnim pomagala; pa ravno to mi daje upanje na vajne proshnje milost sadobili, in priti v' nebeshko kraljestvo. Amen.

XXVIII. dan kimovza.

*Sveti Venzeslav, Pemski kralj ali vojvoda,
marternik.*

Sveti Venzeslav je bil sin bogabojezhiga Pem-
fkiga kralja ali vojvoda Vratislava in hudobne
neverne matere Dragomire. Imel je eniga
mlajshiga brata, ki mu je bilo Boleslav ime;
pa velik raslozhik je bil med njima. Venzeslav
je bil bogabojezh kristjan, krotak, zhišt in pra-
vizhen po sgledu svoje stare svete matere Lud-
mile, od ktere je bil srejen, kakor je bilo
XVII. dan tiga mesza popisano; njegov brat
Boleslav je bil neveren, hudoben in neufmi-
ljen po sgledu svoje hudobne neverne matere
Dragomire. Ta dva brata sta si s' svetam de-
shelnih poglavarjev rasdelila kraljestvo. Ven-
zeslav je s' svojo sveto stara materjo Ludmilo
v' Pragu in do Elbe réke gospodoval, Boleslav
je s' svojo neverno materjo Dragomiro na unim
krajih reke gospodoval. Venzeslav je rad bo-
gal svojo staro sveto mater, je bil pravizhen,
je svoje podloshne ljubil, in ko dober ozhe
si persadeval jih frezhne storiti. Desiravno je
bil pa ljubeshni, sposhtovanja in pokorshine
vreden, se je vender dosti mogozhnih pod-
loshnih soper njega vsdigovalo, slasti savoljo
njegove svete vere in bogabojezhosti. Njegov
hudobni brat Boleslav in njegova neverna ma-

ti Dragomira sta ga smertno sovrashila. Narhuji sovrashnik s. Venzezlava je bil njegov sofed, vojvod Radislav. Ta je s' veliko vojsko na Pemsko prishel is misli s. Venzezlava premagati, in njegovo deshelo pod svojo oblast dobiti. S. Venzezlav je is serza shelel s' svojimi sosedi v' miru shiveti; sato je nekaj odbranih modrih mosh do Radislava poslal, in ga vprashal, v' zhim je bil rasshaljen, in mu mir ponudi. Prevsetni Radislav mu je po poslanih mosheh odgovoril: „Mir bo med nama, zhe mi dasi vso deshelo v' mojo oblast.“ Mirni Venzezlav se je sizer bal kervi prelivati; vender je, od krivizhne file permoran, sbral svoje vojshake in shel nad mogozhniga sovrashnika. Bil je slabeji od uniga, pa terdno je upal v' vsigamogozhniga Boga, kteri pravizhnim vojshakam rad pomaga. Oba vojvoda sta eden nad drusiga pred svojo vojsko shla. Krivizhni Radislav, mozhnejši od s. Venzezlava, mu je hitel naproti, in ga hotel s' sulizo prebošti. Vojvoda Radislav pa se je prestrašhil, in Venzezlava ni umoril. Oba sta se sprijasnila, in tudi potlej v' miru shivela.

S. vojvoda Venzezlav je vsigamogozhniga in usmiljeniga Boga sa prejeta pomozh visoko hvalil, potlej mu skerbnejshi slushil, in v' vsih dobrih delih stanovitno shivel; kraljeval je le is svetiga kosa, de bi namrezh svoje ljube podloshne tukaj in v' vezhnosti frezhne storil. Ubogim je obilno pomagal, bolnike pogosto obiskoval, tudi jim stregel; du-

hovne je visoko sposhtoval, k' svetim masham s' vsm sposhtovanjem hodil, svete sakramente pogosto prejemal, ne le po dnevi, ampak tudi ponozhi zerkve obiskoval, in dosti drusiga dobriga storil. Ne le molil, temuzh skerb je tudi sa mir in pravizo vse deshele; krivizhne sodnike je odstaval, krivizhne poglavarje strahoval, in vse drugo po svoji mozhi modro poravnal. Njegova skerb sa pravizo ni vsm dopadla; hudobni so ga sovrashili in obrekovali; tudi so ga umoriti sklenili. Njegova hudobna mati Dragomira in njegovi neusmiljeni brat Boleflav sta ravno to mislila, in sheljno zhakala perloshnosti, de bi ga is poti spravila. Ravno v' tistim zhasu je bil bratu Boleflavu sin rojen; poprej ni saroda imel, toraj je veliko veselje obhajal. To je bila lepa perloshnost svetiga brata Venzeslava povabiti na gosti. Shel je. Mati in brat sta ga prijasno sprejela, in mu lepo stregla; pa tudi skerbela sta, kako bi ga na tihim umorila. Dobri Venzeslav, ker se ni nizh hudiga bal, je bil vesel njune velike prijasnosti. Navajen je bil opolnozhi vstajati in moliti. Dragomira je fina Boleflava napravila ga ob zhasu njegovo molitve umoriti. Brat Boleflav je shel tje, je svojiga nedolshniga brata v' molitvi nashel, in ga s' mezhem neusmiljeno umoril. Ta strashna pergodla je bila ravno ta dan okoli leta 934. Pravizhni Bog je ojstro pokoril, tudi na tim svetu, hudobno mater Dragomiro, neusmiljeniga brata Boleflava in druge kri-

vizhne pomagavze, ker taka nesnana pregreha ni mogla bres pokorjenja ostati. Veliko zhudeshev se je po svetim Venzeslavu godilo; zerkev ga je med s. marternike postavila, ker je bil is sovrashtva savoljo katolske vere umorjen.

N a u k.

Veliko je poklizanih, malo isvoljenih.

S. Venzeslav se je trudil in terpel sa nebesko kraljestvo, in je srezhno sklenil svoj tek; sdaj je in bo vekomaj neisrezheno vesel. Njemu ni lahko bilo v' nebesa priti: imel je neverno hudobno mater, ki jo je sposhtoval, pa je bogati ni smel; imel je hudobniga brata, kteriga je bil dolshan ljubiti, pa po njem shiveti ni smel; mlad je bil, in zhutil je sapeljive skushnjave; imel je veliko dolshnost in skerbi, ktere so mu nadleshne bile. To je resnizhno, pa je vender po vsi volji boshji shivel, ker se je s' boshjo pomozhjo vedno trudil, se smiraj serzhno vojskoval, in srezhno premagoval vse sapeljive in nadleshne skushnjave. Tudi drugi svetniki so veliko terpeli sa *nebesko kraljestvo, ki silo terpi, in ga silni sgrabijo*. Mat. 11, 12. Zhlovek je poln slabosti, sovrashnikov je dosti, poshelenje je nadleshno, nebeske dobrote so nevidne, in ravno sato bo smed odrashenih vernih malo svelizhanih. „*Voske so vrata, in tesen je pot*

v' svelizhanje, in malo jih je, kateri ga najdejo.“ Mat. 7, 14.

Ref, smed odraslenih vernih bo malo svelizhanych. Ne zhudi se nad tim; premisli f. evangeli, svoje in drusih shivljenje, in bosh lahko preprizhan. Ne od nevernikov, ampak od kristjanov prizhuje f. Pavel s' shalostjo tako: „*Veliko je tazih, kateri, kar sim vam vezhkrat povedal, sdaj pa tudi s' s'olsami povém, ko sovrashniki Kristusoviga krisha shivé, kterih konez bo pogubljenje.*“ Filip. 3, 18. 19. De to resnizo sposnash, in v' svelizhavnim strahu shivish, premisli: Dve poti ste, po kterih se v' nebesa pride, pot nedolshnosti ali pa pot pokore. Kdo smed odraslenih vernih ohrani nedolshnost, ki jo je per f. kerstu sadobil? Kdo smed gresnikov se resnizbno spokori? Nedolshnosti je malo, in tudi pokore malo. Veliko otrók je, kateri, od odraslenih pohujshani, se s' ostudnimi grehi ognjusijo. Kdo smed odraslenih mladih shivi framoshljivo, zhisto in bogabojezhe? Premisli tudi, koliko je praviga miru, edinosti in ljubesni tudi med rodovino in damazhimi; koliko je pravize in resnize per kristjanih; koliko je sposhtovanja po zerkvah in verne pokorshine do oblastnikov. Poslushaj, koliko gerdiga, lashnjiviga in krivizhniga eden soper drusiga govore: poslushaj per gospóski, koliko pohujshljivih toshb je med kristjani; zelo med starshi in otrozi ni ljubesni, ni miru, ni usmiljenja. Vlak hozhe pravizhen biti; zhe pa

pravizhniga zhloveka is potrebe ishesih, ga teshko najdesih. Nedolshnosti je malo, tudi pokore malo; na svetu je navada po navadi shiveti, namrezh flabo. Prerok Jeremija pravi: „*Gledal sim, in nikogar ni, kateri bi se spokoril.*“ 8, 6.

Nedolshnost je redka, pokora tudi ravno tako, in sato bo smed odrashtenih kristijanov malo svelizhanih. Kakor je s. kerst vsm potreben, tako je pokora vsm greshtnikam, kteri so po kerstu smertno greshtili, k' svelizhnanju potrebna. Spokoriti se, se pravi vse grehe in hude perloshnosti opustiti, vse svoje grehe sovrashiti in opustiti is ljubeshi do Boga, vse krivize pohujshanja po mozhi popraviti, v' pokorjenji, v' poboshnosti, v' vseh sapovedanih dobrih delih stanovitno shiveti, krish Jesulov na zhelu neprestasheno nositi, in se v' boshji flushbi ali pokorshini nobeniga sramovati, raji vse terpeti in vse sgubiti, ko Boga rasshaliti. Povej mi, je dosti ali malo tazih spokornikov? Malo jih je. Eni ostanejo terdovratni v' svojih ozhitnih grehih; eni imajo le natorno shalost in spreoburnjenje, savoljo starosti ali pomankanja; eni so mersli, hinavzi, lakomniki i. t. d., zhe se ravno pravizhne shitejejo, in ne vedó kaj poboljshati in obshalovati. Niso vsi hudobni, pa dosti jih je, in ti glej po malo pravizhnih, de med isvoljene prideesh.

M o l i t e v.

O Jesuf, sgled praviznosti in uzhenik pokore! kdo bo svelizhan? Upam sizer v' tvojo neskonzhno milost, pa bojim se tvoje pravize, ker so moje slabosti velike in moji grehi bres shtevila. Kako bi se ne bal? She sdavnaj sim nedolshnost sapravit, mehko se pokorim, malo shalujem, in malo dobriga storim. Dosti je slabih kristjanov, jest sim se s' njimi isgovarjal, in sa njimi hodil po shiroki poti pogubljenja. Ti, o Gospod! pravis: „Veliko jih je poklizanih, malo pa isvoljenih;“ med kterimi bom jest. med svelizhanimi ali pogubljenimi? Dobrotljivo si me poklizal, pa nehvalesen sim bil tvojimu poklizu, in med saverslene sim f' svojim slabim shivljenjem hitel. O ljubi svelizhar! sposnam, pogubljenja sim vreden, vendar she upam v' tvojo neskonzhno milost; ti mi dasi te dobre misli, strah in upanje, in to mi prizhuje, de me she nisi sapustil. Ponishno te prosim, daj mi gnado vse svoje grehe sposnati, sovrashiti, opustiti, in pravizno shiveti, de ne bom savershen, in f' pomozho tvoje gnade terdno obljubim po voski poti tvojih sapoved stanovitno hoditi; posihmal bom le tebe in tvoje svetnike posnemal, de bom tvojim isvoljenim pershtet. O s. Venzeslav! Ti si teshej ko jest bogabojezhe shivel, vendar si svesto flushil Bogu, in si se svelizhal; bodi moj pomozhnik per Jesusu Kristusu, posvezhe-

vavzu isvoljenih, de mi da po sapovedih shiveti, in skosi voske vrata priti v' nebeshko kraljestvo. Amen.

XXIX. dan kimovza.

S. Mihael, véliki angel.

V sigamogozhni Bog je v' sazhetku svetá, pre-den je zhlovek bil, neisrezhenno veliko duhóv v' gnadi stvaril, in jih namenil, de bi ga molili in hvalili vekomaj. Med njimi sta bila Mihael in Luzifer s' sosebno gnado napolnjena. Luzifer, to je, *svetloba boshja*, je is nehvaleshnosti le sebe povisheval, ni hotel, Boga hvaliti. Njegov napuh je bil drusim duhovam vshezh; tretji del jih je po Luziferji prevsetno in nepokorno mislilo. Mihael, kar se pravi: *Kdo je Bogu enak?* se je Luziferju in njegovim tovarshem serzhno vstavil; vsi dobri duhovi so ko on mislili, in vsigamogozhniga Boga, sazhetnika vsiga dobriga, hvalili. Raslozhik med dobrimi in slabimi duhovi je bil ta. Dobri duhovi so Boga hvalili, in sebe ponishevali; hudobni duhovi so pa sebe, ne Boga hvalili. Sato je tudi bilo vojskovanje med njimi. Luzifer in njegovi tovarshi so bili premagani, in od neba v' pekel versheni. S. Janes popishe tako njih zhudno vojsko: „Vstal je

velik boj v' nébu: Mihael in njegovi angeli so se s' drakonam bojevali, in drakon se je vojskoval in njegovi angeli, in niso premagali; in njih mesto se tudi ni vezh nashlo v' nebu. Doli je bil pahnjen tisti veliki drakon in stara kazha, ktera se imenuje hudizh in satan, in njegovi angeli so bili s' njim versheni.“ (Skriv. rasod. 12, 7 — 9. Bog ni bil svestih angelov potreben, in oni niso is svoje mozhi, ampak v' boshji mozbi premagali. Bog je po njih hotel nesveste angele premagati, de bi svojo ljubesen, svestobo in gorezhnost do njega skasali, in tudi nas uzhili sa zhaft boshjo skerbeti.

(Sveti Mihael in njegovi tovarshi so s' svojo stanovitno svestobo Bogu dopadli, so bili v' nebesa vseti, in v' gnadi uterjeni. S. Mihael je bil nar serzhnejshi soper prevsetne angele, in sato je bil smed vseh prvi v' nebeskim kraljestvu. On je tudi od Boga prvi pomožnik vseh isvoljenih duh soper salesovanje hudobnih angelov postavljen. On je bil mogozhni varh Israelskiga ljudstva do prihoda Kristusoviga; on je is Egipta pred njimi hodil do obljubljene deshele; se je hudizhu vstavil, in ga premagal, kader je hotel Israelzam truplo Mojsefovo rasodeti, de bi ga vrashno molili. Jud. 9. On je Israelzam pomagal is Babilonske sushnosti, kakor prerok Daniel prizhuje. 10, 13. Kader je Judovsko ljudstvo savoljo svoje terdobe od Boga sapusheno bilo; je bil s. Mihael pomožnik katolske zerkve, in ji je svesto pomagal v' filnim vojskovanji

soper nevernike, ktere je hudizh v' zerkev boshjo drashil. On bo stanoviten pomagaviz zerkve do konza svetá, in ji bo sosebno v' poslednjih zhasih pomagal, de isvoljeni sapeljani ne bodo. Dan. 12, 1.

Katolska zerkev je vselej svojiga mogozhniga pomozhnika veliziga angela svetiga Mihaela zhasila, in ga she zhasi. Zhas do nje ga se je sosebno povisjala ob zhasu njegoviga perkasanja, kteriga spomin zerkev obhaja osmi dan veliziga travna. Perkasen s. Mihaela se je godila na Lashkim pod papeshem Gelasijem I. V' Neapolski desheli Apulii na hrihu Garganu so pastirji zhedo pasli. En junez se je od zhede odlozhil. Kader so ga pogreshili, so ga skerbno iskali, in nashli verb hriba v' prostorni jami. Pastirji so se ga bali, in eden is njih je pshizo va-nj spustil, de bi ga vsaj mertviga dobili; pshiza pa se je v' zhloveka sabernila. Velik strah je vse obshel, in nobeden se ni predersnil bliso tiste jame biti. Ta zhudesh se je rasglasil, veliko jih je k' shkofu shlo, in so ga vprashali, kaj bi to bilo. Shkof je napovedal tri dni molitve in poste, de bi se od Boga svedilo, kaj to pomeni. Po tretjim dnevu se je s. Mihael shkofu perkasal, in mu rekel: „Tisti kraj je od Boga odlozhen, njemu, meni in drusim angelam v' zhas.“ Shkof, od veliko ljudi spremljan, je shel v' tisto jamo, in jo zerkvi podobno nashel. Kmalu je bila ozhejena in napravljena, de se je samogla boshja flushba ondi imeti. Veliko zhu-

deshev se je ondi godilo, in tisti hrib, poprej Gargan imenovan, se je potlej *angelska gora* imenoval. Od tistiga zhasa se je zhasť do veliziga angela s. Mihaela grosno rasšhirila.

S. zerkev zhasť pred vsimi drusimi s. Mihaela; sa njim veliziga angela Gabrijela, kteriga ime se prešťavi *mozh boshja*; sa tim s. Rafaela, kteriga ime pomeni *sdravilo boshje*. Drusih angelov imena se ne vedó, pa so vendar sošebne zhasť vredni. Oni so med seboj raslozheni, kakor jih je Bog raslozhil; pa vsi so nasťi dobri prijatli in mogozhni pomozhniki, vsi gorezhe škerbé sa zhasť boshjo in sa nasťe svelizhanje. Dolshni smo tedaj s' vso zerkvijo usmiljeniga Boga sahvaliti, kteri nam je dal te mogozhne, svešťe in modre pomozhnik; tudi smo dolshni angele sahvaliti, kteri, zhe so ravno imenitnišhi od nas, is ljubesni do Boga in do nas škerbé sa nasťe svelizhanje, de bi tudi mi v' njih drushbo prišhli, in Boga hvalili vekomaj.

N a u k.

Is poprejshnjiga popisovanja.

Bog, pravi s. Avgusťtin, je v' sazhetku svetá angele šťvaril; Mòjseš je pa od njih le v' škrivnosťi pisal, de bi jih morebiti neumni Israelzi vrashno ne molili. Angeli so zhišťi duhov bres teleša. Vsi angeli so v' gnadi šťvarjeni; vender so med seboj raslozheni, kakor

so vezhi ali manji opravila od Boga prejeli. Stvarjeni so, de bi Boga molili, njegovo voljo dopolnovali, zhloveka varovali, in mu pomagali. Shtevilo prevsetnih in obsojenih angelov je veliko, vender jih je veliko vezh Bogu svestih ostalo. Prerok Daniel pishe od njih veliziga shtevila tako: „*Tavshent tavshentov jih Bogu streshe, in deset tavshentkrat sto tavshent jih je v' njegovi flushbi.*“ Dan. 7, 10. Tudi s. Janes od tiga prizhuje rekozh: „*Sim flishal glas veliko angelov okoli boshjiga sedesha, in njih shtevilo je bilo veliko tavshentkrat tavshent.*“ Skrivn. rasod. 5, 11.

Luzifer je bil véliki angel, sdaj je véliki hudizh. On je vezhi svetošt prejel, ko vfi drugi; sato je bila njegova nepokorshina huji ko vfihi drusih. Luzifer pomeni *svetlobo boshjo*; tudi po padzu in obsojenji se imenuje Luzifer. To zhaštito imé mu je v' naj vezhi framoto ostalo. On in njegovi tovarshi se sploh imenujejo *hudizhi*, od hudiga, v' zhimur so uterjeni. Greh jih je tako stráshno premenil, namrezh lepe duhove v' ostudne hudizhe. Njih greh je bil napuh, kteriga Bog neisrezheno sovrashi, in ojštro shtrafuje. Premisli, de je savoljo napuha pravizhni Bog veliko duhov od neba v' pekel savigel; kako bi ti samogel v' nebesa, ako bi napuhnjen bil?

Luzifer in njegovi tovarshi so boshji in nashí sovrashniki, pa oni nam ne samorejo hudiga storiti po svoji hudobni volji, kolikor bi hotli, zhe se vojskujemo soper nje, v' skush-

njave ne pervolimo, in v' Boga saupamo. Gorje nam, ako bi saversheni duhovi samogli, kar hudiga shelé. Hudizh je pred Jesufovimi prihodami veliko mozh imel; pa Jesus ga je premagal. Shiva vera, terdno upanje, gorezha ljubesen do Jesusa Kristusa, ponishnost, molitev, pokorjenje, in kar je taziga, premaga hudizha. Pomozh s. Mihaela in drusih angelov je tudi velika bramba soper prevsetne duhove. „*Bog te je svojim angelam sapovedal na vsih tvojih potih varovati.*“ Pf. 90, 11. Oni so Bogu radi pokorni, in te varujejo, pa tudi ti varuj svoje dushe v' hudo, in tako bosh svelizhan.

M o l i t e v.

O pravizhni vsigamogozhni Bog! to strashno obsojenje tolikanj nepokornih duhov me s' strahom napolni. Ti nisi svojim angelam persanefel, si jih od neba v' pekel vergel, ker ti niso bili hvaleshni, temuzh so se povishevali; zhe nisi svojim angelam persanefel, kako smem jest v' svojih grehah predersno upati, ki sim meso? Greh, kteriga si nad nepokornimi duhovi pravizhno pokoril in pokorish, je bil napuh, in to me uzhi, kako ga sovrashish. Refnizhno je to, napuh je nar huji nepokorshina in sanizhevanje tebe sazhetnika in delivza vsiga dobriga. O Gospod! tudi jest sim kriv te velike pregrehe, in te ponishno prosim, daj mi ponishnost in odpushtenje. Po sgledu

veliziga angela s. Mihaela bom vedno mislil: Kdo je tebi enak? kaj so vse stvari memo tebe, vsigamogozhniga stvarnika? O s. Mihael in vsi sveti angeli! bodite moji pomožniki vselej, posebno pa v' skušnjavah in ob sadnji uri, de me nevoshljivi hudizhi ne premagajo, temuzh jest nje s' boshjo in vasho pomožjo premagam, in pridem v' vasho sveto drushbo vsigamogozhniga in usmiljeniga Boga hvallit vekomaj. Amen.

XXX. dan kimovza.

Sveti Hieronim, zerkveni uzhenik.

Sveti Hieronim je bil rojen od katolshkih in bogatih staršev v' Dalmázii v' mestu Stridonu okoli leta 340. Kader je bil nekoliko odrastel, ga je njegov ozhe Evsebi poslal v' Rim uzhit se, ker je vidil nad njim posebno veselje do uzhenosti. Mladenizh Hieronim si je v' Rimu s' neisrezhenostjo pridnostjo persadeval modrost dosezhi, pa le posvetne modrosti je iskal. Mladšhe, ognjene nature, in premalo varen, se je dal od slabih tovaršev sapeljati, je s' njimi v' hude perloshnosti hodil, ktere so mladim ljudem nar nevarnihi. Usmiljeni Bog ga ni dolgo pustil v' oblasti meseniga poshelenja; dal mu je svojo gnado, de bi se sposnal in spre-

bernil. Hieronim, od gnade boshjo rasvetljen, je bil vsih svojih grehov filno shalošten, in jih je opustil; tudi se je slabim tovaršhem odpovedal, se dal Bogu v' dar, in se skerbno perpravljajal s. kerst prejeti. Per s. kerstu je bil ves prenovljen in preroben: v' vélizim Rimskim mestu je ko v' samoti shivel, dolgo molil, premishljeval, milo objokoval svoje grehe, in se vedno pokoril. Sosebno rad je obiskoval pokopalisha svetih marternikov, premishljeval njih serzhno stanovitnost, jokaj nad svojo poprejšnjo slabostjo, in se zhedalje bolj vnemal Bogu svešto slushiti. Zhes nekaj zhafsa je s' bogabojezhim tovaršhem shel na Franzosko svetih shkofov in slovezbih uzhenikov obiskat, in s' njih svetimi nauki se v' dobrim uterdit. Is Franzoskiga je shel domu, do konzsa Bogu v' miru slushiti. Pa viditi svoje deshelane vse posvetne, ni mogel per njih ostati; shel je v' Akvilejo ali Aglar, kjer je bil s. Valerijan shkof. S' njim in s' drusimi svetimi duhovni se je sprijasnil, od njih se bogabojezhosti uzhil, in per njih sveto shivel. Ondi so ga eni, pa se ne vé kdo, krivizhno preganjali, in ga s' nadleshnostjo permorali mesto sapustiti.

Nerad je Hieronim sapustil svoje svete prijatle; vender je shel na morje, in se v' Asiyo prepeljal. Nekaj zhafsa je ostel v' Antiohii, in od ondod shel v' pushavo Kalzido, kjer je nekaj pushavnikov v' ojstrim pokorjenji shivelo. Tudi on se je ojstro pokoril, dolgo molil, pre-

mišhljeval, pridno delal, in se s' svojimi rokami shivil. Kako je v' tiſti puſhavi shivel, kakofhne ſkuſhnjave je imel, in ſakaj ſo ga nadleſhevale, ſam piſhe tako: „Jeſt ſim bil v' tej ſtraſhni puſhavi, vender moje miſli ſo bile v' veſeljih Rimſkiga meſta. Nozh in dan ſim jokal in ſdihoval ſavoljo ſvojih ſlaboſt, in kader ſim bil zhuvanja truden, ſim malo zhaſa na terdih tleh pozhival. Po navadi druſih puſhavnikov niſim ſkoraj nikoli kuhaniga jedel; mersla voda je bila moja pijazha. Jeſt ſim ſe iſ ſtrahu ſodbe boſhje in vezhniga pogubljenja radovoljno obſodil v' puſhavi med ſverinami prebivati, pa moje miſli ſo bile v' druſhbi in v' pleſu Rimſkih deklizhev. Moj obras je bil od poſtov prepaden, moje telo je bilo merlizhu podobno, vender polno nezhiſtiga ognja. V' tih ſkuſhnjavah ſim per nogah krishaniga Jeſufa obilno jokal, in ga ponishno proſil pomozhi. Ne ſramujem ſe ſvojih ſkuſhnjav povedati: vzhafi ſim drugam ſbeſhal, kakor de bi bil hotel ſam pred ſeboj beſhati; zhe ſim kako jamo naſhel, ſim ſhel va-njo, in ſim ondi tako dolgo ſ' ſoſami molil, dokler od uſmiljeniga Boga niſim premaganja doſegel. Zhe je telo tolikanj nadleſhno tiſtim, kteri ga pokoré; kakofhno je ſhe le unim, kteri ga neumno ljubijo, in mu obilno ſtreshejo?“ Te nadleſhne ſkuſhnjave ſo bile oſtanik poprej rasvajene nature, in njemu v' ponishevanje.“

S. Hieronim je imel neisrezheno veſelje do rasodete beſede boſhje, je vedno bral in

premišljeval s. pismo. To sapisano besedo boshjo bolje rasumeti, se je skerbno uzhil Hebrejskiga, in se s' stanovitnim trudam suzhil; potlej je s. pismo neutrudama preštljal v' Latinski jesik, in to njegovo delo je bilo zerkvi velika dobrota. Tudi je veliko bukev s. pisma rasloshil; in sa vse to je *zerkveni uzhenik* imenovan. Desiravno je tako skerbno delal, in veliko terpel sa dobro vse zerkve, so ga slabi kristjani le vender krivizhno preganjali; ali dobri so ga ljubili in sposhtovali. V' letu 378 je bil v' Antiohii od shkofa Pavlina maslnik shegnan, pa is ponishnosti je raji shivel v' samoti. Zhe je ravno shelel od vsih odlozhen v' samoti shiveti; je vender is pokorshine do Rimskiga papesha s. Damasa shel v' Rim, in mu pomagal v' velizih skerbeh vesvoljne zerkve. Pa tudi v' Rimu je radovoljno bil v' samoti, v' molitvi in v' pokorjenji. Vsi bogabojezhi so ga ljubili; ali rasujsdani so ga hudo sovrashili, hude rezhi so si soper njega ismišljevali, ga lashnjivo rasnasbali, in neusmiljeno preganjali. Preganjavzi tiga sosebniga boshjiga slushabnika so se hotli, kakor visoko uzheni kardinal Orsi prizhuje, nad njim mashevat, ker so bili od njega pravizhno svarjeni. Je stara navada na svetu, de slabi kristjani tiste sovrashijo, od katerih so svarjeni.

S. Hieronim, viditi nepotolasheno sovrashstvo svojih nasprotnikov, je v' letu 385 shel is Rima, in se zhes morje prepeljal v' Antiohijo. Kmalo je sa njim prishla bogata in sve-

ta Rimška gospa Pavla. Ta je v' Betlehemu is svojiga premoshenja dva klofhtra postavila, eniga sa moshke, eniga sa shenske, katerih duhovni ozhe je s. Hieronim bil. V' Betlehemu je ostal okoli 35 let, to je, do svoje smerti. Ondi je vedno pisal sa prid vesvoljne zerkve. Uzheni so ga obiskovali ali mu pisali, od nje ga svedit zhiste resnize, de bi Bogu bres smote flushili. V' tistim zhasu je bilo dosti krivoverzov in sapeljivih naukov; toraj so resnize sheljni kristjani zhistih naukov per njem iskali. Krivoverni Pelagijani so bili njegovi narhuji sovrashniki, in so ga sheleli umoriti. Eniga dne je velika truma tih krivoverzov s' oroshjem perderla v' oba klofhtra, so veliko minihov in nun ranili, klofhter obropali in sashgali; s. Hieronim je bil od Boga zhudno ohranjen. Sraven preganjanja hudobnih ljudi ga je tudi dosti drusih nadlog sadelo, s' kterimi ga je Bog ozhistil od slabost, kterim je zhloveshka natora podvershena. S. Hieronim je 80 let shivel, in 30. dan tiga mesza v' letu 420, poln veliziga saflushenja, v' Gospodu saspal. Njegovo s. truplo je bilo ondi v' Betlehemu, bliso hlevza Jesuoviga rojstva, zhastito pokopano; potlej je bilo preneseno v' Rim v' veliko zerkv Marije devize.

N a u k.

Is njegoviga shivljenja.

Sveti Hieronim je bil pred svojim spreobrnjenjem od slabih ljubljén, po spreobrnjenji od slabih sovrashén; poprej so ga bogabojézhi obshalovali, potlej so se nad njim veselili. Ravno tako se je s. Pavlu godilo. Dokler je zerkev boshjo preganjal, so ga terdovratni Judje ljubili in hvalili; kader je Jesusa osnoval, so ga sovrashili in preganjali. Ljubi kristjan! premisli, de ne moresh všim dopasti, in došti besed preslišhish, zhe dobro ali slabo shivish: zhe greshno shivish, dopadesh slabim, ne dobrim; zhe sveto shivish, dopadesh dobrim, ne slabim.

S. Hieronim je pred svojim spreobrnjenjem rad hodil v' gledalishá prasnih in shkodljivih rezhi poslušhat, je v' drushbi shenskih rad plesal, in s' drusimi norostmi svoje posvetno serze nasitoval. Vše to je po navadi nizhemernih dúsh shtel nedolshno; po prejetim kerstu pa je norosti svetá opustil, in jih nad seboj ojštro pokoril.

S. Hieronim je nadleshne skufshnjave premagoval s' shivo vero v' Jesusa Kristusa, s' premishljevanjem prihodne smerti in pravizhne sodbe boshje. V' snamnje tiga ima njegova podoba pred seboj krish in smert, in nad seboj trobento. Tudi ti delaj po njegovim sgledu,

sosebno kader si skušhan, in bosh skušhnjave premagoval, ker ti bo Bog s' svojo gnado pomagal.

S. Hieronim je po prejetim kerstu gorezhe skerbel sa zhaft boshjo, sa poboljšhanje gresnikov in sa lepoto katolshke zerkve. Dolgo je molil, pogosto premišljeval, milo svoje grehe obshaloval, svoje telo vedno pokoril, soper krivoverze se serzhno vojskoval, boga-bojezhe v' dobrim uterdoval, in v' vsih dobrih delih stanoviten ostal do smerti. O gresnik! kako se pa ti pokorish? Ti upash, de si spreobernjen, pa kje so snamnja prave pokore?

M o l i t e v.

O Jesus Kristus, moj odreshenik in Bog! jest sim svetiga Hieronima v' grehih, ne pa v' pokori posnemal: pa on je pred kerstam nizhemerno shivel, potlej v' pokori, in v' dobrih delih do smerti stanoviten ostal. Usmili se me, o dobrotljivi Gospod! in na prošnje svojiga prijatla s. Hieronima mi pomagaj s' svojo gnado, de se po njegovim sgledu pokorim, in v' tvoje kraljestvo pridem v' njegovi in vsih svetnikov drushbi tebe vshivat in hvalit vekomaj. Amen.

K a s a l o.

Mali serpan.

	Stran.
I. D an. Sveti Teobald. Nauk. Po Jesusu Kristusu shiveti	3
II. dan. Devize Marije obiskanje. — Is tiga prasnika	11
III. dan. Sveti Oton škof. — Kako otroke uzhiti	17
IV. dan. Sveti Urh škof. — Od slepe ljube- sni do svojzov in drusih	25
V. dan. Sveti Siloe puhavnik. — Smert pravizhnih je frezhna	31
VI. dan. Sveta Godoleva sakonška. — Sakon- skim, med kterim ni ljubesni	38
VII. dan. Sveti Trankvilin marternik. — Le katolska vera je resnizhna	44
VIII. dan. Sveta Elisabeta kraljiza v' Portu- galu. — Nevošhljivost je gerda pregreha	51
IX. dan. Sveti devetnajsteri Gorkomski mar- terniki — Spofhtovanje, ljubesen in po- korshina gre zerkvi	58
X. dan. Sveta Felizita in njeni sedmeri fino- vi marterniki. — Starshi naj Boga ve- dno prosijo sa otroke	65
XI. dan. Sveti Arseni puhavnik. — Od shélj do dolsiga shivljenja	71
XII. dan. Sl. Hermágora in Fortunat marter- nika, Kranjske deshele pomozhnika. — Od dolshnost do svojih duhovnov	78

	Stran.
XIII. dan. Sveta Margareta deviza, marterniza. — Hudizhu ne proftora dajati	86
XIV. dan. Sveti Janes Gvalbert minih. — Kdor sovrashnikam odpusti, sebi pomaga	93
XV. dan. Sveti Henrik zesar. Nauk. Vlak stan ima svoje krishe	99
XVI. dan. Sveti Evftazi fhkof, prizhevaviz. Od fkrivniga govorjenja	104
XVII. dan. Sveti Aleksi ali Alefh — Pravizhnost je lahko bres nenavadnih del	109
XVIII. dan. Sveti Kamil, duhovni ozhe ufmiljenih minihov. — Nizhemernost je velelje mlazhnih dufh	118
XIX. dan. Sveti Vinzenzi Pavljan, duhovni ozhe uzhenikov uboshzov. — Savoljo koga in kako blishniga ljubiti	124
XX. dan. S. Hieronim Emilijan, duhovni ozhe sapufhenih otrók. — Kakofhna je prava ljubesen do blishniga	131
XXI. dan. Sveti Viktor in tovarfhi marterniki. — Dufho pogubiti je grosna nespamet	138
XXII. dan. Sveta Marija Magdalena, ali spokorna grefhniza. — Ozhitni grefhniki so ozhitne pokore potrebni	144
XXIII. dan. Sveta Romula deviza. — Od vflakdanjiga pokorjenja	151
XXIV. dan. Sveta Julita marterniza. — Naloge so vfm, fofebno pa grefhnikam potrebne	156
XXV. dan. Sveti Jakob apofel. — Od popotovanja sedanjiga shivljenja	161
XXVI. dan. Sveta Ana, mati devize Marije. — Blagor hifhi, v' kateri ftrah boshji gospoduje	167
XXVII. dan. Sveta Makrina deviza. — Od pokorjenja savoljo majhnih grehov	172
XXVIII. dan. Sveti Inozenzi papesk. — Vojfka je fhiba savoljo grehov	177

	Stran.
XXIX. dan. Sveta Marta deviza. — Is poprejšnjiga popisovanja	183
XXX. dan. Sveti German škof — Svetnike zhaštititi je dobro in koristno	189
XXXI. dan. Sveti Ignazi Lojóljan. — Vlakimu kristjanu je dolshnost in mogozhe po svetnikih shiveti	197

V é l i k i f e r p a n .

I. dan. Setiga Petra kéline. Nauk. Is poprejšnjiga popisovanja	204
II. dan. Sedem bratov Makabejev in njih mati. — Zerkvene sapovedi so v' pomozh.	212
III. dan. Snajdenje trupla f. Shtefana, perviga marternika. — Od spofhtovanja do svetinj ali ostankov svetnikov	219
IV. dan. S. Dominik. — Is njegoviga shivljenja.	225
V. dan. Deviza Marija Sneshniza. Marija naš ljubi, kako ji dopasti?	233
VI. dan. Spremenjenje Jesufovo na gori. — Is tih skrivnost	238
VII. dan. S. Donat škof in marternik. — Katolska vera je dobrim prijetna, hudobnim grenka.	245
VIII. dan. S. Ormisda marternik. — Sposnati in premagovati lakomnost	252
IX. dan. S. Afra marterniza. — Nezhistost je velik greh	257
X. dan. S. Lavrenz levit, marternik. — Ljubesen vse preterpi	264
XI. dan. S. Aleksander škof, marternik — Zhudne in skrite so pota boshje modrosti	272
XII. dan. S. Klara deviza nuna. — Od blishniga perpravljanja k' svetimu obhajilu	277
XIII. dan. S. Evpli marternik. — Boshja beseda slabim ne dopade	286

- XIV. dan. S. Radegunda kraljiza. — Is njeni-
ga shivljenja 292
- XV. dan. Vnebovsetje Marije devize. Kako
sa Marijo v' nebela priti 299
- XVI. dan. S. Rok. — Dufhne kuge se varovati 306
- XVII. dan. S. Liberat apat in tovarshi, mar-
terniki. — Od lastnosti sklepa ne vezh gre-
shiti 312
- XVIII. dan. S. Helena zesariza. — Svét sa-
nizhevati 319
- XIX. dan. S. Ludvik shkof, — Od trojnih
krishev 326
- XX. dan. S. Bernard apat. Nauk. Kako se
skufhnjavzam vstavljati 333
- XXI. dan. S. Joana Franzishka Fremiot. —
Kdo je per Bogu resnizhno pravizhen? . 342
- XXII. dan. S. Sinforijan marternik. — Vlak
naj sdihuje po nebesih 349
- XXIII. dan. S. Filip Benizi. — Ponishnost je
v' vsem sapovedana 357
- XXIV. dan. S. Jernej apostel. — Stariga zhlo-
veka flezhi, in noviga oblezhi 363
- XXV. dan. S. Ludvik, Franzoski kralj. —
Is njegoviga shivljenja. 368
- XXVI. dan. S. Umbelina. — Greshnike is lju-
hesni sanizhevati. 377
- XXVII. dan. S. Zesari shkof in zerkveni uzhe-
nik. — Opravljanje je greshno in shkodljivo 383
- XXVIII. dan. S. Avgushtin, shkof in zerkveni
ozhak. — Zhudno vojskovanje hudiga po-
shelenja in gnade v' serzu s. Avgushtina. 391
- XXIX. dan. S. Janesa kerstnika smert. — Is
poprejsnjiga popisovanja 402
- XXX. dan. S. Rosa deviza. — Od dufhne
mlazhnosti in temote 408
- XXXI. dan. S. Rajmund, kardinal. — Kako
ljubiti dusho in telo blishniga 414

K i m o v i z.

- I. dan. S. Egidi ali sveti Ilen, apat. — Kaj
pomaga vse, zhe se dusha pogubi? . 420
- II. dan. S. Shtefan, Ogerski kralj. — Modrost
svetá je norost per Bogu 425
- III. dan. S. Serápija deviza materniza, in s.
Sabina materniza. — Bogabojezh flu-
shabnik je velika dobrota 434
- IV. dan. S. Rosaliya deviza. — Samota je
zhloveku dobra in potrebna 440
- V. dan. S. Lavrenz Justinijan škof — Vse
delati is ljubeshni do Boga 445
- VI. dan. S. Dorotej minih. Nauk. Greh naj
ponisha zhloveka 453
- VII. dan. S. Proba deviza. — Kakolhne naj
bodo devize 460
- VIII. dan. Rojstvo devize Marije. — Od resnizh-
ne zhahti do Marije 467
- IX. dan. S. Hadrijan in tovarshi materniki. —
Od velizih in vezbnih nebeskhkih dobrot . 473
- X. dan. S. Nikolaj ali Niklavsh Tolentinjan.
— Greshnikov shivljenje je grenko, pra-
vizhnih pa sladko 481
- XI. dan. S. Severijan maternik. — Svojimu
blishnimu s' svarjenjem in s' sgledam po-
magati 488
- XII. dan. S. Gvidon meshnar. — Sakaj in ka-
ko stanovitno moliti 494
- XIII. dan. S. Notburga deviza, dékla. — Od
dolshnost flushabnikov do gospodarjev . 501
- XIV. dan. Povishanje s. krisha. — S. krish s'
mislijo, s' besedo in s' djanjem zhaftiti . 509
- XV. dan. S. Katarina Adurna, sakonška. —
Od dolge spovedi 514
- XVI. dan. S. Ziprijan škof, maternik. —
Od odpustkov 523

- XVII. dan. S. Ludmila, Pemska kraljiza. —
Vlak je dolshan sa zhaft boshjo fkerbeti 533
- XVIII. dan. S. Joshef Kupertinjan. — Is nje-
goviga shivljenja 539
- XIX. dan. Sf. Janvari fhkof marternik in
njegovi tovarshi marterniki. — Od sna-
menj flabe in svete prijasnosti 546
- XX. dan. S. Janes pufhavnik, imenovan ma-
li. — Sapopadik bogabojezhosti sleherni-
mu kristjanu potrebne 552
- XXI. dan. S. Matevsh, apostelj in evangelist. —
Od boshje in nashe volje dushe svelizhati. 559
- XXII. dan. Sf. Mavrizi in tovarshi, vojshaki
marterniki. — Od pokorshine do deshel-
fke oblasti 567
- XXIII. dan. S. Toma ali Tomash Vilanovljan,
fhkof. — Ljubesen do blishniga ni per vsih
zhista in sveta 576
- XXIV. dan. S. Tekla deviza in marterniza. — Po-
terpeshljivo in varno per gresnikih shiveti. 584
- XXV. dan. Sf. Eleazar in Delfina sakonska.
— Od dolshnost gospodarjev do svojih
flushabnikov 591
- XXVI. dan. S. Ziprijan marternik in s. Justina
deviza in marterniza. — Upanje v' boshjo
milost je potrebno 599
- XXVII. dan. Sf. Kosma in Damijan brata, mar-
ternika. — Od telefne in dushe bolesni . 607
- XXVIII. dan. S. Venzeslaj, Pemski kralj ali
vojvoda, marternik. — Veliko je pokli-
zanih, malo isvoljenih 615
- XXIX. dan. S. Mihael, veliki angel. — Is po-
prejshnjiga popisovanja 622
- XXX. dan. S. Hieronim, zerkveni uzhenik, —
Is njegoviga shivljenja 628

